

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Burak TAKMER

LEX PORTORII PROVINCIAE LYCIAE:
LYKIA EYALETİ GÜMRÜK YASASI

Danışman
Prof. Dr. Mustafa ADAK

Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Bölümü

Antalya, 2006

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
ŞEKİLLER VE TABLOLAR LİSTESİ.....	iv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	v
ÖZET	vi
SUMMARY	viii
GİRİŞ	1
1 YAZIT	9
1.1 Tanım	9
1.2 Maiusculum.....	13
1.3 Minusculum.....	18
2 PARAGRAF YORUMU	23
2.1 <i>Praescriptum</i> : Yazıtın Tarihlenmesi.....	23
2.2 Yasa Metni	25
3 TARİHSEL YORUM	68
3.1 <i>Andriake</i>	68
3.2 <i>Cursus Honorum C. Licinii Muciani</i>	79
3.3 <i>Roma Portorium</i> 'u	87
3.3.1 Tarihçe.....	87
3.3.2 Gümrük İdaresi	95
3.3.2.1 Gümrüğün Kiralanması	99
3.3.2.2 Gümrük Süreci ve Görevlileri.....	102
3.3.2.3 Gümrük Oranı	106
3.3.2.4 Kaçakçılık.....	109
3.3.2.5 Ticaret Malı Kısıtlamaları.....	109
3.3.2.6 Gümrük Muafiyeti.....	110
3.3.3 Gümrüğün Maliye Açısından Önemi	111

3.4	<i>Portorium Lyciensis</i>	114
3.4.1	Myra Yazıtı Işığında.....	115
3.4.1.1	Genel Değerlendirme	127
3.4.2	Kaunos Yazıtı Işığında	130
3.4.2.1	Genel Değerlendirme	145
3.4.3	Kaunos ve Myra Yazıtlarının Karşılaştırılması.....	147
3.4.3.1	<i>Demosionikos Nomos</i> (δημοσιωνικὸν νόμον).....	147
3.4.3.2	Vergi Mültezimleri (δημοσιὸν νηγελεῖον νηγεμισθῶμον νόμον).....	149
3.4.3.3	Çifte Vergilendirme: εὐκοστῶν τεσσαρακοστῶν için Yorum.....	150
3.4.3.4	Lykia Birliği'ne Ödenen Aidat	153
3.4.3.5	δημοσιὸν νιοῦ ἐλλειψῶν.....	154
3.4.4	Andriake Yazıtı Işığında Son Değerlendirme	156
3.4.5	Anadolu'da Roma <i>Portorium</i> 'u: Ephesos Yazıtı ile Karşılaştırma	162
3.4.5.1	Yasanın Kapsamı	164
3.4.5.2	Çifte Vergilendirme	168
3.4.5.3	Gümrük Oranı.....	171
3.4.5.4	Sabit ve Azami Tarife.....	172
3.4.5.5	Vergi Muafiyeti.....	174
3.4.5.6	Yasadışı Uygulamalara Karşı Alınan Önlemler	178
3.5	Lykia Birliği ve <i>Portorium</i>	180
3.5.1	Tarihçe.....	180
3.5.2	Nero Dönemi'nde Eyaletin Politik Durumu	186
3.5.3	Andriake Gümrük Yazıtı ve <i>Koinon</i> 'un Finansmanına Dair.....	191
3.5.3.1	Gümrüğün Kiralanması Sürecinde Yetkili Organlar: <i>Arkhierosyne</i> (ἀρχιερωσύνη) νη <i>Grammateia</i> (γραμματεῖα) ve <i>Hypogrammateia</i> (ὑπογραμματεῖα) ..α.....	193
3.5.3.2	Gümrüğün <i>Fiscus</i> 'a Ödenmesiyle Yetkili Birlik Organı: <i>Arkhiphylakia</i> (ἀρχιφυλακεία) α	196
3.5.3.3	Kent Aidatının Birlik Kasasına Ödenmesiyle Yetkili Kent Organı : <i>Deka/eikosaprotia</i> (δεκά/εἰκοσαπρωτεῖα) ..α.....	199
4	NERO'NUN EKONOMİ POLİTİKASI'NIN VERGİ REFORMU IŞIĞINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	203
	SONUÇ	215
	KAYNAKÇA KISALTMALARI	221
	KAYNAKÇA	225
	ANTİK KAYNAK EDİSYONLARI	250
	EK-1 TESTIMONIA	261
	Ephesos Yazıtı	261
	Kaunos Yazıtı	288
	Myra Yazıtı.....	306

Letoon Yazıtı	309
EK-2 YUNANCA-LATİNCE KARŞILAŞTIRMALI SÖZLÜK.....	313
EK-3 INDEX INSCRIPTIONIS ET VERBA CONCORDATA.....	315
ÖZGEÇMİŞ	384

ŞEKİLLER ve TABLOLAR LİSTESİ

Res. 1: Andriake'nin Konumu	1
Res. 2: Yazıt Taşıyıcısının Buluntu Konumu	9
Res. 3: Yazıt Taşıyıcısının Alt Profil Kesiti	10
Res. 4: Yazıt ve Taşıyıcısı	11
Res. 5: Yazıt.....	12
Res. 6: İlk Üç Satırın İstampajı.....	23
Res. 7: Lykia'nın Batı Sınırı Tarihsel Coğrafyası	31
Res. 8: <i>Stadiasmus Patarensis</i> Anıtı'na göre Batı Lykia'daki Yol Güzergahları	37
Res. 9: Eyalete Yeni Dahil Edilen Kentlerin Konumu.....	38
Res. 10: Harita Üzerinde Andriake ve Myra	68
Res. 11: İS 4-7. yy.'da Hacı Güzergahları.....	73
Res. 12: Myra Yazıtı	115
Res. 13: Kaunos Çeşme Binası'nın Restorasyon Öncesi Durumu	130
Res. 14: Kaunos Çeşme Binası Yazıtlı Blokları için Bean'in Restorasyon Önerisi	130
Res. 15: Kaunos Çeşme Binası'nın Önyüzü.....	132
Res. 16: Kaunos Çeşme Binası'nın Arkayüzü.....	133
Res. 17: Ephesos Yazıtı.....	261

KISALTMALAR LİSTESİ

A	Andriake Yazıtı
aş.	aşağıda
bak.	bakın
böl.	bölüm
ca.	<i>circa</i>
dn.	dipnot
d.	devamı
dd.	devamının devamı
E	Ephessos Yazıtı
ed.	<i>edidit</i>
et al.	<i>et alii</i>
frag.	fragman
güz.	güzergah
İÖ	İsa'dan önce
İS	İsa'dan sonra
K	Kaunos Yazıtı
L	Letoon Yazıtı
Lat.	Latince
lev.	levha
loc. cit.	<i>locus citatus</i>
M	Myra Yazıtı
no.	numara
op. cit.	<i>opus citatum</i>
öz.	özellikle
res.	resim
str.	satır
s. v.	<i>sub voce</i>
yk.	yukarıda
Yun.	Eski Yunanca
yy.	yüzyıl

ÖZET

Yazıt 1999 yılında Anadolu Üniversitesi'nden bir araştırma ekibinin Bizans Dönemi yerleşimi üzerinde yürüttüğü yüzey araştırması sırasında, Myra'nın liman yerleşimi Andriake'de bulunmuştur. 87 satırdan oluşan yazıtın ilk 39 satırı oldukça tahrip olmuştur. Genel içeriğiyle yazıt, Roma Eyalet Yönetimi, Roma Hukuku ve Ekonomi Tarihi'nin yanı sıra Lykia'nın İmparatorluk Dönemi idari, sosyo-politik ve ekonomi tarihinin kavranışı açısından da son derece önemlidir.

C. Licinius Mucianus'un (Mucianus hakkında daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.2) üçüncü satırda anılmış olması, tarihleme açısından temel oluşturmaktadır. C. Licinius Mucianus'un Lykia'daki valiliğine ilişkin veriler göz önüne alındığında yazıt İS 60-62/3 yılları arasında tarihlenebilmektedir. Bu tarihleme, yazıtın genel içeriğinin, Tacitus'un İS sonra 58 yılındaki olaylar arasında anlattığı Nero'nun vergi reformuna ilişkin aktarımlarına (Tac., Ann.13.51) Andriake yazıtında bire bir değinilmiş olması gerçeğiyle de doğrulanmaktadır.

Nero'nun *Vectigalia*'nın Toplanmasıyla İlişkili Reformları

Tacitus'un, yukarıda değinilen *Annales* adlı eserindeki pasajdan da anlaşıldığı gibi, Tacitus fermanın bütün içeriğini vermemiş (*alia admodum aequa*), kendini sadece en önemli gördüğü maddelerle sınırlamıştır. Tacitus tarafından verilen beş maddeden dördü Andriake Yazıtı'nda da anılmaktadır. Bunlar Tacitus tarafından verilen sırayla aşağıda listelenmiştir: a) Yasa maddelerinin kamuya teşhir zorunluluğu; b) Mültezimlerin dava dilekçeleri için getirilen süre kısıtlaması; c) Mültezimlere ilişkin davalara getirilen *cognitio extra ordinem*; d) Mültezimlerin yasadışı para taleplerinin önlenmesi.

İmparatorluk Dönemi'nde Lykia'daki Gümrük Düzenlemesi

Lykia'daki gümrük düzenlemesine ilişkin bilgiler Myra ve Kaunos yazıtları aracılığıyla elde edilmektedir. Andriake Yazıtı bu bilgileri artık daha da netleştirmektedir. Myra Yazıtı'ndan elde edilen bilgiye göre Roma, gümrüğün toplanmasını Lykia Birliği'ne bırakmıştır. Birlik ise bir yandan çıkış vergisini kendisi toplarken diğer yandan kendi pazarlarında satılan malların giriş vergisini toplama işini kentlere bırakmış ve bunun karşılığında onlardan yıllık olarak aidat toplamıştır. Marek tarafından yeniden değerlendirilen Kaunos Yazıtı'ndan elde edilen veriler de bu tabloyla tamamen uyum içindedir.

Lykia'daki gümrüğün toplanmasına ilişkin hükümler, Myra ve Kaunos yazıtlarının her ikisinde de anılan *demosionikos nomos* uyarınca düzenlenmiştir. Wörrle'ye göre, söz konusu *demosionikos nomos* Lykia Birliği'nin, büyük olasılıkla Roma tarafından belirlenen gümrük yasası olmalıdır. Andriake Yazıtı, Lykia Birliği'nin Roma tarafından yasalaştırılan gümrük yasası için kesin kanıtı sunmaktadır. Birlik, hem kendi topladığı çıkış gümrüğünden hem de kentlerin kendisine yıllık olarak ödediği aidatlardan elde ettiği geliri sonunda Roma ile hesaplamakta ve imparatorluk kasasına yıllık olarak 100.000 *denaria* ödemektedir. Bunun dışında, söz konusu üç belge (Myra, Kaunos ve Andriake yazıtları) Lykia Birliği'nin gümrük vergilerini kendi adına ve bizzat kendi organları aracılığıyla topladığını göstermektedir. Bununla birlikte, Lykia'daki Roma Dönemi gümrük uygulamalarının ortaya koyduğu bu resim, Roma *portorium*'una ilişkin genel düzenlemelerle uyumsuzdur. Gümrük vergilerinin toplanmasına dair Lykia'daki bu özel form ancak, Helenistik Dönem'e kadar geri giden öncel uygulamaların Roma tarafından devralınmış olabileceği kabulüyle anlaşılabilir olmaktadır.

SUMMARY

The customs inscription was found in 1999 by the research team of the Anadolu University investigating the settlement pattern throughout the Byzantine Age in the Lycian harbor town Andriace, c. 10 km southwest of Myra. The inscription, which has a length of 87 lines, is only partly preserved. The first 39 lines are hardly legible because of the weathering of the stone. The content of this inscription concern a very complex subject matter related to the history of the Roman provincial administration, the history of law and the history of economy, which should be studied in close connection with the economic and administrative history of Lycia during the Roman Imperial period.

A basis for the dating of this inscription is provided by the mention of C. Licinius Mucianus (L. 3), who was already known as governor of Lycia under Nero. Taking into account the the informations about the governorship of C. Licinius Mucianus in Lycia the inscription should be dated between 60 and 62/3. Such a dating can also be confirmed by the fact that the content of the inscription corresponds exactly to the tax reform of Nero, which is mentioned by Tacitus (Tac., Ann.13.51) together with other events of the year 58.

The reform edict of Nero concerning the levying of vectigal

As can be inferred from the above mentioned passage in the Annales of Tacitus, he does not give the full content of the edict (*alia admodum aequa*), but limits himself only to the clauses, which according to his opinion were the most important. Four of the five clauses which were given by Tacitus, are also mentioned in the inscription from Andriake. These are listed below as in the order given by Tacitus: a) the obligation to publish the tax regulations; b) time restriction for complaints of the *publicani*; c) the introduction of the *extraordinaria cognitio* for lawsuits of *publicani*; d) the abolition of unlawful surcharges and charges.

The organisation of customs in Lycia in the Roman Imperial period

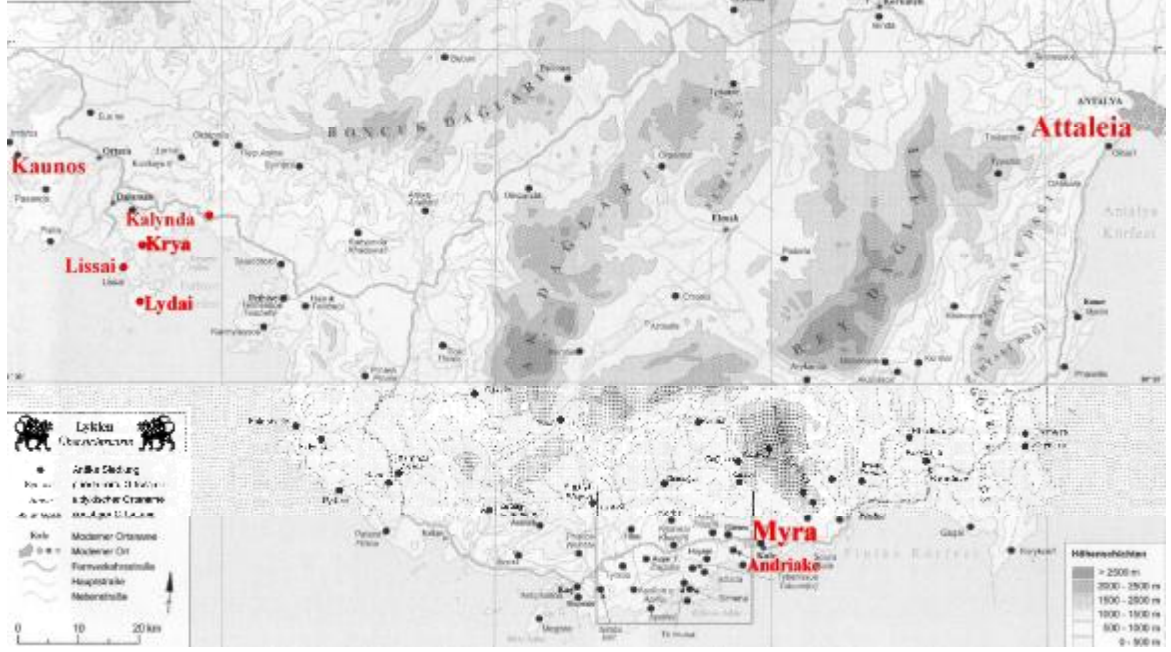
Information concerning the organisation of customs in Lycia is provided by the inscriptions of Myra and Caunus; the customs inscription from Andriace now makes this information clearer. According to the customs inscription from Myra Rome left the levying of customs up to the Lycian Koinon. The Koinon, on one hand levied the export dues itself, on the other hand left the levying of a part of these revenues up to the cities

and was satisfied for this with a flat rate. The evidence obtained from the customs inscription of Caunus, which has recently been interpreted by Marek, is in accordance with this procedure.

The regulations concerning the levying of customs dues in Lycia were organised by the *demosionikos nomos* which is mentioned in both inscriptions from Myra and Caunus. According to Wörrle, this was the customs law of the Lycian Koinon, which must have been composed most probably in Rome. The inscription from Andriace now provides the evidence for such a customs law of the Lycian Koinon which was legislated by Rome. According to this evidence, the Koinon was obliged to settle the revenues with Rome, which it profited both from the export dues levied by itself and from the fees paid by the member cities for the right of levying import dues on their own markets, and paid annually 100.000 *denaria* to the imperial *fiscus*. In addition to this, these three documents (from Myra, Caunus and Andriace) show, that the Lycian Koinon collected the customs for its own treasury directly and with its own instruments. However, this picture does not correspond to the general organisation of *portorium* within the Roman Empire. This particular form of collecting customs dues in Lycia can only be understood when one accepts that a predecessor customs system going back to the Hellenistic period was taken over by Rome.

GİRİŞ

Yazıt 1999 yılında Anadolu Üniversitesi'nden bir araştırma ekibinin Bizans Dönemi yerleşimi üzerinde yürüttüğü yüzey araştırması sırasında, Myra'nın liman yerleşimi Andriake'de bulunmuştur.

Res. 1: Andriake'nin Konumu [M.Giorgieri et al. (Ed.), *Licia e Lidia prima dell' Ellenizzazione*. Atti del Convegno internazionale Roma, 11 - 12 ottobre 1999 (Roma 2003) Lev. 21'den]

Myra'nın yaklaşık 10 km. güneybatısında yer alan Andriake, Akdeniz'de seyreden doğu-batı güzergahı üzerindeki en önemli limanlardan biridir. Nitekim, İmparatorluk Dönemi'nde Patara ile birlikte Roma'nın Mısır'dan yaptığı hububat ticaretinin koruma amaçlı, önemli limanlarından biridir. Her iki kentte Hadrian Dönemi'nde inşa edilen iki *granaria* bunun en önemli göstergelerindedir (Andriake limanı hakkında daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.1). Andriake limanının bu önemi, Lykia Birliği Gümrük Yasası'nı içeren yazıtın neden buraya dikilmiş olduğunu açıklamaktadır. Söz konusu yasa metninin bir kopyasının, eyalet başkenti olan Patara'da¹ da dikilmiş olması muhtemeldir.

¹ Patara'nın eyaletin başkenti oluşu hakkında bak.: Şahin-Adak, *Stadiasmus Patarensis*, 121; Hensch, *Caput Provinciarum*, s. v. Patara.

Yazıt taşıyıcısının, *granarium*'un ve purpur işliğinin hemen yakınında, liman caddesi kenarında bulunmuş olması *in-situ* bir konuma işaret etmektedir. 87 satırdan oluşan yazıtın ilk 39 satırı oldukça tahrip olduğundan, bu satırlar üzerinde kesin değerlendirme yapılamamaktadır. Bununla birlikte yazıtın genel içeriği, onun Lykia Eyaleti Gümrük Yasası'nı içerdiğini kesinleştirmektedir. Bu içeriğiyle yazıt Roma Eyalet Yönetimi, Roma Hukuku ve Ekonomi Tarihi'nin yanı sıra Lykia'nın İmparatorluk Dönemi idari, sosyo-politik ve ekonomi tarihinin kavranışı açısından da son derece önemlidir.

Daha önce de belirtildiği gibi ilk 39 satırdan anlamlı bir bütün elde edilememiş olmakla birlikte metin aşağıdaki paragraflara bölünebilmektedir:

Str. 1-4: *Praescriptum*

- § 1 (Str. 4-22): Özel Gümrüğe Tabi Mallar (purpur, safran, zift, zeytinyağı, incir ve olasılıkla balık)
- § 2 (Str. 22-31): Eyalete Yeni Dahil Edilen Kentlerin Durumu (Kaunos, Kalynda, Lissai, Lydai)
- § 3 (Str. 32-39): Mal ve Değer Bildirimi Zorunluluğu (*professio et aestimatio*)
- § 4 (Str. 39-41): Ağırlık ve Sayı Bildirimi
- § 5 (Str. 41-45): İç Kısımdaki Malların Beyanı (*professio mediterrea*)
- § 6 (Str. 45-48): Eksik Beyan ya da Gümrükten Vergi Kaçırma (*defraudatio*)
- § 7 (Str. 48-54): Haciz ve Teminata El Koyma Hakkı (*commissum et pignoris capio*)
- § 8 (Str. 54-56): Mültezimlerin Uğradıkları Zararın Tazmini (*compensatio pro publicanibus*)
- § 9 (Str. 56-58): Teminat Verme Zorunluluğu (*pignoris datio*)
- § 10 (Str. 58-62): ***Edictum Neronis (3)***: Mültezimlere İlişkin Davalara getirilen *cognitio extra ordinem*
- § 11 (Str. 62-64): İki Katını Ödeme Cezası (*poena dupli*)
- § 12 (Str. 64-66): Teminatın Kaldırılması (*pignoris solutio*)
- § 13 (Str. 67-69): İçeriği Açık Olmayan Koşullar
- § 14 (Str. 69-71): ***Edictum Neronis (2)***: Mültezimlerin Dava Dilekçeleri için Süre Kısıtlaması – (*ommissae petitiones non ultra annum resumendae sunt*)
- § 15 (Str. 71-75): ***Edictum Neronis (4)***: *Demosiones*'in Yasadışı Para Taleplerinin Önlenmesi – (*proscriptio contra illicitas exactiones publicanorum*)
- § 16 (Str. 75-79): Kira Süresi, Kefil ve İpotekler (*lustrum locationis et praedium praediis*)
- § 17 (Str. 79-83): Kira Bedeli ve Ödeme Süreci (*pretium locationis*)
- § 18 (Str. 83): *Demosiones*'in Yardımcısına İlişkin Hükümler (*iudicium de familiaribus publicani*)
- § 19 (Str. 83-87): ***Edictum Neronis (1)***: Yasanın Teşhir Zorunluluğu – (*lex proscibenda est*)

Yazıtın baş kısımları büyük oranda zarar gördüğünden, *praescriptum* kısmı için anlamlı bir içerik elde etmek mümkün olmasa da, Nero Dönemi'nde Lykia Eyaleti valisi olduğu bilinen C. Licinius Mucianus'un (Mucianus hakkında daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.2) üçüncü satırda anılmış olması, tarihleme açısından temel oluşturmaktadır. Buna göre, yazıt İS 60-63 yılları arasına tarihlendirilebilmektedir (tarihleme hususunda daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 2.1).

Andriake Yazıtı'nın bulunuşundan önce, Anadolu'daki Roma *portorium*'u hakkında bilgi veren birkaç önemli epigrafik belge bilinmekteydi:

1. **Ephesos'tan *Triumvir*'lik Dömemi'ne ait 3 adet *senatus consulta*'nın imparator Traianus tarafından yeniden yayınlanması:** Burada eğitimci (*paideutes*), sofist ve hekimlere gümrük vergisi muafiyeti tanınmaktadır [D. Knibbe, "Quandocumque quis trium virorum rei publicae constituendae ...Ein neuer Text aus Ephesos", ZPE 44, 1981, 1-10; K. Bringman, "Edikt der Triumvirn oder Senatsbeschluss? Zu einem Neufund aus Ephesos", EA 2, 1983, 47-75; SEG 31, 952].
2. **Ephesos Yazıtı²:** [H. Engelmann – D. Knibbe, "Das Monumentum Ephesenum. Ein Vorbericht.", EA 8 1986, 19-32; H. Engelmann - Knibbe, "Zollgesetz von Ephesos", EA 14, 1989; A. Bérenger, "La commission financière extraordinaire de 62 ap. J.-C.", MEFRA 105.1, 1993, 75-101; S. Carrelli, "Dogane, merci e prezzi nella nuova iscrizione di Efeso", RIN 98, 1997, 123-137; S. Carrelli, "Alcuna Osservazioni sul Portorium Asiae", Studi ellenistici 8, 1996, 175-89; M. Dreher, "Das Monumentum Ephesenum und das römische Zollwesen", MBAH XVI 2, 1997, 79-96; M. Dreher, "Die lex portorii Asiae und der Zollbezirk Asia", EA 26, 1996, 111-28; W. Eck, "Cn. Calpurnius Piso, cos.ord. 7 v.Chr. und die lex portorii provinciae Asiae" EA 15, 1990, 139-146; M. Heil, "Einige Bemerkungen zum Zollgesetz aus Ephesos" EA 17, 1991, 9-18; D. Knibbe, "Legum dicendarum in locandis uectigalibus omnis potestas", JÖAI 58, 1988, 129-34; D. Knibbe, "Lex Portorii Asiae. Versuch einer Wiedergewinnung de lateinischen Originaltextes des Zollgesetzes der römischen Provinz Asia (NOMOS ΤΕΛΟΥΣ ΑΣΙΑΣ)", JÖAI 69, 2000, 147-73; N. Lewis, "Three Textual Notes on the New Monumentum Ephesenum", ZPE 107, 1995, 248; N. Lewis, N., "On roman imperial promulgations in greek", Scripta Classica Israelitica 15, 1996, 208-

² Bak.: aş. böl. 3.4.5.

211; L. Maganzani, “I poteri di autotutela dei publicani nella *Lex portus Asiae*”, MEP 3, 2000, 129-35; B. C. McGing, “The Ephesian Customs Law and the Third Mithradatic War”, ZPE 109, 1995, 283-88; R. Merkelbach, *Hat der Bithynische Erbfolgelvieg im Jahr 74 oder 73 begonnen?*, in ZPE 81 (1990), 97-100; G. D. Merola, “Il Monumentum Ephesenum e l’organizzazione territoriale delle regioni asiatiche”, MEFRA 108.1, 1996, 263-97; G. D. Merola, G. D., *Autonomia locale – governo imperiale. Fiscalità e amministrazione nelle province asiatiche* (Bari 2001) 199-231; C. Nicolet, “L’a propos de règlement douanier d’Asie. Demosionia et les prétendus quinque publica Asiae”, CRAI 1990, 675-98; C. Nicolet, “Le Monumentum Ephesenum et la delimitation du portorium d’Asie”, MEFRA 105.2, 1993, 929-59; C. Nicolet, “Le Monumentum Ephesenum, la loi Terentia-Cassia et les dîmes d’Asie”, MEFRA 111.1, 1999, 191-215; C. Nicolet, “Le Monumentum Ephesenum et les dimes d’Asie”, BCH 115, 1991, 465-480; O. Salomies, “Zu einigen Stellen im Zollgesetz der Provinz Asia”, ZPE 86, 1991, 184-6; C. Schäfer, “Zur ΣΦΡΑΓΙΣ von Sklaven in der lex portorii provinciae Asiae”, ZPE 86, 1991, 193-8; H. Solin, “Zum Zollgesetz der Provinz Asia”, ZPE 86, 1991, 183; T. Spagnuolo Vigorita, “*Lex portus Asiae*. Un nuovo documento sull’appalto delle imposte, Convegno”, şurada: I rapporti contrattuali con la pubblica amministrazione nell’esperienza storico-giuridica, Torino, 17-19 ottobre 1994 (Napoli 1996) 3-74; T. Spagnuolo Vigorita, “Il Monumentum Ephesenum e l’appalto del dazio asiatico. Con qualche osservazione sulle città privilegiate”, *Ciudades Privilegiadas en el Occidente Romano*, Disputación de Sevilla (Seville 1999) 187-206; H. Wankel, “Zum Zollgesetz der Provinz Asia section 1”, ZPE 85, 1991, 40; SEG 39, 1989, 1180; SEG 43, 1993, 752; SEG 44, 1994, 928; AE 1989, 681; AE 1991, 1501.

3. **Kaunos Yaziti**³: G. E. Bean, “Notes and Inscriptions from Caunus”, JHS 74, 1954, 87-105 no. 38; H. Brandt, “Die Zollinschriften von Myra und Kaunos und ein neues Zeugnis aus Xanthos”, EA 10, 1987, 91-95; G. Purpura, “Il regolamento dogonale di Cauno e la lex Rhodia in D. 14, 2, 9”, ASGP 38, 1985, 273-331; H. W. Pleket, H. W., “Note on a Custom-Law from Caunus”, Mnemosyne 11, 1958, 128-35; J. France, “Les revenus douaniers des communautés municipales dans le monde romain (République et Haut-Empire)”, şurada: École française et Università di Roma La Sapienza, Il capitale delle entrate nelle finanze municipali in Occidente ed in Oriente, Actes de la

³ Bak.: aş. böl. 3.4.2.

Xe Rencontre franco-italienne sur l'épigraphie du monde romain, Rome, 27-29 Mai 1996 (CÉFR 25, Rome 1999) 103-5; H. Schwarz, Soll oder Haben. Die Finanzwirtschaft kleinasiatischer Städte in der Römischen Kaiserzeit am Beispiel von Bithynien, Lykien und Ephesos (29 v. Chr. - 284 n. Chr.) (Bonn 2001) 385-395; *SEG* 14, 639; *SEG* 31, 1316; *SEG* 33, 1182; *BE* 1956, 274; *BE* 1982, 384.

4. **Myra Yazıtı**⁴: M. Wörrle, "Zwei neue griechischen Inschriften aus Myra", şurada: J. Borchhardt (ed.), *Myra. Eine lykische Metropole in antiker und byzantinischer Zeit* (Berlin 1975) 286-300; H. Engelmann, "Die Zollinschrift von Myra", *ZPE* 59, 1985, 113-19; H. Brandt, "Die Zollinschriften von Myra und Kaunos und ein neues Zeugnis aus Xanthos", *EA* 10, 1987, 91-95; M. Wörrle, *Stadt und Fest im kaiserzeitlichen Kleinasien*, *Vestigia* 39 (München 1988), 213; H. Schwarz, Soll oder Haben. Die Finanzwirtschaft kleinasiatischer Städte in der Römischen Kaiserzeit am Beispiel von Bithynien, Lykien und Ephesos (29 v. Chr. - 284 n. Chr.) (Bonn 2001) 395-401; H. Schwarz, "Anmerkungen zu der Zollinschrift aus Myra", *EA* 33, 2001, 15-38; T. Marksteiner – M. Wörrle, "Ein Altar für Kaiser Claudius auf dem Bonda tepesi zwischen Myra und Limyra", *Chiron* 32 2002, 562 dn. 60; M. Wörrle – W. Wurster, "Dereköy: Eine befestigte Siedlung im nordwestlichen Lykien und die Reform ihres dörflichen Zeuskultes", *Chiron* 27, 1997, 449 dn. 254 ve 251 dn. 267; *SEG* 35, 1439; *AE* 1976, 674.
5. **Letoon Yazıtı**: A. Balland, *FdX VII: Inscriptions d'époque Impériale du Létôon* (Paris 1981) 260-6 no: 86; H. Brandt, "Die Zollinschriften von Myra und Kaunos und ein neues Zeugnis aus Xanthos", *EA* 10, 1987, 91-95; C. P. Jones, "Book Review of A. Balland, *Inscriptions d'époque impériale du Létôon. FdX 7 (1981)*", *Phoenix* 37, 1983, 71-4; H. Schwarz, Soll oder Haben. Die Finanzwirtschaft kleinasiatischer Städte in der Römischen Kaiserzeit am Beispiel von Bithynien, Lykien und Ephesos (29 v. Chr. - 284 n. Chr.) (Bonn 2001) 394d.
6. **Lex Antonio de Termessibus**: M. H. Crawford, *Roman Statutes I* (London 1996) 331-40 no. 19 str. 31-6; P. F. Girard – H. Senn, *Les lois des Romains* (Naples 1977) 144-147 no. 12; Magie, *Roman Rule in Asia Minor II*, 1176 dn. 34; J. – L. Ferrary, "La Lex Antonia de Termessibus", *Athenaeum* 63, 1985, 419-457; A. V. Çelgin, *Termessos Tarihi* (İstanbul 1997) 113-117; *CIL* I², 2 589 = *ILS*, 38 = *Bruns*, *Fontes*

⁴ Bak.: aş. böl. 3.4.1.

Iuris Romani, 14 = FIRA I, no. 11 = Abbott-Johnson, Municipal Administration, 279dd no. 19.

Roma *portorium*'una ilişkin Anadolu'da ele geçmiş yedi yazıttan dördünün (Andriake Yazıtı ile birlikte) Lykia'da bulunmuş olması konunun daha iyi anlaşılması açısından büyük bir şanstır. Lykia'da bulunmuş söz konusu yazıtların birbirleriyle yakından ilişkili olduklarında şüphe yoktur. Kaunos, Myra ve Letoon yazıtları arasındaki bağlantılar H. Brandt tarafından zaten ele alınmıştır. Bu değerlendirme Brandt'ı, Wörrle'nin düşüncelerine karşı çıkarak belli durumlarda gümrük hakkını üye kentlere devredebilen Lykia Birliği'nin her halükarda bir gümrük birliğini temsil ettiği düşüncesine götürmüştür⁵.

Myra Yazıtı, ilk editörü olan Wörrle tarafından Hadrianus Dönemi'ne tarihlenmektedir⁶. Yazıtın içeriği hakkında, geniş kapsamlı yorumlarında Wörrle, Lykia'daki Roma *portorium*'unun kentin ve Birlik'in mültezimleri üzerinden kent ve Birlik kasasına aktığını düşünmektedir. Birlik, kendi teritoryumu içinde satılan yabancı dışalım ürünlerden gümrük toplama hakkını tanıdığı kentten bu hak karşılığında aldığı yıllık aidat ücretinin yanında kendi mültezimlerinin topladığı çıkış vergisinden elde ettiği gelirleri sonunda *fiscus* ile hesaplaşmaktadır. Bu saptamanın ardından, Lykia'daki gümrük toplama sürecinin Roma *portorium*'una ilişkin genel uygulamadan farklılık gösterdiğini ekleyerek, burada Helenistik Dönem'e kadar geri giden gümrük uygulamalarının Roma tarafından devralınmasının söz konusu olduğu sonucuna varmaktadır⁷. Bunun dışında Wörrle, yazıt (str. 12d) Myra'dan Lykia'nın diğer kentlerine yapılan ihracat için gümrük alındığını belgelediği için, Lykia'yı serbest ticaret bölgesi olarak görmenin mümkün olmadığını düşünmektedir⁸.

Wörrle tarafından ileri sürülen gümrük sisteminin Lykia'nın kendi ticareti ve sanayisini teşvik etmediğini düşünen Engelmann⁹ ve son olarak Schwarz¹⁰, bu görüşe karşı çıkarak Lykia'daki gümrük sistemine dair tartışmadaki yerlerini almışlardır. Schwarz'a göre, Myra yazıtı Lykia'da Roma *portorium*'undan bahsedebilmek için ne bir temel ne de bir dayanak noktası sunmaktadır. Buna göre Schwarz, yazıtın içeriği hakkında, bunun gümrük bölgesin-

⁵ Brandt, Zöllinschriften, 91.

⁶ Yazıtın İS 2. yy.'a tarihlenmesi hakkında bak.: Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 287.

⁷ Wörrle, op. cit., 296d.

⁸ Wörrle, op. cit., 298 dn. 790.

⁹ Engelmann, Zöllinschrift von Myra, 114d.

¹⁰ Schwarz, Zöllinschrift aus Myra, 15dd.

de vergi beyi olan Lykia Birliği ile kendi teritoryumu içindeki verginin ecesi olan Myra kenti arasında varılan anlaşmayı yansıtan bir metin olmasından başka bir şey söylenemeyeceği sonucuna varmaktadır¹¹. (Bu konu hakkında daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.1).

Bu arada C. Marek, Kaunos Yazıtı'nı yeniden ele alarak hem ilk editörü G. E. Bean'in göremediği yeni okumalara ulaşmış; hem de yazıtın yorumlanması açısından oldukça önemli tamamlama önerilerinde bulunmuřtur¹². Bu şekilde varılan önemli sonuçlardan biri yazıtın G. E. Bean'in düşünmüş olduğu gibi İS 1. yy.'a değil; tıpkı Myra yazıtı gibi, Hadrianus Dönemi'ne tarihlenmesidir. Yazıtta *lykiarkhia*'nın *eponymos* memuriyet olarak geçmesi, Kaunos'un en azından Hadrianus Dönemi'nde, daha önce H. Engelmann'ın düşünmüş olduğu gibi Asia Eyaleti gümrük bölgesi içinde deđil¹³; Lykia Birliği'nin gümrük sınırları içinde kaldığını göstermektedir. Myra Yazıtı'na ilişkin tartışmalarla birlikte, C. Marek'in ulaşmış olduğu yeni sonuçlar Andriake Yazıtı'nın ve Lykia'daki gümrük uygulamasının daha iyi kavranması açısından da oldukça önemlidir. Myra ve Kaunos yazıtlarının karşılaştırılmasından elde edilen sonuçlar Andriake Yazıtı'nın içerdii verilerle artık kesin bir şekilde aydınlatılmakta ve Lykia'daki Roma *portorium*'unun örgütleniş ve işleyiş biçimi net bir şekilde ortaya konabilmektedir (Bu konu hakkında daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.4).

1976 yılında bulunan ve H. Engelmann ve D. Knibbe tarafından 1986 yılında ön rapor içerikli yayının¹⁴ ardından 1989 yılında bütün kapsamıyla birlikte yayınlanan¹⁵ Ephesos Yazıtı Nero Dönemi'ne tarihlenmektedir. Bu önemli epigrafik belge, genel olarak Roma gümrüğünün toplanması ve kiralanması sistemi hakkındaki oldukça eksik olan bilgileri (Roma *portorium*'u hakkında genel bir değerlendirme için bak.: aş. böl. 3.3) bir hayli arttırmıştır. Bu nedenle, Ephesos Yazıtı kısaca değerlendirilerek, Andriake Yazıtı ile benzerlik ve farklılık gösteren durumların tespit edilmesi özelde Anadolu Roma *portorium*'unun genelde deyse Roma gümrük sisteminin kavranması açısından yararlı olacaktır (Bu hususta bak.: aş. böl. 3.4.5).

Nero Dönemi'ne tarihlenen Andriake Yazıtı da diğer gümrük yazıtları gibi İmparatorluk Dönemi'nde Lykia Ekonomisi ve Lykia Birliği'nin idari yapısı hakkında değerli bilgiler içe-

¹¹ Schwarz, Zöllinschrift aus Myra, 37.

¹² Bu vesileyle henüz yayınlanmamış sonuçlarını paylaşan C. Marek'e teşekkürlerimi sunarım.

¹³ Engelmann-Knibbe, Zöllgesetz, 69d. §9.

¹⁴ Engelmann-Knibbe, Vorbericht, 19-32.

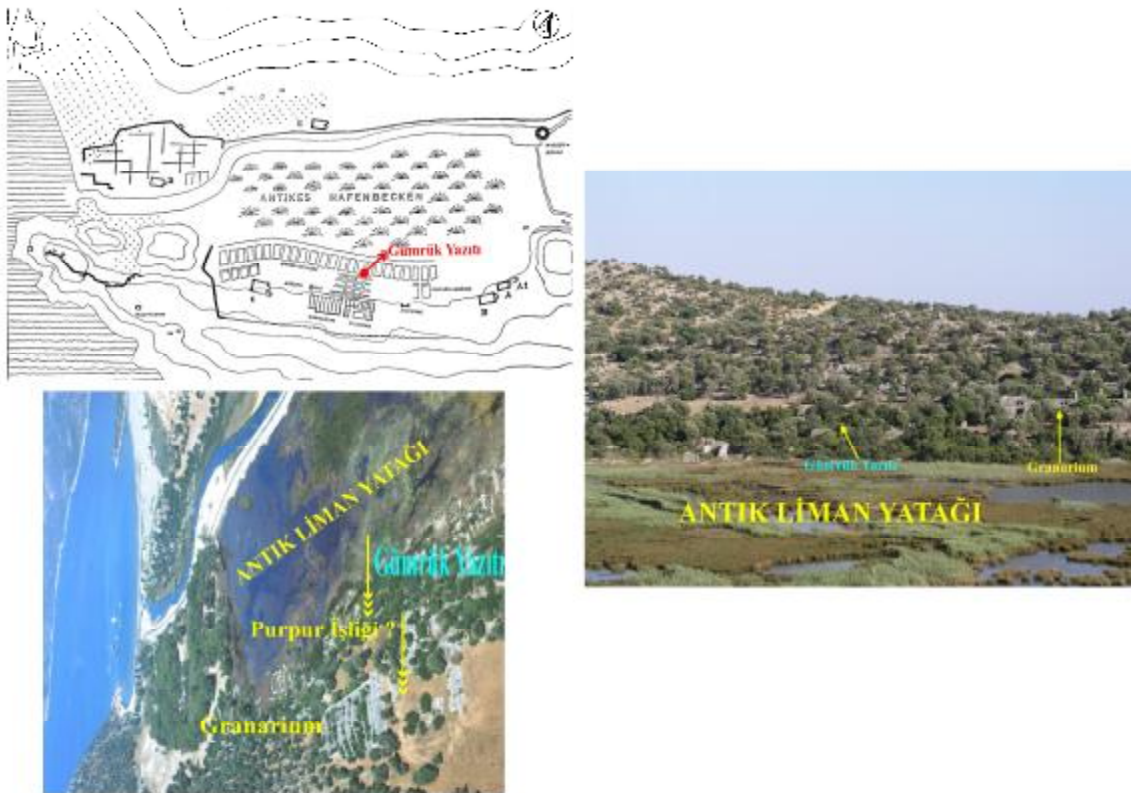
¹⁵ Engelmann-Knibbe, Zöllgesetz.

1 YAZIT

1.1 Tanım

Yük.: 2.30 m. Gen.: 1.385 m. Der.: (alt) 0.32 m. Hy.: 0.035-0.15
(üst) 0.24 m.

Yazıt taşıyıcısının, *granarium*'un ve purpur işliğinin hemen yakınında, liman caddesi kenarında bulunmuş olması *in-situ* bir konuma işaret etmektedir.

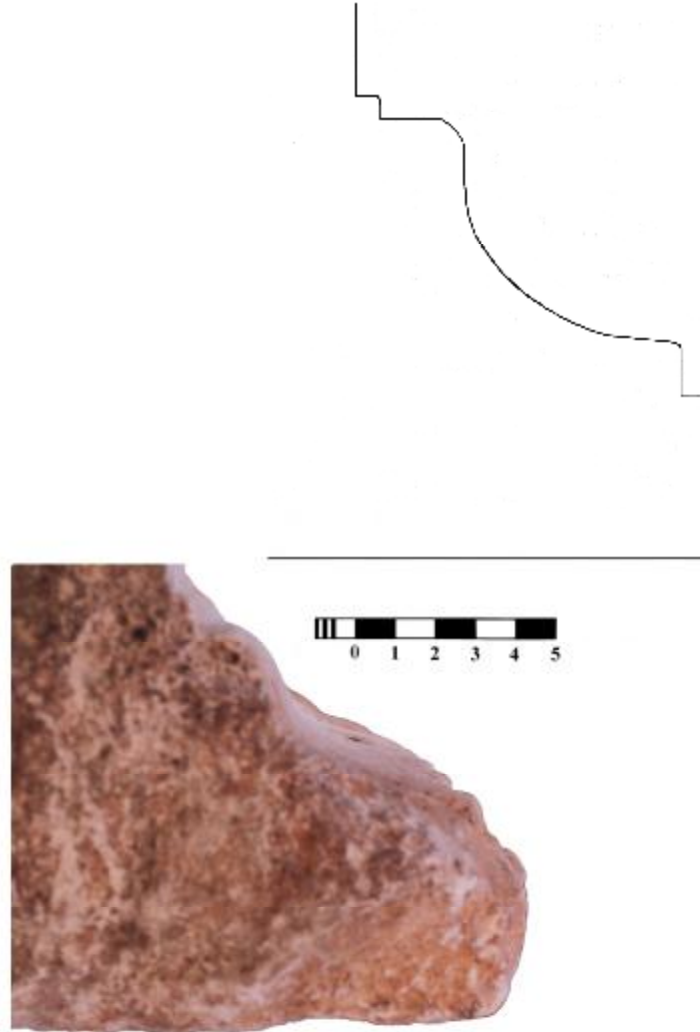

Res. 2: Yazıt Taşıyıcısının Buluntu Konumu

Yazıt, beyaz kireç taşından, stel formunda bir taşıyıcı üzerine kazınmıştır. Toplam yüksekliği 1.895 m. olan yazıt alanı, taşıyıcının 0.085 m. yüksekliğindeki üst profil bezeğinin hemen altından başlayıp, 0.115 m. yüksekliğindeki alt profil bezeğinin 0.205 m. üstünde son bulmaktadır. Alt profil bezeği oldukça iyi korunmuş olmakla birlikte, üst bezek düşmenin etkisiyle neredeyse tamamen kırılmıştır. Devrilmenin sonrasında, taşıyıcının alt kısmı tamamen toprak altında kalırken, üst yarı havayla temasının devam etmesine

bağlı olarak doğal şartların tahribatına açık kalmıştır. Buna bağlı olarak, yazıtın ilk 39 satırında bir yandan büyük oranda aşınma, öte yandan da kalkerleşme söz konusu olmuştur. Bunun yanında, devrilme ve ağaç köklerinin verdiği zarardan kaynaklı olarak yazıt yüzeyinin bir çok noktasında kırık ve oyuklar bulunmaktadır.

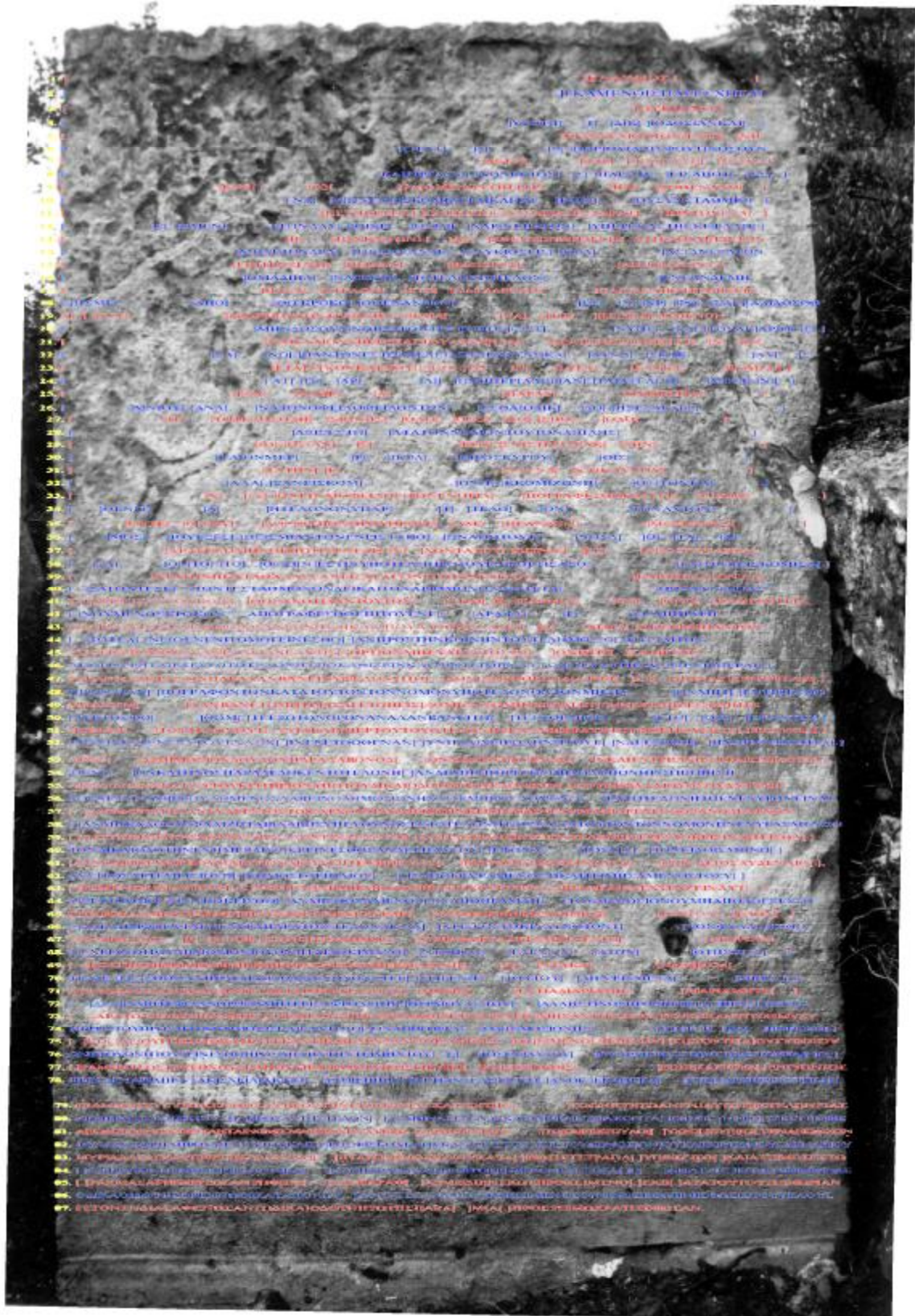
Yazıt taşıyıcısının arka yüzeyi işlenmeden kabaca bırakılmış, bununla birlikte yan yüzler görece daha itinalı traşlanmıştır. Bu durum, yazıt taşıyıcısının serbest duran bir stel olamayacağı yönünde iz vermektedir. Alt ve üst profil bezeklerinin her iki yanda kesintiye uğradığına dair bir iz rastlanmamış olması, söz konusu taşıyıcının görkemli bir kamu binasının ön cephe duvarına ait bir blok olabileceğini düşündürmektedir. Taşıyıcının liman caddesi kenarındaki *in-situ* konumu, söz konusu binanın gümrük istasyonu (*teloneion*) olabileceğini akla getirmektedir.

Res. 3: Yazıt Taşıyıcısının Alt Profil Kesiti

Res. 4: Yazıt ve Taşıyıcısı

Res. 5: Yazıt

1.2 Maiusculum

1. []Ο[. . .] ΚΛΑΥΔΙΟΣ [.]
2. []ΓΚΑΜΕΝΟΙΣΠΑΡΕΣΧΗΤΑΙ
3. []ΥΜΟΥΚΙΑΝΟΥ ^{vac.}
4. []ΥΣΟΤΗ[. . .]Τ[. .]ΔΙΚ[.]ΙΟΔΟΣΙΑΝΚΑΙ[...]
5. []ΟΙ[]Κ[.]ΝΧΥΛΙΩΝΤΩΝΙΕΑΙΩ[. .]ΝΗ
6. []ΣΗ[.]Τ[. . .]Ξ[.]Ε[.]ΠΟΡΙΟΥ[. . .]ΥΦΟΥΤΙΝΟΣΟΥΝ
7. []Γ[. . . .]ΣΑΙΚΑ[.]ΚΔΕ[.]ΑΙΠΙΣΣΗΣΞΗ[. .]ΣΤΕΚΑΙ
8. []Τ[.]ΙΚΑΙΕΙΡΓΑΣΜ[.]ΝΩΝΕΚΤΟΣ[. .]Σ[.]ΠΑΡ[.]Η[. .]ΕΙΣΑΠΟΤ[. .]ΕΣΜ[.]
9. [.]ΕΝΟ[.]ΤΟ[. . .]ΗΣΙΝΗΡΑΙΩΜΕΝΩΝΥΠΕΡΓΡ[.]ΠΑ[. . .]ΣΟΘΕΝΑΝΟ[. .]Α
10. []ΠΕΤ[. . .]ΣΩΝΑ[. .]ΥΙΩΝΕΝΟΙΣΚΟΜΙΖΕΤΑΙΚΑΙΤΩΝ[. .]ΚΟΙΓ[.]Ι[.]ΟΥ[.]ΟΥΣΥΝΣΤΑΘΜΙΟ[. .]
11. []ΗΣΥΠΕΡΛΕΙΤ[.]ΩΝΕΚΑΤΟ[.]ΑΣΣΑΡΙΑΤΕΣΣΑΡΑΣ[. .]ΤΩΝΤΩΝΕΞΑ[. .]
12. []Σ[.]ΟΜΕΝ[.]ΗΤΙΝΑΛΥ[.]ΙΟΙΧΡ[. . .]ΩΣΙΔΙ[. .]ΧΑΡΙΝΕΠΑΓΩΝ[. .]Υ[.]ΕΡΕΚΑΣΤΗΣΚΕΦΑΛΗ[.]
13. [.]ΛΙΓ[.]ΝΠΑ[. .]ΟΙ[.]ΠΙ[. . .]ΤΩΝΚΑΙΤΩΝΕ[. .]ΑΣ[. .]ΧΘΕΝΤΩΝΜΗΔΕ[.]Ε[. .]ΑΤΕΛΟΣΜΗΔΕΤΩΝ
14. [.]ΙΟ[.]ΜΗΔΕΤΩΝΔΡΑ[.]ΕΤΙΚΩΝΕΑΝΔΕ[. .]ΣΛΥΚΙΟΣΕΙΣ[.]ΚΟΛ[.]ΑΣΙΑΝΕΞΑΓΩΝ
15. []ΕΠΙΤΗΣΞΕΝΗ[. .]ΠΕΙΔΑΝΕ[. .]Ν[.]ΛΘΗΑΠΟΓΡΑΨΑΜ[.]ΑΙΣΤΡΙΑΚΟΝΤΑ
16. []ΩΜΑΔΙΠΛ[. .]ΝΑΠΟΔΟ[. .]ΤΟΤΕΛΟΣΤΩΤΕΛΩΝΗ[.]ΕΝΕΑΝΔΕΜΗ
17. []ΠΑΣΑ[. .]ΥΤΕΛΩΝΟ[. .]ΣΤΩ[. .]ΝΔΕΑΔΗΛΟΣ[.]ΠΑ[.]ΑΣΑΠΟΤΕΙΜΗΣΕΙΣ
18. [.]ΗΣΜΕ[.]ΑΠΟ[.]ΘΩ ΚΡΟΚΟ[.]ΟΘΕΝΑΝΗΝΥ[.]ΣΤ[. . .]Ν[.]ΧΡ[.]ΦΩ[.]ΣΑ[.]ΙΑΔΙΔΟΣΘΩ

38. [. . .] ΤΑ[.] Ο[.] ΤΟ[.] ΤΟ[.] Ο[.] Ο[.] Ν[.] ΕΣΤΙΝ ΥΠΟΤΕΛΗ ΠΡΟΤΟΥ ΕΝΦΟΡΤΙΣΑΣ Θ[.] ΓΑΓΩΝ ΗΕΙΣΚΟΜΙΣΑ[.]
39. [.] ΑΤΑΓΗΝ ΗΚΑΤΑΘΑΛΑΣΣΑΝ ΕΙΣΑΓΑΓΕΙΝ ΤΕ ΗΞΑΓΑΓΕΙΝ[.] ΚΑΙ ΟΙ ΕΙΣΑΓΟΝΤΕΣ
40. [.] ΞΑΓΟΝΤΕΣ Κ[.] ΤΟΝ ΤΕ ΣΤΑΘΜΟΝ ΩΝ ΔΕΙΚΑΙ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟΝ ΩΝ ΔΙΑΤΕΤΑ[.] ΘΩΣΑΝ[.] ΑΙΤΑΣ^{vac.}
41. ΤΕΙΜΗΣΕΙΣ ΑΥΤΩΝ ΠΟΙΕ[.] ΘΩΣΑΝ ΟΤΙ ΔΑΝΤΟΥ ΤΩΝ[. . .] ΝΟΜ[.] Θ[.] ΤΑΩΝΙΑ[. . .] ΟΥ[.] ΩΝΟ[.] ΕΝ ΜΕΣΟΓΕΙΑ
42. [.] ΝΟΥΜΕΝΟΣ ΚΡΟΚΟΝ^{vac.} ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ ΘΩΕΠΙΤΟΥ ΕΝΓΙ[. . .] ΑΡΑΦΥ[.] Ε[.] ΟΣ ΜΗ ΠΑΡΗ
43. ΕΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΟΣΥΝΕΩΝΗΤΑΙ ΚΑΙ ΟΠΟΥ ΑΥΤΟ ΜΕΛΛΕΙΤ[.] Ω[. . .] ΑΙΑΙΑ[.] ΟΓΡΑΦΑΙ ΠΑΝΤΩΝ
44. [.] ΤΩ ΤΕΛ[.] ΝΕΙΩΝΕΝΙ ΤΟ ΜΩΓΕΙΝΕΣ ΘΩ[.] ΑΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗΝ ΤΟΥ ΤΕ ΔΗΜΟΣΙΩ[.] ΟΥ[.] ΑΙΤΟΥ
45. ΑΠΟΓΡΑΦΟΜΕΝΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ ΕΑΝΤΙΣ[.] ΟΡΤΙΟΝ ΜΗ ΕΥΑΡΕΣΤΩ ΣΤΩ[. .] ΩΝΗΤΕΙ[.] ΣΑΜΕΝΟΣ
46. ΑΠΟΓΡΑΨΗΤΑΙ ΕΞΕΣΤΩ ΤΩ ΤΕ ΛΩΝ Η ΥΠΟΚΑΘΙΖΕΙΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΙΜΗΝ ΑΥΤΩΔ[.] ΕΥΛΥΤΗΣΑ[.] ΤΙ ΕΝ ΗΜΕΡΑΙ[.]
47. ΤΡΙΣΙΝ ΤΟ[.] ΟΡΤ[.] ΟΝ ΠΑΡΑΛΑΒΑΝΕΙΝ ΥΦΕΛΟΝΤΙ ΤΟ[.] ΛΟΣ ΕΞ ΟΚΡΟΚΟΥ ΔΙΑ ΤΟ Π[.] ΣΤ[.] ΜΟΝ ΑΥΤΟΥ ΤΟ ΤΕΛΟ[.]
48. ΩΡΙΣΘΑΙΑΝ[.] ΠΟΓΡΑΦΟΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΤΟΝ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ ΥΠΟΤΕΛΩΝ ΟΝ ΤΩΝ ΜΗ ΔΕ[.] ΟΝ ΜΗΤ[.] ΕΝ ΤΙ ΘΕΣΘΩ
49. ΜΗ ΔΕΙΣΜ[.] ΛΑΝΒΑΝΕΤΩ ΜΗΤΕ ΕΙΣΑΓΕΤΩ ΗΕΙΣ[.] ΟΜΙΖ[.] ΤΩ ΜΗΤΕ ΕΞΑΓΕΤ[.] ΗΕΚΚΟΜΙΖΕ[.] ΩΜΗΤΕ
50. [.] ΥΚΤΟΣ ΦΟ[.] ΘΩΜ[.] ΤΕΕΞΩ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΑΝΑΛΑΒΑΝΕΙΤΩ[.] ΤΕΕΞΟΡΜΙΖΕ[.] ΕΤΟ[.] ΟΙΣ[.] ΕΝΑΝΤΙΟ[.]
51. ΠΟΙΗΣΗ[. . .] ΤΟΥ ΤΕ ΛΩΝ ΟΥΤ[.] ΝΙΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΤΟΥ ΟΤΕ ΛΩΝ ΗΣΕΑΝ ΜΗ ΚΡΑΤΗ ΤΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ ΕΚΤΕ[.] ΗΣΟΥΣΙΑ[.]
52. ΠΡΑΣΙΝ ΚΑΙ ΕΝΕΧΥΡΟΥ ΕΝ ΛΗΝ[.] ΙΝΕΧΕΤΩ ΘΕΝΑΝ[.] ΥΝΗΤΑΙ ΧΕΙΡΟΛΗΝ ΠΤΟΥ Ε[.] ΝΔΕΕΞΟΙΚΙ[.] ΗΧΩΡΙΟΥ ΠΟΙΗΤΑ[.]
53. ΑΡΧΟ[. . .] ΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΔΟΥΛΟΝ ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ ΟΔ[. . .] ΩΝ ΔΙΔΟΤΩ ΤΗ[.] ΕΝ ΛΗ[. . .] ΝΚΑΙ ΕΝ ΤΡΙΣΙΝ Η[.] ΕΡΑΙΣ ΔΗΛΟΥΤ[.]
54. ΤΙ ΕΝΕ[. . .] ΟΝ ΚΑΙ ΤΙΝΟΣ ΠΑΡΑΔΕΔΩΚΕΝ ΤΩ ΤΕ ΛΩΝ Η[.] ΑΝ ΔΕ ΜΗ ΥΠΗΡΕΤΗΣ Η ΔΟΛΩ ΠΟΝΗΡΩ ΤΙ ΠΟΙΗΣΗ
55. ΑΠΟΔΙΔΟΣΘΩ ΚΑΤ[.] ΥΤΟΥ ΚΡΙΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΟΥ ΤΩ ΤΕ ΛΩΝ Η ΤΟ[.] ΙΣΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΟΣΟΥ ΑΝ ΤΥΧΗ
56. ΤΟ ΕΝΕΧΥΡΟΝ ΒΕΒΟΥΛΗΜΕΝΟΣ ΛΑΒΕΙΝ Ο ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΗΣΟΙ ΔΕ ΜΗ ΒΟΥΛΟΜΕΝΟ[. . .] ΡΑ ΤΩ ΤΕ ΛΩΝ Η ΤΟ ΕΝΕΧΥΡΟΝ ΕΙΝΑΙ
57. [.] ΑΝ ΟΔΟΤΕΙ ΤΩ ΣΑΝΕΥΑΡΕΣΤΩ ΣΤΟΙΣ ΑΡΧΟΥΣΙΝ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΗΝ ΚΡΙΣΙΝ ΤΟ ΕΝΕΧΥΡΟΝ ΠΑΡΕΧΕΣΘΩ ΣΑΝΟΔΕ ΑΡΧΩΝ

58.

[.]ΑΝΜΗΚΑΛΩΣΑΣΦΑΛΙΖΗΤΑΙΒΛΑΒΗΣΥΠΕΥΘΥΝΟΣΕΣΤΩΤΕΛΩΝΗΤΟΙΣΚΑ[.]ΑΤΟΥΤΟΝΤΟΝΝΟΜΟΝΗΝΕΧΥΡΑΣΜΕΝΟΝ

59. [.]ΠΕΣΤΕΡΗΜΕΝΟΙΣΦΟΡΤΙΟΝΗΑΛΛΗΝΤΙΝΑΕΧΟΥΣΙ[.]ΑΝΤΙΛΟΓΙΑΝΠΡΟΣΤΟΝΤΕΛΩΝΗΝΕΞΕΣΤΩΚΡΙΣΙΝΑΙΤΕΙΣΘΑ[.]

60. ΤΟΝΔΙΚΑΙΟΔΟΤΗΝΕΝΗΜΕΡΑΙΣ[.]ΚΡΕΙΝΕΣΘΩΣΑΝΔΕΕΠΑΥΤΟΥ[.]ΕΦΩΝΑ[. . . .]ΤΟΣ[.]Ω[. .]ΤΩΝΕΙΔΟΙΣΜΗΝΩ[.]

61. [.]ΑΝΟΑΡΙΟΥΜΑΡΤΙΟΥΜΑΙΟΥΙΟΥΛΙΟΥΣΕΠΤΕΝΒΡΙΟΥΝΟ[. .]ΡΙΟΥΟΙΤΙ[.]ΕΣΕΙΣΙΝΚΑΤΑ[. . .]Ο[.]Σ ΔΕΙΟΣΑΥΔΕΝΑΙΟ[.],

62. ΔΥΣΤΡΟΣΑΡΤΕΜΕΙΣΙΟΣΠΙ[.]ΝΗΜΟΣΓΟΡΠΙΑΙΟΣ[. .]ΤΙΣΑΠΟΓΡΑΨΑΜΕΝΟΣΤΙΚΑΙΤΕΙΜΗΣΑΜΕΝΟΣΤΟΣΥ[.]

63. [.]ΓΟΜΕΝΟΝΕΠΑΥΤΟΥΤΕΛΟΣΤΩΤΕΛΩΝΗΜΗΑΠΟΔΟΥΠΕΥΘΥΝΟΣΕΣΤΩΤ[.]ΔΙΠΛΩΚΑΙΕΝΕΧΥΡΑΖΕΙΝΑΥΤ[. .]

64. [.]ΞΕΣΤΩΟΜΟ[.]ΩΣ[.]ΠΟΚΕΙΣΘΩ[.]ΑΝΜΙΣΘΩΣΑΜΕΝΟΣ[.]ΙΣΑΠΟΠΡΑΜΑΠ[. .]ΤΟΥΔΗΜΟΣΙΩΝΟΥΜΗΑΠΟΔΩΞΕΣΤΩ

65. ΤΟΙΣΒΟΥΛΟΜΕΝΟΙΣΚΑΙ[.]ΠΙΛΥΣΑΣΙΝΤΑΕΝΕΧΥΡΑΚ[. .]ΝΕΣΘΑΙΕΠΙΤΟΙΣΑΥΤΟΙΣΔ[.]ΠΡΟΣΤΟΥ[.]ΕΛΩΝ[. .]

66. [.]ΑΔΕΛΗΜΦΘΕΝΤΑΕΝΕΧΥΡΑΠΑΡΑΤΟΙΣΤΕΛΩΝΑΙΣΑΧ[. .]ΚΡΙΣΕΩΣΤΩΚΙΝΔΥΝΩΤΩΝΤ[.]ΝΩΝΦΥΛΑ[.]ΕΣΘΩ

67. ΕΑΝΑΠΑ[.]ΩΣ[. .]Ε[.]ΙΝΕΠΙ[.]ΩΣΙΝΟΙΤΩΝΔΗΜΟΣ[. .]ΩΝΠΑΡΑΦΥΛΑΚΕΣΜΗΕΞΕΣΤΩ[.]ΑΚΥΡΟΥΝ

68. [.]ΕΧΡΙΑΝΟΙΤΟΥΔΗΜΟΣΙΩΝΙΟΥΩΝΗΤΑΙΔΟΚΙΜΑΣΩ[. .]ΝΤΟΠΟΛ[. .]ΓΛΕΝ[.]Υ[. .]ΑΤΩΝ[.]ΩΤΗΣΟ[.]Σ[. .]

69. [. .]ΚΟΣΤΗΣΔΗΜΟΣΙΩΝΗΜΗΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙΤΩΥΠΕΡΔΕ[.]ΩΝΠΙ[. . . .]Ω[. .]ΝΤΑΚΑ[.]ΝΔΙΩΡΙΣΜ[. .]

70. ΤΕΛΗ[.]ΙΔ[.]ΣΘΩΟΑΝΠΡΑΓΜΑΗΣΩΜΑΕΝΟΧΟΝΣΤΕΡ[.]ΣΕΙΓΕΝΗ[. .]ΤΟΥΤΟΥ[. .]ΛΗΝΨΙΣΜΕΤΑ[.]ΜΗΕΣΤ[.]

71. ΩΣΟΣΕΒΑΣΤΟΣΝΕΡΩΝΔΙΑΤΕΤΑΚΤΑΙΜΗΕΞΕΣΤΩΤΩ[. .]ΜΟΣΙΩ[.]ΕΣΤΙΑΔΙΑΡΙΑΜΗ[.]ΛΙΑΡΙΑΜΗΤΕ[. .]

72. [. .]ΔΙΑΡΙΑΜΗΤΕΦΙΛΑΝΘΡΩΠΑΜΗΤΕΕΙΣΑΦΡΟΔΕΙΤΗ[.]ΗΕΡΜΟΥΛ[.]ΤΟΥ[. .]ΑΛΛΗΣΤΙΝΟΣΠΡΟΣΗΓΟΡΙΑ[.]ΠΡΑΣ[.]ΙΝΕΑΝ

73. [. .]ΑΡΑΤΟΥΤΟΕΙΣΠΡΑΞΗΤΙΣΤΕΤΡΑΠΛΟΥΗΠΡΑΞΙΣΔΟΘΗΣΕΤΑΙ[.]ΩΑΡΙ[.]ΜΗΣΑΝΤΙΤΩΔΕΚΑΤΕΝΕΝΚΑΝΤΙΤΟΗΜΥΣΥ

74. ΜΕΡΟΣΤΟΥΠΡΟΣΤΕΙΜΟΥΟΜΟΙΩΣΚΑΙΕΑΝΤΕΛΟ[.]ΩΝΑΠΗΓΟΡΕΥ[. .]ΟΔ[Η]ΜΟΣΙΩΝΗΣ[.]ΤΟ[.]ΤΕΤ[. .]ΠΛ[. .]ΠΟΚΕΙΣΘ[.]

75. [.]ΚΟ[.]Λ[.]ΟΥΓΕΡΩΣΤΩΚΑΤΕΝΕΓΚΑΝΤΙΚΑΙΕΛΕΝΞΑΝΤΙΟΙΣΑΥΤΟΙΣ[.]
[.]Ο[.]ΕΙΜΕΝΟ[.]ΗΔΙΕΝΓΥ[.]ΣΙΣΤΟΥΤΕ[Λ]ΟΥΣΥΠΙΟΤΟΥ

76. ΩΝΗΤΟΥΩΝΗΤΟΥΓΕΙΝΕΣΘΩΠΡΟΣΑΠΛΗΝΤΗΝΤΕΙΜΗΝΤΟΥ[.]Ε[. .]ΤΟΣΕΝΙΑΥΤΟΥ[. . .]ΟΥΑΡΧΙΕΡΕΩΣΤΩΝΣΕΒΑΣΤΩΝΚΑΙ[.]Ο[.]

77. [.]ΡΑΜΜΑΤΕΩΣΤΟΥΕΘΝΟΥΣΚΑΙΤΟΥΥΠΟΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣΕΠΙΥΠΙΟ[.]ΚΑΙΣΕΝΓΑΙΟΙΣ[.]
]ΕΟΣΕΚΑΣΤΟΥΔ[.]ΕΝΓΥΩΝΤΟΣ
78. ΠΡΟΣΔΕΝΑΡΙΑΠΕΝΤΑΚΙΣΧΕΙΛΙΑΚΑΙΟ[.]ΥΤΟΙΕΠΠΕΝΤΑΕΤΙΑΝΤΕΛΩΝΕΙΤΩ[.]ΑΝΟΙ[.]ΕΚΑΘΕΚΑ[.]
]ΕΤΟ[.]ΑΡΧΙΕΡΕΥΣΤΕΚΑ[.]
79. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣΥΠΟΚΕΙΣΘΩΣΑΝΠΡΟΣΤΗΝΕΙΣΠΡΑΞΙΝΕΚΑΣΤΟΙΤΗΣ[.]ΣΩΩΝΗΤΗΣΩΑΝΕΝΙΑΥΤΩΤΗΣΤΕΛΩΝΕΙΑΣ
80. ΑΡΧΗΤΑΙΤΟΥΣΠΡΩΤΟΥΣΠΛΗΡΩΣΑΣΤΗΣΤΕΛΩΝ[.]ΑΣΜΗΝΑΣΕΞΕΝΔΕΚΑΙΗΜΕΡΑΙΣΤΡΙΑΚΟΝΤΑ[.]ΟΗΜΙΣΥΜΕΡΟ[.]ΤΗΣΤΕΙΜΗΣ
81. ΑΠΟΔΟΤΩΝΩΑΝΒΟΥΛΗΤΑΙΝΟΜΙΣΜΑΤΤΩΝΕΝΛΥΚΙΑ[.]ΟΧΩΡΟΥΝΤΩΝ[.]ΤΟΚΑΙΕΠΤΟΥΛΟΙ[.]
]ΥΧΡΟ[.]ΟΥΠΡΟΣΤΗΝΑΠΟΔΟΣΙΝ
82.
 ΦΥΛΑΣΕΣΘΩΠΛΗΡΟΥΜΕΝΟΥΤΟΥΚΑΙΣ[.]ΠΡΟΣΦΙΣΚΟΥΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝΕΤΟΣΕΚΤΕΤΟΥΔΗΜΟΣΙΩΝΙΟΥΚΑΙΤΟΥΕΘΝΟΥΣΔΗΝΑΡΙΟ
 Υ
83. ΜΥΡΙΑΔΑΣΔΕΚΑΥΠΗΡΕΤΗΣΟΣΑΝΝΟ[. . .]ΗΤΑΙΤΙΔΗΜΟΣΙΩΝΟΥΚΑΤΑ[.]ΡΙΘΕΙΣΤΕΤΡΑΠΛ[.]ΥΠΟΚΕΙΣΘ[.]ΚΑΙΑΤΕΙΜΟΣΕΣΤΩ
84. [.]ΟΥΤΟΝΤΟΝΝΟΜΟΝΟΙΤΕΛΩΝΑΙΚΑ[. . .]ΣΑΝΠΑΡΑΦΥΛΑΚΗΝΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΝΕΧΕΤΩΣΑ[.]Ε[. . .]ΑΚΙΛΕΛΕ[.]ΚΩΝΕΝΩΗΜΥΡΙΑΣ
85. [.]ΡΑΧΜΑΣΑΡΙΘΜΕΙΤΩΣΑΝΤΩΦΙΣΚ[. . .]ΝΔΕΠΑΡΑΦ[.]ΑΞΜΗΔΙΗΝΕΚΩΣΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟ[.]ΣΧΗ[.]ΑΤΑΤΟΥΤΟΥΤΕΙΜΩΡΙΑΝ
86. ΟΔΙΚΑΟΙΔΟΤΗΣΟΡΙΖΕΤΩΙΚΑΤΑΠΟΛΙΝ[.]ΧΟΝΤΕΣΕΑΝΜΗΗ[.]ΡΟΚΕΙΜΕΝΟΣΟΝΟΜΟΣΕΦΩΗΜΙΣΘΩΣΙΣΤΟΥΤΕΛΟΥΣ
87. ΓΕΓΟΝΕΝΔΙΑΣΑΦΕΙΤΩΣΑΝΤΩΔΙΚΑΙΟΔΟΤΗΗΤΩΤΗΣΠΑΡΑ[.]ΜΙΑ[.]ΠΡΟΣΤΕΙΜΩΚΡΑΤΕΙΣΘΩΣΑΝ.

1.3 Minusculum

1. [] Ο[. . .] Κλα[] διοξ[.]
2. [] ενε]γκαμ[] νοπαρ[] σχηται
3. [] Γα[] ολικιν[]]ϑ Μουκιανο[] *vac.*
4. []]ΥΣΟΤΗ[. . .] τ[]]δικ[α]ιοδοσ[] ακα[] [. . .]
5. []]ΟΙ[] κ[ο]νχολ[] ων[]]ΕΑΙΩ[. .]]ΝΗ
6. []]ΣΗ[.]Τ[.]]Ξ[.] []]ν]πορ[] οϋ[. .] [] ϕ[] τινοςο[] ν
7. []]Γ[.]]ΣΑΙΚΑ[.]]κ δ[] κ[α] π[] σσηξη[ρ[]]ς τε κα[]
8. [] γρ[] ς]Τ[.]]Ι κα[] ε[] ργαφ[]]νων [] κτ[] .]Σ[.]]ΠΑΡ[.]]Η[. .] ε[] ς]φ[]]εσμ[α]
9. [.]]ΕΝΟ[.]]ΤΟ[. . .]]ΗΣΙΝ [] ραιωμ[] ν]ΜΕΡΓΡ[.]]ΠΑ[. . .]]Σ [] θεν[]]Θ[. . .]]Α
10. []]ΠΕΤ[. . .]]ΣΩΝΑ[. .]]ΥΙΩΝ, [] ϑ[]]κομ[] ζεταα[] ΤΩΝ[. .]]ΚΟΙΓ[.]]Ι[.]]ΟΥ[.]]ΟΥ συνσταθμ[]]ϑ[]
11. [.]]ΗΣ [] π[] λαρ[ρ[]] ν[] κατ[ν[]] σσ[] ρῑα σσaras[ωμ[]]των τ[] ν[]]φο-
12. [] μ[] νωκα[] τ[] ς[]]σ[αγ]ομ[] [ων, []]μ[] ν[]]τινα Λ[] κ[]]ιοι χρ[]] φως [] δ[]]ας[] χ[] ρῑν[] π[]]των, []]π[]] ρ[] κ[] σκαφαλ[]]ς[]
13. [.]]ΛΙΓ[.]]ΝΠΙΑ[. . .]]ΟΙ[.]]ΠΙ[. . .]]ΤΩΝ κα[] τ[]]Ε[. . .]]ΑΣ[. .]]χθ[] ντωμηδ[] [.]]Ε[. .]]Α τ[] λομηδ[] τ[] ν
14. [.]]ΙΟ[.]]μηδ[] τ[]]δρα[π]ετικ[] .ν[]]δ[]]ν[]]τις Λ[] κιος[]]]κ[]]κολ[ουθ[]] αν[]]πρ[]]ασ[]] αν[]]ξ[]]γων
15. [.] [] π[]]τ[]]ξ[]]ν[]]πειδ[]]ν[]]πα[]]ν[]]λθ[], []]πογραψ[]]εμος []]ν[]]μ[]]αιρ[]]τρι[]] κοντα
16. [.]]σ[]]μ[]]διπλ[]]ο[]]ν []]ποδ[]]τω[]]τ[]]τ[]]λοτ[]]τελ[]]ν[]]]]ΕΝ[]]]δ[]]ν[]]μ[]
17. []]πογ[ρ[]]]ηται[.]]π[]]ν[]]ε[]]φ[]]σ[]]το[]]τελ[]]ν[]]]σ[]]τω[] []]ν[]]δ[]]]δηλο[]]ς[.]]π[]]σ[]]ας []]ποτειμ[]]σεις
18. [.]]ΗΣΜΕ[.] []]φ[]]ραφ[]]]ϑ[]]ω κρ[]]]φ[]]σ, []]θεν[]]]ΝΥ[.]]]ΣΤ[. . .]]Ν[.]]ΧΡ[.]]ΦΩ[.]]ΣΑ[.]]ΙΑ διδ[]]σθω

19. XI I[.]TOY[.....]I φορτ□ ον□ τελ□ νηΘIEMA[.....]ν□ πτ[□ ξ□]ης ε□ φ[α]ομ□ νων
20. [τεσσαρακοστ□ τ□ τε□]μην δ□ σουσιω□ □ σ□ γοντ̄ες νπ̄ρι...]NME[.]OΠ[.]N □ π[ρ □]κ[σ]του □[σ]□ ρ[ω] □[ν]
21. [.....]ναι □ λα□ ὠν π□□ρ κ□ στ̄ου σσ[ι]φ[τ□ θ]αρα· τ□ δ□ λοιπ[□]M[.]NT[.]EΙΣ
22. [..... ε□]σα[γομ□]νω[ν] π□ ντω̄ στ̄ω τ□ λεῑα δ□ Κα□ ν[κα[□ Κα]λ□ νδοικα□ Λ□[σσαις κα]□ Λ□ δαις
23. [κα□ Κρ□ □.....]εται σ□ κοκα□ □ χθ̄]Η κα□ Ο[.]IE[...]N[...]IATA[. . τι]ς Λυκ□[ος ε□ θ]α□ μ̄ος]
24. [.....]AT[.]TH[.]AP[.....]ΛI[.]ΩNH περιλα[ν]β□ [η]ται, □ τ□ [λ] τ[ο□ δη]μοσι[ω]ν□[ου]
25. [.....]EΞA[...]NAΘP[]
26. [.....]MNIOY[.]ANΛ[...]NA τ□ ν̄ φειλ□ ν̄ων.]εσθαι □ δικ[αιο]δ□[τ]ης □ ξαγαγ[ε.....]
27. [.....]O[...] τ□ τ□ λο̄ δη[μο]σι□ νηξ.]OΛO[.]OΣO[.]NO[.]ΣHO[...]OΔO[.....]
28. [πρ]□ ξῑ στ̄. κ]ατ□ τ□ ν□ μοτο□ τοδιπ□ Σ[.....]
29. [..... δικα]ιο[δ]οσ□ αφ̄.]Σ[..... μ]ερο[□]ς δ□ τ̄εσ[α]ρακ[οσ]τ□ [τ□ τ̄εμ□ σεως.]
30. [..... κονχ]υλ□ ὠMEP[.....]P[...]IKPA[...]I προς κυρο□[ν.....]OΙΣ[.....]
31. [..... κα]τ□ τ□ μ̄]E[..... K]αλ□ ψ̄δν] κα□ Κα□ νο̄.....]
32. [..... κατ□ γ□ ν̄ κατ□ θ]□ λ̄]σαν ε□ σκ̄μ̄ ζων.....]ων □ [□]κκομ□ ζωM[...]O[.] τ□ κα[τ□ το□ τ̄ν
33. [τ□ ν□ μοδιω]ρισμ□ ν̄ν [□ η̄σε[λ]□ σ̄ ν̄ᾱ φειλ[ν]των □ νπρι[λ. □]πογραφ□ σ̄θα[□] τε[λων]ε□ σ̄θ̄.....]
34. [□ π̄]□ □ ν̄]στα παρ[α]φ□ λακ̄ τελων□ ν̄ π̄ᾱ....]T[.] τελω[...]ON[.....] τ□ α□ τ□[. ν.....]
35. [.....]OYTE[.]O[.]OY[...] δ□[λ]ου πονηρο□ προγε[γρ]αμ[μ□]η/□· □ □δ̄ν μ[□ δη]μοσι□ νη̄.....]
36. [... δη]μοσι[ων]□ ο̄ ξ[τ]ω ε□ μ̄ ατ□ ν̄ νγιστ̄α□[λε]ων □ π̄το□ τ□ ποι]ΝΟΣΛ[...]O[.]TA[...]AI
37. [..... π]αραγενομ□ ν□ π̄□ ν̄ νεδ̄]ν [□]ροντα το□[τ]□ πρ□ ξ̄.]EE[.....] □ πογρ□ ψασθαι
38. [π□]να, [□ κατ□ τ]ο[□]το[ν] τ□[ν ν]□[μ]ο[ν] □ στ□□ν ποτελ̄πρ□ το□ □ νφορτ□ σ̄[αθ..... ε□ θ]αγα□ ν̄ ε□ σκομ□ [τ̄]α

77. [γ]ραμματ□ ωστο□ □ θνουσκα□ το□ □ πογραμματ□ ὡς π□□ π[θ]□καις □ νγα□ ·ο[ς] σταδ□ τα□ τ[χρ]□ ος□ κ□ στου
δ[ι]ενγυ□ ντος
78. πρ□ δην□ ριαεντακισχε□ λιακα□ ο□ α□ το□□ π[πενταετ]□ ανελωνε□ τ[σ]αν· ο□ δ□ καθ' □ κ[σ]τον] □ τ[σ] □ ρχιερε□τες
κα[□]
79. γραμματε□ ς ποκε□ σθωσπ□ τ□ σ□ σπραξι□ καστα□ ς μισε[ς]·α□ □ νητ□,□ς□ ν□ νιαυτ□ τ□ τ[ε]λωνε□ ας
80. □ ρξητα□ πρ□ τουπληρ□ σας□ τ[ε]λων[ε□]ας μ□ νας ·ξ□ δ□ κα□ □ μ□ ρας□ κοντ[α]□ □ μισμ□ ρ[σ] τ□ τ[ε]ιμ□ ς
81. □ ποδ□ , τῶ ν□ □ βο□ ληταιομ□ σμαπ□ ν□ λυκ□ [πρ]οχωρο□ ντων[□] λλο□ κα□ □ π[το]□ λοι[πο]□ χρ□[ν]ου πρ□ τ□ ν
□ π□ δοσιν
82. φυλασ□ σθαληρουμ□ νοτο□ Κα□ [α]ρος φ□ σκωαθ' □ καστον□ τος τε το□ δημοσιων□ οκα□ το□ □ θνουθηναρ□ ου
83. μυρι□ δαξ□ κά πηρ□ ,της ς νο[μ□]]ήτα□ τι δημοσι□ νοκατα[κ]ριθε□ ,φετραπλ[□] □ ποκε□ [σ]θα□ □ τειμος□ στω
84. [τ]ο□ τον□ ν□ μου□ τελ□ νακα[τ□ π□]σαν παραφυλακ□ προκε□ μενον□ χ□ τ[φ]α□[ν π□]]ακι λελε[υ]κωμ□ ν□□ μυρ□ ας
85. [δ]ραχμ□ ς ριθμε□ τωσανφ□ φκ· □]ν δ□ παραφ[□]]αξ μ□ διηνεκ□ προκε□ με[ν]σ[□] σχ□, [κ]ατ□ το□ τοτειμωρ□ αν
86. □ δικαιοδ□ της ς ριζ□ . σῶ κατ□ π□ λιμ□]ροντες, □ □μ[ν] □ [π]ροκε□ μενος□ ν□ μοξ □ φ□ □ μ□ σθωσπ□ τ□ λους
87. γ□ γονεδιασαφε□ τωσαν□ δικαιοδ□ τ□□ τ□ τ□ παρα[νο]μ□ [σ] προστε□ μ[κ]ρατε□ σθωσαν

2 Paragraf Yorumu

2.1 *Praescriptum*: Yazıtın Tarihlenmesi

Yazıtın baş kısımları büyük oranda zarar gördüğünden, anlamlı bir içerik elde etmek mümkün değildir. Bununla birlikte, Nero Dönemi'nde Lykia Eyaleti valisi olduğu bilinen²¹ C. Licinius Mucianus'un 3. satırda anılmış olması, tarihleme açısından temel oluşturmaktadır. Yazıtın, yazıt taşıyıcısının üst profil bezemesinin hemen ardından başlaması ve ilk üç satırın geri kalan satırlardan daha büyük harf karakteriyle kazanılmış olması, bu satırların Gümrük Yasası'nın *praescriptum*'unu oluşturduklarını ve böylece yazıtın Mucianus'un valiliği sırasında kaleme alındığını kesinleştirmektedir. 1. ve 71. satırlarda imparator Nero'nun adının geçmesi ve yasanın genel içeriğinin Tacitus'un bahsettiği Nero'nun vergi reformuyla²² birebir uyum içinde bulunması bu sonucu doğrulamaktadır.

Res. 6: İlk Üç Satırın İstampajı

²¹ Kappelmacher, Licinius, 436d; Rémy, carrières sénatoriales, 284-6, no 231; Thomasson, Laterculi Praesidum I (Göteborg 1984) col. 276, no 4; PIR² L 216.

²² Tac. Ann. 13, 51.

Mucianus Lykia'dan ele geçmiş üç yazıttan bilinmektedir²³. Mucianus'un Lycia Eyaleti valiliği yazıtlar dışında Plinius Maior tarafından da anılmaktadır²⁴. Mucianus'un *cursus honorum*'u incelendiği zaman valilik görevini 60-63 yılları arasına tarihlemek mümkündür²⁵. Ayrıca İmparator Nero, İS 62 yılında kamu gelirlerini düzenlemek üzere eski *consul*'lerden oluşan üç kişilik bir komisyonu, Lucius Piso, Ducenius Geminus ve Pompeius Paulinus, görevlendirmiştir²⁶. Söz konusu komisyon Asia Eyaleti gümrük yasasını gözden geçirmiş ve yaptığı revizyonu *senatus*'a sunmuştur. Metin, aynı yılın yaz ayları başında gözden geçirilmiş şekliyle onaylanarak yazıtta dökülmüştür²⁷. Dolayısıyla, Lykia Eyaleti gümrük yasasının benzer bir şekilde revize edilerek yayınlanması, İmparator Nero'nun İS 55-57 yılları arasındaki ekonomik reformlarını takiben 58 yılında vergilerin toplanması sürecine ilişkin reformlarının ardından, 62 yılında kamu gelirlerinin denetimi için üçlü bir komisyonun atanmasıyla tamamlanan ekonomi politikasının çerçevesinde anlaşılmalıdır²⁸. Buna göre, yazıt büyük olasılıkla 62 yılında taşa geçirilmiş olmalıdır.

Bunun dışında bazı maddeleri revize edilerek Hadrian Dönemi'nde taşa geçirilen Palmyra Gümrük Yazıtı'ndaki bir boşlukta H. Seyrig, Mucianus'un adını tamamlamaktadır²⁹. Dolayısıyla, İmparator Nero'nun vergilerin toplanması hususunda, en azından imparatorluğun doğu eyaletlerinde, sistemli bir revizyona gittiği düşünülebilir. Syria Eyaletindeki reform sürecinde Nero, Mucianus'un Lykia'da edindiği deneyimden yararlanmak istemiş olmalıdır³⁰.

²³ (Oinoanda'dan): Holleaux, M.- Paris, P., BCH, 10, 1886, 217 no. 2 (= IGR 3, 486 = OGIS 558 = Dessau, ILS 8816); (Bubon'dan): Jones, Inscriptions from Bubon, 290d, no 5 (=AÉ 1981, 791); (Attaleia'dan): Paribeni-Romanelli, Anatolia meridionale, 36 no 38 (=AÉ 1915, 48). Bu yazıt büyük olasılıkla, Antalya surlarının İS 10. yy'daki onarımı sırasında Phaselis'ten getirilmiş olmalıdır.

²⁴ Plin. Nat. Hist. 12, 9-10; 13, 88.

²⁵ Daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.2.

²⁶ Tac. Ann. 15, 18.

²⁷ Engelmann-Knibbe, Zollgesetz, 36dd § Praescript; 133 § 62; §46-47 paragraflarında yasaya yapılan eklerin İS 57 yılına değil; İÖ 7 yılına tarihlenmesi hakkında bak.: Eck, Cn. Calpurnius Piso, 139-145.

²⁸ Bu hususta daha detaylı bak.: aş. böl. 3.4.5; böl. 4.

²⁹ Seyrig, Palmyra, 166d.; Texidor, Tarife de Palmyre, 241dd.; Matthews, Tax Law of Palmyra, 175 dn. 6, 179 dn. 28; Dabrowa, Governors of Roman Syria, 58d. dn. 552.

³⁰ Mucianus'un Vespasianus Dönemi'nde yürüttüğü diğer ekonomik görevler için bak.: Cass. Dio, 66, 2, 5; 66, 10, 2a.

2.2 Yasa Metni

§ 1 Özel Gümrüğe Tabi Mallar (Str. 4-22)

Str. 1-3: Elbette her tür *vectigalia*'ya ilişkin düzenleme, ferman ya da düzeltmeler imparatorun yetkisi altındaydı³¹. Ama bu süreç uygulamada eyalet valileri aracılığıyla gerçekleşiyordu³².

Str. 4: **δικαιοδοσ** (≠Lat. *iurisdictio*)³³. Bu terim ilkin Helenistik Dönem'de karşımıza çıkmaktadır³⁴. Bu döneme ait antik kaynaklarda *dikoiodosia* terimi, davalı tarafların (özel veya tüzel kişilerin) dava konusunu tarafsız hakemlerin kararına bırakmak hususunda karşılıklı fikir birliğine varmaları olarak anlaşılmaktadır³⁵. Helenistik Dünya'nın Roma hakimiyetine girmesiyle birlikte terim, daha ziyade eyalet valilerinin hukuki faaliyetleri için kullanılmaya başlamıştır³⁶.

δικαιοδ (≠Lat. *iuridicus*): *Legatus Lyciae*³⁷.

κογγ (≠Lat. *purpur*) Purpur Antik Dönem'in en değerli metallerinden biridir. Zira, 1.5 gr. purpur üretimi için 12.000 deniz kabuğu gerekmektedir³⁸. Ephesos Yazıtı'nda purpur için

³¹ Dig. 39, 4, 10; krş.: CJ 4, 62, 1-3. Benzer durumlar için bak.: SIG 837 (Hadrianus'un Stratonikeia'lılar mektubu); CIL III 7151 (Mylasa), krş.: Laet, Portorium, 355; ILS 6092 (Sabora/Baetica); ILS 5874 (Mileu/Numidia) krş.: Laet, op. cit., 428 dn. 3; krş.: Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 287 dn. 721; AE 1966, 133 (Pola); Wörrle, Stadt und Fest, 132 dn. 314; 172dd; Ephesos Yazıtı (SEG 39, 1180; SEG 43, 752; SEG 44, 928; AE 1989, 681; AE 1991, 1501; (daha detaylı bilgi için bak.: bl. 3.4.2); Kaunos Yazıtı (SEG 14, 639): Her ne kadar burada imparator ya da vali gibi herhangi bir Roma otoritesine dair doğrudan bir işaret bulunmasa da, A7dd vergi muafiyetinin resmi olarak yürürlüğe konduğuna (δησφολισμὸν ὑὸν onaylandığına (κεκυρωμὸν ὑὸν) işaret etmektedir. Konu hakkında daha fazla bilgi için bak.: France, Revenues douniers, 99 dn. 17.

³² Krş.: Istros'a ilişkin gümrük ayrıcalıkları (SEG 1, 329); Palmyra Gümrük Yazıtı (CISem II 3913 = IGR III, 1056 = OGIS 629); krş.: Wörrle, op. cit., 288 dn. 722.

³³ Strab. 13, 4, 12; Dig. 27, 1, 13,13.

³⁴ Krş.: Ager, ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ, 124d.

³⁵ Polyb. 4, 16, 4; 22, 4, 2.10; 23, 1, 2.12; 32, 7, 4; 38, 11, 2; 39, 5, 5.

³⁶ Diod. 37, 5, 2; 37, 8, 3-4; 38-39, 20, 1; Plut. Pomp. 10, 2; Strab. 3, 4, 20; 13, 4, 12; 17, 1, 37. Bu terimin Stadiasmus Patrensis Anıtı'nda kullanımı için bak.: str. A 22d: κατὰ τὸν σὺν σὺν[δικαιοδ]οσὸν αὐτ. 33, 70.

³⁷ Mason, Grek Terms, 10, 37; Larsen, TAM II, 508, 188d; Balland, Inscriptions, 84 dn. 47; Behrwald, Lykischer Bund, 169d dn. 37; 208 dn. 197; ayrıca krş.: IGR III, 551, 552, 557, 562. BE 1944, 171; BE 1956, 247a. Vali'nin hukuk sahasındaki görevleri hakkında daha detaylı bilgi için bak.: P. Garnsey, "The Criminal Jurisdiction of Governors", JRS 58, 1968, 51-9.

³⁸ Schneider, Purpur, 604d.

daha yüksek bir vergi oranı (% 5) geçerlidir ve vergi tüccardan değil üreticiden alınmaktadır³⁹.

Lykia'da da purpur üretimi yapıldığı bilinmektedir. Aperlai ve Andriake'deki deniz kabuğu yığımları söz konusu yerlerde purpur işliklerinin varlığına iz vermektedir⁴⁰. Bu arkeolojik verilerin yanında Lykia'daki purpur üretimi Helenistik Dönem'e ait vergi listesini içeren bir papirüs aracılığıyla da belgelenmektedir: □ κατ□ τ□ λυκ□ απορφυρικ□⁴¹. Purpur üretiminde kullanılan deniz kabukluları Khelidonia Adaları'nda da bilinmektedir (*purpureae Chelidoniae*)⁴². Bunun dışında söz konusu deniz kabukluları Apollonia kent sikkeleri üzerinde de resmedilmişlerdir⁴³. Bu bağlamda, Andriake Yazıtı'nın liman'dan Agora ve purpur üretimi yapılan bir işliğe açılan ana cadde üzerinde bulunması dikkate değerdir. Söz konusu işliğin çevresinde metrelerce deniz kabuğu kırıkları bulunmaktadır⁴⁴.

Vitruvius purpur üretim teknikleri hakkında önemli bilgiler vermektedir⁴⁵:

[1] Şimdi de nadir oluşu kadar mükemmelliğiyle de diğer bütün renklerin ötesinde hoş bir etki bırakan mor renginden bahsedeceğim. Gözlemcilere doğadaki diğer şeylerden daha hoş izlenimler uyandıran bu renk, alımsı ton veren bir deniz kabuklusundan üretilmektedir. Purpur, elde edildiği her yerde aynı renk tonuna sahip olmayıp, bu ton güneşin yörüngesine bağlı olarak farklılık gösterir. [2] Zira, Pontos ve Galatia'da elde edilen, bu bölgelerin kuzeye yakınlığından dolayı koyu renklidir; kuzeyle batı arasında elde edilen renk kurşuni; ekinoksal doğu ve batı bölgelerinde menekşe; güney bölgelerindeyse mükemmel derecede kırmızı tondadır. Bu nedenle Rhodos Adası ile güneşin yörüngesine en yakın bölgelerde de bu

³⁹ Engelmann–Knibbe, Zollgesetz 53; Knibbe, Lex portorii Asiae 155d § 7.

⁴⁰ Foss, Caria and Lycia, 228; Foss, Lycian Coast 17, Fig. 31 ve 32; R. S. Carter, “The submerged seaport of Aperlae, Turkey”, IJNA 7/3, 1978, 183; Hohlfelder–Vann, Cabotage 126, 132-134.

⁴¹ Magie, Roman Rule II, 1372d dn. 10; 1379 dn. 29; Bagnall, Administration 108f.,227; Zimmermann, Zentrallykien, 205 dn. 116; Marksteiner, Limyra 26 dn. 22; Blum, Purpur, 244 dn. 235; Gygax, Lykisches Gemeinwesen 130 dn. 73, 174d dn. 33.

⁴² Columel. de re rust. 10, 415.

⁴³ Kolb–Tietz, Zagaba, 360.

⁴⁴ Şahin, EMA, 38.

⁴⁵ Vitruv. 7, 13, 1-3: [1] Incipiam nunc de ostro dicere, quod et carissimam et excellentissimam habet praeter hos colores aspectus suavitatem. id autem excipitur e conchylio marino, e quo purpura efficitur, cuius non minores sunt quam ceterarum <rerum> naturae considerantibus admirationes, quod habet non in omnibus locis, quibus nascitur, unius generis colorem, sed solis cursu naturaliter temperatur. [2] itaque quod legitur Ponto et Gallia, quod hae regiones sunt proximae ad septentrionem, est atrum; progredientibus inter septentrionem et occidentem invenitur lividum; quod autem legitur ad aequinoctialem orientem et occidentem, invenitur violaceo colore; quod vero meridianis regionibus excipitur, rubra procreatur potestate, et ideo hoc Rhodo etiam insula creatur ceterisque eiusmodi regionibus, quae proximae sunt solis cursui. [3] ea conchyliis, cum sunt lecta, ferramentis circa scinduntur, e quibus plagis purpurea sanies, uti lacrima profluens, excussa in mortariis terendo comparatur. et quod ex concharum marinarum testis eximitur, ideo ostrum est vocitatum. id autem propter salsuginem cito fit siticulosum, nisi mel habeat circa fusum.

ton elde edilir. [3] Kabuklar, toplandıktan sonra demir oklavalarla ezilir; bu darbelerin sonucunda göz yaşları gibi akan mor renkteki sıvı havanlara sızdırıldıktan sonra dövülerek işleme hazır hale getirilir. Deniz kabuklularından çıkarıldığı için, buna ostrum da denir. Aşırı tuzlu olduğu için üzerinde bal gezdirilmezse kısa sürede kurur.

Str. 6: □ μ□ ρ□ Andriake, Nikolaos'un Yaşamı'nda sık sık □ μ□ ρ□ olarak adlandırılmaktadır⁴⁶.

Str. 7: π□ σ□ή□η□: Orman ürünleri Lykia ekonomisi için oldukça önemliydi. Libanios, Lykia'da filozof ve sofist olarak dersler veren arkadaşı Severus'tan kereste satın almıştır⁴⁷. Lykia ormanlarında karaçam ve fıstık çamının yanında⁴⁸ özellikle gemi yapımında tercih edilen sedir yetişmektedir⁴⁹. Dayanıklılıkları yanında son derece kaliteli reçine de (*resina laudatissima*) elde edildiğinden Lykia sedirleri antik dünyada oldukça ünlüydü⁵⁰.

Reçine (□ ητε□) ν□ ziftin (π□ σ□)Kaunos için İmparatorluk Dönemi'nde önemli ihraç malları oldukları bilinmektedir⁵¹. Ayrıca Mısır'a zift ve katran ihraç edilmekteydi⁵². Zift'in (*pix, pece*) 14.-15. yy.'da Batı'ya ve Mısır'a Kalon Oros (Alanya) ve Attaleia üzerinden ihraç edildiği bilinirken; 19. yy.'da Makre (Telmessos/Fehhiye) Rhodos'a katran ihraç etmekteydi⁵³. Bunun dışında Güney Lykia'da Myra⁵⁴ ve Trysa⁵⁵ civarında, Batı Lykia'da ise Baba Dağı ve Sandras Dağı'nda⁵⁶ reçinesi merhem ve haşaratları uzaklaştırmak için yakılan tütsü üre-

⁴⁶ Anrich, Nikolaos I, 67, 77, 86, 101, 106d., 132, 162, 225d., 228, 252, 399, 425.

⁴⁷ Liban. ep. 568, 1191, 1383; PLRE I, 832d.; krş.: Hild-Hellenkemper, TIB 5, 115; Brandt, Gesellschaft und Wirtschaft, 189; Whittaker, Land, City and Trade, 172.

⁴⁸ Anadolu'nun güney kıyılarındaki ormanlar için bak.: Meiggs, Trees and Timber, 46, 394, 414; Dunn, Woodland, 282; Magie, Roman Rule II, 1372d dn. 10; Blumenthal, Siedlungskolonisation, 75d.; Broughton, Roman Asia Minor, 616; Planhol, De la plaine pamphylienne aux lacs pisidiens, 42B50; Jameson, Lykia, 271.

⁴⁹ Sedir için krş.: Spratt-Forbes, Travels I, 94; Magie, loc. cit.

⁵⁰ Plin. Nat. Hist. 12, 132; 13, 52B53; 16, 137, Broughton, Roman Asia Minor, 616; Magie, loc. cit.; Morganstern, Fort at Dereağzı, 165 dn. 33; Marksteiner, Limyra, 24 dn. 8.

⁵¹ Bean, Caunus II, no. 38; BE 1956, no. 274d; Bean, Maeander 174; Robert, Caunos, 521 (= Robert, Documents d'Asie Mineure, 509). Zift ve reçine hakkında krş.: Dunn, Woodland, 290-292.

⁵² Brandt, Gesellschaft und Wirtschaft, 81; H. Braunert, Das Mittelmeer in Politik und Wirtschaft der hellenistischen Zeit, şurada: K. Telschow - M. Zahrnt (ed.), Politik, Recht und Gesellschaft in der griechisch-römischen Antike. Gesammelte Aufsätze und Reden (Stuttgart 1980) 143.

⁵³ Mar. San., Lib. secr. 29, 43, 67; F. B. Pegolotti, La Pratica della Mercatura, ed. A. Evans (Cambridge 1936), 58; B. Flemming, Landschaftsgeschichte von Pamphylien, Pisidien und Lykien im Spätmittelalter (Wiesbaden 1964), 70d; K. Fleet, European and Islamic Trade in the Early Ottoman State. The Merchants of Genoa and Turkey (Cambridge 1999), 34.

⁵⁴ A. F. von Warsberg, Eine Reise durch das Reich des Sarpedon (Wien 1899), 87 (*stirax orientalis*).

⁵⁵ Tietze, Geologie von Lykien, 304.

⁵⁶ Davis, Journey I, 109, 111.

timinde kullanılan *styrax* ağaçları yetişmektedir. Bu ağaçtan elde edilen ve *storax* adı verilen reçine 19 yy.'da Makre limanının en önemli ihraç ürünlerinden biridir⁵⁷.

Str. 1411 ve 16: **Köleler** (μηδ□ τ□ δρα[πε]τικ□)v Kaçak köleler hususunda belirlenmiş yasalar bulunmaktadır⁵⁸. Ayrıca Kaunos⁵⁹ ve Myra'dan⁶⁰ köle ihracatının gerçekleştirildiği bilinmektedir. Ephesos Yazıtı'nda İÖ 75 yılına tarihlenen hükümlerinde genç yaştaki kölelerden köle başına azami 5 *denaria* tutarında gümrük vergisi alınırken⁶¹; yasaya 17 yılında yapılan eklemeye ithal edilen kölelerden köle başına 2.5 *denaria*, ihraç edilenlerdense köle başına 1 *denaria* tutarında gümrük vergisi alınacağı bildirilmiştir⁶². Genç köleler için uygulanacak olan vergi oranı zaten daha önce belirlenmiş olduğuna göre, söz konusu bu sabit tarife yetişkin köleler için geçerli olmalıdır. Burada giriş ve çıkış vergileri arasında ortaya çıkan farksa, Roma'nın gümrük düzenlemelerini pazar belirleyici bir amaçla kullandığını göstermektedir⁶³.

Genç köleler elbette daha değerliydi ve gene *Digesta*, daha yüksek bir kar elde etmek için diğer kölelerin de *nouvicii* olarak beyan edildiğinden bahsetmektedir⁶⁴. Ephesos'ta *nouvicii* köleler, mal sahibinin ikinci bir vergi ödemek zorunda kalmaması için dağılanmaktadır⁶⁵. Suetonius ise, gümrük vergisinden kaçmak için soylu biri gibi giydirilen bir kölenin daha sonra özgürlüğünü talep ettiğini bildirmektedir⁶⁶.

Kaunos Yazıtı'na göre de, köle ihracatının *demosionikos nomos*'ta belirtilen özel bir tarife uyarınca vergilendirildiği anlaşılmaktadır⁶⁷.

Str. 17: □ π□ νδ[ε]τ□ σ[πο]□ τελ□ [ου □]στω⁶⁸: (*integrum restitutio*): Bu tamamlama Ephesos Yazıtı temel alınarak önerilmektedir⁶⁹. Her ne kadar yazıtın ilk editörleri

⁵⁷ Benndorf–Niemann, Reisen I, 36.

⁵⁸ Dig. 11, 4 *De fugitives*. Liman yöneticisi (*limanarches*) ve polisinin (*stationarius*) kaçak köleler hususunda yapmaları gerekenler için bak.: a.g.e., 11, 4, 4: *Limenarchae et stationarii fugitivos deprehensos recte in custodiam retinent. Magistratus municipales ad officium praesidis provinciae vel proconsulis comprehensos fugitivos recte transmittunt*; ayrıca bak.: Varro, de re rust. 3, 14.

⁵⁹ Kaunos Yazıtı, str. B 6d; BE 1956, no. 274 d; krş.: Pekáry, Kleinasien, 629.

⁶⁰ BGU 3, no. 912, 913.

⁶¹ § 3 str. 11d.

⁶² § 41 str. 98d.

⁶³ Krş.: Engelmamm-Knibbe, Zollgesetz, 111.

⁶⁴ Dig. 21, 1, 37.

⁶⁵ Ephesos Yazıtı § 51d str. 117-22.

⁶⁶ Suet. Rhet. 1; benzer bir durum için krş.: Quint. Decl. 340.

⁶⁷ Str. B6; krş.: aş. böl. 3.4.2.

⁶⁸ Krş.: Ephesos Yazıtı, § 19 str. 47.

⁶⁹ Krş.: Ephesos Yazıtı, § 19 str. 47.

□ π□ ~~ve~~ fidesini *licentia* anlamıyla çevirseler de⁷⁰, burada daha *in integrum restitutio* (eski hukuki duruma dönüş) uygulaması⁷¹ söz konusu olmalıdır. Buna göre tüccar, mültezim tarafından el konulan malını, vergisini iki gün içinde ödemek şartı ve mültezimin bu hususta göstereceği iyi niyetle, geri alabilmektedir.

□ ποτ□ μη~~α~~nsus⁷², ipotek vermek⁷³ ve vergi⁷⁴ anlamlarına gelmektedir. Buradaki anlamı kesin olarak belirlenememektedir⁷⁵.

Str. 18: κρ□ κο~~ς~~ 1954 yılında Korinthos yakınındaki Solomos'ta bulunmuş olan bir yazıt safranın Lykia ekonomisi açısından önemini yansıtmaktadır⁷⁶. Yazıtta, Iunia Theodora adında Roma vatandaşı bir kadın, Lykia'daki iç savaş sırasında Lykia'lı sürgünleri Korinthos'taki konutunda ağırladığı için Lykia Birliği tarafından φιλολ□ κιο~~ς~~ olarak portresi, onur yazıtı ve naşının defni sırasında tütsü olarak yakılmak üzere 5 *mina* gibi (Kol II, Z. 23: κρ□ κομν□ ~~ς~~ π□ ~~ν~~alışık olunmadık ölçüde safran hediyesiyle onurlandırılmaktadır.

Antik kaynakların aktarımına göre, Lykia'daki Olympos Dağı'nda son derece kaliteli safran yetişmektedir⁷⁷. Ayrıca, Plinius Lykia'da safran yetiştiriciliği hakkında da değerli bilgiler vermektedir. Buna göre, Safran fidesi, yedinci veya sekizinci yılın sonunda, bu amaç için özel olarak hazırlanmış bir araziye nakledilmekte ve bu şekilde yozlaşması engellenmektedir⁷⁸.

Str. 20: [τεσσαρακοστ□ τ□ νε□]μην δ□ σουσιω□ □ σ□ γον~~α~~ Gümrük oranı malın değerinin % 2.5'u (τεσσαρακοστ□ = quadragesima) oranında belirlenmiştir⁷⁹. Bununla birlikte, purpur (str. 5), reçine (str. 7), köle (str. 11, 16), safran (str. 18), incir (str. 23), zeytinyağı (str. 21) gibi tekel ürünler sabit bir tarifeye vergilendirilmektedir. Ephesos Yazıtı'nda köle

⁷⁰ Engelmann-Knibbe, op. cit., 82.

⁷¹ Dig. 4, 1, 6.

⁷² Mon Anc. 4, 11; Phlegon (FgrHist. 257) F. 12, 6. 17; Plut. Crass. 13; Fl. Ios. Ant. Iud. 18, 2.26; kr.: Mason, Greek Terms, 25.

⁷³ Dig. 31, 11.

⁷⁴ AB 437; krş.: OGIS 476.

⁷⁵ τ□ □ ποτ□ μη~~α~~ ν□ χυ~~ρ~~olamında kullanımı için krş.: Lys. Fr. 84S; IG 2.1059 str. 4.

⁷⁶ Pallas et al., Inscriptions a Solomos (= SEG 18, 143); Robert, "Décret, 324-342; Larsen, Greek Federal States, 260d; Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 254; Wörrle, Stadt und Fest, 97 dn. 100; Balland, Inscriptions, 2, 9; Behrwald, Lykischer Bund, 122dd; Şahin-Adak, Stadiasmus Patarensis, 57dd.

⁷⁷ Plin. Nat. Hist. 21, 31: Crocum ... prima nobilitas Cilicio ... dein Lycio e monte Olympos; Oberhummer, Olympos, 320; Robert, Décret, 332; Adak, Olympos und Korykos, 40.

⁷⁸ Plin. Nat. Hist. 21, 33: *Mucianus auctor est, in Lycia anno septimo aut octavo transferri in locum subactum atque ita degenerans renovari.*

⁷⁹ Krş.: Ephesos Yazıtı, str. 11, 98; Myra Yazıtı, str. 8, 15. Kaunos Yazıtı girişte ve çıkışta olmak üzere toplam % 5 oranında bir gümrükten bahsetmektedir: daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.3.3; 3.4.5.2.

ticaretinin yanında (str. 11d, 98d), maden cevheri (str. 78d) de sabit bir tarifeyle vergilendirilirken; purpur ise % 5 gümrüğe tabidir. Kaunos Yazıtı'nda da köle, tuz, katran ve reçine ticareti yine tekel mallar olarak farklı bir şekilde vergilendirilmektedir⁸⁰.

Str. 21: □ λαιον Gıda, kozmetik ve aydınlanma gibi günlük hayatta büyük öneme sahip olan zeytin yağı, ticaret açısından en az şarap kadar önemli bir metadır. Opramoas İS 141 yılındaki depremin ardından Myra kentine 12.000 *denaria* tutarında zeytin yağı bağışladığı gibi kamu hizmetinde kullanılmak üzere *Elaion*'a da aynı tutarda bağışta bulunmuştur⁸¹. Lykia'daki zeytin yağı üretimine dair edebi ve epigrafik belge bulunmamakla birlikte, zeytin yağı işliklerine dair arkeolojik veriler bu konuda yeterince bilgi vermektedir⁸².

§ 2 Eyalete Yeni Dahil Edilen Kentlerin Durumu (Str. 22-31)

Str. 22: □ δ □ Κα □ ν □ κα [□ Κα] λ □ ν δουξα □ Λ □ [σσαις κα] □ Λ □ δαις [κα □ Κρ □ □

Bu satırda tarihsel Karia-Lykia sınırında bulunan Kaunos, Kalynda, ile büyük olasılıkla Lissai, Lydai ve Krya kentleri anılmaktadır. Bu kentlerin Lykia Birliği Gümrük Yasası'nda ne şekil bir ilişki içinde anıldıkları sorusunun yanıtı, yazıtın ilgili kısmının büyük oranda tahrip olması nedeniyle belirsizliğini korumaktadır. Bu nedenle söz konusu durumun aydınlatılabilmesi için öncelikle bu kentlerin Lykia Birliği içindeki konumlarının tespit edilmesi yararlı olacaktır.

Kaunos: Kaunos İÖ 4. yy.'a ait seyrüseferde Karia kenti olarak anılmaktadır⁸³. Kent İÖ 313 yılında Antigonos'un denetimine girmiş olmakla birlikte⁸⁴, İÖ 309 yılında I. Ptolemaios tarafından ele geçirilmiş⁸⁵ ve uzun süre Ptolemaioslar hakimiyeti altında kalmıştır⁸⁶. Zira, Kaunos III. Antiokhos'un işgal tehdidine karşı İÖ 197 yılında özgürlükleri Rhodos tarafından korunan müttefik kentler arasında yer almıştır⁸⁷. Bunun yanında, Kaunos'ta bulunmuş yazıtlar, Erken Helenistik Dönem'de kentte Πτολεμαε □ *demotikon*'unun varlığına işaret

⁸⁰ Daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.2.

⁸¹ Wörrle, şurada: Borchhardt, Myra, 159 (TAM II 905 XIX B).

⁸² Wörrle, Ermandyberis von Limyra, 301.

⁸³ Skyl. Periplus, 73: Κα □ νοξαρικ □ π □ λιξα □ λιμ □ κλειστ □ ;çrş.: Strab. 14, 2, 2-3.

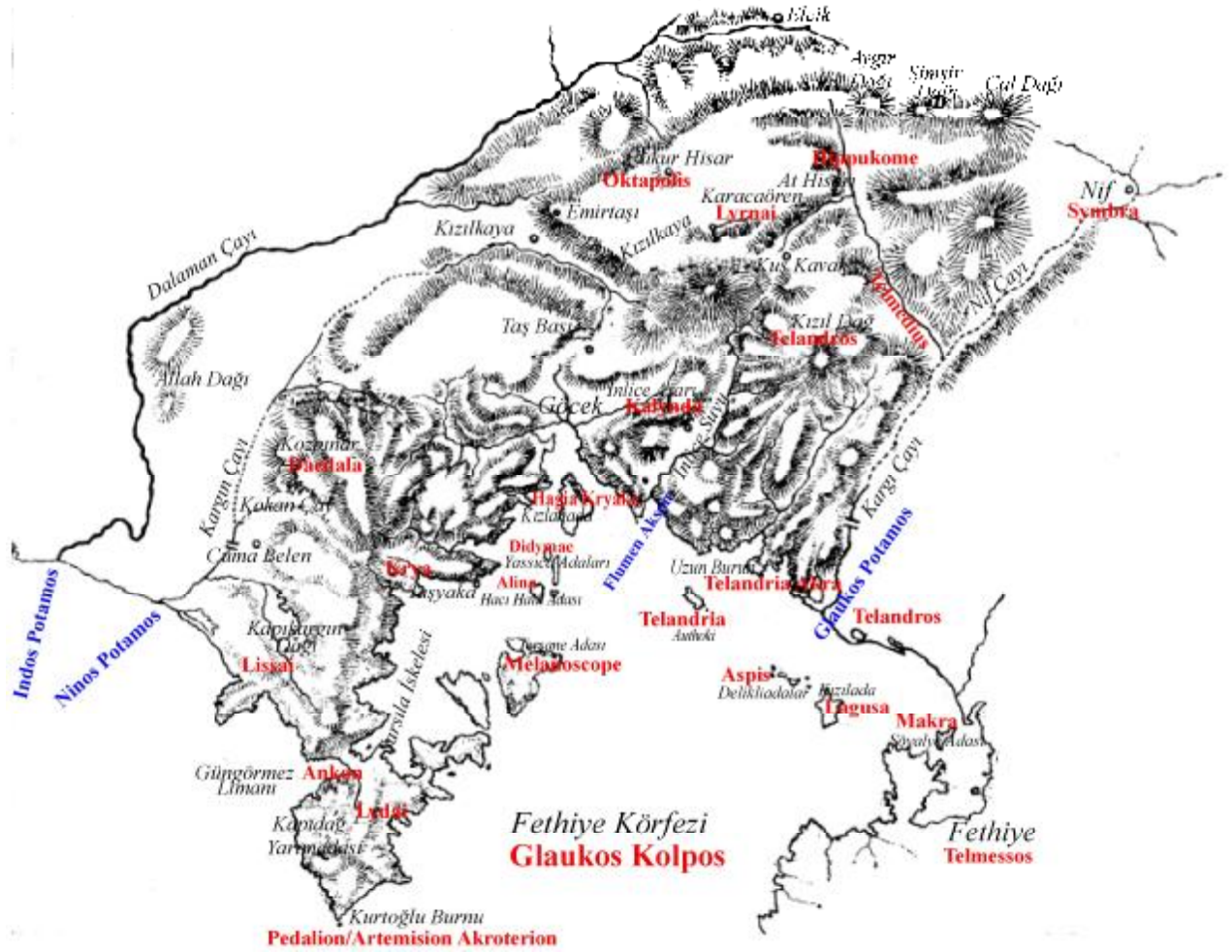
⁸⁴ Diod. 19, 75, 5.

⁸⁵ Diod. 20, 27, 2.

⁸⁶ Krş.: Bagnall, Administration, 99.

⁸⁷ Liv. 33, 20; ayrıca bak.: Bagnall, loc. cit.; Bean, Caunus I, 18; Fraser-Bean, Peraea, 105d; Magie, Roman Rule II, 946 dn. 49.

etmektedir⁸⁸. Rhodos bundan birkaç yıl sonra Kaunos'u 200 *talanta* karşılığında Ptolemaios'lardan satın almıştır⁸⁹. Roma *senatus*'u önünde Rhodos elçisi Astymedes'in İÖ 166 yılında yaptığı konuşmadan edinilen bu bilgide satış işleminin hangi tarihte gerçekleştiği belirtilmemiştir. Bununla birlikte Appianus, Kaunos'un III. Antiokhos ile yapılan savaş için Rhodos'a vergi mükellefi kılındığını aktarmaktadır⁹⁰. Bu veri göz önüne alındığında, Kaunos'un satış işleminin İÖ 191/190 yılında gerçekleşmiş olması muhtemel gözükmemektedir⁹¹.

Res. 7: Lykia'nın Batı Sınırı Tarihsel Coğrafyası [Arkwright, Frontier, s. 93'teki haritadan düzenlenmiştir].

⁸⁸ Bean, Caunos I, 21 no. 5 str. 6, 16, no. 6 str. 17; Robert, Hellenica 7, 1949, 189–193; BE 1954, 229; Bagnall, Administration, 99; Marek, AST 11, 1993, 91.

⁸⁹ Polyb. 30, 31, 6: ἡ Ἰωνία καὶ τοῦ ποδῆρακος ὠκεῖαν ἔχει ἡγεμονίαν τῶν Πτολεμαίων στρατηγῶν.

⁹⁰ App. Mithr. 89: Καὶ νῦν Ῥόδῳ οἱς ποτελεῖται πῦρ ἂντιπολίμην μὲν μὲνοι

⁹¹ Tarihleme için bak.: Tietz, Golf von Fethiye, 215 dn. 460; krş.: Bean, Peraea, 18; Fraser-Bean, op. cit., 106.

İÖ 188 yılında imzalanan Apameia Anlaşması ile Kaunos Rhodos hakimiyeti altında kalmaya devam etmiştir⁹². İÖ 168/7 yılında, 3. Makedonia Savaşı sırasındaki tutumu nedeniyle Rhodos'un cezalandırılması amacıyla çıkarılan *senatus consultum* uyarınca Lykia'ya özgürlüğü verilince, Kaunos da Rhodos'a karşı ayaklanmış; ama Kibyra'luların desteğine rağmen bu girişimleri başarısızlığa uğrayınca kent üzerindeki Rhodos tahakkümü devam etmiştir⁹³. Bunun ardından Kaunos'lu ve Stratonikeia'lı sürgünler Roma'ya gelerek konunun yeniden ele alınmasını sağlayınca, Roma Rhodos'un her iki kentteki garnizonlarını terk etmesini bildirmiş ve Kaunos'un özgürlüğü Roma *Senatus*'u tarafından bu şekilde ancak İÖ 166 yılında onanmıştır⁹⁴.

Kaunos'un İÖ 166 yılında başlayan özgürlük süreci, İÖ 84 yılındaki Dardanos Anlaşması'nın ardından Sulla'nın Asia Eyaleti'ni yeniden düzenlediği sırada kent Mithridates Eupator'a sunduğu desteğin cezası olarak Rhodos'a verildiği⁹⁵ İÖ 84-81 yılında son bulmuştur.

Plinius, Kaunos'un Karia'da özgür bir kent olduğunu aktarmaktadır⁹⁶. Bunun yanında, Dio Khrystostomos, Vespasianus idaresinin başlarına tarihlenen ve Rhodos'lulara yöneltilmiş bir konuşmasında Kaunos'un Rhodos hakimiyeti altında bulunduğu bir döneme işaret etmektedir⁹⁷. Fraser-Bean, Plinius ve Dio Khrystostomos'un aktardıkları bu bilgileri Kaunos'un Vespasianus tarafından yeniden Rhodos'a bırakıldığı; *oppidum liberum* statüsüne ise, Augustus Dönemi'nde sahip olduğu şeklinde yorumlamaktadırlar⁹⁸. Bu düşünce bilim çevrelerinde de genel kabul görmektedir⁹⁹. Bean, Kaunos Yazıtı üzerindeki yorumlarının ardından¹⁰⁰, yazıtı bu döneme tarihlemektedir¹⁰¹. Buna karşın Kaunos'un bu statüsünün

⁹² Fraser-Bean, op. cit., 70.

⁹³ Polyb. 30, 5, 11.

⁹⁴ Polyb. 30, 21, 3; Ayrıca bak.: Gabrielsen, Rhodian Peraia, 173; Tietz, Golf von Peraia, 217.

⁹⁵ App. Mithr. 89; Strab. 14, 2, 3; □ π□ στησῶν ποτε Κα□ νιο□ ν̄ Ροδ□ · ἀριθ□ ντεθ' □ π̄τ□ ν □ Ρωμα□ ὠν πελ□ φθησῶν ληCic. ep. ad Q. fr. 1, 1, 33; Bean, Caunus I, 19; Fraser-Bean, Peraea, 88; Tietz, op. cit., 218.

⁹⁶ Plin. Nat. Hist. 5, 103.

⁹⁷ Dio Khrystos. Or. 31, 125: τ□ ρ□ παρ□ Καυν□ οἰς□ γονγεννα□ ος□ ν; ρτ□ π□ ποτε□ κε□ νους □ γαθ□τινπεπο□ ηκενο□ γε δουλε□ ουσισ□ χ̄ μ□μ̄ν νοις□ λλ̄κα□ □ Ρωμα□ , αἰς □ περβολ□ ν □ νο□ κως□ μοχθηρ□ αἰπλ□ α□ τοτ̄ς δουλε□ ακατασκευ□ σαντεφ̄ς.: Dio Khrystos. Or. 31, 124: κα□ μ□ νε□ τις □ μ□ Καυν□ οἰς□ Μυνδ□ οἰς□ μο□ ος□ ναι□ γοισφ□ δρα□ ργιε□ σθα□ βλασφημε□ α□ τ□□νγ□ σεαθα□ τ□ π□ λεως

⁹⁸ Fraser-Bean, Peraea, 107 dn. 4-5.

⁹⁹ Bean, Caunus I, 19. dn. 40; Bean, Caunus II, no. 37, 38; Holtheide, Seehandel, 10d; H. Brandt, Zollinschriften 91-95; Schwarz, Soll oder Haben, 385-394.

¹⁰⁰ Bean'in bu husustaki yorumları hakkında daha fazla bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.2.

Plinius'un kendi zamanındaki durumu yansıttığı düşüncesi şüphelidir¹⁰². Kaunos'un söz konusu özgürlük statüsü daha ziyade kentin Rhodos hakimiyetinden çıkarıldığı İÖ 166 yılıyla tekrar Rhodos'a verildiği İÖ 84-81 yılları arasını kapsamış olmalıdır¹⁰³. Kaldı ki, Kaunos Yazıtı son olarak C. Marek tarafından yeni okumalar ışığında tekrar değerlendirilmiş ve yazıtın Bean'ın düşündüğü gibi İS 1. yy.'ın başlarına değil; Hadrianus Dönemi'ne tarihlendirilmesi kesinlik kazanmıştır¹⁰⁴.

Rhodos'un Kaunos üzerinde ikinci dönem hakimiyeti de uzun süreli olmamıştır. Zira, Kaunos'un en azından İÖ 1. yy.'ın ortalarında Asia Eyaleti içinde yer aldığı bilinmektedir. Cicero'nun İÖ 51/50 yılında Asia Eyaleti *propraetor*'u Q. Minucius Thermus'a gönderdiği bir mektup, Kaunos'un bu tarihte Minucius'un yönetim sahası içinde kaldığını göstermektedir¹⁰⁵. Ayrıca Cicero, Asia Eyaleti valisi olan kardeşi Quintus'a yazdığı ve İÖ 60/59 tarihli mektubunda Kaunos'lu elçi heyetinin *senatus*'un huzuruna çıkararak vergilerini Rhodos'a değil de Roma'ya ödeme taleplerini iletmiş olduğunu aktarmaktadır¹⁰⁶. Ephesos Yazıtı'nın editörleri (H. Engelmann – D. Knibbe) bu veriden hareketle¹⁰⁷, İÖ 75 yılının politik coğrafyasını yansıtan satırlardaki boşlukta (§ 9) Kaunos adını tamamlayarak¹⁰⁸ kentin söz konusu dönemde Asia Eyaleti sınırları içinde olduğunu belirtmektedirler¹⁰⁹. Engelmann ve Knibbe'nin bu tamamlama önerisi doğru kabul edilecek olursa; Kaunos, en geç İÖ 75 yılında Asia Eyaleti'ne dahil olmuş olmalıdır. İmparatorluk Dönemi'ndeysen Kaunos'un Asia Eyaleti

¹⁰¹ Bean, Caunus II, 100, krş.: Bean, op. cit., no. 37, s. 96 dn. 22. Bu tarihleme Velissaropoulos, Naucrës grecs, 223; Purpura, Il regolamento dogonale di Cauno, 273; Schwarz, Soll oder Haben, 385dd, tarafından da kabul görmüştür.

¹⁰² Jones, Cities, Appendix I, 533dd.

¹⁰³ Bak. bk. Ayrıca kentin bastığı otonom sikkelerin İÖ 2. ve 1. yy.'a tarihlenmesi bu yorumu desteklemektedir. Söz konusu sikkeler için bak.: Head, Historia Numorum, 612; Imhoof-Blumer, Kleinasiatische Münzen, 138.

¹⁰⁴ Bu hususta daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.2.

¹⁰⁵ Cic. ep. ad fam. 13, 56, 3: *Caunii praeterea debent, sed aiunt se depositam pecuniam habuisse. id velim cognoscas et, si intellexeris eos neque ex edicto neque ex decreto depositam habuisse, des operam ut usurae Cluvio instituto tuo conserventur.*

¹⁰⁶ Cic. ep. ad Q. fr. 1, 1, 33: *non esse autem leniores in exigendis vectigalibus Graecos quam nostros publicanos hinc intellegi potest quod Caunii nuper omnibusque ex insulis quae erant a Sulla Rhodiis attributae confugerunt ad senatum, nobis ut potius vectigal quam Rhodiis penderent.*

Yunan mültezimlerin vergi toplarken bizimkilerden daha ılımlı olmadıkları, Sulla tarafından Rhodos'a bırakılmış olan Kaunos'lularla bütün ada sakinlerinin bu hususta *senatus*'tan koruma ve vergilerini Rhodos'a değil de bize ödemek hususunda izin talep etmelerinden anlaşılmaktadır.

¹⁰⁷ Engelmann-Knibbe, op. cit., 70.

¹⁰⁸ Engelman.Knibe, op. cit., 56, 69d, 139. Bu dönemde Kaunos'un Asia Eyaleti'nin limanlarının anıldığı söz konusu listede yer almamış olması gerektiği aleyhte görüşü için bak.: Tietz, Golf von Fethiye, 219 dn. 485. Bununla birlikte, *confugio* fiili için perfectum zamanının kullanılmış olması Kaunos'luların senato önüne mektubun yazıldığı tarihten daha evvel çıktıklarını göstermektedir.

¹⁰⁹ Engelmann-Knibe, Zollgesetz, § 9 str. 26: [□ λικαρν□ σσΜ□ νδ□Κν□ δ□Φ□ σκ□Κα□ ν□□ πταλε□, □ □ σπ□ υβ□ ργ□Μαγ□ δωΦασηλ□ ρΣ□ δι□Κορυφ□ .ι.

içindeki varlığına dair en geç veri İS 33/34 yılına aittir. Bu tarihte Kaunos'luların *demos*'u Asia Eyaleti *Proconsul*'u P. Petronius'un karısı Plautia'yı onurlandırmıştır¹¹⁰.

Stadiasmus Patarensis Anıtı, Kaunos'u en batıdaki güzergah olarak vermektedir. Buna dayanarak yazıtın editörleri Lykia'nın eyalete dönüştürüldüğü sırada Kaunos'un yeni eyaletin sınırları dışında kaldığını düşünmektedirler¹¹¹. İS 2. yy.'da yazan Ptolemaios da Kaunos'u Asia Eyaleti kentleri arasında saymaktadır¹¹². C. Marek'in yeni okumalarının gösterdiği gibi, İmparator unvanlarının ardından, *eponymos* memuriyet olarak Lykia Birliği imparator kültü başrahibinin anılması, İmparatorluk Dönemi'nde Kaunos'un Lykia'ya dahil olabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca yazıtın içeriğinin yeniden değerlendirilmesi Kaunos'taki gümrük uygulamalarının Myra yazıtında ortaya çıkan Lykia Birliği'nin gümrük uygulamaları çerçevesinde anlaşılması gerektiğini göstermektedir¹¹³.

Kalynda: Strabon, Glaukos Körfezi ve Kaunos arasında bahsettiği kenti Rhodos Peraia'sı içinde anmaktadır¹¹⁴. Plinius¹¹⁵ ve Stephanos Byzantios¹¹⁶ kenti Karia'da anarken, Ptolemaios Kalynda'yı Lykia'da bir kıyı kenti olarak vermektedir¹¹⁷. Kent, Kral Damasithymos komutasında İÖ 480 yılındaki Salamis Savaşı'nda yer almıştır¹¹⁸. Kalynda'nın Attika-Delos Birliği'nin vergi listelerinde geçmesi kentin Klasik Dönem'deki önemine işaret etmektedir¹¹⁹. Kent, Güneybatı Anadolu'nun geri kalanı gibi İÖ 309 yılında Ptolemaios hakimiyetine girmiştir. Zenon arşivinden, İÖ 247/6 yılına tarihlenen bir papirüs, Kalynda ile yurttaşı Theopropos arasında, Kalynda'nın bir *demos*'u olan Kypranda'daki panayırın finansmanı ile ilişkili bir tartışmayı yansıtmaktadır. Bu tartışmada Theopropos, Ptolemaios'ların *dioiketes*'i Apollonios'tan yardım talep etmektedir¹²⁰. Ptolemaios hakimiyeti İÖ. 2. yy.'ın başına kadar

¹¹⁰ SEG 14, 646.

¹¹¹ Şahin-Adak, *Stadiasmus Patarensis*, 291.

¹¹² Ptolem. Geogr. 5, 2, 11-12; 5, 3, 2.

¹¹³ Bu hususta daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.2-3.

¹¹⁴ Strab. 14, 2, 2.

¹¹⁵ Plin. Nat. Hist. 5, 103.

¹¹⁶ Steph. Byz. s. v. Δ□ νδασφς. v. Κ□ λυνδδ0.

¹¹⁷ Ptolem. Geogr. 5, 3, 2.

¹¹⁸ Herodot. 8, 87.

¹¹⁹ ATL I, 314–315, III, 210; Meiggs, *Athenian Empire*, Lev. IV no. 66; Arkwright, *Frontier*, 97; Büchner, *RE* X.2 (1919), s. v. Kalynda, 1771d; Robert, *Études anatoliennes*, 493; S. Jameson, *RE Suppl.* XIV (1974), s.v. Kalynda, 214; Tietz, *op. cit.*, 34 dn. 152.

¹²⁰ PCair. Zen. 59341 a 1-12: □ Απολλων□ δαιικητ□ χα□ ρειθε□ προποθεωρ□ ς □ πΚαλ□ νδωντο□ η´ κα□ λ´ (□ τοι)ς□ γεωργ□ ου Θ□ ρων□ πρ□ απω□ τ□ φ□ λεωπαρασχε□ υ□ νον□ ρινομ□ νηι πανηγ□ ρει□ Κυπρ□ νδοικατ' □ νιαυτ□ Ayrıca bak.: Bagnall, *Administration*, 99; Wörrle–Wurster, *Dereköy*, 418d dn 70; Tietz, *op. cit.*, 208d.

devam etmiştir¹²¹. Bölgedeki Ptolemaios hakimiyetinin zayıflamaya başladığı bu dönemde Kalynda, teritoryumunu genişletme çabası güden Kaunos ile, bir yandan Kaunos'un bu hırsını dizginlemeyi, öte yandan da *Peraia*'sının son noktası olan Daedala'nın savunmasını güçlendirmeyi planlayan Rhodos arasında tartışma konusu olmuştur. Bunun sonucunda Rhodos, 200 *talanta* karşılığında Kaunos'u İÖ 191/190 yılında Ptolemaios'lardan satın almıştır¹²². Kalynda'nın Helenistik Dönem'de Kaunos'un bir *demos*'u olarak anılması¹²³; bu satış işleminin Kalynda'yı da içermiş olabileceğini düşündürmektedir¹²⁴. İÖ 188 yılında imzalanan Apameia Anlaşması ile Kaunos gibi Kalynda da Rhodos hakimiyetine girmiştir¹²⁵. İÖ 168/7 yılında, 3. Makedonia Savaşı sırasındaki tutumu nedeniyle Rhodos Apameia Anlaşması ile elde ettiği, Kaunos dışındaki bütün topraklarla birlikte¹²⁶ Kalynda'yı da kaybetmiştir. Kaunos'un özgürlüğü ise, Roma *Senatus*'u tarafından ancak İÖ 166 yılında onanmıştır¹²⁷. Bunun ardından Kalynda'lılar İÖ 164/3 yılında Kaunos'a karşı isyanlarında korumasını sağlamak karşılığında kentlerini Rhodos'a teslim etmeye hazır olduklarını bildirmek üzere elçi gönderince; Rhodos karadan ve denizden yardım naklederek kenti kuşatmış; bunu müteakiben Roma *Senatus*'u Kalynda'nın hakimiyetini Rhodos'a bırakmıştır¹²⁸. Bu veriler Kalynda'nın, Kaunos'un Rhodos boyunduruğundan kurtulduğu 166 yılından 164/3 yıllarına kadar Kaunos'un hakimiyeti altında kaldığını belgelemektedir. Yine bu döneme tarihlenmesi gereken, Kaunos yakınlarında bulunmuş ve *thiasos* (şenlik) için *epangelia* listesi içeren bir yazıtta¹²⁹ Kaunos'un *demos*'u oldukları bilinen Pasanda¹³⁰ (str. 13), Karpasyanda¹³¹ (str. 31), Ptolemais¹³² (str. 17) ve Perdikkia'nın¹³³ (str. 7) yanında Kalynda ve Symbra yerleşimlerinden kişiler de anılmaktadır. Dolayısıyla, Symbra'nın¹³⁴ da söz konusu

¹²¹ Bagnall, op. cit., 98d; Tietz, op. cit., 214.

¹²² Polyb. 31, 7, 6. Tarihleme için bak.: Tietz, op. cit., 215.

¹²³ C. Marek, AST 11, 1993, 90; krş.: Şahin-Adak, Stadiasmus Patarensis, 147.

¹²⁴ Krş.: Tietz, op. cit., 215d.

¹²⁵ Fraser-Bean, Peraea, 70.

¹²⁶ Polyb. 30, 5, 12; Liv. 45, 25, 6.

¹²⁷ Polyb. 30, 21.

¹²⁸ Polyb. 31, 4; Magie, Roman Rule I, 110; Schmitt, Rom und Rhodos, 169d; Gabrielsen, Rhodian Peraia, 177.

¹²⁹ Bean, Caunos I, 23d no. 6 (= SEG 12, 473).

¹³⁰ Bean, op. cit., 21 no. 5, str. 2, 14; 23; BE 1954, no. 229; C. Marek, op. cit., 91.

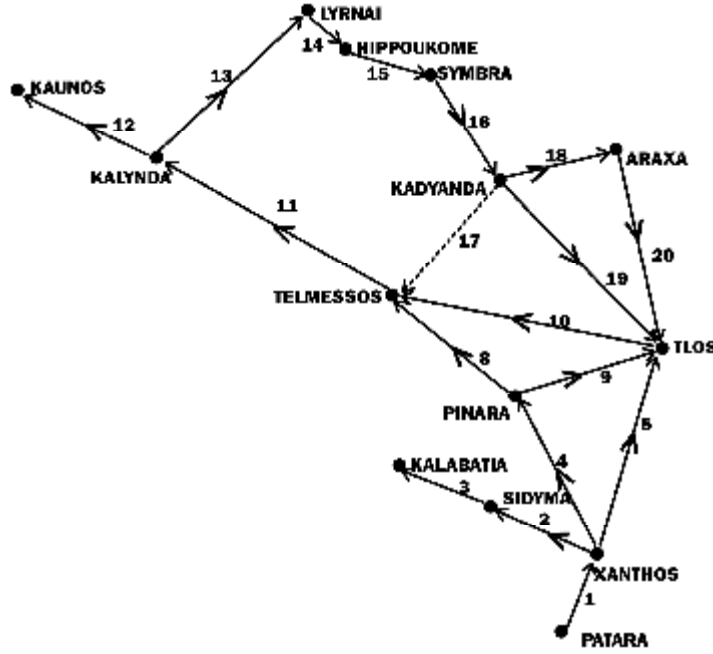
¹³¹ Bean, op. cit., 21 no. 5 str. 18; Marek, op. cit., 90.

¹³² Bean, op. cit., 21 no. 5 str. 6, 16; Robert, Hellenica 7, 1949, 189–193; BE 1954, 229; Bagnall, Administration, 99; Marek, op. cit., 91.

¹³³ Bean, op. cit., 21 no. 5 str. 4, 8, 10, 20, 22; Roos–Hermann, Südöstlichen Karien, 37; P. Herrmann, "Zwei Inschriften von Kaunos und Baba Dag," Opuscula Atheniensia 10, 1971, 37; Robert, Documents d'Asie Mineure, 21 dn. 1; Marek, op. cit., 1993, 91.

¹³⁴ Symbra hakkında bak.: Şahin-Adak, Stadiasmus Patarensis, 161 güz.: 15-16.

uyarınca Lykia'ya verildiği bilinmektedir¹⁴⁶. İS 2. yy.'a tarihlenen bir mezar yazıtı kenti Kaunos teritoryumuna bağlı bir yerleşim olarak anmaktadır¹⁴⁷. Dolayısıyla, kentin bu sırada önemiyle birlikte *polis* statüsünü de yitirdiği anlaşılmaktadır. Bu durum, yine aynı yarımada üzerinde konumlanan Lydai ve Krya kentlerinin önem kazanmasıyla açıklanabilir¹⁴⁸. Herhalükarda, yeni oluşturulan eyaletin sınırları Glaukos Kolpos'u (Fethiye Körfezi) tamamen çevreleyecek şekilde genişletilmiş gözükmektedir. Bu nedenle Andriake Yazıtı'nda anılan bu kentler arasında Krya¹⁴⁹ kentinin de bulunmuş olması büyük olasılıktır.

Res. 8: *Stadiasmus Patarensis* Anıtı'na göre Batı Lykia'daki Yol Güzergahları

Bunun dışında, Kaunos ile Kalynda kentleri arasındaki gümrük sorunlarını¹⁵⁰ çözüme bağlayan ve İS 2. yy.'a tarihlenen, Letoon'dan ele geçmiş bir yazıtta Rhodos'a *tributum* ödeyen bir grup kentten bahsedilmektedir¹⁵¹. Yazıt bu içeriğiyle, sadece Dio Khrysostomos

¹⁴⁶ Mitchell, Treaty of 46 BC, str. 54d, s. 212d.

¹⁴⁷ Tietz, Lissai und Kaunos, str. 1: ο κ[] v[] σα[] Κ[] α[] Kent burada Lissai adıyla anılırken; Caesar'la yapılan foedus anlaşmasında (bak.: yukarıdaki dipnot) Lissa olarak geçmektedir: Kentin Kapıdağ Yarımadası'nda Eren Tepesi olarak bilinen mevkiye lokalizasyonu için bak.: Lohmann, op. cit., 66d; Tietz, op. cit., 168-170.

¹⁴⁸ Tietz, op. cit., 183-186, 191-193; Tietz, Lissai und Kaunos, 125.

¹⁴⁹ Krya Opramoas'ın deprem sonrası yardım ettiği kentler arasında bulunmaktadır: TAM II, 905 no. 63 XIX C 2; ayrıca bak.: Jameson, loc. cit; Balland, Inscriptions, 266 dn. 44; op. cit., 199.

¹⁵⁰ Balland, op. cit., 265 dn. 35, Kalynda ile Kaunos arasındaki sorunları haklı bir şekilde Kaunos Yazıtı'nda tüccarları kente çekmek amacıyla tanınan vergi muafiyetleriyle ilişkilendirmektedir.

¹⁵¹ Balland, Inscriptions, no. 86 str. B 8: [--- - κα]θ[] κα[] Ροδ[] ου[] τε[] λ[] ο[] φ[]. Bu hususta ayrıca bak.: Tietz, Golf von Fethiye, 224dd.

tarafından aktarılan¹⁵², Rhodos'un vaktiyle Karia'dan ve Lykia'nın kendisine vergi yükümlülüğü bulunan kentlerinden *tributum* topladığı anlatımını tarihsel olarak doğrulamaktadır. Bütün bu veriler ışığında yazıtın ilgili kısmı vaktiyle Rhodos *Peraia*'sında bulunup sonradan Lykia'ya dahil edilen kentlerin Birlik içinde sahip oldukları özel statüye işaret ediyor olmalıdır.

Res. 9: Eyalet Yeni Dahil Edilen Kentlerin Konumu

Str. 23: σ□ κολυκία'daki meyve üretimine dair çok az veri bulunmaktadır. Bununla birlikte Kaunos'ta incir üretimi yapıldığı bilinmektedir¹⁵³.

¹⁵² Dio Khrysos. Or. 31, 101: κα□ τα□ δ□ ποτεῖ πμ□ τ□ προγ□ νων μ□οῦν θ□□ν γ□ γενεο□ τον ο□ κ□ χ□ ντων τ□πλε□ ονα□ ν□ ν□ χετει με□;□ς τ□ ρ□ 'θ□ ν□ σογε□ ρωγ□ γονκα□ τ□ ν Καρ□ ακαρπο□ σθα□ μ□ ροτ□ τ□ Δυκ□ ακα□ π□ λει□ ποφ□ ρω□ς κτησθε

¹⁵³ Plin. Nat. Hist. 15, 83; Columel. de re rust. 10, 414; Broughton, Roman Asia Minor 612; Robert, Documents d'Asie Mineures, 516d.; Kaletsch, Kaunos, 365.

□ χθ □ Κελidoniai Nesoi açıklarında *Anthias* adlı balığın yakalandığı bilinmektedir¹⁵⁴. Kefal (κ □ φαλδς ve levrek (λ □ βρδξ yumurtlama mevsiminde Kalbis üzerinden Köyceğiz civarına gelmekte ve mevsim sonunda burada avlanmaktadır¹⁵⁵. Balıklar Kaunos'ta elde edilen tuzla tuzlanıp ihraç edilmekteydi¹⁵⁶. Bir papirüs Kaunos'taki tuzlanmış balıktan bahsetmektedir¹⁵⁷. Kaunos'ta elde edilen tuz büyük oranda tuzlanmış balık üretiminde, bunun yanında kısmen göz merhemi imalatında kullanılmaktaydı¹⁵⁸. Bunun dışında Tristomon'da büyük miktarda tuzlanmış balık üretimi yapıldığı, burada bulunan ve içinde çok sayıda küçük, dörtgen tekneye sahip yapılar aracılığıyla belgelenmektedir¹⁵⁹. Benzer yapılar Megiste¹⁶⁰ ve Aperlai'da¹⁶¹ da bilinmektedir.

Tuzlanmış balık ve incirin Kaunos'un önemli ticaret ürünleri olduklarının bilinmesi, bunların söz konusu kentler arasındaki ticaretinin özel bir uygulamaya tabi kılınmış olabileceğini düşündürmektedir.

§ 3 Bildirim Zorunluluğu - *professio* (Str. 32-39)

(32) κατ □ γ □ ν̄ κατ □ θ] □ λσ]σαν ε □ σκφ]μ ζων.]ων □ [□]κκομ □ ζωM[.]O[.] τ □ νκα[τ □ το □ τον(33) τ □ νν □ μονδιωρισμ □ ν]ν [□ ησε[λ] □ νε □ ναι □ φειλ[ν]των □ νπρι[λ. . .]πογραφ □ σθαα[□] τε[λων]ε □ σθφ. (34) □ πτ] □ ν]στα παρ]α[φ □ λακ]ι τελων □ ν̄ παφ.]T[. . .]τελω[. . .]ON[.] τ □ ω □ τ □ . ν (35)]OYTE[. . .] O[.]JOY[.] δ □ [λ]ου πονηρο □ προγε[γρ]αμ[μ □]η/□ . □ □ ν δ □ μ[□]δη]μοσι □ νη]. (36) . . . δη]μοσ[ων] □ ο̄ ξ[τ]ω ε □ μ □ απ □ ν □ νγιστα □ [λε]ων □ π̄το □ τ[□ που]ΝΟΣΑ[. . .]O[. . .] TA[. . .]AI (37)

¹⁵⁴ Plin. Nat. Hist. 9, 180–182; Ritter, Kleinasien II, 745; A. Marx, RE I.2 (1894) s. v. Anthias, 2376d; Magie, Roman Rule II, 1372d dn. 10.

¹⁵⁵ Spratt–Forbes, Travels II, 88d; Bean, Caunus II, 85 no. 20; dalyan hakkında krş.: Bean, Caunus I, 14 dn. 15; ayrıca bak.: Broughton, Roman Asia Minor, 566, 799; Pekáry, Kleinasien, 629.

¹⁵⁶ Bean, Caunus II, 101; Bean, Maeander, 174; Pekáry, Kleinasien, 629.

¹⁵⁷ PCairZen 4, 59680.

¹⁵⁸ Plin. Nat. Hist. 31, 99–100; Broughton, Roman Asia Minor, 624; Bean, Maeander, 174; Robert, Caunos, 525d. (= Robert, Documents d'Asie Mineure, 513d); Pekáry, Kleinasien 629; G. Traina, Salinen, şurada: Sonnabend, Mensch und Landschaft, 434.

¹⁵⁹ A. Thomsen–M. Zimmermann, “Bericht über die Feldforschungen auf dem Gebiet von Kyaneai (mit den Siedlungen von Teimiussa und Tyberissos) in den Jahren 1999/2000”, AST 19/2, 2001 [2002], 63d, bunu yıllık yaklaşık 400 ton olarak hesaplamaktadır.

¹⁶⁰ P. A. Pirazzoli, “Submerged remains of Ancient Megisti in Castellorizo Island (Greece): A preliminary survey”, IJNA 16, 1987, 59, 61 Fig. 5; kurutulmuş balık ticareti için krş.: M. Adak – O. Atvur, “Das Grabhaus des Zosimas und der Schiffseigner Eudemos in Olympos in Lykien”, EA 28, 1999, 23d.

¹⁶¹ Hohlfelder–Vann, Cabotage, 132 Fig. 8.

παραγενομ□ ν□□ π□τ□ ν□ νεδρ]ν [□]ροντα το□[τ]□ πρ□ ς[. .]EE[. . . .]
 □ πογρ□ ψασ(38) [π□]να, [□ κατ□ τ]ο[□]το[v] τ□[v ν]□[μ]ο[v] □ στ□□ν ποτελ□πρ□
 το□ □ νφορτ□ σ[αθ]....ε□ ςαγ□ ν ε□ σκομ□ [σ(39) □ □ ξαγαγ□κ]ατ□ γ□ ν
 κατ□ θ□ λασσαε□ σαγαγε□τεν□ □ ξαγαγε□[. ν.]

Str. 34 ve 39: κ]ατ□ γ□ ν □ κατ□ θ□ λασσαε□ σαγαγε□τεν□ □ ξαγαγε□ Lykia Eyaleti Gümrük Yasası temelinde, karadan ve denizden yapılan hem ihracata hem de ithalata ilişkin yükümlülükleri belirlemektedir. Ephesos Yazıtı'nda da benzer bir şekilde hem gümrük bölgesinden yapılan ihracat hem de gümrük bölgesine yapılan ithalat için geçerlidir (Str. 7 § 1: ν□ μοϚ□ λουϚ] Ασ□ εἰς σαγωγ□καϚ□ □ ξαγωγ□καϚ□ τε γ□ κα□ κατ□ θ□ λασσαεStr. 75: □ ἰξ] Ασ□ εἰς Ϛ] Ασ□ εἰν σαγ□ γ□□ ξαγ□)¹⁶². Kaunos Yazıtı'nda ortaya çıkan uygulama da bu sonucu teyit etmektedir. Zira, teritoryumu hem kıyı şeridinde hem de karada Lykia Birliği'nin sınırları üzerinde bulunan Kaunos'ta, kara yoluyla getirilen mallar üzerindeki gümrük düzenlemeleri¹⁶³ hem yabancı bir ülkeden hem de Lykia'nın bir başka kentinden getirilen malları kapsamaktadır. Her halükarda, kara veya deniz yoluyla getirilen mallar, vergi muafiyetinden yararlanabilmek için tanınan süre kısıtlamaları arasındaki fark dışında, aynı düzenlemelere tabidir¹⁶⁴.

Str. 34: παραφ□ λαξİmparatorluk Dönemi'nde savaş tehdidi azalmış olmakla birlikte, yasaların ve düzenin korunmasıyla görevli kent memurlarının varlığı ve etkinliği devam etmiştir. Bunlar arasında en yaygın olarak bilinen *eirenarkhes* eyalet valisinin onayıyla atanmaktadır¹⁶⁵. Bunların altında *paraphylakes* görev yürütmektedir¹⁶⁶. Hierapolis'ten ele geçmiş bir meclis kararına¹⁶⁷ göre, *paraphylakes* köyleri ziyaretleri sırasında yaptıkları masrafları kendi ceplerinden ödeyeceklerdir. Köyler sadece yakacak odun, yemlik saman ve kalacak yer temin etmekle yükümlüdür. Ayrıca köylerin, göstermiş oldukları son derece özel yararlar dışında, *paraphylakes*'i çelenkle onurlandırmak yükümlülükleri de yoktur. Bu durum, kırsal devriye gezme görevinin daha ziyade *paraphylakes* tarafından yürütülmüş olduğuna işaret

¹⁶² Dreher, Monumentum Ephesenum, 79; Dreher, Lex portorii Asiae, 111-117.

¹⁶³ Str. B 13d; C 11d.

¹⁶⁴ Bu hususta Wörrle, Stadt und Fest, 213 dn. 176, deniz yoluyla getirilen mallar için geçerli gümrük uygulamalarının kara yoluyla getirilenler için de benzer olup olmadığı sorusunun açık bırakılması gerektiğini belirtmektedir. Bu ikisi arasında fark olmadığı, Kaunos Yazıtı'nın yeni yorumu sayesinde artık kesinlik kazanmaktadır.

¹⁶⁵ Aristid. Or. 50, 72; Dig. 50, 4, 18, 7; CJ 10, 77; Krş.: Magie, Roman Rule II, 1506 dn. 33.

¹⁶⁶ Hopwood, Policing the Hinterland, 175; Mitchell, Anatolia I, 196. Dmitriev, City Government, 210 ve dn. 110, *paraphylakes*'in görevlerinin İS. 2. yy.'ın sonlarından itibaren *eirenarkhes* tarafından devralındığını düşünmektedir.

¹⁶⁷ J. G. C. Anderson, "A Summer in Phrygia I", JHS 17, 1897, 411-413 no. 14 (=OGIS 527). Ayrıca bak.: Robert, Villes d'Asie Mineure, 140; Robert, Études Anatoliennes, 103-105; Mitchell, Anatolia I, 195.

etmektedir¹⁶⁸. *Paraphylakes* devriye görevini elbette tek başlarına yürütmüyorlardı. Tire yakınlarında bulunmuş bir kabartma, hepsi de kısa kılıçları, yuvarlak kalkanları ve ucu kıvrık coplarıyla at üstünde betimlenmiş üç *diogmitai*'ın *paraphylaks*'a eşlik ettiğini göstermektedir¹⁶⁹. Bunun dışında, Apollonia Salbake'de bulunmuş bir yazıt¹⁷⁰, 10 kişilik *neaniskoi* ile bunların başı olan *neaniskarkhes*'in bir *paraphylaks*'ın komutası altında bulunduğunu; ayrıca, efendilerinin atlarının bakımından sorumlu olan ve yaya olarak ilerleyen altı kölenin daha bunların yanında yer aldığını göstermektedir.

Hierapolis'ten ele geçmiş olan meclis kararı, *paraphylaks*'ın köy muhtarlarından zorla hediye talep ettiklerini yansıtmaktadır¹⁷¹. Başka bir deyişle, meclis kararının yayınlanmasından önce muhtarlar, her türlü aşırı taleplerini yerine getirerek, silahlı güce sahip *paraphylakes* ile çatışmamayı tercih etmiş gözükmektedirler.

Yine Hierapolis teritoryumundan ele geçmiş bir diğer meclis kararı ise¹⁷², sürülerini otlatan çobanların bağlarda neden oldukları zararı önlemeyi amaçlamaktadır. Buna göre, söz konusu suçu işleyen köleler o yıl görevde olan *paraphylakes*'e ihbar edilecek ve kırbaç cazasına çarptırılacaklardır. Bu örnek *paraphylaks*'ın kent teritoryumunda adaletin ve esenliğin sağlanması görevini yerine getirdiğini göstermektedir¹⁷³.

Paraphylakes'in taptıkları kültler görevlerinin daha iyi anlaşılabilmesi açısından yardımcı olmaktadır. Termessos teritoryumu içinde kalan Evdir Han'da bulunmuş yazıtta¹⁷⁴, aynı zamanda Tanrıça Eleuthera'nın da rahipliğini yürüten bir *eirenarkhes* yaptırdığı köprüyü Apollon Patrôos, Tykhe Agathe, Nemesis Adrasteia ve Artemis Agrotera'ya adamaktadır. Kolluk gücünde görevli bu kişinin adalet ve ceza tanrılarıyla birlikte çiftlik hayvanlarının tanrısıyla olan kültsel bağı yürüttüğü kolluk görevinin içeriğini tam olarak yansıtmaktadır. Ayrıca, Apollonia Salbake'de bulunmuş olan yazıt, bir *paraphylaks*'ın *Meter Oreia*'ya yaptığı adağı içermekle¹⁷⁵, bu görevin genel olarak dağlık ve kırsal alanda yürütüldüğünü göstermektedir.

¹⁶⁸ Mitchell, Anatolia I, 196.

¹⁶⁹ Robert, Études Anatoliennes, 102d; Speidel, The Police Officer, 159d; Mitchell, loc. cit.

¹⁷⁰ T. Reinach, "Παρθενὸν" BCH 32, 1908, 499-513; krş.: Robert, op. cit., 106dd; Robert, Carie II, 281-283 no. 162; Mitchell, Anatolia I, 196.

¹⁷¹ OGIS 527 str: κομὸν ῥαζὶ κονταστειφανοὺ παραφ[] λακ[]

¹⁷² MAMA IV, 297.

¹⁷³ Krş.: Robert, Études Anatoliennes, 103d.

¹⁷⁴ Rott, Kleinasiatische Denkmäler, 360 no. 53 a-d; R. Heberdey, Termessische Studien (Wien-Leipzig 1929) 8dd; A. V. Çelgin, Termessos Tarihi (İstanbul 1997) 149 dn. 592; A. V. Çelgin, Anydrus – Eudocias near Antalya. From an Ancient Village to a Byzantine City (İstanbul 2005) 31.

¹⁷⁵ Bak.: yk. dn. 170.

Kommodus'un bir fermanının belgeleniği üzere Lykia ve Pamphylia kentleri İS 180 yılından itibaren haydutların (λατῶνες, *latrones*) akınlarına maruz kalmaya başlamıştır. Bubon haydutlara karşı göstermiş olduğu başarılı mücadeleden dolayı (προϑουμῶν πῆνεν) Lykia Birliği içinde 3 oy hakkına sahip kentlerden biri olma statüsüne yükseltilmiştir¹⁷⁶. Kendi eliyle bir çok haydutu öldüren (πολλοὶ ἐλεσθησάντων διὰ χροῖον) Aurelius Eirenaius adında biri Limyra'da vefat etmiştir¹⁷⁷. Bu haydutlarla mücadele etmek elbette valinin görevidir. Vali bu görev için Lykia'da *Koinon* tarafından atanan *arkhiphylakes* ve *hypophylakes*'ten¹⁷⁸, Pamphylia'da ise kentlerin görevlendirdiği *Eirenarkhai*'dan¹⁷⁹ (εἰρηνορχηστῶν) yardım almaktaydı. Lykia ve Pamphylia'da kent *paraphylakes*'i de benzer bir görev üstlenmiş olmalıdır¹⁸⁰.

Bunun dışında Demosthenes Yazıtı, Oinoanda'nın kent ve teritoryumunun güvenliğinin yıllık olarak seçilmiş iki *paraphylakes*'e emanet edildiğini göstermektedir¹⁸¹. Wörrle, kent *paraphylakes*'inin *Koinon*'un idari sahasındaki *arkhiphylakes*'e karşılık geldiğini düşünmektedir. Bu Birlik memuriyetinin İS 2. yy.'da verginin Roma *fiscus*'una ödenmesinde üstlendiği sorumluluğa dayanan Wörrle, *paraphylakes*'in de, kent güvenliğine ilişkin bir memuriyet olarak, Ptolemaioslar ve Seleukos Krallıklarında belgelenen φυλακῶν τῶν üstlendikleri çifte sorumluluğa benzer biçimde, verginin toplanması sürecinde rol almış olmaları gerektiği tahminini yürütmektedir¹⁸². Andriake Yazıtı, kırsaldaki gümrük işlemlerinde *paraphylakes*'in üstlendiği rolü belgeleyerek Wörrle'nin tahmininin doğruluğunu ortaya koymaktadır¹⁸³. Bunun dışında Ephesos Yazıtı da kırsal kesimde bir çeşit karakol işlevi gören *paraphylake*'lerde gümrük işlemlerinin de yürütülebildiğini göstermektedir¹⁸⁴.

¹⁷⁶ Schindler, Bubon, 11dd no. 2; Mitchell, Anatolia I, 234; Ausbüttel, Verwaltung, 51; Behrwald, Lykischer Bund, 152.

¹⁷⁷ IGR IV, 886; krş.: Robert, Villes d'Asie Mineure, 323d dn. 1; K. Belke – N. Mersich, TIB 7: Phrygien und Pisidien (Wien 1990) s. v. Yeşilyuva; Wolff, Brigands, 118.

¹⁷⁸ Schindler, Bubon, 13; Wörrle, Stadt und Fest, 149; Behrwald, Lykischer Bund, 218 dn. 242.

¹⁷⁹ CJ 10, 77: *Irenarchae, qui ad provinciarum tutelam quietis ac pacis per singula territoria faciunt stare concordiam, a decurionibus iudicio praesidum provinciarum idonei nominentur*; krş.: Dig. 48, 3, 6, 1; 50, 4, 18, 7; Pfaff, RE IX.2 (1916) s. v. Irenarcha, 2032–2035; Magie, Roman Rule II, 1514d dn. 46; Sartre, L'Orient romain, 290; Mitchell, Anatolia I, 196; 234; Ausbüttel, Verwaltung, 51–53..

¹⁸⁰ Wörrle, op. Cit., 149d; Hopwood, Rough Cilicia, 176d; Mitchell, Anatolia I, 196; Tomaschitz, Inschriften Westkilikiens, 36 dn. 94; 52 dn. 168; Horsley–Mitchell, Central Pisidia, 130 no. 121 (Ariassos); *paraphylakes* için krş.: Schuler, Ländliche Siedlungen, 277, Wolff, Brigands, 237.

¹⁸¹ Wörrle, op. cit., str. 71 ve s. 115, 149.

¹⁸² Wörrle, loc. cit.

¹⁸³ Paraphylakes'in Andriake Yazıtı ışığında gümrüğün toplanmasıyla ilişkisi için ayrıca bak.: str. 42, 67, 85.

¹⁸⁴ Ephesos Yazıtı: § 12-15, 39.

Str. 37: □ πογρ □ : Roma portorium'una dair en başta söylenmesi gereken husus, ister Roma vatandaşı olsun ister olmasın, herkesin bir gümrük bölgesinin sınırlarını her geçişte gümrük mültezimine bildirimde bulunması zorunluluğudur. Bunun için yazıtta kullanılan *terminus technicus* □ πογρ □ φεσθελimesidir¹⁸⁵. Bu terime Lat. *professio* kavramı takabül eder¹⁸⁶. Ephesos Yazıtı'nda gümrük istasyonuna uğramadan çıkış yapmak yasaklandı¹⁸⁷ gibi, gümrük bölgesine giriş yapılan noktaya en yakın konumdaki istasyona uğrama zorunluluğu bulunmaktadır¹⁸⁸. Ancak giriş noktasına eşit uzaklıkta iki istasyonun bulunması durumunda bunlardan biri tercih edilebilmektedir¹⁸⁹. Vergi mültezimi veya vekilinin istasyonda bulunmaması durumunda, buraya en yakın konumdaki kentin en üst mercii huzurunda bildirimde bulunulmalıdır¹⁹⁰. Mültezim bildirimde bulunan kişiye danışmanlık yapmak ya da onu doğru yönlendirmekle mükellef değildi¹⁹¹. Bununla birlikte, bildirim tam ve eksiksiz yapılmıyordu. Malların sayısının, ağırlığının veya değerinin yanlış ya da noksan bildirimi durumunda mal müsadere ediliyordu¹⁹².

§ 4 Ağırlık ve Sayı Bildirimi (Str. 39-41)

κα □ ο □ ε □ σ □ γον(40) [□ □]ξ □ γοντεξ[α □] τ □ νε σταθμ □ ,ν □ νδε □, κα □ τ □ ν
□ ριθμ □, ν νδιат □ φαται, □ πογραφ □ θσσαν [κ]α □ τ □ ζ^{vac.} (41) τεμ □ σειφ □ τ □ ν
ποιε[□]θωσαν· □ α' □ το □ τω[παρα]νομ[□]θ[□], τ □ □ νιφ □ στω □ [τελ] □ νφ.

¹⁸⁵ Philostrate. Vit. Apol. 1, 20: παρι □ νταφ □ α □ το □ ς φ □ μ □ σηντ □ νιοταμ □ ν τελ □ νηξ □
□ πιβεβλημ □ νωξ Ζε □ γμαπρ □ τ □ πιν □ κιον □ γκα □ □ ρ □, τὰ τι □ π □ γοιεν δ □ □ Απολλ □ νιος
□ π □ γω φρωφοροσ □ νηδικαιοσ □ νην □ ρετ □ ν γκρ □ τειαν νδρε □ αν σκησινπολλ □ κα □ ο □ τω
θ □ λεα □ ραξ □ ν □ μαπαδ' □ δβλ □ πων □ □ αυτοκ □ ρδοξ □ π □ γραφαι □ ν φη □ ξο □ λασ □ δ □
ο □ κ □ ξεστνε □ πεν □ γ □ ρο □ λαξ □ π □ τω □ ταξ □ λλιδεσπο □ ναδ. ucl. Sat. 27; SIG 952; POxy. 36
II; SEG 14, 639; Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 289 dn. 727; Engelmann. Knibbe, Zollgesetz, 48; H. W.
Pleket, Epigraphica I. Texts on the Economic History of the Greek World (Leiden 1964) 15; Bingen, Revenue
Laws, Index s. v. □ πογρ □ .φω

¹⁸⁶ : κρş.: Laet, Portorium, 438d; Vittinghoff, Portorium, 396 D. C. Gofas, "Les carpologues de Thasos", BCH 93, 1969, 347 dn. 1.

¹⁸⁷ § 5 str. 15d.

¹⁸⁸ § 20 str. 48-50.

¹⁸⁹ § 17 str. 42-45.

¹⁹⁰ § 16 str. 40-42; κρş.: Andriake Yazıtı, str. 39.

¹⁹¹ Dig. 39, 4, 16, 6.

¹⁹² Klingenberg, Commisum, 70-82; κρş.: str. 41, 51; ayrıca bak.: Kaunos Yazıtı, str. B16: μ □
□ πογρφμ □]ων κα[τ □ τ □ προγεγραμμ □ νά □ π □ τορ □ τφμ □ νων □ φορτ □ ωστ □ ρεσιξ □ στω Ephesos
Yazıtı: str. 21d, 47; 52d; 55; 87; : τ □ □ νιον □ κε □ κω □ τ □ πρ □ γμω □ | [τελ □ νο] □ στω

Ptolemaios'un aktarımında yansımaktadır¹⁹⁸. Buna göre, Kalynda, Lydai, Krya, Daidala, Telmessos, Patara, Antiphellos, Andriake, Olympos ve Phaselis kıyı kentleri olarak verilirken, Pydnai, Symbra, Oktapolis, Komba, Sidyma, Pinara, Araksa, Tlos ve Ksanthos Kragos etrafındaki; Korydalla, Akalissos, Rhodiapolis, Trebendai, Phellos, Myra ve Limyra ise Masikytos etrafındaki iç kısım kentleri olarak anılmaktadırlar. Andriake Yazıtı, Lykia'nın iç kısımlarında (μεσοσάτιν) alınan safranın beyanının ve vergisinin ödenmesine ilişkin hükümler içererek, gümrük birliği tezine karşı güçlü bir argüman oluşturmaktadır¹⁹⁹.

Str. 44: τελοσάτιν νειονSuda²⁰⁰ τελωνεσάτιν, içinde mültezimin oturduğu gümrük binası olarak tanımlamaktadır²⁰¹. Ayrıca yürürlükteki gümrük tarifesi bu binada asılı duruyor olmalıydı²⁰². Ephesos'ta bir *teloneion*'un τοσάτιν πτωσάτιν τελοσάτιν νειονσάτιν χθονικσάτινπραγματευσάτιν μενοις için tahsis edildiği bilinmektedir²⁰³. Wörrle, τελωνεσάτιν ovile Myra Yazıtı'nda geçen δημοσάτιν νειονun benzer işleve sahip yapılar olduklarını düşünmektedir²⁰⁴.

§ 6 Eksik Beyan ya da Gümrükten Vergi Kaçırma – *Defraudatio* (Str. 45-48)

□ άντις [φ]ορτ□ ομ□ ε□ αρ□ στωσάτιν [τελοσάτιν] νειον[μη]σάμενος (46) □ πογράφηται
□ ξ□ στωσάτιν τελοσάτιν νειον□ ποκαθ□ ζετασάτιν τελοσάτιν νειον□ να□ τ□δ[ι]ευλυτ□ φ□τι □ ν
□ μ□ [ρη] (47) τρισ□ ν□ [φ]ορτ[□]ον παραλανβάνειν, □ φελ□ νειον [τ□]λος □ ξω
κρ□ κοδι□ τ□ π[ρ□]στ[ει]μ□ α□ τοσάτιν τ□ λ□ (48) □ ρ□ σθαι

Eğer birisi yükünün değer tespitini doğru beyan etmeyip telones'e kayıt ettirmezse, telones yüke el koymaya yetkili olsun; safranın vergisi ceza miktarı olarak belirlendiği için, bunun dışındaki malların vergisi düşüldükten sonra malın değerini kendisine üç gün içinde peşin ödeyen kişi içinse yükünü geri alabilmek mümkün olsun.

¹⁹⁸ Ptolem. Geogr. 5, 3, 1-6; krş.: Strab. 14, 3, 5; 14, 3, 7.

¹⁹⁹ Krş.: aş. böl. 3.4.4.

²⁰⁰ Suda, s. v. τελωνεσάτιν ομ□ νειον□ καθ□ ζετασάτιν τελοσάτιν νειονkrş.: Matth. 9, 9: κα□ παρ□ γων□ Ιησο□□ς κε□ θεν
ε□ δεν□ νθρωποκαθ□ μενον□ πτωσάτιν τελοσάτιν νειονMark. 2, 14: παρ□ γων□ δελευ□ ν□ το□ □ Αλφα□ ου
καθ□ μενον□ πτωσάτιν τελοσάτιν νειον

²⁰¹ Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 289 dn. 732.

²⁰² Bingen, Revenue Law, str. 9; Philostrat. Vit. Apoll. 1, 20; krş.: Tac. Ann. 13, 51;

²⁰³ H. Wankel, Die Inschriften von Ephesos (IK 11,1-17,4 Bonn 1979-1984), Ia no. 20 (= OGIS 496); ayrıca bak.: Laet, Portorium, 355 dn. 1; krş.: OGIS 525 str. 10 (Halikarnassos).

²⁰⁴ Wörrle, loc. cit. δημοσάτιν νειον hakkında daha ayrıntılı bilgi için bak aş.: § 17.

Str. 46: □ ποκαθ□ ζειν□ ποκαθικν□ ομία²⁰⁵

Gümrük kaçakçılığına karşı alınan önlemler Ephesos Yazıtı'nda etraflıca ele alınmıştır²⁰⁶.

§ 7 Haciz ve Teminata El Koyma Hakkı – *commissum et pignoris capio*
(Str. 48-54)

□ [α]πογραφ□ ν□ κατ□ το□ τον□ ν□ μον□ ποτελ□□ν ντωμηδ□[ν φορτ□]ον μ□ [ε]
□ ντιθ□ ςθ(49) μηδε□ φι□ τε□ νθανβαν□ τωμ□ τε□ σαγ□ τω ε□ [α]ομιζ[□]τω,
μ□ τε□ ξαγ[□]τ□ □ κκομιζ[□]ω, μ□ τ(50) [ν]υκτ□ φο[ρτιζ□]θω, μ[□]τε □ ξα□ ν
□ ρων□ ναλανβανε□, τ[α]τε □ ξορμιζ[□]ω· □ □ δ] το[□]σις [τι] □ ναντ[□]ο(51)
ποι□ σ,□[□] σ[□]το□ τελ□ νοσ[□]□[□]νια κα□ □ π□ τ[□] του□ τελ□ νης□ □ μ□ κρατ□
το□ φορτ□ ού□ τε [τ]□ ε□ σ[□]α(52) πρ□ σκα□ □ νεχ□ ρου νλη[ψ]iv □ χ□, τω θεν
□ [δ]□ νηταχειρολ□ νπτου□[□]ν δ□ □ ε□ κ[ου] □ χωρ□ οποι□ τ[α], (53) □ ρ[α]τα
κ]α□ δημ□ σιοδο□ λοναραλαβ□ ·ν□ δ[□] □ β[ον] διδ□ τα□[ν] □ νλη[ψ]iv κα□ □ ν
τρις□ ν[μ]□ ραδηλο□ [α], (54) τ□ □ ν[χ]υρ□ον κα□ τ□ ναπαραδ□ δωκεν□ τελ□ ν□

*Bu yasa uyarınca vergiye tabi olduğu halde gümrüğe bildirilmemiş hiçbir yük, ne karada yük-
lenebilsin, hiç kimse (bu tür yükü) ne gemiye yükleyebilsin, ne ihrac edip yanında götürebilsin
ne de ithal edip yanında getirebilsin; ne geceleyin yükleyebilsin, (bu tür bir yük) ne sınır dı-
şında gemiye yüklenebilsin, ne de limandan çıkarılabilsin. Şayet biri bunlara karşı bir şey
yaparsa, malları telones'in olsun. Bunun için telones, eğer yüke el koyamama durumunda
kalırsa, ister özel mülkten satma isterse de teminata el koyma, hangisinden koyabiliyorsa,
hakkına sahip olsun. Eğer, (telones bu kişinin) hanesinden veya arazisinden (bir şey) hacze-
decekse bu iş için arkhon'u ve kent kölesini görevlendirsin. Arkhon ise el koyduğu malı teslim
etsin ve 30 gün içinde ne tür ve ne kadar teminatı telones'e teslim ettiğini açıklasın.*

Str. 48: □ ναπογραφ□ = *inscriptum*²⁰⁷.

Str. 52: □ ν□ χυρ□ *pignus*²⁰⁸.

²⁰⁵ Bu fiil □ ποκαθ□ 'dan değil; □ ποκαθικν□ olan gelmektedir; krş.: Klingenberg, *Commissum*, 21d.;
krş.: SIG III 952, str. 14d.

²⁰⁶ § 21, 22, 24.

²⁰⁷ Poll. Onom. 9, 31: κα□ τ□ τελο□ μενοναρ' α□ τ□ τ[α] ν□ πογραφ□ τ□ δ□ μ□ □ πογραφ□ ν
□ ναπ□ γραφ□ *bucl. Sat. 27, 722: facit idem quod illi qui inscriptum e portu exportant clanculum*; Varro, de
re rust. 2, 1, 16: *idonea omnibus ad pascendum. itaque greges ovium longe abiguntur ex Apulia in Samnium
aestivatum atque ad publicanum profitentur, ne, si inscriptum pecus paverint, lege censoria committant*; krş.:
Ephesos Yazıtı, § 8 str. 21: μ□ τε□ ναπ□ γραφ□ων]κευ□ τα□ λουστ[ε]ρ□ σεωξ□ ριν§ 22 str. 53:
□ ναπ□ γραφ□δε□ ε□ μβαλλ□ σθω

Str. 53: $\delta\eta\mu\ \sigma\iota\omicron\delta\omicron\ \lambda\omicron\varsigma$ *servus publicus*: Kamu kölesi kent kölesi ($\delta\omicron\ \lambda\omicron\varsigma\ \pi\ \lambda\epsilon\omicron$) olarak anlaşılmalıdır²⁰⁹. İmparatorluk Dönemi'nde kamu, ya da başka bir deyişle kent köleliği kurumunun gelişimi imparatorluğun doğusunda ve batısında kendine has bir gelişim çizgisi izlemiştir. Batı'daki Latin dünyasında bu gelişim Roma kent kurumu *servitus publica* tarafından şekillendirilmiştir. Buna karşın Doğu'daki Yunan dünyasının, *Oligarkhia*'nın son bulduğu Klasik Dönem'de şekillenen demokratik *polis*'lerde $\delta\eta\mu\ \sigma\iota\omicron\delta\omicron\ \lambda\omicron\varsigma$ yaygın bir kurum halini almıştır. Kamu köleliği kavramından temelde farklılık gösteren *helot*'luğun geliştiği Sparta'da ise, $\delta\eta\mu\ \sigma\iota\omicron\delta\omicron\ \lambda\omicron\varsigma$ Sparta'nın Yunan Dünyası'ndaki etkinliği yitirmeye başladığı sırada ortaya çıkmıştır²¹⁰. Söz konusu kurumun Anadolu'daki gelişimi ise, seferiyle birlikte demokrasinin kurumlarını da beraberinde getiren Büyük İskender'in damgasını taşımaktadır²¹¹. Dolayısıyla, $\delta\eta\mu\ \sigma\iota\omicron\delta\omicron\ \lambda\omicron\varsigma$ kurumunun Yunan Anakarası merkez olmak üzere komşu bölgelerde geliştiği ve Helenistik Dönem'le Roma Dönemi'nde de ortak bir gelişim çizgisi takip ettikleri görülmektedir. Yine de bu kurum, batı eyaletlerinde Kuzey Afrika'dan Germania'ya kadar görülürken; İmparatorluk Dönemi'nde doğu eyaletlerinin tamamına, özellikle de Ptolemaios'lar Krallığı'nın topraklarına yayılmamıştır. Bu durum Aegyptos Eyaleti'nin özel statüsüyle açıklanabilir²¹².

Kent Roma'da *servitus publica* kavramının kökeni için, İmparatorluk Dönemi öncesine ait elde sadece 5 yazıt bulunmasına rağmen, Cumhuriyet Dönemi'nin başları tahmininde bulunabilmektedir. Kral'ın kült amaçlı görevleri için kullandığı kendi özel köleleri daha sonra *rex sacrarum* tarafından devralınmış ve kamu malı sayılmıştır²¹³. *Servi publici*'nin kült amaçlı hizmetler dışında kullanılmaya başlaması ise, çok daha sonra, İÖ 5. yy.'ın sonu 4. yy.'ın başında Roma'nın teritoryumunun genişlemeye, bunun sonucunda da *magistrati*'ye yardımcı olacak kadrolara ihtiyacın artmasıyla ortaya çıkmıştır²¹⁴. *Servitus publica* kurumunun Latin dünyasına Cumhuriyet Dönemi'ndeki yayılımı ise, Roma'nın hakimiyet sahasının genişlemesiyle bağlantılıdır. Doğu'da ise kamu kölesi, Klasik Dönem'den itibaren, özellikle Atina'da, imar faaliyetlerinde işgücü oluşturma, sokakların temizliği ve kent güvenliği gibi batıda rast-

²⁰⁸ $\nu\epsilon\chi\upsilon\rho\alpha\sigma$ için bak.: Weiss, Griechisches Privatrecht I, 458d.

²⁰⁹ Harpokrat. s.v. $\delta\eta\mu\ \sigma\iota\omicron\delta\eta\mu\omicron\sigma\ \omicron\upsilon\lambda\ \gamma\omicron\upsilon\sigma\iota\omicron\ \tau\ \pi\ \lambda\epsilon\omega\delta\omicron\ \lambda\omicron\upsilon\varsigma\ \sigma\chi\ \nu\eta\tau\ \tau\iota\mu\ \rho\chi\omicron\upsilon\ \nu\theta\omicron\rho\omega\pi\omicron\delta\eta\mu\ \sigma\iota\omicron\upsilon\ \kappa\ \pi\eta\ \pi\ \lambda\epsilon\omega\delta\eta\varsigma$.: Engelmann, Reform des Urkundenwesens, str. 5 (=SEG 33, 1177): $\tau\rho\ \phi\omicron\delta\eta\mu\ \sigma\iota\omicron\varsigma\ \xi\lambda\omega\ \omicron\pi\ \lambda\epsilon\omega\varsigma$

²¹⁰ Weiß, op. cit., Kat. No. 244-251.

²¹¹ Weiß, Sklave der Stadt, 182.

²¹² Weiß, Sklave der Stadt, 182 dn. 1.

²¹³ Eder, Servitus Publica, 141-156, 159; krş.: Weiß, op. cit., 183 dn. 2.

²¹⁴ Eder, op. cit. 156d, 159d; krş.: Weiß, op. cit., 183 dn. 3.

lamadığımız görevlerde bulunmuştur²¹⁵. Kamu kölesinin, bunun dışında kent kasasının²¹⁶ ve arşivinin²¹⁷, pazaryeri kontrolünün²¹⁸ idaresinde yardımcı olmak, kolluk gücü²¹⁹, gardiyanlık²²⁰, cellatlık yapmak²²¹, kentin su temininde²²², boruların imalatında²²³ (*plumbarii*), hamamlarda ve arazi ve binaların ölçümünde²²⁴ (*mensores*) yer almanın yanında dini sahada da görevleri²²⁵ bulunmaktaydı.

Daha önce de söylediği gibi, kamu kölesi kavramı Anadolu'da Büyük İskender zamanında şekillenmiş gözükse de Helenistik Dönem için eldeki veriler tamamen yeersizdir. Bununla birlikte, Pergamon'da βασιλικοῦ ve δημοσιοῦ ifadelerinin bir aradaki varlıkları²²⁶, δουλεῖ α δημοσίου kavramının önemini Helenistik Krallıklar altında da kaybetmediğini göstermektedir. Anadolu'nun Roma'nın egemenlik sahasına girmeye başladığı dönemde kamu köleleri büyük kentlerde önemli bir gelişim göstermiştir. İÖ 2. yy.'ın sonu ve 1. yy.'dan ele geçen yazıtlar Pergamon²²⁷, Priene²²⁸ ve Ephesos²²⁹ gibi büyük kentlerde hamam ve gymnasium'larda faaliyette bulduklarını göstermektedir. Kamu köleliği kavramı Doğu'da İmparatorluk Dönemi'nde varlığını ve etkinliğini mütemadiyen korumuştur. Buna dair en geç veri İS 3.-4. yy.'a tarihlenen bir yazıttır²³⁰. Eder, servi publici'nin Dominatus Dönemi'nde işlevini yitirdiğini düşünmektedir²³¹.

Lykia'da Tlos kentinin δημοσιοφιλῶς Tryphon'un (Τροφωδημιοσιφιλις Τλωφωλεω) kent arşivinin idaresinde görevli olduğu bilinmektedir²³². Bunun dışında

²¹⁵ Weiß, op. cit., 185.

²¹⁶ Weiß, op. cit., 37dd.

²¹⁷ Weiß, op. cit., 70dd.

²¹⁸ Weiß, op. cit., 84dd.

²¹⁹ Weiß, op. cit., 102dd.

²²⁰ Weiß, op. cit., 110dd.

²²¹ Weiß, op. cit., 114dd.

²²² Weiß, op. cit., 117dd.

²²³ Weiß, op. cit., 122dd.

²²⁴ Weiß, op. cit., 128dd.

²²⁵ Weiß, op. cit., 135dd.

²²⁶ IGR IV, 289 = OGIS 338 = Fränkel, Inschriften von Pergamon I, 249 str. 20dd (İÖ 133); krş.: Weiß, op. cit., 185 dn 10.

²²⁷ Weiß, op. cit., Kat. no. 279, 280.

²²⁸ Weiß, op. cit., Kat. no. 281.

²²⁹ Weiß, op. cit., Kat. no. 261, 262.

²³⁰ Weiß, op. cit., Kat. no. L86.

²³¹ Eder, op. cit., 169; krş.: Weiß, op. cit., 190.

²³² Wörrle, Reform des Urkundenwesens, str. 5 = SEG 33, 1177 = Weiß, op. cit., Kat. no. 300.

Lykia'da Balboursa²³³ ve Kadyanda²³⁴ ve Tlos'tan veriler bulunmaktadır. Yine de, sınırlı sayıdaki bu veriler kamu kölelerinin kent arşivi idaresi dışındaki görevleri hakkında yeterince bilgi içermemektedir. Andriake Yazıtı δημοσίοιο λόγη, haciz işlemi sırasında mültezimin yardımına başvurduğu kent *magistratus*'unun hizmetinde bulunduğunu gösteren önemli ve yeni bir bilgi de içermektedir²³⁵.

El konulan malın geri alınabilmesine²³⁶ ve *publicani*'nin teminat hakkına²³⁷ dair veriler bilinmektedir.

§ 8 Mültezimlerin Uğrayabilecekleri Zararın Tazmini – *compensatio pro publicanibus* (Str. 54-56)

[] δ μ πηρετ σδ λπνηρ τι ποι σ (55) ποδιδ σθσ [α] το κριτ ριοπ πτο δικαιοδ του τελ ντο [] σκεφαλα ου σου ν χ (56) τ ν χυββουλημ νοαβε ν δημοσι νης

Eğer, Arkhon bu amaç için hizmet etmez ya da hile yaparsa, dikaiodotes Arkhon'un, demosiones'in tahmini olarak almak istediği teminat tutarına eşdeğer sermayeyi Telones'e ödemesi hükmünü versin.

Str. 55: δικαιοδ τη için bak.: yk. § 1.

§ 9 Teminat Verme Zorunluluğu – *pignoris datio* (Str. 56-58)

ο δ μ βουλ με[οπα]ρ τ τελ ντ ν χυββον ια (57) [] κανοδοτε τωσαν ε αρ σπας ς ρχουσικα πτ κρ σιν ν χυπαρεχ σθωσαν δ ρχων (58) [] μ καλ ς σφαλ ζηβλ ιβ πε θυνος στωτ > τελ ν

Teminatın telones'in nezdinde bulunmasını istemeyenler ise, yeter miktarda teminatı eksiksiz arkhon'lara versinler ve karar için teminatı hazır etsinler. Arkhon ise, eğer güvenliği tam gerektiği gibi sağlayamazsa, telones'e karşı zarardan sorumlu olsun.

Str. 57: [] κανοδοτ = *cautisdatio*²³⁸.

²³³ SEG 38, 1444 = Weiß, op. cit., Kat. no. 294; SEG 38, 1445 = Weiß, op. cit., Kat. no. 295.

²³⁴ SEG 47, 1806 = Weiß, op. cit., Kat. no. 297.

²³⁵ δημοσίοιο λόγη *magistrati* altındaki hizmetleri için bak.: Weiß, op. cit., 29dd.

²³⁶ Dig., 39, 4, 11.

²³⁷ Laet, op. cit., 437d; Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 289d dn. 730.

tirilmesinden yaklaşık 20 yıl sonra bile Roma ay isimlerinin yerel karşılıklarıyla birlikte verilmesi Roma takvim sistemine itibar etmeyen bölge insanının bu husustaki tutuculuğunun göstergesidir.

*Cognitio extra ordinem*²⁴⁴: Olağan durumlarda *ordo iudiciorum Privatorum, magistratus* ile *iudex*'in sorumluluk alanlarını çizmektedir. Ehemmiyet ve ivedilik arz eden davalarda ise (*extra ordinaria cognitio*), davanın *iudex* huzuruna taşınmasına gerek kalmadan *magistratus* (burada vali) yargısını bir *decretum* aracılığıyla beyan etmektedir.

Aslında Asia Eyaleti valilerinin, en azından Cicero'nun zamanında, mültezimlerle ilişkili davalara baktıkları bilinmektedir. Nitekim Cicero, İÖ 61-59 yılları arasında Asia Eyaleti valiliği yapan kardeşi Quintus'a gönderdiği bir mektupta mültezimlerle vergi mükellefleri arasındaki davalarda nasıl bir tutum takınması gerektiği hakkında tavsiyelerde bulunmaktadır²⁴⁵. Verres'in eyalete ilişkin yayınladığı bir fermenda (İÖ 73) ortaya çıktığı gibi benzer bir durum Sicilia'da da söz konusudur. Bu fermenda Verres, ürün vergisi mültezimleri ile (*decumani*) vergi mükellefi çiftçiler arasındaki anlaşmazlıkları çözüme bağlamak için, her iki tarafın talep etmesi durumunda *recuperatores*'i atayacağını bildirmiştir²⁴⁶. Ayrıca Cumhuriyet Dönemi'nde mültezimlere ilişkin davaların eyalet valileri tarafından görüldüğüne dair bir diğer veri de Syria Eyaleti için söz konusudur²⁴⁷. Eyalet valileri bu yetkiyi aslında, ödemede bulunmadığı şikayeti karşısında *consul* veya *proconsul*; *praetor* veya *propraetor*'un 10 gün içinde *recuperatores*'i atamaları gerektiğini karara bağlayan *Lex Agraria*'dan²⁴⁸ (İÖ 111) almışlardır. Dolayısıyla, Asia Eyaleti'nde bu tür davaların İÖ 120 yıllardan itibaren valiler tarafından görülmüş olması büyük olasılıktır.

Ianuaris	Δ□ ος	Iulius	□ ρεμ□ σιος
Februarius	□ ππελλα□ ος	Augustus	Δα□ σιος
Martius	Α□ δνα□ ος	Septembrius	Π□ νημος
Aprilis	Περ□ τιος	Oktobrius	Λ□ ος
Maius	Δ□ στρος	Novembrius	Γορπια□ ος
Iunius	Ξανδικο□ ς	Decembrius	□ περβερετα□ ος

²⁴⁴ *Cognitio extra ordinaria* hakkında genel olarak bak.: Buti, *cognitio extra ordinem*, 29-59.

²⁴⁵ Cic. ep. ad Q. fr. 1, 1, 33: *hic te ita versari ut et publicanis satis facias, praesertim publicis male redemptis, et socios perire non sinas divinae cuiusdam virtutis esse videtur, id est tuae.*

²⁴⁶ Cic. in Verr. 2, 3, 35: *Illa vero praeclara est clausula edicti, quod omnium controversiarum quae essent inter aratorem et decumanum, si uter velit, edicit se recuperatores daturum.*

²⁴⁷ Cic. de prov. cons. 10: Cicero burada, A. Gabinius'u valiliğinin başından itibaren (*statuit ab initio*) kötü muamelede bulunmak ve onlara hiçbir dava hakkı tanımamakla (*ius publicano non dicere*) suçlamaktadır.

²⁴⁸ Crawford, *Roman Statutes I*, No. 2 str. 36-39.

Bununla birlikte, Ephesos Yazıtı'nda yasaya İS 5 yılında yapılan ekleme yasadan kaynaklanan anlaşmazlıkların Roma'da *praetor peregrinus* tarafından dinleneceği kuralını getirse de²⁴⁹, bunun yukarıda bahsedilen uygulamada bir değişikliği yansıttığını düşünmek mümkün değildir. Zira, burada daha ziyade Italia'da ikamet eden bir mükellefin dava sürecinin kolaylaştırılması amacıyla yargının Roma'da görülmesi amaçlanmış olmalıdır. Yine, İS 62 yılında yapılan eklemeyi yansıtan ve ne yazık ki oldukça eksik ele geçen satırlar ise, eyaletteki imparatorluk *patrimonium*'undan sorumlu *procurator*'a iletilmesi gereken davalar, sadece mültezimlerle *patrimonium*'da bir tür görev üstlenen eyalet sakinleri arasındaki davalarla sınırlı olmalıdır²⁵⁰. Mültezimlerle vergi mükellefleri arasındaki tartışmalı durumların valinin yargısına taşındığı Palmyra Yazıtı'nın (İS 137)²⁵¹ yanı sıra, Septimius Severus'un bir mültezime yönelik şikayeti Mısır valisine aktardığına²⁵² (İS 200) dair veriler bu uygulamanın sürekliliğini yansıtmaktadır. Dolayısıyla Nero'nun bu hususta yapmış olduğu reform, yargı merciine değil; yargılama biçimine ilişkin gibi gözükmektedir.

Tacitus'un yukarıda değinilen aktarımının²⁵³ yanında, Suetonius da Nero'nun *aerarium*'a ilişkin davalarda gerçekleştirdiği reformlardan bahsetmektedir. Buna göre, *aerarium*'a ilişkin davalar *forum*'da *recuperatores* önünde görülmeye başlamıştır²⁵⁴. Farklı sahalara ait gibi gözükseler de, bu iki reform paketi birbirini tümler niteliktedir. Zira, her iki önlem, vergi mükellefleri için daha geniş içerikli bir hukuki koruma sağlamayı amaçlamaktadır. Nitekim, *aerarium*'a ilişkin davalarda davalı taraflarla karar merciinin ayrıştırılması daha nesnel bir yargılamayı kendiliğinden olanaklı kılarken, mültezimlere ilişkin davalardaki zorluk, olağan yargı sürecinin daha etkin bir hukuki koruma için yeterince uyumlulaştırılamamasında ortaya çıkmış olmalıdır. Bu nedenle, Klingenberg'in de tahmin etmiş olduğu gibi, Nero, mültezim davalarına getirdiği *extraordinaria* yargı süreciyle karar merciine davayı daha etkin bir şekilde ve daha kısa sürede sonuçlandırma olanağı sunmayı amaçlamış olmalıdır²⁵⁵. Kaldı ki, mültezimlere ilişkin davalara getirilen *extraordinaria cognitio* açık bir şekilde yine mültezimlerin

²⁴⁹ Oxford'daki *Colloquium* katılımcılarının edisyonuna göre: Str. 116d.

²⁵⁰ Engelmann - Knibbe, Zollgesetz, 134 str. 147dd.

²⁵¹ OGIS 629 str. 104-107: Περὶ οὐκ ἔστιν ἡ δημοσιότης τῆς πατρῴας τε καὶ δημοσίου [νῆς] πῶς τῆς πατρῴας, π[ε]ρὶ τοῦ τοδικαιοδο[τε]ῖθω παρὰ τῶν Μαλιῶν ροιζτεταγμῶν v. Krş.: Matthews, Tax Law of Palmyra, 178 dn. 25.

²⁵² Oliver, Grek Constitut, ons, 236.

²⁵³ Tac. Ann. 13, 51.

²⁵⁴ Suet. Nero, 17; krş.: Corbier. Aerarium, 648dd.

²⁵⁵ Klingenberg, Reformedikt, 69; Klingenberg, Commisum, 138-141.

dava talepleri için getirilen bir yıllık süre kısıtlaması ile bağlantılıdır²⁵⁶. Böylelikle yargı süreci çok daha hızlı ve etkin bir şekilde işletilebilmekteydi.

Herhalükarda Nero, getirmiş olduğu bu önlemlerle *Lex Agraria*'nın (İÖ 111) Cumhuriyet Dönemi örneğini takip ettiğini vurgulamak istemiş gözükürken; ayrıca bir yandan vergi toplama sürecindeki aksaklıkların giderilmesi; öte yandan da Roma'lı mültezimler karşısında eyalet sakinlerinin çıkarlarının gözetilmesini amaçlanmıştır.

*Conventus*²⁵⁷, belli bir amaç için bir araya gelmiş insanların oluşturduğu topluluk anlamına gelmektedir²⁵⁸. Bununla birlikte, Romalılar yabancı bölgeleri eyaletleştirdikçe *conventus* kelimesi daha kesin bir anlam kazandı ve adaleti yürütmek amacıyla vali tarafından belirlenen gün ve yerde eyalet sakinlerinin toplanmaları için kullanılmaya başladı²⁵⁹. Buna göre, yargı sürecini kolaylaştırmak için eyalet, her biri *conventus, forum* ya da *iurisdictio* adını alan bölgelere ayrılıyordu²⁶⁰. Eyaletlerde yaşayan Roma yurttaşları da aynı şekilde eyalet valisinin yargı yetkisi altında bulunuyorlardı. Her hangi bir sorununu *conventus*'un gündemine getiren birinin burada bulunması zorunluymuştu. Yılın, vali tarafından saptanan belli zamanlarında halk *conventus*'un başkentinde toplanıyordu. *Conventus* toplamak terimi *conventus agere, peragere, forum agere*, □ γορα□ φῶς μ□ ῥᾶς γεικlerinde ifade ediliyordu²⁶¹. Bu tür bir *conventus*'ta itilafli taraflar, *conventus* içinden, ama genellikle eyalette oturan Roma yurttaşları arasından, belli sayıda yargıç seçen valiye kendi durumlarını karara bağlaması için başvuruyorlardı²⁶². Mahkemelere valinin kendisi başkanlık ediyor ve kendisine danışmanlık yapan yargıçların (*consilium* ya da *consilarii*) görüşüne göre kararını açıklıyordu. Vali, bütün resmi tutanakları Latince tutmak zorunda olduğundan²⁶³, yanında her zaman bir yorumcu bulunuyordu²⁶⁴. İmparatorluk Dönemi'nde, eyaletlerdeki belli kentler, *conventus*'un yerini alacak şekilde, mahkemelerin oturum merkezleri olarak belirlenmişlerdir²⁶⁵.

²⁵⁶ Bak. aş.: § 14.

²⁵⁷ Yun. σ□ νοδοφυνουσ□ ya da συναγωγ□.

²⁵⁸ Paul. Diac. 42.

²⁵⁹ Cic. in Verr. 2, 20, 24.30; 4, 29, 48; Cic. ep. ad fam. 15, 4; Horat. Sat. 1, 7, 22; Caes. Bell. Civ. 2, 21; Caes. Bell. Afr. 97.

²⁶⁰ Cic. in Verr. 2, 8, 66; Plin. Ep. 10, 5; Plin. Nat. Hist. 3, 1; 4, 22; 5, 29.

²⁶¹ Caes. Bell. Gall. 1, 54; 5, 1; 8, 46; Act. Apost. 19, 38.

²⁶² Cic. in Verr. 2, 13.

²⁶³ Val. Max. 2, 2, 2.

²⁶⁴ Cic. in Verr. 3, 37; Cic. ep. ad fam. 13, 54.

²⁶⁵ CJ 1, 40, 6.

§ 11 İki Katını Ödeme Cezası – *poena dupli*
(Str. 62-64)

[□ □] τς □ πογραψ□ μεντ̄ι κθ□ τειμησ□ μενος□ συ[ν|α]γ□ μενοῦ 'πα□ τοτ̄□ λος
τ□ τελ□ ν□μ□ □ ποδ□□ πε□ θυνος στα[□] διπλ□ κα□ □ νεχυρ□ ζεαν [σ□ (64)
□]ξ□ στω□ μ[ῶ]ως [□]ποκε□ σθα[□]□ υισθωσ□ μεν□[τ]ης □ π□ προα[αρ]□ το□
δημοσι□ νομ□ □ ποδ□

Eğer birisi bir malı gümrüğe kaydettirdikten ve değer bildiriminde bulunduktan sonra kendi payına düşen toplam vergiyi telones'e ödemezse iki katını ödemekle yükümlü olsun ve ondan teminat almak mümkün olsun. Eğer birisi demosiones'ten kiraladıktan sonra kirasını ödemezse aynı cezaya maruz kalsın.

Str. 63: □ πε□ θυνος στα[□] διπλ□ = *Poena dupli*

Str. 64: □ π□ ²⁶⁶πρόμα Ephesos Yazıtı'ndan anlaşıldığı üzere her bir gümrük istasyonu belli bir mültezime kiralanmaktadır (τελ□ νιοδημοσι□ νοῦ²⁶⁷). Bu şekilde gümrük istasyonunu kiralayan mültezim bazı durumlarda bu hakkı bir başkasına devredebilmektedir. Ephesos Yazıtı'nda istasyonun idaresini devralan kişi □ π□ τροπος²⁶⁸ olarak adlandırılmaktadır. Yazıtın ilk editörleri bu ifade için Latince *actor* kelimesini önerse de²⁶⁹, *procurator* ifadesi bu durum için daha uygundur²⁷⁰. Sonuçta, □ π□ προμα²⁷¹ ifadesi ile mültezimin istasyonun gümrük idaresini devretmesi kastedilmiş olmalıdır. Yine Ephesos Yazıtı'nda istasyonu kiralayan mültezimin ve temsilcisinin (δημοσι□ νήτελ□ νης □ π□ τροπος το)□ adının gümrük binasına okunaklı bir şekilde yazılması gerekliliğinden bahsedilmektedir²⁷¹.

§ 12 Teminatın Kaldırılması – *pignoris solutio*
(Str. 64-66)

□ ξ□ ⁽⁶⁵⁾το□ βουλομ□ νοικα□ [□]πιλ□ σασιν□ □ ν□ χυρα□ νεσθα□ π□το□ ς
α□ το□ □[ρχουσι π]ρ□ σο□[ς τ]ελ□ [ας. (66) τ]□ δ□ λημοθ□ ντά ν□ χυρα□ το□ ς
τελ□ ναις χυρα□ σεας□ κινδ□ ντ□ τε[λωνουμ□]νων φυλασέσθω.

²⁶⁶ Krş.: Bingen, Revenue Laws, Col. 18, str. 16.

²⁶⁷ § 23 str. 56: □ σ□ ς □ τ□ ποικατ□ [το□]τον τ□ ν□ μοτελ□ νιοδημοσι□ νοῦ π□ ρχ□

²⁶⁸ Str. 13, 14, 17, 27, 40, 57, 118, 120: δημοσι□ νήτελ□ νης □ π□ τροπος το□

²⁶⁹ Engelmann-Knibbe, Zollgesetz, 85, bu öneriyi *Lex metalli Vipascensis*'e (FIRA I, no. 105: *conductor socius actorve eius*) dayanarak yapmaktadırlar.

²⁷⁰ Bu terimin kullanımları için bak.: Levick, Roman Colonies, 224d.

²⁷¹ § 10 str. 28: □ ς□ να□ τ□ φανερ□ ς□ π□το□ τελων□ ου□]κε□ νοχωρ□ φ□ λουπονηρο□ προγεγραμμ□ νος□

Teminati kaldıranların, eğer isterlerse, telones karşısında aynı m[emurlara k]arşı mahkeme talep etmeleri mümkün olsun. Alınan bu teminatlar, vergisi ödenen malların güvenliği açısından karar kesinleşinceye değin telones'ler nezdinde korunsun.

Str. 65: □ πλ□ τω □ ν□ χυρρignoris solutio

§ 13 İçeriği Açık Olmayan Koşullar (Str. 67-69)

□ □ ΑΠΑ[.]ΩΣ[. . .]Ε[.]ΙΝ □ π[δ]ωσιν ο□ τ□ ωδημοσ[ιων]□ παραφ□ λακεξμ□
□ ξ□ σ[ω]□ τοιξα□]α κυρο□ ,ν(68) [μ]□ χρι□ ω□ το□ δημοσιων□ ου□ νητα□
δοκιμ□ σ[σι]ν τ□ πω[λε]□]ΜΛΕΝ[.] Υ[...]ΑΤΩ[.]ΩΤΗΣΟ[.]Σ[. . . (60) ε□]κοστ□ ς
δημοσι□ νμ□ □ πικοινωνείτω

§ 14 Edictum Neronis (2): Mültezimlerin Dava Dilekçeleri için Süre Kısıtlaması - *ommissae petitiones non ultra annum resumendae sunt* (Str. 69-71)

□ π□δ[ρ] [τ]□ π[□ ντα]ν[□ν] □]ω τ□ κα[τ□ το□ τον□ ν□ μω διορισμ[□ ν]α(70) τ□ λη
[δ]ιδ[□]σθω. □ □ νρ□ γμά σ□ μά νοχοντερ[□]σει γ□ νηαι], το□ τοψ□]κηνψις
μετ□ [□ νιαυτ□] μν□ □ φω], (71) □ ς Σεβαστ□ Ν□ ρωδιατ□ τακται

Bütün mallar için bu yasa uyarınca belirlenen vergiler ödenecektir. El konma işlemine tabi olmuş bir mal ya da kölenin haczi, Augustus Nero'nun da yasalaştırmış olduğu üzere, aradan bir yıl geçtikten sonra artık yapılamaz.

Str. 70: □ □ πρ□ γμά σ□ μά νοχοντερ[□]σει γ□ νηαι]: Digesta'ya göre, satış veya üçüncü bir şahsın kullanımı için olan bir köle, gümrük istasyonunda bildirilmemesi durumunda haczedilecektir. Haciz işlemi, veterani değil de bir yıllarını tamamlamış *nouvicii* (genç) köleler için geçerlidir²⁷².

Ephesos Yazıtı'nda □ νιονve πρ□ γμάkelimlerinin birlikte kullanıldığı 4 farklı durumda²⁷³ her iki kelimenin farklı anlamlar taşıdıkları ortaya çıkmaktadır. Knibbe, □ νιωmerx, πρ□ γμάes eşlemesini önermektedir²⁷⁴. Carrelli ise, buradaki temel ayrımın satış amaçlı mallarla (Carrelli burada □ νιοκkelimesinin Lat. eşdeğeri olarak *venalis*'i

²⁷² Dig. 39, 4, 16, 3.

²⁷³ § 18 str. 47; § 21 str. 52d; § 22 str. 55; § 24 str. 57d.

²⁷⁴ Knibbe, *Lex portorii Asiae*, § 18 s. 160 dn. 20.

önermektedir) özel mülkiyete ait mallar arasında olduğunu düşünmektedir²⁷⁵. Böyle bir ayrıma Digesta'da da rastlanmaktadır²⁷⁶. Dolayısıyla burada haczi söz konusu olan mallar büyük olasılıkla özel mülkiyete konu olanlar olmalıdır.

στ□ ρησις *commissum*.

pignoris capio ve *commissum*: Burada, *pignoris capio*²⁷⁷ (teminata el koyma) ve *commissum*²⁷⁸ (haciz) uygulamalarında vergi mükelleflerinin, dolayısıyla da eyalet sakinlerinin çıkarına yapılan değişiklikler söz konusudur. G. Klingenberg bu sahada daha önceden bu tür bir kısıtlamanın varlığına dair veri bulunmadığını iddia etse de²⁷⁹, Augustus tarafından benzer içerikli düzenlemeler yapıldığı bilinmektedir. Buna göre, Augustus, uzun süre sanık durumunda kalanların isimlerini sabıka listelerinden sildirmiştir²⁸⁰. Nero'nun Augustus Dönemi uygulamalarıyla kurduğu bağlantı tamamen bilinçli bir tercihin ürünüdür²⁸¹.

Bunun dışında Suetonius, Domitianus'un da isimleri 5 yıldan uzun süre *aerarium*'da asılı kalan kişileri bu listeden çıkarttığını aktarmaktadır²⁸². Ayrıca her iki imparator'un bir davanın tekrar açılabilmesinin sadece bir yıl içinde mümkün olmasını karara bağlamaları da kayda değerdir. Bunlar, şikayette bulunan kişinin, iddiasını kanıtlayamaması durumunda, ya suçladığı kişinin ödeyeceğiyle aynı miktarda para veya sürgün cezasına çarptırılmasını kararlaştırmışlardır. Burada yine Augustus Dönemi uygulamalarına dönüş çabası göze çarpmaktadır.

§ 15 ***Edictum Neronis (4)***: Mültezimlerin Yasadışı Para Taleplerinin Önlenmesi - *proscriptio contra illicitas exactiones publicanorum* (Str. 71-75)

μ□ □ ξ□ σαω [δη]μοσι□[ν□ τ□ □]ν□ στιδι□ ρια□[τε πεκου]λι□ ρια□ τε . . (72) . .
 .]δι□ ρια□ τφιλ□ νθρωπαμ□ τε□ ς□ φροδε□ [ζη□ □ ρμο,Λ[η]το□[ς κα□] □ λλης
 τιν□ προσηγορ□ [α]πρ□ [σ]ιυ· □ □(73) [δ□ π]αρ□ το□ τθ□ σπρ□ τς, τετραπλο□ □
 πρ□ ξιδοθ□ σετα[ι]□ □ [θ]μ□ σαντι□ δ□ κατεν□ νκανα□ □ μυσ(74) [μ]□ ροτο□
 προστε□ μου□ μο□ κας□ □ □τ[ν λq], □ ν□ πηγορε[ται], □ δη]μοσι□ νηξ□ σπρ□ ξ□

²⁷⁵ Carrelli, Portorium Asiae, 184.

²⁷⁶ Dig. 4, 9, 6.

²⁷⁷ Gai. Inst. 4, 28; 4, 32.

²⁷⁸ Klingenberg, Commissum, 51.

²⁷⁹ Klingenberg, Reformedikt, 65.

²⁸⁰ Suet. Aug. 32, 2.

²⁸¹ Ayrıca bak.: aş. böl. 4.

²⁸² Suet. Dom. 9, 2; krş.: FIRA II, No. 627 § 18; CJ 4, 61, 2.

τι], το[] τετ[ρα]πλ[ο]ποκε φθ (75) [πε]κο[υ]λ[]ου γ ρωφ Wκατεν γκαντι
κα] λ νξοντι α το[]εμμένο[υ].

Demosiones'in ne (.....) günlük iaşeleri ne (.....) ne (.....) ne de Aphrodite, Hermes, Leto ya da bir başka tanrıca adına bağış almaya izni vardır. Şayet biri buna karşın bir şey alırsa, ödemeyi yapana ödediği miktarın dört katı, ihbarda bulunana da söz konusu cezanın yarısı ödenecektir. Aynı şekilde demosiones de, izni olmayan vergilerden birini toplarsa aldığı miktarın dört katı cezaya maruz kalacaktır.

Tacitus, kaldırıldığından bahsettiği *quadragesima*²⁸³ ile elbette gümrük vergisini kastetmiyordu. Bu hususta Cicero, gümrük vergisinin kesimi sırasında, aslında alınmaları yasak olan ilave ödenekler için çok daha olası örnekler sunmaktadır: *Pro spectatione* (arama yapma ve kontrol masrafı), *pro callybo* (kur dönüşüm masrafı), *pro cerario* (büro masrafı) ve *binæ quinquagesimæ* (yekünün % 10 oranında katip payı)²⁸⁴. Bu tür yasadışı para talepleri Ephesos²⁸⁵ ve Kaunos²⁸⁶ yazıtlarıyla yine Ephesos'tan bir başka yazıt²⁸⁷ aracılığıyla da kanıtlanmaktadır.

Str. 71: δι ριω *diarium*²⁸⁸.

Str. 73, 75: καταφ ρω *delator*. *Delator*²⁸⁹, *mancipia vaga*, *tacita fideicommissa*, *bona vacantia* ve *caduca* ile ilişkili cezai muayede gerektiren durumlarda ihbarda bulunan kişi anlamına gelmektedir²⁹⁰. *Delator*'un faaliyet alanı *fisco deferre* veya *deferre*, *prodere*, *publicare* olarak tanımlanmaktadır²⁹¹. *Delatores*, İmparatorluk Dönemi'nde geçimini yurttaşlarına karşı ihbarda bulunarak temin eden bir zümreydi²⁹². Bunlar imparatorun para hırsını veya kıskançlığını tatmin etmek için çoğu zaman asılsız ihbarlarda bulunabiliyorlar ve verdik-

²⁸³ Tac. Ann. 13, 51: *manet tamen abolitioquadragesimæ quinquagesimæque, et quæ alia exactionibus illicitis nomina publicani invenerant.*

²⁸⁴ Cic. in Verr., 3, 78, 181; daha fazla bilgi için bak.: Marquardt, Staatsverwaltung II, 184 dn. 4; Cagnat, Les impôts indirects, 10 dn. 1; Laet, Portorium, 121 dn. 1; Klingenberg, Reformedikt, 73 dn. 129d.

²⁸⁵ Engelmann - Knibbe, Zollgesetz, § 57 str. 131d: τ λουζ νομτι] λλοαν] ειδ] ναϊ φειλ] .τω

²⁸⁶ C 6-7: ...] φιλανθρ] ποιν] ν] ματι] Αφροδε] τηηδ' ε] ζ] ντινω] ν] πογραφ] Βν 10-11: ο] δ'φιλανθρ] ποιν] ζ] Αφροδε] της ν] ματι] 'δ] τινιο] παφευρ] σαια] τ'ο] δ] τρ] πον

²⁸⁷ IvEphesos, no. 4101 str. 2-3: το] τωπ] ντωσ] σαγ] γκων]] ξαγ] γμ] πρ] σσωνταμηδ] τ] λους] ν] ματι

²⁸⁸ *Darium* = Gündelik, yevmiye; krş.: POxy. 1729; PStrassb. 40; Stud.Pal. 3. 87; .

²⁸⁹ *Delatores* hakkında genel olarak bak.: Lintott, *Recuperatores*, 1-11; Frier, *Rise of Jurists*, 197-234.

²⁹⁰ CTh 10, 102, 20.

²⁹¹ CTh 8, 18, 4, 1; 9, 21, 5; 9, 24, 1, 4; CJ 7, 13, 2-4; 9, 11, 1; 9, 24, 1, 4; 12, 45, 1, 1.

²⁹² Suet. Tib. 61; Suet. Dom. 12; Tac. Ann. 4, 30; 4, 47.

leri bilginin önemine göre para alıyorlardı. Bununla birlikte, bazı durumlarda ihbarcıların alacakları para bedeli yasalarca belirleniyordu. Örneğin, bir aile içinde suç işlenmiş ve bu aileye ait bir köle sorgulamadan önce kaçmışsa, böyle bir köleyi yakalayan kişi, yakaladığı her bir köle için bu husustan zarar gören kişinin kendi özel servetinden, ya da zarara uğrayan kişi bunu ödeyemeyecek durumda ise devletten 5 *aurei* alıyordu²⁹³. Frontinus tarafından alıntılanan bir *senatus consultum*'a göre, *senatus*'un kararına uymadığı anlaşılan bir kişi para cezasına çarptırılınca, bu hususta ihbarda bulunan kişi para cezasının yarısını almaktadır²⁹⁴.

Delatores'in faaliyetleri Cumhuriyet Dönemi'nin sonlarına doğru kötü bir ün kazanmaya başlamıştı²⁹⁵. Bu nedenle ihbarcıların yargıçlar ve hatta imparator tarafından desteklenmesi gerekli olmuştu²⁹⁶. Bununla birlikte, ihbarcıların sayısı Erken İmparatorluk Dönemi'nde öyle hızla artmış ve toplumda fesatlığın artmasına öyle sağlam bir zemin oluşturmuştur ki, bunların bir çoğu sık sık çeşitli imparatorlar tarafından ya sürgüne gönderilmişler ya da daha başka yollarla cezalandırılmışlardır²⁹⁷.

Tiberius tarafından *Lex Papia Poppea*'nın hükümlerinin İS 20 yılında yumuşatılmasının²⁹⁸ ardından, profesyonel ihbarcıların görevi kötüye kullanmalarına karşı ilk ciddi önlem Nero Dönemi'nde alınmıştır. Bu konuda Suetonius, kesin tarih vermemekle birlikte, İS 54 ile 57 yılları arasına tarihlenebilecek bir önlemden bahsetmektedir. Buna göre, sanıklara karşı iddialarını kanıtlayan *delatores*'e verilecek para ödülü *Lex Papia Poppea*'da²⁹⁹ öngörülen oranın dörtte birine düşürülmüştür³⁰⁰. Bunun yanında *Digesta*, *tergiversatio*, *calumnia* ve *praevaricatio* ile haksız ihbarların teşvik edilmesinin yine Nero Dönemi'nde çıkarılan *senatus consultum Turpillianum* uyarınca cezai müeyyedesini olduğundan bahsetmektedir³⁰¹.

Nero'nun bu reformu gerçekten de *aerarium*'un yararına olmuştur, ama burada propagandanın ana fikri *delatio*'yu (ihbar) teşvik etmemektir³⁰². Dolayısıyla yazıtın ilgili kısmı

²⁹³ Dig. 29, 5, 25.

²⁹⁴ Front. de Aq. urb. Rom. 127, 2-3.

²⁹⁵ Cic. de off. 2, 14; krş.: Dig. 49, 14, 2.

²⁹⁶ Plin. Paneg. 34; Suet. Tib. 45 ve 61; Suet. Cal. 15 ve 30; Tac. Hist. 1, 2; 2, 10 ve 84; Tac. Ann. 4, 30.

²⁹⁷ Suet. Tit. 8; Suet. Dom. 9; Martial. Spect. 1, 4: *Et delator habet quod dabit exilium.*; Plin. Paneg. 34.

²⁹⁸ Tac. Ann. 3, 25-28.

²⁹⁹ Crawford, Roman Statutes II, 801dd no. 64.

³⁰⁰ Suet. Nero, 10, 1: *praemia delatorum Papiae legis ad quartas redegit.*

³⁰¹ Dig. 48, 16; krş.: CJ 10, 11. Tacitus ve Plinius Minor'un ihbarcılara karşı dile getirdikleri tutum için bak.: Tac. Ann. 3, 25-28; Plin. Paneg. 36, 1-2.

³⁰² Tac. Ann. 13, 31: *vectigal quoque quintae et vicesimae venalium mancipiorum remissum, specie magis quam vi, quia, cum venditor pendere iuberetur, in partem pretii emptoribus ad crescebat. et [e]dixit Caesar, ne quis magistratus aut procurator in provincia, [quam] obtineret, spectaculum gladiatorum aut ferarum aut quod*

garanti etmesinden dolayı, onun *praes* olarak da adlandırıldığını (*praestare quod promisit*) söylemektedir³⁰⁷. Bu tanımlamaya göre, *praes* devletten bir şey kiralayan ya da satın alan biri için kefil olan kişidir ve üstlenmiş olduğu yükümlülükten (*praestare*) dolayı bu şekilde adlandırılmaktadır. Festus'taki anlatım Nepos tarafından Atticus'un hiç bir kamu müzayedesine katılmadığının (*ad hastam publicam*) ve hiç bir zaman *manceps* veya *praes* olmadığının söylendiği metni açıklamaktadır³⁰⁸. Ayrıca, Gellius, *praedes* temin edemeyen birinin hapse gönderildiğini söylemektedir³⁰⁹. Kefilin eşyaları ise, *praedia* olarak adlandırılmaktadır³¹⁰. Cicero ve Livius “*praedibus et praediis*” ifadelerini bir arada kullanmaktadır³¹¹. Digesta'da ipotek vermek anlamında “*praedibus cavere*” ifadesi geçmektedir³¹².

Cicero, Suetonius ve Valerius Maximus'ta geçen *praedatores*, en azından bunlar kefil oldukları sürece, *praedes* ile eşanlamlıdır³¹³. Ama *praediator* Gaius tarafından “*populus*'tan satın alan kişi” olarak tanımlanmaktadır ve içerikten de anlaşıldığı gibi *praediator* tam olarak *populus*'a ipotek edilmiş *praedium*'u (*res obligata sibi populus*) satın alan kişi olmaktadır³¹⁴.

Str. 78: πενταετ □ αξ Lustrum.

Geç Cumhuriyet ve İmparatorluk Dönemi yazarları *lustrum* terimini 5 yıllık süre anlamında kullanmışlarken³¹⁵; bazıları da bunu Eski Yunanca *pentaeteria* teriminin eşanlamlısı olarak kullanmışlardır³¹⁶.

§ 17 Kira Bedeli ve Ödeme Süreci – *pretium locationis*
(Str. 79-83)

□ □ νητ □ ζ □ ν □ νιαυτ □ τ □ γελωνε □ α(80) □ ρξηταπο □ αρ □ τουφληρ □ σαφ □ ς
τελων[ε □]ας μ □ ναζ □ ·ξ □ δ □ κα □ □ μ □ ραρ □ κοντ[α] □ □ μισμ □ ρ[α] τ □ τειμ □ ς
(81) □ ποδ □ τω ν □ βο □ ληταομ □ σμαπ □ ν □ λυκ □ [πρ]οχωρο □ ντων[□]λλο
τ □ κα □ □ π[το] □ λοι[πο] □ χρ □ [ν]ου πρ □ τ □ ν □ π □ δο(82) φυλασ □ σθαληρουμ □ νου

³⁰⁷ Festus, s. v. Manceps: *Manceps dicitur, qui quid a populo emit conductive, quia manu sublata significant se auctorem emptionis esse: qui idem preas dicitur, quia tam debet praestare populo, quod promisit, quam is, qui pro eo praes factus est*; krş.: Varro, Ling. Lat., 6, 74.

³⁰⁸ Nep. Att. 6.

³⁰⁹ Gell. Not. Att. 6, 19: *C. Minucius Augurinus tribunus plebi multam irrogavit eumque ob eam causam praedes poscebat.*

³¹⁰ Ps.-Ascon. Verr. 2, 1, 54.

³¹¹ Cic. in Verr., 2, 1, 142 ve 144; Liv. 22, 60.

³¹² Dig. 10, 3, 6.

³¹³ Cic. pro Balb. 45, Cic. ep. ad Att., 12, 14; 12, 17; Suet. Claud. 9, 2; Val. Max. 8, 12.

³¹⁴ Gai. Inst. 2, 61.

³¹⁵ Ovid. Fast. 2, 183; 4, 701; Ovid. Amor. 3, 6, 27; Horat. Carm. 2, 4, 24; 4, 1, 6.

³¹⁶ Ovid. Ep. ex Pont. 4, 6, 5; Martial. Epigram. 4, 45: *Ut qui prima novo signat quinquennia lustrum.*

το □ Κα □ [α]ρος φ □ σκοκαθ' □ καστον □ τοξ □ κε το □ δημοσιων □ οκα □ το □ □ θνους
δηναρ □ ο(83) μυρι □ δαξ □ κα

Vergi toplama hakkını satın alan kişi, vergiyi toplamaya başladığı yılın ilk 6 ayı geçtikten sonra kira bedelinin yarısını otuz gün içinde – eğer isterse ödemeyi Lykia’da daha önceden kullanılan paralarla da yapabilir – ödemelidir. Kira bedelinin kalan yarısı ise, hem δημοσι □ νιοñem de Birlik kasasından elde edilecek gelire İmparator Fiscus’unda yıllık 100.000 denaria birikinceye kadar ödeme için saklanmalıdır.

Str. 81: □ βο □ ληταομο □ σμαπι □ ν Λυκ □ [πρ]οχορο □ ντωνBurada, eyaletleştirilme sürecine kadar ve en son Traianus tarafından 97-99 yılları arasında basılan, ağırlık ve maden içeriği bakımından Roma *denarius*’unun çok az altında olan Lykia *drakhme*’leri³¹⁷ söz konusu olmalıdır. Bu durum, Attika stardardındaki *drakhme*’nin Doğu’da Roma *denarius*’u ile rahatça değiştirilebilme özelliğine sahip olduğu³¹⁸ ve Lykia *drakhme*’lerinin Lykia’nın dışında da *denarius* ile eşdeğer görülüp dolaşabildiği³¹⁹ savını da desteklemektedir. Yazıtın 85. satırında, mültezimlerin yasayı beyaza boyanmış bir levha üzerinde bütün kontrol noktalarında (*paraphylake*) hazır bulundurmamaları durumunda çarptırılacakları ceza miktarının yerel para birimi *drakhme* üzerinden belirlenmesi (□ μυρ □ αξδ]ραχμ □ ς ριθμε □ τωσων φ □ φκ) bu paragrafta Lykia *drakhme*’lerinin söz konusu olduğu düşüncesini desteklemektedir³²⁰.

Str. 82: δημοσι □ νιοñWörrle Myra Yazıtı’nda geçen δημοσι □ νιοñfadesini (str. 5 ve 7), gümrük prosedürlerini yerine getirebilmeleri için mültezimlerin kullanımında bulunan özel bir yapı olarak anlamakta ve işlevinin τελωνε □ οñle benzer olduğunu düşünmektedir³²¹. Yine de, Myra Yazıtı’nda kullanıldığı şekliyle δημοσι □ νιοñ Wörrle’nin tahminin ettiği gibi mültezimlerin hizmetinde bir bina olarak anlamak yerine, gümrük idaresiyle ilgili bir kasa olarak düşünmek daha olası görülmektedir. Nitekim yazıtta (str. 5-10), Myra’daki δημοσι □ νιοñ için (□ π □ τωρ □ Μ □ ροϋ □ νοδημοσιω[ν □ öükentin, sadece satışı kendi pazarında gerçekleşen dışalım mallardan aldığı giriş gümrüğünden (□ π □ | τ □ τεσσαρακοστ □ ς □ ν ε □ σαγομ □ νϋν π □ τ □]ς □ ξ □ νηξα □ καταπιπρασκομ □ νοñ □ ν □ Μυ[ρ □ ωπ □]λει),

³¹⁷ Toxell, *Coinage of Lycian League*, 121.

³¹⁸ L. Robert, *Hellenica*13, 1962, 211; krş.: S. Şahin, *IK IK 9: Katalog der antiken Inschriften des Museums von İznik* (Bonn 1979) no. 61; Wörrle, *op. cit.*, 158 dn. 43.

³¹⁹ Krş.: Wörrle, *op. cit.*, 159 dn. 46.

³²⁰ Ayrıca bak.: aş. § 19.

³²¹ Wörrle, *Regelungen von Zollfragen*, 290 dn. 732; τελωνε □ οñ hakkında daha fazla bilgi için bak. yk.: böl. 2 § 5.

Koinon'un kasasına yıllık 7.000 denaria ödeyeceği belirtilmektedir (δ□ δοσθα□ π□τ□ ς π□ λεωϛ□] | □ θνει.. □ κ□ στου του(θην□ ρ)α□ πατακισχε□ .λια

Andriake Yazıtı'ndaki ilgili kısım, δημοσι□ νιόν ve □ θνότην olmak üzere iki ayrı kasanadan imparatorluk *fiscus*'una yıllık 100.000 *denaria* ödeneceğini bildirerek Myra Yazıtı'nda ortaya çıkan anlamı pekiştirmektedir. Bunun dışında, Kaunos Yazıtı'nda geçen □ λλιμ□ νιόν ifadesi de bu terim ile karşılaştırılabilecek bir anlam taşımaktadır. Buna göre, hem karadan hem de denizden kente sokulan veya kentten çıkarılan mallardan alınan (ε□ σαγωγ□ να□ ξσαγωγ□ πών λθ) vergi gelirlerinin tamamı için kullanılan □ λλιμ□ νιον ifadesi, bu adla kiraya verilen³²³ bir gelir kaynağı olarak, ε□ σαγ□ να□ ξαγ□ γιφαι deleri için bir üst terimdir. Ayrıca, Kaunos Yazıtı □ λλιμ□ νιον ödenen bir vergi türü olarak değil; gümrük vergilerinin ödendiği bir kasa olarak anlaşılması gerektiğini göstermektedir. Zira, vergi mükellefleri τ□ □ λλιμ□ νιον ödememekte; ε□ ς□ □ λλιμ□ νιον ödemede bulunmaktadır³²⁴. Bu içeriğiyle □ λλιμ□ νιον hem Myra hem de Andriake yazıtlarında anılan δημοσι□ νιον ifadesiyle tamamen örtüşmektedir³²⁵.

§ 18 *Demosiones*'in Mahiyetine İlişkin Hükümler –
iudicium de familiaribus publicani
(Str. 83)

□ πηρ□ ,της ς νο[μ□]ήτα□ τι δημοσι□ νοκατα[κ]ριθε□ , τετραπλ[□] □ ποκε□ [σθ] κα□ □ τειμοϛ□ στω

Demosiones'e karşı herhangi bir suç işlediği anlaşılan yardımcısı 4 katı cezaya maruz kalacak ve görevden azledilecektir.

□ πηρ□ ³²⁶ της

□ τειμοϛ *infames*³²⁷: Roma Hukuku'nda bireyin hukuki statüsü iki ayrı yaptırım türüyle düşürülebilmekteydi: Hukuki ehliyetin kaybedilmesi (*capitis deminutio*) ve onurun alçaltılması (*infamia*). Hukuki ehliyetin kaybedilmesinde en ağır sonuç bireyin özgürlüğünü ve bunun sonucunda vatandaşlık hakkının kaybedilmesi olarak tecelli ederdi (*capitis deminutio*

³²² Kaunos Yazıtı, str.: A 10d; C 4.

³²³ Str. C 4: μ□ □ χ□ ντων ξου□ των τ□ □ λλιμ□ νιονισθωμ□ νων

³²⁴ Str. II 5d: τ□ □ ριμ□ νειτ□ λη □ ς□ □ [λιμ□ νιφν C 3d: μηδεν□ □ ποκε□ σθωσαν|λει □ ς□ □ λλιμ□ νιον

³²⁵ Bu hususta daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.3.5.

³²⁶ Kelimenin kullanımı için krş.: Laet, Portorium, 396dd.

³²⁷ *Atimia* hakkında genel olarak bak.: Weiss, Griechisches Privatrecht, 164dd.

maxima)³²⁸. Buna ilişkin olarak, şartları görece daha hafif olan ikinci sonuçtaysa sadece vatandaşlık hakkı kaybedilmektedir (*capitis deminutio minor*)³²⁹.

Onur alçaltılması (*infamia*) yaptırımını ise açık bir şekilde hukuki ehliyetin kaybedilmesi (*capitis deminutio*) sürecinden ayırmak gerekmektedir. Burada bireyin hukuki statüsünün ve özlük haklarının kaybedilmesi değil, sadece onurun alçaltılması söz konusudur. Onur hukuki olmaktan ziyade sosyal içerikli bir sıfat olmakla birlikte, sosyal hayatı belirleyen önemli bir kavramdı (*dignitatis illaesae status*). Elbette *capitis deminutio* ile birlikte onur da doğal olarak kaybedilmekteydi. *Infamia* sürecindeyse sadece onurun kaybedilmesi söz konusudur. *Infamia* yaptırımını iki durumda gerçekleştirmekteydi:

- a) Bayağı fiil davranışlarda bulunmak: Sahnede aktörlük ve şarkıcılık yapmak, fuhuşa yeltenmek gibi hallerde mahkeme kararı onur alçaltılmaktaydı (*infamia immediata*)
- b) Yüz kızartıcı suçlarla ilgili olarak açılan davalarda hüküm giymek: Sahtekarlık (*furtum*), talan ve hırsızlık (*rapina*) ve yasadışı faaliyetlerden (*iniura*) hüküm giyince onur alçaltılmaktaydı (*infamia mediata*).

Sosyal içerikli bir kavram olmakla birlikte, *infamia* hukuki sonuçlar da doğurmaktaydı. Onuru alçaltılmış (*infames*) kişi seçimlerde aday olamadığı gibi oy da kullanamamakta ve memurluk (*magistratum*) görevi üstlenememektedir. *Infamia*'nın hukuk sahası açısından en önemli sonucu, bu kişilerin *praetor* önünde dava açamamaları yanında; yine *praetor* mahkemelerinde bir başkası için savunmada bulunamamalarıdır.

§ 19 **Edictum Neronis (1)**: Yasanın Teşhir Zorunluluğu – *lex proscribenda est*
(Str. 84-87)

[τ]ο[] το[] ν[] μου[] τελ[] να[τ[] π[]]σαν παραφυλακ[] προκε[] μενο[] χ[] τ[φ]α
[] [ν π[]]υκι λελε[υ]κωμ[] ν[] μυρ[] α(85) [δ]ραχμ[] ς[] ριθμε[] τωσ[] φ[] φ[κ]· [] [ν
δ[] παραφ[]]ξ μ[] διηνεκ[] προκε[] με[] σχ[], [κ]ατ[] το[] τουτειμωρ[] α(86) []
δικαιοδ[] τη[] ρι[] . τ[] κατ[] π[] λι[]]ροντες, [] [] μ[] [π]ροκε[] μενο[] ν[] μ[] ς
[] 'φ[] [] μ[] σθωσιτο[] τ[] λου[] γονε[](87) διασαφε[] τωσαν[] δικαιοδ[] τ[] τ[] τ[] ς
παρα[νο]μ[] [α] προστε[] μ[κ]ρατε[] σθωσαν

Telones'ler bu yasayı beyaza boyanmış bir levha üzerinde bütün kontrol noktalarında (*paraphylake*) hazır bulundurulmalıdır; aksi takdirde *Fiscus*'a 10.000 drakhme ödeyeceklerdir. Eğer *paraphylaks* (yasayı) her daim görülebilir bir şekilde bulundurmazsa bu kişiye iliş-

³²⁸ Gai. Inst. 1, 160.

³²⁹ Gai. Inst. 1, 161.

kin cezayı dikaiodotes belirlesin. Her bir kentteki arkhonlar, verginin kiralınmasına ilişkin olan bu yasanın teşhire açık olmaması durumunda, bunu valiye bildirmelidirler; aksi takdirde yasaya karşı gelmek suçundan hüküm giyeceklerdir.

Str. 84: [v π]ακι λελε[v]κωμ v Roma yasalarının yazıya geçirilmesinde kullanılan araçlar doğu ve batı eyaletlerinde farklılık göstermektedir. Batı eyaletlerinden bilinen 35 örnek bronz levhalar üzerine yazılmışken, doğu eyaletlerinden bilinen 4 belge taşa işlenmiştir³³⁰. Nitekim, *Lex de provinciis praetoriis*'in İÖ 100 yılında Delphoi'da dikilmiş olan kopyası³³¹, yasanın bronz bir tablet, beyaz mermerden bir blok veya alçıyla kaplanmış ahşaptan beyaz bir levha üzerinde teşhir edilmesi hususunu serbest bırakmıştır: πρ φ ζ κατ το τοντ w μονγρ [ματα]πσταλμ να, ε ςδ λτονχαλκ νγρ μματα v κεχαραημ[να, ε δ μ] λ θμαρμαρ v κ]α] λευκ ματι πωζ v τα π λεστ κκ ητā v ερ] γορφανερ ,ς θεδυν σονται στακ τες v ναγιγν κειν ρθ Bunun dışında, Kibyra'nın Roma ile yaptığı anlaşma metni³³² (İÖ 167), yasanın bronz üzerine yazılmış bir kopyasının Capitolium'daki Zeus tapınağına; bir kopyasının da Kibyra'da tanrıça Roma heykelinin kaidesine yazılmasını şart koşmasına karşın; Kibyra'da ele geçen yazıt beyaz mermerden bir blok üzerine yazılmıştır. Dolayısıyla, bu süreçte Roma açısından, yasanın üzerine yazıldığı nesnenin değil; bunun okunaklı bir şekilde halka beyanının önem taşıdığı anlaşılmaktadır. Beyaz levhaların kullanım alanlarını yansıtan bir başka önemli belge de Themistokles'in ünlü fermanıdır³³³.

Resmi kayıt veya yasaların beyaza boyanmış levhalara yazılması epigrafik³³⁴ ve edebi³³⁵ kaynaklar aracılığıyla da bilinmektedir. Bunun dışında Hesykhios, arazi ve köle satışlarının

³³⁰ Crawford, Roman Statutes I, 26; krş.: Mitchell, Treaty of 46 BC, 183.

³³¹ Crawford, Roman Statutes I, no. 12 (Delphoi kopyası B) str. 24-26.

³³² OGIS 762 = T. Corsten, IK 60: Die Inschriften von Kibyra (Bonn 2002), no. 1: τα ταζ συνθ καε ς χ[]κωμα v ναγραψ τωσκα v ναθ ντων μι[]ν v] μηι ντ ι ερ το Δι ζτο Καπετωλ ου θ [Κιβ ρη π π β σεως ζ] μής v ψηφ σαχρωσ .v

³³³ ML 23 = SEG 18, 153.

³³⁴ IG 7, 1739, 3073; IG 11.2, 161; IG 12.5, 595; SIG 672. 921. 958. 1023. 1157; SEG 26, 1234; SEG 44, 949B; Rehm, Didyma, no. 8, 14; M. Segre, Iscrizioni di Cos, şurada: Monografie della Scuola archeologica di Atene e delle missioni italiane in Oriente, 6 (Rome 1993), ED 71B; M. Guarducci, Inscriptiones Creticae III: Tituli Cretae orientalis (Roma 1942), no. 7; T. Corsten, IK 49: Die Inschriften von Laodikeia am Lykos (Bonn 1997), no. 5.

³³⁵ Cass. Dio, 30-35, 109, 12: τιν καιν τητā ξ θηλελευκωμ νοπ νακ Demosth. in Timokrat. 23: δ τιθε τ καιν w μον ναγρ ψαζ λε κωμα κτιθ πρ σθεν Plat. Nom. 785 a: παραγεγρ φθδ'] το χλελευκωμ v π σφρατρ π v ριθμ τ v ρχ ντων v π το ζ τεισ ριθμουμ v Arist. Ath. Pol. 48, 4: γρ ψαζ πιν κιολελευκωμ νον

beyaza boyanmış ahşap levhalar üzerinde kamuya beyan edilmesinin bir gelenek olduğundan bahsetmektedir³³⁶.

Yasa, kent meclisi kararları veya resmi kayıtların kamuya beyanına dair bütün bu örneklerin yanında, Ephesos Yazıtı, İS 75 yılında yazıta geçirilen Asia Eyaleti gümrük yasasının Roma'daki resmi arşivden kopyalanması sürecine dair önemli bilgiler içermektedir³³⁷. Bu veri ışığında, Klingenberg'in yasa metinlerinin kamuya beyanında özellikle İmparatorluk Dönemi'nin başlarında zorluklarla karşılaşıldığı savı mantıklı gözükmektedir³³⁸. Suetonius ve Cassius Dio'nun Caligula'nın vergi yasasının halkın okuyamayacağı şekilde yüksek bir yere ve son derece küçük harflerle yazılmış olarak dikildiği aktarımı bu düşünceyi desteklemektedir³³⁹. Aslında yasanın kısmen veya eksik yayınlanmasının amacı, bu konudaki bilgi noksanlığından kaynaklanan cezalardan daha fazla gelir elde etmek olmalıdır³⁴⁰.

Buna göre, Nero'nun söz konusu reformu, ancak yasanın içerdiği bütün maddelerin vergi mükellefleri tarafından da ulaşılabilir olması halinde amacına ulaşmış olacaktır. Andriake Yazıtı'nın yukarıdaki paragrafının da göstermiş olduğu gibi, (str. 85: κα[τ] π[ο]σαν παραφυλακ[α]) yasanın sadece mültezimin ofisinde değil; bütün gümrük istasyonlarında kamunun bilgisine sunulması (*proscriptio*) bu yolda önemli bir araç olmuş olmalıdır³⁴¹. Andriake ve Ephesos Yazıtları dışında, bir kira sözleşmesinin bütün hükümlerinin beyanını zorunlu kılan *Lex municipii Malacitani*³⁴² de Nero'nun reformunun sonucunu yansıtmaktadır³⁴³. Yukarıdaki örneklerin dışındaki başka veriler³⁴⁴ de kamuya beyan zorunluluğunun uzun süre yürürlükte kaldığına işaret etmektedir. Dolayısıyla, bu önleminde Nero'nun, Gaius'un uygulamalarıyla belirgin bir tezatlık oluşturacak şekilde eyalet sakinlerinin çıkarına hareket ettiği ortaya çıkmaktadır.

Str. 85: μυρ[ο] ἀξ[ι]ο[ρ]αχμ[ο] ῥ[ο] ριθμε[ο] τωσ[α]ν φ[ο] φκ[α]: Yazıtta, *Koinon*'un bir yıllık gümrük bedeli olarak imparator kasasına ödeyeceği miktar (str. 81d) ve buna bağlı olarak her bir

³³⁶ Hesykh. Lex. s. v. ἄλευκ[α] μασιν[ο] θος[ο] ντ[ο] πιπρασκ[ο] μεναχωρ[ο] α[ο] σ[ο] ματαδημοσ[ο] ἰογρ[ο] φεσθα[ο] σαν[ο] ἄλευκα[ο] , φ[ο] δ[ο] πυξ[ο] οἰξεχρισμ[ο] νοῦλευκ[ο] γ[ο] , τ[ο] ἰ ν[ο] μακα[ο] τ[ο] ν κτημ[ο] τωκα[ο] τ[ο] ν νδραπ[ο] δωα[ο] τ[ο] πριαμ[ο] νοα[ο] τ[ο] 'νε[ο] τις βουληθ[ο] α[ο] τι[ο] σασθα[ο] 'π ἰ δε[ο] ἄς χαῖ ντυχ[ο] τ[ο] ἄλευκ[ο] ματι

³³⁷ Engelmann-Knibbe, Zollgesetz, str. 3; krş.: Vigorita, Lex portus Asiae, 122; Nicolet, Demosionia, 682d.

³³⁸ Klingenberg, Reformedikt, 62d; krş.: Corbier, Aerarium, 697.

³³⁹ Suet. Cal. 41; Cass. Dio, 59, 28, 11.

³⁴⁰ krş.: Klingenberg, Reformedikt, 63.

³⁴¹ Bu hususta ayrıca bak.: Laet, op. cit., 382d.; Rostovtzeff, Staatspacht, 387d.; Vittinghoff, Portorium, 387; Klingenberg, Reformedikt, 64.

³⁴² FIRA I, No. 24, Kap. 63.

³⁴³ Merola, Autonomia locale, 200d. Beyan zorunluluğu hakkında genel olarak bak.: Klingenberg, Reformedikt, 64.

³⁴⁴ OGIS II 674 (Koptos, İS 90); OGIS II 629 (Palmyra, İS 137); AÉ 1914 No. 234 (Lambaesis, İS 2. yy.'ın sonu); CIL VIII 4508 (Zarai, İS 202); IGR III (Soada, tarihi belirsiz).

kefilin yıllık olarak göstermesi gereken ipotek (str. 77d) *denarius* ile belirtilirken mültezimlerin yasayı beyaza boyanmış bir levha üzerinde bütün kontrol noktalarında (*paraphylake*) hazır bulundurmamaları durumunda çarptırılacakları ceza miktarı yerel para birimi *drakhme* üzerinden belirlenmiştir. Lykia’da benzer uygulamanın örnekleri bilinmektedir. Nitekim, Letoon’da bulunan ve Opramoas’ın hayırlarıyla ilişkili bir yazıtta Opramoas, küresel ödemelerini *denarius* olarak kaydederken; Ksanthos’un her bir βουλευτα□, λοιπο□ πολ□ ταμε μ□ τοικῶνα dağıttığı miktarı *drakhme* cinsinden belirtmektedir³⁴⁵. Benzer bir şekilde, Demosthenes Yazıtı’nda da vakfin tutarıyla her bir yarışma galibinin alacağı ödül bedeli *denarius* ile verilirken; kurban adağına katılmayan kişiye verilecek ceza *drakme* üzerinden belirlenmiştir³⁴⁶.

Attika stardardındaki *drakhme*’nin Doğu’da Roma *denarius*’u ile rahatça değiştirilebilme özelliğine sahip olduğu bilindiğine göre, burada eş anlamlı terimlerin keyfi bir varyasyonunun mu söz konusu olduğu sorusu akla gelmektedir. Nitekim, eyaletleştirilme sürecine kadar ve en son Traianus tarafından 97-99 yılları arasında basılan, ağırlık ve maden içeriği bakımından Roma *denarius*’unun çok az altında olan Lykia *drakhme*’leri Lykia’nın dışında da *denarius* ile eşdeğer görülüp dolaşabilmektedir³⁴⁷. Ayrıca, yazıtın 81. satırında vergi toplama hakkını kiralayan kişiye kira bedelini, eğer isterse Lykia’da daha öncede kullanılan sikkelerle yapabilme seçeneğinin sunulması da (□ βο□ ληταιομ□ σμαπ□ ν̄ λυκ□ [πρ]οχωρο□ ντω)bu sonucu doğrulamaktadır³⁴⁸.

Str. 86: ο□ κατ□ π□ λιψ□ ἴροντες; Burada □ ρχο kelimesi Lat. *magistratus* kelimesinin tercümesi olarak kullanılarak en üst kent makamlarını kastediyor olmalıdır. Benzer bir ifade Ephesos yazıtında da bulunmaktadır: (§ 16 str. 41) □ πογρ□ φηρι□ το□ ε□ σ□ γειν □ ν το□ τῶ π□ ρχ□ τις □ π□ λις □ γγιστῶ □ κε□ ωῶι □ π□, παρ□ τ□ ἰ □ υ□ τῆ □ ν μεγ□ στην □ ρχ□ □ ν χοντ □ πογραφ □ σθωσ □ Engelmann ve Knibbe, τ □ μεγ □ στην □ ρχ □ ν □ χοντ fadesini kentteki en yüksek gümrük görevlisi olarak anlamakla birlikte, burada kent mercilerinin kastedilmiş olması daha yüksek olasılıktır³⁴⁹. Ayrıca, Kaunos Yazıtı da kent mercilerinin gümrük sürecinde görev üstlendiklerini belgelemektedir³⁵⁰. Son olarak, kentsel δημοσι □ ντων

³⁴⁵ Balland, Inscription, s. 185dd no. 67; Balland, op. cit., s. 173dd no. 66.

³⁴⁶ Wörle, Stadt un Fest, str. 83; yorum için ayrıca bak.: s. 158.

³⁴⁷ Bak.: yk. dn. 346.

³⁴⁸ Krş.: yk. § 17.

³⁴⁹ Krş.: AE 1989, 222; Solin, Zollgesetz der Provinz Asia, 183; Merola, Autonomia locale, 110. Kent mercilerinin vergilerle üzerinde oynadıkları diğer roller için krş.: IG V.1, 1432.

³⁵⁰ Str. B 12; C 16.

kent memurları aracılığıyla sıkı bir şekilde denetlendiğini belgeleyen Plutarkhos'taki aktarım bu düşünceyi desteklemektedir³⁵¹.

Str. 87: $\pi\rho\sigma\tau\epsilon\iota\mu\omicron\nu$ **multa**: Roma hukuk yazımında bu sözcük Ulpianus tarafından *fraus* ve *poena* kelimeleri ile birlikte ele alınmaktadır³⁵². *Fraus*, genel olarak yasaya aykırı bir davranış (*noxia*) anlamında kullanılırken; *poena* bu suç karşılığında alınan cezadır (*noxae vindicta*). *Multa* ise, özel olarak para cezası için kullanılmaktadır. 12 Levha Yasaları'nda *multa* nakit olarak veya belli sayıda öküz ya da koyun olarak ödenmektedir³⁵³. Ulpianus, *poena*'nın bireyin hukuki ehliyet ve haklarını (*caput ve existimatio*) da kapsayabildiğini ve hatta vatandaşlık hakkının (*capitis deminutio*) ve şeref (*infamia*) kaybıyla da sonuçlanabildiğini bildirmektedir³⁵⁴.

³⁵¹ Plut. gerend. reipub. 820c: $\sigma\pi\epsilon\rho\sigma\tau\epsilon\iota\mu\omicron\nu$ παραπλεσασσεν $\sigma\tau\epsilon\iota\mu\omicron\nu$ 'τ' νατραπεπερτ' πορθμ' ν ο δ' μν γαπεπο ηκενο δ' σμεν, νο τωζ' τ' ταμει' οφουλαξ' μενοξα' τ' δημοσι' νιον λοδ' ζ' περ' τ' προεδρ' αν' τ' πρυτανε' ον

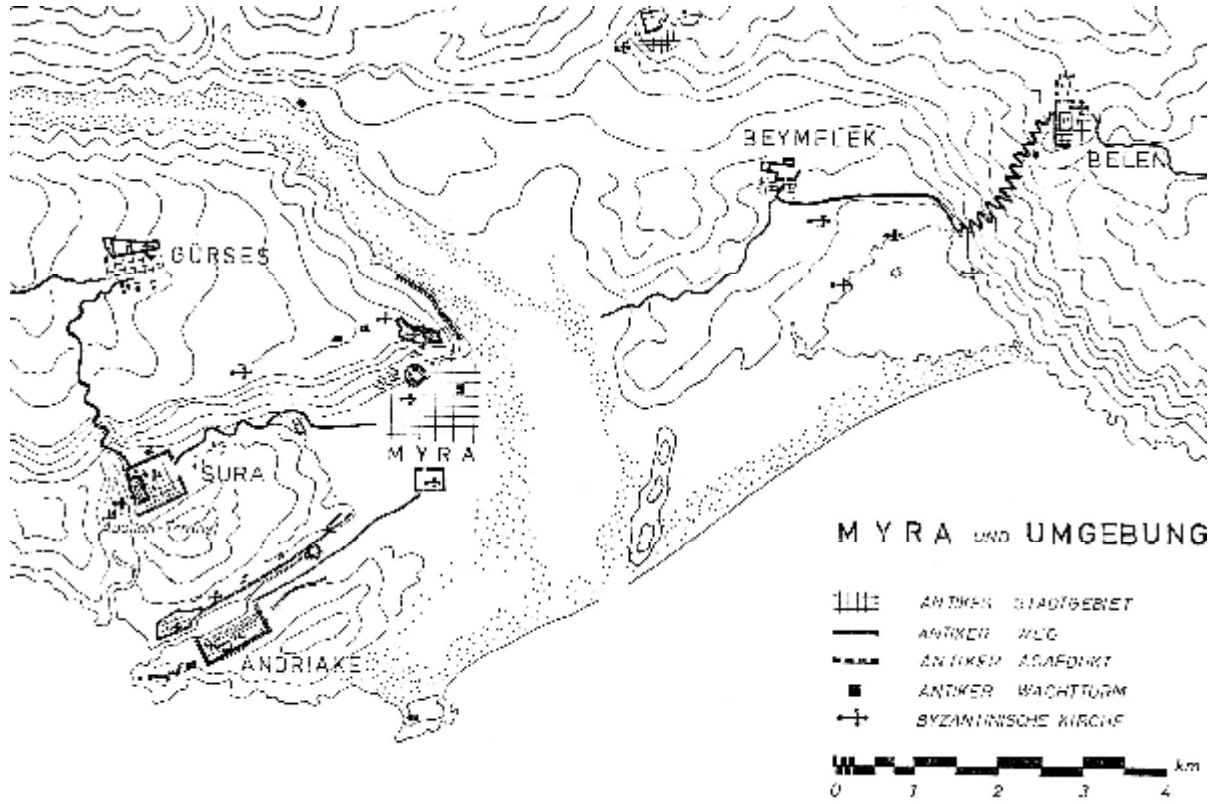
³⁵² Dig. 50, 16, 13.

³⁵³ Festus, s. v. Multam ve Peculatus; krş.: *Lex Aternia Tarpeia*.

³⁵⁴ Bak.: yk. § 18: $\pi\eta\rho\sigma\tau\epsilon\iota\mu\omicron\nu$ τῆς ζ' νο[μ] ἕτα' τι δημοσι' νοκατα[κ]ριθε' , τετραπλ[] ποκε' [σθ] κα' τειμοζ' στω

3 TARİHSEL YORUM

3.1 Andriake

Res. 10: Harita Üzerinde Andriake ve Myra [Borchhardt, Myra, s. 46 Abb. 1'den]

Andriake liman yerleşimi³⁵⁵, Myra'nın yaklaşık 10 km. güneybatısında yer almaktadır. Lykia sahil şeridinin deprem³⁵⁶ gibi tektonik süreçler sonucunda alçalması olgusu, özellikle Antiphellos ve Myra arasındaki kesimle Glaukos Körfezi (Fethiye Körfezi) ve Köyceğiz Gölü'nde belirgindir. Buna bağlı olarak, Antiphellos, Aperlai, Kakaba, Megiste, Teimussa ve Simena'da olduğu gibi Andriake'de de liman boyundaki yapıların bir bölümü deniz seviyesinin altında kalmıştır³⁵⁷.

Teke Yarımadası'nın Akdeniz'e uzanan coğrafi konumundan dolayı, arkaları geçit vermez dağlarla çevrilen, korunaklı Lykia limanları en erken dönemlerden itibaren Doğu Akdeniz ile Ege arasındaki deniz ticaretinin vazgeçilmez uğrak ve durak noktaları olmuşlardır. Nitekim,

³⁵⁵ Yerleşimin 19. yüzyıl gezginlerindeki tasvirleri için bak.: Mayer, *Otoman Empire*, 3; Beaufort, 17dd; Ritter, *Kleinasien II*, 1094.

³⁵⁶ İS 68 yılında Myra ve Patara'da büyük bir deprem ve deniz baskını vuku bulmuş; İS 141 yılında bütün Lykia yine büyük bir depremle oldukça tahrip olmuştur; krş.: Broughton, *Roman Asia Minor*, 780.

³⁵⁷ Wiegand, *Ebene von Myra*, 434.

Lykia'lıların İÖ 2. bin yıldaki ataları olan Lukka Halkları'nın önemli bir deniz gücüne sahip olduğunu gösteren belgeler bilinmektedir. Amarna mektupları arasında bulunmuş ve Alaşiya (Kıbrıs Adası) kralından firavun Akhneton'a gönderilmiş olan bir mektup Lukka Ülkesi Halkları'nın Alaşiya ve hatta Mısır sahillerine kadar gerçekleştirmiş oldukları yıllık akınlara değinmektedir³⁵⁸. Yine, Firavun Merneptah zamanında Lukka Halkları'nın akınları bir kez daha Mısır sahillerine kadar ulaşmıştır³⁵⁹. Ayrıca, Ugarit'in İÖ 13. yy.'da deniz halkları tarafından tahrip edilmesinden önceki son kralı olan Hammurabi'nin, bütün donanmasını Deniz Halkları'nın Akdeniz'e geçişini engellemek için Lukka kıyılarına yerleştirdiğinden bahsetmesi, Lukka sahillerinin bu erken dahi sahip olduğu stratejik önemini açığa çıkarmaktadır³⁶⁰. Son olarak, Gelidonya³⁶¹ ve Ulu Burun'daki³⁶² Bronz Çağı batıkları, yine bu dönemde Lykia Sahili boyunca işlek bir güzergahın varlığını belgelemektedir.

Andriake'nin Akdeniz'de seyreden doğu-batı güzergahı üzerinde en önemli limanlardan biri olmasına karşın, bugüne kadar ören yerinin yerleşim tarihini aydınlatacak detaylı bir araştırma yapılmamıştır³⁶³. Bu kısıtlı arkeolojik ve epigrafik belgeye karşın yerleşim tarihçesi, Andriake'nin Orta Lykia'nın diğer liman yerleşimleriyle ilişkisi de ele alınarak, ayrıntılı bir şekilde M. Zimmermann tarafından değerlendirilmiştir³⁶⁴.

Kentin Klasik Dönem'de iskan gördüğüne dair şu ana kadar kesin bir veri bulunmamıştır. Bu nedenle, tuzlu ve kükürtlü bir suya sahip olan Andriakos Çayı'nın güneye doğru bir sıra

³⁵⁸ Knudtzon, J. A., *Die El-Amarna Tafeln* (Leipzig 1915) 292-4 no. 38; Mercer, S. A. B., *The Tell-El-Amarna Tablets* (Toronto 1939) 200-2; Kühne, C., *Die Chronologie der internationalen Korrespondenz von El-Amarna, Alter Orient und Altes Testament* (Neukirchen/Vluyn 1973) 87d no. 438; Sanders, N. K., *The Sea Peoples* (London 1985²) 36d.111d.143; krş.: Bryce, *Lycians*, 5; Frei, *Solymer – Milyer – Termilen - Lykier*, 87d; Keen, *Dynastic Lycia*, 27.

³⁵⁹ Breasted, J. H., *Ancient Records of Egypt III: The Nineteenth Dynasty* (New York 1906) 243 no. 579.

³⁶⁰ Nougayrol, J. – Laroche, E. – Villoleaud, C. – Schaeffer, C. F. A., *Ugaritica V: Nouveaux texts accadiens, hourrites et ugaritiques des archives et bibliophtèques privées d'Ugarit : commentaries des texts historiques* (Paris 1968) 87dd no. 24; krş: Astour, M. C., "New Evidence on the Last Days of Ugarit", *AJA* 49, 1965, 255; Keen, A. G. Keen, "Gateway from the Aegean to the Mediterranean: The Strategic Value of Lycia down to the Fourth Century B. C.", şurada: *Akten Lykien II/1*, 73d; Keen, *Dynastic Lycia*, 27.

³⁶¹ Bass, G. et al., *Cape Gelidonia: A Bronze Age Shipwreck* (Philadelphia 1967); Du Plat Taylor, J., "Underwater Expedition of Cape Gelidonya", *AS* 11, 1961, 26dd; Giveon, R., "Dating the Cape Gelidonya Shipwreck", *AS* 35, 1985, 99dd.

³⁶² Bass, G., "The Uluburun Shipwreck", *KST* 7, 1985, 619-35; Bass, G., "The Bronze Shipwreck at Ulu Burun: 1984 Campaign", *AJA* 90, 1986, 85-110; Bass, G., "Excavations at Uluburun: 1986 Campaign", *KST* 9, 1987, 371-88; Bass, G. – Pulak, C. – Collon, D. – Weinstein, J., "The Bronze Age Shipwreck at Ulu Burun: 1986 Campaign", *AJA* 93, 1989, 1-29.

³⁶³ Yüzeydeki kalıntılar için bak.: Borchhardt, Myra, 64dd; Andriake Nekropol'u için bak.: Uğurlu, *Sarcophagi*, 355-66; *TIB* 8, s.v. Andriake, 435-9. Granarim ile ilgili yazıtlar için bak.: *TAM II*, 397, 409-412 = *IGR III*, 661-663, *TAM II*, 419 = *IGR III*, 660, 665. Aynı zamanda krş.: Magie, *Roman Rule II*, 1482 dn. 37.

³⁶⁴ Zimmermann, *Zentrallykien*, 219-31.

küçük tepecikle sınırlanan ağzındaki rıhtım İÖ 3. yy.'a ait olmalıdır³⁶⁵. Nitekim, Skylaks'ın, İÖ 4. yy.'da liman yerleşimlerini coğrafi bir düzenle ele aldığı eserinde Lykia'nın bir çok kentine ve liman yerleşimine değinmiş olmasına rağmen, Andriake Limanı'nı anmaması³⁶⁶ bu durumu yansıtmaktadır. Yine de, Myra'nın Klasik Dönem'deki önemine paralel olarak bu rıhtımın daha erken dönemlerde de var olduğu düşünülebilir.

Antik kaynaklarda Andriake tarihine ilişkin en erken veriye, daha önceden Ptolemaioslar hakimiyetinde bulunan kentin, İÖ 197 yılında III. Antiokhos tarafından ele geçirilişini anlatan Tyros'lu Porphyrius'un aktarımında rastlanmaktadır³⁶⁷. Bu aktarıma göre, Antiokhos tarafından ele geçirilen diğer Lykia yerleşimlerinde olduğu gibi, Ptolemaios'lara ait garnizonlardan birinin Andriake'de de bulunduğu düşünülebilir³⁶⁸. Nitekim, Lykia'da Ptolemaios'lara ait garnizonların varlığı bilinmektedir³⁶⁹.

Bu dönemde liman girişi son derece özenli bir biçimde tahkimat altına alınmıştır³⁷⁰. Bu amaçla kulelerle berkitilen ve küçük bir garnizon tarafından korunan sur duvarı inşa edilmiş ve liman girişi Phaselis'teki liman korumasına benzer bir şekilde³⁷¹, olasılıkla iki kule arasında gerilen demir bir zincirle koruma altına alınmıştır³⁷². Yerleşim tarihine ilişkin ikinci edebi aktarım da bu durumla ilişkilidir. Roma'daki İç Savaş sırasında Lykia Birliği ilkin Pompeius'un daha sonra da Caesar'ın yanında yer almıştı³⁷³. Bu nedenle Ksanthos İÖ 42 yılında Brutus'a karşı koyunca, tahrip edilmiş; Patara kendi rızasıyla teslim olmuş; Brutus tarafından para ve asker toplamak için Myralılar'ın liman yerleşimi (Μυρῶν ὠν πῶν νῆτον Andriake'ye gönderilen Asia Eyaleti *Quaestor*'u Lentulus Spinther, limandaki zincirleri

³⁶⁵ Zimmermann, op. cit., 220.

³⁶⁶ Skyl. Periplus, 100.

³⁶⁷ Porphyrios von Tyros, FgrHist II B, 1224 F 46: *Eo enim tempore (a. 197) captae sunt Aphrodisias et Soloe et Zephyrion et Mallos et Anemurium et Selenium et Coracesium et Coricus et Andriace et Limyra et Patara et Xanthus et ad extremum Ephesus*; Magie, Roman Rule I, 524; II, 754 dn. 49; Borchhardt, Myra, 75; Zimmermann, op. cit., 221; Behrwald, Lykischer Bund, 80d; Hölbl, Ptolemäerreich, 123.

³⁶⁸ Behrwald, Lykisher Bund, 62 dn. 189.

³⁶⁹ FdAmyzon I, 124-7 no. 4a = SEG 33, 1183; krş.: Huß, W., Untersuchungen zur Außenpolitik Ptolamaios' IV (München 1976) 192 dn- 99.

³⁷⁰ Wurster, Sperrmauer, 49dd.

³⁷¹ Phaselis Limanı'ndaki koruma önlemleri ve limana giriş çıkışların emniyetinin muhtemelen iki kule arasında gerilen demir halatla sağlanması hakkında bak.: Schäfer, Phaselis, 65dd., 168.

³⁷² Vitruv. 12, 5, 1: *turresque ex utraque parte conlocandae, ex quibus catenae traduci per machinas possint.* (Her iki yanda makinalar sayesinde zincirlerin gerilebileceği kuleler dikilmelidir).

³⁷³ Cic. ep. ad Att. 9, 9, 2; Caes. Bell. Alex. 13, 5; Appian. Bell. Civ. 4, 60; krş.: Magie, Roman Rule I, 402d; 419d.

(□ λυστρο□ λιμ□ v)đırdıktan sonra Myra'ya doğru ilerlemiş³⁷⁴ ve *epineion*'da³⁷⁵ (Andriake) kentin *strategos*'unu ele geçirmiştir³⁷⁶. Sonunda Lykia Birliği Brutus'a *symmakhia* (ittifak) önermiş ve bütün Lykia gemilerini onun emrine vermiştir³⁷⁷. Andriake limanının bu şekilde ele geçirilmesinin, aynı zamanda Myra'nın da düşmesi anlamına gelmesi, Andriake limanının niteliğini ve önemini göstermektedir³⁷⁸. Dio tarafından bahsedilen *strategos*, Birlik'in kıta sahanlığının ve kıyı kentlerinin savunmasından sorumlu lokal bir komutan³⁷⁹ olmakla beraber, Birlik Donanması'nın lokal savunmalara³⁸⁰ gemileriyle dışardan destek verdiği bilinmektedir³⁸¹. Bütün bu veriler Lykia Birliği donanmasının burada demirlemiş olduğunu düşündürmektedir.

Bununla birlikte, III. Antiokhos'la yapılan askeri muharebelerden detaylı bir biçimde bahseden Livius, Andriake'ye hiç değinmeyip, bunun yerine Lykia kıyılarında yapılan muharebelerin merkezine Patara'yı koymakta ve Patara'dan '*caput gentis*'³⁸² olarak bahsetmektedir. Bu durum Patara'nın, Ksanthos Vadisi'ndeki konumunun getirdiği avantajla, Lykia limanları arasında en önemli konuma sahip olduğunu göstermektedir³⁸³. Bu düşünce, Andriake liman yerleşiminin mimari gelişiminin ilkin İmparatorluk Dönemi ile birlikte şekillenmeye başladığı gerçeğiyle örtüşmektedir. Nitekim, düzenli cadde şebekeleri ve gemi barınaklarının yeknesak ebatları, limanın güney iskelesindeki gemi barınaklarıyla bunların hemen arkasındaki konut ve ticari amaçlı yapıların, Vitruvius'un bu tür yapılarda şart gördüğü biçimde³⁸⁴ belirli bir plan izlenerek, eş zamanlı olarak inşa edildiklerini göstermektedir.

³⁷⁴ Appian. Bell. Civ. 4, 82: Τ□ δ' α□ τ□ γρ□ ν□ κ□ Λ□ ντλο□ πιπεμφθε□ □ ζ Ανδρι□ Μύρ□ ων□ πινε□ □ τ□ νε □ λυσιν□ ρρηξτο□ λιμ□ νοξα□ □ Μ□ ρ□ ν□; Magie, Roman Rule I, 527d; Zimmermann, Zentrallykien, 220d.

³⁷⁵ Rougé, organisation du commerce maritime, 109: □ π□ νε□ başka kente ait liman anlamına gelmektedir.

³⁷⁶ Cass. Dio, 47, 34, 6: κα□ το□ τ□ α□ ο□ Μυρε□ ζ□ πο□ ησαν□ πειδ□ τ□ στρατηγ□ α□ τ□ □ ν□ □ πινε□ λάβ□ ν□ π□ λυσ□ ο□ τ□ α□ τ□ λλα' □ λ□ γουρεστ□ σατο

³⁷⁷ Behrwald, Lykisher Bund, 119.

³⁷⁸ Zimmermann, op. cit., 220d.

³⁷⁹ Helenistik Dönem'e ait bir makam olan *nauarkhia*, kıyı kentlerinin (TAM II, 145.256.265.319.495) olduğu kadar iç kısım kentlerinin (TAM II, 790.916; IGR III, 495) sakinleri tarafından da yürütölen bir memuriyettir.

³⁸⁰ Khelidonia adaları önünde korsanlara karşı yapılan savaş: (TAM II, 265.319).

³⁸¹ Treuber, Geschichte der Lykier, 184d.189dd. dn. 3; Balland, Inscriptions, 242dd no. 76.

³⁸² Liv. 37, 15, 6.

³⁸³ Zimmermann, op. cit., 220d; krş.: Zimmermann, lykische Häfen.

³⁸⁴ Vitruvius bu tür yapıların çürüme ve haşarat tehlikesine karşı kuzeye ve taştan inşa edilmeleri gerektiğini bildirmektedir. Vitruv. 12, 5, 7: *His perfectis navaliorum ea erit ratio, ut constituentur spectantia maxime ad septentrionem; nam meridianaes regiones propter aestus cariem, tineam, teredines reliquaue bestiarum nocentium genera procreant alendo conservant. eaque aedificia minime sunt materianda propter incendia.* (Bütün bunlar tamamlandıktan sonra tersanelerin genel kuralı kuzeye bakmalarıdır. Güneye bakmaları sıcaklığın

Doğu Akdeniz ile Roma arasındaki ticaretin, özellikle de Mısır'dan Roma'ya taşınan hububatın güvenliği açısından, söz konusu deniz güzergahının önemli uğrak ve duraklarında olan Pamphylia ve Lykia sahillerinde büyük kazalara neden olan fırtınalar bilinmektedir. Bu tür fırtınalara dair en erken belge Zenon-arşivinden bir papirüstür³⁹⁵. Buna göre, İÖ 1 Nisan 257'de Arsinoe'ye (Patara) gitmek üzere Aleksandreia'dan yola çıkan, Antimenes adında bir denizci Pamphylia'da fırtınaya yakalanarak Patara limanına sığınmıştır³⁹⁶. Yahudilerin kralı Herodes Roma'ya gitmek üzere İÖ 40 yılında İskenderiye'den ayrılmış ve önce Pamphylia oradan da Rhodos'a gitmek üzere kuzeye yelken açmıştır. Ama şiddetli bir fırtınayla gemi neredeyse batacak gibi olmuş; ne var ki, yükün akıllıca boşaltılması sonucu tayfalar gemiyi Rhodos'a kadar güvenli bir şekilde getirmeyi başarmışlardır³⁹⁷. Lukianos, tahıl gemisi Isis'in Aleksandreia'dan Kıbrıs'taki Akamas Burnu'na giderken güçlü bir fırtınaya yakalanarak Sidon'a sürüklendiğini; daha sonra Sidon'dan hareket ederek Pamphylia Denizi'nde yolculuğuna devam ederken Khelidonia'da yakalandığı fırtınada battığını aktarmaktadır³⁹⁸. Konstantinus'un annesi Azize Helena, Hierosolyma'da İsa'nın haçını bulduktan sonra Pamphylia Denizi'nde seyahat ederken fırtınaya yakalanınca hacin çivisini suya atarak fırtınayı yatıştırmıştır³⁹⁹.

Pamphylia ve Lykia sahillerinde çok sayıda kazaya neden olan bu fırtınalar, adı geçen sahillerdeki korunaklı limanların önemini bir kat daha arttırmıştır. Lykia'nın, önemli iki liman kentindeki Hadrianus Dönemi *granarium*'ları (tahıl ambarı) bunun en önemli göstergelerinden biridir⁴⁰⁰. Aleksandreia ve Konstantinopolis arasında yılda üç kere sefer yapabilen⁴⁰¹ Mısır hububat gemileri, *annona*'nın taşınması sırasında⁴⁰² kötü hava koşulları ve tamirat veya

Zur Geschichte einer kleinasiatischen Stadt in der römischen Kaiserzeit im Spiegel ihrer Münzen", *Antike Welt* 21/4, 1990, 264 dn. 51.

³⁹⁵ PMich, *Zenon* 10.

³⁹⁶ Bu konuda ayrıntılı bilgi için ayrıca bak.: Zimmerman, *Lykische Häfen*, 201-217.

³⁹⁷ Fl. Ios. Ant. Iud. 14, 375-7.

³⁹⁸ Lukian. *Navigium* 7-8.

³⁹⁹ Pamphylia Denizi'ndeki fırtınalar ve kazalar için ayrıca bak.: Nollé, *Pamphylische Studien* I, 209d.; Zimmermann, *Lykische Häfen*, 201-217.

⁴⁰⁰ Andriake Granarium için bak.: Mayer, *Otoman Empire*, Lev. III; Beaufort, *Karamania*, 25d; Ritter, *Kleinasien* II, 1094; Magie, *Roman Rule* II, 1842 dn. 37; Wörrle, *Myra*, 66dd; Rickman, *Roman Granaries*, 137dd. 188; Trombetta, *Graniers*, 95-109.

⁴⁰¹ Prokop. de aed. 5, 1, 9-11; CTh. 12, 6, 15: *A possessoribus per tres vices petatur annona*; Kislinger, E. Kislinger – D. Stathakopoulos, "Pest und Perserkriege bei Prokop. Chronologische Überlegungen zum Geschehen 540-545", *Byz* 69, 1999, 91.

⁴⁰² Balland, *Inscriptions* 217; Kirsten, *Eleuthera von Myra*, 482d.; Zimmermann, *Zentrallykien* 223.225; Foss, *Lycian Coast* 25.

bakım gerektiren durumlarda Patara ve Andriake limanlarına yanaşabiliyorlardı⁴⁰³. Stratejik önemi olan bu limanlarda, daha sonraki dönemlerde Tenedos⁴⁰⁴ (TIB 10, s. v.) için de söz konusu olduğu gibi, hububat geçici bir süre saklanabilmekteydi⁴⁰⁵. Paulus'un Andriake limanında Aleksandreia bandıralı bir gemiye nakledildiği anlatımının yanında⁴⁰⁶, Sion'lu Nikolaos'un yaşamını aktaran eserde yine Aleksandreia bandıralı bir çok geminin İS 7. yüzyılın sonlarına kadar Andriake'de demirlediğine dair sayısız değini bulunmaktadır⁴⁰⁷. Bu veriler Andriake'nin Doğu Akdeniz'e, özellikle de Mısır'a yönelik deniz ticaretinin önemli limanlarından biri olduğunu belgelemektedir. Dolayısıyla, Andriake ve Patara'daki *granaria* Mısır'dan Roma'ya taşınan hububatın güvenliği amacıyla inşa edilmiş gözükmektedirler. Bununla birlikte, *Praefectus praetorio Orientis* Fl. Eutolmius Tatianus'un (İS 388–392) hububat ölçümüne ilişkin olarak Andriake'deki *granarium*'un ön cephesine kazınan yazıtı, bunun bazen yerel hububat ihtiyacı için de kullanmış olabileceğini düşündürmektedir⁴⁰⁸. Zira

⁴⁰³ Anrich, Nikolaos I, 111.132.228.399.161; II, 396; Havari Paulus Myra'da (Andriake) Italia'ya giden, Aleksandreia bandıralı bir hububat gemisine nakledilmiştir: Act. Ap. 27, 5–6.

⁴⁰⁴ Krş.: Müller, Getreide 5d.; J. Koder, "Aspekte der thalassokratia der Byzantiner in der Ägäis", şurada: E. Chrysos, D. Letsios - H. A. Richter - R. Stupperich (ed.), Griechenland und das Meer. Beiträge eines Symposiums in Frankfurt im Dezember 1996 (Mannheim-Möhnesee 1999), 106; K. Belke, Prokops *De aedificiis*, 115d.

⁴⁰⁵ Rickman, Corn Supply 119, 130–132; Fowden, Late Roman Lycia 365; Zimmermann, Lykische Häfen 215d dn. 75d; Marksteiner, Limyra, 25 dn. 15.

⁴⁰⁶ Act. Apost. 27; Menologii anonymi Byzantini II, 120: □ Ωδ□ □ κρ□ τη□ □ ποπλε□□ν μμε□□ τ□ ν □ Ιταλ□, παρεδ□ δουτ□ τε Πα□ λοκα□ τινας □ τ□ ρδασμ□ τα□ κατοντ□ ρχ□ ν□ μάτι Ιουλ□ □ σπε□ ρηξεβαστ□ .ς(2) □ πιβ□ νδς πλο□ □ Αδραμυττην□ μ□ λλοντλε□ ε□ φο□ φατ□ τ□ ν □ Ασ□ τιν που□ ν□ χθημεν ντο□ ν□ μ□□ν Αριστ□ ρχμικεδ□ νοθεσσαλονικ□ ως(3) τ□ τε □ τ□ ρατ□ χθημε□ Σιδ□ ναφιλανθρ□ ποτε□ □ Ιο□ λαός Πα□ λχρησ□ μενο□ π□ τρενα□ ς το□ φ□ λουπορευθ□ ντι□ πιμελε□ παχε□ .ν(4) κ□ κε□ θεν ναχθ□ ντες πεπλε□ σαμεν Κ□ προν δι□ τ□ το□ ξ□ ν□ μαι□ να□ ναντ□ ,ο(δ) τ□ τε π□ λαγο□ κατ□ τ□ Κιλικ□ ακα□ Παμφυλ□ αν διαπλε□ σαντεφατ□ λθομενε□ φΜ□ ρα□ ςλυκ□ ας(6) κ□ κε□ε□ ρ□ εν □ κατοντ□ ρχμο□ ον □ Αλεξανδρ□ παν□ ο□ τ□ ν□ Ιταλ□ αν νεβ□ βασην μμε□□ α□ τ□

Italia'ya deniz yoluyla gitmemize karar verilince, Paulus ve diğer tutsakları Legio Augusta'dan Iulius adında bir yüzbaşıya teslim ettiler. Asia kıyısındaki yerlere gitmek yelken açayı bekleyen Adramyttion bandıralı bir gemiye bindik. Makedon kökenli bir Selanikli olan Aristarkhos da bu yolculukta bizimle birlikteydi. Ertesi gün Sidon'a yanaştık, bu sırada Iulius Paulus'a insanca davranarak, ihtizaçlarını karşılamak üzere dostlarının yanına gitmesine izin verdi. Buradan ayrılarak, rüzgar karşı yönden estiği için Kıbrıs'ın alt yakasından geçtik. Kilikia ve Pamphylia Denizi'ni geçtikten sonra da Lykia'daki Myra kentine vardık. Yüzbaşı burada, Italia'ya gitmekte olan Aleksandreia bandıralı bir gemi bularak bizi buna nakletti.

Ayrıca bak.: Schultze, Kleinasien II, 199; Metzger, Routes, 51d; Jameson, Lykia, 293d; Harrison, Churches 118; Fowden, Late Roman Lycia, 362. R. Wallace – W. Williams, The Three Worlds of Paul of Tarsus (London 1998), 193.

⁴⁰⁷ Anrich, Nikolaos I, 111, 132, 161, 228, 399, 425; Zimmermann, Zentrallykien, 221; Stark, Alexander's Campaigns, 297; Hohlfelder, King Herod's Harbor, 245d.

⁴⁰⁸ CIG 4693. Yazıt hakkındaki yorumlar için bak.: Petersen–Luschan, Reisen II, 42 No. 77a; W. Kubitschek, "Eine Inschrift des Speichers Andriake (Lykien)", NZ 51, 1918, 63dd; krş.: M. N. Tod, "The Progress of Greek Epigraphy, 1919-1920", JHS 41, 1921, 64 dn. 153; Grégoire, Recueil, 290; Manganaro, Due note, 283–6; Morganstern, Fort at Dereğzi, 89d; Foss, Lycian Coast, 25. Wörrle, Myra, 66dd, her iki kentteki horrea'nın

Eutolmius, hem Myra hem de Arneai için ortak ağırlık ve uzunluk ölçüleri (φραγγ□ λιων ξ□ στηφ□ γουστ□ μα□ διος□ μιμδιω) tespit etmiştir. Yazıttan ayrıca, kontrol memurlarının (πρεπ□ σιτ) dolandırıcılığı engellemek için standart ölçü birimlerini denetledikleri öğrenilmektedir (□ πτ□ φροντ□ δα□ κατ□ καιρ□ πρεποσ□ τωφουλ□ τεσθα□ μ□ τρα κα□ τ□ σταθμ□ □ νεπιβο□ λεπ□α□ ς□ ρρ□)⁴⁰⁹δίζ

İS 1. yy.'ın başlarında Germanicus ve Agrippina Myra ve Andriake'yi de ziyaret etmişler ve burada dikilmiş heykelleriyle onurlandırılmışlardır⁴¹⁰. Kentte ayrıca Germanicus'un babası Drusus⁴¹¹ ile Augustus ve Agrippa'yi⁴¹² onurlandıran yazıtlar ele geçmiştir. Kentte İmparator Tiberius'u onurlandıran bir yazıt bulunmuştur. Bu yazıt başlangıçta Andriake'de bütün olarak görülmüş olmasına rağmen⁴¹³, ama daha sonra iki fragman halinde Megiste'ye taşınmış ve bu fragmanlar bağımsız yazıtlar olarak tekrar yayınlanmıştır⁴¹⁴. L. Robert bunların aynı yazıtın fragmanlarını olduğunu göstermiştir⁴¹⁵. Ayrıca, kentte imparator Nero'yu onurlandıran bir başka yazıt daha bulunmuştur⁴¹⁶.

Antik kaynaklarda Andriake bundan sonra havari Paulus'la ilişkili bir olayda anılmaktadır. Acta Apostolorum adlı esere göre, Paulus İS 59 yılının sonbaharında tutsak olarak Roma'ya götürülüşü sırasında Myra'nın limanında 276 yolcu ile birlikte Adramyttion bandıralı bir gemiden Aleksandreia bandıralı bir gemiye nakledilmiştir⁴¹⁷. Ayrıca, Paulus'un öğrencisi olan Epaphroditos Andriake piskoposu olmalıdır⁴¹⁸.

İmparator Hadrianus, 131 yılında şıktığı seyahatte, büyük olasılıkla Andriake'yi de ziyaret etmiş olmalıdır⁴¹⁹. Lykia'nın iki önemli limanı Andriakre ve Patara'daki *granaria*'nin inşası

Kabalia, Elmalı ve Ksanthos ovalarında yetiştirilen hububatın depolanması için kullanıldıklarını düşünmektedir; krş.: R. Paribeni, *Optimus princeps: saggio sulla storia e sui tempi dell'imperatore Traiano I* (Messina 1926), 175d.

⁴⁰⁹ PLRE I, 876; M. Wörrle, *Andriake*, 70; K. Belke, *Prokops De aedificiis*, Buch V, zu Kleinasien (Antiquité Tardive 8 2000) 116d.

⁴¹⁰ İnan - Rosenbaum, *Sculpture*, 45 no. 6.

⁴¹¹ IGR III, 717.

⁴¹² IGR III, 719.

⁴¹³ IGR III, 721.

⁴¹⁴ IGR III, 689 ve IGR III, 718.

⁴¹⁵ RPh XIII 181dd; M. N. Tod, "The Progress of Greek Epigraphy, 1939-1940", *JHS* 62, 1942, 78.

⁴¹⁶ OGIS 717: Ν□ ρωνκλα□ διονδρο□ σομ[τ]□ π□ τρωνα□ ε□|(ε)ργ□ τ[η] Μυρ□ ων□ δ□ μος

⁴¹⁷ Bak.: yk. dn. 406.

⁴¹⁸ *Menologii anonymi Byzantini* II, 116; *Vitae Prophet. Index apost.* 54: □ Επαφρ□ διος□ κα□ α□ το□ □ π□ στολ□ μνηται□ φα□ □ π□ σκοπός Ανδριακ□ γ□ γονεν Schmid, *Epaphroditos*, 915; krş. : *Hellenkemper-Hild*, TIB 8, s. v. *Andriake*.

⁴¹⁹ *Magie*, *Roman Rule* I, 620; *Garzetti*, *From Tiberius to the Antonines*, 414; *Wörrle*, *Andriake*, 67; *Balland*, *Inscriptions*, 69.74 dn. 265, 217d; tarih için krş.: *Halfmann*, *Itinera principum*, 194; 204d..

Hadrianus'un İS 131 yılındaki ikinci Anadolu seyahati ile ilişkili olmalıdır. Yine de, büyük olasılıkla Patara'ya uğramış olabilecek Hadrianus'un Andriake'ye de uğrayıp uğramadığını belirlemek zordur. Bununla birlikte, Patara ile Andriake arasındaki güzergahta konumlanan Kyaneai'da Hadrianus'a ithaf edilmiş olan tak⁴²⁰ bu olasılığı güçlendirmektedir. Bu çıkarımın doğruluğu kabul edilirse her iki kentteki *granaria*'nin inşası imparatorun kişisel düzenlemesine bağlanabilir⁴²¹.

Kentte 2. Konstantius ve Valens için onur yazıtları bulunmaktadır⁴²². İS 388-92 yılları arasında *Praefectus Praetorio* olarak görev yapan Fl. Eutolmius Tatianus'un *granarium*'un ön cephesi üzerindeki yazıtı Andriake'deki *granarium*'unun Erken Bizans Dönemi'nde kullanımda olduğunu kanıtlamaktadır⁴²³. İS 10. yy.'ın ortalarından bir mühür üzerinde belgelenen Myra'dan bir *horrearios*⁴²⁴ büyük ihtimalle Andriake'deki *granarium*'da görevli olmalıdır⁴²⁵. Dolayısıyla, Andriake'deki *granarium*'un çok daha geç dönemlere kadar kullanıldığı düşünülebilir. Nitekim, Andriake ve Simena'da *Horrearii*'nin varlığı bunun dışındaki verilerle de belgelenmektedir⁴²⁶. Ayrıca Andriake'deki *Horrearius* bir imparator azatlısı olduğu bilinmektedir⁴²⁷.

Coğrafya kaynaklarında \square $\nu\delta\rho\iota$ \square ' $\kappa\iota\eta$ ⁴²⁸ (ya da \square $\nu\delta\rho\iota\alpha\kappa$) yanında *Andria civitas* olarak da anılmaktadır⁴²⁹. Andriake, Nikolaos'un Yaşamı'nda sık sık $\lambda\mu$ \square , ν \square π \square $\nu\epsilon\iota\gamma\omega$ da \square $\mu\pi$ \square ρ olarak adlandırılmaktadır⁴³⁰. $\Pi\lambda$ \square $\kappa\omega\mu$ olarak adlandırılan mevkide askerlerle bölgenin sakinleri arasında İS 4. yy.'da hububat konusunda bir tartışma yaşanmıştır⁴³¹. Bu mevkiyi, Plakoma'dan ($\Pi\lambda\alpha\kappa\omega\mu\iota$ \square κ \square μ) ayrabilmek için⁴³², aynı zamanda \square $\gamma\omicron\rho$ ya da

⁴²⁰ Krş.: Balland, Inscriptions, 69 dn. 213.

⁴²¹ Krş.: Wörrle, şurada: Myra, 68 dn. 77.

⁴²² CIL III 12126–12128; Foss, Lycian Coast, 24.

⁴²³ Yazıt için bak.: yk. dn. 408.

⁴²⁴ G. Zacos, Byzantine Lead Seals (Bern 1984), 228.

⁴²⁵ Horrearius'un görevleri için bak.: Marquardt, Staatsverwaltung, 132; Hirschfeld, Verwaltungsbeamten, 239d.

⁴²⁶ Krş.: Ormerod–Robinson, Inscriptions 28d no. 37 (Andriake); CIG 4331 (Simena) = TAM II 1792, 1814; krş.: Kirsten, Eleuthera von Myra, 483 dn. 50).

⁴²⁷ Krş.: Wörrle, Andriake, 68.

⁴²⁸ Ptolem. Geogr. 5, 3, 3; krş.: Anonymi stadiasmus sive periplus maris magni, şurada: GGM I, 492d. Ayrıca bak.: Hirschfeld, Andriake, 2140d.

⁴²⁹ Plin. Nat. Hist. 5, 100: *iuxta mare Limyra cum amne, in quem Arycandus influit, mons Masicytus, Andria civitas, Myra, oppida Aperlae et Antiphellos, quae quondam Habesos, atque in recessu Phellos.* \square $\nu\delta\rho$ için bak.: Anrich, Nikolaos, I, 279.

⁴³⁰ Anrich, op. cit., 67, 77, 86, 101, 106d., 132, 162, 225d., 228, 252, 399, 425.

⁴³¹ Anrich, op. cit., 68, 78, 83, 252.

⁴³² Blum, Vita Nicolai Sionitae, 101.

locus nundinarum olarak adlandırılmaktadır⁴³³. Burası *granarium*'un doğusunda yer alan sarnıcın üzerindeki döşeli alan olmalıdır⁴³⁴.

Andriake, Myra ile Limyra arasındaki deniz taşımacılığının (ΠΛ μυραορθμικ) hareket noktalarından biridir (Π νδριακ)⁴³⁵ς Andriake ile Myra arasındaki yol üzerinde, ölüm cezası mahkumlarının idam edildikleri Berras adında bir mevki bilinmektedir (τ ποτ κολαζομ νωκα τ θαν τ παραδιδομ νω)⁴³⁶.

⁴³³ Anrich, op. cit., 83; II 530, dn. 3; Zimmermann, op. cit., 223–5.

⁴³⁴ Anrich, , Nikolaos II, 531; Wörrle, op. cit., 66; krş.: Kirsten, Eleuthera von Myra, 479 dn. 43.

⁴³⁵ OGIS 572; Robert, Documents d'Asie Mineure, 52; Robert, Noms indigènes, 35d.; Zimmermann, op. cit., 233d.; Takmer, Two Milestones, 112d; Marksteiner - Wörrle, Atlas, 561 mit dn. 55;

⁴³⁶ Anrich, op. cit., 69, 78, 84, 253, 279; II, 529d.; Tomaschek, Topographie von Kleinasien, 49.

3.2 *Cursus Honorum C. Licinii Muciani*

Mucianus'un anıldığı belgeler, diğer valilere ilişkin belgelerle karşılaştırıldığında şaşırtıcı derecede çoktur. Zira Mucianus, Vespasianus'un tahta çıkışında önemli bir rol üstlenmiş ve bu durum antik tarihçiler tarafından yoğun bir şekilde işlenmiştir. Yine de, Mucianus'un Lykia Eyaleti valiliğinden sonraki icraatları burada sadece kısa bir şekilde işlenecektir.

Mucianus'un soyuna ve kariyerinin başlangıcına ilişkin yeterince veri bulunmamaktadır. Bununla birlikte, ne *senator* sınıfından seçkin bir ne seçkin bir soydan geldiği; ne de tam tersine alt tabakadan bir aileye mensup olduğu söylenebilir. Aksi takdirde, Tacitus ister Mucianus'un hayatını anlattığı isterse de onu Vespasianus'la karşılaştırdığı bölümlerde olsun böylesi özel bir durumu belirtmeden geçmezdi. Bu nedenle, onun *pleps* kökenli olmakla birlikte *senatus* sınıfından mütevazı bir aileye mensup olduğu kabul edilebilir⁴³⁷.

Soy kütüğüne gelince, Mucianus'un *Sergia tribus*'una kayıtlı olduğu ileri sürülebilir. Zira, yine bu *tribus*'a kayıtlı Oinoanda'daki Licinii soyunun Roma vatandaşlık hakkı alan ilk üyesi Licinius Musaeus'in Mucianus adında bir toruna sahip olması⁴³⁸, onun vatandaşlık hakkını Mucianus'un valiliği sırasında aldığı⁴³⁹; dolayısıyla Mucianus'un da *Sergia tribus*'una kayıtlı olabileceğini düşündürmektedir. *Sergia* aynı zamanda Licinnii'nin oldukça yaygın olduğu Hispania kökenini de akla getirmektedir. R. Syme, Licinius Mucianus'un, yazıtlarında Licinii'nin bolca gözüktüğü; bununla birlikte, şimdiye kadar Mucii'nin hiç belgelenmediği Tarraco kentinden kökenlenmiş olabileceğini düşünmektedir⁴⁴⁰.

Mucianus kariyerine, *senatus*'a büyük olasılıkla onun tarafından dahil edildiği Claudius Dönemi'nde başlamış olmalıdır⁴⁴¹. Fakat kısa bir süre sonra Claudius, faaliyetlerinden şüphelendiği için onu neredeyse bir çeşit sürgün olacak şekilde Asia'nın uzak bir köşesine (*secretum Asiae sepositus*) göndermiştir⁴⁴². Bununla birlikte, olasılıkla Nero'nun ilk yıllarında

⁴³⁷ Rémy, *Carrières sénatoriales*, 285.

⁴³⁸ IGR III, 493 col II 39; IGR 633; Licinnii soyunun *geneologia*'sı için bak.: IGR III, 500.

⁴³⁹ Larsen, TAM II. 508, 58; Jameson, *Two Lycian Families*, 125

⁴⁴⁰ Syme, Tacitus II, 791; Syme, Pliny, 235 dn. 134.

⁴⁴¹ Rémy, *carrières sénatoriales*, 286; Eck, Mucianus, 176; PIR² L 216.

⁴⁴² Tac. Hist. 1, 10: *insignis amicitias iuvenis ambitiose coluerat; mox attritis opibus, lubrico statu, suspecta etiam Claudii iracundia, in secretum Asiae sepositus tam prope ab exule fuit quam postea a principe*. Ayrıca bak.: E. G. Hardy, "Tacitus, Hist. i. 10, 4. in secretum Asiae sepositus", CR 3.1/2, 1889, 77'de '*in secretum Asiae sepositus*' ifadesini Lykia-Pamphylia Eyaleti valiliği ile özdeşleştirmektedir. Ne var ki, bu kesinlikle yanlış bir varsayımdır. Zira, aşağıda ortaya konduğu gibi Mucianus'un valiliği kesinlikle Claudius'un hükümlerinden sonraya tarihlenmektedir. Plin. Nat. Hist. 19, 12'de Mucianus'un Rhodos'u görmüş olduğu ifade-sine dayanarak geliştirilen Rhodos olasılığının reddi için bak.: Kappelmacher, Licinius, 437; Syme, Pliny, 204, Kyzikos olasılığı üzerinde durmaktadır.

yeniden itibar kazanarak, Armenia Seferi'nde Corbulo'nun *legatus*'luğuna getirilmiştir⁴⁴³. Bundan sonraki görevi ise, özellikle Yunan Dünyası'na dair sürgün döneminde edindiği bilgi ve deneyiminden dolayı, imparator eyaleti Lykia'nın *praetor* düzeyinde valiliği olmuştur (*legatus Augusti propraetore*). Bu görevin hemen ardından, İS 64 yılında, Q. Fabus Barbarus Antonius Macer ile birlikte *consul suffectus* olmuştur⁴⁴⁴. Gaius Cestius Gallus'un ardından, olasılıkla imparatorluğun sınır bölgesindeki bu deneyiminden dolayı, 4 *legiones*'e sahip olan Syria Eyaleti'nin *proconsul* düzeyinde valiliğine getirilmiştir⁴⁴⁵. Göreve gelmesinin hemen ardından, o sırada Iudaia Eyaleti valisi olan Vespasianus ile anlaşmazlığa düşmüş; ama, Nero'nun ölümünün ardından onunla uzlaşmaya varmış ve Vitellius'a karşı tahta aday olması için onu yönlendirmiştir⁴⁴⁶. Vespasianus, Vitellius'a karşı yürütülen savaştan zaferle çıkınca, Mucianus'u çeşitli vesilelerle onurlandırmıştır. Nitekim, Temmuz/Ağustos 70⁴⁴⁷ ve Mayıs/Haziran 72⁴⁴⁸ yıllarında sırasıyla 2. ve 3. kez *consul* olmuş, *adlectio* yoluyla *Fratres Arvales*⁴⁴⁹ arasına atanmış; ve hatta Vespasianus'un kendisi tarafından □ δελφ□olarak adlandırılmıştır⁴⁵⁰. Vespasianus, Mucianus'a bu tür onurlar bahsetmesine karşın, aslında ona herhangi önemli bir sorumluluk vermemiştir⁴⁵¹. Bunun üzerine toplum hayatından çekilen Mucianus, boş zamanını yazmaya ayırmış⁴⁵² ve İS 75 ile 77 yılları arasında ölmüştür⁴⁵³.

⁴⁴³ Plin. Nat. Hist. 5, 83; Syme, Tacitus II, 297, 790d.; Syme, March of Mucianus, 92; Syme, Pliny, 203; Eck, Mucianus, 176; PIR² L 216, 50; Milner, Roman Bridge, 122; Plinius'un aktarımından böyle bir sonuç çıkarılamayacağı karşı görüşü hakkında bak.: Kappelmacher, Licinius, 436d.

⁴⁴⁴ Eck, Mucianus, 176; tarihleme için daha detaylı bilgi için bak. aş.

⁴⁴⁵ Tac. Hist. 5, 10, 13; Suet. Vesp. 4; Fl. Ios. Bell. Iud. 2, 14-20; daha detaylı bilgi için bak. aş.

⁴⁴⁶ Tac. Hist. 2, 76.

⁴⁴⁷ Pugliese Carratelli, PP 10, 470; Plin. Nat. Hist. 35, 164; Morris, Fasti Ostienses Fragment XI'i [Degrassi, A., Inscriptiones Italiae XIII.3: Fasti et Elogia (Roma 1937) 190] yeniden yorumlayarak bunun Mucianus'un 2. *consul*'luğunu ifade ettiğini göstermiştir: J. Morris, "The Consulate of the Elder Trajan", JRS 43, 1953, 79d; krş.: S. Modugno – S. Panciera – F. Zevi, "Osservazioni sui consoli dell' 85 d. C.", RSA 3, 1973, 103dd; Syme, Consulates in Absence, 6; krş.: Townend, Some Flavian Connections, 54; Bowersock, Syria under Vespasian, 133; Gallivan, Fasti, 187.213; PIR² L 216.

⁴⁴⁸ Degrassi, A., Fasti consulares et triumphales [Inscriptiones Italiae XIII.1] (Roma 1947) 151 = CIL VI 2053; krş.: L. Vidman, Fasti Ostienses (Prag 1982²), 43; Townend, Some Flavian Connections, 54; Gallivan, Fasti, 188.213; PIR² L 216.

⁴⁴⁹ A. Pasoli, Acta Fratrum Arvalium quae post annum MDCCCCLXXIV reperta sunt (Bologne 1950), 128 no. 35 = CIL VI 2052.

⁴⁵⁰ Cass. Dio, 66, 2: □ τῷ δελφ□□ ζ'π□ το□ νομ□ ζετο

⁴⁵¹ Kappelmacher, Licinius, 440; J. A. Crook, "Titus and Berenice", AJP 72, 1951, 162dd; P. M. Rogers, "Titus, Berenice and Mucianus", Historia 29, 1980, 86dd.

⁴⁵² Mucianus'un doğuda gördüklerini anlattığı 32 fragmenta hakkında bak.: H. Peter, (ed.), Historicorum Romanorum Reliquiae II (Teubner 1906) 101d; edebî çalışmaları için krş.: Kappelmacher, Licinius, 440dd; Schany, M. – Hosius, C., Geschichte der römischen Literatur II (München 1959) 783-5; Plinius'un anlatımlarına kaynak teşkil eden durumlar için bak.: F. Münzer, Beiträge zur Quellenkritik der Naturgeschichte des Plinius (Berlin 1897) 392dd; krş.: Syme, Pliny, 203d.

Mucianus'un *cursus honorum*'una ilişkin bu kısa girişten sonra onun Lykia eyaleti valiliği görevini hangi yıllar arasında yürütmüş olduğu ve dolayısıyla yazıtın tarihlenmesi sorununa geçilebilir. Mucianus Lykia'dan ele geçmiş üç yazıttan bilinmektedir:

1. **Oinoanda**⁴⁵⁴

- [Γα□]ον Λικ□ νιοΜουκι-
 2 [αν]□ πρεσβευτ□ ΜΝ□ ρωνφξ
 Κλαυδ□ οΚα□ σαροΣεβαστο[□]
 4 Γερμανικο□ □ ντιστρ□
 τηγον □ ρμαιοΣιλλ□ οφ□ σει
 6 δ□ Διογ□ νουτ□ □ αυ[φ□]
 ε□ εργ□ .την

2. **Boubon**⁴⁵⁵

- [..... ca. 20]
 [..... ca. 20]
 [..... ca. 20]
 [..... ca. 20]
 Βουβων□ ων βουλ□ κα□ □ δ□-
 2 μος □ φ□ ερωδεν Γα□ ολι-
 κιν□ οΜουκιανο□ πρεσ-
 4 βευτο□ □ ντιστρατ□ γου

3. **Attaleia**⁴⁵⁶

- [Γα□]ον Λικ□ νιον
 2 Μουκιαν□ ν
 πρεσβευτ□ Ν□ ρω
 4 νος Κλαυδ□ οΚα□ σα
 ρος Σεβαστο□ Γε[ρ]μανικο□
 6 [□]νισ-
 [τρ□ τηγον.....]

⁴⁵³ Plin. Nat. Hist. 32, 62; krş.: Kappelmacher, Licinius, 440; PIR² L 216, 51.

⁴⁵⁴ Holleaux, M.- Paris, P., BCH, 10, 1886, 217 no. 2 (= IGR 3, 486 = OGIS 558 = Dessau, ILS 8816).

⁴⁵⁵ Jones, Inscriptions from Bubon, 290d, no 5 (=AÉ 1981, 791).

⁴⁵⁶ Paribeni - Romanelli, Anatolia meridionale, 36 no 38 (=AÉ 1915, 48). Bu yazıt olasılıkla, Antalya surlarının İS 10. yy'daki onarımı sırasında Phaselis'ten getirilmiş olmalıdır.

Mucianus'un Lykia Eyaleti valiliği yukarıdaki yazıtların dışında Plinius Maior tarafından da anılmaktadır. Bu konuda Plinius, eyalet valiliği sırasında Mucianus'un Lykia'daki ulu bir çınar ağacının kovuğunda mahiyetindeki 18 kişi ile birlikte şölen verdiğini⁴⁵⁷; başka bir pasajda da yine valiliği sırasında Lykia'daki bir tapınakta Sarpedon'un Troia'da kağıda döktüğü bir mektubunu okuduğunu⁴⁵⁸ söylemektedir.

Bu veriler ışığında Mucianus'un eyalet valiliğini tarihleyebilmek için ondan önceki valileri kısaca gözden geçirmek yararlı olacaktır. İmparator Claudius tarafından İS 43 yılında kurulan eyaletin ilk valisi olan Q. Veranius'un⁴⁵⁹ 5 yıl süreyle görevde kaldığını Pratulungo'da (Latium) bulunan mezar yazıtı göstermektedir⁴⁶⁰. Buna göre, Veranius, İS 43/44 ile 47/48 yılları arasında görevde kalmıştır. Nitekim, bu görevinden hemen sonra, 49 yılında *consul* olmuş ve *augur*'lukla onurlandırılmıştır⁴⁶¹.

S. Şahin tarafından yayınlanan Patara *aqueductus*'u (Delikkemer) üzerindeki inşa yazıtının göstermiş olduğu gibi Veranius'tan sonra bu görevi Vilius Flaccus yürütmüştür⁴⁶². Vilius Flaccus'tan sonra valilik makamına atanan Titus Clodius Eprius Marcellus bu görevi en geç İS 50'de üstlenmiştir. Nitekim, Oinoanda'dan bir köprü yazıtında söz konusu yılda *legatus Augusti propraetor* olarak anılmaktadır⁴⁶³. Marcellus'un *cursus honorum*'u incelediğinde görev süresini daha kesin bir şekilde tarihlemek mümkündür. Eprius, L. Iunius Silanus'un *senatus*'tan çıkarılması ve 29 Aralık 48'te *praetor*'luk görevini bırakmak zorunda kalması üzerine 31 Aralık 48 tarihinde 1 günlüğüne *praetor* olarak atanmıştır⁴⁶⁴. Bunun ardından, 49 yılında *legatus legionis* olduğu bilinmektedir⁴⁶⁵. Dolayısıyla, İS 50 yılına tarihlenen Oinoanda

⁴⁵⁷ Plin. Nat. Hist. 12, 9-10: *Licinius Mucianus ter consul et nuper provinciae eius legatus prodendum etiam posteris putaverit, epulatum intra eam se cum duodevicensimo comite.*

⁴⁵⁸ Plin. Nat. Hist. 13, 88: *praeterea Mucianus ter cos. prodidit nuper se legisse, cum praesideret Lyciae, Sarpedonis ab Troia scriptam in quodam templo epistulae chartam.*

⁴⁵⁹ IGRR III 577 = TAM II, 177; IGR III 703. IV 902; AÉ 1976, 673; AÉ 1981, 823.825; krş.: Thomasson, Laterculi Praesidium I, 275 no. 1; Birley, Fasti of Roman Britain, 52; Rémy, carrières sénatoriales, 279-81 no. 229.

⁴⁶⁰ AÉ 1953, 251; Gordon, A.E., Album of Dated Latin Inscriptions (Berkeley/Los Angeles 1958) 105d no. 109; krş.: Thomasson, Laterculi Praesidium III, 53 No. 14; Gordon, A. E., Q. Veranius, Consul AD 49 (California 1952) 231dd.; Şahin, Vorbericht über Stadiasmus, 130-135; Şahin – Adak, Zweiter Vorbericht, 227-277; Şahin-Adak, Stadiasmus Patarensis, 63dd.

⁴⁶¹ AÉ 1953, 251 Str.7-8; krş.: Hofmann-Lewis, Official Priests, 45 no. 48; krş.: Kolb, Kaiserliche Bauverwaltung, 148.

⁴⁶² Şahin, flavische Bauinschriften.

⁴⁶³ Milner, Roman Bridge, 119d.

⁴⁶⁴ Tac. Ann. 12, 4; Suet. Claud. 29, 2; PIR² E 84; Rémy, op. cit., 283; Milner, op. cit., 121.

⁴⁶⁵ Rémy, op. cit., 281-4 no. 230, özellikle 283; Thomasson, op. cit., col. 275, no 3; PIR² E 84. Söz konusu *legio* büyük olasılıkla, Britania'da konuşlanmış olan *Legio XIV Gemina* olmalıdır: Ritterling, E., RE XII (1925) s. v. *Legio* (XIII Gemina), 1730d; Birley, Fasti of Roman Britain, 61.

köprü yazıtı Marcellus'un ilk görev yılına aittir. Ayrıca Kıbrıs'taki Paphos kentinde bulunan onur yazıtı Marcellus'un Nero Dönemi'nde de görevde kaldığını kesinleştirmektedir⁴⁶⁶. Marcellus'un Lykia'daki görev süresi İS 50'de başlamış ve 56'ya kadar sürmüş olmalıdır. Çünkü, devlet görevini tamamlayıp artık özel bir şahıs olduğu sırada Lykia'lılar görevini kötüye kullandığı suçlamasıyla ona karşı 57 yılında dava açmışlardır⁴⁶⁷. Kaldı ki, 62 yılı Aralık ayından itibaren, Q. Iunius Marullus ile birlikte yürüttüğü *consul suffectus*'luğundan⁴⁶⁸ önce, Cyprus Eyaleti'ne *proconsul* olarak atanması⁴⁶⁹, bu düşünceyle çelişmemektedir. Zira, bu göreve, Roma'da bir yıl kaldıktan sonra İS 58/59 yılında başlamış olmalıdır.

L. von Petersen, C. Licinius Mucianus'un Titus Clodius Eprius Marcellus'un ardılı olduğunu ve ca. 56/57-58/59 yıllarında görevde bulunduğunu düşünmektedir⁴⁷⁰. Bununla birlikte, valilik görevi sonrası kariyeri daha yakından incelenince görevinin asıl olarak 60 yılı civarında başladığı ortaya çıkmaktadır⁴⁷¹. Benzer görevleri yürüten kişilerin *cursus honorum*'larındaki atama kriterleri göz önüne alındığında *praetor* düzeyinde bir eyaletin valiliğini *consul*'luk takip etmektedir⁴⁷². Buna göre, son ikisi, İS 70 ve 72 yıllarında olmak üzere üç kere *consul*⁴⁷³ olduğu bilinen Mucianus'un ilk *consul*'luk yılını tarihlemek yararlı olacaktır. Bu konudaki veriyi *Tabulae Heculanenses* olarak bilinen yazıtın, *editor princeps* G. Pugliese Carratelli tarafından kesin olarak tarihlenemeyen XI. Fragmanı sağlamaktadır. Buna göre, Mucianus, Q. Fabus Barbarus Antonius Macer ile birlikte 10 Temmuz – 1 Ekim⁴⁷⁴ ayları arasında *consul suffectus* olmuştur. Bu görevin ardından Mucianus'un Syria Eyaleti'nin *consul* mertebesinde valisi olduğu bilinmektedir⁴⁷⁵. Kendisinden önceki vali C. Cestius Gallus

⁴⁶⁶ AÉ 1956, 186; krş.: BE 1955, 256; Rémy, op. cit., 281: Str. 4-7: [πρεσβευτ□ □ ντιστροφ□ γουλυκ□ ασ Τβερ□ οκλαυδ□ οκα□ σαροζεβαστο□ Γερμαν]κο□ κα□ Ν□ ρονοκλαυδ□ οκα□ σαροζεβαστο□ [Γερμαν]κο□

⁴⁶⁷ Tac. Ann. 13, 33, 3: *Pro Eprio Marcello, a quo Lycii res repetebant, eo usque ambitus praevaluit, ut quidam accusatoum eius exilio multarentur, tamquam insonti periculum fecissent*; krş.: Brunt, Provincial Maladministration, 219; Baldwin, Executions, 434.

⁴⁶⁸ Gallivan, Fasti for the Reign of Nero, 310.

⁴⁶⁹ Rémy, op. cit., 284: krş. : AÉ 1956, 186 (str. 7: □ νθυπ□ κ□ πρου

⁴⁷⁰ PIR² L 216, 50; krş.: Kappelmacher, A., RE VI.1 (1907) s. v. Eprius, 262; Rémy, op. cit., 286.

⁴⁷¹ Krş.: Rémy, loc. cit.

⁴⁷² Syme, R., “Book Review on Degrassi, A., I fasti consolari dell'impero romano dal 30 avanti Cristo al 613 dopo Cristo (Roma 1952)”, JRS 43, 1953, 152; Syme, R., “Governors of Pannonia Inferior”, Historia 14, 1965, 342–361; Syme, Consulates in Absence, 1dd; Syme, Legates of Cilicia, 353.

⁴⁷³ Plin. Nat. Hist. 2, 131; 3, 59; 8, 6; 12, 9; 13, 88; 14, 54; 16, 213; 19, 12; 28, 29; 24, 36.

⁴⁷⁴ Pugliese Carratelli, PP 1, 381; Pugliese Carratelli, PP 8, 456: Act(um) Herculani / VI idus Iulias / C(aio) Licinio Muciano, / Q(uinto) Fabio Antonio Macro; Gallivan, Fasti for the Reign of Nero, 294; Rémy, carrières sénatoriales, 284 no. 5-6.

⁴⁷⁵ Tac. Ann. 1, 10, 1; AÉ 1947, 166; Rémy, loc. cit.; Fl. Ios. Bell. Iud. 4, 32; Syme, R., “Partisans of Galba”, Historia 31, 1982, 482; OGIS 629 str. 123d = IGR III 1056 str. 10d; krş.: AE 1947, 166; Rey-Coquais, J.-P.,

67 yılı sonbaharından itibaren Syria'da belgelenmemektedir⁴⁷⁶. Ayrıca Titus'un, büyük ihtimalle karşılamak üzere, Gamala'da onu ziyaret ettiği bilinmektedir⁴⁷⁷. Buna göre, Syria Eyaleti valiliğine bu yılın sonlarına doğru başlamıştır⁴⁷⁸. Dolayısıyla, *consul suffectus*'luğu da 67 yılından önceye tarihlenmelidir⁴⁷⁹. P. A. Gallivan'ın da işaret etmiş olduğu gibi 60-63 ve 65 yılları için Temmuz ayındaki *consules suffecti* bilindiği için geriye 64 ve 66 yılları kalmaktadır. Bu durumda, *consul*'lük ile valilik görevleri arasındaki bekleme süresi göz önüne alındığında 66 yılı çok geç bir tarih olmaktadır. Üstelik, diğer bir *consules suffecti* çifti, Appius Annius Gallus – L. Verulanus Severus bu yıl için daha uygun gözükmektedirler⁴⁸⁰. Buna göre, Mucianus'un *consul suffectus*'luğu 64 yılına tarihlenebilmektedir⁴⁸¹.

Ayrıca, Mucianus'a ait bir heykel altlığı aracılığıyla Jones'un onun denetimi altında yaptırıldığını düşündüğü Bubon'daki *Sebasteion*'da⁴⁸² bulunmuş bir başka heykel kaidesi Nero'nun ikinci eşi Poppaea Sabina için bir onur yazıtını taşımaktadır⁴⁸³. Nero ile 62 yılında evlenen Sabina 63 yılının başlarında *Augusta* unvanını almış ve 65 yılında ölmüştür⁴⁸⁴. Söz konusu yazıtta Sabina bu unvanı taşımadığına göre, yazıt 62/63 yılına tarihlenmelidir. Dolayısıyla, Jones'un da belirtmiş olduğu gibi Mucianus'un valiliği en azından 62 yılına kadar sürmüş olmalıdır⁴⁸⁵. Yukarıda da değinildiği üzere Mucianus'un 64 yılı Temmuz ayında *consul suffectus* olduğu bilindiğine göre, bu süreyi 62/63 olarak belirlemek mümkündür.

Mucianus'un valilik görevinin başlangıç yılını belirlemek için yeterli veri bulunmadığı için güçlüklerle karşılaşmaktadır. Yukarıda da değinildiği gibi, Mucianus kariyerine, Claudius Dönemi'nde başlamış; fakat, kısa bir süre sonra Claudius, faaliyetlerinden şüphelendiği için onu neredeyse bir çeşit sürgün olacak şekilde Asia'nın uzak bir köşesine göndermiştir⁴⁸⁶. Bu-

“Syrie Romaine, de Pompei a Diocletien”, JRS 68, 1978, 63; Rémy, loc. cit.; Dabrowa, *Governors of Roman Syria*, 58fdd.

⁴⁷⁶ PIR² C 691; Seyrig, Palmyra, 174;

⁴⁷⁷ Fl. Ios. Bell. Iud. 4, 32: ο □ δῆ □ ρ □ πα □ α □ τῆ □ τοῦ □ αἰμαπα □ νηρικα □ ταρ □ Μουκιαν □ σ □ ς
Συρ □ αῦ □ πεσταλμ □ .νοϋ

⁴⁷⁸ K. T. Schneider, *Zusammensetzung des römischen Senates von Tiberius bis Nero* (Zürich 1942), no. 498; PIR² L 216; krş.: Gallivan, *Fasti for the Reign of Nero*, 305.

⁴⁷⁹ Bununla birlikte Barbieri, G., RSI 66, 1954, 418: 67 yılını tercih etmektedir. Yine de bu görüş Petersen (PIR² L 216, 50) ve Kappelmacher (Licinius 116a, 437) tarafından reddedilmektedir.

⁴⁸⁰ Gallivan, *Fasti for the Reign of Nero*, 305.

⁴⁸¹ PIR² L 216; Gallivan, loc. cit.; Syme, *Tacitus II*, 790d; Rémy, loc. cit.; Eck, *Mucianus*, 176.

⁴⁸² Jones, *New Inscriptions*, 290d no. 5 (=AÉ 1981, 798) str. 5-6: □ φῖ □ ρωσῶν □ Γα □ ολικτιν □ ομυκιανο □ ifadesini bu şekilde yorumlamaktadır.

⁴⁸³ Jones, op. cit., 295d no. 13.

⁴⁸⁴ Kienast, *römische Kaisertabelle*, 99.

⁴⁸⁵ Jones, loc. cit.

⁴⁸⁶ Bak.: yk. dn. 442.

nunla birlikte, olasılıkla Nero'nun ilk yıllarında yeniden itibar kazanarak, Armenia Seferi'nin ilk evresinde Corbulo'nun *legatus*'luğuna getirilmiştir⁴⁸⁷. Bu açıdan Eprius Marcellus'un kariyeriyle de bir benzerlik kurulabilir. Nitekim, Eprius Marcellus 31 Aralık 48 tarihinde 1 günlüğüne praetor olmuş; bu görevin hemen ardından 49 yılında *legatus legionis* olarak atandıktan sonra 50 yılında Lykia Eyaleti'ne vali tayin edilmiştir⁴⁸⁸. Corbulo'nun Armenia Seferi'nde *legatus* olan Mucinus da bu görevin hemen ardından Lykia eyaleti valiliğine getirilmiştir. Bu durumda *praetor*'luk görevini de itibarını yeniden kazandığı Nero'nun ilk hükümler yılı içinde tamamlamış olmalıdır. Dolayısıyla, Lykia Eyaleti valiliğinden önce Armenia Seferi sırasında Cn. Domitius Corbulo'nun altında yürütmüş olması gereken *legatus*'luk görevinin tarih aralığını belirlemek, valilik görevinin başlangıç yılının belirlenmesi açısından da önemlidir. Bu durumda Corbulo'nun Armenia Seferi'nin aşamalarını gözden geçirmek⁴⁸⁹, Mucianus'un *legatus*'luk görevini tamamlayarak Lykia Eyaleti valiliği'ne atanmış olabileceği yılı belirlemek açısından da yararlı olacaktır.

Corbulo'nun birliklerini İS 58 yılında Euphrates kenarına getirdiği ve bu seferin 60 yılına kadar sürdüğü bilindiğine⁴⁹⁰ göre, bu süre zarfında Mucianus'un Armenia Seferi'nde yer aldığını düşünmek olasıdır⁴⁹¹. Buna göre, Corbulo'nun başarıyla tamamladığı Armenia Seferi'nin ilk evresinin ardından Syria Eyaleti valiliğine atandığı İS 60 yılında⁴⁹², *legatus*'u Mucianus'un da aynı yıl içinde Lykia Eyaleti valiliğine atandığı düşüncesi mantıklıdır.

⁴⁸⁷ Bak. yk.: dn. 443.

⁴⁸⁸ Bak.: yk. dn. 466.

⁴⁸⁹ Tac. Ann. 14, 22:

⁴⁹⁰ Corbulo 59 ila 60 yılları arasında Armenia'da Roma hakimiyetini tesis etmeyi başarmıştır. Savaşın zaman dizini için genel olarak bak.: E. Egli, "Feldzüge in Armenien von 41-63 n. Chr. Ein Beitrag zur Kritik des Tacitus", şurada: M. Büdinger (Hrg.), Untersuchungen zur römischen Kaisergeschichte I (Leipzig 1868) 265-362; B. W. Henderson, "The Chronology of the Wars in Armenia, A. D. 51-63", CR 15, 1901; 159-65.204-13.266-74; D. Schoonever, A Study of Cn. Domitius Corbulo as Found in the Annals of Tacitus (Diss. Chicago 1909); A. Stein, RE Suppl. III (1918) s. v. Domitius 50) 394-10; W. Schur, Die Orientpolitik des Kaisers Neros (Klio Beiheft XV. Leipzig 1923); 7-30; W. Schur, "Untersuchungen zur Geschichte der Kriege Corbulos", Klio 19, 1925, 75-96; A. Momigliano, "Corbulone e la Politica Romana Verso i Parthi", şurada: Atti del II. Congresso Nazionale di Studi Romani I (Rome 1931) 368-75; M. Hammond, "Corbulo and Nero's Eastern Policy", HSCP, 1934, 81-104; K. Gilmartin, "Corbulo's Campaigns in the East", Historia 22, 1973, 583-626; M. Heil, Die orientalische Aussenpolitik des Kaisers Nero (München 1997); E. L. Wheeler, "The Chronology in Armenia", Klio 79, 1997, 383-8; W. Eck, DNP III (1997) s. v. Cn. D. Corbulo, 756d; F. J. Vervaeke, "CIL IX 3426: A New Light on Corbulo's Career with Special Reference to his Official Mandata in the East from AD 55 to AD 63", Latomus 58.3, 1999, 574-99.

⁴⁹¹ Syme, Tacitus II, 790; Rémy, op. cit., 286; Eck, Mucianus, 176.

⁴⁹² Corbulo'nun Syria Eyaleti valiliğinin tarihi hakkında bak.: Tac. Ann. 14, 26, 2 (İS 60 yılındaki olaylar arasında vermektedir); krş.: Dabrowa, Governors of Roman Syria, 54d.

Bu veriler ışığında, S. Mitchell'in Q. Petronius Umber'in Eprius Marcellus'un ardılı olduğu savı⁴⁹³ ikna edici değildir. Zira, R. K. Sherk'in Tymbrianassos'ta bulunmuş bir yazıta dayanarak⁴⁹⁴ göstermiş olduğu gibi Petronius Umber Nero'nun hükümrانlığının hemen başında adı yazıtta okunamayan bir eyaletin valisi olarak gözükmektedir⁴⁹⁵. Oysa, Eprius Marcellus'un söz konusu zaman aralığında (İS 54) Lykia Eyaleti valisi olduğu bilindiğine göre⁴⁹⁶, Mitchell'in Petronius Umber'i Eprius Marcellus ile Mucianus arasında yerleştirme çabası kesinlikle kabul edilemezdir.

Yukarıdaki düşünceler ışığında, Mucianus'a kadar Lykia Eyaleti'nin ilk valileri aşağıdaki sırayla belirlenebilmektedir:

1. Q. Veranius (43-47/48)
2. Vilius Flaccus (47/48-50)
3. T. Clodius Eprius Marcellus (50-56/7)
4. NN (56/7-60)
5. C. Licinius Mucianus (60-62/3)

⁴⁹³ Mitchell, *Anatolia II*, 154; krş.: Birley – Eck, *Petronius Umbrinus*, 52.

⁴⁹⁴ Horsley, G. H. R. – Kearsley, R. A., "Another Boundary Stone between Tymbrianassos and Sagalassos in Pisidia", *ZPE* 121, 1998, 123-9.

⁴⁹⁵ Sherk, *Roman Galatia*, 977d; krş.: Rémy, *carrières sénatoriales*, 142; Milner, *Roman Bridge*, 122.

⁴⁹⁶ Bak. : yk. dn. 465d.

3.3 Roma Portorium'u

3.3.1 Tarihçe

Cumhuriyet Dönemi'ne ilişkin kısıtlı veriler, başta Cicero'nun söylev ve mektupları olmak üzere edebi kaynaklardan elde edilmektedir. İmparatorluk Dönemi'nde ise çok sayıda epigrafik belgenin yanında hukuki metinler ve özellikle, Mısır söz konusu olduğunda, papirüs kaynakları gümrük istasyonları ve gümrük idaresi hakkında önemli veriler sunmaktadır. 4. yy.'dan itibaren hukuki metinler artık tek kaynak olmaktadır.

Roma tarih yazımında *portorium*'a ilişkin en erken veri İÖ 508 yılına kadar geri gitmektedir⁴⁹⁷. Buna göre *Senatus*, Porsenna'ya karşı yürütülen savaşta *plebs*'lerin desteğini kazanabilmek için onları *portorium* ve *tributum*'dan muaf tutmuş; sadece *patrici* bu vergilere tabi kılınmıştır. Doğruluğu şüpheli olmakla birlikte, bu veri Roma'da gümrük uygulamasının Krallık Dönemi'nde başladığını düşündürmektedir. Buna karşın, bazı bilim adamları Roma'daki giriş gümrüğünün başlangıcını, kesin veriler olmamakla birlikte, Marcus Ancius⁴⁹⁸ tarafından Ostia Limanı'nın kurulmasına bağlamaktadır⁴⁹⁹. Her halükarda, bu erken dönemlerde ekonominin temelde tarıma dayandığı ve ticaretin pek gelişmediği Roma'da *portorium*'un gelişimi, kendi liman ve teritoryumlarında gümrük vergilerini toplamakta olan Yunan kent devletlerinin⁵⁰⁰ güçlü etkisine dayanmış olmalıdır⁵⁰¹. Roma *portorium*'unun Yunan Kent devletlerinin gümrük sistemiyle karşılaştırılması bu noktada aydınlatıcı olacaktır.

Her ne kadar farklı tarihsel koşullarda kaynaklanan bir takım temel farklılıklar bulunsa da, her iki gümrük sistemi özellikle gümrük kiralanmasında hususunda birbirlerine şaşırtıcı şekilde yakınsamaktadır. Daha sonrasında Roma'da söz konusu olacağı gibi, Klasik Dönem Yunan Dünyası'nda gümrük, hukuki bir kimlik taşıyan şirketler içinde bir araya gelmiş mültezimlere (τελωνισται) kiralanmaktadır. Bu sayede tek tek mültezimlerin idaresi üzerinde kontrol mekanizmasının masraflarından da kurtulmuş olan Devlet, sadece kasasının kira bedeliyle dolmasıyla ilgilenmekte ve mültezimlere sadece, sözleşmeyle belirlenen kira bedelinin ödenmediği durumlarda yaptırım (επιβολή) uygulamaktadır. Verginin idaresinde bu şekilde tamamen bağımsız olan mültezimlere yasa da gümrüğün toplanmasını kolaylaştırmak amacıyla arama yapma; beyansız veya yasadışı uygulamaya tabi malları haciz hakkı gibi oldukça geniş haklar

⁴⁹⁷ Liv. 2, 9; : Dion. Hal. Ant. Rom. 5, 22, 2; Plut. Public. 11.

⁴⁹⁸ Ostia'nın Marcus Ancius tarafından kurulması hakkında bak.: Liv., 1, 33; Polyb., 6, 2, 9; Cic. de rep., 2, 33; krş.: Frank, Rome and Italy (Republic), 25.

⁴⁹⁹ Malle, Economia politica II, 457; Mommsen, Römische Geschichte I, 47.

⁵⁰⁰ Schwahn, T. 1255; Andreades, Staatswirtschaft, 147dd, 317dd.

⁵⁰¹ Laet, Portorium, 46 dn. 2; 53.

tanımaktadır⁵⁰². Roma'da olduğu gibi Yunan Dünyası'nda da gümrük oranı basit bir şekilde mal değerinin belli bir yüzdesi üzerinden (*ad valorem*) hesaplanmaktadır⁵⁰³. Başlangıçta sadece mali bir önem taşıyan gümrük vergisi Helenistik Krallıklar tarafından yerel ticaretin korunması için kullanılmış ve vergi üzerindeki devlet denetimi arttırılmıştır⁵⁰⁴. Başlangıçta, iltizam şirketlerinin politik ve ekonomik güçleri arttıkça devlet denetiminden giderek bağımsızlaştıkları Roma'da da Helenistik Krallıklar'ın etkisiyle bezer şekilde bu yönde bir eğilim gelişmeye başlamıştır⁵⁰⁵. Sonuç olarak Roma *portorium*'u gelişim sürecinde Yunan kurumlarının yoğun etkisi altında kalmıştır.

Cumhuriyet Dönemi'nin başlarına ilişkin bu erken verinin ardından İÖ 199 yılına kadar başkaca veri bulunmamaktadır. Söz konusu yılda *ensor*'lar P. Cornelius Scipio Africanus ve P. Aelius Paetus Capua; Puteoli ve Castrum'un gümrük gelirlerini kiraya vermişlerdir⁵⁰⁶. Roma gümrük sistemi, daha sonra İÖ 179⁵⁰⁷ yılı *ensor*'ları M. Aemilius Lepidus ile M. Fulvius ve 123-121 yılları *tribunus*'u C. Gracchus⁵⁰⁸ tarafından eklenen yeni gümrük istasyonları ile daha da genişlemiştir⁵⁰⁹. Böylece Roma, İÖ 1. yy.'ın başlarında Italia'da sadece yarımada'nın önemli limanlarını değil; iç kısımlardaki büyük ticaret merkezlerinde de gümrük istasyonları ağını kiralayabilecek duruma gelmiştir.

İÖ 168 yılındaki Pydna Zaferi'nin ardından Roma'nın Akdeniz'deki gücü giderek artmaya başlamış; bunun sonucunda gerçekleşen fetihler yeni eyaletlerin kurulmasını sağlamıştır. Bu yeni eyaletlerin *publicanus*'ların açgözlülükleriyle sınırsızca sömürülmeye başlaması, eyalet sakinlerini olduğu kadar Roma yurttaşlarını acımasızca mağdur etmiştir⁵¹⁰. Yine de bu şekilde elde edilen büyük vergi gelirleriyle Roma kasasının dolması, İÖ 168 yılında Roma yurttaşlarının *tributum*'dan (dolaysız vergi) muaf tutulmalarını sağlamıştır⁵¹¹. Bu durum daha sonra yurttaşların *portorium*'dan da muaf tutulma umutlarını yeşertmiştir. Sonunda, İÖ 60 yılında

⁵⁰² Krş.: Schwahn, Πεντηκοστολόγιο 532d; Schwahn, Τόμοι 259; Schwahn, Τελωνία 418d; Andreades, Staatswirtschaft, 170d; Rostovtzeff, Staatspacht, 332d; Michell, Economics, 356d; krş.: Laet, op. cit., 111d.

⁵⁰³ Daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.3.2.3.

⁵⁰⁴ Özellikle Ptolemaios'ların vergi sistemi bu konuda aydınlatıcı bilgiler içermektedir: krş.: Laet, op. cit., 48 dn. 1; 297dd.

⁵⁰⁵ Bu eğilim özellikle Ptolemaios'lar etkisinin belirgin olduğu Caesar'ın uygulamalarında yansılanmaktadır. Krş.: aş.

⁵⁰⁶ Liv. 32, 7; Laet, op. cit., 56d; krş.: Cagnat, Les impôts indirects, 6d.

⁵⁰⁷ Liv. 40, 51.

⁵⁰⁸ Vell. Pat. 2, 6; krş.: Gell. Noct. Att. 11, 10.

⁵⁰⁹ Burada adı geçen gümrük istasyonlarının yorumu için bak.: Frank, Rome and Italy (Republic), 151; Laet, op. cit., 58, Vittinghof, Portorium, 349.

⁵¹⁰ Cic. ep. ad Q. fr. 1, 1, 33: *qua re non ignoro quid sociis accidat in ultimis terris, cum audierim in Italia querelas civium.*

⁵¹¹ Cic. de off. 2, 76; Plin. Nat. Hist. 3, 3, 56; Plut. Aem. Paul. 38; krş.: Frank, op. cit., 139.

yayınlanan *Lex Caecilia* Italia'daki gümrük vergilerini kaldırmıştır⁵¹². Bu durumu, Roma yurttaşlarının sempatisini kazanmayı amaçlayan Pompeius'un politik bir manevrası olarak görmek mümkündür. Nitekim, yasa tasarısını hazırlayan ve Pompeius'un bir komutanı olan Q. Caecilius Metellus Nepos, bu yasanın, Pompeius'un Mithridates'e karşı yürüttüğü savaşın sonunda elde edilen ganimetlerle gerçekleşebildiğini söylemektedir⁵¹³. *Lex Caecilia* nüfusun büyük bir çoğunluğunu memnun etmiş olmakla birlikte, öte yandan bu vergilerden büyük kazançlar elde eden atlı sınıfı arasında büyük hoşnutsuzluk yaratmıştır. Nitekim, onların sözcülüğünü üstlenen Cicero, devlet için büyük zararlara neden olduğunu söyleyerek bu yasayı ağır bir şekilde eleştirmektedir⁵¹⁴. Caesar, ertesini yıl *consul* olunca, belki de bu eleştirilerin etkisiyle, mültezimlerin zararını tazmin etmek üzere, *aerarium*'a olan borçlarının üçte birini silmiştir⁵¹⁵.

Bu koşullar altında, *portorium*'un Italia'da kaldırılması uzun ömürlü olmamıştır. Suetonius⁵¹⁶, Caesar'ın yabancı mallara uygulanan giriş gümrüğünü tekrar yürürlüğe koyduğunu bildirmektedir. Caesar'ın almış olduğu bu önlem farklı şekillerde yorumlanmıştır. Bazıları, bunu sadece mali bir önlem olarak görmektedirler. Onlara göre, *portorium*'un Caesar tarafından yeniden getirilmesi, uzun yıllar süren iç savaşın ardından boşalan hazineyi yeniden doldurmak amacıyla⁵¹⁷. Ne var ki, bu durumda Laet'in de haklı bir şekilde yöneltmiş olduğu gibi, bu uygulamanın neden ihraç mallar için değil de; sadece yabancı bir bölgeden gelen ithal mallar için uygulandığı sorusu doğmaktadır. Suetonius'un aynı bölümde değindiği diğer önlemleri vurgulayan Laet, Caesar'ın asıl amacının doğudan gelen lüks malları kısıtlamak, böylece doğuya altın ve gümüş sikke akımını engellemek olduğunu düşünmektedir⁵¹⁸. Neticede, Caesar'ın aldığı bu önlemler Italia'daki üretimin hızla artmasını sağlamıştır⁵¹⁹.

Caesar'ın öldürülmesinin ardından *diktator*'un katilleriyle yandaşları arasında vuku bulan iç savaş ve kargaşa ortamı devlet hazinesinin bir kez daha boşalmasına neden olunca, bu süre-

⁵¹² Cass. Dio, 37, 51; Cic. ep. ad Att. 2, 16, 1; Cic. ep. ad Q. fr. 1, 1, 33; Cic. ep. ad Att. 2, 16, 1; krş.: Frank, op. cit., 324, 341dd; Laet, op. cit., 59; Vittinghoff, op. cit., 350.

⁵¹³ Laet, op. cit., 59 dn. 4; Vittinghoff, loc. cit.

⁵¹⁴ Cic. ep. ad Att. 2, 16, 1.

⁵¹⁵ Cass. Dio, 38, 7, 4; Suet. Caes. 20; Appian. Bell. Civ. 2, 13 . 5, 4; Val. Max. 2, 10, 7; krş.: Plut. Caes. 48, 1; Cic. pro Planc. 35. Bu önlemlerle Caesar, sadece atlı sınıfının sempatisini kazanmayı değil; aynı zamanda atlı sınıfı arasında büyük bir saygınlığa sahip olan Pompeius'la ve iltizam şirketlerinin gelirleriyle yakından ilgilenen Crassus'la bağlarını vurgulamayı amaçlamıştır; krş.: Laet, op. cit., 59 dn. 6.

⁵¹⁶ Suet. Iul. 43.

⁵¹⁷ Naquet, Des Impôts indirectes, 14; Cagnat, Les impôts indirects, 9; Frank, op. cit., 346.

⁵¹⁸ Laet, op. cit., 59d.

⁵¹⁹ Varro, de re rust. 1, 2, 3.

ci İÖ 42 yılında *triumviri*'nin gerçekleştirdiği yeni mali önlemler izlemiştir. Cassius Dio⁵²⁰, daha önce kaldırılmış olan τ□ ληῖν yeniden getirildiğinden, bunun yanında halk arasında büyük hoşnutsuzluk yaratan yeni vergiler konduğundan bahsetmektedir. Marquardt⁵²¹ ve Cagnat⁵²² bu hususta *tributum*'un *triumviri* tarafından yeniden yürürlüğe konduğu yorumunu yapmaktadırlar. Laet'in de belirtmiş olduğu gibi bu görüş hatalıdır. Zira, Dio bu metinde *tributum* için συντελεσ□ οῖφadesini kullanarak onu, τ□ ληῖrimini kullandığı *vectigalia*'dan açık bir şekilde ayırmaktadır. Dolayısıyla burada, İÖ 60 yılında kaldırılan Italia'daki *portorium*'un tüm içeriğiyle ve hatta bunun yanında başka vergilerle birlikte yeniden getirilmesi söz konusu olmalıdır. Nitekim Dio⁵²³, *vectigalia*'nın üç yıl sonra yeni vergilerle daha da arttırıldığını söylemektedir. Bunların arasında kuşkusuz *portorium*'a ilişkin düzenlemeler de bulunmaktaydı⁵²⁴.

Roma tarih yazımında *portorium*'a ilişkin en erken veri İÖ 508 yılına kadar geri gitmektedir⁵²⁵. Buna göre *Senatus*, Porsenna'ya karşı yürütülen savaşta *plebs*'lerin desteğini kazanabilmek için onları *portorium* ve *tributum*'dan muaf tutmuş; sadece *patrici* bu vergilere tabi kılınmıştır. Doğruluğu şüpheli olmakla birlikte, bu veri Roma'da gümrük uygulamasının Krallık Dönemi'nde başladığını düşündürmektedir. Buna karşın, bazı bilim adamları Roma'daki giriş gümrüğünün başlangıcını, kesin veriler olmamakla birlikte, Marcus Ancius⁵²⁶ tarafından Ostia Limanı'nın kurulmasına bağlamaktadır⁵²⁷. Her halükarda, bu erken dönemlerde ekonominin temelde tarıma dayandığı ve ticaretin pek gelişmediği Roma'da *portorium*'un gelişimi, kendi liman ve teritoryumlarında gümrük vergilerini toplamakta olan Yunan kent devletlerinin⁵²⁸ güçlü etkisine dayanmış olmalıdır⁵²⁹.

Cumhuriyet Dönemi'nin başlarına ilişkin bu erken verinin ardından İÖ 199 yılına kadar başkaca veri bulunmamaktadır. Söz konusu yılda *ensor*'lar P. Cornelius Scipio Africanus ve P. Aelius Paetus Capua; Puteoli ve Castrum'un gümrük gelirlerini kiraya vermişlerdir⁵³⁰. Ro-

⁵²⁰ Cass. Dio, 47, 16, 3.

⁵²¹ Marquardt, Staatsverwaltung II, 172 dn. 2.

⁵²² Cagnat, Les impôts indirects, 9.

⁵²³ Cass. Dio, 48, 34.

⁵²⁴ Krş.: Malle, *Economia politica*, 488; Laet, op. cit., 62; Vittinghoff, *Portorium*, 350.

⁵²⁵ Liv. 2, 9; Dion. Hal. Ant. Rom. 5, 22, 2; Plut. Public. 11.

⁵²⁶ Ostia'nın Marcus Ancius tarafından kurulması hakkında bak.: Liv. 1, 33; Polyb. 6, 2, 9; Cic. de rep., 2, 33; krş.: Frank, *Rome and Italy (Republic)*, 25.

⁵²⁷ Malle, *Economia politica* II, 457; Mommsen, *Römische Geschichte* I, 47.

⁵²⁸ Schwahn, Τ□ ληῖ55; Andreades, *Staatswirtschaft*, 147dd, 317dd.

⁵²⁹ Laet, op. cit., 46 dn. 2, 53.

⁵³⁰ Liv. 32, 7. Livius'taki bu değininin yorumu için bak.: Laet, op. cit., 56d.

ma gümrük sistemi, daha sonra İÖ 179⁵³¹ yılı *ensor*'ları ve 123-121 yılları *tribunus*'u C. Gracchus⁵³² tarafından eklenen yeni gümrük istasyonları ile daha da genişlemiştir⁵³³.

İÖ 178 yılındaki Pydna Zaferi'nin ardından Roma'nın Akdeniz'deki gücü giderek artmaya başlamış; bunun sonucunda gerçekleşen fetihler yeni eyaletlerin kurulmasını sağlamıştır. Bu yeni eyaletlerde *publicanus*'ların (vergi mültezimleri) açgözlülükleri sonucunda elde edilen büyük vergi gelirleriyle Roma kasasının dolması, İÖ 168 yılında Roma yurttaşlarının *tributum*'dan (dolaysız vergi) muaf tutulmalarını sağlamıştır⁵³⁴. Bu durum daha sonra yurttaşların *portorium*'dan da muaf tutulma umutlarını yeşertmiştir. Sonunda, İÖ 60 yılında yayınlanan *Lex Caecilia* Italia'daki gümrük vergilerini kaldırmıştır⁵³⁵. Bu durumu, Roma yurttaşlarının sempatisini kazanmayı amaçlayan Pompeius'un politik bir manevrası olarak görmek mümkündür. Nitekim, yasa tasarısını hazırlayan ve Pompeius'un bir komutanı olan Q. Caecilius Metellus Nepos, bu yasanın, Pompeius'un Mithridates'e karşı yürüttüğü savaşın sonunda elde edilen ganimetlerle gerçekleşebildiğini söylemektedir⁵³⁶. *Lex Caecilia* nüfusun büyük bir çoğunluğunu memnun etmiş olmakla birlikte, öte yandan bu vergilerden büyük kazançlar elde eden atlı sınıfı arasında büyük hoşnutsuzluk yaratmıştır. Nitekim, onların sözcülüğünü üstlenen Cicero, devlet için büyük zararlara neden olduğunu söyleyerek bu yasayı ağır bir şekilde eleştirmektedir⁵³⁷. Caesar, ertesini yıl *consul* olunca, belki de bu eleştirilerin etkisiyle, mültezimlerin zararlarını tazmin etmek amacıyla, *aerarium*'a olan borçlarının üçte birini silmiştir⁵³⁸.

Bu koşullar altında, *portorium*'un Italia'da kaldırılması uzun ömürlü olmamıştır. Suetonius⁵³⁹, Caesar'ın yabancı mallara uygulanan giriş gümrüğünü tekrar yürürlüğe koyduğunu bildirmektedir. Caesar'ın almış olduğu bu önlem farklı şekillerde yorumlanmıştır. Bazıları, bunu sadece mali bir önlem olarak görmektedirler. Onlara göre, *portorium*'un Caesar tarafından yeniden getirilmesi, uzun yıllar süren iç savaşın ardından boşalan hazineyi yeniden

⁵³¹ Liv. 35, 51.

⁵³² Vell. Pat. 2, 6.

⁵³³ Burada adı geçen gümrük istasyonlarının yorumu için bak.: Frank, op. cit., 151; Laet, op. cit., 58, Vittinghoff, Portorium, 349.

⁵³⁴ Cic. de off. 2, 76; Plin. Nat. Hist. 3, 3, 56; Plut. Aem. Paul. 38; krş.: Frank, op. cit., 139.

⁵³⁵ Cass. Dio, 37, 51; Cic. ep. ad Att. 2, 16, 1; Cic. ep. ad Q. fr. 1, 1, 33; krş.: Frank, op. cit., 324, 341dd; Laet, op. cit., 59; Vittinghoff, op. cit., 350.

⁵³⁶ Laet, op. cit., 59 dn. 4; Vittinghoff, loc. cit.

⁵³⁷ Cic. ep. ad Att. 2, 16, 1.

⁵³⁸ Cass. Dio, 38, 7, 4; Suet. Caes. 20; Appian. Bell. Civ. 2, 13 . 5, 4; Val. Max. 2, 10, 7; Cic. pro Planc. 14, 35; Plut. Caes. 48, 1. Bu önlemle Caesar, atlı sınıfı arasında büyük saygınlığa sahip Pompeius ve iltizam şirketlerinin gelirleriyle yakından ilgilenen Crassus'la bağlarını vurgulama amacındadır; krş.: Laet, op. cit., 59 dn. 6.

⁵³⁹ Suet. Iul. 43.

doldurmak amacıyla⁵⁴⁰. Ne var ki, bu durumda Laet'in de haklı bir şekilde yöneltmiş olduğu gibi, bu uygulamanın neden ihraç mallar için değil de; sadece yabancı bir bölgeden gelen ithal mallar için uygulandığı sorusu doğmaktadır. Laet, Suetonius tarafından aynı bölümde diğer önlemlere vurgu yaparak, Caesar'ın asıl amacının doğudan gelen lüks malları kısıtlamak, böylece doğuya altın ve gümüş sikke akımını engellemek olduğunu düşünmektedir⁵⁴¹.

Caesar'ın öldürülmesinin ardından *diktator*'un katilleriyle yandaşları arasında vuku bulan iç savaş devlet hazinesinin bir kez daha boşalmasına neden olunca, bu süreci İÖ 42 yılında *triumviri*'nin gerçekleştirdiği yeni mali önlemler izlemiştir. Cassius Dio⁵⁴², daha önce kaldırılmış olan τ□ λη'in yeniden getirildiğinden, bunun yanında halk arasında büyük hoşnutsuzluk yaratan yeni vergiler konduğundan bahsetmektedir. Marquardt⁵⁴³ ve Cagnat⁵⁴⁴ bu hususta *tributum*'un *triumviri* tarafından yeniden yürürlüğe konduğu yorumunu yapmaktadırlar. Laet'in de belirtmiş olduğu gibi bu görüş hatalıdır. Zira, Dio bu metinde *tributum* için συντελεσ□ ifadesini kullanarak onu, τ□ λη'rimini kullandığı *vectigalia*'dan açık bir şekilde ayırmaktadır. Dolayısıyla burada, İÖ 60 yılında kaldırılan Italia'daki *portorium*'un tüm içeriğiyle ve hatta bunun yanında başka vergilerle birlikte yeniden getirilmesi söz konusu olmalıdır. Nitekim Dio⁵⁴⁵, *vectigalia*'nın üç yıl sonra yeni vergilerle daha da arttırıldığından bahsetmektedir. Bunların arasında kuşkusuz *portorium*'a ilişkin düzenlemeler de bulunmaktaydı⁵⁴⁶.

Augustus, atlı sınıfına ilişkin yapmış olduğu düzenlemelerle⁵⁴⁷ bir yandan iltizam şirketlerinin politik gücünü zayıflatmakla birlikte, öte yandan bunların mali konularda sahip oldukları deneyimi ve vergilerin toplanması hususunda oldukça donanımlı geniş yelpazeli insan kaynaklarını (*familiae maximae*)⁵⁴⁸ göz önünde bulundurarak⁵⁴⁹ atlı sınıfının vergilerin kiralınması hususunda Cumhuriyet Dönemi'nde üstlendikleri rolde önemli bir değişikliğe gitmemiştir⁵⁵⁰. İltizam şirketlerine ilişkin ilk önemli değişiklik Tiberius tarafından gerçekleştirilmiştir.

⁵⁴⁰ Naquet, Des Impôts indirectes, 14; Cagnat, Les impôts indirects, 9; Frank, op. cit., 346.

⁵⁴¹ Laet, op. cit., 59d.

⁵⁴² Cass. Dio, 47, 16, 3.

⁵⁴³ Marquardt, Staatsverwaltung II, 172 dn. 2.

⁵⁴⁴ Cagnat, Les impôts indirects, 9.

⁵⁴⁵ Cass. Dio, 48, 34.

⁵⁴⁶ Krş.: Malle, Economia politica, 488; Laet, op. cit., 62; Vittinghoff, Portorium, 350.

⁵⁴⁷ A. Stein, Römischer Ritterstand (München 1927); krş.: Laet, op. cit., 370.

⁵⁴⁸ Cic. de imp. Cn. Pomp. 16.

⁵⁴⁹ Krş.: Rostovtzeff, Staatspacht, 378.

⁵⁵⁰ Aslında iltizam şirketlerinin sahip oldukları muazzam gücü kısıtlamaya yönelik ilk ciddi çaba, Asia, Judaea ve olasılıkla Syria eyaletlerinde *stipendium* ve *tributum*'un bunlara kiralınmasına son veren Caesar tarafından

tir⁵⁵¹. Nitekim Tiberius, Caesar'ın yapmış olduğu reforma konu olmayan eyaletlerde de *stipendium* ve *tributum*'un iltizam şirketlerine kiralanması uygulamasına son vermiştir⁵⁵². Öte yandan, mültezimler *portorium*, *vigesima hereditatium*, *vigesima libertatis*, vb. gibi dolaylı vergileri kiralamaya devam etmişlerdir⁵⁵³.

Tiberius'un vergilerin toplanmasına ilişkin düzenlemelerinin ardından gümrük vergisiyle ilişkili en önemli reform girişimi Nero tarafından gerçekleştirilmiştir. Tacitus'un naklettiği önlem paketi⁵⁵⁴, *publica*'ni üzerindeki denetimi arttırarak keyfi ve hatta yasadışı uygulamaları engellemeye; böylece atlı ve *senator* sınıfının hayat damarlarını kesmeye yöneliktir⁵⁵⁵. Nero'nun ardılı Galba'nın, iktidarını meşrulaştırmak için giriştiği umutsuz çabalardan biri de aralarında *Quadragesima*'nın⁵⁵⁶ da bulunduğu birkaç vergiyi kaldırmak olmuştur⁵⁵⁷. Bu durum son derece kısa ömürlü olmuş ve gümrük vergisi Gallia'da Vespasianus tarafından tekrar getirilmiştir⁵⁵⁸. İS 2. yy.'la birlikte ilkin tekil mültezimlere kiralanmaya başlamış; *tributum* için söz konusu olduğu gibi *vectigalia* da devletin kendi organları aracılığıyla toplanır olmuştur⁵⁵⁹.

atılmıştır: Krş.: Laet, *Portorium*, 73. Oysa Augustus'un Dönemi'nde iltizam şirketlerinin *stipendium* ve *tributum*'u kiralayabildiklerini gösteren yazıtlar bulunmaktadır: CIL VI, 31713: *mancip(es) stipend(iorum) ex Africa*; CIL VI, 8585, 8586: *decumani*. Ayrıca bak.: Rostovtzeff, *Staatspacht*, 379; Hirschfeld, *Verwaltungsbeamten*, 68d.

⁵⁵¹ Laet, op. cit., 273-277, gümrük idaresinin merkezleştirilmesi amacıyla birkaç eyaletin tek bir gümrük bölgesi altında birleştirilmesinin Tiberius'un gerçekleştirdiği değişikliklerin başında geldiğini ileri sürmektedir. Bu görüşten hareketle, Merkelbach (*Bithynische Erbfolgekieg*, 98) ve Heil (*Zollgesetz aus Ephesos*, 11) Asia Eyaleti Gümrük Yasası'nın geçerlik sahasının Asia Eyaleti'nin yanında Bithynia, Kappadokia ve Galatia'yı içerdiği olmasını gerektirdiğini düşünmektedirler. Bununla birlikte, Nicolet (*Monumentum Ephesenum*, 930dd; 932-42) bu düşüncesinin hatalı olduğunu göstermiştir. Bu konuda daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.5.1.

⁵⁵² Caesar'ın yapmış olduğu reform için bak.: yk. dn. 352. Mültezimler söz konusu vergileri Tiberius'un hükümlerinin başlarında toplamaya devam etmektedirler: Tac. Ann. 4, 6 (İS 23). Tac. Ann. 13, 50'ye göre Nero'nun hükümlerinin başlarında *stipendium* ve *tributum*'un artık iltizam şirketlerine kiralanmadığı ortaya çıktığına göre bu değişiklik Tiberius'un hükümlerinin ortalarında gerçekleşmiş olmalıdır. Krş.: Mommsen, *Staatsrecht II*, 1017 dn. 1; Rostovtzeff, op. cit., 379; Hirschfeld, op. cit., 69d.; Laet, op. cit., 371 dn. 3; Schwahn, *Tributum und tributus*, 66; bu konuya kuşkulu yaklaşım için bak.: Hirschfeld, *Verwaltungsbeamten*, 68dd; krş.: Klingenberg, *Reformdikt*, 58 dn. 14.

⁵⁵³ Nitekim, İS 1.-2. yy.'larda *socii portorium* sıkça belgelenmektedir. *Portorium*'un yanında *vigesima libertatis* (CIL V, 184; 5435; VI, 915; X, 3875; AE 1930 87), *vigesima hereditatium* (CIL VI, 915; AE 1926, 164), *vigesima quinta venalium mancipiorum*'a (CIL VI, 915; XV.2, 7255) ilişkin veriler bilinmektedir.

⁵⁵⁴ Tac. Ann. 13, 50d.

⁵⁵⁵ Bu konuda daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 4.

⁵⁵⁶ Ön yüzünde Galba'nın portresi bulunan bronz sikkelerin arka yüzünde "*Quadragesima remissa*" lejantı bulunmaktadır: H. Mattingly - E. Sydenham - P. H. Webb, *The Roman Imperial Coinage* (London 1923), no. 101-103. Burada söz konusu olan, büyük olasılıkla, *Quadragesima Galliarum*'dur: Krş.: Laet, op. cit. 171dd.

⁵⁵⁷ Suet. Vesp. 16.

⁵⁵⁸ Suet. loc. cit.

⁵⁵⁹ Rostovtzeff, *Staatspacht*, 378d.; 497d.; Hirschfeld, *Verwaltungsbeamten*, 68dd.; 81dd.; 97dd.; Heichelheim, *Ancient Economic*, 760; Ürögdi, *Publicani*, 1202.

Herodianus, İS 193 yılının başlarında sadece 3 ay iktidarda kalmış olan Pertinaks'ın, tiranlık döneminde (burada elbette Commodus'un hükümlerlik dönemi kastedilmektedir) getirilen gümrük vergileriyle, nehir ve limanlardan geçiş ücretlerinin kaldırıldığını aktarmaktadır⁵⁶⁰. Her ne kadar bazı bilim adamları bunu Pertinaks'ın bütün *portoria*'yı kaldırmış olabileceği şeklinde yorumlasa da⁵⁶¹, bu aktarımının doğruluğunu teyit edecek başkaca bir veri bulunmadığı gibi, metinde açıkça Commodus'un sadece yeni istasyonlar kurduğundan bahsedildiği için, burada Commodus Dönemi'nde ancak gümrük istasyonu sayısının artırılmış olabileceği çıkarımı mantıklı gözükmektedir⁵⁶². İS 3. yy.'da gümrük sisteminde önemli bir değişikliğe gidildiğine dair veri bulunmamaktadır. Bu konuda sadece, sınır bölgelerindeki % 25 oranının İS 174-227⁵⁶³ yılları arasında % 12.5 (*octava*) oranına düşürüldüğü bilinmektedir. Severus Aleksandros'un *vectigalia*'yı düşürdüğü anlatımı⁵⁶⁴ göz önüne alınacak olursa vergi oranındaki bu indirimin İS 220'li yıllara tarihlenmesi mümkündür⁵⁶⁵. İmparatorluğun iç eyaletlerindeki % 2.5 oranıysa, Geç İmparatorluk Dönemi'ne kadar devam etmiştir⁵⁶⁶.

⁵⁶⁰ Herodian. 2, 4, 7: ρχ τς λιτε π ντακτ > πρ τερον π τ φουρανν δος ε πορ αν χρημ των πινοηθ ντα π τε χθαιποταμ κα λιμ σι λεων νε δ πορε αικαταλ σασ τ ρχα κων λε θερον φ .κεν

⁵⁶¹ Burmann, *vectigalibus*, 54, Herodianus'taki bu pasajı Commodus tarafından yükseltelen vergi oranının Pertinaks tarafından tekrar önceki oranına geri çekilmesi şeklinde yorumlamaktadır.

⁵⁶² Krş.: Laet, op. cit., 122.

⁵⁶³ İS 174 yılında % 25 oranının hala yürürlükte olması hakkında bak.: AÉ 1947, 17d; Laet, op. cit., 335. % 12.5 oranıysa ilk kez İS 227 yılında belgelenmektedir: CJ 4, 65, 7.

⁵⁶⁴ HA Alex. Sev. 39.

⁵⁶⁵ % 12.5 oranının daha önceki % 25 oranının yerini aldığı görüşüne dair veriler için bak: Jones, *Later Roman Empire III*, 105 dn. 47; Romanis, P. *Vindob. G* 822, 48-55

⁵⁶⁶ Jones, op. cit., 271 dn. 4.

3.3.2 Gümrük İdaresi

Italia ve eyaletlerdeki Roma *portorium*'u Cumhuriyet Dönemi'nde, önceden belirlenmiş bir plan çerçevesinde gelişmemiş; tersine bölge ve koşullarının farklılığına rahatça uyum sağlayabilecek bir esneklik göstermiştir⁵⁶⁷. Roma coğrafyası fetihlerle sürekli olarak genişledikçe, ele geçirilen bu bölgelerde önceden var olan gümrük sistemi, gerekli bazı değişikliklerle birlikte, olduğu gibi devralınarak gümrük gelirleri *aerarium*'a aktarılmıştır. Nitekim, 1. Pön Savaşı'nın ardından (İÖ 241) Roma'nın ilk eyaletinin oluşturulduğu Sicilia'da⁵⁶⁸ Roma, *decuma*'nın⁵⁶⁹ toplanması hususunda tamamen *Lex Hieronica*'yı⁵⁷⁰ geçerli kılmıştır. Ayrıca, Romalı iltizam şirketlerine kiralan⁵⁷¹ gümrük vergisinin (*portus Siciliae*)⁵⁷² malın değerinin % 5 üzerinden alınması⁵⁷³ Roma öncesi vergi uygulamalarından kaynaklanmış olmalıdır⁵⁷⁴. Bunun dışında, gümrük vergisinin, en azından V. Philippos zamanından itibaren toplandığı bilinen⁵⁷⁵ Makedonia'da⁵⁷⁶ (İÖ 148 yılında eyalet); III. Attalos'un Pergamon Krallığı'nı İÖ 133 yılında Roma'ya veraset etmesinin ardından bu topraklar üzerinde Roma'nın Anadolu'daki ilk eyaletinin oluşturulduğu ve Doğu'daki Helenistik krallıkların bir çoğunda olduğu gibi gelişmiş bir gümrük sistemine sahip olan Asia'da⁵⁷⁷; Akdeniz kıyılarındaki Yunan kolonilerinin etkisiyle yeterince gelişkin bir gümrük sistemine sahip olan⁵⁷⁸ Galia Cisalpina ve Galia Narbonensis'te (İÖ 120 yılında eyalet); Asia'daki gümrük uygulamalarına oldukça benzer

⁵⁶⁷ Krş.: Laet, op. cit., 96.

⁵⁶⁸ Eyaletin hukuki konumunu belirleyen *Lex Rupilia* (İÖ 131) için bak.: Cic. in Verr. 2, 2, 32.34.37-40.42.44.90; Val. Max. 6, 9, 8; krş.: P.Green, Alexander to Actium: The Historical Evolution of the Hellenistic Age (California 1990) 716; CAH² 9, 589.

⁵⁶⁹ Benzer bir verginin Kartacalılar tarafından da toplanması hususunda bak: Andreades, Staatswirtschaft, 109d. Polybios (1, 72, 2), Kartacalılar'ın bir süre hasattan % 50 oranında vergi aldıklarını bildirmektedir.

⁵⁷⁰ Bu vergileri belirleyen *Lex Hieronica* hakkında bak.: Rostovtzeff, Staatspacht. 350dd; Frank, Rome and Italy (Republic), 68; Scramuzza, Roman Sicily, 238dd.

⁵⁷¹ Cic. in Verr. 2, 2, 171.

⁵⁷² Sicilia'daki gümrüğün bu şekilde adlandırılması hususunda bak.: Dig. 50, 16, 203 (*lex censoria portus Siciliae*); İS 1. yy'ın sonlarında *promagister portuum provinciae Siciliae* bilinmektedir: CIL 14194.

⁵⁷³ Cic. in Verr. 2, 2, 185: *ex vicensima portorii Syracusis*.

⁵⁷⁴ Frank, op. cit., 69, bu oranın Roma öncesi vergi düzenlemelerinden kaynaklandığı görüşündedir; krş.: Laet, op. cit., 67 dn. 2. Vittinghoff, Portorium, 351'e göre, % 5 oranının adanın geneli için geçerlidir.

⁵⁷⁵ Helenistik Dönem'de Makedonia'daki gümrük vergisi hakkında çok az bilgi bulunmaktadır. Bununla birlikte, V. Philippos, Roma'yla ileride girilecek savaş için gerekli gelirleri arttırmak amacıyla İÖ 185 yılında gümrük vergisi oranlarını yükseltmiştir: Liv. 39, 24; krş.: Rostovtzeff, SEHWW I, 250dd; II, 632dd; krş.: Laet, op. cit., 70 dn. 3.

⁵⁷⁶ Laet, op. cit., 70 dn. 4.

⁵⁷⁷ Cic. ep. ad Att. 11, 10, 1; krş.: Ephesos Yazıtı, § 28d.

⁵⁷⁸ Strab. 4, 1, 8.

olması beklenen Cilicia⁵⁷⁹ (İÖ 102 yılında eyalet) ile Bithnia-Pontus'ta⁵⁸⁰ (Bithynia İÖ 74 yılında eyalete dönüştürülmüş; İÖ 63 yılında ise Bithynia-Pontus eyaleti kurulmuştur) ve Mısır ile Mısır'daki Ptolemaios'ların vergi sisteminden esinlenen Syria'da⁵⁸¹ Roma, buralarda hazır bulunduğu gümrük uygulamalarını kimi gerekli değişikliklerle birlikte devralmıştır.

Fethettiği bölgeleri kendi gümrük sistemine bu şekilde dahil etmekle birlikte Roma, istisnai bir şekilde bazı kent ya da bölgelere kendi teritoryumları içindeki gümrük vergilerini toplama imtiyazını tanımıştır⁵⁸². Bunun nedenlerinden biri, Roma'ya ithal edilen gıda maddeleri gibi zaruri ürünlerin fiyatlarını düşük tutabilmekken; bir diğer neden de egemenlik altındaki bütün bölgelerde ticaretin devlet denetimine alınabilmesini kolaylaştırmak olmalıdır⁵⁸³.

Kendi teritoryumlarındaki gümrükleri toplama hakkının kentlerin hukuki statülerince belirlendiği düşüncesi⁵⁸⁴ hatalıdır⁵⁸⁵. Nitekim, *civitas foederata* statüsüne sahip, Sicilia'daki Messana⁵⁸⁶ ile *civitas sine foedere libera et immunis* statüsündeki Halesa'de⁵⁸⁷ *portorium*, *aerarium* adına toplanmaktadır. Dolayısıyla, Roma'nın kentsel gümrüğe ilişkin yürüttüğü politika daha çok kentlerin konumu ve dönemin koşullarınca belirlenmiş gözükmektedir⁵⁸⁸. Cumhuriyet Dönemi'nde kentsel gümrüğe ilişkin şu veriler bilinmektedir: a) İÖ 189 yılında çıkarılan bir *senatus consultum* Ambracia kentine deniz ve kara yoluyla getirilen mallara gümrük uygulama hakkı tanımıştır⁵⁸⁹; b) İÖ 170 yılında çıkarılan *senatus consultum de Thisbensibus*, III. Makedonia Savaşı sırasında el konulan arazi, liman (bununla büyük olasılıkla limanlarda gümrük toplama hakkı kastedilmiş olmalıdır), kamu gelirleri, dağlar (bununla

⁵⁷⁹ Cic. ep. ad fam. 3, 8, 4; Cic. ep. ad Att. 6, 1; krş.: Broughton, Roman Asia Minor, 537dd; Rostovtzeff, SEHW II, 965dd. Cilicia'da Roma *portorium*'una dair tek belge Cicero'daki bir pasajdır: Cic. ep. ad Att. 5, 15, 3.

⁵⁸⁰ Broughton, loc. cit.; Rostovtzeff, op. cit., 978dd. Bithynia'daki Roma *portorium*'una ilişkin veri için bak.: Cic. ep. ad fam. 13, 9, 2; Cic. de leg. agr. 2, 40.

⁵⁸¹ Laet, op. cit., 86, 331dd, 420dd; Wörrle, Regelung von Zollfragen, 297; bu hususta ayrıca bak.: aş. böl. 3.4.1 ve 3.4.4.

⁵⁸² Bu hususuta bak.: Dessau, Steuertarif von Palmyra, 529dd; Liebenam, Städteverwaltung, 22dd; Reid, Municipalities, 459dd; Jones, Greek City, 119dd; Abbott-Johnson, Municipal Administration, 45dd, 123dd, 138dd.

⁵⁸³ Abbott-Johnson, Municipal Administration, 45, 146dd.

⁵⁸⁴ Bu düşünceye göre, bütün *civitates liberae* ve *civitates foederatae* bu haktan yararlanırken, *civitates stipendiariae* bundan mahrumdur: Rostovtzeff, Staatspacht, 390; krş.: Frank, op. cit., 255.

⁵⁸⁵ Krş.: Laet, op. cit., 90 dn. 3.

⁵⁸⁶ *Civitas foederata* statüsü hakkında bak.: Cic. in Verr. 5, 50; krş.: Philipp, RE XV.1 (1931) s. v. Messene, 1228; Cic. in Verr. 2, 3, 13; Plut. Pomp. 10; Philipp, loc. cit.; Marquardt, Staatsverwaltung I, 75; Liebenam, Städteverwaltung, 22.

⁵⁸⁷ Cic. in Verr. 2, 2, 122; 2, 3, 170; Cic. ep. ad fam. 13, 32.

⁵⁸⁸ Laet, op. cit. 90.

⁵⁸⁹ Liv. 38, 44: *portoria, quae uellent, terra marique caperent*; Cagnat, Les impôts indirects, 143; Abbott-Johnson, op. cit., 45; Frank, op. cit., 202; Jones, Greek City, 119 dn. 44; Laet, op. cit., 91.

maden ocakları kastedilmiş olmalıdır) Thisbe kentine iade edilmiştir⁵⁹⁰; c) İÖ 168 yılında Roma, III. Makedonia Savaşı sırasında Perseus'a sunduğu yardım nedeniyle Rhodos'u cezalandırmak için Delos'u serbest liman ilan etmiştir⁵⁹¹. Ada *autonomia*'sını ve gümrük toplama imtiyazını korumaya devam etse de bundan elde ettiği yıllık gelir 1.000.000 *drakhmae*'dan 150.000 *drakhmae*'a düşmüştür⁵⁹²; d) Stratonikeia, İÖ 81 yılında Sulla'nın önerisiyle alınan *senatus consultum* ile dost ve müttefik kent ilan edilince gümrük gelirlerini toplama hakkı elde etmiştir⁵⁹³. İÖ 39 yılında çıkarılan ikinci bir *senatus consultum* bu imtiyazları yeniden onaylamıştır⁵⁹⁴; e) Sulla ayrıca, Oropos kentindeki ve teritoryumundaki limanlardan elde edilen gelirleri (kuşkusuz gümrük gelirleri) Amphiarus Tapınağı'na bırakmıştır⁵⁹⁵. Sulla bir yandan bir çok kente bu şekilde çeşitli imtiyazlar tanımışken, diğer taraftan da askeri seferlerinin, özellikle de Marius ve Cinna'ya karşı olanların, masraflarını karşılayabilmek için oldukça ağır yeni vergiler getirmiştir. Müttefik kentlerle, hatta özgür ve vergiden muaf ilan edilmiş kentler bile bunları ödemek zorunda bırakılmışlardır⁵⁹⁶. Bunun dışında, Sulla'nın *diktator*'luğunu takip eden yıllarda belli kentlere daha önce sahip oldukları imtiyazları geri bağışlayan bir çok yasa bilinmektedir. Bunlar, büyük olasılıkla, Sulla'nın *diktator*'luğu sırasında vergi muafiyetlerini veya benzeri imtiyazlarını kaybeden kentlerdir⁵⁹⁷; f) Nitekim, İÖ 70 yılında çıkarılan *lex Antonia de Termessibus*, Mithridates Savaşı sırasında göstermiş olduğu yararlılıktan ötürü Termessos kentinin en azından İÖ 91 yılına kadar geri giden ve olasılıkla Sulla tarafından kaldırılmış olan önceki imtiyazlarını yeniden tanımıştır. Bunlar arasında *autonomia (uti suis legibus* hakkı), vergiden ve kentte Roma birlikleri için kışla temin etme zorunluluğundan muafiyet ve son olarak kara ve denizde gümrük (*portoria terrestribus*

⁵⁹⁰ Bruns, *Fontes Iuris Romani*, n. 37; IG VII, 2225; SIG 646; FIRA, 199; Abbott-Johnson, op. cit., 254dd no. 5; Laet, op. cit. 91d. dn. 5.

⁵⁹¹ Polyb. 30, 31, 10; krş.: Strab. 10, 5, 4.

⁵⁹² Polyb. 30, 31, 12; krş.: Andreades, *Staatswirtschaft*, 148, 317; Schwahn, *Το λη* 258; Rostovtzeff, *SEHHW II*, 771; Laet, op. cit., 92 dn. 4.

⁵⁹³ OGIS 442, str. 93-97, 101-103.

⁵⁹⁴ Viereck, *sermo graecus*, 20.

⁵⁹⁵ Bu konudaki bilgi, Roma'lı mültezimlerinin itirazlarını redderek Sulla'nın kararını onaylayan ve İÖ 73 yılında çıkarılan *senatus consultum de Amphiarai Oropi agris*'ten elde edilmektedir: IG VII, 413 (=SIG 747 = Viereck, *sermo graecus*, 18 = FIRA, 209 = Bruns, *Fontes Iuris Romani*, 42; krş.: Abbott-Johnson, *Municipial Administration*, 276dd, no. 18; Rostovtzeff, *SEHHW II*, 748dd; Laet, op. cit., 94 dn. 5.

⁵⁹⁶ Appian. *Bell. Civ.* 1, 102; Appian. *Mithr.* 63; krş.: Rostovtzeff, *SEHHW II*, 944dd.; Broughton, *Roman Asia Minor*, 518.

⁵⁹⁷ Bu noktada, daha önce *libera et immunis* olarak taçlandırılıp, ardından vectigalia'ya tabi tutulan (büyük olasılıkla Sulla tarafından) Rhodos'un en sonu İÖ 58 yılında çıkarılan *Lex Gabinia-Calpurnia de insula Delo* eski statüsüne kavuşturulması iyi bir örnek oluşturmaktadır. *Lex Gabinia-Calpurnia de insula Delo* için bak.: Durrbach, *Choix d'Inscription de Délos*, no. 163 (= Durrbach, *Inscriptions de Délos*, no. 1511 = CIL I², no. 2500 = Abbott-Johnson, *Municipial Administration*, 284dd no. 21 = Crawford, *Roman Statutes I*, 345dd no. 22); krş.: Rostovtzeff, *SEHHW II*, 947; Laet, op. cit., 95 dn. 2.

maritumeisque) toplama imtiyazları bulunmaktadır⁵⁹⁸; g) Artemis Tapınağı Kaustros Nehri'nin oluşturduğu iki lagünde yetiştirilen balıklardan önemli vergi geliri elde etmektedir⁵⁹⁹; h) yine Asia Eyaleti'nde, Augustus tarafından Colonia Augusta Troas⁶⁰⁰ mertebesine yükseltilen Aleksandria Troas'ın sınırları içinde ve limanlarında gümrük kesme yetkisi İÖ 12 yılı *consul*'lerinin Asia Eyaleti gümrük yasasına yapmış oldukları eklemeye vergi mültezimlerinden alınmış; gümrük gelirlerinden tek başına yararlanması amacıyla koloninin kendi inisiyatifine bırakılmıştır⁶⁰¹. Bir imtiyaz olacak şekilde belli durumlarda, belli kentlerin inisiyatifine bırakılmış bu tür kent vergilerinin nasıl idare edildiklerine dair Cumhuriyet Dönemi için yeterince bilgi yoktur. Kentten kente farklılık göstermekle birlikte, büyük olasılıkla bu vergiler Romalı *publicani*'den farklı olarak yerel mültezimlere kiralanmış olmalıydılar⁶⁰².

Portorium gelirleri Roma halkına aitti (*publicum populi Romani*); bu nedenle idaresi devletin en üst organı *senatus*'a aitti⁶⁰³. Yeni gümrük vergileri getirmek⁶⁰⁴ veya belli durumlarda gümrük muafiyeti tanımak⁶⁰⁵ yine *senatus*'un yetkisi dahilindeydi. Bununla birlikte, İÖ 2. yy.'ın sonlarında *tribunus plebis* de mali meselelere müdahale etmeye başlamıştır⁶⁰⁶. İÖ 1. yy.'daki İç Savaşlar sırasında, bu sefer politika arenasının en güçlü oyuncularını kamu maliyesini kendi çıkarları doğrultusunda düzenlemişlerdir⁶⁰⁷.

⁵⁹⁸ *Lex Antonia de Termessibus* için bak.: CIL I², 2 589 = ILS, 38 = Bruns, Fontes Iuris Romani, 14 = FIRA I, no. 11 = Abbott-Johnson, Municipal Administration, 279dd no. 19; Crawford, Roman Statutes I, 331-40 no. 19; P. F. Girard – H. Senn, Les lois des Romains (Naples 1977) 144-147 no. 12; Magie, Roman Rule in Asia Minor II, 1176 dn. 34; J. – L. Ferrary, “La Lex Antonia de Termessibus”, Athenaeum 63, 1985, 419-457; A. V. Çelgin, Termessos Tarihi (İstanbul 1997) 113-117;.

⁵⁹⁹ Strab. 14, 1, 26. Kökeni oldukça erkene giden bu gelirlere, Attalidler tarafından el konulmuş; bu gelirler daha sonra Romalılar tarafından yeniden tapınağa iade edilmişlerdir. Bununla birlikte, Romalı *publicani* bu gelirlere el koymaya kalkmış; ama, Roma'ya elçi olarak gönderilen Artemidoros lagün'den elde edilen vergi gelirlerinin tapınağa ait olmasının garanti altına alınmasını sağlamıştır; krş.: Broughton, Roman Asia Minor, 535. Söz konusu vergilerin kent vergisi olarak anlaşılması gerektiği hakkında bak.: Laet, op. cit., 96.

⁶⁰⁰ Dig. 50, 15, 7; krş.: Engelmann-Knibbe, Zollgesetz, 115 dn. 1.

⁶⁰¹ Engelmann-Knibbe, op. cit., § 44 str. 103-105.

⁶⁰² Laet, loc. cit.; krş.: Rostovtzeff, SEHHW II, 966.

⁶⁰³ Krş.: Mommsen, Staatsrecht III, 1111, 1141dd.

⁶⁰⁴ Bu husus genel olarak, *senatus*'un gözetiminde kaleme alınan *leges provinciae* ile düzenleniyor olmakla birlikte Livius (40, 51) İÖ 179 yılı *censor*'larının (*P. Scipio Africanus et L. Mummius censores*) sayısız *portoria* ve *vectigalia* getirdiklerinden bahsetmektedir: *portoria quoque et uectigalia iidem multa instituerunt*.

⁶⁰⁵ İÖ 508 yılında *plebes*'i *portorium*'dan muaf kılan kurum yine *senatus* idi: Liv. 2, 9; Dion. Hal. Ant. Rom. 5, 22, 2; Plut. Public. 11. Italia'daki *portorium*'u kaldıran, İÖ 60 yılındaki *Lex Caecilia* yine *senatus* tarafından onaylanmıştır: Cass. Dio, 37, 51.

⁶⁰⁶ Nitekim, *tribunus plebis* C. Gracchus yeni gümrükler oluşturmuştur: Vell. Pat. 2, 6: *noua constituebat portoria*.

⁶⁰⁷ Caesar yabancı dışalım mallara gümrük uygulamasını tekrar başlatmış: Suet. Iul. 43; İÖ 42 yılında *triumviri* daha önce kaldırılmış olan *portorium*'u tamamen geri getirmişler: Cass. Dio, 47, 16, 3; İÖ 39 yılında da yeni gümrükler oluşturmuşlardır: Cass. Dio, 48, 34.

3.3.2.1 Gümrüğün Kiralanması

Senatus'un *portorium*'un idaresiyle ilişkili olarak en yetkili organı *censura* idi⁶⁰⁸. Gümrüğün kiralanması sürecini yürüten de yine bu makamdı⁶⁰⁹. Bununla birlikte, *senatus* sözleşme koşullarını denetleme ve hatta, gerekli gördüğü durumlarda, bunları iptal etme yetkisine sahipti⁶¹⁰. Nitekim, İÖ 60 ve 59 yıllarında iltizam şirketleri rekabet altında oldukça yüksek bir kira bedeli vaat edip, bunun sonucunda büyük zararlara uğrayınca, *aerarium*'a borçlu oldukları kira bedellerinin düşürülmesi için başvurdukları merci elbette *senatus* olmuştu⁶¹¹. *Censor*'luk makamının oluşturulmasından önce ve kaldırılmasının ardından, kira ve sözleşme süreci *consules*'in; bunların yokluğunda da *praetores*'in yetkisi altındaydı⁶¹².

Kiralama belli bir süre için (*lustrum*) geçerli olup, gümrük gelirleri kamu malı olmaya devam etmektedir⁶¹³. Kiralama koşulları *censores* aracılığıyla kamuya ilan edilmektedir. “*Lex censoria*” olarak adlandırılan bu yasada gümrüğe tabi ve gümrükten muaf malların listesi; genel gümrük oranı; kira bedeli ve süresi; kira bedeli karşılığında gösterilmesi gereken kefil ve ipotekler; mültezimlerin hak ve yükümlülükleri, kısaca vergi mültezimleriyle mükelleflerin hak ve yükümlülüklerini ilgilendiren bütün koşullar bulunmaktadır⁶¹⁴. Eyaletin kuruluş dönemine kadar geri giden Asia Eyaleti Gümrük Yasası bu tür *lex censoria*'nın bütün özelliklerini yansıtmaktadır⁶¹⁵. Bunun dışında *Digesta Sicilia*'da gümrüğün kiralanmasına ilişkin Cumhuriyet Dönemi'ne tarihlenen *lex censoria* hakkında önemli bilgiler içermektedir⁶¹⁶. Yeni kira dönemi, sözleşmeye bağlandıktan sonra takip eden Mart ayının 15'inde yürürlüğe girdiğini söylese⁶¹⁷ de Ephesos Yazıtı, en azından İÖ 17 yılından itibaren yeni sözleşmenin 15 Ocak'tan itibaren başladığını göstermektedir⁶¹⁸. Bununla birlikte mültezimler, kira taksidini 5

⁶⁰⁸ *Censores* belli mali sorumlulukları, ancak *senatus*'un yetkili kılmasıyla almaktaydı: Mommsen, Staatsrecht II, 424dd.

⁶⁰⁹ Krş.: Polyb. 4, 17, 2-4; krş.: Mommsen, Staatsrecht II, 430dd; Frank, Rome and Italy (Republic), 148dd.

⁶¹⁰ Polyb. 4, 17, 5; Liv. 39, 44; Cic. ep. ad. Att. 1, 17, 9; 1, 18, 7; 2, 1, 8; Suet. Caes. 20; krş.: Mommsen, Staatsrecht II, 455; III, 1141. Ayrıca, Ephesos Yazıtı'nda yasaya bütün eklemeler *consules* çifti tarafından yapılmaktadır.

⁶¹¹ Cic. pro Planc. 24; 34; 35; Cic. ep. ad. Att. 1, 17, 9; 1, 18, 7; 2, 1, 8; Appian. Bell. Civ. 2, 13; Cass. Dio, 38, 7, 4; Suet., Iul. 20, 3.

⁶¹² Bak.: Ephesos Yazıtı, § 50; krş.: Mommsen, op. cit., 334dd.

⁶¹³ Cic. de leg. agr. 1, 7; krş.: Cic. de leg. agr. 2, 55.

⁶¹⁴ Krş.: Mommsen, Staatsrecht II, 439dd; Cagnat, Les impôts indirects, 84dd; Frank, op. cit., 148dd.

⁶¹⁵ Bu hususta bak.: aş. böl. 3.4.5.

⁶¹⁶ Dig. 50, 16, 203.

⁶¹⁷ Macrob. Saturn. 1, 12, 7; krş.: Mommsen, Staatsrecht II, 352.

⁶¹⁸ § 45, 47, 55, 56, 58-61.

yıllık kira süresi içinde her yılın 15 Ekim tarihinde ödemektedirler⁶¹⁹. *Censores* mali yetkilerinin yanında adli yetkilere de sahip olarak devletle mültezimler arasındaki davaları karara bağlıyordu⁶²⁰. Bununla birlikte, *ensores* 5 yıllık kira döneminde en çok bir yıl görevde kaldıklarından; kira döneminin geri kalanında, bunların adli yetkileri *consules*, Roma’da *praetor* ve eyaletlerde de valiler tarafından yürütülmekteydi⁶²¹.

Portoria, bütün Cumhuriyet Dönemi boyunca *publicani*’ye kiralanmıştır⁶²². Italia⁶²³, Sicilia⁶²⁴ ve Galia Cisalpina⁶²⁵ gibi eyaletlerde gümrük istasyonları ayrı ayrı kiralanırken; Macedonia⁶²⁶, Asia⁶²⁷, Galia Narbonensis⁶²⁸, Cilicia⁶²⁹ ve Bithynia⁶³⁰ gibi daha geç gelen eyaletlerde istasyonlar blok halinde kiralanmıştır. Kiralama süreçleri arasındaki bu fark, iltizam şirketlerinin İÖ 3. yy.’da henüz yeterince güce sahip olmamaları; buna karşın İÖ 2. yy.’la birlikte politik ve ekonomik önem ve etkilerinin giderek artmasıyla ve bunun sonucunda bir eyaletin bütün gümrük gelirlerini kiralayabilecek sermayenin yanında gümrük sisteminde bu yönde bir reformu hayata geçirtebilecek kadar politik güce sahip iltizam şirketlerinin ortaya çıkmasıyla açıklanabilir. Kısaca söylemek gerekirse, başlangıçta istasyonların ayrı ayrı kiralanması uygulamasından bir eyaletteki bütün istasyonların blok halinde kiralanmasına doğru bir evrim gerçekleşmiştir⁶³¹. Büyük iltizam şirketlerinin⁶³² sahneye çıkmalarının ardından, *portorium*’a ilişkin antik kaynaklarda tekil mültezimlere (*manceps*) rastlanmaz olur⁶³³. Öte yandan, yine edebi kaynaklar gümrük vergisinin iltizam şirketlerinin en önemli gelir kaynağı olduğundan bahseder. Cumhuriyet Dönemi’nin sonlarında “devlet içinde devlet” benzetmesini hak edecek denli ekonomik ve siyasi güce ulaşan ve aynı zamanda hukuki kimliğe de sahip olan bu şirketler oldukça geniş bir yönetici kadro ve çalışandan oluşmaktaydı. *Aerarium*’a

⁶¹⁹ § 42.

⁶²⁰ Krş.: Mommsen, op. cit., 350dd; 426dd; 461dd.

⁶²¹ Bak.: Ephesos Yazıtı, § 56; krş.: Mommsen, loc. cit.; Rostovtzeff, SEHHW II, 983dd.

⁶²² En azından *portorium* teriminin kullanıldığı en erken tarih olan İÖ 199 yılında durum budur: Liv. 32, 7.

⁶²³ Laet, op. cit., 56dd.

⁶²⁴ Laet, op. cit., 69 dn. 2.

⁶²⁵ Laet, op. cit., 78.

⁶²⁶ Laet, op. cit., 71.

⁶²⁷ Laet, op. cit., 74 ve dn. 2.

⁶²⁸ Laet, op. cit., 80.

⁶²⁹ Laet, op. cit., 84.

⁶³⁰ Laet, op. cit., 85 dn. 6.

⁶³¹ Laet, op. cit., 98dd.

⁶³² İltizam şirketleri hakkındaki son yayın olarak bak.: Malmendier, Societas publicanorum; önceki yayınlar için krş.: Laet, op. cit., 102d dn. 5.

⁶³³ Krş.: Rostovtzeff, Staatspacht, 368dd; Steinwenter, RE, XIV.1, 987dd; Laet, op. cit, 103 dn. 1

ödenecek kira bedeli *particulae* adını alan ortaklardan temin edilmekteydi. Bununla birlikte, hissedarlar kira bedeli karşılığında kefil oldukları bu şirketlerin idaresinde etkin bir rol oynamamaktaydılar. Bunlar sadece kardan hissedar sayısına göre belirlenen oranda pay almakla yetiniyorlardı. Buna karşın, iltizam şirketinin idaresi, *aerarium*'a ödenecek ve *lex censoria*'da belirlenmiş kira borcundan şahsi olarak sorumlu olan bir grubun elinde bulunmaktaydı. Bunlar, kira bedeli karşılığında devlete kefil (*praedes*) ve ipotek (*obligatio praedatoria*) göstermek zorundaydılar. Şirket, idaresi için bunlar arasından her yıl belli sayıda yönetici (*magister* ve *promagister*) seçmekteydi. Kira sözleşmesini şirket adına⁶³⁴ *magister*⁶³⁵ imzalamaktaydı.

⁶³⁴ Cic. ep. ad fam. 5, 20, 3; Cic. ep. ad Att. 6, 1, 15; Festus, s. v. *manceps*: krş.: Rostovtzeff, Staatspacht, 372dd; Broughton, Roman Asia Minor, 538. *Publicum*'la bir sözleşme imzalamış olan *magister* kimi zaman *manceps* olarak da adlandırılmıştır. Ayrıca bak.: Malmendier, Societas publicanorum, 79dd; krş.: Laet, op. cit., 104.

⁶³⁵ İltizam şirketi bir değil; bir çok *magistri* tarafından yönetilmekteydi: Cic. ep. ad Att. 5, 15, 3: *per magistrorum scripturae et portus [et] nostrarum dioecesium*).

3.3.2.2 Gümrük Süreci ve Görevlileri

Gümrük işlemleri için en başta söylenmesi gereken husus, ister Roma vatandaşı olsun ister olmasın, herkesin bir gümrük bölgesinin sınırlarını her geçişte gümrük mültezimine bildirimde bulunması zorunluluğudur⁶³⁶. Ephesos Yazıtı'nda bunun için kullanılan προσφωνε κα κα πογρ φεσθauhtar kelime çifti, bu sürecin ilkin sözlü, daha sonra yazılı olarak gerçekleştirildiğini göstermektedir⁶³⁷. § 12 str. 31'deki tamamlama doğru kabul edilirse, gümrük binasının kullanım seçenekleri arasında sadece yazılı bildirimler anıldığından, sözlü bildirim serbest bir biçimde yapıldığı kabul edilebilir⁶³⁸. Bu bildirimde malların ağırlık ve sayılarının yanında⁶³⁹ değerleri de tam olarak bildirilmelidir⁶⁴⁰. Bu prosedürün dışında yasa dışı bir şekilde sokulan ya da çıkarılan mallar için nasıl bir yaptırımın söz konusu olduğu hususu ileride ele alınacaktır⁶⁴¹.

Gümrük istasyonuna uğramadan çıkış yapmak yasaklandı⁶⁴² gibi, gümrük bölgesine giriş yapılan noktaya en yakın konumdaki istasyona uğrama zorunluluğu bulunmaktadır⁶⁴³. Ancak giriş noktasına eşit uzaklıkta iki istasyonun bulunması durumunda bunlardan biri tercih edilebilmektedir⁶⁴⁴. Vergi mültezimi veya vekilinin istasyonda bulunmaması durumunda, buraya en yakın konumdaki kentin gümrükten sorumlu en üst mercii huzurunda bildirimde bulunulmalıdır⁶⁴⁵. Gümrük görevlileri her türlü arama yetkisine⁶⁴⁶ ve gerektiğinde mühürlü mektupları bile açma hakkına sahip olmakla birlikte⁶⁴⁷ kadınları arama yetkileri bulunmamaktadır. Quintilianus'un bildirdiğine göre, gümrük istasyonundan geçmekte olan evli bir kadın bu haktan yararlanarak kendi üzerinde büyük miktarda mücevher gizleyebilmektedir⁶⁴⁸. Ayrıca bir kadın mücevherlerin “*instrumenta itineris*” (seyahat için gerekli gereçler) olduklarını iddia

⁶³⁶ Krş.: Lucil. Sat. 27: *Facit idem quod illi qui inscriptum e portu*

Exportant clanculum, ne portorium dent.

⁶³⁷ Philostrat. Apoll. 1, 20; Lucill. Sat. 27; krş.: Engelmann-Knibbe, Zollgesetz, 48; Laet, op. cit., 438d.

⁶³⁸ Dreher, Monumentum Ephesenum, 86.

⁶³⁹ § 18 str. 45d.

⁶⁴⁰ § 18 str. 46; § 21 str. 50; § 38 str. 87.

⁶⁴¹ Bak.: aş. böl. 3.4.5.6.

⁶⁴² § 5 str. 15d.

⁶⁴³ § 20 str. 48-50.

⁶⁴⁴ § 17 str. 42-45.

⁶⁴⁵ § 16 str. 40-42.

⁶⁴⁶ Cic. pro Rab. Post. 14, 40; Cic. de leg. agr. 2, 23, 61; Cic. in Vat. 5, 12.

⁶⁴⁷ Plaut. Trinumm. 3, 3, 793-795.

⁶⁴⁸ Quint. Decl. 359; krş.: Laet, op. cit., 439, Vittinghoff, Portorium, 396; Klingenberg, Commissum, 40.

ederek başka güçlükler çıkarmaktadır⁶⁴⁹. Arama yapmakla görevli gümrük mercilerine *scrutatores* adı verilmekteydi⁶⁵⁰. Bunların yetki alanlarının genişliği, gümrük istasyonlarının bir geminin bütün yükünü boşaltma hakkına sahip olduklarını göstermektedir. Bu durum Nil kenarında ele geçen bir papirüs aracılığıyla da belgelenmektedir⁶⁵¹. Vergi mültezimleri bu işlem için *pro spectatione* % 2.5 oranında ek bir ücret talep etmekteydiler⁶⁵².

Bildirim doğru bir şekilde tamamlanmasının ardından, gümrüğe tabi mallara % 2.5 oranındaki gümrük vergisi uygulanmaktadır. Bunun için elbette önce malın satış değeri tespit edilmelidir⁶⁵³. Bu uygulama için yasal terim olarak $\tau\epsilon\mu\sigma$ $\alpha\epsilon\mu\sigma$ $\zeta\omega\epsilon\upsilon\alpha$ veya $\tau\epsilon$ $\mu\eta\sigma\iota\upsilon\alpha$ deleri kullanılmaktadır. Bunlar Latince *aestimare* ve *aestimatio*⁶⁵⁴ terimlerine tekabül etmektedir. Bu süreç mültezimlerle vergi mükellefleri arasında kuşkusuz derin tartışmaların doğmasına neden olmaktadır.

Cumhuriyet Dönemi için Cicero mültezimlerin kur dönüşüm masrafı bahanesiyle (*pro callybo*) % 2.5 oranında ek bir ücret talep ettiklerini bildirirse de⁶⁵⁵; Palmyra⁶⁵⁶ ve Ephesos⁶⁵⁷ yazıtları, İmparatorluk Dönemi'nde gümrük vergilerinin zorunlu bir şekilde Roma para birimi üzerinden ödendiğini düşündürmektedir. Ödemenin diğer para birimleri üzerinden kabul edilmesi paranın değiş tokuşu sırasında doğacak kambiyo masrafı nedeniyle vergi geliri kaybına neden olacaktır⁶⁵⁸. Gümrük mültezimleriyle varılan uzlaşma sonucunda gerçekleşen ve koşulları yasal olarak belirlenmiş olan⁶⁵⁹ ödeme ertelemelerinin bir nedeni de para biriminden kaynaklanan bu zorluk olmalıdır.

Ephesos Yazıtı başka gümrük bölgelerinden bilinen makbuz kesme veya mühürleme işleminden⁶⁶⁰ bahsetmemekle birlikte, *nouvocii* köleler boyunlarında taşıdıkları bir mühürle dam-

⁶⁴⁹ Bu tür vergi muafiyetleri için krş.: Ephesos Yazıtı § 25 str. 58-66; CJ 4, 61, 5; krş.: AÉ 1974, 485.

⁶⁵⁰ Laet, op. cit., 381, 395, 414.

⁶⁵¹ P. Oxy. 1, 36.

⁶⁵² Quint. Decl. 359; krş.: Laet, op. cit., 439, Vittinghoff, Portorium, 396; Klingenberg, Commissum, 40.

⁶⁵³ § 18 str. 46: $\tau\epsilon\mu\sigma$ $\sigma\theta\omega$ § 21 str. 50: $\tau\epsilon\mu\sigma$ $\zeta\eta\tau\alpha$ § 38 str. 87: $\kappa\alpha\tau\alpha$ $\tau\epsilon$ $\mu\eta\sigma\iota\upsilon\alpha$

⁶⁵⁴ Quint. Decl. 340: *timuti ne magni aestimaretur*.

⁶⁵⁵ Cic. in Verr., 3, 181; daha fazla bilgi için bak.: Marquardt, Staatsverwaltung II, 184 dn. 4; Cagnat, Les impôts indirects, 10 dn. 1; Laet, Portorium, 121 dn. 1; Klingenberg, Reformedikt, 73 dn. 129d.

⁶⁵⁶ Matthews, Tax Law of Palmyra, 179 str. 181: Her ne kadar burada 1 denarius'tan daha küçük miktarlar için yerel bozuk paralarla ödeme yapılabileceği bildirirse de, Panel IVb P 130'da tuydan alınan verginin Roma As'ı ile ödeneceği belirtilmektedir. Str. 1-92 arasındaki bütün vergiler Denarius veya As üzerinden ödenmektedir.

⁶⁵⁷ § 3 str. 12; § 34 str. 79; § 40 str. 97d.

⁶⁵⁸ Duncan-Jones, Structure and Scale, 70 dn. 11.

⁶⁵⁹ Dig. 39, 4, 16, 12.

⁶⁶⁰ Bak.: Laet, op. cit., 164d, 440. Bununla birlikte, § 6 str. 16-20 talep edilmesi durumunda yazılı makbuz verilebildiğini düşündürmektedir.

galanmaktaydı⁶⁶¹. Mültezimler bütün bu işlemler için büro masrafı (*pro cerario*) bahanesiyle % 2.5 oranında ve katip payı adı altında (*binæ quinquagesimæ*) yekünün % 10 oranında ek bir ücret talep etmekteydiler⁶⁶².

Kira sözleşmesini şirket adına⁶⁶³ İmzalayan *magister*⁶⁶⁴, bunun dışında şirketin hesaplarını tutar⁶⁶⁵; *promagister* veya gümrük istasyonu yöneticilerinin gönderdiği⁶⁶⁶ raporları inceleyip yapmaları gerekenler hakkında onlara şirket adına talimatlar gönderirdi⁶⁶⁷. *Magister* bütün bu işlerin aksamadan yürütülebilmesi için kendisine yardımcı olacak, kölelerden oluşan geniş bir kadroya sahipti⁶⁶⁸. Ne yazık ki, kaynakların yetersizliği nedeniyle Cumhuriyet Dönemi için bu konuda yeterince bilgi bulunmaktadır. Yine de, şirketin Roma'daki idari merkeziyle eyaletlerdeki yerel idare arasındaki düzenli iletişimi sağlamak için mültezimlerin özel bir posta ağına sahip oldukları bilinmektedir. Nitekim Cicero, Cilicia Eyaleti valiliği sırasında Atticus'a yazdığı bir mektupta, eyaletinin *portoria* ve *scriptura* vergilerini kiralayan şirketin *magister*'inin iltimasıyla mektubunu şirketin ulakları (*tabellarii*) aracılığıyla gönderebileceğinden bahsetmektedir⁶⁶⁹. Bunun dışında, eyalet valileri ve diğer devlet memurları da Roma'yla haberleşmelerinde iltizam şirketlerinin kendi özel posta servislerinden yararlanabilmekteydiler⁶⁷⁰. *Magister* iltizam şirketinin Roma'daki yöneticisiyken; *portorium*'un, kiralandığı eyaletteki idaresinden *promagister* sorumluydu⁶⁷¹ ve çalışma ofisini, vali ve diğer Romalı idarecilerle rahatça irtibata geçebilmek için eyaletin en önemli kentinde kurmaktaydı. Kentlerle sözleşmeler (*pactiones*) imzalamak, vergi mükellefleriyle anlaşmazlıklardan kaynaklanan ve vali huzurunda görülen davalarda şirketi temsil etmek vb. gibi görevler yürüten *promagister, societas*'ın eyaletteki çıkarlarını gözetmekteydi. Her bir gümrük istasyonunun

⁶⁶¹ § 51 str. 119. Yunanca terminoloji σφραγίς için bak.: Schäfer, σφραγίς von Sklaven, 193-98.

⁶⁶² Cic. in Verr., 3, 181; daha fazla bilgi için bak.: Marquardt, Staatsverwaltung II, 184 dn. 4; Cagnat, Les impôts indirects, 10 dn. 1; Laet, Portorium, 121 dn. 1; Klingenberg, Reformedikt, 73 dn. 129d.

⁶⁶³ Cic. ep. ad fam. 5, 20, 3; Cic. ep. ad Att. 6, 1, 15; Festus, s. v. manceps: krş.: Rostovtzeff, Staatspacht, 372dd; Broughton, Roman Asia Minor, 538. *Publicum*'la bir sözleşme imzalamış olan *magister* kimi zaman *manceps* olarak da adlandırılmıştır. Ayrıca bak.: Malmendier, Societas publicanorum, 79dd; krş.: Laet, op. cit., 104.

⁶⁶⁴ İltizam şirketi bir değil; bir çok *magistri* tarafından yönetilmekteydi: Cic. ep. ad Att. 5, 15, 3: *per magistrōs scripturæ et portus [et] nostrarum dioecesium*).

⁶⁶⁵ Krş.: Cic. in Verr. 2, 2, 182; 2, 2, 185.

⁶⁶⁶ Cic. in Verr. 2, 2, 171.182.185.

⁶⁶⁷ Cic. in Verr. 2, 2, 167.

⁶⁶⁸ Krş.: Kniep, Societas publicanorum, 254dd.

⁶⁶⁹ Cic. ep. ad Att. 5, 15, 3: *tu autem saepe dare tabellariis publicanorum poteris per magistrōs scripturæ et portus [et] nostrarum dioecesium*.

⁶⁷⁰ Cic. ep. ad Att. 5, 15, 3; 5, 21, 4; krş.: Cagnat, Les impôts indirects, 87; Broughton, Roman Asia Minor, 539; Laet, op. cit., 105 dn. 2.

⁶⁷¹ Nitekim, Sicilia'da (Cic. in Verr. 2, 2, 169.171), Asia (Cic. ep. ad Att. 11, 10, 1) ve Cilicia'da (Cic. ep. ad fam. 13, 65) *portoria* ve *scriptura*'nın toplanmasından sorumlu olan *promagistri*'nin varlığı bilinmektedir.

başında bulunan görevlinin ne resmi unvanı ne de sosyal statüsü hakkında Cumhuriyet Dönemi için kesin bir veri bulunmaktadır⁶⁷². Cicero her ne kadar, Syracusa'daki istasyonda görevli Canuleius adında bir şahsın *promagister* Carpinatius'un aracılığına başvurmadan raporunu doğrudan şirketin Roma'daki *magister*'ine gönderdiğini bildirirse de⁶⁷³, büyük olasılıkla Verres'in suiistimallerini bildirmiş olması gereken bu raporun Carpinatius'un Verres'le işbirliği yaptığından şüphelenmiş olabilecek *magister* tarafından bir önlem olarak doğrudan Canuleius'tan istenmiş olabileceği düşüncesi göz önüne alındığında istasyon şefinin *promagister*'e bağlı bir ast görevli oldukları mantıklı gözükmektedir⁶⁷⁴. İstasyon şefinin emrinde çeşitli görevleri yerine getiren çok sayıda köle bulunmaktaydı. Nitekim Cicero, Asya Eyaleti'ndeki gümrüğün toplanması için iltizam şirketinin çalıştırdığı büyük bir köle gücünden (*familiae maximae*) bahsetmektedir⁶⁷⁵. Bu köleler kimi zaman *portitor*⁶⁷⁶ olarak adlandırılırlar da, bu tanımlama daha ziyade *publicani* için kullanılmıştır⁶⁷⁷. Her halükarda bunların istasyondan geçen mallar için ödenmesi gerekli gümrüğün toplanmasından sorumlu oldukları açıktır. *Familia publicanorum*'u oluşturan görevliler arasında *portitores*'in yanında *custodiae*'in⁶⁷⁸ da bulunduğu bilinmektedir. Bunlar haydutlara ve gözü dönmüş kaçakçılara karşı gümrük istasyonlarının korunmasıyla görevli, ve ücretleri *publicani* tarafından ödenen silahlı bekçilerdi⁶⁷⁹.

⁶⁷² Bunların İmparatorluk Dönemi'ndeki gibi *vilicus* veya *praepositus* adlarını taşımaları büyük olasılıktır. İmparatorluk Dönemi'nden bilinen bu *vilici* köle veya azatlılardan oluşmaktadır. Bununla birlikte Cumhuriyet Dönemi iltizam şirketlerinin köle veya azatlıların yanında özgür kişileri çalıştırmış olmaları mümkündür. Krş.: Krş.: Kniep, *Societas publicanorum*, 254dd; Broughton, *Roman Asia Minor*, 539; Laet, op. cit., 105 dn. 4; 106 dn. 4.

⁶⁷³ Cic. Verr. 2, 2, 171.182.

⁶⁷⁴ Krş.: Laet, op. cit., 105d.

⁶⁷⁵ Cic. de imp. Cn. Pomp. 16.

⁶⁷⁶ CIL V, 703; 792.

⁶⁷⁷ Krş.: Ps. Ascon., in div. 33: *si portum aut pecua publica portitores aut pecuarii*; Nonius, 34: *Portitores dicuntur telonearii, which portum obsidentes omnia sciscitantur, ut ex eo vectigal accipiant*; Nonius, 51: *Portorium dicitur merces quae portitoribus datur*. Krş.: Plaut. *Trinummus*, 794; 1107.

⁶⁷⁸ *Custodiae*'in *familia publicanorum*'un üyesi olduklarına dair bak.: Cic. de imp. Cn. Pomp. 16; Syria'da vali Gabinius tarafından kaldırılmaları hakkında bak.: Cic. de prov. cons. 5, 10.

⁶⁷⁹ Laet, op. cit., 106 dn. 5.

3.3.2.3 Gümrük Oranı

Quinquagesima/Quadragesima Hispaniarum Quadragesima Galliarum, Quadragesima portuum Asiae-Bithyniae, vicesima portuum Siciliae, Quattuor publica Africae gibi adlandırılmalar, Roma gümrüğünün temelinde mal değerinin yüzdeler oranı üzerinden (*ad valorem*) toplandığını göstermektedir. Roma gümrük sisteminin Yunan kent devletleriyle Helenistik krallıkların güçlü etkisi altında şekillendiği bilindiğine göre⁶⁸⁰, vergi miktarının mal değerinin belli bir oranı üzerinden hesaplanması yöntemi de bu etkiyle şekillenmiş olmalıdır. Nitekim, verginin *ad valorem* (malın değerine göre) hesaplanması daha Helenistik Dönem öncesinde genel geçer bir yöntem halini almıştı. Akhemenid egemenliği altında Babylonia'da gümrük vergisi oranı malın değerinin % 10 oranında (*dekate*) belirlenmişti⁶⁸¹. Hububat ihracatından Thrakia'da Kersobleptes⁶⁸² (İÖ 360-342/1) zamanında % 10; Bosporos'ta ise Leukon zamanında (İÖ 393-353) 1/30 oranında vergi alınmaktadır. Klasik Dönemde Yunan kentleri genel olarak % 2 oranında (*pentekoste*) gümrük vergisi almaktadır⁶⁸³. Atina'da ise vergi oranı Peloponnesos Savaşı'na kadar % 1 oranında kalmış; savaş sırasında bu oran % 5, hatta % 20'ye kadar yükselmiş; son olarak İÖ 4. yy.'ın başlarında % 2 olacak şekilde sabitlenerek, bu oran Roma Dönemi'ne kadar korunmuştur⁶⁸⁴. İÖ 413'te Sicilia Seferi'ndeki yıkımın ardından Atina, bu yolla daha çok gelir elde edeceğini düşünerek, müttefiklerinin ödediği % 5 oranındaki *tributum*'un yerine deniz yoluyla taşınan mallara % 5 oranında gümrük vergisi getirmiştir⁶⁸⁵. İÖ 410 yılında da Alkibiades Bosporos'tan geçen bütün gemilere % 10 oranında vergi getirmiştir⁶⁸⁶.

⁶⁸⁰ Bak.: bk. böl. 3.3.1.

⁶⁸¹ Arist. oikon. 1352b: Ν□ μου□ ντο□ Βαβυλων□ παλαιο□ δεκ□ τη□ να□ ε□ σαγομ□ γα□νς.: BCH 53, 1929, 7dd; Andreades, Staatswirtschaft, 113; Rostovtzeff, SEHHW I, 77dd; III, 1321 dn. 4; Michell, Economics, 256.

⁶⁸² Demosth. in Aristokrat. 177: □ Ενθυμε□ 'σθ τκα□ τ□ λικα□ δεκ□ τα□ ξ□ δαμβ□ νεινκρς.: Andreades, op. cit., 148 dn. 1; Michell, loc. cit. .

⁶⁸³ Epidauros (IG IV, 1485 str. 71; 1495, str. 67); Trezene (IG IV, 823 str. 76); Kyparissos (SIG I, 952 = IG V, 1, 1421); Atarnee (OGIS, 122); Knidos (BCH 4, 1880, s. 341); Halikarnassos (OGIS, 146); Delos (IG XI, 2, 161A str. 26; 162 str. 29; 203A str. 31; krş.: 287A, str. 9; IG II, 814, str. 29); vb. Ayrıca bak.: Schwahn, Pentekoste, 531; Schwahn, T□ λικ56; Andreades, op. cit., 113dd; 149dd.; Michell, Economics, 256 dn. 6.

⁶⁸⁴ Andreades, op. cit., 149, 151, 316; Michell, loc. cit., 256, 386; Schwahn, Pentekoste, 531

⁶⁸⁵ Thuk. 8, 28; , krş.: Schwahn, T□ λικ57; Andreades, op. cit., 318; Michell, op. cit., 256, 386.

⁶⁸⁶ Polyb. 4, 38.44.46.47; Ksenoph. Hell. 50, 1, 22; Ephor. Ap. Diodor. 13, 64, 2; krş.: Andreades, op. cit. 148, 316dd; Michell, op. cit., 256.

Roma gümrük sisteminde, imparatorluğun sınır eyaletlerinde % 25⁶⁸⁷; iç eyaletlerde ise % 2.5⁶⁸⁸ vergi oranı bulunmaktadır. İmparatorluğun batı sınırlarından ele geçen kesin bir veri bulunmamakla birlikte, Strabon⁶⁸⁹, Gallia'nın kuzey sınırındaki yüksek vergi oranına işaret etmektedir. Bunun dışında Cicero⁶⁹⁰, Narbonensis'teki şarap gümrüğünün iç kısımlarda *amphora* başına 2.5, 3.5 veya 4 *denaria* iken sınırlarda bu miktarın 6 *denaria* gibi daha yüksek bir oranda olduğunu bildirmektedir.

Buna göre, sınırlardaki yüksek vergi oranı iç kısımlardaki düşük vergi oranının basit bir şekilde 10 katı olarak gözükmektedir. Roma gümrük sistemi ayrıntılarda ufak tefek farklılıklara sahip olsa da, bu farklılıklar belli bir plandan ziyade tarihsel rastlantıya dayanıyor gözükmektedir. Nitekim, Sicilia'da % 5 oranındaki *portorium*, *Lex Hieronica*'ya kadar geri gitmektedir⁶⁹¹. Aynı oran Illyricum'da da söz konusudur⁶⁹². Hispania Eyaleti'ndeki % 2 oranı (*quingagesima*) daha sonra % 2.5 oranına yükseltilmiştir⁶⁹³. Bölgesel farklılıklar özellikle Mısır'da göze çarpmaktadır. Bu özel durum Ptolemaios'lar Dönemi önceline dayanmaktadır. Arsinoites Nomos'unda iç kısımdaki gümrük noktalarından geçen mallara % 1 veya % 1+2=3 vergisi ödenmektedir. Yüzdelik vergiye genel olarak, çöl istasyonlarında ikinci ve Memphis Limanı'nda üçüncü bir vergi daha eklenmektedir⁶⁹⁴.

Sınır bölgelerindeki % 25 oranı İS 174-227⁶⁹⁵ yılları arasında % 12.5 (*octava*) oranına düşürülmüştür. Severus Aleksandros'un *vectigalia*'yı düşürdüğü anlatımı⁶⁹⁶ göz önüne alınacak olursa vergi oranındaki bu indirimin İS 220'li yıllara tarihlenmesi mümkündür⁶⁹⁷. İmparator-

⁶⁸⁷ Mısır'a giren mallara uygulanan % 25 oranı için bak.: SB 18, 13167; krş.: Romanis, P.Vindob. G 822; D. W. Rathbone, "The 'Muziris' Papyrus (SB 18, 13167): Financing Roman Trade with India", in: *Alexandrian Studies II in Honour of Mostafa el-Abadi* (BSAA 46 2000); Palmyra'dan devam eden caravan güzergahı üzerindeki % 25 oranı için bak.: AÉ 1947, 17d; Laet, op. cit., 335 ve Kızıl Deniz kenarındaki Leuko Kome'deki % 25 oranı için bak.: *Peripl. Maris Eryth.* 19; Laet, op. cit., 307.

⁶⁸⁸ Laet, op. cit., bak.: index s. v. *quadragesima*.

⁶⁸⁹ Strab. 4, 5, 3: □ Ρωμα□ ο□ ις λητ□ ν□ σων□ ληε ο□ ποϛ□ πομ□ νοβαρ□ α□ τε ε□ σαγομ□ νων ε□ τ□ κελετικ□ ν□ κε□ θεν□ τ□ ν□ ζαγομ□ νων νθ□ .νδε

⁶⁹⁰ Cic. pro Font. 19; krş.: Duncan-Jones, *Structure and Scale*, 194 dn. 48 ve dn. 50.

⁶⁹¹ Frank, *Rome and Italy (Republic)*, 69, Laet, op. cit., 67 dn. 2; op. cit., 295; Vittinghoff, *Portorium*, 351.

⁶⁹² Laet, op. cit., 243.

⁶⁹³ Laet, op. cit., 286.

⁶⁹⁴ Sijpesteijn, *Customs Duties in Egypt*, 18dd.

⁶⁹⁵ İS 174 yılında % 25 oranının hala yürürlükte olması hakkında bak.: AÉ 1947, 17d; Laet, op. cit., 335; İS 227 yılında % 12.5 oranının ilk kez belgelenmektedir: CJ 4, 65, 7.

⁶⁹⁶ HA Alex. Sev. 39.

⁶⁹⁷ % 12.5 oranının daha önceki % 25 oranının yerini aldığı görüşüne dair veriler için bak: Jones, *Later Roman Empire*, 3, 105 dn. 47; Romanis, P.Vindob. G 822, 48-55

luğun iç eyaletlerindeki % 2.5 oranıyla, Geç İmparatorluk Dönemi'ne kadar devam etmiştir⁶⁹⁸.

Roma *portorium*'u için genel olarak mal değerinin belli bir yüzdesi üzerinden⁶⁹⁹ vergilendirme söz konusu olmakla birlikte, belirli bazı ürünler, şimdiye kadar daha geç dönemlere ait belgelerden bilinen sabit bir tarifeye vergilendirilmektedir⁷⁰⁰. Ephesos Gümrük Yasası'ndaysa hem sabit tarifeler hem de malın yüzdeler oranı üzerinden belirlenen gümrük tarifeleri söz konusudur⁷⁰¹. Böylece, sabit tarife uygulamasının şimdiye kadar hep belli bir gümrük bölgesinin iç kısımlarındaki gümrük istasyonlarında geçerli olduğu bilinirken, Ephesos Yazıtı bu durumun bir gümrük bölgesinin sınır istasyonlarında da geçerli olduğunu gösteren ilk belgedir. Sabit tarife uygulamasının özellikle daha geç dönemlerden itibaren belgelenmeye başlaması, gümrük vergisinin zamanla sabit tarifeler üzerinden tespit edildiğini düşündürmektedir⁷⁰². Nitekim, gümrük oranının mal değerinin % 2.5'u olarak belirlendiği Ephesos'ta köle ithalatında köle başına sabit 2.5 *denaria* vergi alınmaktadır⁷⁰³. Benzer bir durum buğday ve arpadan *artaba* başına 1.5 obol verginin alındığı Mısır'da da söz konusudur⁷⁰⁴. Bu sabit oranlar aslında bir malın ortalama pazar değeri üzerinden yüzdeler vergi oranına tekabül etmektedir. Zira, 1 *artaba* hububatın ortalama 8 *drakhmai* ettiği⁷⁰⁵ Mısır'da % 1+2=3 gümrük oranı da 1.44 *oboloi*'a denk gelmektedir. Dolayısıyla sabit vergi miktarı ortalama pazar değeri üzerinden basit bir şekilde yüzdeler vergi oranının hesaplanmasıyla bulunmuş gözükmektedir. Vergi tutarının belirlenmesi yöntemindeki bu değişimin en önemli nedeni mültezimlerle tüccarlar arasında malın değerine ilişkin doğabilecek tartışmalardan kaçınmak ve hesaplamaları kolaylaştırmak olmalıdır⁷⁰⁶.

⁶⁹⁸ Jones, Later Roman Empire, 3, 271 dn. 4.

⁶⁹⁹ *quingagesima* (% 2), *quadragesima* (% 2.5), ρ' κα□ v' (% 1+2=3), *vicesima* (% 5), *octava* (% 12.5), *quattuor* (% 25).

⁷⁰⁰ Lambaesis: AÉ 1914, 234 (olasılıkla Hadrianus veya Antoninus Pius Dönemi); Zarai: CIL VIII 4508 (İS 202); Palmyra: OGIS II 629 (İS 137); krş.: Laet, op. cit., 263dd; Matthews, Tax Law of Palmyra, 175. Koptos: OGIS II 674 (İS 99), buradaki vergiler temelde yol bedeli ve askeri koruma bedelleri olarak anlaşılması gerektiğinden bu kategori çerçevesinde örnek teşkil etmemektedir (krş.: Carrelli, Portorium Asiae, 176 dn. 3). Ayrıca krş.: Dig. 39, 4, 16, 7; Rostovtzeff, Staatspacht, 406; Laet, op. cit., 427 dn. 2; Dreher, Monumentum Ephesenum, 82 dn. 14.

⁷⁰¹ Bak. aş.

⁷⁰² Duncan-Jones, Roman Customs Dues, 207d; 2. yy.'dan itibaren sabit tarifelerin artan önemi için bak.: Foraboschi, Dogaen e Dazi, 104.

⁷⁰³ § 3 str. 11d; § 41 str. 98d.

⁷⁰⁴ Sijpesteijn, Customs Duties in Egypt, no. 202, 227, 231, 234, 235.

⁷⁰⁵ Duncan-Jones, Structure and Scale, 148, 153.

⁷⁰⁶ Duncan-Jones, Roman Customs Dues, 208.

3.3.2.4 Kaçakçılık

Yasal güzergahlar dışında veya geceleyin mal taşınmasını yasaklayan Ephesos Yazıtı kaçakçılığa karşı da önlemler içermektedir⁷⁰⁷. Çarpıcı bir başka örnekte de kaptanın bilgisi dışında yasaklı mallardan oluşan yük kabul eden bir mürettebat para cezasına çarptırılmaktadır⁷⁰⁸.

Digesta'ya göre, satış veya üçüncü bir şahsın kullanımı için olan bir köle, gümrük istasyonunda bildirilmemesi durumunda haczedilecektir. Haciz işlemi, *veterani* değil de bir yıllarını tamamlamış *nouvicii* (genç) köleler için geçerlidir⁷⁰⁹. Genç köleler elbette daha değerliydi ve gene Digesta, daha yüksek bir kar elde etmek için diğer kölelerin de yaygın olarak *nouvicii* olarak beyan edildiğinden bahsetmektedir⁷¹⁰. Ephesos'ta *nouvicii* köleler, mal sahibinin ikinci bir vergi ödemek zorunda kalmaması için dağlanmaktadır⁷¹¹. Suetonius ise, gümrük vergisinden kaçmak için soylu biri gibi giydirilen bir kölenin daha sonra özgürlüğünü talep ettiğini bildirmektedir⁷¹². Quintilianus, beyan etmemenin veya eksik beyanın genel cezasının haciz olduğunu bildirirken, bir örnekte de, şayet seyyah doğru beyanda bulunmazsa başkalarına ait malların bile haczedildiğini söylemektedir⁷¹³.

3.3.2.5 Ticaret Malı Kısıtlamaları

Digesta'ya göre, serbest ticareti yasaklanan mallar arasında hububat, tuz ve çakmaktaşı bulunuyordu. Bu malların imparatorluk sınırları dışına taşınması durumunda ölüm cezası uygulanıyordu⁷¹⁴. İS 374/5 yıllarına tarihlenen bir fermana göre, altının da imparatorluk sınırları dışına ihracatı cezalandırılmaktaydı⁷¹⁵.

⁷⁰⁷ Ephesos Yazıtı § 22 Str. 53-56.

⁷⁰⁸ Dig. 39, 4, 11, 2.

⁷⁰⁹ Dig. 39, 4, 16, 3.

⁷¹⁰ Dig. 21, 1, 37.

⁷¹¹ Ephesos Yazıtı § 51d str. 117-22.

⁷¹² Suet. Rhet. 1; benzer bir durum için krş.: Quint. Decl. 340.

⁷¹³ Quint. Decl. 341, 1-12.

⁷¹⁴ Dig. 39, 4, 11 pr.

⁷¹⁵ CJ 4, 63, 2.

3.3.2.6 Gümrük Muafiyeti

Ephesos Yazıtında Vedius Pollio'nun örneğinde söz konusu olduğu gibi, nadir olmakla birlikte, bireysel olarak tanınmış vergi muafiyetleri de söz konusuydu⁷¹⁶. Bunun dışındaki en önemli ayrıcalık askerlere tanınan vergi muafiyetidir. İS 1. yy.'ın sonlarında bu ayrıcalık veteran askerlerle ailelerine de tanınmıştır⁷¹⁷. Geç İmparatorluk Dönemi'nde *annona* taşıyan gemiciler de vergiden muaf tutulmuşlardır⁷¹⁸. İmparatorluk Dönemi'nde en azından sikkeler gümrük vergisinden muafı⁷¹⁹. Bu verilerin yanında Ephesos Yazıtı vergiden muaf hususlar için son derece değerli bilgiler içermektedir. Buna göre, özel gereksinim (§ 35 str. 81-83 ve § 37 str. 84-87), mültezimlere tanınan vergi ayrıcalıkları (§ 33 str. 74-78); devlet adına yapılan taşımalar (§ 25-26 str. 58-66), yaz aylarında sürülerin yaylaya çıkarılıp indirilmeleri (§ 32 str. 73d), kült amaçlı mallar (§ 25-26 str. 59), kullanılmayacak durumdaki mallar, maden arama çalışmaları ve su kullanımı (§ 27 str. 66d), savaş tehlikesi durumunda yapılan taşımalar (§ 27 str. 66) ve Roma'yla yapılan özel anlaşmalar uyarınca (§ 36 str. 83d) olduğu gibi geniş bir sahada vergi muafiyeti bulunmaktadır.

⁷¹⁶ Ephesos Yazıtı § 41 str. 98.

⁷¹⁷ Laet, op. cit., 432-435. Ephesos Yazıtı'nda askerlere tanınan vergi muafiyeti için bak.: § 25d str. 58-66.

⁷¹⁸ Laet, op. cit., 479d.

⁷¹⁹ Krş.: Ephesos Yazıtı § 61 str. 61.

3.3.3 Gümürüğün Maliye Açısından Önemi

Antik kaynaklar Cumhuriyet Dönemi'nde kamu finansmanı açısından gümrük gelirlerinin önemini yansıtan doğrudan bir veri sunmamaktadırlar. Kaldı ki, *portorium*'a dair en erken veri de İÖ 2. yy.'dan önceye gitmemektedir⁷²⁰. Aslında, 2. Pön Savaşı'na kadar Cumhuriyet Dönemi'ndeki dış ticaret önemsenmeyecek kadar zayıftı⁷²¹. Bununla birlikte, İÖ 3. yy.'ın sonu ile 2. yy.'ın ilk yarısında vuku bulan tarihsel olaylar sonucunda bir yandan Roma'nın idari sahasının sürekli fetih politikası sonucunda genişlemesi ve Roma'nın ilk eyaletlerinin kurulduğu bu bölgelerde yeni gümrük istasyonlarının oluşturulması; öte yandan da dış ticaretinin giderek artması⁷²² Roma'nın gümrük gelirlerini önemli oranda arttırmıştır. Bu gelişim süreci, Ambracia ile İÖ 189 yılında varılan anlaşmanın ticari konuları ilgilendiren maddelerinde⁷²³ ve İÖ 193, 192, 179 ve 174 yıllarında Roma tarafından yeni limanların yapılması veya eskilerinin genişletilmesi gerçeğinde yansılanmaktadır⁷²⁴. Gümrük istasyonlarının sayısındaki ve ticaret hacmindeki bu artış kuşkusuz gümrük gelirlerini arttırmış olsa da, Roma'nın vergi gelirlerinin toplam büyüklüğüne ilişkin kesin bir veri yine de mevcut yoktur⁷²⁵. İÖ 2. yy.'ın ikinci yarısından itibaren, Africa, Macedonia ve Asia eyaletlerinin oluşturulmasının ardından Roma'nın gümrük gelirleri daha önce görülmemiş oranda artmıştır. Roma'nın eyaletleştirilme öncesinde zaten oldukça gelişkin bir gümrük sistemine sahip olan bu bölgeleri ilhakı ve üst tabakanın lüks mal tüketiminin artışı –aynı dönemdeki korsanlık faaliyetlerine rağmen⁷²⁶ - gümrük gelirlerini İÖ 2. yy.'ın başına göre yaklaşık 10 kat arttırmıştır⁷²⁷.

Her ne kadar Pompeius doğudaki Roma *portorium*'unu yeniden tesis etmiş olsa da İÖ 60 yılında Italia'daki gümrüğün kaldırılması nedeniyle, İÖ 1. yy.'da Roma'nın gümrük gelirlerinde önemli bir artışın görülmediği söylenebilir⁷²⁸. Bunun ardından Caesar, daha sonra da

⁷²⁰ Bak.. yk. böl. 3.3.1.

⁷²¹ Krş.: Frank, Rome and Italy (Republic), 54dd, 79, 95, 102dd; Laet, op. cit., 113 dn. 2.

⁷²² Krş.: Frank, op. cit., 200dd.

⁷²³ Bu anlaşmayı içeren *senatus consultum* için bak.: Cagnat, Les impôts indirects, 143; Abbott- Johnson, op. cit., 45; Frank, op. cit., 202; Jones, Greek City, 119 dn. 44; Laet, op. cit., 91.

⁷²⁴ Liv. 35, 10, 12; 35, 41, 10; 35, 40, 51, 2-7; 35, 41, 27, 5-12.

⁷²⁵ Frank, op. cit., 140dd, yıllık gümrük gelirinin İÖ 188 ile 157 yılları arasında 1.000.000 *denaria* olarak tahmin etmektedir. Bu tahmin üzerindeki şüpheler için bak.: Laet, op. cit., 114 dn. 4; ayrıca bak.: Duncan-Jones, Roman Customs Dues, 213.

⁷²⁶ Krş.: Frank, op. cit., 230.

⁷²⁷ Frank, op. cit., 323dd; krş.: Laet, op. cit., 114 dn. 6.

⁷²⁸ Frank, op. cit., 141, Cic. ep. ad Att., 2, 16, 1'deki veriyi dikkate alarak Italia'dan elde edilen gümrük gelirinin çok da önemli olmadığını düşünmektedir.

triumviri iç savaşı finansa edebilmek için eyaletlerdeki gümrük istasyonlarının sayısını arttırmışlardır.

Roma *portorium*'unun sadece kamunun bir gelir kalemi olarak görüldüğüne; korumacı veya piyasa belirleyici bir nitelik taşımadığına dair görüşün hatalı olduğu artık kesinlik kazanmıştır⁷²⁹. Caesar'ın Doğu'ya altın ve gümüş akışını engellemek için lüks ürünlere ithalat gümrüğünü yeniden getirdiği⁷³⁰ bilgisinin yanında; Fonteius'un, valiliği sırasında Galia'da Roma teritoryumunu terk eden şaraba, eyalet içinde dolaşan şaraptan daha yüksek gümrük vergisi getirmesi⁷³¹, gümrüğün koruma amaçlı kullanımına iz vermektedir⁷³². Ayrıca, Ephesos Yazıtı'na göre, özel gereksinim için imparatorluk sınırları dışında satın alınan malların belirli koşullar dışında vergiye tabi olması⁷³³ ve ihraç edilen kölelerden köle başına 1; ithal edilenlerdense köle başına 2.5 *denaria* tutarında gümrük vergisi alınması⁷³⁴ Roma gümrük sisteminin sadece vergi geliri amaçlamaktan öte korumacı niteliğiyle piyasa belirleyici bir özellik taşıdığını göstermektedir. Dahası, imparatorluğun sınır boylarında daha yüksek vergi oranı uygulanması da bu çıkarımı desteklemektedir⁷³⁵.

Gümrüğe ilişkin sayısız verinin bulunduğu edebi eserler, epigrafik ve nümizmatik belgelerle papirüs kaynaklarının özellikle İÖ 1. yy.'ın ikinci yarısıyla İS 2. yy. arasındaki zaman diliminden kaynaklanması bu dönemdeki ekonomik ve ticari canlılığın bir yansımasıdır. İS 2. yy.'ın sonu ile birlikte 3. yy.'dan itibaren başlayan ekonomik daralma dönemindeyse *portorium*'a değinen epigrafik belge ve papirüs kaynakları azalırken; bu döneme kadar geri giden hukuki metinlerdeki veriler görece zenginliğini korumaktadır. Nihayetinde, Geç İmparatorluk Dönemi'ndeki ekonomik çöküntüyle birlikte gümrüğe ilişkin veriler o derece azalmıştır ki, dönemin gümrük sistemi hakkında yüzeysel bir kanıya bile varabilmek mümkün olmamak-

⁷²⁹ Cagnat, *Les impôts indirects*, 3d; Stevenson, *Provincial Administration*, 130, 152; Frank, op. cit., 191, 318.

⁷³⁰ Suet. Iul. 43. Daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 3.3.1.

⁷³¹ Cic. pro Font. 19. Buna göre, amphora başına Tolosa'da 4 *denaria* (*Tolosae quaternos denarios*), Crodunum'da 3.5 *denaria* (*Croduni ternos et victoriatum*), Vulchalon'da 2.5 *denaria* (*Vulchalone binos et victoriatum*) ve eyaletin sınırındaki Elesiodulus'ta 6 *denaria* vergi alınmaktadır (*Elesiodulis senos denarios ab eis qui ad hostem portarent exegisse*). Bu hususta ayrıca bak.: Laet, op. cit., 81d; 115.

⁷³² Kaldı ki, Nero ve daha sonra Marcus Aurelius tarafından sikkelerin maden içeriğinin düşürülmesi de altın ve gümüş sikkelerin imparatorluk sınırları dışına çıkışının engellenmesinin *fiscus* açısından ne denli hayati bir önem taşıdığını göstermektedir.

⁷³³ § 35 str. 81-83 ve § 37 str. 84-87; bu konu hakkındadaha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.5.5.

⁷³⁴ § 41 str. 98d; krş.: Engelmamm-Knibbe, op. cit., 111. Bu konu hakkında daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.3.3.

⁷³⁵ Krş.: Laet, op. cit., 115, 243dd, 449d; Dreher, op. cit., 85 dn. 23. Buna karşın Vittinghoff, op. cit., 382d, bu çıkarımı doğru bulmamaktadır

tadır. Her halükarda gümrüğe ilişkin verilerin sıklık derecesi ekonomik etkinliğin de barometresi olmaktadır⁷³⁶.

İmparatorluk Dönemi'nde gümrüğe dair veri yığına rağmen, Roma'nın bu dönemdeki toplam gümrük geliri hakkında da kesin bir veri bulunmamaktadır. Yine de *portorium*'un, kamunun gelir kaynakları arasında oldukça önemli bir paya sahip olduğu anlaşılmaktadır⁷³⁷. Quintilianus, mallarına gümrük mültezimi tarafından el konulan bir seyyaha bu vergilerin gerekliliği üzerine derin açıklamalarda bulunmaktadır. Buna göre, barbar ve düşman kabilelere karşı her daim savaşmak; ayrıca, nehir ağızlarıyla boylarını ve imparatorluğun kıyı şeridini savunmak gerektiğinden askeri harcamalar zorunludur. Bunun yanında, tapınaklar inşa edilmeli, oldukça masraflı dinsel festivaller, kamusal oyunlar ve gösteriler tertiplenmelidir⁷³⁸. Bu zaruri harcamalar da elbette gümrük gelirleriyle gerçekleştirilebilir. Cicero da gümrük vergilerinden Roma'nın temel gelir kaynakları olarak bahsetmektedir⁷³⁹. Bu örneklerde gümrük gelirleri Roma'nın mali ihtiyaçlarının merkezine yerleştirilmektedir. Ayrıca gümrük istasyonlarının yoğunluğu, gümrük gelirlerinin kamunun finansmanına etkin bir şekilde katkıda bulunduğu düşüncesinin doğruluğunu yansıtmaktadır⁷⁴⁰.

⁷³⁶ Krş.: Laet, op. cit., 447d.

⁷³⁷ Rostovtzeff, Staatspacht, 409; krş.: age., 499.

⁷³⁸ Quint. Decl. 341, 6.

⁷³⁹ Cic. de leg. agr. 2, 80.

⁷⁴⁰ Duncan-Jones, Roman Customs Dues, 213.

3.4 *Portorium Lyciensis*

1975 yılında Myra Yazıtı'nın yayınlanmasının ardından⁷⁴¹, Lykia'daki Roma *portorium*'una; Roma'nın Lykia'daki vergi sistemini oluştururken Helenistik Dönem (özellikle Ptolemaios'lar Dönemi) uygulamalarını devralıp almadığına; eyalet ve kent sınırlarından geçen mallara uygulanan giriş ve çıkış vergilerine; bunların toplanması sürecinde kent ve *Koinon* memuriyetlerinin rolüne; Roma eyaletlerinde oluşturulan *Koinon*'ların gelir kaynaklarına; Lykia Birliği'nin aynı zamanda bir gümrük birliği olup olmadığına ilişkin sorular bilim çevrelerince uzun zaman tartışılmıştır⁷⁴². Bu arada C. Marek, Kaunos Yazıtı'nı yeniden ele alarak hem ilk editörü G. E. Bean'in göremediği yeni okumalara ulaşmış; hem de yazıtın yorumlanması açısından oldukça önemli tamamlama önerilerinde bulunmuştur⁷⁴³. C. Marek'in yeni okumalar sonucunda ulaştığı en önemli sonuçlardan biri yazıtın G. E. Bean'in düşünmüş olduğu gibi İS 1. yy.'a değil⁷⁴⁴; Hadrianus Dönemi'nin ünlü *lykiarkh*'larından Stasithemis'in anılması temelinde⁷⁴⁵, tıpkı Myra yazıtı gibi⁷⁴⁶, Hadrianus Dönemi'ne tarihlenmesidir. Yazıtta *lykiarkhia*'nın *eponymos* memuriyet olarak geçmesi, Kaunos'un en azından Hadrianus Dönemi'nde, daha önce H. Engelmann'ın düşünmüş olduğu gibi Asia Eyaleti gümrük bölgesi içinde değil⁷⁴⁷; Lykia Birliği'nin gümrük sınırları içinde kaldığını göstermektedir. Myra Yazıtı'na ilişkin tartışmalarla birlikte, C. Marek'in ulaşmış olduğu yeni sonuçlar Andriake Yazıtı'nın ve Lykia'daki gümrük uygulamasının daha iyi kavranması açısından da oldukça önemlidir. Bu nedenle Myra Yazıtı'ndan başlayarak bu iki yazıtın incelenmesi yararlı olacaktır.

⁷⁴¹ M. Wörrle, "Zwei neue griechischen Inschriften aus Myra", in: Borchhardt, J. (Hrg.), Myra. Eine lykische Metropole in antiker und byzantinischer Zeit (Berlin 1975), 286-300.

⁷⁴² H. Engelmann, "Die Zollinschrift von Myra", ZPE 59, 1985, 113-19; Brandt, H., "Die Zollinschriften von Myra und Kaunos und ein neues Zeugnis aus Xanthos", EA 10, 1987, 91-95; Schwarz, H., "Anmerkungen zu der Zollinschrift aus Myra", EA 33, 2001, 15-38.

⁷⁴³ Bu vesileyle henüz yayınlanmamış sonuçlarını benimle paylaşan C. Marek'e teşekkürlerimi sunarım.

⁷⁴⁴ Bean, Caunos II, 100.

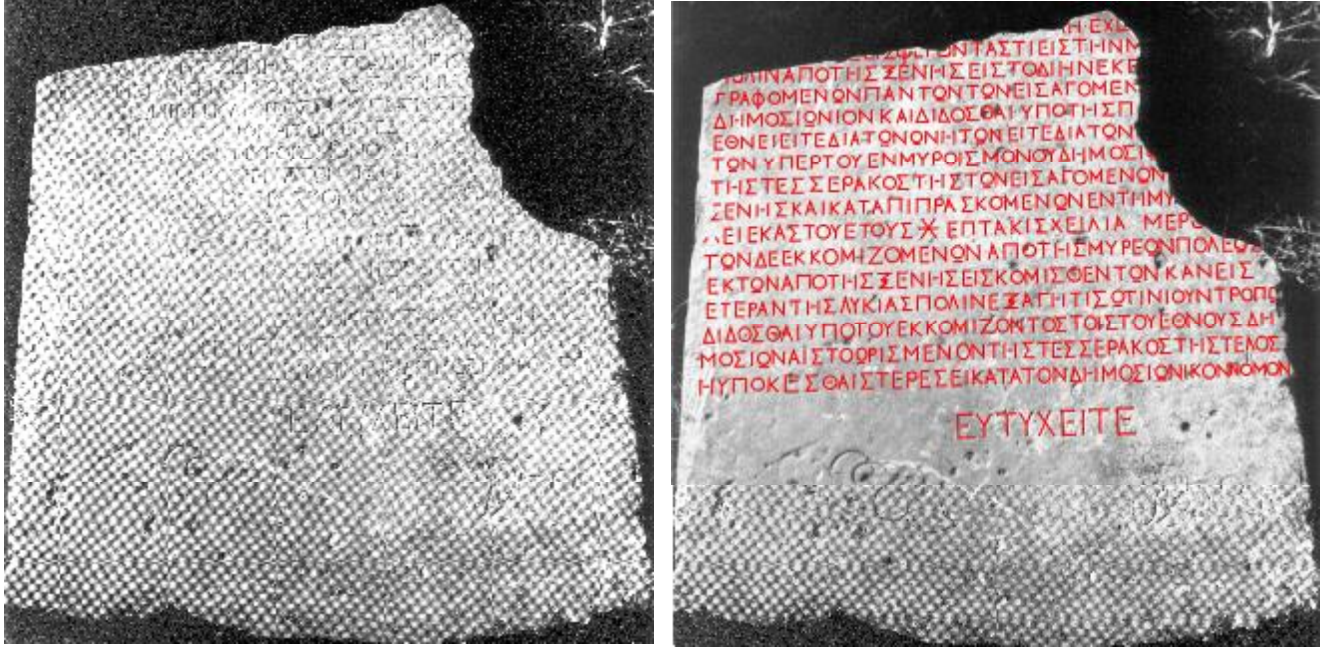
⁷⁴⁵ Stasithemis hakkında bak.: Wörrle, Stadt und Fest, 41 dn. 118; krş.: Kokkinia, Opramoasinschrift, 212.

⁷⁴⁶ Myra Yazıtı'nın İS 2. yy.'a tarihlenmesi hakkında bak.: Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 287.

⁷⁴⁷ Engelmann-Knibbe, Zollgesetz von Ephessos, 69d. §9.

3.4.1 Myra Yazıtı Işığında

M. Wörrle, harf karakterleri ve taşın işlenişi gibi dış kriterler göz önüne alındığında, yazıtın İS 2. yy.'ın başlarına tarihlendirilebileceğini⁷⁴⁸; ayrıca bitiş formülasyonundaki selamlama ibaresi εϰ τυχεϰ üzerine yorumlarına dayanarak da büyük ihtimalle Hadrianus Dönemi'nde (s. 288 dn. 723) imparator veya eyalet valisinin otoritesi altında (s. 287d dn. 721 ve 722) kalemeye alındığını düşünmektedir.

Res. 12: Myra Yazıtı [Borchhardt, Myra, Taf. 100'den]

M. Wörrle'nin yazıt hakkındaki genel yorumu, yazıtın, her biri numaralandırılmış olan paragraflara ayrıldığı savına dayanmaktadır. Nitekim, str. 10'nun sonunda okunabilen MEPO harflerinin öncekilerden açık bir şekilde ayırık durduğuna dikkat çeken Wörrle, yeni paragrafın bir sonraki satırda geçen τϰ ϰ ifadesiyle başladığını düşünerek MEPO[....] kısmı için μϰ ϰ] tamamlamasını önermekte; bundan sonra gelen 3-4 harflik boşluğun da bir sonraki paragrafının numarasını belirten bir sayıyı ifade ettiği savını ileri sürmektedir (s. 288). Böylece, yazıtın ele geçen kısmının iki ayrı paragraftan oluştuğunu düşünen Wörrle, ilk paragrafta giriş vergisinin ikinci parafta da çıkış vergisinin konu edildiği sonucuna varmaktadır.

Wörrle, yazıtın ele geçen kısmının Myra'ya sokulan bütün malların yazılı olarak beyan edilmesi (Yun. ϰ πογραφϰ Lat. *Professio*) zorunluluğuyla başladığını belirterek (Str. 2-5) yazıtın içeriğini aşağıdaki gibi yorumlamaktadır. Tema ve sözdizimi (syntaks) açısından bu zorunluluk εϰ σφϰ ροντιεϰ τϰ Μυρϰ ωπϰ λιϰ πτϰ ξϰ νηϰ için getirilmiş olmalıdır. εϰ σφϰ ροντιεϰ τϰ πογραφϰ ile ne tür bir yükümlülük altına girdiğini belirten ve AcI

⁷⁴⁸ Wörrle, op. cit., 287d.

ile kurulmuş olması gereken, cümlelerin baş kısmı maalesef ele geçmemiş olmakla birlikte Wörrle, bu yükümlülüğü giriş vergisinin ödenmesi olarak yorumlamakta ve str. 8'de geçen τεσσαρακοστῶν'yi bununla ilişki içinde görmektedir. Beyan zorunluluğu πεντακονταετίασῶν γομῶν geçeri olmakla birlikte, mal değerinin % 2.5 (*tessarakoste*) oranındaki giriş vergisi, ancak malın Myra'da satışından sonra gerçekleşmektedir (Str. 5-10; s. 289). Yazıtın bu ilk paragrafında ele alınan giriş vergisi açık bir şekilde Myra kenti tarafından kendi organları aracılığıyla idare edilmektedir. Bundan elde edilen gelirlerse kuşkusuz kent kasasına girmiş olmalıdır. İmparatorluğun genelinde olduğu gibi verginin toplanması mültezimlere bırakılmıştır. Gümrük prosedürlerini yerine getirebilmeleri için mültezimlerin kullanımında δημοσίων εισοδημάτωνında özel bir yapı bulunmaktadır. Kentsel gümrük gelirinden (Myra'daki δημοσίων εισοδημάτων gelirlerinden), elde edilen meblağdan bağımsız olarak, *Koinon*'un kasasına yıllık 7000 *denaria* aidat ödenmektedir (str. 10). Bu tutar ya kent mültezimleri veya yazıtın bu kısmının kırık olmasından dolayı adı okunamayan bir başka makam tarafından yapılmaktadır. Wörrle, *Koinon*'un mültezimlerin değil, kentin alacaklısı olması nedeniyle bu süreçte bir kent kurumunun görevli bulunduğunu ve bunun için en güçlü olasılığın δεκάπρωτον κοσμητικόν makamı olabileceğini düşünmektedir (s. 290d ve dn. 734-740).

Wörrle'ye göre, str. 11'de başlayan ikinci paragraf ise, çıkış vergisine ilişkin hükümleri belirlemektedir. Buna göre, söz konusu vergi yine % 2.5 oranındadır. Asıl dikkat çekici olanca, burada sadece ξένων getirilen malın Myra'dan tekrar çıkarılışının düzenlenmiş oluşudur. Bu malın Myra'da el değiştirdiğinde ikincil bir vergiye tabi olup olmadığı veya τεσσαρακοστῶν τριτοκλήτων muaf tutulup tutulmadığı hususunda, yazıtın kısmen ele geçmiş olmasından dolayı, karar verilememektedir. Bunun yanında, yerli mallara ilişkin gümrük uygulamasından da bahsedilmemektedir. Wörrle bu durumu, yazıtın ele geçen kısmının sadece yabancı ülkeden ithal edilen mallarla transit mallara ilişkin hususları içermiş olmasıyla açıklamaktadır. Ayrıca Wörrle'ye göre, gümrükten mal kaçırma durumunda uygulanacak στρωπέτης (haciz) ilişkin hükümlerin daha önceden var olup, halihazırda yürürlükte bulunan δημοσιωνικών εφοριών (str. 16) tarafından düzenlenmiş olması, yazıtın içeriğinin Myra'daki genel gümrük uygulamalarının yeniden düzenlenmesine ilişkin olmadığına işaret etmektedir (s. 289 dn. 730).

Bu durumda giriş gümrüğü, kentin kendi memurlarının denetiminde, kendi mültezimleri tarafından toplanırken; Myra'dan çıkarılan mallara uygulanan gümrük, οὐκ ἔστιν ἰσχύον δημοσίων εισοδημάτων tarafından toplanmasının da göstermiş olduğu gibi, Lykia Birliği'nin kendi faaliyet alanıdır ve Birlik Yasası (δημοσιωνικών εφοριών) tarafından düzenlenmiştir.

Wörrle, iki paragrafa ayırdığı yazıtın çevirisini bu yorumlar ışığında şu şekilde vermektedir:

Paragraf I:

....το[]ς ε[] σφ[] ροντι[]ε[]ς τ[] Μ[υρ[] α]ν
 π[] λι[]ν π[]τ[] ξ[] νη[]ς τ[] διηνεκ[]ς [] π[]φ
 γραφομ[] νωπ[] ντω[]ν σ[] σαγομ[] [ω]ν π[]ρ[] τ[]
 5 δημοσι[] νιοκα[] δ[] δοσθα[] π[]τ[] π[] [] λεω[]τ[]
 [] θνα[] τ[] τ[] ν[] νητ[]ε[]ν τ[] τ[] [ca.]
 ΤΩΝ [] π[]τορ[] [] Μ[] ροι[]ς νοδημοσιω[]ν [] ο[]υ [] π[]
 τ[] τ[]εσσαρακοστ[] τ[] σ[] σαγομ[] ν[]ων π[]τ[] []ς
 ξ[] νη[]ςα[] καταπιπρασκομ[] νω[]ν τ[] Μυ[]ρ[] ωπ[]-]
 10 λει [] κ[] στ[]ου του[]θην[] ρ[]α[] πακισχε[] λια

Myra kentine yabancı bir ülkeden mal getirenlerin, bütün malların gümrük istasyonunda beyan edilmesiyle birlikte bundan böyle her daim [..... ödeyeceklerdir?]; ve Koinon'a kent tarafından ister mültezimler ister [.....] aracılığıyla olsun, yabancı ülkelere ithal edilip de sadece Myra'daki gümrük istasyonunda tessarakoste üzerinden kesin satışı yapılan mallar için yıllık olarak 7000 denaria ödenecektir.

Paragraf II:

τ[] δ[] [] κκομιζομ[] ν[]ων π[]τ[] Μ[υρ[] ωπ[] λεω[]ς
 [] κ[] ν[] π[]τ[] ξ[] νη[]ς σκομισθ[] ν[]τω[]ν σ[] ς
 [] τ[] ρ[]ων Δυκ[] απ[] λι[]ς ξ[] η[]ς τινα[] τ[]ρ[] π[]
 δ[] δοσθα[] π[]το[] [] κκομ[] ζοντο[]ς τ[] [] θνου[]θη-
 15 μοσι[] να[]ς [] ρισμ[] ν[]ων τ[]εσσαρακοστ[] τ[] λος
 [] [] ποκε[] σθα[]ρ[] σα[]ατ[] τ[] δημοσιωνικ[] ν[] μον
 ε[] τυχε[] τε

Yabancı bir ülkeden getirilmiş olan mallardan bir bölümünü herhangi biri herhangi bir şekilde Lykia'nın başka bir kentine götürürse, bu kişi tarafından Koinon'un mültezimlerine tessarakoste vergisinin ödenmesi gerekir. Aksi takdirde demosionikos nomos uyarınca mallarına el konulacaktır. Esen kalın.

Wörrle, burada tessarakoste (% 2.5) olarak verilen gümrük oranının, imparatorluğun en azından Gallia, Illyria, Hispania, Asia ve Bithynia-Pontus gümrük bölgelerinden quadragesima olarak bilinen Roma gümrüğünün (portorium) oranına tamamen uyduğunu; bu

nedenle de Myra'da toplanan gümrüğün Roma *portorium*'u olarak anlaşılması gerektiğini belirtmektedir (s. 294d). Bu saptamanın ardından, yukarıda resmini çizdiği Lykia'daki gümrük toplama sürecinin Roma *portorium*'una ilişkin genel uygulamadan farklılık gösterdiğini eklemektedir. Nitekim, Roma *portorium*'u Cumhuriyet Dönemi'yle Iulius Claudius'lar Dönemi'nde iltizam şirketleri; Flavius'lar Dönemi'nden itibaren tekil mültezimler ve 2. yy.'ın ikinci yarısından itibaren de devlet adına görev yapan *procuratores* tarafından toplanırken; yukarıda bahsedildiği üzere, Lykia'da giriş gümrüğünün toplanması kentin; çıkış gümrüğünün toplanmasıysa *Koinon*'un kurumlarına bırakılmıştır. Bu temel farkı vurgulamakla birlikte Wörrle, Myra kenti tarafından toplanan gümrüğü, Roma tarafından yerel ticaret için Palmyra ve Kaunos⁷⁴⁹ gibi bazı kentlere bir hak olarak tanınan kent gümrüğünden kesinlikle ayrı tutmaktadır. Ona göre, ayrıcalıklı kentlere tanınan bu gümrük uygulaması, verginin mal değerinin % 2.5 oranı üzerinden belirlendiği Roma *portorium*'undan vergi oranının malın nicelik ve niteliğine göre özel bir şekilde belirlenmesiyle de ayrılmaktadır (s. 295 dn. 767)⁷⁵⁰. Bu düşünceler ışığında Wörrle, Myra kenti tarafından toplanan giriş gümrüğünü kent gümrüğü olarak değil; Roma *portorium*'u olarak anlamak gerektiğini düşünmektedir.

Sonuç olarak Wörrle'nin düşüncesine göre, Lykia'daki Roma *portorium*'u kentin ve *Koinon*'un mültezimleri üzerinden kent ve *Koinon* kasasına akmaktadır. *Koinon*, kendi teritoryumu içinde satılan yabancı dışalım ürünlerden gümrük toplama hakkını tanıdığı kentin bu hak karşılığında aldığı yıllık aidat ücretinin yanında kendi mültezimlerinin topladığı çıkış vergisinden elde ettiği gelirleri sonunda *fiscus* ile hesaplaşmaktadır (s. 296).

Wörrle, Roma eyaletlerindeki meclislerin gerekli gelir kaynaklarını nasıl yarattığı hususundaki verileri değerlendirdikten sonra, bir *Koinon*'un kendi adına ve kendi organları aracılığıyla herhangi bir gümrük, vergi ya da gelir topladığına dair şimdiye kadar hiçbir veri bulunmadığını vurgulamaktadır (s. 292d). Wörrle, bir *Koinon*'un kendi çıkarına ve kendi kurumları aracılığıyla vergi topladığına dair ilk veri olan Lykia'daki bu özel durumda, Mısır ve Syria'daki örneklerde olduğu gibi, Helenistik Dönem'e kadar geri giden gümrük uygulamalarının Roma tarafından devralınmasının söz konusu olduğu sonucuna varmaktadır (s. 297). Bunun dışında Wörrle, yazıtın 12d satırı Myra'dan Lykia'nın diğer kentlerine yapılan ihracattan gümrük alındığını belgelediği için, Lykia'yı serbest ticaret bölgesi olarak görmenin mümkün olmadığını düşünmektedir (s. 298 dn. 790).

⁷⁴⁹ Wörrle Kaunos Yazıtı'nı kent gümrüğü olarak yorumlarken hatalı davranmaktadır. Bu durum, yazıtın yeni edisyonunu hazırlayan C. Marek'in yorumlarıyla kesinlik kazanmaktadır. Daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.2.

⁷⁵⁰ Wörrle, bu amaçla Kaunos Yazıtı C 5'i alıntılarken, verginin yüzdelik oran olarak belirlendiği A 12 satırını gözden kaçırmaktadır.

H. Engelmann, Wörrle'nin Lykia Birliği'nin aynı zamanda bir gümrük birliği olmadığı görüşüne karşı çıkmaktadır⁷⁵¹. Ona göre, Wörrle tarafından ileri sürülen gümrük sistemi Lykia'nın kendi ticareti ve sanayisini teşvik etmemektedir⁷⁵². Engelmann kendi tezini desteklemek için, öncelikle Myra'ya sokulan mallar için geçerli olacak üç farklı durumu saptamaktadır:

- a) Myra'da satılan ithal mallar: bu mallar sadece giriş gümrüğüne tabi olacaktır,
- b) Myra'da satılmayan ithal mallar,
- c) Transit mal olarak Myra'ya giren ithal mallar.

Buna göre, şayet bu üç gruba dahil olan bütün mallar Myra'dan çıkışları sırasında aynı şekilde gümrüğe tabi olmuşlarsa, Myra'yı terk eden bütün ithal mallardan bir de çıkış gümrüğü alınacağını vurgulayan Engelmann'a göre, böyle bir durum üç nedenden dolayı söz konusu olamaz.

a) Engelmann, Wörrle'nin tezine ilk karşı çıkış noktasını ticaretin doğasına dayandırmaktadır. Ona göre, yazıt sadece 'ithal' malları ele aldığı için, Myra'dan çıkışta vergi alınacak olan malın, gümrük istasyonunda ithal mal olarak saptanabilir olması gerekmektedir. Bununla birlikte, imal yeri kolayca saptanabilen belli başlı malların dışındakiler Myra'da el değiştirince, buların ithal mal olarak saptanabilmeleri artık mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla, τ□ □ π□ ξ□ νηξ□ σκομισθ□ mallardan sadece ikinci ve üçüncü gruba girenler, kentten çıkışları sırasında istasyonda itiraz götürmez biçimde ithal mal olarak saptanabileceklerdir.

b) Engelmann'ın ikinci itiraz noktası gümrük uygulamasının doğasından kaynaklanmaktadır. Ona göre, ithal bir mal gümrük için, bunun giriş gümrüğü ödeninceye kadar ilgi konusudur. Gümrüğü ödenmiş mallar genel mal akışına dahil olur ve yerli mallarla aralarında hiçbir ayırım kalmaz. Bu durumda Myra'da el değiştiren ithal maldan gümrük alındığına göre, bu mal artık ithal mal sayılamaz. Buna karşın, ikinci ve üçüncü gruba giren mallara henüz vergi ödenmemiş olması durumunda bunlar hala ithal mallar olarak görülebileceklerdir.

c) Engelmann'ın üçüncü itiraz noktası da ekonomik gereklerden kaynaklanmaktadır. Şimdi, ilk gruba giren bir malın vergisi, Myra'da ithalatçıdan satın alındığında ödenmektedir. Bu maldan, yeni sahibi tarafından Myra'dan çıkarılışında bir kere daha vergi alınacaktır. Buna karşın, ikinci ve üçüncü gruba giren mallardan sadece bir kere vergi alınmaktadır. Böylece, hem Myra kenti hem de Lykia Birliği kendi tüccarına ithalatçıdan daha ağır ticaret koşulu

⁷⁵¹ Engelmann, Zöllinschrift von Myra, 113.

⁷⁵² Engelmann, op. cit., 114d.

dayatmaktadır. Oysa, ilk gruba giren malların, Myra'dan çıkışlarında yeniden vergilendirilmedikleri kabul edilecek olursa, Myra'lı tüccarın çifte vergilendirildiği temelsiz savı geçersizleşmektedir.

Bu çıkarımlar uyarınca Engelmann, ikinci ve üçüncü gruptaki malların Myra'dan çıkışları sırasında alınan gümrüğün, Myra'da satışı gerçekleşen mallardan alınan giriş gümrüğü olarak yorumlanmaması gerektiği sonucuna varmaktadır. Bunun ardından da yorumlarına aşağıda özetlendiği şekilde devam etmektedir.

Myra'nın limanında karaya çıkarılan ithal malların kent gümrüğüne beyan edilmesi gerekmektedir. % 2.5 oranındaki gümrük vergisi ise bu beyanın hemen akabinde ödenmemektedir. Kent gümrüğü, bu vergiyi, söz konusu mal ancak Myra'da satılırsa almaktadır. Myra'da satışı gerçekleşmeyen diğer mallarsa kent teritoryumunu terk edişleri sırasında vergiye tabi tutulmaktadırlar. *Koinon* yabancı bir ülkeden ithal edilen bütün malların beyanını kontrol ediyor olmakla birlikte, Birlik teritoryumuna giriş noktasında satılan malların giriş gümrüğünü alma hakkını bu kente bırakmakta; kendisi ise giriş gümrüğünü ancak söz konusu ithal mallar giriş noktasında satılmayıp bu kenti terk ederse almaktadır. Kısacası, Engelmann'ın savına göre, ithal bir mal, Myra gibi ithal malların Birlik sınırları içine ilk giriş noktası olan bir kentte bir kere gümrüğe tabi tutulunca, bir daha hiç gümrük ödemedi Birlik sınırları içinde serbestçe dolaşabilmektedir. Bu durumu Engelmann, Lykia'ya yapılacak ithalatın teşvik edilmesi olarak yorumlamaktadır. Bu düşüncesini destelemek için de Kaunos Yazıtı'nda ithalatçı lehine tanındığını düşündüğü imtiyazları örnek göstermektedir. Kaunos Yazıtı'nın ilgili kısmını, bir ithalatçının, deniz yoluyla getirdiği malları en az 20 gün; kara yoluyla getirdikleriniyse en az 30 gün pazarda satışa sunması durumunda, bunları kentten yeniden çıkarışında çıkış gümrüğünden muaf olacağı şeklinde yorumlamaktadır⁷⁵³. Myra'daysa böyle bir süre koşulunun bulunmadığını, ithalatçının mallarını Myra'da pazara çıkarmasının, çıkış gümrüğünden muaf olması için yeter koşul olduğunu ileri sürmektedir. Myra'daki bu durumaysa, ithalatçının *Koinon*'un görece geniş gümrük sahası içine soktuğu malları, buradan yeniden çıkarmak zorunda kalmadan bir satıcı bulma olasılığının, Kaunos'a nazaran çok daha yüksek olmasıyla açıklamaktadır.

H. Brandt, Letoon'da bulunmuş ve A. Balland tarafından yayınlanmış olan yazıtın⁷⁵⁴ Lykia Birliği'nin aynı zamanda gümrük birliği olduğu görüşünü desteklediğini düşünmekte-

⁷⁵³ Engelmann, Kaunos Yazıtı, str. C 8-15'i burada yanlış yorumlamaktadır. Bu satırların doğru yorumu için bak.: aş. böl. 3.4.2.1.

⁷⁵⁴ Balland, Inscriptions, no. 86 [= SEG 31 , 1316 = SEG 33, 1182 = BE 1982, 384.

dir⁷⁵⁵. Anlamli bir bütün çıkarılamayacak kadar parçalar halinde ele geçen ve İS 2. yy.'ın ortalarına tarihlenen⁷⁵⁶ yazıt, Kaunos ile Lykia Birliği kenti Kalynda arasındaki muhtelif sorunların çözümüne ilişkin düzenlemeleri yansıtmaktadır. Detayları açık olmamakla birlikte, söz konusu düzenlemelerin gümrük sorunlarını da içerdii anlaşılmaktadır (B 11dd.). Buna göre, Kaunos'ta *panegyris* sırasında vergi muafiyeti (□ τ□ λδου) bulunduğu anlaşılmaktadır (str. 12: πανηγ□ ρροξ□]ν□ μα⁷⁵⁷. Brandt, ticareti bu yüzden büyük zarar görmüş olması gereken Kalynda'nın; pazarını cazip ve rekabetçi kılmak için neden benzer bir □ τ□ λδου yararlanmadığını sormaktadır. Bu sorunun yanıtının da Engelmann tarafından geliştirilen, Lykia Birliği'nin aynı zamanda bir gümrük birliği olduğu hipotezinde yattığını düşünmektedir. Zira, Lykia Birliği'nin bir üyesi olan Kalynda, keyfi olarak vergi tayin edemediği gibi vergi muafiyeti de tanıyamamaktadır. Çünkü ithalat ve ihracat üzerinde gümrük tekelinin Lykia Birliği'ne ait olduğunu düşünmekte; dolayısıyla Letoon Yazıtı'nı Lykia içindeki gümrük birliğine dair dolaylı bir veri olarak görmektedir (s. 92).

Brandt ayrıca, Engelmann'ın, tezini desteklemek için yararlandığı Kaunos Yazıtı'na (str. C 8-15) dair yorumunun hatalı olduğunu vurgulamaktadır. Yunanca metin, malın vergiden muaf olarak kentten yeniden çıkarılması için, kara yoluyla getirilenlerin en az 30, deniz yoluyla getirilenlerinse en az 20 gün pazara sunulması gerektiği şeklinde anlaşılmamalıdır. Burada daha ziyade, bir malın söz konusu zaman dilimi içinde vergisizce kentten yeniden çıkarılabileceği hükmü karara bağlanmaktadır. Kısacası ithalatçı malını vergi ödemedi kentten yeniden çıkarmak isterse bu zaman kısıtlamasını aşmamalıdır. Başka bir deyişle Brandt, yazıtın E 3-14 satırlarının, bahsedilen süre kısıtlamasının aşılması durumunda malın kentten çıkarılışının gümrüğe tabi olacağı şeklinde anlaşılması gerektiğini belirtmektedir (syf. 93). Bir malın kentten yeniden çıkarılışının, yukarıda bahsedilen koşullar altında vergiden muaf tutulmasıyla da Kaunos'a yapılan ithalatın teşvik edilmesinin amaçlandığını düşünmektedir. Zira ithalatçı, satamadığı malları söz konusu zaman dilimleri içinde kentten yeniden çıkarırken ekstra bir vergi ödemek zorunda kalmayacaktır. Brandt, bir malın kentten vergisizce çıkarılabilmesi için pazardaki arz süresine getirilen kısıtlamanın da benzer bir anlam taşıdığını düşünmektedir. Zira, ithal bir mal zaman kısıtlaması olmadan pazarda kaldıkça, bu durum fiyatların aşırı oranda düşmesine; bunun sonucunda da bölgenin, kar şansı oldukça azalan yeni ithalatçılar için cazibe merkezi olmaktan çıkmasına yol açacaktır. Dolayısıyla, malın kentten

⁷⁵⁵ Brandt, Zollinschriften, 91dd.

⁷⁵⁶ Balland, Inscriptions, 260d; C. P. Jones, Bookreview, Phoenix 37, 1983, 73; Brandt, Zollinschrift, 91.

⁷⁵⁷ Krş.: Kaunos Yazıtı, D 8, 13.

yeniden çıkarılışı için getirilen vergi muafiyetiyle başlangıçta güdülen amacın tam tersine hizmet edilmiş olacaktır (syf 94).

Son olarak Myra Yazıtı H. Schwarz tarafından ele alınmış ve hem sözdizimsel hem de tarihsel içeriği açısından etraflıca değerlendirilmiştir⁷⁵⁸. Schwarz yorumuna, Lykia Birliği ve Myra örneğinde Birlik kentlerinin, hakkında son derece sınırlı bilgiler bulunan mali yapısına ilişkin önemine karşın yazıtın Alman bilim çevrelerinin yeterince ilgisini çekmemiş olmasının kendisinde yarattığı şaşkınlığı dile getirerek başlamaktadır (s. 17). Schwarz bu durumun, bir yandan Wörrle'nin anlaşılması güç bir üslup kullanmasından; bir yandan da bu tür eserlerin modern bilimde kaynak kritiği yapılmadan kullanıldıklarında, 'ikincil elden araştırma yapma' gibi pseudo-bilime yol açmalarından kaynaklandığını vurgulamaktadır. Bu koşulların kendisini yazıtı yeniden ele almaya ittiğini belirten Schwarz (s. 18), incelemesine yazıtın söz dizimsel değerlendirilmesiyle devam etmektedir.

Schwarz öncelikle, Wörrle'nin yazıtın ele geçen kısmının iki ayrı paragraftan oluştuğu savını ve paragraf I'ı teşkil eden ilk 10 satırı hiçbir noktalama işareti kullanmadan tek bir cümle olarak değerlendirmesini eleştirmektedir. Ona göre, paragraf I'deki tek tam cümle, κα δ̄ δοσθᾱ π̄τ̄ Ϝ[̄ λεωϜ̄] Ϝ̄ θνει.. Ϝ̄ κ̄ στ̄οῡ τοῡζ̄δ̄ην̄ ϱ̄ᾱ πακισχε̄ λιᾱ cümlesidir. ε̄ τ̄δ̄ῑ τ̄ ν̄ νητ̄ε̄ν̄ τ̄δ̄ῑ τ̄ [ca.] ΤΩΝ ifadesi ise δ̄ δοσθᾱ ile ilişkilidir ve para transferinin kimin tarafından üstlenileceğini belirlemektedir. Ϝ̄ π̄τοϱ̄ Ϝ̄ Μ̄ ϱ̄οιϱ̄ νοδ̄ημοσιω[ν̄ οῡ π̄τ̄ Ϝ̄εσσαρακοστ̄ Ϝ̄ ε̄ σαγομ̄ ν̄ν̄ π̄ τ̄]ς̄ξ̄ νηϱ̄κᾱ καταπιπρασκομ̄ νων̄ ν̄ Μυ[ρ̄ ωπ̄]λεῑ ifadesiyle de 7.000 *denaria*'nın ne amaçla ödeneceği belirtilmektedir. Bundan dolayı Schwarz, str. 5'deki κα δ̄ δοσθᾱ ifadesiyle kendi başına anlamlı bir bütün oluşturan ayrı bir cümle başladığını düşünmekte ve söz konusu yeni cümle için κᾱ bağlacıyla başlamasının da bu görüşü desteklediğini eklemektedir. Dolayısıyla, bu yeni cümlede Myra'nın gümrük geliri karşılığında *Koinon*'a olan yükümlülüğü söz konusudur. Ayrıca, yine aynı cümlede Myra'da satılan ithal malların *tessarakoste* vergisine tabi olduğunun belirtilmesine karşın; Myra'ya getirilmiş olmakla birlikte, burada satılmayan mallar için nasıl bir uygulamanın söz konusu olduğu sorusu yanıtız kalmaktadır. Schwarz, Wörrle'nin dikkate almadığı bu sorunun yanıtınınτο̄]ς̄ ε̄ σϱ̄ ϱ̄οντ̄ῑ Ϝ̄ Ϝ̄τ̄ ν̄Μ[υρ̄ ᾱν̄ π̄ λιν̄ π̄τ̄ Ϝ̄ς̄ νηϱ̄ε̄ Ϝ̄τ̄ δ̄ηνεκ̄[Ϝ̄ ϱ̄ π̄ϱ̄αϱομ̄ νων̄ ν̄των̄ ε̄ σαγομ̄[ων̄ πρ̄ Ϝ̄] δημοσῑ νιο̄ cümlesinde saklı olması gerektiğini düşünmektedir. Zira, bu cümle için Myra'nın *Koinon*'a karşı olan yükümlülüklerinin belirtildiği bir sonraki cümleyle gramatik ve anlamsal açıdan hiçbir bağının olmadığına işaret etmekte ve söz konusu iki cümle için üst nokta ile birbirlerinden ayrılmalrı ge-

⁷⁵⁸ Schwarz, Zöllinschrift aus Myra, 15-38.

rektiğini belirtmektedir (s. 19d). Buna karşın Wörrle'nin hiçbir noktalama işareti kullanmamasından dolayı, εϑ δῆν εκ[ς ifadesini cümlelerin, AcI ile kurulmuş olup kaybolan baş kısmıyla birlikte değerlendirdiğini ve Myra'ya ithal edilen malların beyan zorunluluğunu da πηροφομ νωπ ντων ε σαγομ[ων yan cümlesiyle özdeşleştirdiğini belirtmektedir. Oysa Schwarz, gramer açısından burada bir *participium* kurmasının söz konusu olduğunu ve ana cümleyi de öznesi ε σφορεντ olan AcI kurmasının oluşturduğunu düşünmektedir. Bu durumda cümlelerin kaybolan baş kısmı sanki bütün ithalatçılar için değil; sadece Myra'ya mal getirenler için bir yükümlülük içeriyor gibi anlaşılmaktadır. Oysa, Schwarz'ın düşüncesine göre, söz konusu *participium* cümlesi sadece ε σφ ροντ[ε ε ϑ v M[υρ[α]ν[λι ile bağlantılı olmak zorunda değildir. Kısacası, beyan zorunluluğunun sadece Myra'ya ithal edilen, başka bir deyişle sadece Myra'da satmak için belirlenen mallar için mi geçerli olduğu; bunun yanında transit mal olarak Myra limanında karaya çıkarılan malların da bu kapsama girip girmedikleri hususunda yazıtın ele geçen kısmından kesin bir yargıya varılamamaktadır. Bu durumda, *eisphorentes*'in *apographe* temelindeki yükümlülüğünün Wörrle'nin düşündüğü gibi ödemede bulunma yükümlülüğü olarak anlaşılması ne gramer ne de içerik açısından mümkün gözükmemektedir. Schwarz, bu doğrultuda iki neden daha ileri sürmektedir (s. 20d):

1) *Apographe* terimi hiçbir durumda vergi ödenmesi anlamına gelmemektedir. Bunun yerine bu terim, herhangi bir gümrük sınırından girişte ya da çıkışta kontrol amaçlı bir makbuz işlevi görmektedir. (Krş.: Kaunos Yazıtı Frag. B ve C; Bean, Caunos II, 97dd; Schwarz, 388d; 390dd; Engelmann-Knibbe, Zollgesetz, str. 8-11; 16dd; 22dd.).

2) Wörrle'nin 'bundan böyle' anlamıyla çevirdiği εϑ δῆν εκ[ς ifadesinin giriş vergisinin ödenmesiyle ilişki içine sokulması sonuçta yeni bir düzenlemeyi vurgulamakta ve bunun öncesinde vergi ödenmediğini düşündürmektedir. Eğer böyle olsaydı, buradaki yeni düzenlemenin ithal mallara ikincil bir verginin getirilmesiyle ilişkili olması beklenirdi. Zira, Myra'da satılan ithal malların zaten vergiye tabi olduğu metinden kesin bir şekilde anlaşılmaktadır. Bu verginin kime ödenmesi gerektiği sorusunu ortaya atan Schwarz, Myra'da el değiştiren bir malın ikinci bir vergiye tabi olup olmadığının metnin bu kısımda eksik olmasından dolayı anlaşılamadığını vurgulayan Wörrle'nin Myra kentini ima ettiğini belirtmektedir. Buna karşın, bir malın aynı vergi otoritesi tarafından çifte vergilendirmeye tabi tutulmasının antik dönemde tartışmalı bir husus olduğunu vurgulayan Schwarz, her halükarda, Wörrle tarafından ileri sürülen yorumun Myra'ya getirilen, ama burada satılmayan mallarla ilgili problemi açıklamadığını yinelemektedir (s. 21).

Bu yorumlar ışığında Schwarz, yazıtın baş kısmında AcI ile kurulmuş ve yazıtın başlangıcını oluşturan eksik cümlelerin, Wörrle'nin yorumunun aksine, verginin Myra kentine ne zaman - yani ancak satışın Myra kentinde gerçekleşmesinin ardından - ödeneceğini belirlediğini düşünmektedir. Nitekim, bu düzenlemenin neden sadece εϰ σφϰ ροντϰτι ϣϰ ζϰ v M[υρϰ ᾱνπϰ λῑλε ilgili olduğu da bu sayede açıklanabilmektedir. Dolayısıyla εϰ ϣϰ δ̄ιηνεκϰ[ς ifadesi bu şekilde gerçek anlamını bulmuş olmaktadır: her zaman, her daim. Böylece ithal bir malın gümrüğü Myra'daki satışının ardından Myra'ya ödenirken; burada satılmayan malların gümrüğünü Myra kenti alamayacaktır. Yazıtın beşinci satırından itibaren gümrük vergisinin hali hazırda kiralanmış; böylece de verginin toplanmasına başlanmış olduğu açık bir şekilde ortada olduğu için, burada yeni bir düzenlemeden ziyade hali hazırdaki koşulların daha da aydınlatılması söz konusudur. Bundan dolayı Schwarz, yazıtın çekirdeğinin ϰ π̄φραφομϰ ν̄ωνϰ ν̄τωϰ ϣϰ σαγομϰ[ω̄ν *participium* kurmasında bulunduğunu düşünmektedir. Zira, bütün ithal malların gümrük istasyonunda beyan edilmesi zorunluluğuyla hem Myra'da el değiştirip vergisi ödenen, hem de burada henüz satılmadığından vergisi ödenmemiş malların kontrolü mümkün olacak; böylece, her tür suiistimal olasılığı baştan engellenebilecektir (s. 22). Kısaca, Schwarz'ın yorumuna göre, *eisphorentes*'le ilgili talimatla son bulan cümle içerik olarak gümrük vergisinin hangi durumda Myra kentine ödeneceği koşulunun yanında bütün ithal malların δημοσιϰ ν̄ιδ̄α beyanı ön şartını düzene sokmaktadır. Söz konusu δημοσιϰ ν̄ιδ̄adaki mültezim böylelikle, Myra'ya ithal edilen mallar üzerinde tam bir kontrol imkanına sahip olmalıdır. Bununla birlikte, bu δημοσιϰ ν̄ιδ̄adaki mültezimin kentin mi yoksa *Koinon*'un mu mültezimi olduğu belirsiz kalmaktadır. Schwarz, str. 5'te başlayan bağlı cümlelerin, gramatik olarak kendi başına bir bütünlük arz etmekle birlikte, yazıtın baş kısmında eksik kalan cümlelerin mantıksal devamı olarak ele alınması gerektiğini belirtmektedir: Kent, Myra'da toplanan *tessarakoste*'den Lykia Birliği'ne yıllık 7.000 *denaria* ödeyecektir. Bu ödemenin yerine getirilmesi için Roma erki iki seçenek sunmaktadır: *Koinon*'a yapılacak ödeme ya Myra'nın kendi mültezimleri tarafından veya yazıtın bu kısmı tahrip olduğu için adı okunamayan bir kent memuriyeti tarafından gerçekleştirilecektir. Schwarz, söz konusu kent memuriyeti için Wörrle tarafından ileri sürülen *dekaprotos*'luk makamının yerine *tamias*'lık makamını önermektedir. Zira, *dekaprotos*'luk makamının bir kentin Roma'ya ödeyeceği vergi gelirlerinden sorumlu olmakla birlikte, kentin günlük idari meselelerinde yetkili olmadığını düşünmektedir. Nitekim, Schwarz'ın iddiasına göre, kentin *Koinon*'a yapacağı ödemede Roma'ya karşı olan bir yükümlülük değil; bir kent memuriyeti tarafından idare edilmesi gereken kent kasasına ilişkin gelir-gider durumu söz konusudur. Bu noktadan hareketle Schwarz, str. 6'nın sonundaki boşluğu [ταμ̄εινϰ]ν̄ων olarak tamamlamaktadır (s. 22).

Bütün bu değerlendirmeler sonucunda yazıtın ilk paragrafı için şu çeviri önerisini sunmaktadır (Str. 2- 10):

.... π□ νταρο□]ς ε□ σφ□ ροντι□ε□ζ τ□ Μ[υρ□ α]ν
 π□ λι□ π□ ξ□ νη□ τ□ δηνεκ□[ς □ πφ
 γραφομ□ νωπ□ ντων□ σ□ σαγομ□[ωνπρ□ τ□]
 5 δημοσι□ νωκα□ δ□ δοσθα□ π□ π[□ λεω□]
 □ θνα□ τ□ ν νητε□ν τ□ [ca.]
 ΤΩΝ □ π□το□ Μ□ ροι□ νοδημοσιω[ν□ ο□ π□
 τ□ τεσσαρακοστ□ τ□ σ□ σαγομ□ ν[ων π□]ς
 ξ□ νη□ καταπιπρασκομ□ νω□ ν□ Μυ[ρ□ ωπ□-]
 10 λει □ κ□ στου του□ ρ□ πακισχε□ .λια

Myra kentine yabancı bir ülkeden mal getirenler, [mal ancak Myra'da satılırsa] her daim [tessarakosteyi Myra kentine ödeyeceklerdir]; bununla birlikte bütün ithal mallar gümrük istasyonunda beyan edilmelidir. Ve Koinon'a kent tarafından ister mültezimler, ister maliye memurluğu yapanlar aracılığıyla olsun, yabancı ülkelere ithal edilip de sadece Myra'da tessarakoste üzerinden kesin satışı yapılan mallar için yıllık olarak 7000 denaria ödenecektir.

Bunun ardından Schwarz, Wörrle'nin edisyonuna göre str. 11'den itibaren başlayan ikinci paragrafın yorumuna girişmektedir. Her şeyden önce, Wörrle'nin str. 10'daki μ□ ρ□ ve bundan sonraki boşlukta paragraf numarasını veren bir iki harflik sayının bulunduğu tamamlama önerisine Schwarz, yazıtın fotoğrafı üzerinde yaptığı kontrolün adından MEPO okumasının kesin olmadığını söyleyerek karşı çıkmaktadır (s. 23). Bundan dolayı da, yazıtın str. 11'den itibaren yeni bir paragrafa ayrılmasının zorunlu olmadığı görüşündedir. Wörrle'nin ikinci paragrafın başında τ□ ν□ ile başlayan *participium* kurmasını *kondisyonel* veya *temporal* anlamda çevirmesinin cümlelerin anlaşılmasını güçleştirdiğini düşünen Schwarz, ikinci paragrafın ana cümlesinin, diğer bütün yan cümlelerin kendisine bağlı olduğunu belirttiği δ□ δοσθα□ π□το□ □ κκομ□ ζοντο□ τ□ □ θνουδημοσι□ ναι□ □ ρισμ□ ν□ τεσσαρακοστ□ τ□ locümlesi olduğuna işaret etmekte ve τ□ ν□ ile başlayan *participium* kurmasını bu ana cümlelerin zarf tümleci olarak anlamakta ve Wörrle'nin, metni str. 10'nun sonundan itibaren μ□ ρ□ başlığı altında paragrafa ayırarak söz konusu onuncu satırın sonunu devamındaki satıra bağlama olasılığından uzaklaştığından, metni doğru anlama şansını yitirdiğini söylemektedir (s. 24). Oysa, metin kendi önerisi doğrultusunda anlaşılınca, paragrafın ana cümlesini - δ□ δοσθα□ π□το□ □ κκομ□ ζοντο□ τ□ □ θνουδημοσι□ ναι□ □ ρισμ□ ν□ τεσσαρακοστ□ τ□ locümleyecek tümlecin zaman değili; zarf tümleci

olması beklenmektedir: Zira, bu tümleçten beklenen anlam Birlik mültezimlerine ödemenin ne zaman değil ne için yapılacağıdır. Paragrafta dile gelen diğer bütün ilişkiler açık olduğundan, zarf tümleçsel bağlantı ancak ikinci paragrafın başında aranmalıdır. Wörrle tarafından zorunlu olarak birinci paragrafta alınan bir önceki cümlede Myra kentinin buraya ithal edilip burada satılan mallardan aldığı *tessarakoste* gelirinden *Koinon*'a yıllık 7.000 *denaria* ödeyeceği belirtilmektedir. Bu şart başka yansımalar da taşımaktadır: 1) Gümrük sadece ithal mallar için söz konusudur. Böyle bir mal Myra'ya getirilip burada tamamen veya kısmen satılınca *tessarakoste*'yi Myra kenti almaktadır. 2) Malın tamamının Myra'da satılması şart değildir 3) Malın bir kısmı Myra'da satılmayıp da Lykia'nın başka bir kente götürülmek istenirse, malın satılmamış olan bu kısmı için vergi henüz ödenmemiş olacaktır. Herhangi bir yasal düzenleme beklenir olduğu gibi, böyle bir durumda ne olacağı karara bağlanmış olmalıdır. 4) Schwarz, bu durumdaki kararın str. 10dd'de dile getirildiğini söylemektedir. Myra'dan tekrar çıkarılan ithal bir malın vergisi, yürürlükteki gümrük yasası uyarınca *Koinon*'un mültezimlerine ödenecektir. Schwarz, str. 5'te bahsedilen δημοσιωνίων mültezimlerinin Myra'ya getirilen bütün ithal malların bilgisine sahip olduklarını yorumunu yinedikten sonra, bu cümlenin hem gramer hem de içerik açısından Myra'nın *Koinon*'a karşı olan yükümlülüklerinin dile getirildiği cümlenin mantıki devamı olduğu sonucuna vararak, str. 10'nun sonunu paragraf ayracı olarak anlayan Wörrle'nin önerisi yerine μερ[π ν]tamamlamasını önermektedir:

μερ[π ν]

11 τ δ κκομιζομ νων πτ Μυρ ωπ λεως
 κ ν πτ ξ νης σκομισθ ντων σ ς
 τ παν Δυκ απ λις ξ ης τινα τρ π,
 δ δοσθαί πτο κκομ ζοντος τρ θνουθη-
 15 μοσι νατ ρισμ νων τεσσαρακοστ τ λος
 π κε σθαρ σιατ τ δημοσιωνικ ν μον
 ε τυχε τε

Şayet biri, dışarıdan (Lykia Birliği'nin dışından) getirilen mallardan Myra'dan tekrar çıkarılacak olan bütün kısmını, herhangi bir şekilde Lykia'nın başka bir kentine götürürse, (bu kısmı Myra'dan) çıkararak kimse tarafından Koinon'un mültezimlerine tessarakoste olarak belirlenmiş olan gümrük miktarı ödenecektir. Aksi takdirde demosionikos nomos uyarınca mallar haczedilecektir.

3.4.1.1 Genel Değerlendirme

Schwarz, Wörrle'nin bütün gümrük sahasının Romalı mültezimlere kiralandığı genel Roma uygulamasından farklı olarak gümrüğün iki yerel kuruma (kent ve *Koinon*) kiralandığı Lykia'nın, Roma gümrük idaresi içinde özel bir yere sahip olduğu görüşünü kabul etmemektedir. Zira, gümrüğün bu şekilde yerel kurumlara devredilmesinin şeffaflık ilkesine; dolayısıyla da Roma karakterine uymadığı düşüncesindedir. Ona göre, böyle bir süreçte sadece gümrüğün kontrol mekanizması zorlaşmakla kalmayacak; aynı zamanda bürokratik harcamaların artması Roma'nın gümrükten elde edeceği geliri son derece azaltacaktır (s. 28d). Bu gerekçelerden ötürü Wörrle'nin geliştirmiş olduğu savın hatalı olduğunu ileri süren Schwarz, bunun yerine, aslında Engelmann'ın gümrük birliği tezine oldukça yakın bir model önermektedir: Myra Yazıtı'nın Roma *portorium*'u ile hiçbir ilgisi yoktur; burada sadece kendi egemenlik sahası sınırlarının gümrük beyi olan *Koinon* ile kendi teritoryumunun gümrük ecesi olan Myra kenti arasındaki bir anlaşma; dolayısıyla sadece bu iki yerel kurumun gümrük gelirleri söz konusudur. Sonuç olarak Schwarz, geliştirdiği gümrük modeli uyarınca yazıtta geçen *tessarakoste*'yi Roma *portorium*'u olarak değil; kent gümrüğü olarak görmektedir: Lykia'nın dışından getirilen bir mal Myra'ya girişinde *Koinon*'un makamlarına beyan edilmek suretiyle Lykia'nın bir başka kentinde aynı mal için bir daha giriş gümrüğü ödenmeyecektir. Nitekim, Myra'ya mal getirmiş olan bir tüccar, burada satamayıp da kentten tekrar çıkardığı mallar için *Koinon*'un mültezimlerine yaptığı ödemeyi, bunun karşılığında almış olduğu makbuzla Lykia'nın bir başka kentinde rahatlıkla belgeleyebilecektir. Schwarz, gümrük toplama hakkının *Koinon* ve tek tek kentler arasında bu şekilde pay edilmesi sayesinde de kentlerin, mal ticaretini doğrudan kendi pazarlarına çekerek gümrük gelirlerini arttırma olanağına sahip olacakları sonucunu çıkarmaktadır. Böylece, gümrükten elde edecekleri gelir ne kadar artarsa artsın; bu hak karşılığında *Koinon*'a ödenecek yıllık aidat sabit kalmaktadır (s. 28d). Kendi tezini açıklamak için Schwarz şöyle bir örnek vermektedir: Kargosunda mal olarak şarap ve ipek taşıyan, yabancı bir tüccar Lykia Birliği sınırlarına ilkin Myra'nın limanında girmekte ve malların bir kısmını burada satmaktadır. Bu malların gümrüğü kent kasasına (bunun sabit bir miktarı yıllık aidat olarak *Koinon*'un kasasına aktarılacak olmakla birlikte) girecektir. Aynı tüccar daha sonra Myra'nın pazarına çıkarmış olmakla birlikte, burada satamadığı geri kalan mallarıyla beraber Patara'ya doğru yola çıkmaktadır. Bu sefer Myra limanından çıkışta gümrük vergisini *Koinon*'un mültezimleri alacak ve bunun karşılığında ona bir makbuz vereceklerdir. Tüccar Patara limanına ulaştığında makbuzunu göstererek mallarını burada bir daha gümrük ödemedi satabilecektir. Myra'da pazara hiç çıkarmayıp gemide bıraktığı, dolayısıyla

Myra'da gümrüğe tabi tutulmamış olan mallar elbette bu sefer Patara'daki kent mültezimleri tarafından vergilendirilecektir. Buna karşın, Myra'da pazara çıkarılıp burada satılmadığından Patara'ya getirilen mallardan Patara kenti hiçbir gümrük geliri elde edemeyecektir. Bu durum, Lykia Birliği'nin sınır kentlerinin vergi kazançlarını artırmak üzere yabancı tüccarları *Koinon*'un gümrük sahasına ilkin kendi sınırları üzerinden girmeye teşvik etmek için birbirleriyle rekabet içinde buldukları düşüncesiyle açıklanabilir gözükmeyle birlikte, Lykia Birliği'nin sınırları üzerinde bulunmayan iç kısım kentlerinin neden hiçbir gümrük geliri elde etme hakkına sahip olmadıkları sorusu yanıtız kalmaktadır. Sonuç olarak, Engelmann ve Schwarz tarafından ileri sürölüp bu şekilde özetlenebilecek gümrük birliği savı, Birlik üyesi kentler arasında, gümrük toplayabilme imtiyazına sahip kentlerle bu haktan mahrum olan kentler olmak üzere, iki farklı sınıflandırmayı ön şart kılmaktadır. Gümrük birliği savının zorunlu bir sonucu olarak üye kentler arasındaki gelir adetsizliğinin *Koinon* aracılığıyla finanse edildiğini ileri sürmek; Lykia Birliği'nin hakkında oldukça az bilgi sahibi olunan mali yapısına ilişkin veriler ışığında oldukça zor gözükmektedir. Bu sorunun yanında, Engelmann ve Schwarz Lykia Birliği'nin aynı zamanda bir gümrük birliği olduğu tezini ileri sürerken Kent ve *Koinon* kasasıyla Roma *portorium*'u arasındaki ilişkiyi açıklayamamaktadırlar⁷⁵⁹. Schwarz'ın iddia ettiği gibi Myra Yazıtı'nda sadece Myra kentinin ve *Koinon*'un gümrük gelirleri söz konusu ise, Myra limanı Roma gümrük sahasının bir sınır noktası olduğu için, bu durumda gümrüğün üç farklı kirası söz konusu olacaktır: Kent gümrüğünün kent mültezimlerine kiralanması; *Koinon*'un gümrüğünün *Koinon*'un mültezimlerine kiralanması ve Roma *portorium*'unun imparatorluk mültezimlerine kiralanması.

Gümrük birliği tezinin kendi iç mantığından kaynaklanan yukarıda değinilen çelişkilerin dışında, Oinoanda'da bulunan ve 1988 yılında M. Wörrle tarafından yayınlanan Demosthenes Yazıtı da söz konusu teze karşı veriler içermektedir. Yazıtta *panegyris* günleri boyunca tanınan vergi muafiyeti⁷⁶⁰ hem giriş hem de çıkış vergilerini içermektedir⁷⁶¹. Oinoanda'nın sınırları eyalet sınırlarına dayanmadığı için⁷⁶² dışarıdan satmak üzere bir mal buraya ancak bir başka Lykia kenti üzerinden getirilebileceğinden⁷⁶³, Demosthenes Yazıtı'nın, Lykia Birliği'nin iç kısım kentleri arasındaki gümrük sınırları için önemli bir veri teşkil ettiği ortadadır.

⁷⁵⁹ Krş.: Marek, Kaunos, 148.

⁷⁶⁰ Wörrle, Stadt und Fest, 209-15.

⁷⁶¹ Demosthenes Yazıtı, str. 88d: Ε □ να □ κα □ □ τ □ λε □ πα □ σ □ ν □ ν □ παν[εγ □ ρ]ος □ μερ □ τ □ ν □ ν □ πιπρασκομ □ νων □ ντωκα □ θυομ □ νωκα □ ε □ σαγομ □ νων □ ε □ [σ]φερομ □ νωκα □ □ ξαγομ □ νων □ .ν

⁷⁶² Şahin-Adak, Stadiasmus Patarensis, Güz. 21-25. Buna göre eyaletin kuzeydeki sınır kentinin Balbura olması gerektiğine dair bak.: Şahin-Adak, op. cit., 171; krş.: Wörrle, op. cit., 213 dn. 171; Naour, Tyriaion, 12d.

⁷⁶³ Krş.: Wörrle, op. cit., 213.

Bunun dışında Wörrle, haklı olarak, giriş ve çıkış gümrüğüne getirilecek muafiyet için valinin onayına baş vuran makam kent mercileri olduğu için (Demosthenes Yazıtı str. 109), burada kentin kendi teritoryum sınırlarının söz konusu olması gerektiğini düşünmektedir. Bu çıkarımın, kendisinin daha önce Myra Yazıtı üzerine yorumlarını desteklediğini vurgulayan Wörrle, Demosthenes Yazıtı'nın Lykia içi gümrük sınırlarının geri kalan diğer bütün kentler için de söz konusu olma olasılığını güçlendirdiğini ve gümrük birliği tezine karşı güçlü bir argüman olduğunu belirtmektedir⁷⁶⁴.

Schwarz, kendi yorumu açısından ortaya çıkan bu sorunu, Oinoanda teritoryumunun en azından bir kısmını Lykia Birliği'nin sınırları üzerine yerleştirmekle aşmaya çabalamaktadır⁷⁶⁵. Bununla birlikte, *Stadiasmus Patarensis* Anıtı'nın da gösterdiği gibi Oinoanda, eyaletin bir sınır kenti değildir⁷⁶⁶. Üstelik, Oinoanda'da Demosthenes Yazıtı aracılığıyla tespit edilen gümrük, Myra Yazıtı'nın yansıttığı gümrük sisteminden tamamen ayrı tutulacak olursa, bu durumda söz konusu gümrük sınırlarının sadece Lykia içinde üretilip sadece burada dolaşıma çıkan, kısaca hiç bir surette dışarıdan getirilmemiş olan malların yerel ticareti için geçerli olduğu temelsiz savına mahkum olunmaktadır⁷⁶⁷. Schwarz bu sorunu, dış kökenli malların ticaretinin liman kentlerinde yoğunlaştığı ve bu malların daha sonra kara yoluyla Lykia'nın iç kısımlarına taşınmasının büyük tüccarlar için pek cazip olmadığı iddiasıyla geçiştirmektedir⁷⁶⁸. Zira, ona göre, büyük sıradağlarla çevrili Lykia'nın topografik yapısı ticaret güzergahları için yaygın bir yol ağına müsaade etmemektedir. Oysa, *Stadiasmus Patarensis* Anıtı'nın göstermiş olduğu gibi Lykia, eyalet yapılmasının ardından yaygın bir yol ağıyla donatılmıştır⁷⁶⁹. Bunun dışında Orta Lykia'da yürütülen yüzey araştırmaları, bu dağlık bölgenin İmparatorluk Dönemi'nde yoğun bir şekilde iskan gördüğünü belgelemektedir⁷⁷⁰.

⁷⁶⁴ Wörrle, op. cit., 214 dn. 179.

⁷⁶⁵ Schwarz, *Zollinschrift aus Myra*, 34.

⁷⁶⁶ Bak.: yk.

⁷⁶⁷ krş.: Wörrle, op. cit., 213.

⁷⁶⁸ Schwarz, *Zollinschrift aus Myra*, 35.

⁷⁶⁹ Söz konusu anıt Lykia kentlerini birbirine bağlayan toplam 67 güzergah vermektedir.

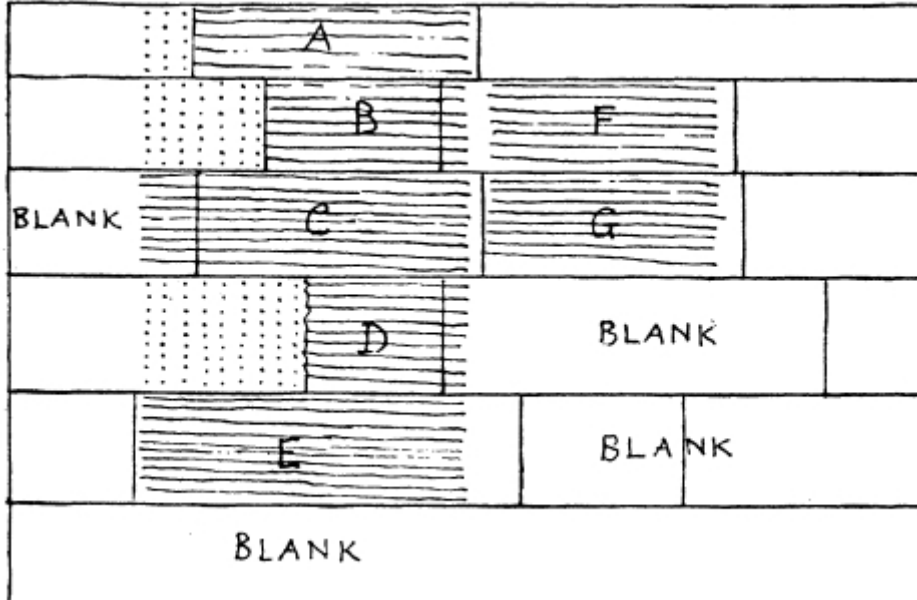
⁷⁷⁰ F. Kolb et al., *Lykische Studien* 1-6 (1993-2001).

3.4.2 Kaunos Yazıtı Işığında

G. E. Bean 1954 yılında, liman yakınlarında bulunmuş olması gereken bir binanın duvarlarına ait, toplam 9 blok üzerinde ele geçmiş bir yazıt yayınlamıştır (Res. 13)⁷⁷¹. Bean'ın yeniden kurma denemesine göre, yazıt orijinalde 12 blok üzerine kazınmış olmalıdır (Res. 14). Bean, hem binanın orijinalinin bulunmuş olması gerektiği topografyadan hem de yazıtın içeriğinden hareketle bunun bir gümrük binası olduğunu düşünmüştür⁷⁷².

Res. 13: Kaunos Çeşme Binası'nın Restorasyon Öncesi Durumu [Bean, Caunus II, s. 96 Fig. 47'den].

Res. 14: Kaunos Çeşme Binası Yazıtlı Blokları için Bean'ın Restorasyon Önerisi [Bean, Caunus II, s. 99 Fig. 48'den].

⁷⁷¹ Bean, Caunus II, no. 38.

⁷⁷² Bean, op. cit., 97.

Bean, 5-6. satırlarında, birinin Kaunios *ethnikon*'uyla birlikte verildiği, *genetivus* halindeki birkaç şahıs ismini göz önünde bulundurarak bu bloğun yazıtın başlangıç kısmı olduğu⁷⁷³ ve Hestiaios adında bir şahsın soyundan gelen iki kişinin kent tarafından onurlandırılmasını içerdiği sonucuna varmaktadır. Bu iki kişinin kent tarafından onurlandırılma nedeniyse, ihraç ve ithal edilen mallara uygulanan gümrüğün kaldırılması için 60.000 *denaria*⁷⁷⁴ vakfetmiş olmalarıdır. Bean, □ ντε□ ,θῆν vθ□, δε Κα□ v□ gibi ifadeleri dikkate alarak, burada imparatorluk *portorium*'u ile ilişkili olarak Roma tarafından yapılan bir düzenlemenin değil; bir kent gümrüğünün söz konusu olduğunu düşünmektedir. Ayrıca yazıtta kara yoluyla kente getirilen malların ele alınmasının da bu düşünceyi desteklediğini belirtmektedir. Zira, onun düşüncesine göre, kara yoluyla getirilen mallar, imparatorluğun herhangi bir sınırını geçemedikleri için *portorium*'a da tabi olmayacaklardır. Bu düşünce Bean'ı daha sonra Kaunos'un, İmparatorluk Dönemi'nde kendi vergilerini toplama hakkına sahip birkaç *civitas liberae*'dan biri olduğu sonucuna götürmektedir. Bu çıkarımlar ışığında da yazıtın, Kaunos'un Plinius⁷⁷⁵ tarafından özgür bir kent olarak aktarıldığı döneme (İS 1. yy.) tarihlendirilmesi gerektiğini, ayrıca harf karakterlerinin de bu sonucu desteklediğini belirtmektedir⁷⁷⁶. Bunun ardından da yazıtın bir kent meclisi kararı olduğunu yineleyerek, yine yazıtta birkaç kere geçen ve kent gümrüğü yasası olması gerektiğini belirttiği □ δημοσιωνικ□ υ□ μὲν farklı olduğunu ileri sürmektedir. Nitekim, söz konusu meclis kararı vergi yükümlülüğünün düzenlenmesinden ziyade kaldırılmasını içermektedir (s. 100).

Yazıt bloklarının ait olduğu yapı Kaunos kazı ekibi tarafından restore edilmiş ve bunun, Bean'in düşündüğü gibi gümrük değil, çeşme binası olduğu ortaya çıkmıştır⁷⁷⁷. Çeşme binasının yakınında, bir yuvarlak altar buluntusu ile lokalize edilen ve gümrükçülerin adına bağış ödenmesini talep ettikleri Aphrodite tapınağı bulunmaktadır⁷⁷⁸.

Ayrıca Bean'in bu yorumlar doğrultusunda 1954 yılında yayınlamış olduğu yazıt C. Marek tarafından yeniden değerlendirilmiştir⁷⁷⁹. Marek, binanın sağ *ante* çıkıntısı üstünde 4 blok üzerine yazılmış yeni bir yazıtın varlığını ortaya çıkarmıştır. Ele geçen bu yeni satırlar yazıtın, Bean'in düşündüğü gibi İS 1. yy.'ın başlarına değil; Hadrianus Dönemi'ne tarihlendi-

⁷⁷³ Blokların konumu için bak.: Bean, op. cit., 99 Fig. 48.

⁷⁷⁴ Marek'in edisyonunda bu miktar 66.000 *denaria*'dır (str. B 5d).

⁷⁷⁵ Plin. Nat. Hist. 5, 103.

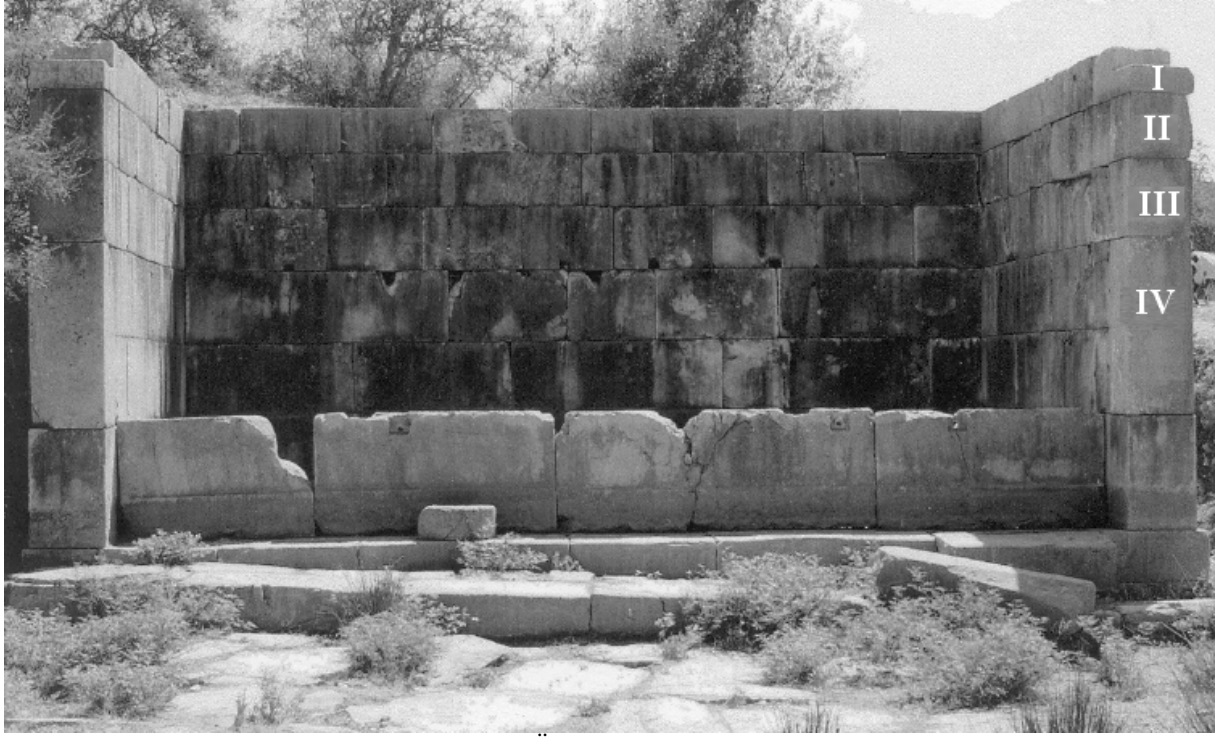
⁷⁷⁶ Bean, op. cit., 100; krş.: Bean, op. cit., no. 37, s. 96 dn. 22. Bu tarihleme Velissaropoulos, Naucrères grecs, 223; Purpura, Il regolamento dogonale di Cauno, 273; Schwarz, Haben oder Soll, 385dd, tarafından da kabul görmüştür.

⁷⁷⁷ C. Işık, , Kaunos Liman Agorası, Çeşme Binası (Ankara 1994).

⁷⁷⁸ C. Işık, Liman Agorası Çeşme Binası (Das Brunnenhaus an der Hafenanagora) (Ankara 1994) 191d.

⁷⁷⁹ C. Marek, Inschriften von Kaunos.

rilmesi gerektiğini göstermektedir. İmparator unvanlarının⁷⁸⁰ ardından Lykia Birliği İmparator kültü başrahibinin anılması İmparatorluk Dönemi'nde Kaunos'un Lykia'ya dahil olduğu yönünde önemli bir belge oluşturmaktadır. Burada adı geçen kişi Hadrianus Dönemi'nde bilinen *Lykiarkh*'lerden Stesithemis'tir⁷⁸¹.

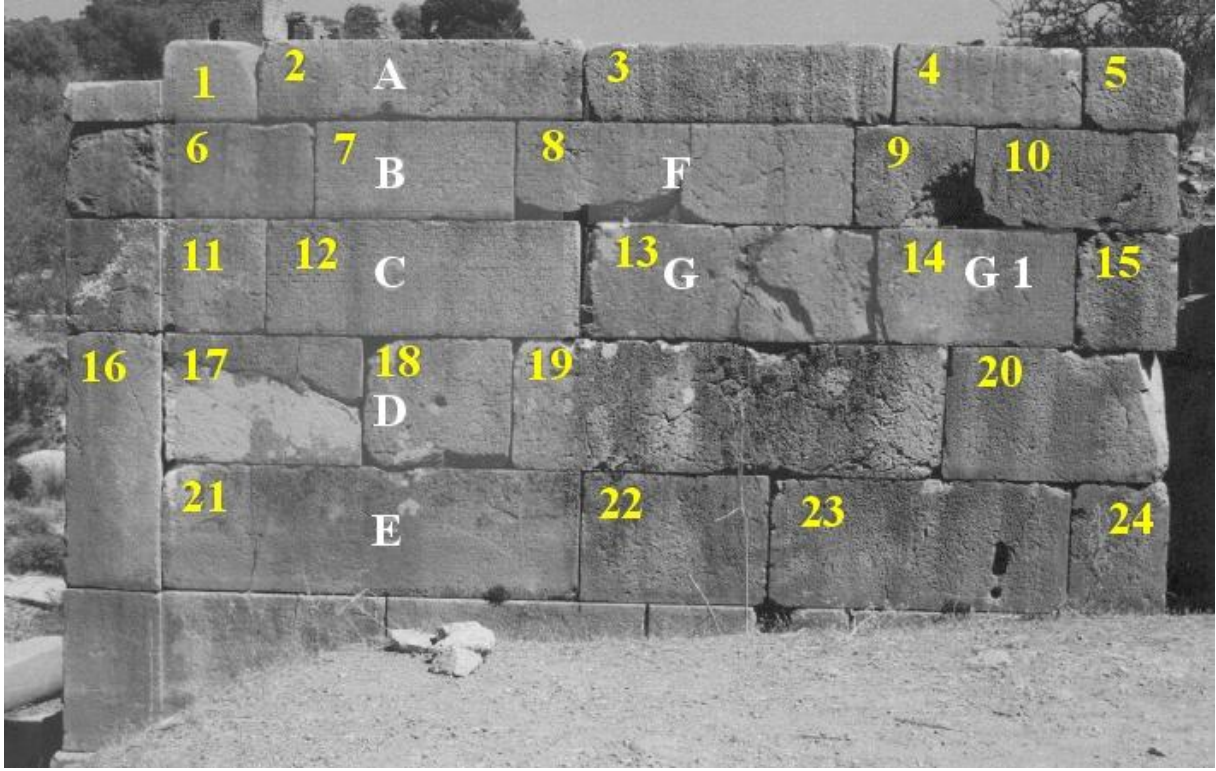

Res. 15: Kaunos Çeşme Binası'nın Önyüzü [Marek, *Inscripfen von Kaunos*, baskıda]

Bunun dışında, binanın yeniden ayağa kaldırılması, hem Bean'in blokların sıralaması için yaptığı öneriyi doğruladığı gibi; Bean tarafından görülmemiş olan ve A ile D bloklarının başlangıç satırlarını taşıyan 1 ve 17 nolu bloklar üzerinde yeni okumalara imkan sağlamıştır. Söz konusu iki blok üzerindeki yazıtların yanı sıra Marek, Bean tarafından okunamayan bazı satırlarda yeni okumaları, bazılarında da yeni tamamlama önerileriyle yazıtı yayıma hazırlamıştır. Yazıtın aşağıdaki yorumuna Marek'in bu yeni edisyonu temel oluşturmaktadır.

⁷⁸⁰ Kamu gelirlerindeki bir değişikliğe gitme imparator iznine bağlıdır: Dig. 39, 4, 10; krş.: France, J., *Les revenus douaniers des communautés municipales dans le monde romain (république et Haut-empire)*, in: *Il capitolio delle entrate nelle finanze municipali in occidente ad in oriente*, Actes de la Xe Rencontre franco-italienne sur l'épigraphie du monde romain, Rome, 27-29 mai 1996, Rom 1999, 99 dn. 17; krş.: Kaunos Gümrük yazıtı: Her ne kadar burada imparator ya da vali gibi herhangi bir Roma merciine dair doğrudan bir işaret bulunmasa da, A7dd, yazıttaki koşulların resmi olarak yürürlüğe konduğuna (δησφολισμ□ υαε onaylandığına (κεκρωμ□ υοι) işaret etmektedir (büyük olasılıkla Roma otoritesi tarafından); krş.: Demosthenes Yazıtı: Wörle, *Stadt und Fest*, özl. 172dd, 132 dn. 314. Palmyra Gümrük Yazıtı; Ephessos Gümrük Yazıtı.

⁷⁸¹ Wörle, op. cit., 41 dn. 118'de onu İS 123'ten önceye yerleştirmektedir; krş.: Kokkinia, *Opramoasinschrift*, 212.

Res. 16: Kaunos Çeşme Binası'nın Arkayüzü [Marek, Inschriften von Kaunos, baskıda]

A 1-9: Giriş

□ π□ME[- - - - -
 ψ□ φισμ□α□ δ□ μο□το□ Καυν□ ων - - - - -
 - - - - - τα □ ψη□σμ □ να □ β□ουλ□ - - - - -
 - - - - - κατ□ τ□ δημοσι□ωνικ□ ν□ μ□ - - - - -
 - - - - -] κα□ κατ□ τ□ γεγον□[υ□]αν □ [πν□γελ□ αν□ πεπο□ ηνταῖ κ
 τ□ ν□ δ□ Μηνοφ□ νησο□ □ γρεοφ□ ντα□ Μηνοφ□ νουξβ' τ]ο□ □ Εστια□[υ]ο
 Κα□ ν[α] κα□ Μεν□ στ[α]ος Μην[νοφ□ νου]το□ □ γρεοφ□[το]ς το□ Μηνοφ□ νουβ'
 το□ Εστια□ ο□Κα□ νιο□α□ κατ□ τ□ γεγραμμ□ ν[π□]να περ□ το□ τωκεκεκυρωμ□ να
 κα□ διησφαλισμ□ να□ κατ□ τ□ νδε□[]ν διαγραφ□ τ□ ψηφ□ σματο□ π□τ□ ν□ ν
 □] πενγελ□ απειποιημ□ νων

Me[...]'nin [...]'liği sırasında Kaunos'luların Danışma Meclisi'nin [kararı] Danışma Meclisi'nde alınan karar [..... ve Gümrük Yasası] ve Hestiaios oğlu, Menophanes oğlu, Menophanes oğlu, Agreophon oğlu Kaunos yurttası [Menophanes] ile Hestiaios oğlu, Menophanes oğlu, Menophanes oğlu, Agreophon oğlu, Menophanes oğlu, Kaunos yurttası Menestratos'un vakfetmiş oldukları hayır ve güvence altına alınıp tasdik olunan belgelerle hayır sahiplerinin onur ilanları olan bu diagraphé uyarınca [.....].

τελε: Kaunos yazıtında τελε dan bahsedilen bütün durumlar sadece mal girişi ile sınırlıdır (C2d, 8, 13)⁷⁸². Buna göre, mal çıkarılışı vergi muafiyetinden hariç tutulmaktadır. Burada olasılıkla *demosionikos nomos*'un belirlediği bütün malların vergi muafiyetinden hariç tutulması söz konusu olmalıdır⁷⁸³.

A 9-12: Demosionikos Nomos'a Göre Vergiye Tabi Mallar

ρχοντοχο χρ ψο τ κυρ σεωτ ς πανγελ ας π[Sayı το] Θεσμοφορι νος μην στο νεστ τῶς τουελ[ψονται τ λος ντων ποτελ μ νων στ
λλιμ νιον ν ξαγομ νων ντωκα κατ[] γ κα κατ θ λασσακα τ ν
λοιπ νπ ντωντ νδιωρισμ νων ντ δημοσιζωικ ν με κοστ ντ[] νς
τειμ σεως

İçinde bulunulan yılın Thesmophorion ayının (...) gününde (hayır konusu vakfın geçerlilik kazanmaya) başlamasıyla, vergiye tabi olup, ister kara ister deniz yoluyla kentten çıkarılan mallarla demosionikos nomos'ta belirlenen bütün diğer mallar için λλιμ νων değerlerinin % 5 oranında vergi ödenecektir.

Gelecekte geçerli olacak düzenlemelerin kesin bir tarihten itibaren başlayacağı belirtilmektedir. İlk Kaunos'lu iki *euergetes*'in vakfına bakmaksızın vergiye tabi olmaya devam edecek genel durumlar belirlenmekte, kıymet üzerinden %5 oranında gümrük bedeli tespit edilmektedir⁷⁸⁴.

A 13 – B 6: Vakfedilen Miktar Karşılığında Getirilen Muafiyet (Atelia)

[E.g: χωρ ϑ τ προγεγραμμ νων νεσις στω τελε πς ντων ν π[τ] ς
ξ νης π[τ] πωλε σθαε ξα νων σφδρμ νων[τ]ουδηποτεο κα[κ]ατ
[γ] κα κατ [θ λασσαδι τ Μηνοφ νη γθφ ντοξ^{vacat} το Μηνοφ νουβ'
το Εστια Κα νιοψκα Μεν στρατοΜηνοφ νουτ]ο γρ[φ] ντοφο
Μηνοφ νουβ' το Εστια Κα[νιον κ ν δ ρρημ των κ]στου^{vacat}
δεδωκ ναι π[τ] στ ν σαγομ νων τελε[ας, καθ ς κτ ς]ανγελ ας
δηλο τα ργυρ^{vacat} (δην.) ξακισμ ρα^{vacat} ξαισχ λια

Bu vakfın açıkça göstermiş olduğu gibi, Hestiaiios oğlu, Menophanes oğlu, Menophanes oğlu, Agreophon oğlu Kaunos yurttaşı [Menophanes] ile Hestiaiios oğlu, Menophanes oğlu,

⁷⁸² Schwarz'ın (Soll oder Haben, 387) bunu ihracat için geçerli olan bir muafiyetin takip etmesi gerektiği düşüncesi, sözdizin açısından kabul edilemez bir savdır.

⁷⁸³ Krş. C 3: χωρ μ νων ν ρισμ νων ναι ποτελ ν

⁷⁸⁴ Bu gümrük oranı hakkındaki tartışma için genel olarak bak.: aş. böl. 3.4.3.3.

Menophanes oğlu, Agreophon oğlu, Menophanes oğlu, Kaunos yurttaşı Menestratos'un her birinin kendi keselerinden vakfetmiş oldukları 66.000 denaria sayesinde, yukarıda belirtilen malların dışında, yabancı bir ülkeden Kaunos'ta satmak üzere ister kara ister deniz yoluyla herhangi bir şekilde ithal edilmiş olan mallar için vergi muafiyeti bulunmaktadır.

Kaunos'lu iki *euergetes* dışarıdan getirilip Kaunos'ta satılan malların vergiden muafiyeti için 66.000 *denaria* vakfetmektedir. Bu meblağ kuşkusuz, Kaunos'un kendi teritoryumu içinde satılan malların gümrüğünü toplama hakkı karşılığında *Koinon*'a ödemesi gereken yıllık aidatın karşılanması için vakfedilmiştir⁷⁸⁵.

B 6-10: Demosionikos Nomos'ta çıkış vergisine tabi olmaya devam eden mallar:

□ π□μρ □ ν□ ν □ τ□ ξ]□ νην □ παγομ□ νων ντε□ θεολικ□ σωμ□ τωλ□ μνονται
[τ□ λοξ] □ σον □ στ□□ν ρισμ□owδ □ δοςθακατ □ τ□ δημοσιωνικ□ ν□ μον^{vacat} □ δ□
□ σαγωγ[τ□ ν □ λ□□ν ποτελ□μ□ξ □ νε□ τ□]μεμισθωμ□ νον□ ν □ λικ□□ν ν□κατ □
τ□ προϋποκε□ [μ]να. [τ□ λοξ □ ο □ δ □ σουσιω □ ξ]□ νο□ δ□τ □ πρ □ ξ □ κολουθ □ αν
□ χρ □ σεοξ □ νεκεκατ □ τ □ δημο[σιωνικ □ ν □ μο□ σαγομ□ω.

Buradan yabancı bir ülkeye satılan köleler için mültezimler demosionikos nomos'ta belirlenen oranda gümrük alacaklardır. Tuzun gümrüğü bu hakkı kiralayan kişiye karşı daha önceden geçerli olan oranda gümrüğe tabi olmaya devam edecektir. Yabancılar, demosionikos nomos uyarınca bagaj (□ κολουθ□) ya da özel gereksinim için beraberlerinde getirilmiş eşya olarak belirlenmiş mallar için gümrük ödemeyeceklerdir.

Köle ihracı (B 6d): Özel tarife: İhracatın tümünün vergiye tabi olduğu zaten belirtilmiş olduğundan köle ihracatına ilişkin kısımda vergi mükellefiyetinden ziyade bunun tabi olduğu özel tarife belirtilmiş olmalıdır⁷⁸⁶.

Tuz ithalatı (B 7d): Benzer bir durum tuz ithalatı ile zift ve katran için de geçerli olmalıdır (Blok F). Buna göre tuz vergisinin ayrı bir şekilde kiralandığı anlaşılmaktadır (□ τ□]ν μεμισθωμ□ νον□ ν □ λικ□□ν ν□). Ayrıca tuz E 5'te dile gelen ve muafiyetten hariç tutulan tekel malları arasında olmalıdır⁷⁸⁷.

Özel gereksinim için beraberinde getirilen mallar (b9d): Bean'in, özel gereksinimin vergiden muaf tutulmasının bir çok soruna yol açtığı ve neticede kaldırıldığı yorumu tamamen

⁷⁸⁵ Bu husustaki daha detaylı yorumlar için bak.: aş. böl. 3.4.3.4.

⁷⁸⁶ Krş.: Engelmann-Knibbe, Zollgestz § 3, 41, 51 s. 44d; Knibbe, Lex portorii Asiae, 167; Matthews, Tax Law of Palmyra, 175; Schäfer, σφραγ□ von Sklaven, 193-98.

⁷⁸⁷ Tuzun balık endüstrisinde kullanılması hakkında bak.: Plin. Nat. Hist. 31, 99; krş.: Bean, op. cit., 101; IvPriene, 111.

hatalıdır⁷⁸⁸. Özel gereksinimin vergiden muaf tutulmasına ilişkin Ephesos Yazıtı'ndaki detaylara⁷⁸⁹ hasıl olamamaktan kaynaklanan bu hatalı yorum uyarınca Bean, yazıtın bu kısmını şu şekilde tamamlamaktadır: [τ λειων χ ξουσιω ξ] νοο δτ ν πρ ς κολουθ ανχρ σεοξ νεκεκατ τ δημο[σιωνικ ν μον σαγομ]ων.

B 10 - C 1: Beyan Zorunluluğu ve Haciz Koşulları:

στω π νανκαξ τ ναυκλ ροιξ 'φ ς κα[ταπλ ωσιν μ ραι μ το ς
 ς] γουσιω ρτια πτπ λια τειθ ως ξαγαγε ν πρρ ψασθαδι τ ν
 ρχε]ων θ μερδν τ χομ ν π μρ νοτο των ν ν χισιν τ ν
 ρισμ κων ναϊ ποτελ]ν· κα [διν τ ρ παραγ γιμοφ ρτιον χωσικα
 τα[τ ποκε σονται]γραφ· ^{vacat} τ νδ ο τωξ πτινων καθ ς
 προγ[]ραπται ε[σαχθ ντων πτ πωλ σα ψων μ καταπωλουμ νων
 νθ κει μ πογροφμ]ων κα[τ τ προγεγραμμ να πτφ τανμ νων
 τ φορτ ωστ ρεσιξ στω τελ ν[κατ τ]δημοσιωνικ]ων μον

Büyük tüccarlar sadece vergiye tabi olarak belirlenmiş mallarını, şayet hemen kent dışına çıkarmayacaklarsa, giriş yaptıkları gün, ya da en geç ertesi gün, kent mercileri huzurunda yazılı olarak beyan etmelidirler. Kara yoluyla girişi yapılan mallar da aynı şekilde beyan edilmelidir. İster burada satılmak üzere bildirilmiş isterse de burada satılmayan mallar olsun, bunların yukarıda belirtildiği şekilde beyan edilmemeleri durumunda, mültezimin demosionikos nomos uyarınca sadece bu mallara el koyma hakkı vardır.

πογραφε Kaunos limanına dışarıdan mal getiren tüccarlar sadece *demosionikos nomos*'ta⁷⁹⁰ vergiye tabi olarak belirlenmiş mallarını, hemen çıkarılacak mallar hariç olmak üzere, vardıkları gün veya en geç ertesi gün bildirmek zorundadırlar⁷⁹¹. İki günlük bekleme süresiyse, malın liman ya da sınır istasyonunda birlik gümrüğüne bildirişiyle kentin teritoryumu içindeki kent gümrüğüne bildirişi arasında geçen süredir⁷⁹². Bu yorum temelinde Marek, Bean'in παραγ γιμοφ ρτιοifadesini transit mal olarak yorumlamasını hatalı bulmaktadır. Bunun yerine, söz konusu ifadenin yazıtın daha sonraki satırlarında ifade edildiği

⁷⁸⁸ Bean, op. cit., 100.

⁷⁸⁹ Ephesos Yazıtı § 35 ve 37. Özel gereksinim için krş.: Laet, op. cit., 428.

⁷⁹⁰ krş.: A 11d ile C 3'teki τ διορισμ νων τ δημοσιωνικ ν μ.

⁷⁹¹ Bean'in aksine Marek, burada bildirim zorunluluğunun sadece *demosionikos nomos*'ta vergiye tabi kılınmış belirli mallar için geçerli olduğunu düşünmektedir.

⁷⁹² Önce sınırdaki istasyona bildirim sonra da kent gümrüğüne bildirim arasındaki sıralama için bak.: C 8 – D 5 ve D 6 - E 14 için yapılan yorumlar.

gibi, sadece kara yoluyla getirilmiş olan malları kastettiğini düşünmektedir⁷⁹³. Zira, yine vergiye tabi olarak belirlenmiş olup hemen (ε□ θ□) kente çıkarılacak olan mallar açıkça transit mal kapsamında değerlendirilmelidir. Dolayısıyla παραγ□ γμοφ□ ρτιοιφadesi transit mallar olarak değil; sadece kara yoluyla getirilen mallar olarak yorumlanmalıdır. Buna göre, transit malların vergisi kent teritoryumunun terk edildiği sınır istasyonundaki beyanın ardından ödenecektir⁷⁹⁴.

Son kısımdaki hüküm, bütün tüccarların vergiye tabi malları doğru beyan etmemeleri durumunda, söz konusu malların Kaunos'ta satılmak üzere bildirilip bildirilmediklerine bakılmaksızın haczedileceklerini hükme bağlamaktadır⁷⁹⁵.

C 2-7: Kente Getirilen Mallara Vergi Muafiyeti

π□ νταξ□ ο□ □ σ□ γοντεξ[π] τ□ ξ□ √η □]τιο□ κα]τ□ γ□[v □] κατ□ θ□ λασσα□ □τεν
 χρ□ ντα□ το□□ πιπρ□ σκωσ[τι v] vθ□, δξωρ[□]ς μ□ νωντ□ ν□ ρισμ□ νωv ναι
 □ ποτελ□ μηδεν□ □ ποκε□ σθωσαν□ λει□ ζτ□ □ λλιμ□ νιόν^{vacat} μ□ □ χ□ ντων
 □ ξουσ□ τv v□ □ λλιμ□ νιομισθωμ□ νωπι□ τε□ ργ□ ρωv□ σφε]v □ π□ τp v
 □ σαγομ□ κωθ□ ζ 'πε□ δουξεδ□ λωταμ□ τε] 'πα□ τ□τv v□ σαγομ□ νωβε□ v
 τι τ□ λουξ φιλανθρ□ ποv v□ μετι ζ Aphroδε□ μηδ' ε□ ζ ντινα□ v πογραφ□ v

Yabancı bir ülkeden, ister deniz ister de kara yoluyla; ister kendi kullanımları için, ister de burada satmak üzere olsun, herhangi bir şekilde mal getiren herkes, vergiye tabi olarak belirlenmiş mallar haricinde, hiç bir liman gümrüğü ödemeyeceklerdir. Liman gümrüğünü kirala-yan kişinin, ne her bir mal için halihazırda belirlenmiş olan para karşılığı bir bedel, ne de ister gümrük, ister Aphrodite adına bir bağış ister de herhangi bir özel masraf adı altında olsun (Kaunos'a) getirilmiş olan bu mallardan herhangi bir bedel talep etmeye izni vardır⁷⁹⁶.

Bu bölümde hayrın öngördüğü imtiyazlar daha da detaylandırılmaktadır. *Demosionikos nomos* tarafından vergiye tabi olarak belirlenmiş olanların dışındaki bütün mallar, hem Kaunos yurttaşları hem de yabancılar tarafından vergiden ve her türlü masraftan muaf bir şekilde kente sokulabilmektedir. Dolayısıyla, Kaunos'ta satışı gerçekleşen mallara giriş vergisi muafiyetinin tanındığı bu özel durum dışında *demosionikos nomos*'ta listelenmemiş olan mallar için vergi ödendiği anlaşılmaktadır. Bu durum *demosionikos nomos*'ta listelenen malların,

⁷⁹³ C 11d: ο□ δι□ γ□ ζ □ σκομισαντ□τι.ζ

⁷⁹⁴ Krş.: C 8 – D 5 ve D 6 - E 14 için yapılan yorumlar.

⁷⁹⁵ Myra Yazıtı'nda benzer bir şekilde, δημοσι□ νιόvda deklare edilmeyen malların (Str. 3-5) *demosionikos nomos* uyarınca haczedileceği bildirilmektedir (Str. 16).

⁷⁹⁶ krş.: Balland, Inscriptions, no. 86 B 12, ayrıca bak.: age., 26 dn. 37; Bean, op. cit., 102 dn. 38.

malın cinsine ve miktarına göre özel bir tarife uyarınca; geri kalanlarınsa malın değeri üzerinden vergilendirildiği şeklinde açıklanabilir. Kaldı ki, C 5'te $\mu\ \tau\epsilon\ \rho\gamma\ \rho\omega\pi\ \sigma\phi\epsilon\upsilon\ \pi\ \varphi\ \nu\ \sigma\alpha\gamma\omicron\mu\ \nu\alpha\alpha\theta\ \varsigma\ \prime\pi\epsilon\ \delta\omicron\upsilon\varsigma\delta\epsilon\delta\ \lambda\omega\tau\alpha\iota\ \mu\ \tau\epsilon\ \prime\pi\alpha\ \tau\ \tau\upsilon\ \nu\ \sigma\alpha\gamma\omicron\mu\ \nu\lambda\omega\beta\epsilon\ \nu\iota\ \tau\ \lambda\omicron\upsilon\zeta\text{fadesi}$ bu ayrımı açıkça dile getirmektedir. Dolayısıyla, *demosionikos nomos*'ta özel tarifeye göre vergilendirilen malların vergi muafiyeti kapsamı dışında tutulduğu açıktır⁷⁹⁷. Buradan ayrıca *demosionikos nomos*'ta belirtilen özel tarifelerin malın cinsi ve vergi oranı olarak bir levha üzerinde Kaunos'ta korunduğu anlaşılmaktadır⁷⁹⁸.

C 8 – D 5: Satılmayan Malların Kentten Gümrüksüz Olarak Çıkışı

$\omicron\ \delta\ \pi\omicron\sigma\pi\lambda\ \omicron\upsilon\tau\epsilon\zeta\ \nu\alpha\alpha\ \pi\omega\lambda\omicron\ \nu\tau\ \tau\iota,\varsigma\ \chi\omicron\upsilon\tau\epsilon\chi\alpha\ \alpha\ \tau\omicron\ \tau\ \nu\ \varsigma\ \tau\epsilon\lambda\epsilon\ \alpha\varsigma\ \nu\ \sigma\ \gamma\omicron\upsilon\sigma\iota\upsilon\upsilon\ \nu\epsilon\sigma\iota\upsilon\mu\epsilon\tau\ \tau\ \kappa\alpha\tau\alpha\pi\lambda\epsilon\ \sigma\alpha\iota\ \sigma\acute{\alpha}\ \nu\ \pi\ \tau\ \epsilon\ \sigma\epsilon\upsilon\epsilon\chi\theta\ \nu\tau\omega\upsilon\prime\pi\ \alpha\ \tau\ \kappa\omega\ \tau\ \varsigma\ \gamma\ \tau\epsilon\theta\ \nu\tau\omega\mu\epsilon\ \nu\acute{\alpha}\ \tau\omicron\ \varsigma\ \pi\omicron\alpha\tau\alpha\ \nu\tau\iota\theta\ \mu\epsilon\pi\omicron\iota\ \lambda\omega\ \tau\ \varsigma\ \tau\ \pi\lambda\omicron\ \kappa\alpha\ \xi\ \gamma\omicron\upsilon\tau\epsilon\zeta\ \tau\omicron\ \nu\ \lambda\lambda\alpha\iota\varsigma\ \mu\ \rho\epsilon\iota\varsigma\ \kappa\omicron\sigma\iota\ \kappa\alpha\ \omicron\ \delta\iota\ \gamma\ \delta\ \sigma\kappa\omicron\mu\ \sigma\alpha\upsilon\tau\ \xi\ \nu\omicron\iota\ \pi\ \tau\ \pi\omega\lambda\ \sigma\alpha\ \tau\iota, \ \sigma\alpha\ \nu\alpha\ \tau\omicron\ \mu\epsilon\ \nu\ \pi\omicron\alpha\tau\alpha\ \xi\ \gamma\omicron\upsilon\tau\epsilon\zeta\ \tau\ \alpha\ \tau\ \omicron\ \pi\ \lambda\iota\upsilon\delta\iota\ \tau\ \nu\alpha\ \tau\ \nu\ \epsilon\ \sigma\ \gamma\alpha\gamma\omicron\upsilon\upsilon\ \rho\omega\upsilon\ \nu\ \lambda\lambda\alpha\iota\varsigma\ \mu\ \rho\epsilon\iota\varsigma\ \kappa\omicron\upsilon\tau\omega\ \chi\ \pi\omicron\kappa\epsilon\ \sigma\omicron\upsilon\tau\alpha\ \tau\ \xi\alpha\gamma\omega\gamma\ \tau\omega\ \lambda\epsilon\iota\ \phi\iota\lambda\alpha\upsilon\theta\ \rho\ \pi\omicron\upsilon\upsilon\ \varsigma\ \omicron\ \omicron\ \text{Aphrode}\ \tau\eta\varsigma\ \nu\ \mu\acute{\alpha}\tau\iota\ \omicron\ \pi\omicron\gamma\ \psi\omicron\upsilon\tau\omicron\alpha\ \omicron\ \tau\omicron\ \mu\ \rho\acute{\alpha}\nu\ \nu\omicron\delta\iota\ \tau\ \nu\ \rho\chi\epsilon\ \kappa\alpha\ \tau\ \nu\ \pi\omicron\upsilon\delta\iota\ \omicron\ \sigma\ \gamma\alpha\gamma\omicron\upsilon\upsilon\ \pi\ \tau\omicron\ \sigma\tau\epsilon\phi\alpha\upsilon\eta\phi\ \rho\omicron\iota\ \beta\alpha\sigma\iota\lambda\ \omicron\upsilon\tau\omicron\ \theta\epsilon\omicron\ \mu\epsilon\ \tau\ \tau\ \kappa\ \alpha\tau\alpha\gamma\alpha\gamma\ \epsilon\ \nu\ \nu\ \lambda\lambda\alpha\iota\varsigma\ \mu\ \rho\epsilon\iota\varsigma\ \nu\ \pi\omicron\sigma\ \gamma\ \phi\omicron\upsilon\tau\epsilon\chi\alpha\ \tau\ \nu\ \pi\eta\gamma\gamma\epsilon\lambda\mu\ \nu\ \phi\omicron\upsilon\tau\omega\ \omicron\mu\ \nu\omega\upsilon\ \sigma\alpha\ \pi\omicron\kappa\epsilon\ \mu\acute{\alpha}\nu\ \mu\omicron\ \nu\omicron\ \pi\omega\lambda\ \omega\kappa\omega\lambda\ \epsilon\tau\alpha\ \epsilon\ \delta\ \kappa\alpha\ \tau\ \pi\omicron\sigma\ \tau\eta\tau\ \omicron\ \delta\ \omicron\ \text{[-----]} \text{EΓ} \dots \text{OEP} \text{[-----]} \text{]TEΣ} \kappa\alpha\ \Pi \dots \text{ΛΙ} \text{[-----]} \text{]}\ \tau\ \pi\ \Lambda\ \rho\ \text{]NE} \text{[-----]} \text{]}\ \tau\ \pi\ \lambda\omicron\ \acute{\alpha}\ \xi \text{[-----]} \text{]NA} \text{[\dots]}\ \Phi\Omega \text{[\dots]}\ \Delta\text{O} \text{I}\ \text{I}\ \text{[-----]} \text{]}\ \omicron\ \delta\ \tau\ \tau\ \dots\ \omicron\ \chi\ \pi\omicron\kappa\epsilon\ \sigma\omicron\upsilon\tau\ \tau\ \tau\ \lambda\epsilon\omicron\ \delta\ \phi\iota\lambda\alpha\upsilon\theta\ \rho\ \omicron\upsilon\upsilon\ \varsigma\ \phi\omicron\upsilon\delta\epsilon\ \tau\eta\varsigma\ \nu\ \mu\alpha\tau\ \omicron\ \delta\ \lambda\ \pi\omicron\gamma\omicron\alpha\phi\ \tau\iota\upsilon$

Deniz yoluyla satmak üzere mal getirmiş olup limana yanaşmalarının ardından getirmiş oldukları mallar için vergi muafiyetine sahip olan yabancılar, buraya getirip karaya çıkardıkları mallardan satılmayanları 20 gün içinde tekrar gemiye yükleyip (Kaunos'tan) çıkarırlarsa, bunun için ne çıkış gümrüğü, ne de Aphrodite adına herhangi bir bağış ödeyeceklerdir. Satmak üzere kara yoluyla mal getiren yabancılar da, satılmayan mallarını, bunları getirdikleri güzergahları takip etmek kaydıyla, 30 gün içinde tekrar Kaunos'tan çıkarırlarsa, bunun

⁷⁹⁷ Köleler (B 6d), tuz (B 7d) ile sıvı ve kuru formdaki zift ve reçine (F 4-16).

⁷⁹⁸ Bak.: Andriake Yazıtı § 19; krş.: Palmyra Yazıtı A I 11-13: $\tau\ \mu\ \nu\epsilon\iota\lambda\eta\mu\mu\ \tau\acute{\alpha}\ \nu\ \mu\ \nu\gamma\ \varphi\acute{\alpha}\ \nu\gamma\iota\sigma\tau\alpha\iota\sigma\theta\ \sigma\alpha\kappa\ \pi\omicron\tau\ \xi\acute{\alpha}\ \kappa\ \sigma\epsilon\ \delta\epsilon\iota\ \kappa\upsilon\upsilon\eta\theta\epsilon\ \alpha\tau\ \lambda\omicron\varsigma\alpha\ \pi\epsilon\iota\delta\ \kappa\upsilon\upsilon\omega\theta\ \tau\ \mu\iota\sigma\theta\omicron\mu\ \nu\ \nu\gamma\omicron\alpha\phi\ \mu\epsilon\alpha\ \tau\omicron\ \pi\ \tau\omicron\upsilon\ \mu\omicron\sigma\tau\ \lambda\ \lambda\iota\theta\ \nu\ \kappa\ \tau\lambda.$

için ne çıkış gümrüğü, ne de Aphrodite adına herhangi bir bağış ödeyeceklerdir. Bu tüccarlar (kara yoluyla mal getirenler) kente girişlerinden sonra 3 gün içinde, tekele tabi olan mallar haricinde, söz konusu malların bedel ve niceliği ile birlikte sadece kente giriş gününü ve yerini Tanrı Basileus'un stephanophoros'unun huzurunda bildireceklerdir. [.....] ne Aphrodite adına bir bağış ne de herhangi bir özel masraf adı altında bir bedel ödeyeceklerdir.

İhracatın tamamı, hayrın öngördüğü muafiyetin kapsamı dışında kalmakla⁷⁹⁹ birlikte, Kaunos'a getirilen ama satılamayan malların kentten çıkarılışı için bir istisna bulunmaktadır. Deniz yoluyla getirilip satılamayan mallar 20 gün; kara yoluyla getirilip satılamayanlarsa 30 gün içinde vergi ödemedi Kaunos'tan çıkarılabilmektedir. Burada asıl ilgi çekici olan husus söz konusu vergi muafiyetinden yararlanabilmek için kent teritoryumuna giriş noktasından çıkma zorunluluğudur: Deniz yoluyla getirilenlerin yine limandan; kara yoluyla getirilenlerince giriş güzergahını takip ederek aynı sınır istasyonundan çıkarılmaları gerekmektedir. Bu zorunluluğun nereden kaynaklandığı sorusu yanıtını, satış ve transit amaçlı malların kentten çıkarılışları sırasında doğabilecek bir karışıklığın önlenmesi düşüncesinde bulmaktadır. Şayet transit mallar, nihai varış noktalarına giden güzergah üzerindeki kentlere giriş-çıkışta gümrük ödemeyecek olsalardı; satılmadıkları için Kaunos'tan tekrar çıkarılacak olan malların giriş noktasından çıkma zorunluluğuna gerek olmazdı. Zira, *demosionikos nomos*'ta ayrıca vergiye tabi olarak belirtilenler dışındaki diğer bütün ithal malların, transit amaçlı olanlar da dahil olmak üzere, bunlar giriş gümrüğünden muaf oldukları için, kente girişlerinde kent gümrüğüne bildirilme zorunlulukları bulunmadığından, transit mallar da tıpkı Kaunos'ta satılmak üzere getirilen mallar gibi 20 ve 30 gün içinde vergi ödemedi güzergahları üzerindeki kente gitmek üzere Kaunos'tan vergisizce çıkma hakkından yararlanabilirdi. Başka bir deyişle, transit amaçlı bir mal kent teritoryumuna girilen A sınır istasyonunda bildirildikten sonra 20 veya 30 gün içinde güzergahı üzerindeki bir başka kente götürülmek üzere B istasyonundan vergisizce çıkarılabilecekti. Kent teritoryumuna giriş noktasından çıkma kısıtlamasıyla bunun önüne geçilmek istenmiş olmalıdır. Bu yorum ışığında transit malların vergiye tabi oldukları anlaşılmaktadır. Bu durumda, transit amaçlı malların kentten çıkışlarında *Koinon*'un kent teritoryumu sınırındaki gümrük istasyonlarında transit mal olarak vergilendirilebilmeleri için *Koinon*'un Kaunos limanındaki gümrük istasyonunda transit mal olarak beyan edilmeleri gerekmektedir. Str. B 10-12'de vergiye tabi olan malların 2 gün içinde $\delta\iota\ \tau\ \nu\ \rho\chi\epsilon\ \omega\upsilon$ runda beyan edilmesi gerekliliği bu düşünciyi desteklemektedir. Buradaki $\delta\iota\ \tau\ \nu\ \rho\chi\epsilon\ \omega\upsilon$

⁷⁹⁹ Bak.: str. A 11

ifadesi açık bir şekilde kent mercileri olarak anlaşılmalıdır⁸⁰⁰. Aradaki iki günlük süre de *Koinon*'un limandaki istasyonu ile kentin kendi teritoryumu içindeki gümrük istasyonuna yapılacak bildirim arasında geçen süre olarak anlaşılmalıdır. Dolayısıyla bu uygulamayla *Koinon*'un uğrayacağı zarar engellenmektedir⁸⁰¹.

D 6 - E 14: *Panegyris* Sırasındaki Vergi Muafiyeti

[----- τ □ δι □ π □ ν τ ω ν □] σ τ α ν η γ □ [ρ ε ω ς □ μ ρ □ ν □ π □ ε □ ν ω κ α [□ μ] ε τ ο □ [-
 ----- φο ρ τ □] α □ σ κ ο [ρ □ μ ε ν α - - - -] κ α □ τ α □ τ π ω λ η [. . . - - - -
 -----] Ε Α Ν Μ Ε Τ [- - - - -] □ ν α □ π α ν □ γ υ ρ η [- - - - -
 -----] Η Μ Ε Ρ [- - - - - δ ι □] γ □ ς □ δ ι □ θ α λ □ σ σ η ς - - - - -
 ----- μ □ □] π ο κ ε □ σ θ ω σ α π ε ρ □ [- - - - -
 ----- τ] □ τ ο □ □ ξ α γ ω γ □ π ω [λ ε ι μ η δ □ φ ι λ α ν θ ρ □ π ο ι ν □ ς]
 □ φ ρ ο δ ε □ μ η δ ' □ λ λ η ς □ σ τ ι ν ο σ ο □ □] π ο γ ρ α φ □ ς □ ν □ μ ε τ ι - - - - -
 -----] π α ν □ γ η ρ η ν δια γ ο ν [τ ε ς - - - - -
 -----] κ α □ π □ λ ω □ □ π τ α □ [τ η ς - - - - -
 -----] ε □ τ □ ν □ δ □ χ ρ ο ν □ σ τ ρ Ο Δ Ι [- - - - -] ο ν τ ε ς [. . .] Ε Ι Α κ α τ □ [- - - -
 -----] Ε Π [.] Α [- - - - -

 -----] Λ Ε [- - - - -] α μ □ ν ο υ ο □ □ ν □ □ λ λ ξ ι . .
 .] Π Λ Ι [- - - - - □ π ο γ ρ □ ψ ο ν τ α □ τ ε ι μ □ σ ο ν τ α □ π [τ ο □] τ □ τ ε
 [σ τ ε φ] α ν η φ □ [ρ] ο υ [Β α σ ι λ □ ω ς □] θ ε ο □ τ □ ν ο σ □ τ η τ α κ α □ τ □ ε □ δ ι τ □ φ ο ρ τ □ ω ν
 [μ] □ ν ω ν □ σ α □ □ π ρ κ □ μ ε ν] α τ □ μ ο ν ο π ω λ □ ω κ ω λ □ ε τ α κ α □ π ω λ □ σ φ σ] ι ν □ [π □
 τ □ ν □ τ α π ε τ ε ι μ η μ □ ν α λ □ ο □ κ □ λ α σ σ ο ν ο □ τ ρ □ τ ο ψ ι □ ρ ο υ ς □ δ □ λ ο ι π □ φ □ [ρ] ι α
 □ □ β ο □ λ ω ν τ α ι □ ξ □ γ α ι ν □ τ ο , □ □ π ο γ ρ α φ □ μ ε ν δ ο □ τ □ ν □ ρ χ ε □ κ α □ τ ε ι μ □ μ ε ν ο ι
 π □ λ ι ν □ π τ ο □ τ □ τ ε φ] α ν η φ □ ρ ο υ ο □ χ □ π ο κ ε □ σ ο ν τ α □ δ □ α □ [τ] ο □ π ε ρ □ τ □ ν
 □ π ο λ ο □ π φ ο ρ τ □ ω ν □ δ □ τ □ τ ο □ □ [ξ α] γ ω γ □ ο π □ λ ε ο □ δ □ φ ι λ α ν θ ρ □ π ο ι ν □ ς]
 □ Α φ ρ ο δ ε □ τ η ς ν □ μ α τ ι ' δ □ τ ι ν ι ο □ π α ρ ε υ ρ □ σ ε κ α τ ' ο □ δ □ τ ρ α □ π ο ν □ □ δ ν □ τ ι ς
 ξ □ ν ο φ β ο υ λ η θ ε □ σ τ ω λ □ σ α φ ο ρ τ □ ω ν □ τ ρ □ τ α μ □ δ υ ν η θ □ τ □ ι δ ι □ π ρ α σ ι α □ τ □ ν
 π ο ι □ σ α σ θ α κ α □ τ ο □ τ α □ τ δ η λ □ σ α ι □ τ □ δ ε υ τ □ ρ α ς □ π ο γ ρ φ □ κ α □ τ ε ι μ □ σ ε ρ ς

⁸⁰⁰ Krs.: str. B 12.

⁸⁰¹ Bu şart Ephesos Yazıtı § 6'ta da karşımıza çıkmaktadır: Knibbe, *Lex portorii Asiae*, 155.

ο□ το□ π□□ρ σω□ □ ξ□ φ□ορτ□ ωπερισ□ □ κ□ ε[ε]υτ□ ρα□ πογραφο□δ□ σει
μ□ νο□ το□ □ ξαγω□ τ□ λος

[.....] Bayram sırasındaki günlerde yabancılar ve *Metoikoi* [.....] tarafından getirilen mallar [.....] ve bunlar [.....] bayram [.....] kara veya deniz yoluyla [.....] vergiye tabi değildirler, [.....] ne çıkış gümrüğüne, ne *Aphrodite* adına bir bağışa, ne de herhangi bir başka ödemeye [.....]. [.....] bayram sırasındaki malları transit olarak taşımak [.....] ve bunlar tarafından yeniden [.....] özel gereksinim için [.....].

E.

[.....]Tanrı *Basileus*'un o an görevde bulunan *stephanophoros*'u huzurunda, tekele tabi olanlar haricindeki mallarının niteliğinin ve niceliğinin değer tespitini yaptırmalı ve kaydettirmelidirler. Bu şekilde kaydettirilen mallardan en az 1/3'ünü satmaları gerekir. Geri kalan malları yeniden çıkarmak isterlerse, kent mercileri huzurundaki ikinci kayıt ve yine Tanrı *Basileus*'un o sıra görevde bulunan *stephanophoros*'u huzurundaki değer tespitinden sonra geri kalan bu mallar için ne çıkış gümrüğüne, ne tanrıça *Aphrodite* adına bir bağışa, ne herhangi bir başka ödemeye tabi olacaklardır. Eğer bir yabancı istemesine rağmen malların söz konusu 1/3'ünü satmaya muvaffak olamaz ve bu durumu ikincil beyan ve değer tespiti ile kanıtlarsa, sadece 1/3'ün ikinci beyan ve değer tespiti sayesinde ortaya çıkan eksik kalan kısmı için çıkış gümrüğü ödeyecektir.

Bu pasajı Bean, 20 veya 30 günlük süre kısıtlamasını aşan malların maruz kaldığı düzenleme olarak yorumlamaktadır. Ne var ki, bu yorum pek olası gözükmemektedir. Aksi takdirde bu düzenlemenin C paragrafına ait olması beklenirdi. Bean'in yorumunun ortaya çıkardığı diğer bir zorluk da, burada bahsedilen düzenlemenin tüccarlar için bir kısıtlamadan ziyade, C paragrafında değinilen muafiyetten bile daha kazançlı bir durumu yansıtıyor olmasıdır. Dolayısıyla, bu düzenlemenin süre kısıtlamasını aşan mallardan ziyade *panegyris* süresince kente sokulan ve kentten çıkarılan malları içerdiği yorumu akla daha yatkındır. Buna göre, *panegyris* sırasında satılmayan malların 20 veya 30 gün içinde kent teritoryumundan tekrar çıkarılmaları durumunda tanınan vergi muafiyetinin transit amaçlı malları da içerecek biçimde daha da genişletildiği ortaya çıkmaktadır. Zira, satılmayan mallar, giriş noktasından çıkmak şartıyla, 20 ya da 30 gün içinde zaten vergisizce çıkarılabilmekteydi. Buradaki düzenleme ise, bir malın, normal şartlarda transit mallardan alınan tutarının 1/3 oranında bir vergiyle başka bir kente ya da eyalete götürmek üzere kentten çıkarılmasını mümkün kılmaktadır. Bununla birlikte, söz konusu haktan yararlanabilmek için beyan edilen malların 1/3'nün satılması ge-

rekmetedir. Tüccar bu miktarda bir satışı gerçekleştiremezse, bu durumda satması gereken 1/3 oranından sadece bunu tamamlamak için gerekli olan kısmı için vergi ödeyecektir.

Böylece, mallarını satamayan tüccarların uğrayacakları vergi kaybının bertaraf edilmesi suretiyle Kaunos'ta mal arzının artırılarak pazar fiyatlarının düşmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

E 15-18: Ticaret Gemilerinin Yapım ve Satışı için Tanınan Vergi Muafiyeti

ο λ μψεται δ τ λογο τεπαρ πολειτ νο τεμετο κων ξ νωντ ν κατοικο ρων π ρ]αγματευομ νων νΚα ν π ρ ν νκατασκευ σωσιν πλο [ων] ε σαγ γωδνε ς λλ λως γορ σωγορ ς μν π τινοσ [τ ξ νη] ππρ σκηται

Yurttaşlardan, metoikoi'dan ve Kaunos'ta ticaret yapıp burada oturan yabancılardan inşa ettirdikleri veya Kaunos'a ithal ettikleri ya da birbirleri arasında alıp sattıkları gemiler için, yabancı ülkeye satılan gemiler hariç olmak üzere, gümrük alınmayacaktır.

Buradaki düzenlemeyle Kaunos'ta ikamet eden tüccarlar, burada oturan yabancılar, *metoikoi* ve Kaunos yurttaşları kendi aralarında gerçekleştirdikleri gemi alım satımlarında vergiden muaf tutulmaktadırlar. Herhangi bir şekilde Kaunos'ta ikamet eden tüccarların yabancı bir bölgeden kendi kullanımları veya Kaunos'ta ikamet eden bir başka tüccara satmak için getirdikleri gemiler giriş vergisinden muaftır. Yabancılar ise bu haktan yararlanamamaktadır. Herhangi bir şekilde dışarıya satılacak gemilerse çıkış vergisine tabidir. Bu uygulama ile Kaunos'un ticaret filosu güçlendirilmeye çalışılmaktadır.

E18 - F 4: Zorunlu durumlarda Limana Sığınan Gemilere Bakım Masrafları ve Limanda Kalışları için Vergi Muafiyeti

ο δ π τ ρ ξενικ δ π ντωπλο ων ν ποιξ]ιτ ντω θε[ρ]απευομ νων τι τ παραχειμαζ ντωκα τ μεθαρ[μοζ ντωπ] τ ν πιφ]υ]αζομ νωνι ν ντισοδιαζ νταιν κα τ λιοιπ νι σκ[ευ νο πλο] ου των χρ στων π τ ρ κει[π] ντωα τοσ ς ν ν καστου[]τ ν [χ]ν[π]ρα Η[. . . .] ΗΣ[. . . .] κατ' [χ]αρτε [α] σπρ σπλο ,ν κατασ[κ]ευαζομ νης π ουδηποτεοσκαφ ,φ δ πρ [ξουσιν ο []δ' ε λς γοπν [φρ]ιλανθρ ποο 'δ τινιο παρφυρ σκατ' ο δ εναρ πον

Rotasından çıkan, limanda bekletilen, burada kışlayan, bir parçası tamir gören, (yedek) parçası ya da bunun yerini alacak başka bir donanımı tedarik edilen veya gemilerin bunlarsız kullanılamayacağı herhangi bir donanımın ithalatı için ya da beraberinde getirilen malzemenin yanında yukarıdaki hususlarda eksik olan diğer bütün şeyler için ya da [.....] ya da denize açılmak için yapılan hazırlıklar sırasında ya da ne zaman ve ne şekilde imal edilmiş olurlarsa olsunlar filikalar için yabancı gemilerden kesinlikle bir bedel alınmayacak, kimse adına ya da herhangi bir bahane ile hiçbir şekilde para talep edilmeyecektir.

Bu kısım Kaunos limanına yanaşan yabancı tüccarlarla ilgilidir. Bunlar dış koşullar nedeniyle limana yanaşmak zorunda kaldıklarında ne gemilerin kendileri için, ne tamiratları için, ne de burada kalışları için gerekli malzeme ve diğer gereksinimler için ithal ettikleri mallara gümrük ödeyeceklerdir. Benzer bir durum Ephesos Yazıtı'ndan da bilinmektedir⁸⁰².

F 4 - 16: Gemilere İlişkin Vergi Muafiyetinin İstisnaları: Zift ve Reçine ile Bunların Üretiminde Kullanılan Kereste

πρ□ ξονταῶ□ τ□ [λος] τ□ π□ σση[κα]□ □ ητε□ ῥη[ρ]□ [ς] κα□ [□ γ]ρ^{vacat} το□ μ□ ν
 κεραμ□ [ο] τ□ π□ σση[κα]□ τ□ ς□ ητε□ [ηγ]□ κ□ στοκεραμ□ οθ□ σαγ□ γωῶν □ ν□
 λ□ γον□ ςτ□ ν[δ]εκαδ□ [ο κ]εραμ□ ωνκα□ □ ξαγ□ γισν □ ν□ λ□ γον□ ςτ□ ν
 [δ]εκ[αδ]□ οκ[ε]ραμ□ ων^{vacat} το□ δ□ β□ λουτ□ ςπ□ σση[κα]□ τ□ ς□ [η]ε□ νης
 ε□ [σ]αγ□ γισν[β]□ λου□ κ□ [τ]ω□ κα□ □ ξαγ□ γισν □ ν□ λ□ γον□ ςτ□ νεσσ□ ρων
 [β]□ λωκα□ δ□]κ^{vacat} πρ□ ξονταῶ□ τ□ λο[κα]□ □ π□ τρ □ ν □ λ□ τν □ ν □ τ□ π□ σσαν
 κα□ τ□ ν □ ητε□ [ν]η □ σκομιζομ □ γωῶν □ τενα□ [τ □ ς] π[αν] [τ]οπ □ λη[ς] σφ □ ρ□
 □ τε[ν]□ [λλ] [ος τις □ σ □ νεν]κ[α]ς γορ□ ^{vacat} □ μο□ [ως νγρ □ ψουσι]ν [- - - - -
 - - - - -] πεποιημ □ νωκα□ ο□ παρα [- - - - -] □ τ□ γ □ ν
 □ κτιθ □ μετ[ο]ι φ □ ρτι[ε] [- - - - -] τ □ φορτ □ [ων]

(Telonesler) sıvı ve kuru formdaki zift ve reçineden gümrük alabileceklerdir. Bir amphora dolusu sıvı zift ve reçineden 1/12 oranında olacak şekilde giriş gümrüğü alınacaktır; çıkış gümrüğü de aynı oranda olacaktır. Kuru zift ve reçine külçesinden de 1/14 oranında olacak şekilde giriş ve çıkış gümrüğü alınacaktır. İster pantopoles tarafından getirilmiş isterse de bir başkası tarafından getirilip satılmış olsun, zift ve reçine yapımı için getirilen keresteden de gümrük alınacaktır. Yapanlardan [.....]falancaları] aynı şekilde kaydettirsinler ve karaya mal çıkaranlar [.....] yüklerin [.....].

⁸⁰² Knibbe, Lex portorii Asiae, 162.

Burada reçine ve katranla⁸⁰³ bunların üretimi için getirilen kerestenin⁸⁰⁴, bunların ticaretinin yerli veya yabancı tüccarlar tarafından yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın, giriş ve çıkışına ilişkin düzenlemeler ele alınmıştır. Sıvıların ölçüm birimi olarak *amphora* kullanılmaktadır⁸⁰⁵. Katı formdaki reçine ve katranın ölçü birimi ise $\beta\lambda\omicron\tau\upsilon\rho$ (külçe). Sıvı formdaki vergi oranı 1/12 *amphora* iken katı formdaki oranı 1/14 külçedir. balık üretiminde hayati öneme sahip tuz için söz konusu olduğu gibi, Kaunos tersanesindeki gemilerin üretiminde önemli ürünler olan katran ve kurutulmuş reçine de monopol ürünler arasında olmalıdırlar⁸⁰⁶.

⁸⁰³ Dioskor. de mat. med. 1, 72; Plin. Nat. Hist. 24, 37; Schwarz, Soll oder Haben, 393.

⁸⁰⁴ Krş.: Plin. Nat. Hist. 23, 46; 24, 37. Bu ürünler Zarai yazıtında da anılmaktadır: CIL 4508 str. 27.

⁸⁰⁵ Bu hususta bak.: F. Hultsch, Griechische und römische Metrologie (Berlin 1882) 115.

⁸⁰⁶ Kaunos'taki tersane için bak.: Strab. 14, 2, 2; Broughton, Roman Asia Minor, 836; Robert, Caunos, 519, 521; Pekáry, Kleinasien, 629.

3.4.2.1 Genel Değerlendirme

Kaunos Yazıtı'nın, Lykia'daki Roma *portorium*'una dair Myra Yazıtı sayesinde çizilen resimle ilişkisini ortaya koymadan önce, Kaunos teritoryumunun hem kıyı şeridinde hem de karada Lykia Birliği'nin sınırları üzerinde bulunduğunu belirtmek önemlidir. Bundan dolayı, kara yoluyla getirilen mallar üzerindeki gümrük düzenlemeleri⁸⁰⁷ hem yabancı bir ülkeden hem de Lykia'nın bir başka kentinden getirilen malları kapsamaktadır. Her halükarda, kara veya deniz yoluyla getirilen mallar, vergi muafiyetinden yararlanabilmek için tanınan süre kısıtlamaları arasındaki fark dışında, aynı düzenlemelere tabidir⁸⁰⁸.

Kaunos Yazıtı'nda, Lykia'daki gümrük birliği tezine karşı veriler bulunmaktadır. Bunlardan ilki, Birlik sınırları içine giriş yapılan noktada satışı gerçekleşmeyen malın vergiden muaf bir şekilde yeniden çıkarılışına ilişkin kısıtlamadır⁸⁰⁹. Bu kısıtlama transit malların bu ayrıcalıktan muaf tutuldukları anlamına gelmektedir. Dolayısıyla, transit malların Kaunos'ta satılması planlanan mallardan farklı bir uygulamaya tabi oldukları anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, Engelmann ve Schwarz'ın iddia ettikleri gibi, Lykia Birliği'nin, Birlik sınırlarına giriş yapılan kentte satılmayan malların buradan yeniden çıkarılışında toplamış olduğu vergi ikincil bir vergi olarak değil de, bu kentte satılan mallar örneğindeki gibi tek seferlik vergi – başka bir deyişle yine sadece giriş vergisi - olarak yorumlanabilseydi; bu durumda Lykia Birliği sınırlarına giriş yapılan kentten tekrar çıkarılan malın yabancı bir ülkeye mi yoksa Lykia'nın bir başka kentine mi götürüleceği (Myra Yazıtı, str. 12d: εϫ ϫ τ ραῖν Δυκ απ λς ϫ ξ ϫ ηϫ ϫ τια ϫ νρ ϫ π) fark etmezdi. Buna bağlı olarak da, yabancı ülke kökenli mallara tanınan vergi muafiyeti açısından, satılmayan bu tür bir malın hangi durumda vergiye tabi; hangi durumdaysa vergiden muaf olacağına önemi olmazdı. Oysa Kaunos Yazıtı'nın satılmayan malların yeniden çıkarılışında geçerli olacak vergi muafiyeti için getirdiği kısıtlamalar bunun aksine işaret etmektedir. Dolayısıyla, Birlik sınırlarına giriş yerinden başka bir noktaya götürülecek malların yeniden çıkarılışında alınan vergi; giriş yerinde satılan mallardan alınan giriş vergisinden kesinlikle farklı bir vergidir. Kaldı ki, giriş ve çıkış vergileri için *eisagagion* ve *eksagagion* gibi iki farklı kavram kullanılması⁸¹⁰ bu düşüncüyü doğrulamaktadır.

⁸⁰⁷ Str. B 13d; C 11d.

⁸⁰⁸ Bu hususta Wörrle, Stadt und Fest, 213 dn. 176, deniz yoluyla getirilen mallar için geçerli gümrük uygulamalarının kara yoluyla getirilenler için de benzer olup olmadığı sorusunun açık bırakılması gerektiğini belirtmektedir. Bu ikisi arasında fark olmadığı, Kaunos Yazıtı'nın yeni yorumu sayesinde artık kesinlik kazanmaktadır.

⁸⁰⁹ Str. C 8-15.

⁸¹⁰ C 14; D 11; E 9, 14; F 6, 7, 9.

Ayrıca, bir çok noktada hem gümrük bölgesinden yapılan ithalat hem de gümrük bölgesine yapılan ihracat için geçerli olacak koşulları belirleyen Ephesos Gümrük Yasası⁸¹¹, bir malın, hem giriş vergisinin ödenmiş olduğu gümrük sınırı içinde el değiştirdikten sonra, hem de transit mal olarak bir başka istasyona götürülmek üzere bu gümrük sınırından çıkarılışında vergiye tabi olduğunu göstermektedir⁸¹². Bu sonuç Kaunos ve Myra yazıtları temelinde varılan ve bir malın her sınır geçişinde % 2.5 olmak üzere katlanarak vergilendirildiği savıyla uyum içindedir. Kaldı ki, bir malın karadan veya denizden girişi veya çıkışı sırasında bir gümrük ödenmişse, aynı mal için aynı gümrükçüye, aynı yıl içinde ikinci bir gümrük ödenmeyeceğinin hükme bağlanması; bir başka kente girişte gümrük ödendiğini en açık bir ifadeyle dile getirmektedir. Böylece Ephesos Yazıtı aracılığıyla, şimdiye kadar Strabon'un⁸¹³ aktarımı sayesinde sadece Mısır'da belgelenen çifte vergilendirmeye ilişkin bir başka güçlü kanıt daha elde edilmektedir. Ama bu çifte vergilendirmenin sadece eyaletin dış sınırlarında değil; eyalet sınırları içinde de gerçekleştiğine dair güçlü veriler bulunmaktadır. Dolayısıyla, Ephesos Yazıtı da eyalet içi gümrük sınırlarına işaret ederek, Engelmann ve Schwarz'ın *a priori* olarak kabul ettikleri gümrük birliği tezine karşı veriler içermektedir.

⁸¹¹ Str. 7 § 1: ν μος λουζ Ασ εως σαγωγκας ξαγωγκας τε γ κα κατ θ λασσαStr. 75: ζ Ασ ες Ασ εν σαγ γ ξαγ ;γκρς.: Dreher, Monumentum Ephesenum, 79; Dreher, Lex portorii Asiae, 111-117.

⁸¹² § 6 str. 16-20. Bu hususta daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.5.2.

⁸¹³ Strab. 17, 1, 13: ν δ κα στ λαμεγ λαστ λλονταμ χρι ε Ινδικκας τ ν κρων ν Α θιοπικ, ν ε ν πολυτιμ τατοκομ ζεταφ ρος τ Α γυπτωκ ντε θεν λις τ ς λλουζ κπ μπεπαι πουζ στε τ ληιπλ σιαυν γεταμ ε σαγωγικ τ δ ξαγωγικ

3.4.3 Kaunos ve Myra Yazıtlarının Karşılaştırılması

3.4.3.1 *Demosionikos Nomos* (δημοσιωνικὸν νόμος)

Kaunos ve Myra yazıtları arasında, burada anılmaya değer ana benzerlik, her iki yazıtta da *demosionikos nomos* ifadesinin geçiyor olmasıdır. Kaunos'un, en azından Hadrianus Dönemi'nden itibaren Lykia Birliği'nin bir üyesi olduğunun, Marek'in Kaunos Yazıtı hakkındaki yeni yorumları sayesinde artık biliniyor olması, bu konu üzerindeki yorumları şekillendirmektedir. Marek, Lykia Birliği'ne üye iki kentin aynı döneme tarihlenen iki yazıtında değinilen bu yasanın bir ve aynı yasa olmasından hareketle, bunun bir kent yasası olamayacağını ileri sürmüştür⁸¹⁴. Bu nedenle, *demosionikos nomos*'un daha ziyade, Wörrle'nin Myra yazıtı için öne sürdüğü düşünceleri takip ederek, Lykia'daki Roma gelirlerini düzenlemek için bizzat Roma tarafından yasanan 'Birlik Yasası'na işaret etmesi gerektiği tahminini yürütmektedir. Nitekim, Myra ve Kaunos yazıtlarında geçen *demosionikos nomos* hakkındaki verileri sıraladıktan sonra, bunun bir kent yasası olarak anlaşılamayacağını vurgulamaktadır. Yasanın, bu yorumu destekleyen içeriğine dair söz konusu veriler şunlardır:

1. Yasa, getirilen vergi muafiyetinin ardından vergiye tabi olmaya devam eden malların listesini içermektedir⁸¹⁵.
2. Yasa, gümrük vergisi oranını belirlemektedir⁸¹⁶.
3. Yasa, köle ve tuz gibi tekel mallar için uygulanan özel tarifeleri belirlemektedir⁸¹⁷.
4. Yasa, genel olarak vergiden muaf durumları saptamaktadır⁸¹⁸.
5. Yasa, vergi mülteziminin haciz hakkına ilişkin koşulları belirlemektedir⁸¹⁹.

⁸¹⁴ Kaunos Yazıtı'nda dile gelen bu ifadenin kent yasası olması gerektiğini düşüncesi Bean, op. cit., 100 ve Schwarz, Soll oder Haben, 386dd, tarafından ileri sürülmüştür.

⁸¹⁵ Kaunos Yazıtı, A 10-12: λ[ψονται τ[λοζ[ντων[ποτελ[μν[νων[ζ[[λλιμ[νιοντ[ν [ξαγομ[νων[ντωκα[κατ[] γ[κα[κατ[θ[λασσακα[τ[λοιπ[π[ντων[διωρισμ[νων [ν[δημοσιζωικ[ν[μ[

⁸¹⁶ Kaunos Yazıtı, A 12: π[ντων[διωρισμ[νων[ν[δημοσιωνικ[ν[μ[ε[κοστ[τ[ν[τριμ[σεως

⁸¹⁷ Kaunos Yazıtı, B 6-8: [π[μρ[π[ν[ζ[ξ[] νη[παγομ[νων[ντε[θουλικ[νομ[των [λ[μποντα[τ[λοζ[σον[στ[]ν ρισμ[]ow δ[δοσθακατ[τ[νδημοσιωνικ[w[μον^{vacat} [δ[[σαγωγ[]τ[ν[λ[]ν ποτελ[μζ[νει[ζ[]ν μεμισθωμ[νοντ[ν[λικ[]ν ν[κατ[τ[προϋποκε[]να.

⁸¹⁸ Kaunos Yazıtı, B 9-10: [τ[λοδ[ο[δ[σουσιw[ξ[] νοw[δ[τ[πρ[ζ[κολουθ[]ανχρ[σεος [νεκεκατ[τ[δημο[σιωνικ[ν[μο[σαγομ[]ow.

⁸¹⁹ Kaunos Yazıtı, B 14 – C 1: τ[θ[ο[τωζ[π[τινων καθ[προγ[]πραπται ε[]σαχθ[ντων[π[τ[πωλ[σ[]ν μ[καταπωλουμ[νων[νθ[κ[ε[]μ[] πογρ[]μ[]ων κα[τ[τ[προγεγραμμ[να [π[τορ[]άψιμ[νων[φορτ[ωστ[ρεσιζ[στω[τελ[ν[]κατ[τ[]νδημοσιωνικ[]w[μολκρ[.:

Myra ve Kaunos yazıtları aracılığıyla içeriği yukarıdaki gibi saptanabilen *demosionikos nomos*, ayrıca Asia Eyaleti'ndeki $\nu\ \mu\omicron\tau\ \lambda\omicron\upsilon\varsigma\ \text{A}\sigma$ ⁸²⁰ Palmyra'daki $\tau\epsilon\lambda\omicron\nu\iota\kappa\ \nu\ \mu\omicron\tau$ ⁸²¹, Ptolemaios Philadelphos'un düzenlediği $\tau\epsilon\lambda\omicron\nu\iota\kappa\ \nu\ \mu\omicron\tau$ ⁸²²; Zairi'deki *lex portus*⁸²³ ve *lex Antonia de Termessibus*'ta geçen *lex portorii*⁸²⁴ gibi örneklerle karşılaştırabilir. Bütün bu örnekler, bir bölgenin tamamı için geçerli genel yasalardır. Kaldı ki, gümrük oranı⁸²⁵, mültezimlerin haciz hakkı⁸²⁶, belli mallar için uygulanan özel tarife⁸²⁷, temel olarak vergiden muaf durumlar⁸²⁸, Asia Eyaleti gümrük yasasını içeren Ephesos Yazıtı'nda da detaylıca işlenmektedir. Myra ve Kaunos yazıtlarında geçen *demosionikos nomos* hakkındaki veriler dikkatle incelendiğinde, bunun Ephesos Yazıtı ile paralel özellikler taşıması da onun bütün eyalet için geçerli genel bir yasa olması gerektiği yönündeki düşüncüyü desteklemektedir.

Demosionikos nomos ifadesinin, Roma tarafından yasanan 'Birlik Yasası' olamayacağı yönündeki tez ise, Lykia'daki Roma *portorium*'unun, Asia Eyaleti'nde olduğu gibi Romalı mültezimler tarafından toplandığı düşüncesini ön şart koşarak, Lykia'da Roma *portorium*'u için şimdiye kadar bilinenlerden farklı bir uygulamanın söz konusu olma olasılığını daha baştan dışlamaktadır. Bunun yanında, *demosionikos nomos*'u kent yasası olarak yorumlama yönünde argüman olarak kullanılan, her iki yazıtta Roma müdahalesine ilişkin hiçbir kanıt rastlanmaması olgusu⁸²⁹, bunların hem kısmen korunmuş olmaları hem de Roma ile değil; *Koinon* ve kent arasındaki hukuka ilişkin olmaları nedeniyle kesin bir kanıt olarak kullanılamaz. Nitekim, Kaunos Yazıtı'nın, kökünde onur yazıtı niteliği taşımakla birlikte, kentte satılan ithal mallara tanınmış gümrük muafiyeti çerçevesinde *Koinon*'la yapılan ve büyük olasılıkla kent ve Birlik arşivlerinde saklanan ikili anlaşmanın içeriğini de yansıttığı ortadadır.

Myra Yazıtı, str. 14-16: $\delta\ \delta\omicron\sigma\theta\acute{\alpha}\ \pi\ \tau\omicron\ \kappa\omicron\mu\ \zeta\omicron\nu\tau\omicron\varsigma\ \tau\omicron\ \theta\nu\omicron\delta\eta\mu\omicron\sigma\iota\ \nu\alpha\iota\tau\ \rho\iota\sigma\mu\ \nu\omicron\nu\ \tau\ \tau\epsilon\sigma\sigma\alpha\rho\alpha\kappa\omicron\sigma\tau\ \tau\ \lambda\omicron\varsigma\ \pi\omicron\kappa\epsilon\ \sigma\theta\upsilon\alpha\rho\ \sigma\alpha\iota\alpha\tau\ \delta\eta\mu\omicron\sigma\iota\omega\nu\iota\kappa\ \nu\ \mu\omicron\nu$

⁸²⁰ Ephesos Yazıtı str. 7; krş.: aş. böl. 3.4.5.

⁸²¹ OGIS 629 str. 7.

⁸²² Bingen, Revenue Laws, str. col. 12 ve 14.

⁸²³ CIL VIII, 4508 str. 4.

⁸²⁴ CIL I² 589 = ILS 38 = FIRA I, no. 11 = Crawford, Roman Statutes, no. 19 str. 32d.

⁸²⁵ Bak. aş.: bl. 3.4.5.3.

⁸²⁶ Bak. aş.: bl. 3.4.5.7.

⁸²⁷ Bak. aş.: bl. 3.4.5.4.

⁸²⁸ Bak. aş.: bl. 3.4.5.6.

⁸²⁹ France, France, Revenues douniers, 103.

3.4.3.2 Vergi Mültezimleri (δημοσιον νησελ νημεισθωμ νου)

Kaunos Yazıtı, τιον λλιμνιον⁸³⁰ λικνν⁸³¹ ve τιον φορτιον ον⁸³² μονοπωλν⁸³² ων⁸³² için ayrı kiraların söz konusu olduğunu göstermektedir. Tuz için ayrı bir kiranın geçerli olması, tuzlanmış balık ticaretinin önemi göz önüne alındığında şaşırtıcı gözükmemektedir⁸³³. Yine de Kuaunos Yazıtı'ndaki düzenlemelerin merkezinde, kiracısı olarak birkaç μεμισθωμν⁸³⁴ νων söz konusu olduğu τιον λλιμνιον⁸³⁵ νων⁸³⁵ bulunmaktadır. Bu kiracıların sözleşmelerini kiminle gerçekleştirdikleri yazıtta belirtilmemiştir. Bununla birlikte, Myra Yazıtı bu konuya ışık tutmaktadır. Burada, satılmayan malların kentten yeniden çıkarılışı sırasında gümrük, sözleşmeyi *Koinon* ile yapan kiracılara ödenirken⁸³⁴; satışı kent teritoryumu içinde gerçekleşen malların gümrüğü ise, Myra'daki δημοσιον⁸³⁵ νων⁸³⁵ ödenmektedir⁸³⁵. Buna rağmen Myra Yazıtı, δημοσιον⁸³⁵ νων⁸³⁵ θνουη δημοσιον⁸³⁵ νων⁸³⁵ πν⁸³⁵ λεωην farklı kişiler olup olmadıklarını belirlemeyi olanaklı kılmamaktadır. Bu hususta sadece, satışı Myra'nın teritoryumu içinde gerçekleşen malların gümrüğünün kent denetimi altında toplandığı kesin yargısına varılabilir. Buna dayanarak, Myra'daki kent gümrüğünün kira bedelinin Myra kenti tarafından belirlendiği; *Koinon*'a ödenecek aidattan sonra gelirin geri kalanının da kente kaldığı sonucu çıkarılabilir.

Myra Yazıtı ayrıca, aidatın *Koinon*'a ne şekilde ödeneceği hakkında da bilgi vermektedir. Bu göre, söz konusu aidat ya mültezimlerin kendisi veya bir başka makam tarafından yapılacaktır⁸³⁶. Bu ifadeden hareketle, mültezimlerin kente yapılacak kira ödemesi esnasında aidat tutarını doğrudan kira bedelinden düşükten sonra, bu bedeli Birlik kasasına gönderdikleri; ya da mültezimlerin kira bedelini kesintisiz ödemeleri durumunda Birlik Kasası'na yapılacak aidat ödemesinin bizzat kent makamları tarafından yerine getirildiği düşünülebilir⁸³⁷.

Kaunos Yazıtı, bu durumla karşılaştırılabilecek bir bilgi içermemesine karşın, benzer bir sürecin Kaunos için de geçerli olması gerektiği sonucuna karşı da bir veri sunmamaktadır.

⁸³⁰ Str. C 4: μιον χν⁸³⁰ ντων ξουσν⁸³⁰ ταν ν⁸³⁰ λλιμν⁸³⁰ νημεισθωμν⁸³⁰ νων

⁸³¹ Str. B. 7d: διον σαγωγν⁸³¹ [τν⁸³¹ ν⁸³¹ λν⁸³¹ νποτελν⁸³¹ μζ νε⁸³¹ τν⁸³¹] μεμισθωμν⁸³¹ νονν⁸³¹ ν⁸³¹ λικνν⁸³¹ νν⁸³¹ ν⁸³¹

⁸³² Str. E 5: τιον φορτν⁸³² ωμν⁸³² νων⁸³² σμν⁸³² πφκν⁸³² μεν⁸³² μονοπωλν⁸³² ωκωλν⁸³² εται

⁸³³ Bak.: yk. dn. 155-158.

⁸³⁴ Str. 14d: διον δοσθαν⁸³⁴ πτον⁸³⁴ κκομν⁸³⁴ ζοντα⁸³⁴ φον⁸³⁴ θνουη⁸³⁴ δημοσιον⁸³⁴ ναιτν⁸³⁴ ρισμν⁸³⁴ νων⁸³⁴ ζ τεσσαρακοστν⁸³⁴ τν⁸³⁴ λος

⁸³⁵ Str 7-10: πν⁸³⁵ τφν⁸³⁵ Μν⁸³⁵ ροιρ⁸³⁵ νουδημοσιων⁸³⁵ ον⁸³⁵ πν⁸³⁵ [τν⁸³⁵ τεσσαρακοστν⁸³⁵ τν⁸³⁵ εν⁸³⁵ σαγομν⁸³⁵ νων [πν⁸³⁵]ζξν⁸³⁵ νησα⁸³⁵ καταπιπρασκομν⁸³⁵ νων⁸³⁵ ν⁸³⁵ Μν⁸³⁵ [ρ⁸³⁵ ωπ⁸³⁵]λει...

⁸³⁶ Str. 6: εν⁸³⁶ τν⁸³⁶ νη⁸³⁶ νητ⁸³⁶ εν⁸³⁶ τν⁸³⁶ [ν⁸³⁶].

⁸³⁷ Yazıtın yukarıda anılan satırının ele geçmeyen kısmında söz konusu olan kent makamı hakkındaki yorumlar için bak.: aş. böl. 3.5.3.3.

3.4.3.3 Çifte Vergilendirme: ε□ κοστ□ve τεσσαρακοστ□ için Yo- rum

Myra yazıtında, malın bir gümrük sınırından giriş ve çıkışında uygulanacak gümrük oranları malın değerinin % 2.5’u oranında (*tessarakoste*) olacak şekilde tespit edilmiştir⁸³⁸. Kaunos yazıtında ise, gümrük oranı % 5 (*eikoste*) olarak belirtilmektedir⁸³⁹. Modern bilim, bir yandan Myra Yazıtı’ndaki *tessarakoste*’nin, imparatorluğun en azından Gallia, Illyria, Hispania, Asia ve Bithynia-Pontus gümrük bölgelerinden *quadragesima* olarak bilinen Roma gümrüğünün (*portorium*) oranına tamamen uyduğunu kabul ederken⁸⁴⁰; öte yandan kent gümrüğü olarak kabul edilen Kaunos Yazıtı’nda vergi oranının *tessarakoste*’nin iki katı olarak tespit edildiği saptamasıyla yetinilmektedir⁸⁴¹. Marek tarafından da vurgulandığı gibi, bu görüşe göre, Roma gümrük sahasının dış sınırı üzerinde konumlanan bir kent, tüccarlar tarafından ödenecek gümrüğünün 2/3’ünü toplama hakkını elde etmektedir. Oysa, Roma’nın iç ve dış gümrük sınırlarında sadece % 2.5 oranında alınan imparatorluk gümrüğü (*portorium*) ile bunun iki katı olarak kabul edilen kent gümrüğü arasındaki hiyerarşi göz önüne alındığında böylesi bir sav ikna edici gözükmemektedir. Gümrük birliği tezinin doğal bir sonucu olan bu açmaz, teritoryumunda satılmadığından tekrar kentten çıkarılacak mallardan *Koinon* tarafından toplanan çıkış gümrüğünü ikincil bir gümrük olarak değil de ilk kez alınan giriş gümrüğü olarak yorumlamak hatasından kaynaklanmaktadır.

Oysa, Kaunos Yazıtı’nda dile gelen % 5 oranındaki vergi kent gümrüğü olarak değil de giriş gümrüğünün üye kentlerin, çıkış gümrüğününse *Koinon*’un mültezimleri aracılığıyla toplandığı Roma *portorium*’u çerçevesinde anlaşıldığında söz konusu sorun ortadan kalkmaktadır. Buna göre, çıkış gümrüğü ikincil bir gümrük olarak yorumlanınca gümrük sınırlarının her geçilişinde % 2.5 olmak üzere, toplam % 5 oranında gümrük alındığı ortaya çıkmaktadır. Marek’in de haklı olarak vurguladığı gibi, Myra Yazıtı bu yorumu destekleyecek veriler içermektedir. Yazıtın, Wörrle tarafından paragraf ayracı olarak yorumlanan⁸⁴² 10. satırındaki MEPO[. . .] kısmı için, μ□ ρ□ tamamlamasını öneren Marek, bu ifadenin kentten çıkarılmak suretiyle gümrük sınırını ikinci kez aşan mallar için – ister doğrudan transit amaçlı, ister

⁸³⁸ Giriş gümrüğü için bak.: str. 8: τ□ τεσσαρακοστ□ τ□ σ□ σαγομ□ γ□ çıkış gümrüğü için bak.: str. 14d: δ□ δοσθα□ π□ το□ □ κκομ□ ζοντο□ το□ □ θνουδη□μοσι□ ναι□ □ ρισμ□ π□ τεσσαρακοστ□ ς τ□ λο□

⁸³⁹ Str. A 12: π□ ντων□ θιωρισμ□ νων□ ν□ δημοσιωνικ□ ν□ μ□ε□ κοστ□τ□ν□ τεμ□ σεω□

⁸⁴⁰ Wörrle, *Regelungen von Zollfragen*, 294d.

⁸⁴¹ Bean, *Caunus II*, 100; Wörrle, *op. cit.*, 295 dn. 767; Schwarz, *Haben oder Soll*, 386. Schwarz, Myra Yazıtı’nı kent gümrüğü çerçevesinde anlamaktadır.

⁸⁴² Wörrle, *op. cit.*, 288.

de kentte satmak amacıyla getirilmiş olmakla birlikte, satılmadığından tekrar çıkarılacak mallar olsun – ödenmesi gerekli toplam gümrüğün belli bir kısmını (*Koinon*'un mültezimlerinin denetimindeki çıkış gümrüğünü) kastettiğini düşünmektedir. Bu şekilde ikincil gümrüğe tabi mallardan alınacak toplam verginin öteki kısmıyla (Myra kentinin denetimindeki giriş gümrüğü) ilgili düzenleme ise yazıtın oldukça eksik ele geçen ilk bölümünde işlenmiş olmalıdır. Marek, bu düşünceler ışığında ilk kısmı için getirdiği tamamlama önerisiyle birlikte yazıtın edisyonunu şu şekilde vermektedir:

- [^{vacat} μ □ ρ □ σ □ μ □ ζ □ ο □ μ □ ν □ α □ ω □]
 [καταπιπρασκομ □ ν □ ω □ ν □ τ □ Μυρ □ ω □ π □ λ □ ε □ ι
 [δ □ δ □ ο □ σ □ θ □ α □ ι □ π □ τ □ ο □ ε □ σ □ κ □ ο □ μ □ ζ □ ο □ ν □ τ □ ο □ ς □ ρ □ η □
 [μ □ ν □ ο □ ν □ τ □ ε □ σ □ σ □ α □ ρ □ α □ κ □ ο □ σ □ τ □ τ □ λ □ ο □ σ □ τ □ τ □ π □ -]
 [λ □ ε □ ω □ ς □ δ □ η □ μ □ ο □ σ □ ι □ ν □ α □ ι □ ζ □ π □ ο □ κ □ ε □ σ □ θ □ α □ ρ □ σ □ α □ ι □ -]
 [τ □ τ □ δ □ η □ μ □ ο □ σ □ ι □ ω □ ν □ ι □ κ □ ν □ μ □ ο □ κ □ α □ μ □] □ □ [χ □ ν □ τ □]
 λ □ ε □ ι □ α □ ν □ τ □ ο □] □ ε □ σ □ φ □ ρ □ ο □ ν □ τ □ ι □ ε □ ζ □ τ □ Μ □ [υ □ ρ □ α □ ν
 π □ λ □ ι □ ν □ π □ τ □ ζ □ ν □ η □ ς □ τ □ δ □ ι □ η □ ν □ ε □ κ □ [ς □ π □ φ
 γ □ ρ □ α □ φ □ ο □ μ □ ν □ ω □ π □ ν □ τ □ ω □ ν □ σ □ σ □ α □ γ □ ο □ μ □ [ω □ ν □ π □ ρ □ τ □]
 5 δ □ η □ μ □ ο □ σ □ ι □ ν □ ι □ ο □ κ □ α □ δ □ δ □ ο □ σ □ θ □ α □ ι □ π □ τ □ π □ [λ □ ε □ ω □ ς □]
 □ θ □ ν □ α □ ι □ τ □ α □ ι □ τ □ ν □ ν □ η □ τ □ ε □ ν □ τ □ α □ ι □ τ □ [ν □]
 τ □ ω □ ν □ π □ τ □ ο □ ρ □ □ Μ □ ρ □ ο □ μ □ ν □ ο □ δ □ η □ μ □ ο □ σ □ ι □ ω □ [ν □ ο □ υ □ π □]
 τ □ τ □ ε □ σ □ σ □ α □ ρ □ α □ κ □ ο □ σ □ τ □ τ □ σ □ σ □ α □ γ □ ο □ μ □ [ω □ ν □ π □ τ □] □ ς
 ξ □ ν □ η □ ς □ α □ κ □ α □ τ □ α □ π □ ι □ π □ ρ □ α □ σ □ κ □ ο □ μ □ ν □ ω □ ν □ τ □ Μ □ υ □ [ρ □ ω □ π □ -]
 10 λ □ ε □ ι □ κ □ σ □ τ □ ο □ υ □ τ □ ο □ υ □ φ □ η □ ν □ ρ □ λ □ α □ π □ τ □ α □ κ □ ι □ σ □ χ □ ε □ λ □ α □ μ □ ρ □ ο □]
 τ □ δ □ □ κ □ κ □ ο □ μ □ ζ □ ο □ μ □ ν □ ω □ ν □ π □ τ □ Μ □ υ □ ρ □ ω □ π □ λ □ ε □ ω □ ς
 □ κ □ ν □ π □ τ □ ζ □ ν □ η □ ς □ σ □ κ □ ο □ μ □ ι □ σ □ θ □ ν □ τ □ ω □ ν □ σ □ ς
 □ τ □ ρ □ α □ ν □ Δ □ υ □ κ □ α □ σ □ λ □ ι □ ζ □ ξ □ η □ ς □ τ □ ι □ ν □ α □ ν □ ρ □ π □ π □
 δ □ δ □ ο □ σ □ θ □ α □ ι □ π □ τ □ ο □ □ κ □ κ □ ο □ μ □ ζ □ ο □ ν □ τ □ ο □ ς □ τ □ ο □ □ θ □ ν □ ο □ υ □ δ □ η □ -
 15 μ □ ο □ σ □ ι □ ν □ α □ ι □ ζ □ □ ρ □ ι □ σ □ μ □ ν □ ω □ ν □ τ □ ε □ σ □ σ □ α □ ρ □ α □ κ □ ο □ σ □ τ □ τ □ λ □ ο □ ς
 □ □ π □ ο □ κ □ ε □ σ □ θ □ α □ ρ □ σ □ α □ ι □ τ □ δ □ η □ μ □ ο □ σ □ ι □ ω □ ν □ ι □ κ □ ν □ μ □ ο □ ν
 ε □ τ □ υ □ χ □ ε □ τ □ ε

Böylece, *Koinon*'un sadece Birlik'in dış sınırlarında değil; aynı zamanda kent sınırları üzerinde de gümrük geliri elde ettiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte, *Koinon* çifte vergiyi gümrük sınırından ikinci kez geçište; başka bir deyişle girilen gümrük sınırında çıkışta toplamaktadır. Bu olasılık, transit amaçlı mallarla satılmadığından kent teritoryumundan tekrar çıkarılacak mallar örneğinde gerçekleşmektedir. Myra'da satılan mallar içinse, sadece

giriş gümrüğü ödenmekte ve Birlik, bundan elde edilen geliri, satışın gerçekleştiği kente bırakmaktadır.

3.4.3.4 Lykia Birliği'ne Ödenen Aidat

Kaunos'lu iki *euergetes*'in dışarıdan getirilip Kaunos'ta satılan malların giriş vergisinden muafiyeti için vakfettikleri 66.000 *denaria* kuşkusuz, giriş gümrüğünü toplama hakkı karşılığında *Koinon*'a ödenmesi gerekli yıllık aidatın karşılanması içindir. Myra kentinin yine aynı dönemde, bu hak karşılığında *Koinon*'a yıllık 7000 *denaria* ödediği bilinmektedir (str. 10).

Vakıf tutarı olan 66.000 *denaria*'nın yorumlanması açısından bunun, tek seferlik bir uygulama olmaması gerektiği gözlemi önem taşımaktadır. Nitekim, onurlandırma niteliği taşıyan yazıt, benzerleri gibi atlara kazınarak kamusal bir alana dikilmek yerine, vergi muafiyetinin bütün detaylarını içerecek şekilde sabit bir yapının duvarlarına kazınmış ve bir daha hiç silinmemiştir⁸⁴³. Dolayısıyla, bu hayrın uzun süreli bir finansman için öngörüldüğü açıktır. Bu tutarın kentin gümrük geliri kaybından ötürü uğrayacağı bütün zararın finansmanı için yeterli olmayacağı ortadadır. Bu nedenle, söz konusu vakfın sadece Kaunos'un Lykia Birliği'ne ödeyeceği yıllık aidatın uzun süreli finansmanı için öngörüldüğünü düşünmek daha mantıklı görülmektedir. Bu finansman, anaparanın yıllık faizi aracılığıyla mümkün kılınmış olmalıdır. Bu tür vakıflar aracılığıyla yapılan uzun süreli finansmanlara dair örnekler bilinmektedir⁸⁴⁴. İS 2. yy.'ın başında anapara faizi % 6⁸⁴⁵, 7.5⁸⁴⁶, % 9⁸⁴⁷ gibi oranlarda değişmektedir. Buna göre, vakfa konu 66.000 *denaria* şu şekilde yorumlanabilecektir: Buradaki küsurat, söz konusu tutarın ilk seneki aidatı içermesinden kaynaklanmış görülmektedir. Bunun düşülmesinin ardından faize yatırılacak anapara yıllık aidat tutarını süre sınırsız olarak garanti altına almış olmalıdır. Bu yorum temelinde yapılacak basit bir hesaplamayla, Kaunos'un ödeyeceği yıllık aidat 6.000 *denaria* olarak tahmin edilebilmektedir. Vakfedilen 66.000 *denaria*'dan ilk senenin aidatı olarak ödenecek 6.000 *denaria* düşüldükten sonra geriye kalan 60.000 *denaria* yıllık % 10 oranında faize yatırılmış olmalıdır.

⁸⁴³ Krş.: Bean, op. cit., 104.

⁸⁴⁴ OGIS 509; TAM II, 910; krş.: Wörrle, Stadt und Fest, 151dd.

⁸⁴⁵ REG 19, 1906, no. 142: τ□ κων□ κατασσαρια□; dGR IV, 1342: τ□ κοφ□ τ□ τροπαικια□ φκρş.: Broughton, Roman Asia Minor, 900; Wörrle, op. cit., 161 dn. 58d.

⁸⁴⁶ Bu oran Demostheneia yazıtında bulunmaktadır: Wörrle, op. cit., 157d.

⁸⁴⁷ Bu oran hakkında bak.: Plin. Ep. 54; W. Blümel, IK 28,2: Die Inschriften von Iasos II (Bonn 1985) no. 248: τ□ κοϋ□ π□μην□ □ κ□ στ□ ς□ ▫ κατ□διηαρ□ ω▫ σσαρ□ ατρε□ δ□ κβ'; H. Wankel, IK 11,1: Die Inschriften von Ephesos Ia (Bonn 1979), no. 27 str. 301: □ π□τ□ κ□ σσαρ□ δκκαδ□ δ□ ργυρ□ v IGR IV, 788_ σ□ ζειτ□ κοδραχμια□ φκρş.: Broughton, loc. cit.; Duncan-Jones, Economy of Roman Empire, 133d; 307 dn. 2; Wörrle, op. cit., 161 dn. 56..

noktası bulunmamaktadır⁸⁵². Ayrıca, Kaunos'ta satmak üzere dışarıdan getirdikleri malları için gümrük muafiyetinden yararlanan yabancılar belli koşullar altında bu malların çıkarılışı sırasında da gümrükten muaf olabilmektedirler.

Buna göre, hem karadan⁸⁵³ hem de denizden kente sokulan veya kentten çıkarılan mallardan alınan (ε□ σαγωγ□ να□ ξσαγωγ□ τῷ λδçvergi gelirlerinin tamamı için kullanılan □ λλιμ□ νιφadesi, bu adla kiraya verilen⁸⁵⁴ bir gelir kaynağı olarak, ε□ σαγ□ γιω□ ξαγ□ γιφadeleri için bir üst terimdir. Ayrıca, Kaunos Yazıtı □ λλιμ□ νιωνödenen bir vergi türü olarak değil; gümrük vergilerinin ödendiği bir kasa olarak anlaşılması gerektiğini göstermektedir. Zira, vergi mükellefleri τ□ □ λλιμ□ νιωνödememekte; ε□ ςτ□ □ λλιμ□ νιödemede bulunmaktadır⁸⁵⁵. Bu içeriğiyle □ λλιμ□ νιοMyra Yazıtı'nda anılan δημοσι□ νιοifadesiyle tamamen örtüşmektedir⁸⁵⁶.

⁸⁵² Purpura, Il regolamento dogonale di Cauno, 296d; krş.: France, Revenues douniers, 104 dn. 46.

⁸⁵³ Pleket, Custom-Law from Caunos, 135, str. C 4'te kara yoluyla getirilen mallarla ellimenion arasında nasıl bir ilişki olduğu sorusuna – bu terimi liman ücreti olarak anladığı için – yanıt bulamamaktadır. Oysa bu terimin kara yoluyla kente sokulan veya kentten çıkarılan malları da kapsadığı Marek'in yeni okumaları (str. II 5-8: τ□ □ λλιμ□ νιφτ□ λῆ□ □ ς□ □ [λιμ□ νιφν| τ□ νῖ ξαγομ□ νπῖν ψων κα□] | κατ□ γ□ κα□ [κατ□ θ□ λασσφγ A 10d: λ□[ψονται τ□ λοξ] ντωῖ ποτελ□μῖν νωνῖ ς□ □ λλιμ□ νιο□ νῖ ξαγομ□ νων π□ ντωκα□ κατ[□] γ□ κα□ κατ□ θ□ λασσφν ile kesinlik kazanmaktadır.

⁸⁵⁴ Str. C 4: μ□ □ χ□ ντων ξουσι□ τῶν ν□ □ λλιμ□ νιωνισθωμ□ νων

⁸⁵⁵ Str. II 5d: τ□ □ λλιμ□ νιφτ□ λῆ□ □ ς□ □ [λιμ□ νιφν C 3d: μηδεν□ □ ποκε□ σθωσῶν|λει □ ς□ □ λλιμ□ νιον

⁸⁵⁶ Bu konu aş. böl. 3.4.4'te tekrar ele alınacaktır.

3.4.4 Andriake Yazıtı Işığında Son Değerlendirme

Andriake Yazıtı Lykia'daki Roma *portorium*'una dair halihazırdaki verileri zenginleştirdiği gibi tartışmalı bazı noktaların aydınlatılmasını da olanaklı kılmaktadır. Yazıtın bu husustaki katkısı aşağıda sıralanmaktadır.

a) *Demosionikos Nomos*, Lykia Birliği'nin Andriake Yazıtı'nda Taşa Geçirilen Gümrük Yasasıdır: Bu husustaki ilk tespit, Andriake Yazıtı'nın Lykia'daki imparatorluk *portorium*'una dair Roma tarafından yasanan δημοσιωνικῶν τε μὲν özdeşliğinin ortaya konmasıdır. *Praescriptum* kısmının oldukça kötü korunmuş olmasından dolayı, Andriake Yazıtı'nın Lykia Eyaleti gümrük yasasını içerdiğine dair doğrudan bir veri⁸⁵⁷ elde edilememekle birlikte, δημοσιωνικῶν τε μὲν Myra ve Kaunos yazıtlarında ortaya çıkan ve daha önce değinilen⁸⁵⁸ içeriğiyle yapılacak bir karşılaştırma bu sonucu kesinleştirmektedir:

1. Yasa, köle ve tuz gibi tekel mallar için uygulanan özel tarifeleri belirlemektedir: Andriake Yazıtı'nda purpur (str. 4), köle (str. 11d), safran (str. 18), zeytinyağı (str. 21:), incir ve balık (str. 23) için özel hükümler söz konusudur⁸⁵⁹.
2. Yasa, gümrük vergisi oranını belirlemektedir: Andriake Yazıtı, gümrük olarak mal değerinin % 2.5 oranında vergi tespit etmektedir (str. 20, 29). Bunun dışında, yazıtta gümrüğün (str. 70d) ve gümrüğe tabi malların (str. 32d, 38) bu yasa uyarınca saptandığı ifadesi, ileri sürülen bu özdeşlik savını güçlendirmektedir.
3. Yasa, genel olarak vergiden muaf durumları saptamaktadır: (str. 22).
4. Yasa, vergi mülteziminin haciz hakkına ilişkin koşulları belirlemektedir: (Str. 41, 51).

b) Roma, Gümrüğün Toplanması Sürecini Romalı İltizam Şirketleri Yerine Lykia Birliği'nin Kendi Organlarına Bırakmıştır: Wörrle Myra Yazıtı ışığında, Lykia'da giriş gümrüğünün toplanmasının kent; çıkış gümrüğünün toplanmasının ise, *Koinon*'un kurumlarına bırakıldığını ve bu durumun, gümrük gelirinin Roma'lı iltizam şirketlerine kiralandığı imparatorluğun geri kalanındaki gümrük uygulamalarından farklılık gösterdiğini düşünmekteydi⁸⁶⁰. Gümrüğün bu şekilde yerel kurumlara devredilmesinin şeffaflık ilkesine uymadığını;

⁸⁵⁷ Krş.: Ephesos Yazıtı, *praescriptum* bölümünde kendisini νῶν μὲν τε λουζῶν Ἀσῶν τε σαγωγῶν τε καὶ ξαγωγῶν τε γὰρ καὶ κατὰ θάλασσαν (= Lat. *Lex portus Asiae* veya *Lex portorii Asiae*) olarak adlandırmaktadır. Daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.4.5.

⁸⁵⁸ Bak.: yk. blöl. 3.4.3.1.

⁸⁵⁹ Bu ürünlerin Lykia ekonomisi açısından önemi için bak.: yk. böl. 2.2 § 1.

⁸⁶⁰ Bak.: yk. böl. 3.4.1.

το □ □ θνο)çimparatorluk *fiscus*'una yıllık 100.000 *denaria* ödeneceğini bildiren Andriake Yazıtı, *Koinon*'un gümrük gelirlerini sonunda *fiscus* ile hesaplaştığını kanıtlamaktadır.

d) Dolayısıyla, Kent Gümrüğünü Roma *Portorium*'undan Ayrı bir Uygulama Olarak Değerlendirmek Hatalıdır: Yukarıda da değinildiği üzere (§ b), Myra Yazıtı'nda sadece kendi egemenlik sahası sınırlarının gümrük beyi olan *Koinon* ile kendi teritoryumunun gümrük ecesi olan Myra kenti arasında varılan bir anlaşmanın; dolayısıyla da sadece bu iki yerel kurumun gümrük gelirlerinin söz konusu olduğunu düşünerek kent gümrüğüyle Roma *portorium*'unu keskin bir çizgiyle birbirlerinden ayıran Schwarz bu hususta hatalı bir yorumda bulunmaktadır. Zira, kent aidatlarının aktığı kasa ile (δημοσι □ νο) *Koinon*'un çıkış vergisinden elde ettiği gelirlerin aktığı kasadan imparatorluk *fiscus*'una yıllık 100.000 *denaria* ödeneceğini bildiren Andriake Yazıtı⁸⁶⁶, Myra'daki gümrüğün Roma *portorium*'u olarak anlaşılması gerektiğini göstermektedir. Kısaca, Lykia'daki Roma *portorium*'unun toplanması kent ve *Koinon* otoriteleri arasında paylaştırılmıştır: *Koinon*, bir yandan çıkış vergisini kendisi toplarken; diğer yandan kendi pazarlarında satılan malların giriş vergisini toplama işini, her biriyle tek tek vardığı ikili anlaşmalar çerçevesinde üye kentlere bırakmış ve bunun karşılığında onlardan yine bu ikili anlaşmalarda belirlenen miktarda yıllık bir aidat almıştır. *Koinon*'un kentlerle vardığı anlaşmaların birer örneğini yansıtan Myra ve Kaunos yazıtlarından öğrenildiği üzere δημοσι □ νο için *Koinon*'a Myra 7.000 *denaria* öderken; Kaunos'un ödediği tutar ise 6.000 *denaria* olmalıdır⁸⁶⁷. Ayrıca, kent mercilerinin gümrük idaresinde üstlendikleri rollere her üç yazıtta sıkça değinilmesi de kent gümrüğünün Roma *portorium*'unun bir unsuru olması nedeniyledir. Nitekim, Myra Yazıtı'nda δημοσι □ νο için *Koinon*'a yapılacak ödeme bizzat kentin kendi kurumu (*dekaproteia*) tarafından gerçekleştirilmektedir⁸⁶⁸. Kaunos Yazıtı'na göre malların beyanı yazılı olarak kent mercileri huzurunda yapılmaktadır⁸⁶⁹. Yazıtın daha sonraki satırlarından söz konusu kent mercisinin Tanrı Basileus'in *stephanophoros*'u olduğu anlaşılmaktadır⁸⁷⁰. Andriake yazıtında da παραφ □ λαξ □ ρχω we onun altında hizmet gören kent kölesi (δημ □ σιος δο □ λος⁸⁷¹ gümrük idaresinde önemli roller üstlenmektedir. Nitekim, güm-

⁸⁶⁶ § 17 str. 82d: πληρουμ □ νοπο □ Κα □ [α]ρος φ □ σκωαθ' □ καστον □ τοξ □ κε το □ δημοσιων □ ομα □ το □ □ θνο)çιναρ □ ομυρι □ δοξ □ κα

⁸⁶⁷ Kaunos'un ödeyeceği aidat hakkındaki yorumlar için bak.: aş. böl. 3.4.3.4.

⁸⁶⁸ Bu hususta daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3.5.3.3.

⁸⁶⁹ Str. B12: δι □ τ □ ν □ ρχε □ .ων

⁸⁷⁰ str. C15d: □ πογρ □ ψονδαι □ ο □ τοι(□)ν □ μ □ μαν □ νοδι □ τ □ ψ □ ρχε □ κων □ τ □ ν □ ποδι' □ ο □ □ σ □ γαγδον □ πτο □ στεφανηφ □ ροιΒασιλ □ ωρο □ θεο □; str. E3-4: □ πογρ □ ψοψτα □ τειμ □ σονται □ π[το] □ τ □ τετεφανηφ □ [ρ]ου [Βασιλ □ ωρο □] θεο □; str. E8: κα □ τειμ □ μεναι □ λιν □ πτο □ τ □ τε [σ]τεφανηφ □ ρου

⁸⁷¹ δημ □ σιος δο □ λος hakkındaki yorumlar için bak.: yk. böl. 2.2 § 7.

rük istasyonunun bulunmadığı iç kısımlarda beyan en yakın karakoldaki *paraphylaks*'in⁸⁷²; bunun da yerinde olmaması durumunda *arkhon*'un huzurunda⁸⁷³ yapılmaktadır. Mültezim haciz işlemi sırasında *arkhon*'dan ve onun emrinde hizmetli kent kölesinden yardım almaktadır⁸⁷⁴. Yine, teminatlarının mültezim nezdinde bulunmasından endişe duyanların teminatlarını *arkhon*'a teslim etmeleri mümkündür⁸⁷⁵. Ayrıca, gümrük istasyonlarındaki mültezimlerin dışında her bir karakoldaki *paraphylakes* de gümrük yasasını her daim görülebilir bir şekilde bulundurmaya zorundayken⁸⁷⁶; kent *arkhon*'ları da yasanın teşhire açık olmaması durumundan valiyi haberdar etmekle görevlidirler⁸⁷⁷.

Giriş gümrüğünün kentlerin, çıkış gümrüğünün ise *Koinon*'un denetiminde toplandığı Lykia'da, Roma *portorum*'una ilişkin bu düzenlemenin Helenistik önele dayandığı ve bu uygulamanın daha sonra Roma tarafından devralındığı yorumuna daha önce değinilmişti⁸⁷⁸. Aslında Klasik ve Helenistik *Koina*'lar için benzer uygulamalar zaten bilinmektedir. Nitekim Thessalia *Koinon*'u üye kentlerin teritoryumunda kendi adına gümrük ve pazaryeri vergisi toplamaktadır⁸⁷⁹. Bunun dışında Achaia, Aitolia, Thessalia, Boiotia, Epirus, Akarnania, Achaia ve Aitolia *koinon*'larında *koina*'nın yanında üye kentlerin de □ τ□ λειᾶ σοτ□ λεια gibi başlıklarda bulunabilmeleri, *koina*'nın kendi adına topladığı vergilerin dışında üye kentlerin kendi vergilerinin de varlığına işaret etmektedir⁸⁸⁰.

e) Gümrük Birliği'ne Dair Tezler Hatalıdır: Wörrle, Myra Yazıtı'nın 12d satırının Myra'dan Lykia'nın diğer kentlerine yapılan ihracat için gümrük alındığını belgelemesinden dolayı, Lykia'yı serbest ticaret bölgesi olarak görmenin mümkün olmadığını düşünmektedir. Engelmann, Brandt ve Schwarz ise bu görüşe karşı çıkararak Lykia Birliği'nin aynı zamanda bir

⁸⁷² Str. 41d: □□ μεσογε□ □[ω]νο□ μενοξρ□ κοῦ^c. □ πογραφ□ σθω πτο□ □ νη[στα π]αραφ[λακος]; str. 34: □ πτ□ □ νηστα παρ]α[φ□ λακι□ τελων□ ν̄ παρ-

⁸⁷³ Str. 43: □[□ νδ□ □ ψτ□ μι παρ□ | □ 'π□ ρχοντοστ□ πλ□ θος□ συνε□ νηταικρς.: str. 37: π]αραγενομ□ ν□ πτ□ ν̄ νεδρ]ν □ ροντα

⁸⁷⁴ Str. 52d: □[□]ν δ□ □ ᾗ□ κ[ου] □ χωρ□ οποι□ τῶ, | □ ρχστα κ]α□ δημ□ σιοδο□ λοπααραλαβ□ ·ν

⁸⁷⁵ Str. 56d: ο□ δ□ μ□ βουλ□ μεψο πα]ρ□ τ□ τελ□ ντ□ □ ν□ χυρσν̄ να | □ κ]νοδοτε□ τωσαν ε□ αρ□ σπας] □ ρχουσικα□ □ πτ□ κρ□ σιν□ □ ν□ χυρπαιρεχ□ σθωσακρς.: str. 65: □ ξ□ στω το□ βουλομ□ νοικα□ □[□]πιλ□ σασιν□ □ ν□ χυρρε]νεσθαι □ πτο□ α□ το□[φ]ρχουσι.

⁸⁷⁶ Str. 85d: □]ν δ□ παραφ□]ᾗξ μ□ διηνεκ□ προκε□ μεψο] σχ□, [κ]ατ□ το□ τοπειωρ□ αν□ δικαιοδ□ της □ ριζ□ . τω

⁸⁷⁷ Str. 86d: ο□ κατ□ π□ λιψ□ ροντες, □ □ μν̄ □ [π]ροκε□ μενοξ□ ν□ μοξ...| διασαφε□ τωσαν□ δικαιοδ□ τ□

⁸⁷⁸ Bak.: yk. § b.

⁸⁷⁹ Demost. Olynt. 1, 22: □ ρ□ δτο□ ἄμ□ ναξα□ τ□ ε] γορ□□ς ᾗ□ σοικα□ τ[καρπο] σθαπ□ γ□ ρ κοιν□ τ□ Θετταλ□ ν̄ πτο□ τωδ□ οδικοικ□ ,νο□ Φ□ λιπτολαμβ□ νεινΚρς.: Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 298 dn. 792.

⁸⁸⁰ Wörrle, op. cit. 298-300.

gümrük birliği olduğu savını ileri sürmüşlerdir⁸⁸¹. Bununla birlikte, eyalet sınırları üzerinde konumlanmayan Oinoanda'da da bulunmuş Demosthenes Yazıtı, panayır (*panegyris*) günleri boyunca ithal ve ihraç mallara vergi muafiyeti tanındığını dile getirerek Lykia Birliği'nin iç kısım kentleri arasındaki gümrük sınırları için önemli bir veri teşkil etmektedir. Gümrük birliği tezinin savunucularından Schwarz, kendi savı açısından ortaya çıkan bu sorunu, Oinoanda teritoryumunun en azından bir kısmını, Lykia Birliği'nin sınırları üzerine yerleştirmekle aşmaya çabalamaktadır. Oysa, *Stadiasmus Patarensis* Anıtı'nın da kesin bir biçimde gösterdiği gibi, Oinoanda Lykia'nın sınır değil, bir iç kısım kentidir⁸⁸².

Ayrıca, Ephesos ve Kaunos yazıtları yabancı bir ülkeden getirilen mallardan sadece giriş gümrüğü alınmadığını; satılmadığından dolayı tekrar kentten çıkarılacak bir malın bu kentin teritoryumunu terk edişi sırasında ikincil bir vergiye daha tabi olduğunu kesin bir biçimde göstererek, gümrük birliği tezine karşı Demosthenes Yazıtı'ndan elde edilen argümanı güçlendirmektedir⁸⁸³.

Son olarak, Lykia'nın iç kısımlarında (μεσ□ γε) satın alınan safranın beyanının ve vergisinin ödenmesine ilişkin hükümleri belirleyen Andriake Yazıtı, gümrüğün sadece eyalet sınırlarının değil; iç kısım kentlerinin teritoryum sınırlarının aşılışında da ödendiğini belgelemektedir. Bu veri, Wörrle'nin Demosthenes Yazıtı'nın, Lykia içi gümrük sınırlarının geri kalan diğer bütün kentler için de kabulünü güçlendirdiği savını destekleyen veriler sunmaktadır. Böylece, kendi teritoryumlarında satılan malların giriş gümrüğünü toplama hakkının, *Koinon*'un bütün kentlerine tanınmış olması gerektiği sonucu kesinleşmektedir. Nitekim, bu hakkın Kaunos ve Myra örneklerinde olduğu gibi, sadece sınır kentlerine tanındığı savının sakıncalarına daha önce değinilmişti⁸⁸⁴. Buna göre, üye kentler bir yandan sahip oldukları bu hak çerçevesinde kendi kentlerinin finansmanını sağladıkları gibi; öte yandan bunun karşılığında Birlik kasasına ödedikleri aidatla *Koinon*'un finansmanına da, Strabon'un aktarımını teyit eder şekilde, katkıda bulunmaktadır⁸⁸⁵.

Sonuç olarak, Andriake Yazıtı, Myra ve Kaunos yazıtları ışığında elde edilen verilerle tamamen uyum içinde olduğu gibi, bu konudaki bilgileri daha da netleştirmektedir. Buna göre, Lykia'daki Roma *portorium*'unun işleyiş ve örgütlenişi şu şekilde özetlenebilmektedir: Roma, vergi toplama işini Romalı vergi mültezimleri veya İS. 2. yy.'dan itibaren Romalı

⁸⁸¹ Bak.: yk. böl. 3.4.1.

⁸⁸² Bu konu hakkındaki detaylı tartışma için bak.: yk. böl. 3.4.1.1.

⁸⁸³ Bu konudaki yorumlar için bak.: yk. böl. 3.4.2.1; 3.4.3.3; 3.4.5.2.

⁸⁸⁴ Bak. yk. böl. 3.4.1.1.

⁸⁸⁵ Bu konu hakkında daha fazla yorum için bak.: aş. 3.5.3.

procurator'lar yerine; Lykia Birliği'nin kendi organlarına bırakmıştır. Bu düzenleme uyarınca *Koinon*, bir yandan çıkış vergisini kendisi toplarken; diğer yandan kendi pazarlarında satılan malların giriş vergisini toplama işini, her biriyle tek tek vardığı ikili anlaşmalar çerçevesinde ye kentlere bırakmış ve bunun karşılığında onlardan yine bu ikili anlaşmalarda belirlenen miktarda yıllık bir aidat almıştır. *Koinon*, hem kendi topladığı çıkış gümrüğünün hem de kentlerden aldığı yıllık aidatların biriktiği iki ayrı kasanın gelirlerini sonunda imparatorluk *fiscus*'u ile hesaplamıştır. Roma *portorium*'unun giriş gümrüğünü denetleyen kentlerle çıkış gümrüğünden sorumlu olan *Koinon* gibi iki farklı otorite tarafından toplandığı Lykia'daki bu özel durum, Helenistik Dönem uygulamalarının Roma tarafından devralındığına işaret etmektedir. Giriş gümrüğü toplama hakkının bu şekilde bütün ye kentlere tanınması, bir yandan kentlerin kendi finans kapasitelerini arttırdığı gibi, öte yandan da *Koinon*'un finansmanına katkıda bulunmaktadır. Bu tablo uyarınca, gümrük birliği hatalı savı da tamamen geçersizleşmektedir.

3.4.5 Anadolu'da Roma *Portorium*'u: Ephesos Yazıtı ile Karşılaştırma

1976 yılında bulunan yazıt, H. Engelmann ve D. Knibbe tarafından 1986 yılında ön rapor içerikli yayının⁸⁸⁶ ardından 1989 yılında bütün içeriğiyle yayınlanmıştır⁸⁸⁷. Bu yayın ardından yazıt, bilim dünyasında *Monumentum Ephesenum*⁸⁸⁸ adıyla anılmaya başlamıştır. Bununla birlikte, belgenin bu yapay Latince adlandırma yerine, bizzat kendisini tanımladığı şekliyle anılması (str. 7: ν μος λους Ασ αις σαγωγος ξαγωγος τε γ κα κατ θ λασσα Lat. *Lex portus Asiae*⁸⁸⁹ veya *Lex portorii Asiae*⁸⁹⁰) daha uygundur.

İS 9 Temmuz 62'de *Basilica Julia*'da bulunan kamu arşivindeki yasa, Yunanca'ya çevirilmek ve akabinde yazıta geçirilmek üzere arşiv sorumlularının denetiminde kopyalanmıştır. Yazıtta anılan en erken *magistrati*, İÖ 75 yılı *consul* çifti L. Octavius ve C. Aurelius Cotta, gümrüğün kiralanması işlemlerinde (§ 31 ve 33) hali hazırda var olan düzenlemeleri kullanmaktadırlar. Bu düzenlemeler, kaçakçılık (§ 5, 22) ve dolandırıcılığa (§ 8) karşı alınan önlemlerden; gümrük istasyonlarının konumlandırılmasından (§ 9, 12, 13, 15, 29); mal bildirimine ilişkin hükümlerden (§ 11, 18, 20, 21); uygulanacak gümrük oranından (§ 2, 3, 7); vergi muafiyeti şartlarının saptanmasından (§ 25-26, 27, 33, 35, 36); mültezimin haciz ve teminat hakkından (§ 38) oluşmaktadır.

Müdahaleriyle yasanın belli maddelerinde değişiklik yapan ilk *magistrati* ise 72 yılı *consul*'leri, 70 yılı *ensor*'ları olan L. Gellius ve Cn. Lentulus'tur (§ 37). Bundan önceki 36 paragrafın ise hangi tarihe kadar geri gittikleri saptanamamaktadır. Bununla birlikte bazı paragraflardaki düzenlemeler eyaletin ilk oluşturulduğu döneme işaret etmektedir⁸⁹¹. Bu paragraflar Roma'nın Asia'daki vergilerini İÖ 133 yılında toplamaya başladıkları savını desteklemektedir⁸⁹². Ayrıca, Macedonia valisine, eyalete yeni dahil edilen Khersonesos için gümrük

⁸⁸⁶ Engelmann-Knibbe, Vorbericht, 19-32.

⁸⁸⁷ Engelmann-Knibbe, Zollgesetz.

⁸⁸⁸ Bu adın kullanımı için bak.: Dreher, *Monumentum Ephesenum*; Lewis, *Monumentum Ephesenum*; Merola, *Monumentum Ephesenum*; Nicolet, *Monumentum Ephesenum*; Nicolet, *dîmes d'Asie*; Vigorita, *Monumentum Ephesenum*.

⁸⁸⁹ Bu adın kullanımı için bak.: Vigorita, *Lex Portus Asiae*; Maganzani, *Lex portus Asiae*; France, *Revenues douniers*, 311, 405dd.

⁸⁹⁰ Bu adın kullanımı için bak.: Dreher, *Lex portorii Asiae*; Eck, Cn. Calpurnius Piso; Knibbe, *Lex portorii Asiae*; Schäfer, σφοραγ von Sklaven.

⁸⁹¹ § 10; 28; 29. Bu hususta ayrıca bak.: Carrelli, *Portorium Asiae*, 179-181.

⁸⁹² Nitekim, aynı yıl içinde senato, Asia Eyaleti valisine kraliyet döneminde ait bütün kararların onaylamasını buyuran bir karar almıştır (Sherk, *Roman Documents*, no. 11). 129 yılına ait Pergamon'a ilişkin bir başka *senatus consultum* ise *publicani*'nin söz konusu yılda eyalette bulduklarını göstermektedir (Sherk, *Roman Documents*, no. 12).

sınırlarını tespit etmesini buyuran *Lex de provinciis praetoriis*, bir bölgenin eyalete dönüştürülmesiyle birlikte buradaki Roma vergilerinin toplanmaya başladığını göstermektedir⁸⁹³.

İÖ 72 yılı *consul* çiftinin yaptığı eklemenin ardından İÖ 17 yılına kadar (§ 39-43) başkaca bir müdahaleden bahsedilmemektedir. Bu durum, söz konusu zaman zarfından vuku bulan iç savaş sırasında *consul*'lerin ana ilgisinin ekonomik hayattan ziyade askeri faaliyetler ve iç politika üzerinde yoğunlaşmış olduğu savıyla açıklanabilir. İÖ 17 yılında eyaletler yeniden düzenlenerek *senatus* ile imparator arasında paylaştırılmış⁸⁹⁴; Augustus'un onuruna *Ludi Saeculares* kurulmuştur⁸⁹⁵. Ayrıca, sonraki müdahalelerin 5 yıllık aralarla İÖ 12 (§ 44d); İÖ 7 (§ 46d); İÖ 2 (§ 48d) yıllarında yapılmış olması da dikkat çekicidir. Buradaki 5 yıllık zaman aralığı *publicani*'nin kira süresi ile uyumaktadır. Buna göre, gümrük düzenlemelerinin kiralama sırasında yeniden gözden geçirildiği düşüncesi mantıklı gözükmemektedir. İÖ 17 - İÖ 2 yılları arasında yasaya düzenli olarak müdahale edilmiş; takip eden yıllarda müdahale ihtiyacı giderek azalmıştır. Yasaya bu şekilde müdahale eden son *consul* çifti İS 37 yılı *consul*'leridir.

⁸⁹³ Crawford, Roman Statutes I, no. 12, Knidos kopyası Col. IV.

⁸⁹⁴ Cass. Dio, 53, 12-15.

⁸⁹⁵ Aug. res Gest. § 22; Suet. Aug. 31; CIL VI 877b (=Eph.Epigr. VIII 278dd) ve CIL VI 32323 (=Eph.Epigr. VIII, 227dd); krş.: M. Nilsson, RE IA.2 (1920) s. v. saeculares ludi, 1712d.

3.4.5.1 Yasanın Kapsamı

Kapsam tartışması burada, yasanın ne tür mallarla hangi vergi kalemleri için ve hangi gümrük sınırları içinde geçerli olduğu temelinde yürütülecektir. Bu tartışmada da öncelikle, yasanın hangi yollarla getirilmiş malları kapsadığına ilişkin tartışma ele alınacaktır.

Ephesos Gümrük Yasası koşulları bir çok noktada hem gümrük bölgesinden yapılan ihracat hem de gümrük bölgesine yapılan ithalat için geçerlidir (Str. 7 § 1: ν μος λους Ασ ας ε σαγωγ κτ ξαγωγ κτ τε γ κα κατ θ λασσαν Str. 75: ζ Ασ ες Ασ αν σαγ γ ξαγ)⁸⁹⁶. Bu ikili kullanımın yanında tekil kullanıma dair örnekler de bulunmaktadır. Bununla birlikte, bu tekil kullanımlar 3 şekilde açıklanabilir⁸⁹⁷:

1. Metnin söz konusu bölümlerde kısmen korunmuş olmasıyla (Str. 11; 50d);
2. Tamamlamalardaki keyfiyetle (Str. 15; 26-8; 28d; 50d);
3. Maden hammaddesinde veya *Romaia Sebaste* Bayramı'nda olduğu gibi belli durumlarda sadece ihracatın söz konusu olmasıyla (Str. 74).

Yine de bu veriler gümrük yasanının temelde, karadan ve denizden yapılan hem ihracata hem de ithalata ilişkin yükümlülükleri belirlediği gerçeğini değiştirmemektedir⁸⁹⁸.

Engelmann ve Knibbe, str. 7'de geçen δημοσιων ifadesini genel anlamda *publicum* (devletin vergi geliri) olarak anlamakta ve ilgili kısım için [περ δημοσιων αα παραξε ας σ]ς δημοσιων αβ γ δ ε tamamlamasını önermektedir⁸⁹⁹. Bu şekilde, söz konusu satırda beş farklı vergi kaleminin konu edildiğini düşünmektedirler. Onlara göre, δημοσιων α = Lat. *publicum primum* ile *portorium Asiae*'in kastedilmiş olması gerekirken (s. 37), geriye kalan diğer dört vergi kaleminiye, *decuma* (% 5 oranında ürün vergisi), *metala* (maden ocaklarından alınan vergi), *scriptura* (otlak vergisi) ve *vicesima libertatis* (köle azatından alınan % 5 oranında vergi) oluşturmaktadır (s. 39). Yazıtın editörleri satırı bu şekilde tamamlarken δημοσιων α kelimesini tekil *genitivus* olarak anlamakta ilgili kısmın çevirisini “*Asia Eyaleti'nin ilk vergi kalemiyle] ikinci, üçüncü dördüncü ve beşinci kalemlerine dair*” şeklinde yapmaktadırlar.

Bununla birlikte, C. Nicolet, δημοσιων ifadesinin, Engelmann ve Knibbe'nin düşündüğü gibi *publicum* olarak değil; *conductio* veya *redemptio* (sözleşme veya kira) olarak anlaşıl-

⁸⁹⁶ Dreher, Monumentum Ephesenum, 79; Dreher, Lex portorii Asiae, 111-117.

⁸⁹⁷ Dreher, Monumentum Ephesenum, 79d.

⁸⁹⁸ Dreher, op. cit., 80d.

⁸⁹⁹ Engelmann-Knibbe, Zollgesetz, 37.

ması gerektiğini düşünmektedir⁹⁰⁰. Buna göre, yazıtın ilgili satırı 5 farklı vergi kaleminden ziyade eyaletin *portorium* gelirinin birbirini takip eden 5 kira dönemine işaret ediyor olmalıdır. Bunun ardından yine 7. satırdaki boşluk için tamamlama önerisinde bulunduğu $\nu\ \mu\omicron\tau\alpha\kappa\iota$ düzenlemelerin ilk kira döneminin yanında ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci kira dönemleri için de geçerli olduğunu ifade etmektedir⁹⁰¹. Bu şekilde, $\delta\eta\mu\omicron\sigma\iota\omega\nu$ ifadesini çoğul *accusativus* olarak anlayarak yazıtın ilgili kısmını “*eyaletin portorium gelirlerinin ilk kira dönemiyle birlikte, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci kira dönemleri için geçerli düzenlemelere dair*” şeklinde çevirmektedir⁹⁰².

Vigorita ise, Decidianus’un hazırlamış olduğu $\pi\nu\omicron\mu\ \delta\iota\alpha\gamma\epsilon\kappa$ ’nin (*her daim geçerli düzenleme*) kamu sözleşmelerinde hiçbir değişikliğe gerek olmadan 25 yıllık bir dönem için geçerli olduğu düşüncesine karşı çıkmakta ve her bir sözleşme için belirlenen düzenlemelerin, içinde bulunan 5 yıllık kira dönemini kapsadığını düşünmektedir⁹⁰³. $\delta\eta\mu\omicron\sigma\iota\omega\nu$ ifadesinin anlamı içinse, Nicolet’in Lat. *conductio* veya *redemptio*’nun Yunanca çevirisi olduğu düşüncesine karşı çıkarak, bunun yerine, Engelmann-Knibbe gibi, *publicum* (kamunun vergi geliri) anlamını daha uygun bulmaktadır. Buna göre, Ephesos Yazıtı’nın 4. satırındaki $\delta\eta\mu\omicron\sigma\iota\omega\nu\ \alpha\varsigma\ \alpha\ \cdot\ \kappa\eta\rho\ \alpha$ için Lat. *publicum primi, cera prima* eşlemesini yapmakta ve *publicum*’un ya *publici tabula* (vergi geliri kaydı) veya yasanın korunduğu arşivlerdeki belge numarası olarak anlaşılabileceğini düşünmektedir⁹⁰⁴.

Bununla birlikte, $\delta\eta\mu\omicron\sigma\iota\omega\nu$ kelimesi, yazıtta geçtiği bütün örneklerde, kamunun kiraya verilmiş olan vergi gelirleri anlamını taşıdığı görülmektedir⁹⁰⁵. Bu durum, 7. satırın anlaşılmasını; buna bağlı olarak da eksik kısmın tamamlanmasını güçleştirmektedir. Yukarıda değinilen tamamlama önerilerinin kendi içlerinde taşıdıkları tutarsızlıklar göz önüne alındığında M. Crawford’un 7. satır için önerdiği tamamlama gerçeğe en yakın olanı gibi gözükmektedir: $[\kappa\alpha\tau\ \cdot\ \tau\omicron\tau\ \delta\eta\mu\omicron\sigma\iota\omega\nu\ \alpha\varsigma\ \kappa\alpha\ \cdot\ \tau\eta]$ $\delta\eta\mu\omicron\sigma\iota\omega\nu\ \alpha\beta, \gamma, \delta, \epsilon$. (*publicum’un birinci yılı ile publicum’un ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci yılları uyarınca*). Bu tamamlama önerisiyle Ephesos Yazıtı’nın sadece *portorium*’la ilişkili düzenlemeleri içerdiği ortaya çıkmaktadır. Benzer şekilde, Andriake Yazıtı da gümrük dışında başka bir vergi kalemine ilişkin düzenleme içermemektedir.

⁹⁰⁰ Nicolet, *Demosionia*, 691dd.

⁹⁰¹ Nicolet, *op. cit.*, 695-697.

⁹⁰² Nicolet, *op. cit.*, 698.

⁹⁰³ Vigorita, *Lex portus Asiae*, 128d.

⁹⁰⁴ Vigorita, *op. cit.*, 125.

⁹⁰⁵ § 45 str. 106; § 47 str. 111; § 55 str. 125; § 57 str. 132; § 59 str. 136, 138; § 61 str. 140; § 64 str. 149.

Yazıttaki düzenlemelerin geçerli olduğu coğrafyanın sınırları hakkındaki düşüncelerini § 2 str. 8-11'deki verilere dayandıran Engelmann ve Knibbe, bu düzenlemelerin § 2-8 str. 8-22'ye kadar uzandığını düşünmektedirler⁹⁰⁶. Buna göre, Asia Eyaleti'nin gümrük gelirlerini toplama hakkını kiralamış olan mültezimler, en azından İÖ 75 yılında Bithynia Krallığı'nın sınırlarında da faaliyette bulunabilmektedirler. Bu çıkarım Heil'i, gümrük yasasının sadece Asia Eyaleti ile sınırlı kalmayıp çok daha geniş bir alanı kapsadığı sonucuna götürmektedir⁹⁰⁷. Heil'in bu husustaki diğer bir dayanak noktası ise, Bithynia (Byzantium, Kalkhedon, Daskyleion, Στ□ μα Π□ ντοö olarak bilinen bölgeyle, Pontus'taki Hieron)⁹⁰⁸ ve Kilikia-Pamphylia ([Attaleia, Aspendos], Perge, Magydos, Phaselis ve Side)⁹⁰⁹ bölgelerinde yer alan limanların yazıtta Asia Eyaleti'nin gümrük limanları olarak verilmesidir. Heil ayrıca, *provincia* teriminin sadece bir eyaletin idari sahası olarak değil; aynı zamanda bir *magistratus*'un yetki sahası olarak anlaşılması gerektiğini de eklemektedir⁹¹⁰. Benzer bir düşünce, 8. satırın sonunda başlayan cümle için [το□ τε τ□ ζ□ παρχε□ λα□ σκα□ το□ ς□ ποις□]κΚαππαδοκ□ αςΓαλατ□ ας Βειθου□ ας□ σ□ ζωννο□ σ□tamamlamasını öneren Wankel tarafından ileri sürülmüştür⁹¹¹.

İlkin Laet⁹¹² tarafından ileri sürülüp, daha sonra Merkelbach⁹¹³ ve Heil⁹¹⁴ tarafından kabul gören, mali bir idari sahanın bir eyaletin coğrafi sınırlarıyla nadiren örtüştüğü düşüncesi Nicolet, tarafından şiddetle reddedilmektedir⁹¹⁵. Nicolet, Heil tarafından kendi savını desteklemek için ileri sürülen bütün belgeleri tekrar gözden geçirdikten sonra, yasanın geçerlik sahasının Asia Eyaleti'nin yanında Bithynia, Kappadokia ve Galatia'yı içermiş olması gerektiği düşüncesinin hatalı olduğu sonucuna varmaktadır⁹¹⁶.

Nicolet'ye göre, Engelmann ve Knibbe tarafından § 1'e dahil edilen str. 7d; § 2'yi oluşturan str. 8-11 ile yapısal bir bütünlük oluşturmaktadır. Böylece Nicolet, 8. satırdaki boşluğu [α□ τινες π□ λεις Παμφυλ□ ας Λυκαον□ ας Κιλικ□ ας Καππαδοκ□ ας Γαλατ□ ας Βειθου□ ας□ σ□ ζωννο□ σ□tamamlayarak, bütün pasajı Asia Eyaleti'nin etraflıca tanım-

⁹⁰⁶ Engelmann-Knibbe, Zollgesetz, 42d, 161.

⁹⁰⁷ Heil, Zollgesetz aus Ephesos, 9, 14.

⁹⁰⁸ § 2 str. 8d; § 4 str. 13d; § 6 str. 18; § 9 str. 23.

⁹⁰⁹ §9 str. 26.

⁹¹⁰ Heil, op. cit., 11-14.

⁹¹¹ Wankel, Zollgesetz der Provinz Asia, 40.

⁹¹² Laet, Portorium, 273-277.

⁹¹³ Merkelbach, Bithynische Erbfolgekieg, 98.

⁹¹⁴ Heil, Zollgesetz aus Ephesos, 11.

⁹¹⁵ Nicolet, Monumentum Ephesenum, 930dd.

⁹¹⁶ Nicolet, op. cit., 932-941.

lanması olarak yorumlamaktadır⁹¹⁷. Bu düşünce daha sonra, α□ τινεπ□ λειψerine ο□ τινες τ□ πο□ tamamlamasını öneren Lewis tarafından da kabul görmüştür⁹¹⁸. Nicolet'in savları son olarak Merola ve Mcging tarafından da yeni argümanlarla desteklenerek kabul görmüştür. Bu hususta Merola, Roma tarafından İÖ 75 yılına kadar özgür kentler olarak görülen Byzantium ve Kalkhedon'un Bithynia Krallığı'nın teritoryumundan ayrı düşünölmeleri gerektiğini; bununla birlikte, söz konusu tarihten İÖ 62 yılına kadar bu statülerini korumalarının pek olası olmadığını, dolayısıyla bu sırada Asia Eyaleti'ne dahil olduklarını düşünmektedir⁹¹⁹. Asia Eyaleti gümrük limanları arasında (§ 9 str- 22-26) Bithynia Krallığı'na ait limanların verilmemiş olduklarına dikkat çeken Mcging de bu yönde güçlü bir argüman sunmaktadır⁹²⁰. Şayet *Lex portorii Asiae*, Bithynia Eyaleti'ni de kapsamış olsaydı böyle bir durum söz konusu olmazdı⁹²¹. Sonuç olarak, yukarıdaki düşünceler ışığında Asia Eyaleti gümrük yasasının sadece eyaletin coğrafi sınırları içinde geçerli olması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Aslında yazıtın 7. satırındaki adlandırma da bu duruma uymaktadır: ν□ μοτ□ λουζ□ Ασ□ εαζ σαγωγ□ κας□ □ ξαγωγ□ κατ□ τε γ□ κα□ κατ□ θ□ λασσαϑ Lat. *Lex portus Asiae rebus exportantis importandisque terra marique*⁹²².

Benzer bir durum elbette Lykia Eyaleti gümrük yasası için de söz konusudur⁹²³.

⁹¹⁷ Nicolet, op. cit., 946-951.

⁹¹⁸ Lewis, Monumentum Ephesenum, 248.

⁹¹⁹ Merola, Monumentum Ephesenum, 285-90.

⁹²⁰ Mcging, Ephesian Customs Law, 284.

⁹²¹ Krş.: Merola, op. cit., 297.

⁹²² Yazıtın başlık kısmının Latince'ye bu şekilde çevrilmesi hakkında bak.: Nicolet, op. cit., 949 dn. 47. Vigorita, *Lex portus Asiae*, 133 dn. 49'ta önerilen *lex vectigalis Asiae rerum terra marique inferendarum efferendarum* çevirisi daha zayıf bir öneri gibi gözükmektedir.

⁹²³ Krş.: Str. 12, 14, 22-23.

δευτ[ου] ξαγωγ[τ] α[τ]τελ[νηπ] α[τ]τε[20] [τ]λομ[διδ] να
 [φειλ[τω] μ[ν] ε[η] ντοπλ[]].

Yazıtın editörleri str. 18'deki τελ[ν] ve τ[λο]kelimleri arasındaki boşluğun tamamlanması için [ξαγωγ]ve[σαγωγ]seçeneklerinin her ikisinin de mümkün olduğunu belirtmekle birlikte, ilk seçeneği tercih etmekte, ama yazıtın ilgili kısmını son tahlilde yine de tamamlamadan bırakmaktadırlar⁹²⁶. Ne var ki, paragraf daha yakından irdelendiğinde bu yorumun yeterli olmadığı görülecektir. Ayrıca, adı geçen yazarların, paragrafın ikinci cümlesi ve bu cümlede τελ[ν] v[τ] [ε] τ[λο]kelimleri arasındaki boşluk için hiçbir değerlendirmede bulunmamaları metnin anlaşılmasını da engellemektedir.

Her şeyden önce, ilgili paragrafın iki kısımdan oluştuğu gerçeği doğru yoruma ulaşmak için belirleyici olmaktadır: paragrafın str. 18'deki boşluğu da içeren ilk kısmı giriş (ε[σαγωγ]) ikinci kısmıysa çıkış ([ξαγωγ])gümrüğe ile ilgilidir. Buna göre, giriş gümrüğüyle ilgili kısımdaki bu boşluğun ε[σαγωγ]ifadesiyle tamamlanması gerekirken; çıkış gümrüğüyle ilgili ikinci kısımdaki boşluk da bu durumda τ[τελ] v[τ] [λο] κκομζομ [ν]ifadisinde tamamlanmalıdır. Bu düşünceler ışığında paragrafın çevirisi şöyle olacaktır: *Karadan ve denizden getirilen bir mal için mültezime ya da temsilcisine giriş gümrüğü ödenmişse, aynı mal için aynı kişi, Pontos'tan gelmemek kaydıyla, aynı yıl içinde, aynı mültezime ikinci kez giriş gümrüğü ödemeyecektir. Eğer, karadan ve denizden mal çıkarırsa, çıkış gümrüğünü ödeyecektir. Bir mal için mültezime çıkış gümrüğü ödenmişse, aynı malın ilk sahibi, Pontos'a gitmemek kaydıyla, aynı yıl içinde, aynı mültezime ikinci kez çıkış gümrüğü ödemeyecektir.* Merola, Pontos'la yapılan ticaretin, gümrük kaybindan doğacak zararın daha da büyümemesi gibi tamamen ekonomik bir nedenle bu düzenlemenin dışında tutulduğunu düşünmektedir⁹²⁷. Bununla birlikte Pontos'un, Mithridates Savaşları'nın hala devam ettiği İÖ 75 yılına ait bu düzenlemenin dışında tutulmasının asıl nedeni bu bölgeyi ekonomik olarak cezalandırmak, dolayısıyla savaş gücünü zayıflatmak gibi gözükmektedir. Sonuçta bu şekilde tamamlanıp çevrilmesi gereken paragraftan şu sonuçlar çıkmaktadır:

a) Engelmann ve Knibbe tarafından sadece eyalet sınırlarına ilk girişte ve bu sınırlardan son çıkışta vergilendirildiği; bunun ardından eyalet sınırları içinde vergisizce dolaştığı; dolayısıyla eyalet sınırlarının aynı zamanda gümrük birliğinin sınırlarını temsil ettiği *a priori* savını destekleyecek kesin bir veri bulunmamaktadır

b) τ[α] τ[τελ] νηifadesi ile, her bir istasyon farklı bir mültezime kiralandığından, aynı gümrük istasyonu; [α] τ[]ς νθρωποifadesi ile malın ilk sahibi olan tüccar; τ[α] τ[] πρ[] γμifadesiyle de satılamayan mal kastedilmektedir. Buna göre, paragrafın giriş gümrüğüyle ilgili ilk kısımdan bir mal için hem giriş hem çıkış gümrüğünün ödeneceği; bununla birlikte,

⁹²⁶ Engelmann-Knibbe, Zollgesetz, 51.

⁹²⁷ Merola, Monumentum Ephesenum, 265 dn. 10.

aynı tüccarın satılmayan malının aynı gümrük sınırına ikinci kez girişinin – Pontos'tan getirilmemiş olmak şartıyla – giriş gümrüğünden muaf olacağı; paragrafın çıkış gümrüğü ile ilgili ikinci kısmında da satılmayan malın aynı gümrük istasyonundan ikinci kez çıkarılışının da – Pontos'a götürülmek şartıyla – çıkış gümrüğünden muaf olacağı anlaşılmaktadır. Paragrafın her iki cümlesi arasına çıkış gümrüğünün ödeneceğini bildiren ara cümle (□ □ κωτ□ θ□ λασσαν□ γ□ ν□ ξ□ ,γτ□ ς □ ξαγωγ□ τ□ ζ λοδ□ ιδ□ τ□) eklenerek, hem satılmadığından dolayı tekrar çıkarılan bir malı, hem de transit amaçlı bir malın – her ikisinde de elbette ilk çıkış söz konusudur - çıkış gümrüğüne tabi olacağı vurgulanmak istenmiştir. Başka bir yorum, aynı gümrük istasyondan ikinci kez çıkışa vergi muafiyeti getiren bir sonraki cümleyi anlamsız kılacaktır⁹²⁸.

Sonuç olarak, bir malın, ister giriş vergisinin ödenmiş olduğu gümrük sınırı içinde el değiştirmesinin ardından olsun; isterse de transit mal olarak olsun, bir başka istasyona götürülme üzere bu gümrük sınırından çıkarılışında vergiye tabi olduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuç Kaunos ve Myra yazıtları temelinde varılan ve bir malın her sınır geçişinde % 2.5 olmak üzere katlanarak vergilendirildiği savıyla uyum içindedir. Bu veriler, Strabon'un⁹²⁹ aktarımı sayesinde şimdiye kadar sadece Mısır'da belgelenen çifte vergilendirmeye ilişkin⁹³⁰ - Vittinghoff'un düşündüğünün aksine⁹³¹ - güçlü kanıtlar sunmaktadır.

⁹²⁸ Murat Arslan, Mithridates IV Eupator. Roma'nın Büyük Düşmanı (baskıda).

⁹²⁹ Strab. 17, 1, 13; krş.: yk. böl. 3.4.3.3.

⁹³⁰ Krş.: Dreher, Monumentum Ephesenum, 81.

⁹³¹ Vittinghoff, Portorium, 377d.

3.4.5.3 Gümrük Oranı

Quinquagesima/Quadragesima Hispaniarum Quadragesima Galliarum, Quadragesima portuum Asiae-Bithyniae, vicesima portuum Siciliae, Quattuor publica Africae gibi adlandırmalar, Roma *portorium*'unun İmparatorluk Dönemi'nde temelde mal değerinin yüzdelik oranı üzerinden toplandığını göstermektedir. Bu dönemde *quadragesima*'nın yaygınlığı bu oranın genel bir oran olduğunu göstermektedir⁹³². Bu çıkarım Ephesos Yazıtı aracılığıyla doğrulanmaktadır⁹³³. Gümrük oranı ise sadece bir satırda korunmuştur ve mal değerinin % 2.5'ü oranındadır⁹³⁴. H. Engelmann ve D. Knibbe bu durumu sadece Pontos'a yapılan ihracat ve Pontos'tan yapılan ithalatla ilişkilendirirken; C. Nicolet, bu oranın bütün gümrük bölgesinde karadan ve denizden yapılan ithalat ve ihracat için geçerli olduğu görüşündedir⁹³⁵. Bir yandan purpur için belirlenen % 5 oranındaki vergi⁹³⁶ dışında yazıtın hiçbir bölümünde başka bir orandan bahsedilmemesi; öte yandan çeşitli paragraflarda hiç bir oranın verilmemesi⁹³⁷, % 2.5 oranının genel vergi oranı olduğu izlenimini uyandırmaktadır. Buna uygun olarak Vedius Pollio'ya ilişkin özel düzenlemedeki eksik kısımlar yazıtın editörleri tarafından bu vergi oranıyla tamamlanmıştır⁹³⁸. Böylece, de Laet'in halihazırda kesin bir veri bulunamamış olduğu uyarısına karşın⁹³⁹, % 2.5'lük vergi oranının Asia Eyaleti'nin bütün sınırları içinde Cumhuriyet Dönemi için de söz konusu olduğu kesinlik kazanmaktadır⁹⁴⁰.

Andriake Yazıtı'nda vergi oranı sadece bir satırda korunmuş ve yine mal değerinin % 2.5 oranında olacak şekilde verilmiştir⁹⁴¹.

⁹³² Dreher, Monumentum Ephesenum, 81; Cagnat, Les impôts indirects, 82; Vittinghoff, op. cit., 378-82.

⁹³³ § 38 str. 87: κατὰ τὰ τε μνηστωπρ γματοσπο τοσ τελ νηι λοσ λυτε .τωι

⁹³⁴ § 2 str. 11: τ τεσσαρακοστ ψι ροφ τελ νηιδ τωι § 40 str. 40: τεσσακοστ ψι ροφ ι δημοσι νηιοθ σεται

⁹³⁵ Nicolet, Monumentum Ephesenum, 950. C. Nicolet'nin u görüşü Vigorita, Lex portus Asiae, 24; Merola, Monumentum Ephesenum, 269; Dreher, Monumentum Ephesenum, 82 tarafından da desteklenmektedir.

⁹³⁶ Ephesos Yazıtı § 7 str. 20. İS 5 yılındaki yılındaki yeni düzenlemeden sonraki vergi oranıysa maalesef korunmamıştır (§ 53 str. 122d).

⁹³⁷ Krş.: Ephesos Yazıtı § 38 str. 87d.

⁹³⁸ Ephesos Yazıtı § 41 str. 98.

⁹³⁹ Laet, op. cit., 76 dn. 3.

⁹⁴⁰ Dreher, Monumentum Ephesenum, 82. Yazıtın çekirdeğini oluşturan ilk 84 satırın İÖ 74 yılına tarihlenmesi hakkında bak.: Heil, Zollgesetz aus Ephesos, 9dd.

⁹⁴¹ Str. 29: [...ca10 φ]ερο[]σαις τεσ[α]ρακ[οσ]τ[] [ε].....ca14].

3.4.5.4 Sabit ve Azami Tarife

Ephesos Yazıtı'nda malın yüzdellik değeri üzerinden hesaplanan vergi oranı yanında⁹⁴² hem sabit hem de azami tarife olarak belirlenen gümrük vergileri de söz konusudur:

a) § 34 str. 78-81: Roma'ya ihraç edilecek 100 libre maden cevheri için 4 as tutarında gümrük vergisi: Yazıtın ilk editörleri $\gamma\Box$ sözcüğünü, işlenmek üzere Roma'ya gönderilen “mineral içerikli toprak” olarak anlamaktadırlar⁹⁴³. Bu yoruma göre, sabit tarife uygulaması, yer altından çıkarılan cevher henüz işlenmediği için pazar değerinin belli olmamasından kaynaklanmış olmalıdır. Carrelli'ye göre, 4 as tutarındaki tarife, malın en fazla % 1 oranına teka-bül etmektedir⁹⁴⁴. Bu koşullar altında, sabit tarife sadece, gümrük ve maden gibi iki farklı sahada vergi toplama hakkını kiralayan iltizam şirketlerinin hak ve sorumluluk sınırlarının resmi olarak belirlenmesini değil; aynı zamanda maden şirketlerine de belli bir imtiyaz sağlamaktadır. Bu yorum, § 27 str. 66-67'de maden arama çalışmalarının vergiden muaf tutulması durumuyla uyumludur⁹⁴⁵.

b) § 3 str. 11d: genç yaştaki kölelerden köle başına alınan azami 5 *denaria* tutarındaki gümrük vergisi: Bir kölenin pazar değerini belirlemek diğer mallar kadar kolay değildir. Yaş, kabiliyet ve sağlık gibi ölçülebilir değer kriterlerinin yanında, görünüş, belli konularda özel yetenek, görgü ve beceri gibi değerlendirilmesi pek kolay olmayan kriterler de bulunmaktadır⁹⁴⁶. Bu nedenle, kar maksimizasyonu için en yüksek değeri biçen vergi mültezimleriyle tüccarlar arasında kölenin değerine ilişkin sık sık anlaşmazlıklar doğması kaçınılmazdır⁹⁴⁷. Genç köle ticaretinde azami 5 *denaria* vergi uygulamasıyla bu sorunun üstesinden gelmek amaçlanmış olmalıdır. Zira, değeri 200 *denaria* ve üstündeki köleler için azami 5 *denaria* vergi ödenirken, köle değerinin 200 *denaria*'nın altında olduğu durumlarda olağan % 2.5 oranında vergilendirme söz konusu olmalıdır⁹⁴⁸.

⁹⁴² *Quadragesima* için bak.: § 2 str. 11. Diğer yüzdellik oranlarsa şu şekildedir: § 31 str. 72: *Decuma* (tarımsal mahsul, şarap ve zeytinyağından alınan % 10 oranında vergi); § 7 str. 20; purpur işinde çalışanlardan alınan % 5 oranında vergi.

⁹⁴³ Engelmann-Knibbe, *Zollgesetz*, 97. $\gamma\Box$ sözcüğünün cıva, toprakboyası gibi işlenmiş mineral anlamında kullanıldığı örnekler için krş.: Carrelli, *Portorium Asiae*, 186d.

⁹⁴⁴ Carrelli, *Portorium Asiae*, 186.

⁹⁴⁵ Krş.: Dreher, *Monumentum Ephesenum*, 83d; karşıt düşünce için bak.: Carrelli, *op. cit.*, 185d.

⁹⁴⁶ Krş.: *Dig.* 50, 15, 4.

⁹⁴⁷ Krş.: Engelmann-Knibbe, *op. cit.*, 45; Dreher, *op. cit.*, 84.

⁹⁴⁸ Yazıtın içerdiği dönemdeki ortalama köle fiyatları ve azami vergi düzenlemesinin ekonomik sonuçları için bak.: Engelmann-Knibbe, *op. cit.*, 45d; Carrelli, *op. cit.*, 131d.

c) § 41 str. 98d: ihraç edilen kölelerden köle başına 1; ithal edilenlerden köle başına 2.5 *denaria* tutarında gümrük vergisi: Bu düzenleme yasaya İÖ 17 yılında eklenmiştir. Ayrıca *lex censoria*'da belirlenen daha düşük miktarlar bu yeni düzenlemeyle hükümsüzleştirilmişlerdir. Dolayısıyla, miktarı kesin olarak bilinmemekle birlikte, köle ticaretinde sabit bir tarife söz konusudur. Genç köleler için uygulanacak vergi oranı § 3'te belirlenmiş olduğuna göre, söz konusu sabit tarife yetişkin köleler için geçerli olmalıdır. Buna göre, yetişkin köleler, azami vergi uygulamasına tabi olan genç kölelerden farklı olarak, pazar değerlerine bakılmaksızın sabit bir tarifeye vergilendirilmektedirler. Giriş ve çıkış vergileri arasındaki farksa, Roma'nın gümrük düzenlemelerini pazar belirleyici bir amaçla kullandığını göstermektedir⁹⁴⁹. Bu nedenle, R. Cagnat'ın⁹⁵⁰ aksi yöndeki görüşüne karşı çıkan S. de Laet'in, Roma gümrüğünün ekonomik ve politik önemine dair çıkarımı kısmen de olsa doğruluk kazanmaktadır⁹⁵¹. Dahası, imparatorluğun sınır boylarında daha yüksek vergi oranı uygulanması da bu çıkarımı desteklemektedir⁹⁵².

⁹⁴⁹ Krş.: Engelmamm-Knibbe, op. cit., 111; bu hususta genel olarak bak.: yk. böl. 3.3.3.

⁹⁵⁰ Cagnat, Les impôts indirects, 3d.

⁹⁵¹ Laet, op. cit., 115, 243dd, 449d. Vittinghoff, op. cit., 382d, bu çıkarımı doğru bulmamaktadır.

⁹⁵² Krş.: Dreher, op. cit., 85 dn. 23.

3.4.5.5 Vergi Muafiyeti

a) Özel Gereksinim için Tanınan Muafiyet (§ 35 str. 81-83 ve § 37 str. 84-87): Ephesos Yazıtı, şimdiye kadar kısmen bilgi sahip olunan⁹⁵³ özel gereksinim için getirilen malların vergiden muaf olması durumunu açık bir şekilde belirlemektedir. H. Engelmann ve D. Knibbe'ye göre, bu muafiyet sadece imparatorluk sınırları içinde oturanlarla sınırlıdır⁹⁵⁴. Bununla birlikte, str. 82'deki $\square \kappa \square] \chi \square \rho \alpha \tau \alpha \square \tau \eta \chi \square \circ \square \kappa \square$ ifadesi bu çıkarımı doğrulamaktadır. Nitekim, M. Dreher'in de ileri sürmüş olduğu gibi, ikamet yerinin - bu yer zaten Roma sınırları içinde kalıyor olsaydı - ayrıca belirtilmesine gerek olmazdı. Bu durumda söz konusu paragrafın doğru yorumu şu şekilde olmalıdır: Vergi muafiyeti, Roma teritoryumuna ait bölgelerden veya Roma teritoryumu dışında kalmakla birlikte ikamet edilen ($\square \kappa \square \chi \square \circ \square \kappa \square$) yerlerden gümrük bölgesine özel gereksinim için sokulmuş olan köle veya mallar için geçerlidir⁹⁵⁵. Gümrük bölgesinden çıkarılan mallar için de aynı durum geçerli olmalıdır. Başka bir deyişle, imparatorluk sınırları dışında, ama ikamet yerinden başka bir yerde satın alınan her mal, özel gereksinim için bile olsa, gümrüğe tabidir. Bu nedenle, ikamet yerinden beraberinde getirilen veya ikamet yerine beraberinde götürülen malların özel gereksinim için olduklarının ispatı, sadece imparatorluk sınırları dışında ikamet edenler için gereklidir⁹⁵⁶. Sınır boylarındaki gümrük istasyonlarından alınacak bir belgeyle bu tür mallar imparatorluk sınırları içindeki gümrük geçişinde vergiden muaf olabileceklerdir. İmparatorluk sınırları içinde yapılan seyahatlerde, en azından İÖ 74 yılından itibaren, bu tür bir belgeye doğal olarak gerek yoktur⁹⁵⁷. Özetle, imparatorluk sınırları içinde ikamet edenler, yine imparatorluk sınırları içindeki seyahatlerinde özel gereksinim amacıyla beraberlerinde getirdikleri veya götürdükleri mallar için giriş ve çıkış vergisi ödememektedirler. İmparatorluk sınırları dışında ikamet edenlerse kişisel kullanımları için bu sınırlar dışında sadece ikamet ettikleri yerden getirip buraya beraberlerinde götürdükleri mallar için vergi ödememekteydiler. § 37'nin yeniden yorumlanması, yasaya gene aynı dönemde yapılan eklemeye söz konusu muafiyetin iki ayrı durumda daha tanındığını göstermektedir⁹⁵⁸:

⁹⁵³ Quint. Decl. 359; *Lex censoria portus Siciliae*'daki "domum ducere"nin yorumlanması hakkında bak.: Dig. 50, 16, 203; CJ 4, 61; krş.: Engelmann-Knibbe, op. cit., 99; Carrelli, *Portorium Asiae*, 183; Laet, op. cit., 425f, 428f, 432 dn. 4; Vittinghoff, op. cit., 395.

⁹⁵⁴ Engelmann-Knibbe, op. cit., 98d.

⁹⁵⁵ Dreher, op. cit., 87.

⁹⁵⁶ Dreher, loc. cit.

⁹⁵⁷ Bu yorum, Dig. 50, 16, 203'teki açıklamayla da uyum içindedir; krş.: Dreher, op. cit., 87 dn. 34.

⁹⁵⁸ Dreher'in (op. cit., 87d) burada § 35'ten farklı olarak kesin bir ikamet yeri olmayanlar için geçerli düzenlemelerin söz konusu olduğu yorumu ikna edici değildir.

1) imparatorluk sınırları dışında ikamet eden birinin, Asia Eyaleti'nde yurttaşı olduğu bir kente imparatorluk sınırları dışındaki bir yerden, buranın kendi ikamet yeri olup olmadığına bakılmaksızın, kendi kullanımını için beraberinde getirdiği bütün mallar vergiden muaf tutulmaktadır⁹⁵⁹;

2) imparatorluk sınırları dışında ikamet eden biri, kişisel kullanımını için imparatorluk sınırları dışında bir yerden getirdiği mallardan sadece ikamet ettiği yerden getirdiği mallar için değil; aynı zamanda yurttaşı olduğu bir kentten getirdiği mallar için de gümrük vergisinden muaftır⁹⁶⁰.

Buradan Roma gümrük sisteminin sadece vergi geliri amaçlamaktan öte piyasa belirleyici bir özellik de taşıdığı sonucu çıkmaktadır⁹⁶¹. Zira, söz konusu sistem özel gereksinim için imparatorluk sınırları dışında satın alınan mallara yukarıda belirtilen koşullar haricinde vergi yükümlülüğü koyarak imparatorluk sınırları içindeki ticareti korumayı amaçlamıştır.

b) Vergi Mültezimlerine Tanınan Muafiyet (§ 33 str. 74-78): Vergi mültezimleri görevlerini ifa edebilmek için yanlarında getirdikleri veya götürdükleri erkek ve kadın köleler, mallar, kitaplar, yazı gereçleri, gıda maddeleri ve burada kaldıkları süre zarfında yanlarında getirdikleri hayvanlar için vergi ödememektedirler. Benzer bir muafiyet *Lex Antonina de Termessibus*'ta⁹⁶² da anılmakla birlikte, bu daha çok yerel bir uygulama olarak görülmüştür⁹⁶³. Bununla birlikte Ephesos Yazıtı, mültezimlere tanınan bu muafiyetin genel bir hak olduğunu düşündürmektedir.

c) Devlet Taşımaları için Tanınan Muafiyet (§ 25-26 str. 58-66): Şimdiye kadar sadece İmparatorluk Dönemi için belgelenen devlet için yapılan, özellikle askeri amaçlı taşımaların vergiden muaf tutulması uygulaması Ephesos Yazıtı aracılığıyla Geç Cumhuriyet Dönemi için de ilk kez belgelenmektedir. Burada söz konusu muafiyete uyan koşullar tek tek anılmıştır:

- 1) Roma Halkı için taşınan mallar;
- 2) İmparator adına taşınan mallar;
- 3) Taşımayı yapanların seyahat amacıyla yanlarında bulundurdukları gıda maddeleri;

⁹⁵⁹ § 37 str. 84d: □ □ νις πρ□ τ□ νι δ□ χρον□ σιω□ τσ□ την□ χ□ ραν□ τ□ π□ λιω[ς] | [πολειτε□ ας α□ τ□ □ □ σ□ τφ□ ε□ σ□ κικλε□ ωτε ε□ σκομ□ , ζ□ π□ τορ□ τοσ□ λοφ□ διδ□ τω

⁹⁶⁰ § 37 str. 86d: □ τε□ ν□ ξ□ κε□ νη□ ε□ ρα□ τ□ φ□ λεω□ φολειτε□ α□ τ□ ο□ κ□ σ□ ται□ [κικλε□ ω□]□ γ□ ε□ σ□ κομ□ , ζ□ πογραφ□ σ□ π□ τορ□ τοσ□ λο□ δι□ να□ φειλ□ τω

⁹⁶¹ Bu konu hakkında daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 3.3.3.

⁹⁶² CIL I² 589 = ILS 38 = FIRA I, no. 11 str. 31.36; Crawford, Roman Statutes, no. 19 str. 31-36.

⁹⁶³ Krş.: Laet, op. cit., 85; Dreher, op. cit., 88.

gözükmektedir. Böylece, yasanın bu kısmının daha sonradan güncel duruma uyarlanmış olduğu zorlama yorum da geçerliliğini yitirmektedir⁹⁷⁰.

f) Kullanılmayacak Durumdaki Mallar, Maden Arama Çalışmaları ve Su Kullanımı ve Ticareti için Tanınan Muafiyet (§ 27 str. 66d): Burada anılan bütün bu muafiyet alanları Ephesos Yazıtı'yla ilk kez belgelenmektedir. S. Carrelli'nin, suya ilişkin muafiyetin maden ocağına taşınan suyla ilişkili olduğu savı⁹⁷¹ zorlama bir çıkarımdır⁹⁷².

g) Savaş Tehlikesi Durumunda Yapılan Taşımalar için Tanınan Muafiyet (§ 27 str. 66): Bu uygulama Erken Helenistik Dönem'den beri bilinmektedir⁹⁷³. 'Düşman Tehdidi' kavramı Roma Hukuku içinde yasal zemine oturtulmuştur⁹⁷⁴. Yine de, söz konusu sav nesnel bir şekilde temellendirilebilir olmalıdır; bu yöndeki öznel bir kaygı vergi muafiyeti için bahane olarak kullanılmamalıdır⁹⁷⁵.

h) Roma'yla Yapılan Özel Anlaşmalar Sonucunda Tanınan Muafiyet (§ 36 str. 83d): Bu paragraftaki hükme göre, Roma'nın sözleşmeyle vergi muafiyeti tanıdığı özel şahıslar Asia Eyaleti gümrük mültezimleri tarafından vergiye tabi kılınmamaktadırlar. Başka bir deyişle Roma'nın mültezimlerle akdettiği kira sözleşmesi, Roma'nın tanıdığı politik imtiyazları kısıtlayamamaktadır. § 40'ta Augustus tarafından özel bir şahsa (Vedius Pollio) tanınmış bu tür bir muafiyet belgelenmektedir⁹⁷⁶. Antik geleneğe göre, kentler de basit bir şekilde yurttaşlar topluluğu olarak tanımlandığına göre, § 36'da geçen o□ çlgı zamiriyle bir kentin yurttaşları da kastedilebilmektedir. Nitekim, § 44'te Augustus tarafından Aleksandreia Troas'a kendi gümrük gelirlerini toplama hakkı⁹⁷⁷ ile Pergamon'a, *Romaia Sebaste* Bayramı sırasında belli imtiyazlar tanınmıştır.

⁹⁷⁰ Salomies, op. cit., 184; Heil, Zollgesetz aus Ephesos, 15; krş.: Dreher, op. cit., 88.

⁹⁷¹ Carrelli, op. cit., 187d.

⁹⁷² Dreher, op. cit., 88 dn. 40.

⁹⁷³ Bunun için en erken belge Tyran Hermias'ın Erthrai ile yaptığı anlaşmadır: H. Engelmann – R. Merkelbach, Die Inschriften von Erythrai und Klazomenai I (IK 1, Bonn 1972), no. 9; Bengtson, Staatsverträge, no. 322; H. Müller, "Phyges heneken", Chiron 5, 1975, 129-56; Geç Cumhuriyet Dönemi için bak.: Cic. de leg. agr. 2, 80; krş.: Engelmann-Knibbe, op. cit., 89.

⁹⁷⁴ Dig. 50, 16, 118: *qui nobis aut quibus nos publicae bellum decrevimus: ceteri latrones aut praedones sunt.*

⁹⁷⁵ Dig. 50, 17, 184: *vani timoris iusta excusatio non est.*

⁹⁷⁶ Augustus'un Seleukos Krallığı nauarkhos'una tanıdığı benzer bir muafiyet için bak.: Sherk, Roman Documents, no. 58 str. 51.

⁹⁷⁷ *Lex Antonia de Termessibus* ile Termessos kentine benzer bir ayrıcalık tanınmıştır: CIL I² 589 = ILS 38 = FIRA I, no. 11 str. 31.36; Crawford, Roman Statutes, no. 19 str. 31-36.

3.4.5.6 Yasadışı Uygulamalara Karşı Alınan Önlemler

Ephesos Yazıtı, beyan edilmemiş veya eksik beyan edilmiş, gümrüğe tabi malların mültezim tarafından haczedildiğine dair Cumhuriyet Dönemi için en erken doğrudan veriyi sunmaktadır⁹⁷⁸. Mültezim, gümrük sınırlarından yasadışı bir şekilde geçirilmiş, hiç beyan edilmemiş veya eksik beyan edilmiş mallara el koyma hakkına sahiptir⁹⁷⁹. Asia Eyaleti gümrük yasasına İÖ 72 yılı *consul*'leri tarafından yapılan ekleme⁹⁸⁰, bu katı düzenlemeyi vergi mükellefleri lehine yumuşatmış gözükmektedir. Engelmann-Knibbe, paragrafın çevrisini şu şekilde yapmaktadırlar: “Bildirimi yasaya uygun olarak yapılmış bir mal için değeri üzerinden gümrük ödenecektir. Buna aykırı davranılması durumunda iki katı oranında gümrük ödenecektir; ve mültezimlerin söz konusu mallar üzerinde el koyma ve teminat hakkı baki olacaktır”. Bu durumu da “İki kat vergi ödeme cezası yanlış mal değeri bildirim durumunda söz konusu olmaktadır” şeklinde yorumlamaktadırlar. Aslında bu yorum, mültezim için hiç bildirilmemiş malların tamamı üzerinde haciz hakkının saklı kalma olasılığını açık bırakmakla birlikte, Dreher’in de vurguladığı gibi⁹⁸¹, burada genel olarak yasal bildirim yükümlülüğüne uyulmadığı durumlar işlenmektedir. Engelmann ve Knibbe’nin yorumlarına göre, bildirim şartlarının ihlal edildiği bütün durumlarda yasal gümrük oranının iki katının (*duplum*) ödeneceği belirtilmiş olmaktadır. Böylece, mültezimler, yasal beyan koşullarına uyulmadığı durumlarda malların tamamı yerine sadece % 5 üzerinde haciz ve teminat alma hakkına sahip olmuşlar gibi gözükmektedir. Mültezimin hakları üzerinde kısıtlamayı yansıtan bu yorumla, mültezimin bu hususta keyfi ve aşırıya kaçan yaptırımları karşısında vergi mükelleflerinin haklarının korunmasına yönelik müdahalelerin aslında İmparatorluk Dönemi’nden çok daha önce başlamış olması gerektiğini iddia etmek anlamına gelmektedir. Oysa bu tür müdahalelerin İmparatorluk Dönemi ile başladığı bilinmektedir⁹⁸². Ayrıca, Engelmann ve Knibbe’nin bu yorumu, Asia Eyaleti gümrük yasasının vergi kaçakçılığına karşı, birinde bütün kaçak malın haczedildiği (§ 8, 18, 21, 22); diğerindeyse, bu mallar için iki katı oranında vergi cezasının verildiği (§ 38) ve bu nedenle birbirleriyle çelişen iki önlem içerdiği sonucuna götürmektedir.

⁹⁷⁸ § 5, 8, 19, 21, 22, 37, 38, 49. Bu husutaki dolaylı veriler hakkında bak.: Klingenberg, *Commissum*, 41dd; Quint. Decl. 359; krş.: Vigorita, *Lex portus Asiae*, 62dd; Dreher, *op.cit.*, 89 dn. 44.

⁹⁷⁹ Klingenberg, *Commissum*, 63d, İmparatorluk Dönemi kaynaklarına dayanarak, *commissum*’un nitel olarak değil, nicel olarak yanlış bildirimler için söz konusu olduğu sonucuna varmaktadır. Ephesos Yazıtı § 18, bu çıkarımına aksi bir durumu yansıtmamaktadır; krş.: Dreher, *op.cit.*, 89 dn. 45.

⁹⁸⁰ Ephesos Yazıtı § 38 str. 87d.

⁹⁸¹ Dreher, *op. cit.*, 89d dn. 46.

⁹⁸² Laet, *op. cit.*, 444d; Vittinghoff, *op.cit.*, 389d, 396d; krş.: Dreher, *op. cit.*, 90 dn. 47.

Bununla birlikte, haciz (*commissum*) ve iki katı vergi ödeme (*duplum*) cezasına ilişkin durumlar daha dikkatli ele alındığında söz konusu sorunun ortadan kalktığı görülmektedir. Zira, *duplum* cezası, bildirim yasaya uygun olarak gerçekleşmediği örneklerde değil; bildirim yasaya uygun olarak yapıldığı, ama bu bildirim uyarınca belirlenmiş olan verginin ödenmediği durumlarda uygulanmaktadır (§ 38 str. 87d)⁹⁸³.

Buna karşın, vergi mükelleflerinin hakları konusunda daha kesin bir iyileştirmeye, teminatlara ilişkin koşullarda gerçekleştirilmiştir. Cumhuriyet Dönemi'nde mültezimlerin hangi koşullarda teminat alma (*pignoris capio*) hakkına sahip oldukları tam olarak belirlenememektedir. Ephesos Yazıtı'nda ele alınan iki uygulamada (§ 8 str. 20-22; § 21 str. 50-53) hiç beyan edilmemiş veya eksik beyan edilmiş malın gümrükçüye ait olacağı, başka bir deyişle *commissum*'a (haciz) tabi tutulacağı belirtilmiştir. Buna karşın diğer üç durumda, söz konusu malı haczetmek ya da bunun yerine teminat almak arasındaki tercih mültezime bırakılmıştır (§ 22, 37, 38: □ γωγκα □ □ νεχ □ ρου ψιζ □ στω

⁹⁸³ □ □ο□ν ταψ□ ποι□ σ□τ□ διπλ□ | [τ□ λοξιδ]□ ταια□ το□ πρ□ γματορο□ το□ τελ□ ν□ γωγκα□
□ νεχ□ ρου ψιζ □ στω

3.5 Lykia Birliği ve *Portorium*

3.5.1 Tarihçe

Kimon'un, Eurymedon kenarında Persler karşısında İÖ 466 yılında⁹⁸⁴ kazandığı zaferin ardından Lykia ve Pamphylia Karia Vergi Bölgesi altında Attika Deniz Birliği'ne girmiştir. Söz konusu listede yer alan Lykia kentleri Kaunos⁹⁸⁵ ile bağlı kentleri Karpasyanda⁹⁸⁶, Pasanda⁹⁸⁷ ve yine Kaunos teritoryumunda bulunan Pynos(?)⁹⁸⁸, Tarbana⁹⁸⁹, Kalynda⁹⁹⁰, Kodopa⁹⁹¹, Krya⁹⁹², Telandros⁹⁹³, Telmessos'u⁹⁹⁴, Lykioi ve Milyai Bölgeleri⁹⁹⁵, Phaselis ve Idyros takip etmektedir. Burada ilgi çekici olarak Lykioi ve Milyai *ethnikon*'ları hep birlikte geçmektedir. Bu durum, Herodotos'un satraplık bölgelerini anlatırken Lykia ve Pamphylia arasında Mylias'ı anmasıyla birlikte anlaşılır olmaktadır⁹⁹⁶.

Tribut Listeleri'ne sadece kıyı yerleşimleri veya bölgeleri görüldüğünden, burada bahsedilen, daha geç dönemlerde Elmalı Ovası'nda ikamet eden halk değil; erken dönemlerde teritoryumları Limyra'ya kadar ulaşan asıl Milyai halkı olmalıdır⁹⁹⁷. Bu durum, Lykia'da Ksanthos Vadisi'ni çevreleyen egemenlik alanının yanında, Limyra merkezli ve en azından İÖ 4. yy.'da krallar tarafından yönetildiği bilinen ikinci bir idari merkez bulunduğu gerçeğiyle

⁹⁸⁴ Tarihleme için krş.: Nollé, Side I, 48 dn. 73.

⁹⁸⁵ ATL I, 304–305; Meiggs, Athenian Empire, Lev. IV no. 64; Tietz, Golf von Fethiye, 34 dn. 154.

⁹⁸⁶ ATL I, 296–297; III, 210; Meiggs, op. cit., Lev. IV no. 63; Tietz, op. cit., 34 dn. 153.

⁹⁸⁷ ATL I, 370–371; Meiggs, op. cit., Lev. IV no. 65; Tietz, op. cit., 34d dn. 156.

⁹⁸⁸ ATL I, 392–393; III, 213. Kentin Kaunos teritoryumu için bulunması hakkında bak.: Plin. Nat. Hist. 5, 103: *oppidum Caunos liberum, dein Pynos*.

⁹⁸⁹ ATL I, 418–419, III 9, 27; Meiggs, op. cit., Lev. IV no. 69; Ruge, RE IVA.2 (1932), s. v. Ταρβαν□ , §292.

⁹⁹⁰ ATL I, 314–315, III, 210; Meiggs, op. cit., Lev. IV no. 66; Arkwright, Frontier, 97; Bürchner, RE X.2 (1919), s. v. Kalynda, 1771d; Robert, Études anatoliennes, 493; S. Jameson, RE Suppl. XIV (1974), s.v. Kalynda, 214; Tietz, op. cit., 34 dn. 152.

⁹⁹¹ ATL I, 316–317; Bürchner, RE XI.1 (1921), s. v. Κοδοπ□ , §82; Zgusta, Ortsnamen, 274. Kodopa'nın İÖ 46 yılında Caesar'la yapılan foedus anlaşması sonrasında Lykia Birliği'ne bırakılması hakkında bak.: Mitchell, Treaty of 46 BC, str. 59, s. 221.

⁹⁹² ATL I, 320–321; Meiggs, op. cit., Lev. IV no. 68; Bürchner, RE XI.2 (1922), s. v. Krya, 2030; A. Maiuri, Viaggio di esplorazione in Caria. *Annuario* 4–5 (1921–1922 [1924]) 422–424; Tietz, op. cit., 34 dn. 155; 187 dn. 326.

⁹⁹³ ATL I, 422–423, III, 210; Meiggs, op. cit., Lev. IV no. 67; Tietz, op. cit., 34d dn. 157.

⁹⁹⁴ ATL I, 420–421, II, 83, III.7, 210; Meiggs, op. cit., Lev. IV no. 70; Tietz, op. cit., 35 dn. 158. Telmessos'un İÖ 46 yılında Caesar'la yapılan foedus anlaşması sonrasında Lykia Birliği'ne bırakılması hakkında bak.: Mitchell, Treaty of 46 BC, str. 54, s. 212d.

⁹⁹⁵ ATL I, 345, 520–521; III, 23, 25, 210, 261.

⁹⁹⁶ ATL I, 345; Herodot. 3, 90; krş.: Hall, Milyadeis, 143.

⁹⁹⁷ Alexandros, İÖ 334 yılında Lykia'ya girdiğinde Patara'dan Phaselis'e Milyas üzerinden ilerlediği anlatımında da Güney Lykia kastedilmiştir; Plin. Nat. Hist. 5, 95'te Arykanda hala Milyas içinde anılmaktadır.

uyum içindedir. Bunlardan biri olan Limyra Beyi Perikles, Telmessos'un fethinin ardından kısa süre de olsa Batı ve Orta Lykia'nın idari olarak birleşmesini sağlamış gözükmektedir⁹⁹⁸. Tribut Listelerinde geçen $\Lambda \square \kappa \iota \alpha \square \sigma \upsilon \nu \tau \epsilon \lambda \epsilon \square \xi$ ⁹⁹⁹ ifadesi, olasılıkla daha sonra belgelenen Lykia Birliği içindeki iki ayrı idari bölgenin gelişim sürecinin erken aşamasını yansıtıyor olmalıdır¹⁰⁰⁰.

Limyra'dan İÖ 288 yılına tarihlenen bir yazıtta Ptolemaios tarafından görevlendirilmiş iki *Oikonomoi* anılmaktadır. Karia egemenliği sırasında görevli iki *arkhontes* örneğinde olduğu gibi, bunlardan biri Limyra'da Doğu Lykia'yı diğeri Ksanthos'ta Batı Lykia'yı idare ediyor olmalıydı¹⁰⁰¹. Telmessos'tan ele geçen bir yazıtla birlikte bir papirüs belgesinden Telmessos ve Kalynda'nın Ptolemaios ordusu için yakacak odun, yemlik saman ve ikametgah temin etme yükümlülüğünde oldukları öğrenilmektedir¹⁰⁰².

Pamphylia henüz 3. Syria Savaşı sırasında (246B241) Seleukos egemenliğine girmişken¹⁰⁰³; Lykia 3. yy.'ın sonuna kadar Ptolemaios egemenliğinde kalmıştır. Sonunda III. Antiokhos Kilikia'dan ilerleyerek İÖ 197 yılında Korykos, Limyra, Arykanda, Andriake, Patara, Ksanthos ve Telmessos'u fethetmiştir¹⁰⁰⁴. III. Antiokhos'un Magnesia Savaşın'daki yenilgisinin ardından İÖ 189/88 yılında imzalanan Apameia Anlaşması'yla Tauros'ların bu yakasında (*cis Taurum*) kalan bütün Seleukos toprakları, Lykia ve Karia dışında, Roma tarafından Pergamon kralı II. Eumenes'e; Lykia ve Karia ise Rhodos'a bırakılmıştır¹⁰⁰⁵. Lykia ile Karia bölgelerinin tarihsel sınırı üzerinde konumlanan Telmessos buna karşın, Pergamon topraklarına ilhak edilmiştir¹⁰⁰⁶.

Lykia Birliği'ne ilişkin epigrafik ilk belge de İÖ 189-167 yılları arasında devam eden¹⁰⁰⁷ Rhodos Egemenliği Dönemi'ne tarihlenmektedir¹⁰⁰⁸. Bunun ardından Roma *Senatus*'u 168/67

⁹⁹⁸ Perikles hakkında bak.: Borchhardt, Limyra, 151–167; Borchhardt, Perikles, 297d; Lykia'nın iki idari kısma ayrılması hakkında krş.: Marksteiner, Limyra 16d; KolbBKupke, Lykien 15.

⁹⁹⁹ ATL I 334B335; 447, II 81: (Lykioi); I 344B345: (Milyai).

¹⁰⁰⁰ Krş.: Jameson, League 832, dn. 1; farklı yorum için bak.: KolbBKupke, Lykien, 14.

¹⁰⁰¹ Wörrle, Epigr. Forsch. I, 57B62; Oikonomoi hakkında krş.: Hölbl, Ptoleläerreich, 60.

¹⁰⁰² Wörrle, Epigr. Forsch. III, 83 ve 87d.

¹⁰⁰³ Polyb. 5, 34, 7B8; Hölbl, op. cit., 49.

¹⁰⁰⁴ Hölbl, op. cit., 123.; Magie, Roman Rule I, 524; II 754, dn. 49.

¹⁰⁰⁵ Polyb. 21, 24, 6B7; Liv. 37, 55, 5.

¹⁰⁰⁶ Polyb. 21, 46, 8B10; Liv. 37, 56, 4B6; TAM II, s. 2; Wörrle, Epigr. Forsch. II, 222; E. Schwertheim, "Die Grenzen der Provinz Asia", şurada: Stuttgarter Kolloquium zur Historischen Geographie des Altertums (*Geographica Historica* 7, Amsterdam 1994) 395.

¹⁰⁰⁷ Krş.: Zimmermann, zur rhodischen Vorherrschaft, 110B130.

¹⁰⁰⁸ OGIS 99.

yılında Karia ve Lykia'nın özgürlüğünü onaylamıştır¹⁰⁰⁹. Bunun ardından, bir Roma eyaletine dönüştürüldüğü İS 43 yılına kadar kendi adına sikke basan ve eyalete dönüştürülmesinin ardından da varlığını sürdüren Lykia Birliği'nin en parlak dönemi başlamaktadır¹⁰¹⁰. Araksa'da bulunmuş olan¹⁰¹¹ ve büyük olasılıkla İÖ 2. yy.'ın ortalarına tarihlenen¹⁰¹² bir yazıtta, Araksa Kenti ve Lykia Birliği adına icraatta bulunan bir zatın faaliyetleri anılmaktadır. Buna göre, adı geçen zat ilkin Bubon beyi Moagetes'e karşı yürütülen savaşta $\square \gamma \epsilon \mu \square$ olarak görev almış; bunun ardından da $\pi \rho \epsilon \sigma \beta \epsilon \upsilon \tau \square$ olarak Kibyra'ya¹⁰¹³ gönderilmiştir. Kibyra ile yapılan savaşta Orthagoras bu sefer $\square \phi \iota \pi \rho \sigma$ olarak görev almış ve Lykia'lularla birlikte Ksanthos ve Tlos'un tiranları Lysanios ile Eudemos'a karşı çarpışmıştır¹⁰¹⁴. Olasılıkla, Oinoanda'da Termessos Minor'un kurulmasıyla bağlantılı olaylar çerçevesinde, Lykia'luların Termessos'lulara karşı yürüttüğü savaşta Orthagoras bir kez daha $\square \phi \iota \pi \rho \sigma$ olarak görev almıştır. Araksa ile Soasa arasındaki teritoryumla ilişkili olarak çıkan bir münakaşada elçi olarak Lykia Birliği'ne gönderilmiş ve bunun sonucunda komşu yerleşim Orloanda'nın Lykia Birliği'ne alınmasını ($\epsilon \square \tau \square \lambda \upsilon \kappa \square \omega \sigma \upsilon \nu \rho \sigma \iota \tau \epsilon \square$) sağlamıştır¹⁰¹⁵.

Strabon, Lykia'luların kendi zamanında Lykia Birliği'nin atadan kalma kurumlarını ($\square \nu \square \pi \alpha \tau \rho \square \square \delta \iota \omicron \iota \kappa \square \sigma \epsilon \iota \tau \square \lambda \upsilon \kappa \iota \alpha \kappa \square \sigma \upsilon \sigma \tau \square \mu \alpha \tau \delta \chi$) koruduklarını bildirmektedir¹⁰¹⁶. Birlik meclisinde ($\kappa \omicron \iota \nu \square \sigma \upsilon \nu \square \delta \rho \iota \delta \nu \omicron \upsilon \gamma$) hakkına sahip 23 kent bulunmaktadır. Oy hakkı kentlerin büyüklük ve önemine göre paylaştırılmıştı. Buna göre, en büyük kentler 3; orta büyüklükteki kentler 2 ve daha küçükleri tek oy hakkına sahipti. Bu bilgiyi Artemidoros'tan (İÖ 100 yılı dolayları) alıntılayan Strabon'a göre 3 oy hakkına sahip en büyük 6 kent Ksanthos, Patara, Pinara, Olympos, Myra ve Tlos idi¹⁰¹⁷. İmparatorluk Dönemi'nde de Lykia'da *metropolis* unvanına sahip 6 kent bulunmaktaydı: Termessos, Tlos, Ksanthos, Patara, Myra ve Limyra. Olympos, korsanlara karşı sefere çıkan Servilius Isauricus tarafından İÖ 78 yılında tahrip edilmesinin ve

¹⁰⁰⁹ Polyb. 35, 5, 12; Liv. 44, 15, 1; Treuber, Geschichte der Lykier, 165.

¹⁰¹⁰ Ayrıntılı bilgi ve literatür için bak.: Jameson, Lycian League.

¹⁰¹¹ Bean, Inscriptions from Lycia, 46B56; BE 1950, 183; SEG 18, 570.

¹⁰¹² Zimmermann, zur rhodischen Vorherrschaft, 126d yazıtı Rhodos Egemenliği Dönemi'ne tarihlenmektedir.

¹⁰¹³ Kibyra, Oinoanda, Bubon ve Balbura'dan oluşup Kibyra'nın başını çektiği Tetrapolis'in Murena tarafından dağıtılıp Kibyra dışındaki 3 kentlin Lykia Birliği'ne bağlanması hakkında bak.: Strab. 13, 4, 17.

¹⁰¹⁴ Zimmermann, loc. cit. Tlos'la Ksanthos'ta tiranlık kurulmasını Rhodos müdahalesine bağlamaktadır.

¹⁰¹⁵ Jameson, Lykia, 55d. Ayrıca bak.: R. M. Errington, "Θε $\square \square \square \mu \rho \delta$ der römische Einfluß südlich des Mäanders im 2. Jh. v. Chr.," Chiron 17, 1987, 114B118.

¹⁰¹⁶ Strab. 14, 3, 2.

¹⁰¹⁷ Strab. 14, 3, 3.

bunun ardından Lykia Birliği'nden çıkarılmasından sonra yerini Limyra'ya bırakmıştır¹⁰¹⁸. İmparatorluk Dönemi'nde ise Pinara'nın yerini Telmessos almıştır.

Epigrafik ve edebi kaynaklar aracılığıyla Lykia'dan bilinen kent sayısı, bu hususta Strabon'un oy hakkına sahip olduğunu bildirdiği kent sayısının (23)¹⁰¹⁹ çok çok üstündedir. Nitekim Plinius, Lykia Birliği'ne üye kent sayısının önceleri 70 olduğunu buna karşın bu sayının kendi döneminde 36'ya düştüğünü bildirmektedir¹⁰²⁰. İS 2. yy.'da Akalissos, Antiphellos, Aperlai, Araxa, Arneai, Arykanda, Balbura, Bubon, Choma, Gagai, Idebessos, Kalynda, Kandyba, Korma, Korydalla, Krya, Kyaneai, Limyra, Lydai, Myra, Nysa, Oinoanda (Termessos Minor), Olympos, Patara, Phaselis, Phellos, Pinara, Podalia, Rodiapolis, Sidyma, Symbra, Telmessos, Tlos, Trebendai, Trebenna ve Ksanthos'un *Koinon*'a üye kentler oldukları bilinmektedir¹⁰²¹. Bu sayı olasılıkla daha da artacaktır. Nitekim, *Stadiasmus Patarensis* Anıtı¹⁰²² ile yakın zamanda yayınlanan ve Lykia Birliği ile Caesar arasındaki *foedus* anlaşmasını içeren bronz levha¹⁰²³ bu hususta yeni kent isimleri vermektedir.

Dolayısıyla, burada ortaya çıkan sorun, bazı küçük kentlerin doğrudan oy hakkına sahip olmadıkları, bunun yerine $\kappa\omicron\upsilon\upsilon\ \delta\rho\iota\upsilon\delta\alpha$ oy hakkı elde edebilmek için bazı küçük kentlerin bir araya gelerek *sympoliteia*'lar oluşturdukları¹⁰²⁴; bazılarının da daha büyük kentlerle benzer şekilde *sympoliteia* anlaşmaları imzaladıkları savıyla açıklanabilir. Nitekim, Aperlai'nın Simena, Apollonia ve Isinda ile¹⁰²⁵; Akalissos'un Idebessos ve Korma ile¹⁰²⁶; Arneai'nın Koroa ve adı yazıtta okunamayan bir başka yerleşim ile¹⁰²⁷; Myra'nın Trebendai

¹⁰¹⁸ Balland, Inscriptions, 176d; Limyra'nın metropolis unvanı hakkında bak.: Borchhardt, Zémuri, 99; Wörrle, Stadt und Fest, 240; Wörrle, Ermandyberis von Limyra, 296 dn. 19. Bu unvan Limyra'dan yayınlanan bir miltaşı aracılığıyla artık epigrafik olarak belgelenebilmektedir: Takmer, Two Milestones, 108 dn. 3; krş.: Hellenkemper – Hild, TIB 8, s. v. Limyra, 686 dn. 18-19.

¹⁰¹⁹ Bak.: yk. dn. 1016d.

¹⁰²⁰ Plin. Nat. Hist. 5, 101.

¹⁰²¹ Krş.: Jameson, Lycian League, 842.

¹⁰²² Stadiasmus Patarensis Anıtı'nda geçen yeni yerleşimler hakkında bak.: Tüner, Yeni Lokalizasyonlar.

¹⁰²³ Mitchell, Traety of 46 BC.

¹⁰²⁴ Treuber, Geschichte der Lykier, 177; Jones, Cities, 103d; karşı görüş için bak.: Wörrle, Epigr. Forsch. II, 245; krş.: Zimmermann, Zentrallykien, 123B142, Şahin, IvArykanda, 5; Schuler, Ländliche Siedlungen, 43.

¹⁰²⁵ IGR III, 690, 692; Robert, Villes d'Asie Mineure, 55d, 272; S. Jameson, RE Suppl. 14 (1974), s. v. Aperlai, 51d; Zimmermann, op. cit., 129d; Schuler, op. cit., 43.

¹⁰²⁶ IGR III, 646d; TAM II, 830, 833; S. Jameson, RE Suppl. 14 (1974), s. v. Akalissos, 41d; Zgusta, Ortsnamen, 52f.; Aulock, Gordian III, 35d; Jameson, Lycian League, 842.

¹⁰²⁷ IGR III 640, 642; TAM II, 765–767; Robert, Villes d'Asie Mineure, 57, 272, 443; S. Jameson, RE Suppl. 14 (1974), s. v. Arneai, 57d; Foss, Nicholas, 316–319; Zimmermann, op. cit., 132–135, 137–141; Gyax, lykisches Gemeinwesen, 116.

ile¹⁰²⁸; Arykanda'nın Tragalassos ile¹⁰²⁹; ve Trebenna'nın Onobara ile¹⁰³⁰ oluşturduğu *sympoliteia*'lar yazıtlar aracılığıyla bilinmektedir. Kuzeybatı Lykia'da yer alan Oktapolis de büyük olasılıkla, Hippoukome, Kastanna, Loanda, Lyrnai, Myndos, Pallene, Sestos ve Symbra'dan oluşan bir Sympoliteia olmalıdır¹⁰³¹. Gagae, Corydalla ve Rhodiopolis'in Plinius tarafından *montana (scil. oppida)* olarak bir arada gruplandırılması¹⁰³², bunların da bir *sympoliteia* oluşturmuş olabileceklerini akla getirmektedir¹⁰³³. Lykia'da kentlerin oluşturdukları *sympoliteia*'ların yanında köyler de *dikomia*, *trikomia* veya *pentakomia* olarak bir araya gelmektedirler¹⁰³⁴. Yazıtlar, *komai*'ın dışında, yine teritoryumlarının sınırlarında bulunan ve kısmen özerk idari bir yapıyla kendi gelirlerine sahip olan *peripolia*'nın varlığına işaret etmektedir.

Sulla'nın komutanı Murena İÖ 84 yılında Kibyra'nın başını çektiği *Tetrapolis*'i dağıtınca, Mithridates Savaşı'nda Roma'ya karşı göstermiş oldukları sadakatin karşılığı olarak, *Tetrapolis*'i oluşturan üç kent (Balbura, Bubon ve Oinoanda) Lykia'ya bırakılmıştır¹⁰³⁵. Bunun yanında Sulla, Lykia Birliği'nin özgürlüğünü de (*libertas*) onaylamıştır¹⁰³⁶. Buna karşın, aynı dönemde Doğu Lykia'da olaylar farklı doğrultuda gelişmiştir. Olympos, Phaselis ve Korykos korsan Zeniketes'in idaresi altında Mithridates'le işbirliği içine girmiştir¹⁰³⁷. Bu kentler, Publius Servilius Isauricus tarafından fethedildikten sonra, arazileri *ager publicus* ilan edilmiştir¹⁰³⁸.

¹⁰²⁸ Petersen–Luschan, Reisen II, 58 no. 114; SIG 1234; Kirsten, Eleuthera von Myra, 466 dn. 16; Kolb, Erforschung Lykiens, 368; Zimmermann, op. cit., 132 dn. 37.

¹⁰²⁹ Şahin, İvArykanda, 1; Behrwald, Lykischer Bund, 82 dn. 265.

¹⁰³⁰ Heberdey–Kalinka, Reisen, no. 47d.

¹⁰³¹ Ruge, RE XVII.2 (1937), s. v. □ κταπ□ , 22393; Kolb, Erforschung Lykiens, 369; krş.: Hild, Oktapolis, 151dd.

¹⁰³² Plin. Nat. Hist. 5, 100.

¹⁰³³ SprattBForbes, Travels I, 182.

¹⁰³⁴ Schuler, Ländliche Siedlungen, 45, 220, 222, 224, 245, 256, 274, 296, E. 103; krş.: Sartre, L=Orient romain, 287, 292d.

¹⁰³⁵ Strab. 13, 4, 17.

¹⁰³⁶ Appian. Mithr. 61; Treuber, Geschichte der Lykier, 168d; Magie, Roman Rule I, 527, II 1385, dn. 42; Balland, Inscriptions, 245. Orta Lykia'daki Tyberissos'ta bulunmuş olan ve C. Schuler tarafından yayıma hazırlanan bir yazıt Lykia Birliği ile Roma arasındaki bir anlaşma metnini içermektedir. Bu metin, İÖ 2. yy.'ın sonundan itibaren yoğunlaşan korsan savaşları, Mithridates'e karşı yürütülen uzun soluklu mücadele ve İÖ 1. yy.'ın 2. yarısında vuku bulan iç savaşlar Roma'nın askeri faaliyetlerini sık sık Lykia topraklarına da taşımıştır. Yukarıda anılan *foedus* anlaşması da Roma politikasının Lykia'yı, kendine *amicitia* ile bağlı bir *civitas libera* olarak değil, en azından Sulla'dan itibaren (App. Mith. 9, 61; ILS, 31, 32) resmi bir *foedus* anlaşması ile bağlı bir müttefik (*civitas foedera*) olarak gördüğünü göstermektedir; krş.: Kolb, Lykiens Weg, 209 dn. 17.

¹⁰³⁷ Cic. in Verr. 2, 1, 56; Eutr. Brev. 6, 3; Florus, Epitom. 1, 41, 15; Oros. 5, 23, 21-22; Sallust. Hist. frag. 127-31; Strab. 14, 5, 7; krş.: Marek, Mithradates, 18.

¹⁰³⁸ Cic. de leg. agr. 1, 5; Cic. op. cit., 2, 50; krş.: Sol. Coll. 39; Plin. Nat. Hist. 5, 100; ayrıca krş.: Treuber, op. cit., 188; Magie, Roman Rule I, 287d; II, 1168d dn. 19 ve 20.

Lykia, Roma'daki İç Savaş sırasında önce Pompeius'un, ama daha sonra Caesar'ın yanında yer almıştır¹⁰³⁹. Bu sırada Lykia Birliği Caesar'la *foedus* anlaşması imzalamış bu sayede sınırlarını doğuda Phaselis, batıda Telmessos ve Lissai, kuzeyde de sayısız küçük yerleşimle oldukça genişletmiştir¹⁰⁴⁰. İÖ 42 yılında Caesar katilleriyle Caesar yandaşları arasındaki savaşta da Lykia yine Caesar yandaşlarının yanında yer almıştır. Bu nedenle Ksanthos İÖ 42 yılında Brutus'a karşı koyunca, tahrip edilmiş; Patara kendi rızasıyla teslim olmuş¹⁰⁴¹; Brutus tarafından para ve asker toplamak için Myralılar'ın liman yerleşimi (Μυρῶν πῶν νῆιον Andriake'ye gönderilen Asia Eyaleti *Quaestor*'u Lentulus Spinther, limandaki zincirleri (ἡ λυσιστοῦ λιμῶν) vçkırıldıktan sonra Myra'ya doğru ilerlemiş¹⁰⁴² ve *epineion*'da (Andriake) kentin *strategos*'unu ele geçirmiştir¹⁰⁴³. Sonunda Brutus 150 *talanta* ödemesi ve bütün Lykia gemilerini onun emrine vermesi şartıyla Lykia Birliği ile barış anlaşması yapmıştır. Fakat, Marcus Antonius Cassius ve Brutus'un yenilmesinin ardından Lykia'luların bütün borçlarını silmiş; ayrıca vergiden muaf olmalarını onaylayarak bağımsızlıklarını ilan etmiştir¹⁰⁴⁴. Ama Strabon'un sözlerinin teyit ettiği gibi bu bağımsızlık aslında sadece yarımadanın içişleri için geçerliken; dış politikada tamamen Roma'ya tabi olunmuştur¹⁰⁴⁵. Lykia'nın politik kaderi İS 43 yılındaki iç isyana kadar bu şekilde devam etmiş; bir çok Roma vatandaşının öldürüldüğü bu isyanın ardından bölge İmparator Claudius tarafından, düşünüldüğünün aksine Pamphylia ile birlikte değil; tek başına eyalet yapılmıştır¹⁰⁴⁶.

¹⁰³⁹ Cic. ep. ad Att. 9, 9, 2; Caes. Bell. Alex. 13, 5; Appian. Bell. Civ. 4, 60; krş.: Magie, Roman Rule I, 402d, 419d.

¹⁰⁴⁰ Mitchell, Treaty of 46 BC, str. 52-61 s. 211-227.

¹⁰⁴¹ Appian. Bell. Civ. 4, 76-82; Plut. Brut. 30-32; Cass. Dio, 47, 34; krş.: Treuber, Geschichte der Lykier, 192d; Magie, Roman Rule I, 527d; Behrwald, Lykischer Bund, 119.

¹⁰⁴² Appian. Bell. Civ. 4, 82; krş.: Magie, loc. cit.; Zimmermann, Zentrallykien, 220d.

¹⁰⁴³ Cass. Dio, 47, 34, 6.

¹⁰⁴⁴ Appian. Bell. Civ. 5, 7.

¹⁰⁴⁵ Strab. 14, 3, 3.

¹⁰⁴⁶ Cass. Dio, 60, 17, 3; Suet. Claud. 25, 3. Bu hakkında daha detaylı bilgi için bak.: aş. böl. 3, 5, 2.

3.5.2 Nero Dönemi'nde Eyaletin Politik Durumu

Cassius Dio ve Suetonius'un aktarımlarına göre, bir çok Roma'nın da öldürüldüğü iç karışıklıklar nedeniyle¹⁰⁴⁷ İmparator Claudius İS 43 yılında bağımsızlığına son vererek, bilim dünyasındaki genel kanının aksine, Lykia'yı tek başına eyalet yapmıştır¹⁰⁴⁸. Yazıtta eyalet sakinleri için sadece Lykia'lı¹⁰⁴⁹ ifadesinin kullanılması bu düşünceyi desteklemektedir. Bu nedenle *Lycia et Pamphylia* eyaleti sorununu yeni baştan ele almak gerekmektedir.

Cassius Dio tarafından daha geç döneme ait bir bakış açısıyla kaleme alınmış olan εϫ τϫ ν τϫ Ηαμφυλϫ αϫ μονϫ σϫ γραϫ ifadesi bilim dünyasını Lykia'nın Pamphylia ile birlikte *Lycia et Pamphylia* çifte eyaleti içinde birleştirilmiş olduğu görüşüne yol açmıştır¹⁰⁵⁰. Bundan hareketle de Suetonius'un, Vespasianus tarafından Lykia'nın özgürlüğüne son verildiği aktarımı Nero veya Galba tarafından verilen özgürlüğün Vespasianus tarafından geri alınarak, Lykia'nın Pamphylia ile birlikte Roma tarafından tekrar tek bir eyalet altında birleştirildiği şeklinde yorumlanmaktadır. Bununla birlikte, söz konusu görüşe karşı çıkan bazı argümanlar Brandt tarafından daha önceden ortaya konmuştur. Bilim dünyasının yorumlarını üzerinde temellendirdiği Cassius Dio'nun ifadesinin kabul edilebilir olmadığına işaret eden Brandt'a göre Dio, *Lycia et Pamphylia* Eyaleti'nin kendi zamanındaki durumunu basitçe İS 43'teki duruma uyarlamaktadır¹⁰⁵¹. Cassius Dio'nun bu kuşkulu aktarımına karşı Brandt, Vespasianus Dönemi'ne kadar Lykia'nın tek başına eyalet olduğuna; buna karşın Pamphylia'nın Galatia Eyaleti'nde kalmaya devam ettiğine dair bir dizi belge ortaya koymaktadır¹⁰⁵². Bu arada Brandt'ın rekonstrüksiyonunu doğrulayan yeni epigrafik belgeler yayınlanmıştır¹⁰⁵³. Bu yeni verilerin de yardımı ile İS 43 yılında Lykia'nın tek başına eyalet yapılmış olduğuna dair veriler güçlenmektedir. Bu veriler şu şekilde sıralanabilir:

¹⁰⁴⁷ Cass. Dio, 60, 17, 3: τοϫ γε Λυκϫ ουϫσταςϫ σανταςϫ στακαϫ ϫ ωμαϫ σαιϫ ϫ ποκτεϫ ,ναι ϫ δουλϫ σαπεκαϫ ϫ τϫ νϫ Ηαμφυλϫ αϫ μονϫ σϫ γραϫ Suet. Claud. 25, 3: *Lyciis ob exitiabiles inter se discordias libertatem ademit.*

¹⁰⁴⁸ Bu tartışma için daha detaylı bilgi için bak.: Behrwald, *Lykischer Bund*, 129-46.

¹⁰⁴⁹ Str. 14: ϫ ϫδϫν [τι]ς Λϫ κιοϫ ϫ [ϫ]κολ[ουθϫ αϫ πρ]ασϫ αϫ ξϫ γων

¹⁰⁵⁰ Treuber, *Geschichte der Lykier*, 205; Syme, *Galatia and Pamphylia*, 126; Syme, *Pamphylia*, 227-31; Ramsay, *Roman Power in Asia Minor*, 32; Magie, *Roman Rule II*, 1386d dn. 48; Syme, *Rank and Repute*, 272d.; Balland, *Inscriptions*, 2; Mitchell, *Anatolia II*, 154; Rémy, *Évolution* 63; Levick, *Roman Colonies*, 227d; Behrwald, *op. cit.*, 129dd; Jones, *Claudian Monument*, 166; Kolb, *Lykiens Weg*, 207-221.

¹⁰⁵¹ Brandt, *Gesellschaft und Wirtschaft*, 96dd.

¹⁰⁵² Brandt, *op. cit.*, 98.

¹⁰⁵³ *Stadiasmus Patarensis Anıtı*: Şahin, *Vorbericht über Stadiasmus*, 130d; Şahin – Adak, *Stadiasmus Patarensis*, 85dd; Oinoanda Köprü Yazıtı: Milner, *Roman Bridge*, 117-123; Syedra'dan Corbulo'ya elçi olarak giden birinin onur yazıtı: Tomaschitz, *Inscripfen Westkilikiens*, 51-4 no. 27.

1. Andriake gümrük yazıtının dışında Lykia'nın tek başına eyalet yapıldığını gösteren en önemli belgelerden biri, 1994 yılında Patara'da bulunan *Stadiasmus Patarensis* Anıtı'dır. Roma iktidarını güçlendirmek amacıyla eyaletin ilk valisi Veranius tarafından yürütülen yol yapımı faaliyetleri sadece Lykia kentleri ile sınırlıdır. Bu durum S. Şahin'i yeni oluşturulan eyaletin sadece Lykia'yı içermiş olması gerektiği sonucuna götürmektedir¹⁰⁵⁴. Buna karşın, Attaleia'da bulunan bir yazıtta göre¹⁰⁵⁵, İS 50 yılında Pamphylia'daki yol tamiratı çalışmaları Galatia eyaleti *procurator*'u M. Arruntius Aquila¹⁰⁵⁶ denetiminde yapılmıştır. Oysa Oinoanda'dan aynı yıla tarihlenen bir köprü yazıtında ise söz konusu köprünün Lykia valisi Eprius'un denetiminde yapıldığı bildirilmektedir¹⁰⁵⁷. Bu üç belge de Pamphylia'nın Claudius Dönemi'nde Lykia valilerinin idari sahası içinde olmadığını göstermektedir.

2. Lykia'nın eyaletleştirilme sürecini önceleyen sikke baskılarının hemen başlangıcında, ön yüzünde İmparator Claudius'un portrelerini ve imparator unvanlarını; arka yüzünde ise geleneksel birlik figürlerini taşıyan sikkelerin yanında Roma kent sikkelerine öykünerek Spes ve Libertas figürlerine sahip iki sikke tipi daha bulunmaktadır¹⁰⁵⁸. F. Kolb'un da belirtmiş olduğu gibi bu sikkeler, Lykia'lıların *Koinon*'larına geleneksel temellere dayanan *autonomia*'larını geri vermesi için Kaisar'a yakarılarından kaynaklanmış olmalıdır¹⁰⁵⁹. Ne var ki, söz konusu sikkelerle propagandası yapılan bu talep sonuç vermemiş ve Lykia Roma eyalet sistemine dahil edilmiştir. Bir çeşit cezalandırma niteliği taşıyan eyaletleştirilme sürecinde Lykia'dan bir elçi heyeti *Koinon*'un selameti için Roma'da *senatus* önüne çıkmıştır¹⁰⁶⁰. Cassius Dio tarafından aktarılan bu elçi heyetinde yine hiçbir Pamphylia'lı yer almamıştır. Lykia Birliği ve Tlos kenti tarafından onurlandırılan Tlos'un seçkinlerinden bir zatın,

¹⁰⁵⁴ Bak. yk. dipnot.

¹⁰⁵⁵ IGR 768 = ILS 215: Ti. Claudius Drus[i f.] Caesar Aug. Germ[an]icus pontif. maxim[us] tr. po. X imp. XIIII p. p. c[o]s. desig. V [p]er M. Ar[ru]ntium Aqu[il]am proc. su[um] vias refecit

[T]ι[β]ρι[ος] Κλαυδιος | Δρο[ου] υ[ι]ο[υ] Κ[α]σαρ[ου] Σεβαστ[ου] Γερμανικ[ου] , ς[υ] ρχιερ[ε] [μ]η[ισ]τος, δημα[ρ]χι[κ]ο[ς] | ξου[ς] [α]ε[ν] | ι', α[ν]τοκρ[α]το[ρ] [α]ρ[ου]ντιου [α]κου[ιλ]αμου, | πατ[ερ] [δ]ος, [ο] πατο[ς] ποδεδειγμ[εν]ο[ς] νο[ς] τ[ε] ε', | δι[ο] Μ. [α]ρρου[ν]τιου κου[ου] λα[ου]ν [υ] π[ο] τροπ[ο]ν αυτο[υ] δο[ου]ς ποκατ[ο]σθησε

¹⁰⁵⁶ Syme, Pamphylia, 228d; Şahin-Adak, *Stadiasmus Patarensis*, 87d dn. 186d.

¹⁰⁵⁷ Milner, *Roman Bridge*, 118: Ti. Claudius Drusi f. Caesar Deus Aug. Germanicus pontifex max. tr[ib]uniciae p[ro]t. X cos. V imp. XII des[ig.] p.p. pontem per T. [Cl.] Eprium Marcellum [I]eg. Aug. pro pr. so[dalis] A[ugustalis]; krş.: Şahin-Adak, op. cit., 88 dn. 188.

¹⁰⁵⁸ Troxell, *Coinage of Lycian League*, 244-251 (öz. 250); Imhoof-Blumer, *Münzkunde*, 21-26 (öz. 25).

¹⁰⁵⁹ Kolb, op. cit., 212 dn. 40.

¹⁰⁶⁰ Cass. Dio, 60, 17, 4: ο θ[ε]ο[ς] δ[ε] τ[ο] διαγν[ω]σεια[ν] τ[ο] ποιη[σ]αι α[ν] τ[ο]ν ν[ο]ν βουλευτηρ[ο]ν [ο] π[ο] θε[ο] Λατ[ο]ν νογλ[ο]σσ[ε]ν πρεσβευτ[ο]ν νινος, Λυκ[ο]ν ομ[ο]ν ν[ο]ν ρχα[ν]τον ντο[ς] Ρωμα[ν]ων αυ[το]ν γεγον[ο]ς τ[ο]σκα[ν] α[ν] τ[ο]ν ν[ο]ν πειδ[ε]μ[ο]ν συν[ο]ν κ[α] λ[ε]χθ[ο]ν, ντ[ο]ν πολιτε[α]ν αυ[το]ν φε[ρ]ει λε[ξ]ο[ν] π[ο] μ[ε]ν δε[ο]ν ν Ρωμα[ν]ων ε[ο]ν να[ν] μ[ε]ν κα[ν] τ[ο]ν θ[ε]ο[ν] λεξ[ο]σφω[ν] πιστ[ο]ν μενον

Koinon'un özgürlüğü ve yasaları adına görüşmelerde bulunmak üzere Roma'ya elçi olarak gönderilmesi¹⁰⁶¹ de bu çerçevede anlaşılmalıdır.

3. Lykia'lılar Eprius'un valilik görevini tamamlamasının ardından onu İS 57'de görevini kötüye kullanmakla suçladıklarında başarısız kalan bu girişime elbette Pamphylia'lılar katılmamışlardı¹⁰⁶². Zira, komşu bölgenin valisi olarak onun yol açtığı zararlar Pamphylia'yı etkilememiştir¹⁰⁶³.

4. İS 43 ile 73/4 yılları arasında görevde bulunan eyalet valilerini anan yazıtların tümü Lykia'dan ele geçmiş¹⁰⁶⁴, buna karşın Pamphylia'dan bugüne kadar hiçbir yazıt bulunamamıştır¹⁰⁶⁵. Üstelik bu yazıtlarda söz konusu valilerin faaliyet alanları hep Lykia ile sınırlıdır.

5. Claudius ve Nero'nun hükümler sırasında eyalet valisi olan Eprius, Paphos yazıtında¹⁰⁶⁶; Mucianus ise Lykia'dan şimdiye kadar ele geçen üç yazıtta sadece Lykia'nın valisi olarak anılmaktadır¹⁰⁶⁷. Üstelik, çağdaşı Plinius Maior¹⁰⁶⁸ da onu sadece bu bölgenin valisi olarak anmaktadır¹⁰⁶⁹.

6. Claudius ve Nero zamanında Galatia Eyaleti *procurator*'u olan L. Pupius Praesens'in Perge'deki onur yazıtı da Pamphylia'nın o sırada Galatia eyaletine ait olduğunu kanıtlamaktadır¹⁰⁷⁰. Vespasianus'a kadar Lykia'da prokuratorların belgelenememesi de eyaletin görece küçüklüğü ile açıklanabilir. Zira, vali bu tür denetim faaliyetlerini *in persona* yürütebiliyordu¹⁰⁷¹. Buna karşın, Galatia ve Asia gibi büyük bölgelerde bu görevler için *procurator*'lar gerekli idi. Ama bu durum Lykia'nın tek başına eyalet olduğu dönem ile sınırlıdır.

¹⁰⁶¹ TAM II, 583 str. 6-8: καὶ πρεσβεῖσαντιὰ πτυχῶν ἑπιλευθεροῦσάντων

¹⁰⁶² Tac. Ann. 13, 33, 3: *Pro Eprio Marcello, a quo Lycii res repetebant, eo usque ambitus praevaluit, ut quidam accusatoum eius exilio multarentur, tamquam insonti periculum fecissent.*

¹⁰⁶³ Krş.: Şahin-Adak, op. cit., 89.

¹⁰⁶⁴ Krş.: Şahin-Adak, op. cit., 87.

¹⁰⁶⁵ Mucianus için dikilmiş olan bu onur yazıtının Attaleia surunun tamiratında kullanılan diğer bir çok taş gibi İS 10. yy.'da Phaselis'ten getirilmiş olabileceği hakkında bak.: Rott, Kleinasiatische Denkmäler, 364 no. 60; Şahin-Adak, op. cit., 87 dn. 182.

¹⁰⁶⁶ AÉ 1956, 186; Rémy, carrières sénatoriales, 281 No. 1. Krş.: Zimmermann, Lycia et Pamphylia, 537; ayrıca bak.: yk. 466.

¹⁰⁶⁷ Bak.: yk. dn. 457d.

¹⁰⁶⁸ Plin. Nat. Hist. 12, 9.13, 88.

¹⁰⁶⁹ Antik kaynaklardaki ve valiler için dikilmiş onur yazıtlarındaki *titulatur*'a dayanarak böyle bir sonucun çıkarılmayacağı aleyhte görüşü için bak.: Behrwald, op. cit., 132dd.

¹⁰⁷⁰ Şahin, Perge I, 31 dn. 49; 43 no. 24; 65 dn. 1; krş.: Şahin-Adak, op. cit., 88d.

¹⁰⁷¹ Bu görüş için bak.: Şahin-Adak, op. cit., 89 dn. 195d.

durumun Galba Dönemi'nde kesinlik kazandığını düşünmektedir¹⁰⁸³. Oysa, kabul gören bu yaygın görüşün aksine Galba Dönemi'nde yeni bir düzenleme gerçekleşmemiştir. Zira, Eck'in göstermiş olduğu gibi Lykia Nero'nun son yıllarından Vespasianus'un hükümrانlığının ilk yıllarına kadar Priscus'un eyalet valiliği altında Roma idaresinde kalmıştır¹⁰⁸⁴. Pamphylia ise Tacitus'un aktardığı ve Leptis Magna'daki onur yazıtının da gösterdiği gibi Galatia valisi L. Nonius Calpurnius Asprenas'ın idaresi altında kalmıştır¹⁰⁸⁵.

Suetonius'un anlatımına karşın, bütün bu verilerin gösterdiği üzere, Lykia Claudius tarafından tek başına eyalet yapılmış¹⁰⁸⁶ ve ne Nero'nun ne de Galba'nın hükümrانlıkları sırasında bu durumda bir değişiklik olmamıştır¹⁰⁸⁷. Nollé'nin de belgelediği gibi, Pamphylia Galba Dönemi'nde de (İS 68/69) hala Galatia eyaletinde yer almaktadır. Lykia ilk kez Vespasianus'un yeni düzenlemeleri sırasında Pamphylia ile birleştirilerek Lykia et Pamphylia çifte eyaleti kurulmuştur. L. Luscius Ocrea İS 74B76 arasında Lykia-Pamphylia çifte eyaletinin ilk valisi (πρεσβευτ□ κα□ □ ντιστρ□ τηγλυκ□ αρα□ Παμφυλ□ αδεγatus Augusti pro praetore Lyciae et Pamphyliae) olarak gözükmektedir¹⁰⁸⁸.

¹⁰⁸³ Sherk, op. cit., 990-1

¹⁰⁸⁴ Eck, Legaten von Lykien und Pamphylien, 65dd; krş.: Eck, Provinzialfasten, 285d. Anm. 16.

¹⁰⁸⁵ Krş.: Remy, carrières sénatoriales, 144 no. 107; Brandt, Gesellschaft und Wirtschaft, 98 dn. 828.

¹⁰⁸⁶ krş.: Zimmermann, Lycia et Pamphylia, 537.

¹⁰⁸⁷ Eck, Legaten von Lykien und Pamphylien, 65-75; Eck, Vespasianus'un yeni düzenlemelerine kadar Lykia'nın Roma eyalet sisteminin dışına çıkarılmadığını belgelemiştir; krş.: Eck, Senatoren, 4.

¹⁰⁸⁸ Eck, Legaten von Lykien und Pamphylien, 72d.; Rémy, Évolution 63; Brandt, op. cit., 98d.; Nollé, Side I, 303B305, no. 34.

3.5.3 Andriake Gümrük Yazıtı ve *Koinon*'un Finansmanına Dair

Strabon'un Artemidoros'tan alıntıladığı aktarım¹⁰⁸⁹, Lykia Birliği'nin Helenistik Dönem'deki finans kaynakları hakkında önemli bilgiler içermektedir. Buna göre, üye kentler *Koinon*'un finansmanına, Birlik meclisinde sahip oldukları oy oranına göre belirlenen miktarda katkı payı ödemektedirler. Helenistik *Koina*'nın, üye kentlerin aidatları aracılığıyla finansmanına dair benzer örnekler bilinmektedir. Melitaia ve Perea kentleri, Aitolia Birliği'nde, kendi aralarında oluşturdukları *sympoliteia* ile temsil edilmektedir. Buna göre, *sympoliteia*'nın küçük kenti Perea, Birlik meclisinde tek oy hakkına sahiptir ve *Koinon*'un finansmanına bu oy oranında katkıda bulunmaktadır¹⁰⁹⁰. Akhaia Birliği'ne üye olan Dyme, Pharai ve Tritaia kentleri, savunmalarının Birlik tarafından yeterince desteklenmediği gerekçesiyle *Koinon*'un kasasına karşı yükümlülükleri olan *eisphora*'yı ödememe kararı almışlardır¹⁰⁹¹. Boiotia Birliği'nin finansmanına da üye kentlerin Birlik meclisindeki temsil oranları dahilinde katkıda buldukları bilinmektedir¹⁰⁹². Larsen, söz konusu paralel örneklerde yansılanan bu finans yönteminin Helenistik *Koina* için genel bir uygulama olduğu sonucuna ulaşmaktadır¹⁰⁹³.

Helenistik *Koina*'nın finansmanına dair bu uygulamanın Roma Dönemi için de geçerli olduğuna dair sadece Asia ve Lykia'da veriler bulunmaktadır. Dion Khrysostomos'un aktarımına göre¹⁰⁹⁴, Asia *Koinon*'una üye her bir kentin, kendi finans kapasitelerine bağlı olarak belirlenen bir aidat ödedikleri anlaşılmaktadır¹⁰⁹⁵. Valerianus ve Gallienus'un, Philadelphia'lıların bu aidattan muaf tutulduğunu hükme bağlayan mektupları¹⁰⁹⁶, Khrysostomos'un yukarıdaki aktarımını teyit eder niteliktedir ve bu uygulamanın Geç İmparatorluk Dönemi'ne kadar devam ettiğini göstermektedir. Burada toplanması gereken miktarı ve bunun kullanım amacını $\kappa\omicron\upsilon\nu$ belirlemiş gözükmektedir¹⁰⁹⁷.

¹⁰⁸⁹ Strab. 14, 3, 3: Ε□ σ□δ□ τρε□ ξα□ ε□ κοσα□ λει□ τ□ ψ□ φομετ□ χουσατων□ ρχοντα□ □ ξ□ κ□ σπη□ λεωξ□ ξοιν□ συν□ δριον□ ν□ δοκιμ□ σωσα□ λιν□ λ□ μεντι□ θ□ π□ λεωνα□ μ□ γιστα□ νρι□ ψ□ φων□ στ□□ν κ□ σαρ□ ,αι□ δ□ μ□ σαυε□ ,αι□ δ' □ λαμι□ .ξ□ νιλ□ γον□ δ□ κα□ τ□ ξ□ σφορ□ε□ξ□ σφ□ ροσα□ τ□ ς□ λαξειτουργ□ ας

¹⁰⁹⁰ IG IX2 1, 188; ayrıca bak.: Larsen, Greek Federal States, 199, 212d.

¹⁰⁹¹ Polyb. 4, 60, 4-10; krş.: Polyb. 5, 30, 5-8; 5, 91, 4-8; 5, 94, 6-9; ayrıca bak.: Larsen, op. cit., 232-234.

¹⁰⁹² Hellenica, Fragmenta Londinensia (POxy. 5.842) frag. D 16, 4; ayrıca bak.: Larsen, Representative Government, 38 dn. 33.

¹⁰⁹³ Larsen, Greek Federal States, XXVd; krş.: Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 297.

¹⁰⁹⁴ Dio Khrysos. Or. 35, 17.

¹⁰⁹⁵ Larsen, Representative Government, 121d; Deininger, Provinziallandtage, 157; krş.: Wörrle, op. cit., 292 dn. 743.

¹⁰⁹⁶ SEG 17, 528; krş.: BE 1958, 438; REG 71, 1958, 311.

¹⁰⁹⁷ Krş.: Wörrle, op. cit., 292 dn. 745.

Bu finansman yönteminin Lykia Birliği için Roma Dönemi'nde nasıl işlediğine dair veri Myra Yazıtı aracılığıyla elde edilmektedir. Burada *Koinon*'un, üye kentleri, onların iç işlerine müdahale etmeden, belli miktarda *eisphora* ödemeye yükümlü tutmakla yetinmediği anlaşılmaktadır¹⁰⁹⁸. Zira Lykia Birliği, en azından giriş gümrüğünün toplanmasında söz konusu olduğu gibi, üye kentler için, koşulları her biriyle teke tek vardığı anlaşmalar sonucunda belirlenen gelir kaynakları yaratmıştır. Bu imtiyaz karşılığında kent bütçelerinin belli gelir kalemleri üzerinde, yine kentlerle yaptığı bu anlaşmalar uyarınca belirlenen oranda tasarrufta bulunmuştur. S. Şahin tarafından yakın gelecekte yayınlanacak olan Delikkemer Yazıtı, *vectigalia*'nın yanında *tributum*'un toplanmasında da benzer bir uygulamanın geçerli olabileceğini düşündürmektedir¹⁰⁹⁹. Burada, *aqueductus*'un tamir masrafı hem kent mercileri tarafından toplanmış gözükken *Tributum Capitis* vergisinin gelirlerinin bu amaç için tasarruf edilmesiyle, hem de Birlik kasasından yapılan katkıyla sağlanmış¹¹⁰⁰. Burada, sonunda Roma'ya ödenecek olan verginin toplanması Birlik'e bırakılmış; Birlik de kendi adına, bunun toplanmasını kentlere bırakmış ve bunun karşılığında onlardan aidat almış gözükmektedir. Patara¹¹⁰¹ ve Kadyanda'daki¹¹⁰² hamamların inşası da aynı yöntemle finansa edilmiştir. Dolayısıyla, bu örnekler kentlerin, bütçelerindeki gelir kalemlerinden *Koinon*'un finansmanına katkıda olduklarını kesin bir şekilde belgelenmektedir. *Koinon* gerekli durumlarda ve Roma otoritesinin onayı dahilinde kentlerden alacağı bu katkı payını imar faaliyetleri için yine kentin kendi kullanımına bırakabilmektedir. Bu tür bir finansman yöntemi hem kentlerin hem de *Koinon*'un finansmanı açısından oldukça yararlı olmuş gözükmektedir.

İmparatorluğun batısında da benzer bir finans yönteminin varlığı yönünde kanıt teşkil edebilecek tek veri, Gallia Birliği için (*Consilium Galliarum*) söz konusudur. Zira, burada kentlerin yıllık aidatlarının (*stips annua*) girdiği ve *arca Galliarum* olarak adlandırılan bir kasa bulunmaktadır¹¹⁰³.

¹⁰⁹⁸ Wörrle, op. cit., 297.

¹⁰⁹⁹ Şahin, Flavische Bauinschriften. -

¹¹⁰⁰ □ σκα□ ἀσέ□ κα□ τ□ λοιπ□ το□ □ δραγωγ□ .ου . . . □ κ□ συντηρηθ□ ντων□ π[□]λει χρημ□ [ων □]π□ κε[φ]αλα□ ωκα□ τ□ □ θνοσυν□ νεκ[ε] (δην.).

¹¹⁰¹ TAM II, 396 str. 8-10: [α□]θ□ □ ντιστρατ□ γου□ κ□ συντηρηθ□ ντωχρημ□ των□ κ[τε] το□ □ θνου[ε-] κα□ τ□ ν□ π[τ] □ Ηαταρ□ ωπ□ λεα[ς]συντελει□ σαντας . . .

¹¹⁰² TAM II, 651 str. 2-3: κατεσκε□ ασεν□ βαλανε□ ον□ κ□ ν□ νασωθ□ ντηρημ□ των□ 'πα□ το□ τ□ π□ λει

¹¹⁰³ CIL XIII, 1669, 1675; krş.: Deininger, Provinziallandtage, 102d.

3.5.3.1 Gümrüğün Kiralanması Sürecinde Yetkili Organlar:

Arkhierosyne (ρχιερως) *Grammateia* (γραμματε) ve
Hypogrammateia (πογραμματε) α

Andriake Yazıtı, İmparator kültü Birlik Başrahibi'nin (ρχιερεις Σεβαστ) Birlik memuriyetleri içindeki konumu ve görevlerine dair bilim çevrelerinde uzun süre tartışılan sorulara da açıklık getirmektedir. Bu sorunlardan ilki *arkhierosyne*'nin Lykia'da ilk kez ne zaman kurumsallaştırıldığıyla ilişkilidir. J. Deininger, söz konusu kurumun Lykia'ya İS 43 yılında eyalet yapılmasının hemen ardından değil; daha sonra, bölgenin Roma Eyalet sistemi-ne gerçek anlamda dahil edildiğini düşündüğü Vespasianus Dönemi'nde getirilmiş olabileceğini düşünmektedir¹¹⁰⁴. Deininger bu hatalı sonuca birbirine bağlı iki çıkarımla ulaşmaktadır: İlk Solomos Yazıtı'nı¹¹⁰⁵ İS 43 yılından sonraya tarihlemektedir. Zira, yazıtta dile getirilen Lykia içindeki karışıklıkları İS 43 yılındaki karışıklıklar olarak değerlendirmektedir. Bunun ardından da, yazıtın Lykia'nın eyalet yapılmasından sonraya tarihlenmesine rağmen *eponymos* memuriyet olarak *arkhierosyne*'nin anılmamış olmasını, bu kurumun Lykia'ya ilkin Vespasianus tarafından getirilmiş olmasıyla açıklamaktadır. Ne var ki, R. Behrwald'ın göstermiş olduğu gibi, Solomos Yazıtı İS 43 yılına değil; büyük ihtimalle 2. *Triumviri* Dönemi'ne tarihlenmelidir¹¹⁰⁶. Öte yandan, Deininger'in bu yorumu daha önce de değinildiği üzere, Lykia'nın Claudius'tan Vespasianus'a kadar kesintisiz olarak Roma Eyalet sisteminin içinde kalmış olduğu gerçeği gerçeğiyle de çürütülmektedir¹¹⁰⁷. Dolayısıyla, Andriake Yazıtı'nın göstermiş olduğu gibi, *arkhierosyne* makamı bölgenin bir Roma eyaletine dönüştürülmesiyle birlikte oluşturulmuştur¹¹⁰⁸. Bu sonuç, Oinoanda'dan Demosthenes Yazıtı'nın varlığını kesinleştirdiği *lex provincia*'nın¹¹⁰⁹ Wörrle'nin tahmin ettiği gibi ilkin Vespasianus Dönemi'nde oluşturulmuş olabileceği düşüncesini¹¹¹⁰ şüpheli kılmaktadır. Bunun yanında M. Adak, bölgenin eyaletleştirilmesinin ardından ilk valilik görevini üstlenen Q. Veranius'un bu

¹¹⁰⁴ Deininger, Provinziallandtage, 72d.

¹¹⁰⁵ Pallas et al., Inscriptions a Solomos, 496-508 (= SEG 18, 143); yazıtın bu döneme tarihlenmesi hakkında krş.: Robert, Décret, 332; Balland, Inscriptions, 9; D. Hennig, "Die Beherbergung von 'Staatsgästen' in der hellenistischen Polis", Chiron 27, 1997, 357 dn. 12.

¹¹⁰⁶ Behrwald, Lykischer Bund, 122d; krş.: Kolb, Lykiens Weg, 211. Şahin-Adak, Stadiasmus Patarensis, 58d, bu tarihlenmeyi şüpheli bulmakla birlikte, söz konusu olayların herhalükarda Lykia'nın eyaletleştirilme sürecinden önce vuku bulduklarını kabul etmektedir.

¹¹⁰⁷ Bak. bk. böl. 3,5,2.

¹¹⁰⁸ Balland, op. cit., 9 dn. 83, bu düşüncededir; 25dd. no. 11; krş.: Behrwald, op. cit., 145; Wörrle, Stadt und Fest, 98-100; Şahin-Adak, op. cit., 58, 68d dn. 84.

¹¹⁰⁹ Wörrle, op. cit., 96, 123; krş.: op. cit., 165 dn. 16.

¹¹¹⁰ Wörrle, op. cit., 91, 96dd, 135; bu hususta ayrıca krş.: Kolb, Lykiens Weg, 220.

süreçte yürüttüğü faaliyetlerin *Stadiasmus Patarensis* Anıtı'nda dile geldiği şekliyle belli bir plan çerçevesinde ve olasılıkla da bir *lex provincia* temelinde yerine getirildiğini düşünmektedir¹¹¹¹. Eyaletin ilk oluşturulması sürecinde yasalaştırılan ve Nero Dönemi'nde yazıta geçirilen *Lex portorii provinciae Lyciae*, M. Adak'ın bu çıkarımını destekler niteliktedir.

Bu konudaki diğer bir sorun da *arkhiereus'un* Lykia Birliği içindeki konumu ve görevlerine ilişkindir. Andriake Yazıtı'nın aşağıda alıntılanan satırlarının göstermiş olduğu gibi, İmparator Kültü Başrahibi gümrük gelirlerinin kiralanması sürecinde önemli bir rol üstlenmektedir:

Z. 75-79: □ διενγ□[η]σις το□ τ□ λουξ□ π□το□ □ νητο□{□ νητο}γειν□ ω□ πρ□ ς
 □ πλ□τ□ν νειμ□ νο□ [□]ε[στ□]τος □ νιαυτο□[□ π□τ]ο□ □ ρχιερ□ τ□ς Ξεβασ□ ν
 κα□ [τ]ο[□] [γ]ραμματ□ ωφ□ □ θνουξ□ το□ □ πογραμματ□ ω□ π□□ π[θ□]καις
 □ νγα□ ·οιξ□ στω δ□ τα□ τ□ χρ]□ ος □ κ□ στοδ[ι]ενγ□ ντος πρ□ ς δην□ ρια
 πεντακισχε□ λια κα□ ο□ α□ το□□ π□πενταετ□ αντελωνε□ τ[σ]αν· ο□ δ□ καθ'
 □ κ[σ]τον] □ τ[σ] □ ρχιερε□τεσκα[□] γραμματε□ ξ□ ποκε□ σθωσπ□ τ□ ε□ σπραξιν
 □ καστα□ [ξ] □ μισε□'ςα

Vergi toplama hakkını satan alan kişi bunun kefaletini İmparator kültü başrahibi, Birlik'in grammateus ve hypogrammateus'u huzurunda yıllık ödeme oranında olacak şekilde taşınmaz mallar üzerindeki ipoteklerle göstermelidir. Bunun için her bir kefilin yükümlülüğü 5000 denaria'ya kadar olsun ve bunlar 5 yıl süreyle vergi toplama hakkına sahip olsunlar. Söz konusu yılda görevde bulunan arkhiereus ve grammateus'tan her biri verginin [yarısının] toplanmasından sorumlu olsun.

Lykia Birliği Gümrük Yasası'nın yukarıda anılan bölümünde dile geldiği gibi, Birlik başrahibi ve *grammaeteus'u* vergi mültezimlerinin, huzurlarında taşınmaz mallar üzerinde ipotek gösterdikleri iki makamdır. Böylece, Kokkinia'nın Opramoas Yazıtı'ndaki bir bölümden¹¹¹² hareketle, Birlik başrahibinin kült faaliyetlerinin yanında idari görevler de üstlenmiş olabileceği tahmini¹¹¹³ kesinlik kazanmaktadır.

Birlik başrahibinin idari görevler de üstlenmiş olduğu gerçeği, Strabon'un¹¹¹⁴ Helenistik Dönem için Lykia Birliği'nin başkanı olarak bahsettiği *Lykiarkh* ile nasıl bir ilişki içinde bulunduğu sorusunu tekrar gündeme getirmektedir.

¹¹¹¹ Şahin-Adak, op. cit., 71.

¹¹¹² VIII F 6-7: [τ□]νε περ□ τ□ κοιν□ φροντ□ δβα□ διο[□ κησ]πιστ□ ξ□ παρτ□ σας

¹¹¹³ Kokkinia, Opramoas-Inschrift, 216.

¹¹¹⁴ Strab. 14, 3, 3.

Bu durum İmparator kültü başrahibi hakkında genel bir değerlendirme ile kısmen açıklık kazanacaktır. Lykia'nın İS 43 yılında eyalet yapılmasının ardından στρατηγός, ἑταίρος, παραρχος ve ἀρχογίβι gibi askeri görevler kaldırılmış ve bunların yerine, *eponymos* (yıla adını veren) bir memuriyet olması sebebiyle, İmparatorluk Dönemi'ndeki Birlik memuriyetleri (κοινοβουλία) arasında en üst mertebe olan¹¹¹⁵ imparator kültü başrahipliği gibi yeni bir makam oluşturulmuştur.

Bununla birlikte, Lykia'daki yazıtlarda, diğer doğu eyaletlerinde olduğu gibi, *Lykiarkhia* da karşımıza çıkmaktadır. İmparatorluk Dönemi'nde Lykia Birliği'nin en önemli iki memuriyeti olarak *arkhierosyne* ve *Lykiarkhia*'nın birlikteliğiyle ortaya çıkan sorunu, G. Fougères, her ne kadar daha önceki bir çalışmada herhangi bir özdeşliği reddetmiş olsa da¹¹¹⁶, bu iki makamın bir ve aynı memuriyetler oldukları savıyla çözmeyi denemiştir¹¹¹⁷. G. Fougères'in bu savının ardından bu düşüncüyü destekleyen veya buna karşı çıkan bir çok tartışmaya rağmen soruna kesin bir yanıt bulunamamıştır¹¹¹⁸. Bu tartışmaların büyük bölümü iki makamın özdeşliği savının karşısında yer almakla birlikte¹¹¹⁹, Larsen bu savı destekleyen yeni argümanlar ortaya koymuştur¹¹²⁰. R. Behrwal¹¹²¹ ile bu konuda genelde Magie'nin¹¹²² yorumlarını takip eden S. Jameson'un¹¹²³ Larsen'in verilerini çürütmeye yönelik argümanları yeterince güçlü değildir.

Son olarak C. Kokkinia, Opramoas Yazıtı'nın *arkhierosyne* ve *Lykiarkhia* arasındaki ilişki üzerine daha önceki tartışmalarda hiç dikkate alınmayan bir bölümünden hareketle¹¹²⁴ bu ikisinin bir ve aynı makam olarak anlaşılmalı gerektiğini göstermiştir. Buna göre, *arkhierosyne* göreve başlamasıyla birlikte, aynı zamanda onursal bir unvan olarak *lykiarkhes* unvanını da taşımaktadır. Kısaca, *arkhierosyne* bir yıllık görev süresi boyunca kullanılan bir unvan iken; *Lykiarkhia*, söz konusu görevin tamamlanmasından sonra ömür boyu kullanılan onursal bir unvandır¹¹²⁵.

¹¹¹⁵ Deininger, op. cit., 75.

¹¹¹⁶ Fougères, De Lyciorum communi, 79-96; karşı: Treuber, Geschichte der Lykier, 225dd.

¹¹¹⁷ Fougères, Lyciarque et Archiéreus, 103-08.

¹¹¹⁸ Karşı: Balland, op. cit., 8 dn. 75.

¹¹¹⁹ Ruge, Lykia, 2279 ; Keil, Lycia and Pamphylia), 592; Sherwin-White, Roman Citizenship, 239 dn. 3.

¹¹²⁰ Larsen, Representation and Democracy, 85f dn. 103; Larsen, Representative Government, 118dd.; Larsen, Greek Federal States, 251d; Deininger, op. cit., 74d.

¹¹²¹ Behrwal, op. cit., 211-5.

¹¹²² Magie, Roman Rule I, 530d.; II, 1389 dn. 54.

¹¹²³ Jameson, Lycian League, 843-7.

¹¹²⁴ XIII C 3-5: [Θ] [νδ] [π] [τ] [τ] [λειοκα] [πρωτε] [ο] [ξ] [ω] [ναλ] [β] [τ] [λυκ] [αρχ] [αν] [κα] [τ] [ν] [Σε] [βασ] [τ] [ν] [ρχιερ] [ωσ] .νην

¹¹²⁵ Karşı: Kokkinia, Opramoas-Inschrift, 215; Larsen'in bu konudaki yorumları için bak.: yk. dn. 1120.

Lykia'da ise farklı bir durum söz konusudur. Burada, Kragos etrafındaki $\sigma\upsilon\nu\tau\ \lambda\epsilon\iota\alpha\iota\iota\upsilon$ ¹¹³⁴ *arkhiphylaks*'liğini¹¹³⁵ yaptığı sırada, sorumluluk alanı içindeki vergi miktarının kendi kesesi aracılığıyla tam olarak ödenebilmesini sağlamış olan M. Aurelius Apollonius övülmektedir¹¹³⁶. Deininger'in *arkhiphylakia*'nın genelde polisiye görevler üstlenilen bir memuriyet olduğunu düşünmesine karşın¹¹³⁷; Apollonios'un sergilediği örneği, daha önce değinilen belgeler için iddia edilebilecek türde sadece basit bir cömertlik olarak görmek mümkün değildir. Zira Apollonius, akendi kesesinden karşıladığı bu masrafı daha sonra sorumluluk sahasındaki vergi mükelleflerinden tazmin etmiş olmalıdır¹¹³⁸. Bunun bir seferlik bir durum olmadığı Opramoas yazıtı aracılığıyla kanıtlanmaktadır (II E 5dd). Burada da bir *arkhiphylaks*, ama bu sefer bütün *Koinon* için, vergilerin ödenmesini kendi kesesinden yaptığı para yardımıyla olanaklı kılmış ve harcamalarının $\nu\ \pi\rho\acute{\omicron}\tau\eta$ de gösterdiği cömertlikle *Koinon*'a olduğu kadar tek tek kentlere de (krş.: E 14-17) yardımda bulunmuştur. Opramoas'a düzülen övgüler, eyaletin vergi yükümlülüğünün yerine getirilmesi için yapılan harcamaların *arkhiphylakia*'nın karakteristik $\nu\alpha\lambda\ \mu\acute{\iota}\sigma\tau\omicron$ olduğu tahminini akla yakın kılmaktadır¹¹³⁹.

Sonuçta, Deininger'i takip ederek *arkhiphylakeia*'nın yetki alanını polisiye görevlerle sınırlamak hatalıdır. Nitekim Kokkinia, Opramoas yazıtının II E 7-9 satırlarından bu sonucun çıkarılamayacağına değindikten sonra, II E 9-14 satırlarında *arkhiphylaks*'in temelde mali konularla görevli olduğunu ortaya çıktığını belirtmektedir¹¹⁴⁰. Nitekim, yazıtın II E 8-14 kısmından anlaşıldığı gibi, *arkhiphylaks* vergi gelirlerinin imparatorluk *fiscus*'una ödenmesinden sorumludur. Bu amaç için kendi kesesinden belli bir meblağ yatırarak, bunu daha sonra

¹¹³⁴ Çeşitli Birlikler'de birkaç kentin *Koinon*'un bir tür alt birimi altında bir araya getirildiği örnekler için bak.: Wörrle, op. cit., 292d dn. 750: Akhaia Birliği'nde, bir $\pi\omicron\sigma\tau\rho\ \tau\eta\gamma\omega\varsigma$ idaresi altında bir araya gelen Patras Dyme, Pharai ve Tritaia kentlerinin oluşturduğu $\Pi\alpha\tau\rho\iota\kappa\ \sigma\upsilon\nu\tau\ \lambda\epsilon\iota\alpha$ (Polyb. 4, 59, 2; 5, 94, 1; 38, 16, 3d); Makedonia *Koinon*'u içinde $\sigma\upsilon\nu\tau\ \lambda\epsilon\iota\alpha\ \Theta\epsilon\tau\tau\alpha\lambda$; ayrıca Aitolia *Koinon*'undaki $\Sigma\tau\rho\alpha\tau\iota\kappa\ \nu\ \lambda\omicron\varsigma$ (IG IX2 1, 3B) ve $\Lambda\omicron\kappa\rho\iota\kappa\ \nu\ \lambda\omicron\varsigma$ (SGDI 2070) bununla karşılaştırılabilecek örneklerdir.

¹¹³⁵ $\rho\chi\iota\phi\ \lambda\acute{\omicron}\mu\iota\tau\omicron\varsigma$ görevleri için bak.: Larsen, TAM II. 508, 247dd; Magie, Roman Rule I, 531; II, 1389d dn. 55; Deininger, op. cit., 76 dn. 4; Wörrle, op. cit., 292-294; Kokkinia, Opramoas-Inschrift, 218-222; Engelmann, Opramoas als Arkhiphylax, 121-124.

¹¹³⁶ (OGIS 565 = IGR III 488): $\rho\chi\iota\phi\ \nu\alpha\lambda\ \sigma\alpha\upsilon\tau\alpha\ \nu\ \pi\rho\ \tau\ \kappa\rho\ \gamma\ \sigma\upsilon\nu\tau\epsilon\lambda\ [\epsilon\]\ \kappa\alpha\ \mu\epsilon\tau\ \pi\ \sigma\eta\varsigma\ \epsilon\ \rho\ \nu\alpha\iota\omicron\]\ \epsilon\ \sigma\epsilon\beta\epsilon\ \pi\acute{\alpha}\varsigma\ \nu\ \rho\chi\ \nu\ \kappa\tau\epsilon\lambda\ \sigma\alpha\upsilon\tau\alpha\ \nu\ \sigma\alpha\upsilon\tau\alpha\ \epsilon\]\ \tau\ \epsilon\rho\ \tau\alpha\ \nu\alpha\mu\epsilon\ \omicron\ \nu\ \tau\ \zeta\ \epsilon\rho\ \omicron\ \phi\ \zeta\ \rho\omicron\upsilon\kappa\alpha\ \tau\ \pi\rho\ \xi\upsilon\tau\omicron\iota\eta\sigma\ \mu\epsilon\upsilon\ \nu\ \pi\epsilon\iota\kappa\ \kappa\alpha\varsigma\ \tau\epsilon\iota\mu\eta\tau\iota\kappa\ \cdot\varsigma$

¹¹³⁷ Deininger, loc. cit..

¹¹³⁸ Wörrle, op. cit, 293 dn. 754, Arkhiphylaks'ın hayrının, yaptığı harcamaların tazmininin bir kısmından vazgeçmesinde veya bunun için uzun bir geri ödeme vadesi tanımısında yatmış olabileceğini düşünmektedir. Nitekim, ikinci olasılık, bu miktarı toplamaya görev süresini tamamladıktan sonra başlayan Opramoas'ın örneğinden bilinmektedir (II E 14: $\nu\ \nu\ \rho\acute{\omicron}\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$; II F 11: $\tau\ \gamma\epsilon\nu\acute{\omicron}\mu\epsilon\nu\omicron\nu$).

¹¹³⁹ Wörrle, loc. cit.

¹¹⁴⁰ Kokkinia, op. cit., 218 (II E 6 – F 16).

sorumluluğu altındaki birimlerden toplamış gözükmektedir¹¹⁴¹. Bu veriler Lykia'nın vergi borçlarının garanti altına alınmasının □ ρχιφ□ λαις memuriyetiyle bağlantılı bir *leiturgia* olduğu görüşünü desteklemektedir.

Bu verilere karşın, Andriake Yazıtı, kentlerin Birlik kasasına olan aidat borçlarının ödenmesinden sorumlu kent memuriyetini¹¹⁴² anmadığı gibi, *Koinon*'un imparatorluk *fiscus*'una olan vergi borcunun ödenmesinden sorumlu Birlik memuriyetini de anmamaktadır. Bunun yerine, eğer 79. satırdaki [□ μισε□]ç tamamlaması doğru kabul edilecek olursa, o yıl görevde bulunan *arkhiereus* ve *grammateus*'tan her birinin verginin yarısının toplanmasından sorumlu olması hükme bağlanmıştır¹¹⁴³.

¹¹⁴¹ Kokkinia, op. cit., 119.

¹¹⁴² Bundan *deka/eikosaproteia* memuriyetinin sorumlu olması gerektiği hususunda bak.: aş.: 3.5.3.3.

¹¹⁴³ Str. 78d: ο□ δ□ καθ' □ η[στων] □ τ[ο] □ ρχιερε□τεςκα[□] γραμματε□ ζ□ ποκε□ σθωσπ□ τ□ ν
ε□ σπραξιν□ καστα□ ζ□ μισε□]ς·α

3.5.3.3 Kent Aidatının Birlik Kasasına Ödenmesiyle Yetkili Kent

Organı : Deka/eikosaprotia (δεκα/ε□ κοσαπρωτε□ α

Myra Yazıtı'na göre, giriş gümrüğünü toplama hakkı karşılığında, kentin yıllık aidat olarak *Koinon*'un kasasına aktaracağı 7000 *denaria* tutarındaki ödeme ya kent mültezimleri veya yazıtın bu kısmının kırık olmasından dolayı adı okunamayan bir başka makam tarafından yapılmaktadır (str. 5-10): δ□ δοσθα□ π□τ□ π□ [□ λεω□] □ θνα□ τδι□ τ□ ν□ νητ□ε□ν τδι□ τ□ [□] ΤΩΝ □ π□τορ□ □ Μ□ ροι□ νοδημοσιω[□ ο□ π]□τ□ τ□σσαρακοστ□ τ□ ν □ ε□ σαγομ□ ν[□ν π□τ□]□ξ□ νη□α□ καταπιπρασκομ□ ν□ν□ ν□ Μυ[□ρ□ ω□]□λει □ κ□ στου □ του□δην□ ρ)□ πακισχε□ .λWörrle, bu hususta *Koinoun*'un mültezimlerin değil; kentin alacaklısı olmasından hareket ederek, bu süreçle bir kent kurumunun görevli olduğunu düşünmektedir¹¹⁴⁴. Nitekim, Plutarkhos'un anlatımından kentsel δημοσι□ νι□ın sıkı denetiminin kent memurları aracılığıyla yapıldığı bilinmektedir¹¹⁴⁵. Sonuç olarak Wörrle, bunun için en akla yatkın olasılığın δεκα/ε□ κοσαπρωτε□¹¹⁴⁶ ü makamı olduğu görüşündedir.

Bu memuriyete ilişkin en erken veri Syria'dan, İS 66-67'ye tarihlenen bir yazıttır¹¹⁴⁷. Anadolu'dan en erken örnek ise (Tralleis) İS 2. yy.'in başına tarihlenmektedir¹¹⁴⁸. Seeck, Roma öncesi *dekoproteia*'ya ilişkin hiçbir antik kaynak veya epigrafik malzeme bulunmamasından hareketle bu memuriyetin bir Roma kurumu olduğunu ileri sürmektedir.¹¹⁴⁹ Bununla birlikte Boecklin-Hyatt, *dekaproti*'un devlet tarafından kiralanan vergilerin toplanmasındaki rollerine ve benzer görevlere sahip memuriyetlerin Roma'nın doğuyu ele geçirişinden önce de var olmalarına dayanarak, bu memuriyetin Helenistik Dönem'de de var olabileceğini düşünmektedir¹¹⁵⁰. Nitekim, Ptolemaios Philadelphos'un Vergi Yasası¹¹⁵¹ ile, bununla benzer bir içeriğe

¹¹⁴⁴ Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 290.

¹¹⁴⁵ Plut. gerend. reipub. 820c: □ σπερ□ ν□ παραπλε□ σα□ Σ□ ρτω□ '□ νατραπε□περ□ τ□ πορθμ□ ν □ ο□ δ□ μ□ γαπεο□ ηκε□ δ□σμεν□ ,νο□ τω□ τ□ ταμει□ οφουλαξ□ μενο□α□ τ□ δημοσι□ νιον □ λο□δ□περ□ τ□ προεδρ□ α□ τ□ πρυτανε□ ον

¹¹⁴⁶ Wörrle, loc. cit.; bu memuriyet için ayrıca bak.: Liebenam, Städteverwaltung, 490 dn. 1, 552; Seeck, Decemprimat und Dekaprotie, 147d; Hula, Dekaprotie und Eikosaprotie, 197d; Chapot, La province romaine, 272d; Rostovtzeff, SEHRE, 341d, 594, 601; Jones, Greek City, 139d; Magie, Roman Rule I, 648; II, 1517d dn. 48; H. Volkmann, Kl. Pauly, s. v. Dekaproti; Wörrle, Stadt und Fest, 162d; Quaß, Honoratiorenschicht, 177; Wörrle-Wurster, Dereköy, 449d; Nolle, Side II, 395 dn. 70; Wörrle, Ermandyberis von Limyra, 295dd; Adak-Şahin, Inschriften aus Tlos, 91 dn. 10.

¹¹⁴⁷ Boecklin-Hyatt, A new inscription of Jerash, 517.

¹¹⁴⁸ Laum, Stiftungen II, 99 no. 95; krş.: Dmitriev, City Government, 197 dn. 39.

¹¹⁴⁹ Seeck, op. cit., 151; krş.: Wörrle, op. cit., 291; Langhammer, Magistratus Municipales, 254.

¹¹⁵⁰ Boecklin-Hyatt, loc. cit.

¹¹⁵¹ Bingen, Revenue Laws.

sahip olan ve hakkında Cicero sayesinde bilgi edinilen *Lex Hieronica*¹¹⁵², Helenistik kurumların en azından Sicilia ve Mısır örneklerinde Roma tarafından devralındıkları yönünde kanıt oluşturmaktadırlar¹¹⁵³. Bununla birlikte Sicilia, Cicero'nun zamanında kendi vergilerini kiralamış gözüken kentlerinin *autonomos* (özerk) yapısıyla Mısır'dan farklılık göstermektedir¹¹⁵⁴. Sicilia'daki bu durum, Mısır'a nazaran Seleukos ve Attalos krallıklarının vergi sistemleriyle benzerlik arz etmektedir. Zira, Doğu'daki kentler de Sicilia'da olduğu gibi belli bir *autonomia*'ya sahiptir.

Benzer bir durum, Palestina ve Syria'da da söz konusudur. Koele-Syria ve Iudaia kentleri Helenistik Dönem'de Mısır Eyaletine bağlı oldukları süre zarfında verginin kiralanmasında açık artırımda bulunmak üzere kendi memurlarını (πρ□ τοικα□ □ ρχοντῆς her yıl Aleksandria'ya göndermektedirler¹¹⁵⁵. Roma'nın bölgeyi ele geçirmesinin ardından da söz konusu memuriyetler kaldırılmamış; kentsel vergiler, ödemeler hususunda Romalı mültezimlerle sözleşme akdeden kentlerin kendi organları tarafından kiraya vermeye devam etmiştir¹¹⁵⁶. Benzer şekilde Sicilia'da da Cicero'nun bahsettiği *decemprimi* ve *quinqueprimi* ile özdeş¹¹⁵⁷ ve açıkça bir kent memuriyeti olan *Magistratus Siculi*¹¹⁵⁸ vergi mültezimleri ile yurttaşlar arasında arabulucu olmuş gözükmektedir. Bu veriler göz önüne alındığında Rostovtzeff'in, Roma *fiscus*'unun organizasyonunun büyük olasılıkla Helenistik bir sisteme dayandığını düşüncesi kabul edilebilir gözükmektedir¹¹⁵⁹.

Sonuç olarak, *dekaprotoi*'un vergiyle ilişkili Helenistik Dönem kent memuriyetleriyle benzer bir işlev üstlendikleri ve yukarıda bahsedilen *Magistratus Siculi* memuriyetinden farklı olmadıkları sonucuna varılabilir. Böylece, *dekaprotoi*'u Helenistik öncellerinin işlevlerini üstlenen Romalı memurlar olarak görmek mümkün gözükmektedir. Nitekim bu terim, Pön Savaşları sırasında *consules magistratus denosque principes*¹¹⁶⁰ olarak karşımıza çıkmakla

¹¹⁵² Cic. in Verr. 2, 2, 32-34; *Lex Hieronica* hakkında genel olarak bak.: Rostovtzeff, Staatspacht. 350dd; Frank, Rome and Italy (Republic), 68; Scramuzza, Roman Sicily, 238dd; Helenistik kurumların Roma tarafından devralınması hakkında daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 3.3.1.

¹¹⁵³ Krş.: Frank, op. cit., 69, Laet, Portorium, 67 dn. 2; op. cit., 295; Vittinghoff, Portorium, 351.

¹¹⁵⁴ Rostovtzeff, op. cit., 354dd.

¹¹⁵⁵ Fl. Ios. Ant. Iud. 12, 4, 8.

¹¹⁵⁶ Rostovtzeff, op. cit., 357dd

¹¹⁵⁷ Cic. in Verr. 2, 162; 3, 68.

¹¹⁵⁸ Cic. in Verr. 3, 34.

¹¹⁵⁹ Rostovtzeff, op. cit., 356-67.

¹¹⁶⁰ Liv. 29, 15, 5: 12 Latin kolonisinin her birinden, kent meclisinin en önde gelen 10 üyesi (*consules magistratus denosque principes*) Pön Şavaşı sırasında temin edecekleri asker sayısı hakkında görüşmelerde bulunmak üzere, İÖ 204 yılında Roma'ya çağrılmıştır.

beraber, en erken Sulla zamanından beri bilinen *decemprimus*'un¹¹⁶¹ Yunanca çevirisi gibi gözükmektedir. Batı eyaletlerinde, kent meclisi listesinin ilk on sırasındaki üyelerden oluşturulan ve Roma'yla yerel idare arasındaki ilişkiyi sağlayan *decemprimi* ile *dekaprotai* arasındaki özdeşlik ilkin Seeck tarafından ileri sürülmüştür¹¹⁶².

Bu şekilde kent meclisi üyeleri (*bouleutai*) arasından belli bir servet kriteri göz önünde bulundurularak seçilen *dekaprotai*, kentin kiralar, gümrük ve diğer vergileri gibi olağan¹¹⁶³ ve *euergesia* kanalıyla elde edilenlerde¹¹⁶⁴ olduğu gibi olağandışı gelir kaynaklarını kontrol etmekte ve kentin bu hususta uğrayacağı zararlardan dolayı kendi servetleri dahilinde sorumluluk taşımaktaydılar¹¹⁶⁵. Önceden belirlenmiş olan bu gelirlerin zamanında ve eksiksiz olarak kent kasasına girmesi, kentin yine önceden belirlenmiş giderlerinin karşılanabilmesi açısından hayati önem taşımaktadır. Bunun gerçekleşmediği durumlarda *dekaprotai*'un πολλὰ καὶ μεγὰ λαεὶα δαψιλὰ καὶ σὺν κριταὶνὰ ναλὰ μάλιστα olarak betimlenen kendi servetlerinin devreye girdiğini Idebessos'tan bir yazıt göstermektedir¹¹⁶⁶. Bu tür beklenmedik durumlarda ortaya çıkan sorumluluk alanının yanında *dekaprotai*'un asıl işlevine ilişkin en önemli belge, Kadyanda teritoryumu içinde kalan Dereköy'de bulunmuş olup, *dekaprotos*'un yıllık hububat mahsulünden alınan % 10 oranındaki verginin (στικὸν δεκτὸν ἠροπλῆσαν) sorumluluğunu¹¹⁶⁷ yanı sıra yazıttan elde edilmektedir.

Dekaprotai'un, bir kentten beklenen verginin *fiscus*'a girişine kadar kendi servetiyle sorumlu olmasının yanında, iyi hizmetlerde bulunmuş kişilerin onurlandırılması hususunda danışma ve halk meclislerine tavsiyede buldukları da bilinmektedir¹¹⁶⁸. Palmyra Yazıtı'nda ῥχονταὶ καὶ δεκαπρωτὰι kent otoritesine bırakılmış gümrük ve vergi kalemlerinin yeniden düzenlenmesi için kent meclisinin İS 137 yılında almış olduğu bir kararla her bir vergi kale-

¹¹⁶¹ Cic. pro S. Rosc. Amer. 25:

¹¹⁶² Seeck, op. cit.; Langhammer, op. cit., 254; F. Becker-Bertau, IK 31: Die Inschriften von Klaudiu Polis (Bonn 1986), 20; T. Corsten, IK 29: Die Inschriften von Kios (Bonn 1985), 29; Meier, Dekaprotai, 384, bu görüşü kabul ederken; Chapot, La province romaine, 272d; Marquardt, Staatsverwaltung I, 214; Magie, Roman Rule II, 1516d dn 48, bu görüşe karşı çıkmaktadır.

¹¹⁶³ *Dekaprotai*'un *tributum*'daki sorumluluğuna dair bak.: Dig. 50, 4, 18, 26; CIG 3491 = IGR IV, 1290; CIG 4411 (= Bean-Mitford, Rough Cilicia, no. 29a str. 9d'daki tamamlamaya göre: δεκαπρωτῶν τε σάντος πλειστοῦ κτεῖ πῆ [ς ε] σαγῆ [ς] κυριακῶ φ [ς] ρωπιστ [ς] CISem II 3913 = IGR III, 1056 = OGIS 629 (Palmyra Gümrük Yazıtı); TAM V, 982 str. 13-15: [δεκ]απρωτεῖ σάντα [ς] βα[ρυντ] [ς] ραντρ [ς] ξιν Βαστερ[νικ] [ς] ; Krş.: Brandis, RE IV, s. v. δεκτὸν πρωτορ419d; Magie, Roman Rule II, 1517 dn. 48; Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 291 dn. 735; Wörrle-Wurster, op. cit., 449 dn. 254.

¹¹⁶⁴ Dig. 50, 12, 10.

¹¹⁶⁵ Krş.: Wörrle, Ermandyberis von Limyra, 295, 297 dn. 22: *dekaprotos*'un στικὸν ile ilgisi için bak. Wörrle-Wurster, loc. cit.

¹¹⁶⁶ TAM II, 838.

¹¹⁶⁷ Wörrle-Wurster, op. cit., str. B II 49-50, C 10, s. 449d.

¹¹⁶⁸ IG XII 7, 240; 395-7; 400-2; 406-9.

minin oranının belirlenmesi, bir sonraki μ□ σθωσις sırasında bu düzenlemeyle değiştirilmiş olan koşullar hususunda mültezimlerle fikir birliğine varılması ve bu koşulların yazıta geçirilmesiyle görevlendirilmişlerdir. Dahası □ ρχονταξα□ δεκ□ πρωτα□ σ□ νδικωεργιλε-
rin toplanması sırasında mültezimlerin denetlenmesinden de sorumludur¹¹⁶⁹. Eğer bu memuriyet Myra'da da gümrük ve genel olarak kent maliyesi konusunda benzer bir işleve sahip olmuşsa, Wörrle'nin ileri sürdüğü gibi, bunun aynı zamanda gümrük aidatının *Koinon*'a ödenmesinden de sorumlu olduğu kabul edilebilir gözükmektedir. Lykia'da *dekaprotoi* Hadrian'ın hükümdarlığının başlarında *eikosaprotoi* ile değiştirilmiştir¹¹⁷⁰.

Epigrafik kaynaklar *dekaprotoi*'un görevde kalma sürelerinin farklılık arz ettiğini göstermektedir¹¹⁷¹. Bunun bir yıllık memuriyet olduğuna dair veri yoktur. Uzun görev süresi¹¹⁷², memuriyet için asıl gerekli şartın zenginlik olmasıyla bağlantılıdır¹¹⁷³. Lykia'da benzer şekilde uzun süre¹¹⁷⁴, hatta ömür boyu¹¹⁷⁵ görevde kalmış *deka/eikosaprotos*'lar belgelenmiştir. Bu nedenle Seeck, Iosephus'un δ□ κ□ Τίβερι□ ω□ δυνα□ τατα olarak bahsettiği¹¹⁷⁶ bazı Tiberias'lıları *dekaprotes* olarak yorumlamakta haklı olmalıdır.

¹¹⁶⁹ OGIS 629 (= CISem II, 3913 = IGR III, 1056) str. 10-15: το□ ε] νεστ□ τās ρχονταξα□ δεκαπρ□ τους διακρε□ νονταξ□ μ□ □ νειλημμ□ τῶν□ μ□□ νγρ□ ψῶ□ νγιστιμισθ□ σαα□ □ ποτ□ ξαι κ□ στ□ ε□ δει□ □ κωνηθε□ ασ□ λοφα□ □ παιδ□ κυρωθ□ τ□ μισθουμ□ ν□□ νγραφο□ ματ□ το□ πρ□ του ν□ μοστ□ λιλιθ□ ντ□ ο□ σ□□ ντικρ□[□ε]ρ[ο□] λεγομ□ νοῦ□ αβασε□, ρη[πι]μελε□ σθα□ το□ ς τυγχ□ νονταξατ□ καιρ□ ν□ ρχονταξα□ δεκαπρ□ τουξα□ συνδ□ [ως το□] μηδ□ παραπρ□ σσειν□ ν μισθο□ μενον

¹¹⁷⁰ Hula, Dekaprotie und Eikosaprotie, 197dd; Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 291 dn. 739; Sartre, L'Orient romain, 86; Burton, Imperial State, 207; Wörrle, Stadt und Fest, 162; Wörrle-Wurster, op. cit., 449; Wörrle, Ermandyberis von Limyra, 295 dn. 16.

¹¹⁷¹ Seeck, op. cit., 151-3; Boecklin-Hyatt, A new inscription of Jerash, 518 dn. 8

¹¹⁷² 3 ila 10 yıl arasında değişen görev süreleri için bak.: IvStratonikeia II, 631; IG XII 7, 240 (Minoa) ve 397-409 (Aegiale).

¹¹⁷³ Rostovtzeff, Staatspacht, 102-4.

¹¹⁷⁴ Wörrle, op. cit., str. 8-9: δεκαπρωτε□ σαντῶ□ π□□ρ□ τεε'(Limyra, 25 yıl); N. P. Milner, "Victors in the Meleagria and the Balbouran Elite", AS 41, 1991, 55 (Balbura, 40 yıl).

¹¹⁷⁵ TAM II, 765 (Arneai); TAM II, 1200, 1202 (Phaselis).

¹¹⁷⁶ Fl. Ios. Bell. Iud. 12, 21, 639.

4 NERO'NUN EKONOMİ POLİTİKASI'NIN VERGİ REFORMU İŞİĞİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Vergi toplanması söz konusu olduğunda İmparatorluk Dönemi'nin genel özelliği büyük iltizam şirketlerinin (*societas publicanorum*) Cumhuriyet Dönemi'nde ortaya çıkan aşırı uygulamalarının engellenmeye çalışılması şeklinde özetlenebilir¹¹⁷⁷. Bu amaçla iki yüzyıl içinde vergilerin kiralınması yerine vergilerin doğrudan toplanması sistemine geçilmiştir¹¹⁷⁸. Bu süre zarfında iltizam şirketlerine hala ihtiyaç duyulduğu noktada bunların daha önce yeterince denetlenemeyen gücü üzerindeki kontrol mekanizması ise, güçlendirilmeye çalışılmıştır. Nero'nun Tacitus tarafından aktarılan İS 58 yılındaki fermanı¹¹⁷⁹ da söz konusu reform sürecindeki en önemli ilerlemelerden biridir.

Bununla birlikte, modern literatürde söz konusu reformun önemi yeterince vurgulanmamıştır¹¹⁸⁰. Hirschfeld bunların geçici önlemler olduklarını söylerken¹¹⁸¹; Rostovtzeff ilkin bu reformların önemini “*societates*'in hayat damarlarını kesmek” şeklinde vurgulamış¹¹⁸²; ancak daha sonra, bunları “özel bir önemi olmayan reformlar” olarak nitelemiştir¹¹⁸³. Burrus'un ölümü, Seneca'nın da tasfiyesinin ardından *imperium*'u gerçek anlamda kendi ellerine aldığı İS 62 yılından itibaren Nero'nun ekonomi ve maliye politikalarında Augustus geleneğinde popülist uygulamalara dönüşün söz konusu olduğunu iddia ettiği eserlerinde Thornton, bu reformlara neredeyse hiç değinmemektedir¹¹⁸⁴. Bu hususta son olarak, Nero'nun söz konusu reformlarının tarihsel ardanının ayrıntılı bir şekilde ele alındığı G. Klingenberg¹¹⁸⁵, E. Cizek¹¹⁸⁶ ve G. Gatti'nin¹¹⁸⁷ makaleleri anılmalıdır. Sonuçta, Andriake ve Ephesos yazıtları, Nero'nun

¹¹⁷⁷ Krş.: Klingenberg, Reformedikt, 57.

¹¹⁷⁸ Rostovtzeff, Staatspacht, 378d.; 497d.; Hirschfeld, Verwaltungsbeamten, 68dd.; 81dd.; 97dd.; Heichelheim, Ancient Economic, 760; Ürögdi, Publicani, 1202.

¹¹⁷⁹ Tac. Ann. 13, 51; krş.: Suet. Nero, 10: *graviora uectigalia aut aboleuit aut minuit*.

¹¹⁸⁰ Krş.: Klingenberg, op.cit., 57.

¹¹⁸¹ Hirschfeld, op. cit., 81; krş.: Hohl, Nero, 366; Schwahn, Tributum und Tribus, 466.

¹¹⁸² M. Rostovtzeff, “Eine neue Inschrift aus Halikarnassos”, AEMitt 19, 1896, 132; krş.: Laet, Portorium, 121.

¹¹⁸³ Rostovtzeff, op. cit., 187.

¹¹⁸⁴ Thornton, Economic Policies of Nero, 123-49; Thornton, Neronian Economics, 160-71; krş.: Thornton, Nero's New Deal, 622.

¹¹⁸⁵ Klingenberg, op. cit., 57-74.

¹¹⁸⁶ Cizek, L'Époque de Néron, 105-11.

¹¹⁸⁷ Gatti, Riforma tributaria, 41-7.

reform çabasının tarihselliğini kanıtladıkları gibi, bunun tüm detaylarıyla düşünülmüş, ciddi bir girişim olduğunu da belgelemektedirler¹¹⁸⁸.

Tacitus'un belirtmiş olduğu gibi *vectigalia*'ya ilişkin reform fermanını koşullayan tarihsel ardaan, halkın mültezimlerin aşırılıklarından (*immodestia*) kaynaklanan yakınmalarıdır¹¹⁸⁹. Doğrudan vergilerin (*tributum*) kiralanması uygulamasından daha Tiberius Dönemi'nde doğrudan toplamaya geçilmiş olması nedeniyle¹¹⁹⁰, Nero Dönemi'nde mültezimlerin ana faaliyet alanı dolaylı vergiler (*vectigalia*) üzerinde yoğunlaşmıştır. Gümrük vergisi bunların en önemlisi olmasının yanında yasa dışı uygulamalara diğer vergilerden daha fazla olanak da sunmaktadır. Bu yüzden Tacitus'un bahsettiği yakınmalar özellikle gümrük mültezimlerini hedef almış olmalıdır. Bu çıkarım, her ikisi de Nero Dönemi'ne tarihlenen Ephesos ve Andriake yazıtlarında gümrük mültezimlerine yönelik kısıtlamalarla güçlenmektedir.

İmparator Nero bu şikayetlere sadece *vectigalia*'da kiralama uygulamasının kaldırılması ile değil; bilakis *vectigalia*'nın toptan kaldırılması planıyla çözüm bulmak istemiştir. Nero'nun bu büyük planı, bilim çevrelerinin büyük bölümü tarafından genç hükümdarın kendi popülerliğini arttırmak için bir spekülasyon olarak yorumlamıştır¹¹⁹¹. Bununla birlikte, Nero'nun planının *senator*¹¹⁹² veya atlı sınıfı¹¹⁹³ (*equester*) karşıtı bir hareket olarak yorumlanması daha olası gözükmektedir. Nitekim, Levi dolaylı vergilerin azaltılmasının dolaylı vergilerin arttırılması ile telafi edileceğini ve böylece Nero'nun amacının *senator* sınıfının aleyhine, bununla birlikte eyalet sakinlerinin yararına bir uygulama olduğunu düşünmektedir. Levi, *senator* sınıfının bu girişime karşı tepkisini de bunların vergi gelirlerinin paylaşımına dahil kalmak istekleri ile temellendirmektedir¹¹⁹⁴. Reform fermanının böylesi felsefi bir temelle dayanıyor olması, bu projenin ardında Seneca'nın bulunmuş olabileceği düşüncesini akla getirmektedir¹¹⁹⁵.

¹¹⁸⁸ Ephesos Yazıtı'nda Nero'nun vergi reformuyla ilişkili veriler için bak.: Engelmann- Knibbe, Zollgesetz, 86dd § 25-26, 125dd § 57, 134 § 63.

¹¹⁸⁹ Tac. Ann. 13, 50.

¹¹⁹⁰ Mommsen, Staatsrecht II, 1017; Rostovtzeff, op. cit., 379; Laet, op. cit., 371 Schwahn, Tributum und tributus, 66; bu konuya kuşkulu yaklaşım için bak.: Hirschfeld, op. cit., 68dd; krş.: Klingenberg, op. cit., 58 dn. 14. Bu konu hakkında daha detaylı bilgi için ayrıca bak.: yk. böl. 3.3.1.

¹¹⁹¹ Laet, op. cit., 120; Garzetti, From Tiberius to the Antonines, 154; Hohl, op. cit., 366.

¹¹⁹² Levi, Nerone, 143dd.; krş.: Gatti, op. cit., 41d.; Klingenberg, op. cit., 59d.

¹¹⁹³ Mazzarino, L'Impero Romano, 219.

¹¹⁹⁴ Levi, op. cit., 143; krş.: Cizek, op. cit., 107; Gatti, op. cit., 44; Klingenberg, op. cit., 59d; karşı görüş için bak.: Mazzarino, op. cit., 220 dn. 12.

¹¹⁹⁵ Momigliano, Nero, 712d.; S. Giannelli – S. Mazzarino, Trattato di Storia Romana (Roma 1956), 145; Cizek, op. cit., 110; Mazzarino, L'Impero Romano, 219; Garzetti, op. cit., 154; Gatti, op. cit., 44; Sørensen, Seneca, 147.

Tacitus'un da belirtmiş olduğu gibi, İmparator Nero, sonunda *senatus*'un isteğine boyun eğmek ve bütün *vectigalia*'nın kaldırılması planından vazgeçmek zorunda kalmıştır. Bununla birlikte *senatus* da vergi mültezimlerinin aşırı ve haksız uygulamaları ile mücadele etmenin gerekliliğini kavramış ve Nero neticede bu fermanı yayınlamıştır.

Nero'nun fermanında anılan reform maddelerinden, Andriake Yazıtı'nda da geçen dört tane, Tacitus'u verdiği sırayı takip ederek, aşağıda anılacaktır:

a) Gümrük Yasasının Teşhir Zorunluluğu:

[*ut leges cuiusque publici, occultae ad id tempus, proscriberentur*]

Str. 84-7: [τ]ο[]τοντ[]νν[]μονο[]τελ[]ναικα[τ[]π[]σαν παραφυλακ[]ν προκε[]μενον[]χ[]τ[]φ[]α[] [ν π[]]ακι λελε[υ]κωμ[]ν[]μυρ[]ας[δ]ραχμ[]ς []ριθμε[]τωσαν φ[]κ[]· []]ν δ[] παραφ[]]ξ μ[]διηνεκ[]προκε[]μεν[]σχ[], [κ]ατ[]το[]τοπειμωρ[]α[]ν[]δικαιοδ[]τη[]ριζ[]· τ[]ω[]κατ[]π[]λι[]]ροντες, [] []ν μ[] [] [π]ροκε[]μενος[]ν[]μος[]'φ[] []μ[]σθωσιςτο[]τ[]λουςγ[]γονεν διασαφε[]τωσαν[]δικαιοδ[]τ[]τ[]τ[] παρα[νο]μ[] [α] προστε[]μ[]κρατε[]σθωσαν

Telones'ler bu yasayı beyaza boyanmış bir levha üzerinde bütün kontrol noktalarında (paraphylake) hazır bulundurmalarıdır; aksi takdirde Fiscus'a 10.000 drakhme ödeyeceklerdir. Eğer (kontrol noktasında görevli olan) bekçi, söz konusu yasayı her daim görülebilir bir şekilde bulundurmazsa; bu kişiye ilişkin cezayı yasa koyucu olan vali belirlesin. Her bir kentteki arkhonlar, verginin kiralanmasına ilişkin olan bu yasanın teşhire açık olmaması durumunda, bunu valiye bildirmelidirler; aksi takdirde yasaya karşı gelmek suçundan hüküm giyeceklerdir.

b) Mültezimlerin Dava Dilekçeleri için Süre Kısıtlaması

[*omissas petitiones non ultra annum resumerent*]

Str. 70-1 : [] [] πρ[]γμα[]σ[]μ[]νοχοστερ[]σει γ[]ν[]ται, το[]το[]]ληννις μετ[] []νιαιτ[]μ[]ν[] []φ[], []ς Σεβαστ[]] ρωδιατ[]τακται

El konma işlemine tabi olmuş bir mal ya da kölenin haczi, Augustus Nero'nun da yasa-laştırmış olduğu üzere, aradan bir yıl geçtikten sonra artık yapılamazın.

c) Mültezimlere İlişkin Davalara Getirilen *extraordinaria cognitio*

[*Romae praetor, per provincias qui pro praetore aut consule essent iura adversus publicanos extra ordinem redderent*]

Str. 58-60: το φα[τ] το τον w μον νεχυρασμ v[β]πεστερημ νοις
φ ρτιον λην τιν χου[β] ντιλογ π[β] φ[β] νελ ην ξ σκ[β] σιν
α τε ε[β]α δικαιοδ ην v μ ρ[α]ς

Bu yasa uyarınca teminat olarak verilen malları gasp edilenler ya da telones ile bir başka anlaşmazlık noktasına sahip olanlar için (...) gün içinde yasa koyucu validen (dikaiodotes) mahkeme talep etmek mümkün olsun.

d) Mültezimlerin Yasadışı Para Taleplerinin Önlenmesi

[*manet tamen abolitioquadragesimae quinquagesimaeque, et quae alia exactionibus inlicitis nomina publicani invenerant*]

Str. 71-4: μ ξ σ[ω] [δη]μοσι[v] στιδι ριαμ[τε πεκου²]λι ρια
μ τ[ε]]δι ρια φιλ νθρωπα τε β φροδε [ζη] ρμο,Λ[η]το[ς
κα] λλητινος προσηγορ[φνπρ [ε]ν· [δ] [π]αρ το τε σπρ ξ[ε]
τετραπλο πρ ξ[ε]οθ σετ[ε] μ[β]μ σαντ[ε] [δ] κατεν νκαν[ε] μυσ
μ ροστο προστε μου μο α[ε] [ε] λ[ε], ν πηγορε[ται] δ[η]μοσι
νη[ε] σπρ ξ[ε] το[ς] τετ[ρα]πλ[ο] [ε]ποκε φ[ε].

Demosiones'in ne (.....) günlük iâşe bedeli ne (.....) ne (.....) ne de Aphrodite, Hermes, Leto veya bir başka tanrıça adına bağış almaya izni vardır. Şayet biri buna karşın bir şey alırsa, ödemeyi yapana ödediği miktarın dört katı, ihbarda buluna da söz konusu cezanın yarısı ödenecektir. Aynı şekilde demosiones de, izni olmayan vergilerden birini toplarsa aldığı miktarın dört katı cezaya maruz kalacaktır.

Bu değerlendirmeden sonra, Nero'nun, İS 58 yılındaki fermanı koşullayan ekonomik politikalarını daha yakından incelemek gerekmektedir. Thornton, Burrus'un İS 62 yılındaki ölümünün ve bunu takiben Seneca'nın da saraydan uzaklaştırılmasının ardından Nero'nun ekonomik ve mali politikalarında Augustus Dönemi'ndeki halkçı politikalarını çağrıştıran bir geri dönüşün söz konusu olduğunu ileri sürmektedir¹¹⁹⁶. Bununla birlikte, Nero'nun mali politikasında Ephesos ve Andriake Yazıtları aracılığıyla belgelenen halkçı eğilimleri, Burrus ve Seneca'nın etkisinin İS 62 yılında son bulmasıyla bir arada değerlendirmek yanlış olacaktır. Nitekim, Nero Dönemi hakkında yazan antik kaynakların eleştirel bir süzgeçten geçirilmesi bu sonuca götürmektedir.

Roma tarih geleneğinde Nero'nun hükümlerlik dönemiyle ilişkili olarak biri Seneca'nın lehinde diğeri ise onun aleyhinde olmak üzere iki görüş hakimdir. Seneca lehindeki görüş

¹¹⁹⁶ Thornton, *Economic Policies of Nero*, 123dd.; Thornton, *Neronian Economics*, 158-71; Thornton, *Nero's new Deal*, 621; krş.: Frank, *Rome and Italy*, 42d.

özellikle Tacitus¹¹⁹⁷, kısmen de Sueton¹¹⁹⁸ aracılığıyla dile gelmektedir. Bu görüşe göre, Nero idaresi Burrus ve Seneca'nın olumlu etkisiyle İS 62 yılına kadar oldukça iyi yürütülmüştür. Nero'nun hükümrانlığının, başından itibaren hiç de iyi olmadığı yönündeki Seneca aleyhtarı görüş ise, Dio tarafından yansıtılmaktadır¹¹⁹⁹. Yine de şurası kesindir ki, her üç yazarın da Nero hakkındaki yargıları temelde olumsuzdur. Bu olumsuz tutum aslında birkaç etkenden kaynaklanmaktadır:

1) Ölümünün ardından Nero'nun *damnatio memoriae* (anısının bütün kayıtlardan silinmesi) uğramış olması;

2) Vespasianus'un Nero'nun yaşam biçiminden uzak durmak yönünde dile getirdiği gayretin, Vespasianus'un yüce gönüllüğünü övmek isteyenleri şekillendirerek Nero aleyhindeki önyargıların artmasına neden olması;

3) Her üç yazarın, aslında genel olarak bütün yazarların, Nero'nun uyguladığı mali politikalarından en çok zarar gören zümreden gelmeleri¹²⁰⁰.

Dio'nun olumsuz yaklaşımını şekillendiren diğer bir etmense, onun Commodus ve Caracalla dönemlerinde yaşadığı olumsuz deneyimlerdir¹²⁰¹. Kısaca, kendi döneminin diktatörleri için dile getirmek istediklerini günah keçisi kıldığı Nero'ya kusmaktadır. Nitekim, Nero'nun imar faaliyetleri ve armağanlarında son derece aşırı olduğunu (*μεγαλοπρ□ γμων κα□ μεγαλ□ δωροϋ*) bu nedenle de her zaman paraya gereksinim duyduğunu söylemektedir¹²⁰². Bu tür harcamaların Nero'yu *publicum*'dan zorla para alma ve özel servete el koyma gibi uygulamalara yönelttiği iddiasına dayanan kötü yönetimine dair anlatımlar, Dio kadar sert olmasa da, Tacitus¹²⁰³ ve Sueton¹²⁰⁴ tarafından da sıkça dile getirilmektedir.

Antik anlatımlara göre, çoğu yakın çevresine olsa da¹²⁰⁵ Nero, Erken İmparatorluk Dönemi'nde bu konudaki tek örnek değildir. Üstelik vasiyetnamesinde üstüne basa basa dile getir-

¹¹⁹⁷ Heinz, *Das Bild Neros*, 103dd.

¹¹⁹⁸ Suetonius, eleştirilerinde Dio kadar sert olmamıştır. Bu hususta bak.: Heinz, *Das Bild Neros*, 112dd.

¹¹⁹⁹ Heinz, *op. cit.*, 120dd; krş.: Griffin, *Nero*, 197-207.

¹²⁰⁰ Sonnabend, *Nero-Bild*, 168d.

¹²⁰¹ Heinz, *op. cit.*, 39dd.

¹²⁰² Cass. Dio, 63, 17, 1; krş.: 61, 4, 3-4; 61, 5, 5.

¹²⁰³ Tac. Ann. 16, 3, 1.

¹²⁰⁴ Suet. Nero, 30,1; 31,1; 32,1; 32,4.

¹²⁰⁵ Tac. Ann. 13, 18; imparatora yakınlığı sayesinde Seneca'nın gelirinin 4 yılda 300 milyon *sestertius*'u bulması hakkında bak.: Tac. Ann. 13, 42, 6-7 ve Cass. Dio, 61, 10, 3; Pallas'ın zenginliği için bak.: Cass. Dio, 62, 14, 2 ve Tac. Ann. 14, 65, 1; dilekçelerden sorumlu memurlarından Doryphoros'a 20 milyon *sestertius* verilmesi hakkında bak.: Cass. Dio, 61, 5, 4.

diği harcama kalemleri örneğinde olduğu gibi ister *senatus* sınıfına¹²⁰⁶, askerlere¹²⁰⁷ ve sıradan yurttaşlara¹²⁰⁸ para dağıtımı şeklinde; isterse de imar faaliyetleri¹²⁰⁹ ve eğlence sektörünün finansmanı¹²¹⁰ yoluyla iş sahası temini şeklinde olsun imparatorun uyruklarının gelirleri üzerinde belirgin bir etkisi vardı. Hatta, imparatorların yaptıkları büyük çaplı bu harcamalar makro ekonominin işlerliği açısından da son derece önemliydi¹²¹¹. Üstelik, Nero'nun nakit olmaktan ziyade gayri menkullerden oluşan bu armağanlarının büyük bölümü imparatorun *patrimonium*'umundan yapılmış ve hak sahibinin ölümünden sonra geri alınmışlardır. Bunun yanında 64 yılından önce abartılı inşa projeleri yoktur¹²¹². Kamusal gösteriler için yoğun para harcamaları kısıtlanmış¹²¹³ ya da özellikle engellenmiştir¹²¹⁴. Kamuya sadece bir defa (İS 57) para dağıtımı (*congiaria*) yapılmıştır¹²¹⁵.

Dolayısıyla, kişisel olanlar da dahil, Nero'nun yaptığı harcamaların hazineye büyük açıklara neden olduğunu düşündürecek bir neden söz konusu değildir. 64 yılındaki yangın bir yana bırakılacak olursa, Nero'nun hükümranlılığı sırasında herhangi bir finansal krize dair güçlü bir kanıt da bulunmamaktadır. Dio, Nero'nun aşırı harcamalarından doğan hazine açıklarının kapatılması amacıyla İS 54 yılında yeni vergiler getirildiğini¹²¹⁶ söylese de bunu doğrulayacak, en azından 68'e kadar¹²¹⁷, başkaca bir veri yoktur. Üstelik, Nero'nun aşırılıklarına sürekli vurguda bulunan Dio, buna karşın harcamaların miktarına hiç değinmemektedir. Thornton da bu harcamaların bir tek kişi için ağır olabilmekle birlikte, devlet hazinesinde büyük açıklara

¹²⁰⁶ Aug. res Gest. Summ. 4; krş.: Suet. Aug. 41.

¹²⁰⁷ Aug. res Gest. § 3, 15-17.

¹²⁰⁸ Aug. res Gest. § 15, 18.

¹²⁰⁹ Aug. res Gest. § 22 ve 23; summ. 4; Cass. Dio, 54.2.3-4.

¹²¹⁰ Aug. res Gest. § 19 ve 22; Summ. 2-3.

¹²¹¹ Jones, *Aerarium and Fiscus*, 26. İmparatorun mali konulardaki otoritesi hakkında genel olarak bak.: Sutherland, *Aerarium and Fiscus*, 151-170; Millar, *Fiscus*, 29-42; Brunt, *Fiscus*, 75-91; Thornton, *Economic policies of Nero*, 19dd.

¹²¹² 64 yılından önce sadece 4 inşa faaliyeti bilinmektedir: 1) İS 57'de Campus Martius'ta ahşap bir amfiteyatronun yapımı (Plin. Nat. Hist. 16, 200; Tac. Ann. 13, 31; Suet. Nero, 12; *Incerti Auctoris Epitome de Caesaribus*, 5, 3) 2) İS 58'de Corbulo'nun Parth'lar üzerindeki zaferlerinin anısına bir Tak yaptırılmış olması muhtemeldir (Tac. Ann. 13, 41; a.g.e., 15, 18; Platner-Ashby, *Topographical Dictionary*, 41) 3) İS 59'da Circus Gaii Neronis olarak bilinen alanda bir circus'un yapılması (Tac. Ann. 14, 14; Plin. Nat. Hist. 36, 74) 4) İS 59'da bir Macellum inşası (Cass. Dio, 61, 19, 1).

¹²¹³ Tac. Ann. 13, 5, 2: Göreve atanan *quastor*'ların gladyatör gösterisi düzenlemeleri zorunluluğu kaldırılmıştır.

¹²¹⁴ Tac. Ann. 13, 31, 5: Eyaletlerde görevli bütün memurlara gladyatör, vahşi hayvan yada herhangi bir gösteri tertipleme yasağı getirilmiştir.

¹²¹⁵ Tac. Ann. 13, 31, 2; Suet. Nero, 10: *plebes*'e adam başına 400 *sestertii* dağıtılmıştır. Bunun dışında Nero'nun, annesi Agrippina'nın ölümünün ardından düzenlenen töreninde halka dağıttığı para ve diğer armağanlar için bak.: Cass. Dio, 62, 18, 1-2.

¹²¹⁶ Cass. Dio, 61, 5, 5.

¹²¹⁷ 68'de getirilen vergiler için bak.: Suet. Nero, 44, 2.

yol açacak denli de aşırı olmadıklarını kabul etmektedir¹²¹⁸. Son olarak, Dio tarafından aşırı harcamalar yılı olarak değinilen İS 54-55 yılı aslında Agrippina ile Seneca ve Burrus arasındaki iktidar savaşının son ikisi lehine neticelendiği yıldır. Dolayısıyla, her ne kadar bu iktidar mücadelesi hakkında Dio'nun birkaç anıştırması¹²¹⁹ dışında antik kaynaklarda yeterince veri bulunmasa da Thornton, Dio tarafından yinelenen aşırı masrafların büyük kısmının destek kazanmak için iki danışmanı tarafından politik amaçlarla harcanmış olabileceğini kabul etmektedir¹²²⁰.

Her halükarda, Nero'nun aşırı harcamalarına ilişkin veriler kısıtlıdır ve büyük oranda Dio'nun Caralla Dönemi'ndeki kötü deneyimlerine şekillenmiştir. Kaldı ki Nero, 57 yılında kamuya duyulan güvenin sürekliliği adına (*ad retinendam populi fidem*) *patrimonium*'dan *Aerarium*'a 40 milyon *sestertii* aktarmış¹²²¹ ve 62 yılına kadar birkaç yıl süreyle yıllık 60 milyon *sestertii* aktarmaya devam etmiştir¹²²². Bunun dışında Nero 67'de Achaea'yı *tributum*'dan muaf tutunca *Aerarium*'u Sardinia'nın gelirleri ile tazmin etmiştir¹²²³. Bütün bu olumlu uygulamalara karşın, tapınak hazinelerini kullanmak ve başka yollardan para toplamak gibi Roma¹²²⁴ ve Lugdanum'daki¹²²⁵, yangınlar sonrasında alınan acil önlemlerin yanında Armenia seferleri¹²²⁶, Britania'da düzenin yeniden sağlanması¹²²⁷ ve Judaea'daki isyanın bastırılması için gerekli olan askeri harcamalar¹²²⁸, Vespasianus'u yüceltmek adına ya da Caracalla'nın kötü deneyiminin etkisi altında yazan Dio'nun önyargıları sonucunda kolayca Nero'nun aleyhinde kullanılmışlardır. Bütün bu önyargılara karşın, Nero'ya duyulan sevgi, özellikle plebler arasında ölümünden sonra bile yaşamaya devam etmiştir¹²²⁹. Bunun yanında, Nero'nun yönetiminin iyi yanlarına dair anı İS 2. yy.'a kadar korunmuştur. Nitekim İS 4. yy.

¹²¹⁸ Thornton, Economic policies of Nero, 113.

¹²¹⁹ Cass. Dio, 61, 3, 2 – 4, 1.

¹²²⁰ Thornton, op. cit., 114.

¹²²¹ Tac. Ann. 13, 31.

¹²²² Tac. Ann. 15, 18; ayrıca bak.: Duncan-Jones, Money and Government, 45.

¹²²³ Paus. 7, 17, 3; ILS 8794 (= SIG 814 = Smallwood, Documents G-N, 64 = Charlesworth, Documents C-N, N 2 = Abbott-Johnson, Municipal Administration, 359dd no. 56.

¹²²⁴ Cass. Dio, 62, 18, 5.

¹²²⁵ Tac. Ann. 16, 13.

¹²²⁶ Tac. Ann. 13, 6. Part kralı Tridates'in bütün mahiyeti ile birlikte Roma'da konuk edilmesi sırasında doğan masrafların imparator kasasından karşılanması hakkında bak.: Suet. Nero, 30, 2; krş.: Cass. Dio, 63, 1, 2.

¹²²⁷ Tac. Ann. 14, 29-39.

¹²²⁸ Canavesi, Nerone, 122d.; Levi, Nerone, 140d; Cizek, L'Époque de Néron, 106 dn. 1.

¹²²⁹ Suet. Nero, 57.

yazarlarından Aurelius Victor ve Epitomator'unun "*Quinquennium Neronis*"¹²³⁰ hakkında aktardıklarına göre Traianus, Nero yönetiminin 5 yılını diğer bütün imparatorların onun gölgesinde kaldıklarını söyleyebilecek denli övmektedir¹²³¹. Buna göre, İS 62 yılında, ya da *Quinquennium Neronis* tartışması çerçevesinde Nero iktidarının başka bir döneminde, kırılma noktası aramak bu konuda yardımcı olmamaktır. Dolayısıyla, söz konusu reformları İS 62'den sonra gelişmeye başladığı ileri sürülen popülist bir makro-ekonomik planın parçaları veya finansal denetimin imparatorun ellerinde giderek artan merkezileşmesinin göstergeleri olarak yorumlamak¹²³² olası gözükmemektedir. Bunun yerine, Nero'nun mali idarede gerçekleştirdiği bu reformları, bunları onun siyasi ve hukuki sahalardaki reformlarıyla bir arada değerlendiren Suetonius'u takip ederek Nero'nun tahta çıkışı sırasında *senatus*'un katılımına izin veren Augustus örneğinde "iyi ve açık yönetim" sözünün¹²³³ gerçekleştirileceğini müjdelediği iktidar propagandasının¹²³⁴ bir aracı olarak yorumlamak akla daha yatkındır. Üstelik, daha önce bahsedildiği üzere halkın yararını güden vergi reformu henüz İS 58'te, yani ileri sürülen kırılma noktasından çok daha önce zaten çıkarılmış bulunuyorlardı. Bunun dışında, İS 55-57 yılları arasına tarihlenen diğer girişimlerden de bahsetmek durumu daha da aydınlatacaktır:

1) Devlete Olan Eski Borçların Affı:

Mali konularla ilintili, en erken eylem İS 55 yılına tarihlenmektedir. Paetus adında bir Romalı *aerarium*'un kayıtlarında (*tabulae*) unutulmuş olan borçları su yüzüne çıkarmış ve malların müsadere edilmesi için borçlulara karşı dava açmıştır. Ne var ki, söz konusu şahıs Nero tarafından başka bahanelerle sürgün edilmiş ve onun kullandığı kayıtlar (son borçlar hariç?) yakılmıştır¹²³⁵. Nero'nun söz konusu tutumu Augustus'un uygulamalarını¹²³⁶ çağrış-

¹²³⁰ Quinquennium Neronis hakkında bak.: Henderson, Nero, 75; Anderson, Quinquennium Neronis, 173-179; Haverfield, Quinquennium Neronis, 178d.; Sydenham, Coinage of Nero, 59; Momigliano, Nero, 706 dn. 3, 712; Bolton, Neronia, 83 dn. 5; Lepper, Quinquennium Neronis, 95-103; Levi, op. cit., 127; Murray, Quinquennium Neronis, 47 dn. 27; Syme, Tacitus I, 262 dn. 6; Syme, Historia Augusta, 110; Hind, Nero's Reign, 488-505; Thornton, Economic Policies of Nero, 93dd; Thornton, Nero's quinquennium, 570-82; Sonnabend, Nero-Bild, 154-58.

¹²³¹ Aur. Vict. Lib. de Caes. 5, 1-4; Incerti Auctoris Epitome de Caesaribus, 5, 1-5.

¹²³² Rostovtzeff, SEHRE, 79.

¹²³³ Suet. Nero, 10, 1: *Atque ut certiolem adhuc indolem ostenderet, ex Augusti praescripto imperaturum se professus, neque liberalitatis neque clementiae, ne comitatis quidem exhibendae ullam occasionem omisit.*

¹²³⁴ Bu girişimlerin Nero'nun hükümranlığının sadece ilk yılları ile sınırlı olduğu görüşü hakkında bak.: Frank, Rome and Italy, 42d.

¹²³⁵ Tac. Ann. 13, 23:

¹²³⁶ Cass. Dio, 53, 2, 3 (İÖ 28, Actium'dan önceki borçların iptali); Suet. Aug. 32, 2.

tırmaktadır ve bu uygulama daha sonra Vespasianus¹²³⁷, Hadrianus¹²³⁸ ve Marcus Aurelius¹²³⁹ tarafından da takip edilmiştir.

2) Subsellia ile Gıda Maddeleri Vergisinin Kaldırılması:

Suetonius, Nero'nun, tahta çıkarken *senatus*'a verdiği Augustus örneğine uygun hükme-deceği sözünü yerine getirirken dile getirdiği *liberalitas* ve *clementia*'nın bir kanıtı olarak *vectigalia*'yı kaldırdığını ya da ağır koşullarını yumuşattığını iddia etmekte¹²⁴⁰; Tacitus da buna Nero'nun Claudius'un kötü uygulamalarından uzak durduğunu eklemektedir¹²⁴¹. Bununla birlikte Suetonius genellikle tek bir örnekten genellemeler yaptığından bunun Suetonius'un beklentisi mi yoksa gerçekten Nero'nun bir niyeti mi olduğu hususu açık kalmaktadır. Bununla birlikte, aşağıda görüleceği gibi Nero aslında hiçbir *vectigalia*'yı kaldırmamış; sadece bunların toplanması sürecine ilişkin reformlar gerçekleştirmiştir.

Yine de Suetonius'un bu iddiası için olası bir açıklama bulunabilir. Caligula, hükümlerinin başında popülerite ararken açık arttırmalardaki satışlarda uygulanan % 1 vergisini kaldırmış¹²⁴²; ama daha sonra, ithal gıda maddelerine uygulanan sabit *edulia* vergisi (*pro edulibus*/τ□ τε □ νικα□ τ□ καπηλε□)adava konusu miktarın %2.5'u oranındaki dava vergisi (*pro litibus ac iudiciis*/τ□ δικαστ□ ρ)α hamal (*ex gerulorum*), fahişe (*ex capturis prostitutarum*/τ□ στ□ ρνθςvb. esnafa (το□ στε χειροτ□ χναφα□ τ□ □ νδρ□ ποδᾶ μισθοφορο□ ν)uygulanan % 12.5 oranındaki (*pars octava*) meslek vergisi gibi Roma'da şimdiye kadar hiç duyulmamış yeni *vectigalia* kalemleri getirmiştir (*vectigalia nova atque inaudita*)¹²⁴³. Bu vergiler, özellikle de Plinius'un kaldırılincaya kadar *plebes*'in bütün *princeps*'lere öfkeli haykırışlarına neden olduğunu söylediği¹²⁴⁴ gıda maddeleri vergisi (*vectigal macelli*), pek hoş karşılanmamış ve bunların bir kısmı - ama tümü değil - Claudius tarafından kaldırılmıştı¹²⁴⁵. Nero'nun, *aerarium* tarafından davacılara *subsellia* (banklar, olasılıkla bir kamu binasındaki mekan) adı altında yüklenen ve Gaius tarafından getirilmiş olma-

¹²³⁷ Cass. Dio, 66, 10, 2a.

¹²³⁸ ILS 390 (=Smallwood, Documents N.-H. 64a; 64b [IS 118]); Cass. Dio, 69, 8, 1; HA Hadr. 7, 6.

¹²³⁹ Cass. Dio, 71, 32, 2; krş.: Kloft, Liberalitas und Principis, 120-5.

¹²⁴⁰ Suet. Nero, 10, 1: *Atque ut certiozem adhuc indolem ostenderet, ex Augusti praescripto imperaturum se professus, neque liberalitatis neque clementiae, ne comitatis quidem exhibendae ullam occasionem omisit.*

¹²⁴¹ Tac. Ann. 13, 4-5.

¹²⁴² Cass. Dio, 59, 9, 6 (yıl: 38): κα□ τ□ τ□ λοτ□ ς□ κατοστ□κατ□ λυστSuet. Gaius, 16, 3: *ducentessimam auctionum Italiae remisit* (burada % 0.5 olarak vergi oranı hatalıdır); krş.: Smallwood, Documents G-N, 35.

¹²⁴³ Suet. Gaius, 40; Cass. Dio, 59, 28, 8 (yıl: 40); krş.: Fl. Ios. Ant. Iud. 19, 24d.28d (yıl 40: civarı).

¹²⁴⁴ Plin. Nat. Hist. 19, 56.

¹²⁴⁵ Cass. Dio, 60, 4, 1: τ□ τε τ□ λη□ □ πτο□ Γα□ ου□ σαχθ□ ,κα□ τ□ λλα□ σα□ πιγορ□ των□ τ□ ν πραχθ□ ντων 'πα□ τοε□ χακατ□ λυσθ□ ,νο□ κ' θρ□ δᾶ, □ λλ□ ς□ κ□ σπ□ προσ□ τυχε

sı gereken ücreti kaldırdığı bilinmektedir¹²⁴⁶. Bunun dışında Plinius, gıda maddeleri için ödenen *edulia* vergisinin Gaius'tan birkaç imparator sonra kaldırıldığını - ama bu kesinlikle 79'dan önce gerçekleşmiş olmalıdır - söylemektedir¹²⁴⁷. Bu durumda söz konusu vergi kalemini kaldıran imparator olarak selamlanmak için Nero, vergi kaldırmaktan ziyade yeni vergiler getiren Vespasianus'tan çok daha güçlü bir aday olarak durmaktadır. Her halükarda Suetonius, Nero'nun mali reformlarını iyi ve açık yönetim propagandası altında politik ve yasal reformlarıyla bir arada değerlendirmekte haklıdır. Burada Gaius'un yönetimiyle kasıtlı bir tezatlık kurulduğu açıktır.

3) *Tribunus* ve *Aediles*'in Adli Yetkilerinin Kısıtlanması:

Bir çok reform 56 yılında *magistrati*'nin *senatus*'taki tartışmalarından doğmuştur. Bu durum, Tacitus'un da kabul ettiği gibi, Cumhuriyet Dönemi'nin bazı imgelerinin hala canlı olduğunun ve Augustus Dönemi'nde *senatus*'un sahip olduğu *libertas*'ın şimdi yeniden hayat bulduğunun bir göstergesidir. Böylece, çıkarılan *Senatus Consultum* ile *tribunus*'ların yargı yetkileri daraltılmıştır. *Consul designatus* L. Calpurnius Piso yasaya “*tribunus*'lar tarafından verilen para cezalarının 4 aydan önce kamu kayıtlarına (*publicae tabulae*) girmemeleri gerektiği; zira, bu süre zarfında *consul*'lerin değerlendireceği itirazlara imkan tanındığı hususunu eklemiştir. *Aedil*'lerin mahkemede talep edebilecekleri depozito ve verecekleri para cezası miktarlarına da benzer şekilde kısıtlamalar getirilmiştir¹²⁴⁸.

4) *Tabulae Publicae*'in Denetiminin *Quaestor*'dan Alınıp 2 *Praefecti*'ye Devredilmesi:

O sırada *tribunus plebis* olan Helvedius Priscus, *aerarium*'dan sorumlu bir *quaestor*'u açık arttırma düzenleme yetkisini fakir insanlara karşı acımasızca kullanmakla suçlayınca,¹²⁴⁹ Nero *Tabulae publicae*'in denetimini, görevini tamamlamış *praetor*'lar arasından imparator tarafından seçilerek üç yıl görev yapan ve *praefecti aerarii* adını alan iki *praetores*'e devretmiştir¹²⁵⁰. Bazıları bunu imparatorun denetimi altında bir merkezileştirme olarak görmektedir¹²⁵¹. Her ne kadar Claudius, İS 44 yılında gerçekleştirdiği değişiklikle denetim görevini *quaestor*'lar yerine kendi atadığı *praetor*'lara devretmekle atama sürecini imparator yetkisi

¹²⁴⁶ Suet. Nero, 17: *pro subsellis nullam omnino darent praebente aerario gratuita.*

¹²⁴⁷ Plin. loc. cit.

¹²⁴⁸ Tac. Ann. 13, 28.

¹²⁴⁹ Tac. loc. cit.

¹²⁵⁰ Tac. Ann. 13, 29; Suet. Claud. 24; Cass. Dio, 60, 24, 1d. Corbier, *Aerarium*, 17d, 74-8, 631-64 ve 675-8, Tacitus'un anlatımını Nero'nun hazinenin ve bütün kamu kayıtlarının İÖ 28'te birbirinden ayrılan ortak denetiminin yeniden tek elde birleştirmesi şeklinde yorumlamaktadır. Nero'nun bu düzenlemesi 4. yy.'a kadar devam etmiştir; krş.: Vigorita, *Lex Portus Asiae*, 123 dn. 21.

¹²⁵¹ Bérenger, *Commission financière*, 80; krş.: Corbier, op. cit., 652; 663d.

altına almış olsa da, bu değişikliğin dışında burada asıl önemli olan husus Augustus'un İÖ 28-23 yıllarındaki erken düzenlemelerine bir dönüşün söz konusu olmasıdır.

5) *Aerarium*'a İlişkin Davaların *Forum*'da *Recuperatores* Önünde Görülmesi:

Yukarıda değinilen uygulamayı Suetonius'un tarih vermeden değindiği *praefecti*'nin adli yetkilerinin denetimi ve kısıtlanması takip etmiş olmalıdır. Buna göre, *aerarium*'a ilişkin temyiz davaları bundan böyle *Forum*'a ve *recuperatores*'e¹²⁵² devredilmektedir¹²⁵³. Nero'nun burada *recuperatores*'i devreye sokması Cumhuriyet geleneğine uymaktadır. Bu uygulama daha sonra Nerva tarafından özel kişilerle *Fiscus* ve sorumluları arasındaki davaları da içerecek şekilde genişletilmiş¹²⁵⁴ ve Traianus'un bu uygulamayı devam ettirmesi *libertas*'a değer verme olarak yüceltilmiştir¹²⁵⁵.

6) *Delatores*'e Verilen Para Armağanı Oranının Dörtte Bire Düşürülmesi¹²⁵⁶

7) Açık Arttırmadaki Köle Satışlarından Alınan %4 Vergisinin Alıcı Yarine Satıcıya Yüklenmesi¹²⁵⁷:

İS 57'de açık arttırma ile yapılan köle satışlarından alınıp *aerarium Militare* için tahsis edilen %4 vergisi hafifletilmiş ya da daha doğrusu bunun ödenmesi alıcılardan satıcılara aktarılmıştır.

Vectigalia'yı kapsayan reform sürecinin son halkası, devletin vergi gelirlerinin denetlenmesi göreviyle, *consul* mertebesine ulaşmış üç kişiden, L. Piso, Ducenius Geminus ve Pompeius Paulinus, oluşan bir komisyonun İS 62 yılında atanması olmuştur¹²⁵⁸. A. Bérenger'e göre, söz konusu komisyonun devlet gelirlerini denetlemesindeki amaç; hazine gelirlerinin arttırılmasını sağlamaktır¹²⁵⁹. Bununla birlikte, daha önce de değinildiği üzere, bu dönemde devlet gelirlerinin arttırılmasını zorunlu kılacak mali bir kriz söz konusu değildir. Bu nedenle, bu üç kişilik komisyonun görevinin daha ziyade genelde devlet gelirlerini düzenleyen yasaların, özeldeyse Asia Eyaleti Gümrük Yasası'nın gözden geçirilmesi olduğunu dü-

¹²⁵² *Recuperatores*, kamu görevlileri ile özel kişiler arasındaki mülk ya da para cezalarının geri ödenmesini de içeren acil davaların karara bağlanması için kurayla seçilip *praetor peregrinus* veya *praetor urbis* ya da *consul* tarafından atanan yargıçlar heyetidir: Lintott, *Recuperatores*, 1-11; Frier, *Rise of Jurists*, 197-234.

¹²⁵³ Suet. Nero, 17: *utque rerum actu ab aerario causae ad forum ac recuperatores transferrentur et ut omnes appellationes a iudicibus ad senatum fierent.*

¹²⁵⁴ Dig. 1, 2, 2, 32.

¹²⁵⁵ Plin. Paneg. 36, 3-5.

¹²⁵⁶ Bak. yk. Böl.: 2.2 § 15.

¹²⁵⁷ Tac. Ann. 13, 31; krş.: Dig. 21, 1, 27.

¹²⁵⁸ Tac. Ann. 15, 18.

¹²⁵⁹ Bérenger, op. cit., 76dd.; krş.: Corbier, op. cit., 686d.

şünmek daha mantıklıdır. Nitekim, komisyonda yer alan kişilerin Asia Eyaleti Gümrük Yasası'na bizzat kendi revizyonları doğrultusunda müdahale etmiş oldukları gerçeği¹²⁶⁰ bu düşünciyi desteklemektedir.

Sonuç olarak, İS 58 yılındaki fermanın yanında 55 ila 57 yılları arasında gerçekleştirilen tekil düzenlemeleri, ne Nero'nun aşırı harcamalarından kaynaklanan mali krizi finanse etmek için devlet gelirlerinin artırılma çabası; ne de mali idarenin imparatorun elinde giderek merkezileştirilme gayreti olarak görmek mümkündür. Bunun yerine, söz konusu reformları mali idarenin, özellikle *vectigalia* sahasında, güçlendirilmesi için atılan adımlar olarak yorumlamak çok daha mantıklı gözükmektedir. Bütün bu önlemler, Nero'nun tahta çıkışı sırasında verdiği, devleti Claudius'un sergilemiş olduğu kötü örneği değil; Augustus'un uygulamalarını takip ederek yönetmek sözünü yerine getirebilmek amacıyla hukuki zeminde atılmış adımlardır.

¹²⁶⁰ Engelmann-Knibbe, Zollgesetz, 133 § 62; § 46-47'deki eklemenin İS 57 değil; İÖ 7 yılına tarihlenmesi gerektiği hakkında bak.: Eck, Cn. Calpurnius Piso, 139-145.

SONUÇ

Roma *portorium*'una ilişkin, eldeki sayısız epigrafik belgeye, edebi ve hukuki kaynağa rağmen;¹²⁶¹ Roma'nın gümrük sistemine dair tablo oldukça eksikti¹²⁶². Bu eksiklik, Lykia'daki Roma *portorium*'u için ilk önemli belge olan Myra Yazıtı'nın 1975 yılında M. Wörrle tarafından yayınlanmasının ardından¹²⁶³, genelde Roma gümrük sistemine, özeldeyse Lykia'daki Roma *portorium*'una ilişkin tartışmaların belli bir sonuca ulaşmasına engel olmuştu¹²⁶⁴. Ephesos Yazıtı'nın 1989 yılında H. Engelmann ve D. Knibbe tarafından yayınlanması¹²⁶⁵ ise, Roma gümrüğünün kiralanması ve toplanmasına; ayrıca, mültezimle vergi mükellefinin yasal hak ve sorumluluklarına (*commissum, pignus, poena dupli etc.*) dair bilgileri tımlemişti. Bununla birlikte, söz konusu yazıt yandan Roma gümrük sistemi için bir çok yeni konuyu tartışma gündemine getirmiş; öte yandan Lykia özelindeki tartışmaların aydınlatılmasına neredeyse hiç katkıda bulunmamıştı.

Bu durum, özellikle Kaunos Yazıtı'nın C. Marek tarafından yeniden ele alınıp değerlendirilmesiyle değişmiştir. Bu değerlendirme sonucunda C. Marek'in ulaştığı en önemli sonuçlardan biri, yazıtın G. E. Bean'in düşünmüş olduğu gibi, İS 1. yy.'a değil; tıpkı Myra yazıtı gibi, Hadrianus Dönemi'ne tarihlenmesidir. Ayrıca, yazıtta *lykiarkhia*'nın *eponymos* memuriyet olarak geçmesi, Kaunos'un en azından Hadrianus Dönemi'nde, daha önce H. Engelmann'ın düşünmüş olduğu gibi *Asia Eyaleti* gümrük bölgesi içinde değil; Lykia Birliği'nin gümrük sınırları içinde kaldığını göstermiştir. Andriake Yazıtı'nın 22. satırında Kaunos, Kalynda, Lissa, Lydai ve büyük olasılıkla Krya'ya ilişkin özel bir düzenlemeden bahsedilmesi, vaktiyle Rhodos *Peraia*'sında bulunup sonradan Lykia'ya dahil edilen ve tarihsel Lykia-Karia sınırı üzerinde konumlanan kentlerin Birlik içinde sahip oldukları özel statüye işaret etmekle Marek'in ulaştığı sonucu doğrulamaktadır. Nitekim, yine Andriake yazıtının takip eden satırında anılan tuzlanmış balık ve incirin Kaunos'un önemli ticaret ürünleri olduklarının bilin-

¹²⁶¹ Bu konunun, S. J. de Laet, *Portorium. Étude sur l'Organisation Douanière chez les Romains, surtout a l'Époque du Haut-Empire* (Brügge 1949) ve F. Vittinghoff, *RE XXII.1* (1953) s. v. *portorium*, 346-399 tarafından etraflıca değerlendirilmiş olması da söz konusu durumu değiştirmemişti.

¹²⁶² Roma gümrük sistemi hakkında daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 3.3.

¹²⁶³ M. Wörrle, "Zwei neue griechischen Inschriften aus Myra", in: Borchhardt, J. (Hrg.), *Myra. Eine lykische Metropole in antiker und byzantinischer Zeit* (Berlin 1975), 286-300.

¹²⁶⁴ H. Engelmann, "Die Zollinschrift von Myra", *ZPE* 59, 1985, 113-19; Brandt, H., "Die Zollinschriften von Myra und Kaunos und ein neues Zeugnis aus Xanthos", *EA* 10, 1987, 91-95; Schwarz, H., "Anmerkungen zu der Zollinschrift aus Myra", *EA* 33, 2001, 15-38. Bu tartışma genel olarak Helenistik Dönem (özellikle Ptolemaios'lar Dönemi) uygulamalarının Roma tarafından devralınıp alınmadığına; eyalet ve kent sınırlarından geçen mallara uygulanan giriş ve çıkış vergilerine; bunların toplanması sürecinde kent ve *Koinon* memuriyetlerinin rolüne; Roma eyaletlerinde oluşturulan *Koinon*'ların gelir kaynaklarına; Lykia Birliği'nin aynı zamanda bir gümrük birliği olup olmadığına ilişkin sorular üzerinde şekillenmekteydi: bak.: yk. böl. 3.4.1.

¹²⁶⁵ H. Engelmann - D. Knibbe, "Zollgesetz von Ephessos", *EA* 14, 1989, 1-206.

mesi, bunların söz konusu kentler arasındaki ticaretinin özel bir uygulamaya tabi kılındığını düşündürmektedir. Sonuçta, Andriake Yazıtı ışığında Kaunos'un başından itibaren yeni kurulan eyalete dahil olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durum, Lykia Birliği'ne üye iki kentin - Myra ve Kaunos - aynı döneme tarihlenen ve gümrük sorunuyla ilişkili önemli veriler içeren iki yazıtının karşılaştırılabilmesi olanağını doğurmuştur¹²⁶⁶. Söz konusu karşılaştırma sonucunda, Kaunos Yazıtı'nda dile gelen % 5 oranındaki verginin, gümrük birliği tezinin savunucuları gibi, kent gümrüğü olarak değil; giriş gümrüğünün üye kentlerin, çıkış gümrüğününse *Koinon*'un mültezimleri aracılığıyla toplandığı Roma *portorium*'u çerçevesinde anlaşılması gerektiği; dolayısıyla, Birlik tarafından toplanan çıkış gümrüğünün başlangıçtaki giriş gümrüğünden kesinlikle farklı, ikincil bir gümrük olduğu ortaya çıkmaktadır. Çıkış gümrüğünün bu şekilde ikincil bir gümrük olarak yorumlanması, ödenecek toplam gümrüğün, her sınır geçişinde % 2.5 olmak üzere, katlanarak arttığı anlamını taşımaktadır¹²⁶⁷. Bunun dışında, Ephesos Yazıtı'nın, belli bir gümrük sınırı içinde satışı gerçekleşmeyen bir malın aynı gümrük sınırına aynı yıl içinde ikinci kez sokuluşuna veya buradan ikinci kez çıkarılışına ilişkin hususları düzenleyen altıncı paragrafı bu yorumu¹²⁶⁸ destekleyen veriler içermektedir. Buna göre, bir malın, ister giriş vergisinin ödenmiş olduğu gümrük sınırı içinde el değiştirmesinin ardından olsun; isterse de transit mal olarak olsun, bir başka istasyona götürülmek üzere bu gümrük sınırından çıkarılışının vergiye tabi olduğu anlaşılmaktadır¹²⁶⁹. Kaunos ve Myra yazıtlarından elde edilen sonuçla uyum içinde olan bu veriler, Strabon'un¹²⁷⁰ aktarımı sayesinde şimdiye kadar sadece Mısır'da belgelenen çifte vergilendirmeye ilişkin güçlü kanıtlar sunmaktadır.

İki yazıtın karşılaştırılmasının ortaya çıkardığı diğer bir sonuçsa, her ikisinde de anılan ve gümrük düzenlemelerini belirleyen *demosionikos nomos*'un kent gümrüğünü belirleyen bir kent yasası olarak değil; Lykia'daki Roma gelirlerini düzenlemek için bizzat Roma tarafından yasanan 'Birlik Yasası' olarak anlaşılması gerekliliğidir¹²⁷¹.

Andriake Yazıtı Lykia'daki Roma *portorium*'una ilişkin olarak Myra ve Kaunos yazıtlarının karşılaştırılmasından elde edilen sonuçları zenginleştirdiği gibi tartışmalı bazı noktaların

¹²⁶⁶ Kaunos Yazıtı'nın değerlendirilmesi için bak.: yk. böl. 3.4.2; Myra Yazıtı ile karşılaştırma için bak.: yk. böl. 3.4.3.

¹²⁶⁷ Daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 3.4.3.3.

¹²⁶⁸ Ephesos Yazıtı'nın söz konusu paragrafıyla Kaunos Yazıtı'nın satılmayan malların gümrük sınırından tekrar çıkarılışına ilişkin satırları arasındaki paralellik ilkin Carrelli, *Portorium Asiae*, 184d., tarafından kurulmuştur.

¹²⁶⁹ Daha detaylı bilgi için bak.: yk. 3.4.5.2.

¹²⁷⁰ Strab. 17, 1, 13; krş.: yk. böl. 3.4.3.3.

¹²⁷¹ Daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 3.4.3.1.

aydınlatılmasını da olanaklı kılmaktadır¹²⁷². Bu husustaki ilk tespit, Andriake Yazıtı'nın Lykia'daki imparatorluk *portorium*'una dair Roma tarafından yasanan δημοσιωνικῶν ἄμφοδων ile özdeşliğinin ortaya konmasıdır. Nitekim, δημοσιωνικῶν ἄμφοδων olarak Roma'nın Lykia Birliği'yle vardığı gümrük anlaşmasını yansıtan Andriake Yazıtı, δημοσιωνικῶν (kent aidatlarının aktığı kasa) ve ἄμφοδων (Birlik'in çıkış vergisinden elde ettiği gelirlerin aktığı kasa) gibi iki ayrı kasadan imparatorluk *fiscus*'una yıllık 100.000 *denaria* ödeneceğini bildirerek¹²⁷³ Myra ve Kaunos yazıtlarında dile gelen gümrüğün kent gümrüğü olarak değil; Roma *portorium*'unun giriş gümrüğüyle ilgili kısmı olarak anlaşılması gerektiğini artık kesin bir şekilde göstermektedir. Bu veriye göre, Lykia'daki Roma *portorium*'unun toplanması kent ve *Koinon* otoriteleri arasında paylaştırılmıştır: *Koinon*, bir yandan çıkış vergisini kendisi toplarken; diğer yandan kendi pazarlarında satılan malların giriş vergisini toplama işini, her biriyle tek tek vardığı ikili anlaşmalar çerçevesinde üye kentlere bırakmıştır. Bunun karşılığında onlardan yine bu ikili anlaşmalarda belirlenen miktarda yıllık bir aidat almıştır. *Koinon*'un kentlerle vardığı anlaşmaların birer örneğini yansıtan Myra ve Kaunos yazıtlarından öğrenildiği üzere δημοσιωνικῶν için *Koinon*'a Myra 7.000 *denaria* öderken; Kaunos'un ödediği tutar ise 6.000 *denaria* olmalıdır¹²⁷⁴. Ayrıca, kent mercilerinin gümrük idaresinde üstlendikleri rollere her üç yazıtta sıkça değinilmesi de kent gümrüğünün Roma *portorium*'unun bir unsuru olması nedeniyledir. Nitekim, Myra Yazıtı'nda *dekaprotoi*, Kaunos Yazıtı'ndaysa Tanrı Basileus'in *stephanophoros*'u için söz konusu olduğu gibi, Andriake yazıtında da παραφύλακες ραχων onun altında hizmet gören kent kölesi (δημοσιωνικῶν ἄμφοδων idaresinde önemli roller üstlenmektedir. Bu veri aynı zamanda, Wörrle'nin, kent *paraphylakes*'inin *Koinon*'un idari sahasındaki *arkhiphylakes*'e karşılık geldiği ve kent güvenliğine ilişkin bir memuriyet olarak Ptolemaios ve Seleukos krallıklarında belgelenen φυλακῶν ἄμφοδων üstlendikleri çifte sorumluluğa benzer biçimde verginin toplanması sürecinde rol almış olmaları gerektiği tahminini¹²⁷⁵ de doğrulamaktadır¹²⁷⁶. Andriake Yazıtı ayrıca, δημοσιωνικῶν ἄμφοδων, mültezimin haciz işlemi sırasında yardımın aldığı kent *magistratus*'unun hizmetinde bulunduğunu gösteren önemli ve yeni bir bilgi de içermektedir¹²⁷⁷.

¹²⁷² Bu hususta daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 3.4.4.

¹²⁷³ § 17 str. 82d: πληρουμῶν νομοῦ Κα[α]ρος φ[α]σκοκ[α]θ' ἄμφοδων καστοῦν τοῦ κε τοῦ δημοσιωνικῶν οἰα[α] τῶν ἄμφοδων ἄμφοδων οἰα[α] κα

¹²⁷⁴ Kaunos'un ödeyeceği aidat hakkındaki yorumlar için bak.: aş. böl. 3.4.3.4.

¹²⁷⁵ Wörrle, Stadt und Fest, str. 71 ve s. 115, 149; krş.: Ephesos Yazıtı: § 12-15, 39..

¹²⁷⁶ παραφύλακες hakkında daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 2.2 § 3.

¹²⁷⁷ δημοσιωνικῶν ἄμφοδων hakkında daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 2.2 § 7.

Vergi toplama hakkını satın alan kişinin kira borcu karşılığında gösterdiği kefillerin, ipoteklerini *Koinon*'un imparator kültü başrahibi, *grammateus*'u ve *hypogrammateus*'u huzurunda göstermelerini (§ 16 str. 75-77); ayrıca, içinde bulunulan yılda görev yapan *arkhiereus* ve *grammateus*'tan her birinin Roma'ya yükümlü olunan verginin toplanmasından yarı yarıya sorumlu olmalarını (§ 16 str. 78d) karara bağlayan Andriake Yazıtı, gümrüğün kiralınması sürecinin *Koinon*'un idaresine bırakıldığını belgelemektedir. Bir “eyalet *Koinon*'unun kendi çıkarına ve kendi kurumları aracılığıyla vergi topladığına dair ilk veri olan Lykia'daki bu özel durumda, Helenistik Dönem'e kadar geri giden gümrük uygulamalarının Roma tarafından devralınmasının söz konusu olduğu”¹²⁷⁸ savı da bu sayede güçlenmektedir. Dolayısıyla Andriake Yazıtı, Roma'nın Sicilia, Makedonia, Asia, Galia Cisalpina ve Galia Narbonensis, Cilicia, Bithnia-Pontus, Aegyptus ve Syria'da söz konusu olduğu gibi¹²⁷⁹ yeni eyaletleştirdiği Lykia'da da burada hazır bulunduğu gümrük uygulamalarını kimi gerekli değişikliklerle birlikte devraldığını göstermektedir. Üstelik, kent ve *koinon* gümrüklerinin bir arada varlığına işaret eden benzer uygulamaların Klasik ve Helenistik *Koina*'lar için zaten biliniyor olması bu savı desteklemektedir. Nitekim Thessalia *Koinon*'u üye kentlerin *territorium*'unda kendi adına gümrük ve pazaryeri vergisi toplamaktadır¹²⁸⁰. Bunun dışında Thessalia, Boiotia, Epeiros, Akarnania, Akhaia ve Aitolia için *koina*'nın yanında üye kentlerin de □ τ□ λειῶ σοτ□ λειῶ gibi bağışlarda bulunabilmeleri, *koina*'nın kendi adına topladığı vergilerin dışında üye kentlerin topladıkları vergilerin de varlığına işaret etmektedir¹²⁸¹.

Sonuç olarak, Lykia'daki Roma *portorium*'unun işleyiş ve örgütlenişi şu şekilde özetlenebilmektedir: Roma, vergi toplama işini Romalı vergi mültezimleri veya İS. 2. yy.'dan itibaren Romalı *procurator*'lar yerine; Lykia Birliği'nin kendi organlarına bırakmıştır. Bu düzenleme uyarınca *Koinon*, bir yandan çıkış vergisini kendisi toplarken; diğer yandan kendi pazarlarında satılan malların giriş vergisini toplama işini, her biriyle tek tek vardığı ikili anlaşmalar çerçevesinde üye kentlere bırakmıştır. Bunun karşılığında onlardan yine bu ikili anlaşmalarda belirlenen miktarda yıllık bir aidat almıştır. *Koinon*, hem kendi topladığı çıkış gümrüğünün hem de kentlerden aldığı yıllık aidatların biriktiği iki ayrı kasanın gelirlerini sonunda imparatorluk *fiscus*'u ile hesaplamıştır. Bu verilere karşın Andriake Yazıtı, kentlerin Birlik kasasına olan

¹²⁷⁸ Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 297.

¹²⁷⁹ Bu hususta daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 3.3.2.

¹²⁸⁰ Demost. Olynt. 1, 22: □ ρ□ δ□ το□ ζιμ□ ναξα□ τ□ ζι γορ□ □ □ ζι σοιευ□ τ□ καρπο□ σθατ□ γ□ ρ□ κοιν□ τ□ Θετταλ□ ν□ π□ το□ τωδ□ οδικοε□ ,νο□ Φ□ λιπτολαμβ□ νεινΚρς.: Wörrle, Regelungen von Zollfragen, 298 dn. 792.

¹²⁸¹ Wörrle, op. cit. 298-300.

aidat borçlarının ödenmesinden sorumlu kent memuriyetini (*dekaproteia*)¹²⁸² anmadığı gibi, *Koinon*'un imparatorluk *fiscus*'una olan vergi borcunun ödenmesinden sorumlu Birlik memuriyetinden (*arkhiphylakeia*) de bahsetmemektedir. Bunun yerine, eğer 79. satırdaki [□ μισε□]ç tamamlaması doğru kabul edilecek olursa, o yıl görevde bulunan *arkhiereus* ve *grammateus*'tan her birinin verginin yarısının toplanmasından sorumlu olması hükme bağlanmıştır¹²⁸³. Roma *portorium*'unun giriş gümrüğünü denetleyen kentlerle çıkış gümrüğünden sorumlu olan *Koinon* gibi iki farklı otorite tarafından toplandığı Lykia'daki bu özel durum, Helenistik Dönem uygulamalarının Roma tarafından devralındığına işaret etmektedir. Bu tablo uyarınca, gümrük birliği hatalı savı da tamamen geçersizleşmektedir. Kaldı ki, Lykia'nın iç kısımlarında (μεισ□ γε)osatin alınan safranın beyanının ve vergisinin ödenmesine ilişkin hükümleri belirleyen Andriake Yazıtı (§ 5 str. 41d), gümrüğün sadece eyalet sınırlarının değil; iç kısım kentlerinin *territorium* sınırlarının aşılmasında da ödendiğini belgelemektedir. Bu veri, Wörre'nin Demosthenes Yazıtı'nın, Lykia içi gümrük sınırlarının geri kalan diğer bütün kentler için de kabulünü güçlendirdiği savını destekleyen veriler sunmaktadır. Böylece, kendi *territorium*'larında satılan malların giriş gümrüğünü toplama hakkının, *Koinon*'un bütün kentlerine tanınmış olması gerektiği sonucu kesinleşmektedir. Nitekim, bu hakkın Kaunos ve Myra örneklerinde olduğu gibi, sadece sınır kentlerine tanındığı savının sakıncalarına daha önce değinilmişti¹²⁸⁴. Buna göre, üye kentler bir yandan sahip oldukları bu hak çerçevesinde kendi kentlerinin finansmanını sağladıkları gibi; öte yandan bunun karşılığında Birlik kasasına ödedikleri aidatla *Koinon*'un finansmanına da, Strabon'un aktarımını teyit eder şekilde, katkıda bulunmaktadır¹²⁸⁵. Lykia'daki Roma *portorium*'una ilişkin bu düzenleme hukuki temelini, Myra ve Kaunos yazıtlarında δημοσιωνικ□ υ□ μο□ adıyla anılan ve Roma tarafından kaleme alınan yasadandır. Bu yasanın bir kopyası, Lykia'nın önemli ticaret limanlarından Andriake'de bulunan ve bu doktora çalışmasının konusunu teşkil eden yazıtta taşta geçirilmiştir.

Andriake Yazıtı, Lykia Eyaleti'nin oluşturulma süreciyle ilgili önemli veriler içermektedir. Nitekim, yazıtta eyalet sakinleri için sadece Lykia'lı¹²⁸⁶ ifadesinin kullanılması, bilim dünyasındaki genel kanının aksine, İmparator Claudius'un İS 43 yılında bağımsızlığına son

¹²⁸² Bundan *deka/eikosaproteia* memuriyetinin sorumlu olması gerektiği hususunda bak.: aş.: 3.5.3.3.

¹²⁸³ Str. 78d: ο□ δ□ καθ' □ κ[σ]τον] □ φ] □ ρχιερε□ τεσκα[□] γραμματε□ ε] ποκε□ σθωσπ□ ε] v ε□ σπραξι] καστα□ ε] μισε□]ς-α

¹²⁸⁴ Bak. yk. böl. 3.4.1.1.

¹²⁸⁵ Bu konu hakkında daha fazla yorum için bak.: yk. böl. 3.5.3.

¹²⁸⁶ Str. 12: □ □μ]ν τινα Λ□[κ]ιοι χρ[□ φ]ως □ δ[α]ς] χ□ ρι]ν π□ [ρω]Str. 14: □ □δ]ν [τι]ς Λ□ κιος ε□ ξ[□]κολ[ουθ]□ αν] πρ]ασ□ αν] ξ□ γστ. 23:]εται σ□ κοκα□ □ χθ]H κα□ O[.]IE[. . .]N[. . .]IATA[. . .]τι]ς Λυκ[□]ος ε□ φ] μ]ς].

vererek Lykia'yı tek başına eyalet yaptığını; Pamphylia'nın ise, Galatia Eyaleti'nde kalmaya devam ettiğini göstermektedir¹²⁸⁷. Lykia ve Pamphylia bölgelerinin idari yapısının Vespasianus Dönemi'ne kadar bu şekilde korunduğu savını destekleyen bir dizi yeni epigrafik belgenin¹²⁸⁸ arasında yerini almıştır. Diğer yandan bu yazıt, Deininger'in *arkhierosyne* kurumunun Lykia'ya bölgenin Roma eyalet sistemine gerçek anlamda dahil edildiğini düşündüğü Vespasianus Dönemi'nde getirilmiş olduğu görüşünü çürütmüş ve bu makamın, bölgenin bir Roma eyaletine dönüştürülmesiyle birlikte kurumsallaştığını belgelemiştir. Bu bakımdan, *lex provincia*'nın Wörrle'nin tahmin ettiği gibi, asıl olarak Vespasianus Dönemi'nde oluşturulduğu düşüncesini şüpheli kılmaktadır. Kaldı ki, M. Adak, bölgenin eyaletleştirilmesinin ardından ilk valilik görevini üstlenen Q. Veranius'un bu süreçte yürüttüğü faaliyetlerin *Stadiasmus Patarensis* Anıtı'nda dile geldiği şekliyle belli bir plan çerçevesinde ve olasılıkla bir *lex provincia* temelinde yerine getirildiğini düşünmektedir. Eyaletin ilk oluşturulması sürecinde yasalaştırılan ve Nero Dönemi'nde yazıta geçirilen *Lex portorii provinciae Lyciae*, M. Adak'ın bu çıkarımını destekler niteliktedir¹²⁸⁹.

¹²⁸⁷ Bu konuda saha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 3.5.2.

¹²⁸⁸ *Stadiasmus Patarensis* Anıtı: Şahin, Vorbericht über *Stadiasmus*, 130d; Şahin – Adak, *Stadiasmus Patarensis*, 85dd; Oinoanda Köprü Yazıtı: Milner, *Roman Bridge*, 117-123; Syedra'dan Corbulo'ya elçi olarak giden bir yurttaşın onur yazıtı için bak.: Tomaschitz, *Inschriften Westkilikiens*, 51-4 no. 27.

¹²⁸⁹ Bu konuda daha detaylı bilgi için bak.: yk. böl. 3.5.3.1.

KAYNAKÇA KISALTMALARI

- AA** Archäologischer Anzeiger (Berlin 1889dd; Mainz, 2002dd).
- AB** I. Bekker (ed.), *Anecdota Graeca* (Berlin 1814-21).
- Actes Lycie I** Actes du Colloque sur la Lycie antique (Bibliothèque de l'Institut français d'études anatoliennes d'Istanbul 27, Paris 1980).
- AÉ** L'année épigraphique (Paris 1888dd).
- AEMitt** Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Österreich.
- AJP** American Journal of Philology (Baltimore 1880dd).
- Akten Lykien** J. Borchhardt,– G. Dobesch (Hrsg.), Akten des II. Internationalen Lykien-Symposions I–II [Wien, 6.–12. Mai 1990] (Wien 1993).
- AMS** Asia Minor Studien (Bonn 1990dd).
- ANRW** H. Temporini – W. Haase (ed.), *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt. Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der neueren Forschung* (Berlin-New York 1972dd).
- AS** Anatolian Studies, Journal of the British School at Ankara (London 1951dd).
- ASGP** Annali del Seminario Giuridico della la università di Palermo (Palermo 1916dd).
- AST** Araştırma Sonuçları Toplantısı (Ankara 1983dd).
- ATL** B. D. Meritt – H. T. Wade-Gery – M. F. McGregor, *The Athenian Tribute Lists I–IV* (Cambridge I, Princeton II–IV 1939–1953).
- BCH** Bulletin de Correspondance Hellénique (Paris 1977dd).
- BM** Bulletin monumental (Paris 1834dd).
- BMGS** Byzantine and Modern Greek Studies (Birmingham 1975dd).
- Byz** Byzantion. Revue internationale des études byzantines (Bruxelles 1924).
- CIG** A. Böckh (ed.), *Corpus Inscriptionum Graecarum* (Berlin 1828-1877).
- CIL** *Corpus Inscriptionum Latinarum* (Berlin 1863dd).
- CISem** E. Renan at al., *Corpus Inscriptionum Semiticarum I-III* (Paris 1881-1962).
- CJ** *Codex Justiniani*, şurada: P. Krüger (ed.), *Corpus Juris Civilis II/9* (Berlin 1915).
- CQ** *Classical Quarterly* (Oxford – New York 1907dd; NS 1951dd).
- CR** *Classical Review* (Oxford – New York 1887dd; NS 1951dd).
- CRAI** *Comptes rendue de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres* (Paris 1857dd).
- CTh** *Codex Theodosiani*.

- Dig.** Digesta Iustiniani, şurada: T. Mommsen - P. Krüger (ed.), Corpus Juris Civilis I/13 (Berlin 1920).
- DNP** H- Cancik – H. Schneider (ed.), Der Neue Pauly. Enzyklopädie der Antike (1996dd).
- DOP** Dumbarton Oaks Papers (Washington 1941dd).
- EA** Epigraphica Anatolica. Zeitschrift für Epigraphik und historische Geographie Anatoliens (Bonn 1983dd).
- EMA** Epigraphische Mitteilungen aus Antalya.
- Eph. Epigr.** Ephemeris Epigraphica, Corporis Inscriptionum Latinarum Supplementum (Berlin 187dd).
- ETAM** Ergänzungsbände zu den Tituli Asiae Minoris (Wien 1966dd).
- FdX** Fouilles de Xanthos. Institut Français D'Archéologie D'Istanbul (Paris 1958dd).
- FGrHist.** F. Jacoby, Fragmente der griechischen Historiker (Berlin 1923dd; Leiden 1939dd).
- FHG** C. Müller (ed.), Fragmenta Historicorum Graecorum I-V (Paris 1841-1870).
- FIRA** Riccobono, Fontes Iuris Romani Antejustiniani I-III (Florentiae 1968).
- GGM** C. Müller (ed.), Geographi Graeci Minores (Paris 1855).
- GOTR** The Greek Orthodox Theological Review (Brookline, 1954dd).
- HA** Historia Augusta, (ed.) E. Hohl (Leipzig 1971).
- HSCP** Harvard Studies in Classical Philology (Cambridge 1890).
- IG** Inscriptiones Graecae (Berlin 1903-).
- IGR** R. Cagnat (ed.), Inscriptiones Graecae ad res Romanas pertinentes I-IV (Paris 1906-1927).
- IJNA** The International Journal of Nautical Archaeology and Underwater Exploration (London – New York 1972dd).
- IK** Inschriften griechischer Städte aus Kleinasien (Bonn 1972dd).
- ILS** H. Dessau (ed.), Inscriptiones Latinae Selectae I-III (Berlin 1892-1916).
- IstMitt.** Istanbuler Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts Tübingen 1933dd).
- JDAI** Jahrbuch des des Deutschen Archäologischen Instituts (Berlin 1886dd).
- JHS** Journal of Hellenic Studies (London 1880dd).
- JNES** Journal of Near Eastern Studies (London 1942dd).
- JNG** Jahrbuch für Numismatik und Geldgeschichte (München 1949dd).

- JÖAI** Jahreshefte des Österreichischen Archäologischen Instituts (Wien 1898dd).
- JÖB** Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik (Wien 1969dd).
- JRS** Journal of Roman Studies (London 1911dd).
- KST** Kazı Sonuçları Toplantısı (Ankara 1980dd).
- Likya İnceleme-
leri I** Lykia İncelemeleri I, (Ed.) S. Şahin-M. Adak, Arkeoloji ve Sanat Yay. (ya. 2002).
- MonAL** Monumenti Antichi pubblicati per cura delle reale Accademia dei Lincei (Rom 1889dd).
- MAMA** Monumenta Asiae Minoris Antiqua (Manchester 1928dd).
- MBAH** Münsterreichische Beiträge zur Antiken Handelsgeschichte (St. Katherinen 1982dd).
- MEFRA** Mélanges de l'École française de Rome: Antiquité (Rome 1881dd).
- MEP** Minima epigraphica et papyrologica (Rome 1998dd).
- LBW** P. Le Bas - W. H. Waddington, Voyage archéologique en Grèce et en Asie Mineure. III. Inscriptions grecques et latines recueillies en Grèce et en Asie Mineure (Paris 1870).
- Not. Episc.** J. Darrouzes, Notitiae episcopatum Ecclesiae Constantinopolitanae (Paris 1998).
- NZ** Numismatische Zeitschrift (Wien 1869dd).
- OGIS** W. Dittenberger, Orientis Graecae Inscriptiones Selectae I-II (Leipzig 1903-1905).
- PIR** Prosopographia Imperii Romani.
- PLRE I** A. H. M. Jones – J. R. Martindale – J. Morris, The Prosopography of the Later Roman Empire I-III (Cambridge 1971/1980/1992).
- PP** La Parola del Passato: Rivista di Studi Antichi (Napoli 1946dd).
- RE** G. Wissowa et al., Realencyclopädie der classichen Altertumwissenschaft (Stuttgart – München 1893-1980).
- REA** Revue des Études Anciennes (Bordeaux 1899dd).
- RECAM** Regional Epigraphic Catalogues of Asia Minor (Ankara 1967dd).
- RHD** Revue des historique de droit français et étranger (Paris 1922dd).
- RIN** Rivista Italiana di Numismatica Scienze Affini (Milano 1888dd).
- RPh** Revue de philologie, de littérature et d'histoire anciennes (Paris 1845-1847, 1877dd).
- RSA** Rivista Storica dell'antichità (Bologna 1971dd).

- RSI** Rivista Storica Italiana (Napoli 1884dd).
- Sb Wien** Sitzungsberichte der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, phil.-hist. Klasse (Wien 1848dd).
- SBS** Studies in Byzantine Sigillography (Washington 1988dd).
- SCI** Scripta Classica Israelitica (Jerusalem 1974dd).
- SEG** Supplumentum Epigraphicum Graecum (Leiden 1923dd; Alphen 1979-80; Amsterdam 1982dd).
- SIG** W. Dittenberger, Sylloge Inscriptionum Graecarum I–IV. (Leipzig 1915–1924³).
- Stud.Amst.** Studia Amstelodamensia ad epigraphicam, ius antiquum et papyrologicam pertinentia
- TAM** Tituli Asiae Minoris I–V (Wien 1901–1981).
- TAPA** Transactions and Proceedings of the American Philological Association (Atlanta NS: 1974dd).
- TIB** Tabula Imperii Byzantini (Österreichische Akademie der Wissenschaften. Philosophisch- historische Klasse Denkschriften.)
- TThK** Lexikon für Theologie und Kirche.
- ZPE** Zeitschrift Papyrologie und Epigraphik (Bonn 1967dd).

KAYNAKÇA

- Abbott-Johnson, *Municipial Administration*** F. F. Abbott - A. C. Johnson, *Municipial Administration in the Roman Empire* (Princeton 1968²).
- Adak-Şahin, *Inscripfen aus Tlos*** M. Adak – S. Şahin, “Neue Inſchriften aus Tlos”, *Gephyra* 1, 2004, 85-105.
- Ager, *ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ*** S. L., Ager, “Foreign Judges and ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ: A Rhodian Fragment”, *ZPE* 117, 1997, 123-25.
- Anderson, *Quinquennium Neronis*** J. G. C. Anderson, “Trajan on the quinquennium Neronis”, *JRS* 1, 1911, 173-179.
- Andreades, *Staatswirtschaft*** A. Andreades, *Geschichte der griechischen Staatswirtschaft. Von der Heroenzeit bis zur Schlacht bei Chaironeia* (Hildesheim 1965²).
- Anrich, *Nikolaos*** G. Anrich, *Hagios Nikolaos, Der heilige Nikolaos in der griechischen Kirche, I-II* (Leipzig-Berlin 1913-1917).
- Arkwright, *Frontier*** W. Arkwright, “The Frontier of Lycia and Caria”, *JHS* 15, 1895, 93-99.
- Aulock, *Gordian III*** H. von Aulock, *Die Münzprägung des Gordian III und der Tranquillina in Lykien* (Tübingen 1974).
- Ausbüttel, *Verwaltung*** F. M. Ausbüttel, *Die Verwaltung des römischen Kaiserreiches: von der Herrschaft des Augustus bis zum Niedergang des Weströmischen Reiches* (Darmstadt 1998).
- Austin-Vidal-Naquet, *Gesellschaft und Wirtschaft*** M. Austin - P. Vidal-Naquet, *Gesellschaft und Wirtschaft im alten Griechenland* (München 1973²).
- Bagnall, *Administration*** R. S. Bagnall, *The Administration of the Ptolemaic Possessions outside Egypt* (Leiden 1976).
- Baldwin, *Executions*** B. Baldwin, “Executions, Trials, and Punishments in the Reign of Nero”, *PP* 22, 1967, 425-439.
- Balland, *Inscriptions*** A. Balland, *FdX VII: Inscriptions d’époque Impériale du Létoon* (Paris 1981).
- Bean, *Caunus I*** G. E. Bean, “Notes and Inscriptions from Caunus I”, *JHS* 73, 1953, 10-35.
- Bean, *Caunus II*** G. E. Bean, “Notes and Inscriptions from Caunus II”, *JHS*

- 74, 1954, 85-110.
- Bean, *Inscriptions from Lycia*** G. E. Bean, "Notes and Inscriptions from Lycia", JHS 68, 1948, 40-58.
- Bean, *Maeander*** G. E. Bean, Turkey beyond the Maeander (London 1971).
- Bean-Mitford, *Rough Cilicia*** G. E. Bean – T. B. Mitford, Journeys in Rough Cilicia in 1962 and 1963 (Wien 1965).
- Beaufort, *Karamania*** F. Beaufort, Karamania, or a brief Description of the South Coast of Asia Minor and of the Remains of Antiquity (London, 1817).
- Behrwald, *Lykischer Bund*** R. Behrwald, Der lykische Bund. Untersuchungen zu Geschichte und Verfassung (Bonn 2000).
- Belke, *Prokops De aedificiis*** K. Belke, "Prokops *De aedificiis*, Buch V, zu Kleinasien", *Antiquité Tardive* 8, 2000, 115-125.
- Benndorf, *Vorläufiger Bericht*** O. Benndorf, "Vorläufiger Bericht über zwei österreichische Expeditionen nach Kleinasien", AEMitt 6, 1882, 151–252.
- Benndorf-Niemann, *Reisen I*** O. Benndorf-G. Niemann, Reisen in Lykien und Karien (Reisen im südwestlichen Kleinasien I). Mit einer Karte von H. Kiepert (Wien, 1884).
- Bérenger, *Commission financière*** A. Bérenger, "La commission financière extraordinaire de 62 ap. J.-C.", MEFRA 105.1, 1993, 75-101.
- Bickermann, *Chronologie*** E. Bickermann, Chronologie (Leipzig 1933).
- Bingen, *Revenue Laws*** J. Bingen, Papyrus Revenue Laws (Göttingen 1952).
- Birley, *Fasti of Roman Britain*** A. R. Birley, The Fasti of Roman Britain (Oxford 1981).
- Birley – Eck, *Petronius Umbrinus*** A. R. Birley – W. Eck, "M. Petronius Umbrinus, Legat von Cilicia, nicht von Lycia-Pamphylia", EA 21, 1993, 45-54.
- Bischof, *Kalender*** X. Bischof, RE X.2 (1919) s. v. Kalender (Griechisch) 1568-1602.
- Blum, *Vita Nicolai Sionitae*** H. Blum, Die Vita Nicolai Sionitae (Bonn 1997).
- Blum, *Purpur*** H. Blum, Purpur als Statussymbol in der griechischen Welt (Bonn, 1998).
- Blumenthal, *Siedlungskolonisation*** E. Blumenthal, Die altgriechische Siedlungskolonisation im Mittelmeerraum unter besonderer Berücksichtigung der Südküste Kleinasiens (*Tübinger Geographische Studien*10:

- Tübingen 1963).
- Boecklin-Hyatt, *A new inscription of Jerash*** R. Boecklin - J. P. Hyatt, "A New Inscription of Jerash", *AJA* 38, 1934, 511-522.
- Bolton, *Neronia*** J. D. P. Bolton, "Was the Neronia a Freak Festival", *CQ* 42, 1948, 82-90.
- Borchhardt, *Myra*** J. Borchhardt (ed.), *Myra. Eine lykische Metropole in antiker und byzantinischer Zeit* (Berlin 1975).
- Borchhardt, *Limyra*** J. Borchhardt, "Limyra. Sitz des lykischen Dynasten Perikles", *Ist. Mitt.* 17, 1967, 151-167.
- Borchhardt, *Perikles*** J. Borchhardt, *RE Suppl.* 15 (1978), s. v. Perikles 5b), 297-298.
- Borchhardt, *Zêmuri*** J. Borchhardt, *Die Steine von Zêmuri. Archäologische Forschungen an den verborgenen Wassern von Limyra* (Wien 1993).
- Bowersock, *Syria under Vespasian*** G. W. Bowersock, "Syria under Vespasian", *JRS* 63, 1973, 133-140.
- Brandt, *Gesellschaft und Wirtschaft*** H. Brandt, *Gesellschaft und Wirtschaft Pamphylens und Pisidiens im Altertum* (Bonn 1992).
- Brandt, *Zollinschriften*** H. Brandt, "Die Zollinschriften von Myra und Kaunos und ein neues Zeugnis aus Xanthos", *EA* 10, 1987, 91-95.
- Broughton, *Roman Asia Minor*** T. R. S. Broughton, *Roman Asia Minor*, in: T. Frank (ed.) *An economic Survey of Ancient Rome IV* (Baltimore 1938) 499-918.
- Bruns, *Fontes Iuris Romani*** Bruns, C. G., *Fontes Iuris Romani* (Tübingen 1909⁷).
- Brunt, *Provincial Maladministration*** P. A. Brunt, "Charges of Provincial Maladministration under the Early Principate", *Historia* 10, 1961, 189-227.
- Brunt, *Fiscus*** P. A. Brunt, "The 'Fiscus' and its Development," *JRS* 56, 1966, 75-91.
- Brunt, *Imperial Themes*** P. A. Brunt, *Roman Imperial Themes* (Oxford 1990).
- Burmann, *de vectigalibus*** Burmann, P., *De Vectigalibus populi Romani* (Leidae 1734).
- Burton, *Imperial State*** G. P. Burton, "The Imperial State and Its Impact on the Role and Status of Local Magistrates and Councillors in the Provinces of the Empire", *şurada: L. de Blois* (ed.), *Administration, Prosopography and Appointment Policies in*

- the Roman Empire. Proceedings of the first Workshop of the International Network “Impact of the Empire (Roman Empire, 27 B.C.—A.D. 406),” Leiden, June 28— July 1, 2000 (Amsterdam 2001) 202— 214.
- Buti, *Cognitio extra ordinem*** I. Buti, “La cognitio ‘extra ordinem’: da Augusto a Diocleziano”, ANRW II.14, 1982, 29-59.
- Cagnat, *Les impôts indirects*** R. Cagnat, Étude historique sur les impôts indirects chez les Romains jusqu’aux invasions des barbares, d’après les documents littéraires et épigraphiques (Paris 1882).
- Canavesi, *Nerone*** C. Canavesi, Nerone (Milano 1945).
- Carrelli, *Portorium Asiae*** S. Carrelli, “Alcuna Osservazioni sul Portorium Asiae”, Studi ellenistici 8 (Pisa-Rome 1996) 175-89.
- Carrelli, *Inscrizione di Efeso*** S. Carrelli, “Dogane, merci e prezzi nella nuova iscrizione di Efeso”, RIN 98, 1997, 123-137.
- Chapot, *La province romaine*** V. Chapot, La province romaine proconsulaire d’Asie (Paris 1904).
- Charlesworth, *Documents C-N*** M. P. Charlesworth, Documents illustrating the Reigns of Claudius and Nero (London 1939).
- Cizek, *L’Époque de Néron*** E. Cizek, L’Époque de Néron et ses Controverses Idéologiques (Brill 1972).
- Corbier, *Aerarium*** M., Corbier, L’aerarium Saturni et l’aerarium militare: Administration et Prosopographie sénatoriale (Rome 1974).
- Crawford, *Roman Statutes*** M. H. Crawford, Roman Statutes (London 1996).
- Dabrowa, *Governors of Roman Syria*** Dabrowa, E., The Governors of Roman Syria from Augustus to Septimius Severus (Bonn 1998).
- Dedeoğlu-Malay, *Dekaprotos*** H. Dedeoğlu - H. Malay, “A Dekaprotos at Philadelphia in Lydai”, EA 8, 1986, 101-102.
- Degrassi, *Fasti Consolari*** A. Degrassi, I fasti consolari dell'impero romano dal 30 avanti Cristo al 613 dopo Cristo (Roma 1952).
- Deininger, *Provinziallandtage*** J. Deininger, Die Provinziallandtage der römischen Kaiserzeit von Augustus bis zum Ende des 3. Jhs. n. Chr. (München-Berlin 1965).
- Dessau, *Steuertarif von Palmyra*** H. Dessau, “Der Steuertarif von Palmyra”, Hermes 19, 1884, 486-533.

- Dmitriev, *City Government*** S. Dmitriev, *City Government in Hellenistic and Roman Asia Minor* (New York 2005).
- Dreher, *Monumentum Ephesenum*** M. Dreher, "Das Monumentum Ephesenum und das römische Zollwesen", *MBAH* XVI 2, 1997, 79-96.
- Dreher, *Lex portorii Asiae*** M. Dreher, "Die lex portorii Asiae und der Zollbezirk Asia", *EA* 26, 1996, 111-28.
- Duncan-Jones, *Economy of Roman Empire*** R. Duncan-Jones, *The Economy of the Roman Empire* (Cambridge 1982²).
- Duncan-Jones, *Structure and Scale*** R. Duncan-Jones, *Structure and scale in the Roman Economy* (Cambridge 1990).
- Duncan-Jones, *Money and Government*** R. Duncan-Jones *Money and Government in the Roman Empire* (Cambridge, 1994).
- Dunn, *Woodland*** A. Dunn, "The exploitation and control of woodland and scrubland in the Byzantine world", *BMGS* 16, 1992, 235-298.
- Durrbach, *Choix d'Inscriptions de Délos*** F. Durrbach, *Choix d'Inscription de Délos, Avec traduction et commentaire* (Paris 1921-1922).
- Durrbach, *Inscriptions de Délos*** F. Durrbach, *Inscriptions de Délos IV [no. 1497-2219]* (Paris 1929).
- Eck, *Legaten von Lykien und Pamphylien*** W. Eck, "Die Legaten von Lykien und Pamphylien unter Vespasian", *ZPE* 6, 1970, 65-75.
- Eck, *Senatoren*** W. Eck, *Senatoren von Vespasian bis Hadrian. Prosopographische Untersuchungen mit Einschluß der Jahres- und Provinzialfasten der Statthalter* (München 1970).
- Eck, *Provinzialfasten*** W. Eck, "Jahres- und Provinzialfasten der senatorischen Statthalter von 69/70 bis 138/139", *Chiron* 12, 1982, 281-362.
- Eck, *Cn. Calpurnius Piso*** W. Eck, "Cn. Calpurnius Piso, Cos. Ord. 7 v. Chr. und die Lex Portorii Provinciae Asiae", *EA* 15, 1990, 139-145.
- Eck, *Mucianus*** W. Eck, *DNP* 7 (1999) s. v. C. L. Mucianus, 176-7.
- Eder, *Servitus Publica*** W. Eder, *Servitus Publica* (Wiesbaden 1980).
- Ehrenberg-Jones, *Documents*** V. Ehrenberg - A. H. M. Jones, *Documents Illustrating the Reigns of Augustus and Tiberius* (Oxford 1976).
- Engelmann, *Zollinschrift von Myra*** H. Engelmann, "Die Zollinschrift von Myra", *ZPE* 59, 1985, 113-19.
- Engelmann, *Opramoas als Archiphylax*** H. Engelmann, "Opramoas als Archiphylax (*TAM* II 3,

- 905)”, ZPE 152, 2005, 121-124.
- Engelmann – Knibbe, *Vorbericht*** H. Engelmann - D. Knibbe, “Das Monumentum Ephesenum. Ein Vorbericht.”, EA 8 1986, 19-32.
- Engelmann – Knibbe, *Zollgesetz*** H. Engelmann - D. Knibbe, “Zollgesetz von Ephessos”, EA 14, 1989, 1-206.
- Foss, *Caria and Lycia*** C. Foss, The coasts of Caria and Lycia in the middle ages – a preliminary report, in: *FES1* (1983) 212–255.
- Foss, *Nicholas*** C. Foss, “Cities and Villages of Lycia in the Life of Saint Nicholas of Holy Zion”, *GOTR* 36, 1991, 303–339 (= Foss, *Cities III*).
- Foss, *Lycian Coast*** C. Foss, “The Lycian Coast in the Byzantine Age”, *DOP* 48, 1994, 1–52.
- Foss, *Cities*** C. Foss, *Cities, Fortresses and Villages of Byzantine Asia Minor* (Great Yarmouth - Norfolk 1996).
- Fougères, *Lyciarque et Archiéreus*** G. Fougères, Encore le Lyciarque et l’Archiéreus des Augustes, in: *Mélanges Perrot* (Paris 1903).
- Fougères, *De Lyciorum communi*** G. Fougères, *De Lyciorum communi* (Paris 1898).
- Fowden, *Late Roman Lycia*** G. Fowden, “Religious Developments in late Roman Lycia: Topographical Preliminaries”, *Μελετ→ματα του ΚΕΡΑ* 10, 1990, 343-72.
- France, *Revenues douniers*** J. France, “Les revenus douaniers des communautés municipales dans le monde romain (République et Haut-Empire)”, *şurada: École française et Università di Roma La Sapienza, Il capitale delle entrate nelle finanze municipali in Occidente ed in Oriente, Actes de la Xe Rencontre franco-italienne sur l’épigraphie du monde romain, Rome, 27-29 Mai 1996* (Rome 1999) 95-113.
- France, *Quadragesima Galliarum*** J. France, “Quadragesima Galliarum. L’organisation douanière des provinces alpestres, gauloises et germaniques de l’Empire romain (Ier siècle av. J.-C. – IIIe siècle ap. J.-C.)” (Paris-Rome, 2001).
- Frank, *Rome and Italy (Empire)*** T. Frank, *Rome and Italy of the Empire*, in: Frank, T. (ed.) *An economic Survey of Ancient Rome V* (Baltimore 1940).
- Frank, *Rome and Italy (Republic)*** T. Frank, *Rome and Italy of the Republic*, in: Frank, T. (ed.)

- An economic Survey of Ancient Rome I (Baltimore 1933).
- Fränkel, *Inshriften von Pergamon*** M. Fränkel, Die Altertümer von Pergamon VIII.1: Die Inschriften von Pergamon I: Bis zum Ende der Königszeit (Berlin 1890); VIII.2: Die Inschriften von Pergamon II: Römische Zeit (Berlin 1895).
- Fraser–Bean, *Peraea*** P. M. Fraser– G. E. Bean, The Rhodian Peraea and Islands (Oxford 1954).
- Frier, *Rise of Jurists*** B. W. Frier, The Rise of the Roman Jurists (Princeton 1985).
- Gabrielsen, *Rhodian Peraia*** V. Gabrielsen, “The Rhodian Peraia in the Third and Second Centuries B.C.”, *Classica et Mediavalia* 51, 2000, 129-183.
- Gallivan, *Fasti for the Reign of Nero*** P. A. Gallivan, “Some commentars on the Fasti for the Reign of Nero”, *CQ (New Series)* 24.2, 1974, 290-311.
- Gallivan, *Fasti*** P. A. Gallivan, “Fasti for A.D. 70-96”, *CQ* 31, 1981, 186-220.
- Garnsey, *Jurisdiction of Governors*** P. Garnsey, “The Criminal Jurisdiction of Governors”, *JRS* 58, 1968, 51-9.
- Garzetti, *From Tiberius to the Antonines*** A. Garzetti, From Tiberius to the Antonines. A History of the Roman Empire A.D 14-192 (London 1974).
- Gatti, *Riforma tributaria*** G., Gatti, “Nerone e il progetto di riforma tributaria del 58 d. C”, *PP* 30, 1975, 41-7.
- Grégoire, *Recueil*** H. Grégoire, Recueil des Inscriptions Grecques Chrétiennes d’Asie Mineure (Paris 1922).
- Gren, *Kleinasien*** E. Gren, Kleinasien und der Ostbalkan in der wirtschaftlichen Entwicklung der römischen Kaiserzeit. (Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde der humanistischen Sektion der Phil. Fakultät zu Uppsala) (Uppsalla 1941).
- Griffin, *Nero*** M. T. Griffin, Nero: The End of a Dynasty (London 1984).
- Gygax, *Lykisches Gemeinwesen*** M. D. Gygax, Untersuchungen zu den lykischen Gemeinwesen in klassischer und hellenistischer Zeit (Bonn 2001).
- Halfmann, *Itinera*** H. Halfmann, Itinera principum. Geschichte und Typologie der Kaiserreisen im Römischen Reich (Stuttgart 1986).
- Hall, *Milyadeis*** A. S. Hall, “The Milyadeis and their Territory”, *AS* 36, 1986, 137-57.

- Harrison, *Churches*** R. M. Harrison, “Churches and Chapels of Central Lycia”, *Anat. Stud.* 13, 1963, 117–151.
- Harrison, *Mountain and Plain*** M. Harrison, *Mountain and Plain: from the Lycian Coast to the Phrygian Plateau in the Late Roman and Early Byzantine Period* (Michigan 2001).
- Haverfield, *Quinquennium Neronis*** F. Haverfield, “A Note on the Quinquennium Neronis”, *JRS* 1, 1911, 178-9.
- Head, *Historia numorum*** B. V. Head, *Historia numorum* (Oxford 1911²).
- Heberdey–Kalinka, *Reisen*** R. Heberdey–E. Kalinka, *Bericht über zwei Reisen im südwestlichen Kleinasien*. Denkschriften ÖAW, phil.-hist. Kl. 45 (1897).
- Heichelheim, *Ancient Economic History*** F. M. Heichelheim, *An Ancient Economic History from the Paleolithic Age to the Migrations of the Germanic, Slavic, and Arabic Nations I-III* (Leyden 1970).
- Heil, *Zollgesetz aus Ephesos*** M. Heil, “Einige Bemerkungen zum Zollgesetz aus Ephesos”, *EA* 17, 1991, 9-18.
- Heinz, *Das Bild Neros*** K. Heinz, *Das Bild Neros bei Seneca, Tacitus und Cassius Dio* (Diss. Uni. Bern 1948).
- Hellenkemper – Hild, *TIB 8*** H. Hellenkemper – F. Hild, *TIB 8: Lykien und Pamphylien* (Wien 2004).
- Henderson, *Nero*** Henderson, B. W., *The Life and Principate of the Emperor Nero* (London 1903).
- Hicks, *Decrees from Lisse or Lissae*** E. L. Hicks, “Decrees from Lisse or Lissae in Lycia”, *JHS* 9, 1888, 88-89.
- Hicks, *Inscriptions*** E. L. Hicks, “Inscriptions from Casara, Lydae, Patara, Myra”, *JHS* 10, 1889, 46–85.
- Hild, *Oktapolis*** F. Hild, “Die lykische Oktapolis und das Bistum Lornaia”, *EA* 32, 2000, 151–153.
- Hild-Hellenkemper, *TIB 5*** F. Hild – H. Hellenkemper, *TIB 5: Kilikien und Isaurien* (Wien 1990).
- Hind, *Nero’s Reign*** J. G. F. Hind, “The Middle Years of Nero’s Reign”, *Historia* 20, 1971, 488-505.
- Hirschfeld, *Andriake*** O. Hirschfeld, *RE* I, 2 (1894) s. v. Andriake, 2140d.
- Hirschfeld, *Verwaltungsbeamten*** O. Hirschfeld, *Die kaiserlichen Verwaltungsbeamten bis auf*

- Diocletian (Berlin 1963³).
- Hofmann-Lewis, *Official Priests*** M. W. Hofmann-Lewis, *The Official Priests of Rome under the Julio-Claudians. A study of the Nobility from 44 B. C. to 68 A. D.* (Roma 1955).
- Hohl, *Nero*** E. Hohl, RE Suppl. III (1918), s. v. Domitius 29) (Nero) 349-94.
- Hohlfelder, *King Herod's Harbor*** R. L. Hohlfelder, "Beyond Coincidence? Marcus Agrippa and King Herod's Harbor", JNES 59.4, 2000, 241-253.
- Hohlfelder-Vann, *Cabotage*** R. L. Hohlfelder – R. L. Vann, "Cabotage at Aperlae in Ancient Lycia", IJNA 29/1, 2000, 126–135.
- Hopwood, *Policing the Hinterland*** K. Hopwood, "Policing the Hinterland: Rough Cilicia and Isauria", şurada: Mitchell, *Armies and Frontiers*, 173-89.
- Horsley-Mitchell, *Central Pisidia*** G. H. R. Horsley–St. Mitchell, *The Inscriptions of Central Pisidia, including texts of Kremna, Ariassos, Keraia, Hyia, Panemoteichos, the Sanctuary of Apollo oft the Perminoundeis, Sia, Kocaaliler, and the Döşeme Boğazi* (IK 57, Bonn 2000).
- Hölbl, *Ptolemäerreich*** G. Hölbl, *Geschichte des Ptolemäerreiches. Politik, Ideologie und religiöse Kultur von Alexander dem Großen bis zur römischen Eroberung* (Darmstadt 1994).
- Hula, *Dekaprotie und Eikosaprotie*** E. Hula, "Dekaprotie und Eikosaprotie", JÖAI 5, 1902, 197dd.
- Imhoof-Blumer, *Kleinasiatische Münzen*** F. Imhoof-Blumer, *Kleinasiatische Münzen I–II* (Wien 1901–1902).
- Imhoof-Blumer, *Münzkunde*** F. Imhoof-Blumer, *Zur griechischen und römischen Münzkunde* (Genf 1908).
- İnan – Rosenbaum, *Sculpture*** J. İnan - E. Rosenbaum, *Roman and early Byzantine Portrait Sculpture in Asia Minor* (London 1966).
- Jameson, *Two Lycian Families*** S. Jameson, "Two Lycian Families", AS 16, 1966, 125-37.
- Jameson, *Lykia*** S. Jameson, RE Suppl. XIII (1973) s. v. Lykia, 266-308.
- Jameson, *Lycian League*** S. Jameson, "The Lycian League: Some Problems in its Administration", ANRW II.7.2 (1980) 832-55.
- Jones, *Greek City*** A. H. M. Jones, *The Greek City from Alexander to Justinian* (Oxford 1940).

- Jones, *Later Roman Empire*** A. H. M. Jones, *The Later Roman Empire 284-602: A Social, Economic, and Administrative Survey* (Oxford 1964).
- Jones, *Cities*** A. H. M. Jones, *The Cities of the Eastern Roman Provinces* (London 1971²).
- Jones, *Inscriptions from Bubon*** C. P. Jones, "Some New Inscriptions from Bubon", *MDAI(I)* 27/28, 1977-78, 288-296.
- Jones, *Claudian Monument*** C. P. Jones, "The Claudian Monument at Patara", *ZPE* 137, 2001, 161-168.
- Kaletsch, *Kaunos*** H. Kaletsch, *DNP* 6 (1999) s. v. Kaunos, 365.
- Kanatsulis, τὸ κοινὸν Μακεδόνων** D. Kanatsulis, τὸ κοινὸν Μακεδόνων *ἱστορία*: Μακεδονικὸν 3, 1953-1955 (Saloniki 1956) 27-102.
- Kappelmacher, *Licinius*** A. Kappelmacher, *RE* XIII.1 (1926) s. v. Licinius 116a, 435-43.
- Keen, *Dynastic Lycia*** A. G. Keen, *Dynastic Lycia: A Political History of the Lycians and Their Relations with Foreign Powers c. 545-362 BC.* (Leiden/Boston/Köln 1998).
- Keil, *Lycia and Pamphylia*** Keil, J., "The Greek Provinces: Lycia and Pamphylia", in: *CAH* XI (1936), 555-605.
- Kienast, *römische Kaisertabelle*** D. Kienast, *Römische Kaisertabelle. Grundzüge einer römischen Kaiserchronologie* (Darmstadt 1990).
- Kirsten, *Eleuthera von Myra*** E. Kirsten, *Artemis von Ephesos und Eleuthera von Myra. Mit Seitenblicken auf St. Nicolaus und auf Kommagene*, in: *Studien zur Religion und Kultur Kleinasiens. Festschrift für Friedrich Karl Dörner zum 65. Geburtstag II* (Leiden 1978), 457-488.
- Klingenberg, *Commissum*** G. Klingenberg, *Commissum. Der Verfall nichtdeklarerter Sachen im römischen Zollrecht* (Graz 1977).
- Klingenberg, *Reformedikt*** G. Klingenberg, "Das abgabenrechtliche Reformedikt des Jahres 58 n. Chr.", in: B. Sutter (ed.) *Reformen des Rechts. Festschrift zur 200-Jahr-Feier der Rechtswissenschaftlichen Fakultät der Universität Graz* (Graz 1979) 57-74.
- Kloft, *Liberalitas und Principis*** H. Kloft, *Liberalitas Principis. Herkunft und Bedeutung: Studien zur Prinzipatsideologie* (Köln 1970).
- Knibbe, *Legum dicendarum*** D. Knibbe, "Legum dicendarum in locandis uetigalibus omnis potestas", *JÖAI* 58, 1988, 129-34.

- Knibbe, *Lex Portorii Asiae*** D. Knibbe, “Lex Portorii Asiae. Versuch einer Wiedergewinnung de lateinischen Originaltextes des Zollgesetzes der römischen Pronvinz Asia (ΝΟΜΟΣ ΤΕΛΟΥΣ ΑΣΙΑΣ)”, *JÖAI* 69, 2000, 147-73.
- Kniep, *Societas publicanorum*** F. Kniep, *Societas publicanorum* (Jena 1896).
- Kokkinia, *Opramoas-Inschrift*** C. Kokkinia, *Die Opramoas-Inschrift von Rhodiapolis* (Bonn, 2000).
- Kolb, *Kaiserliche Bauverwaltung*** A. Kolb, *Die kaiserliche Bauverwaltung in der Stadt Rom. Geschichte und Aufbau der cura operum publicorum unter dem Prinzipat* (Stuttgart 1993).
- Kolb, *Erforschung Lykiens*** F. Kolb, “Überlegungen zur siedlungskundlichen Erforschung Lykiens”, *şurada: Stuttgarter Kolloquium zur Historischen Geographie des Altertums* 2, 1984: 3, 1987 (Bonn 1991) 367–376.
- Kolb, *Lykiens Weg*** F., Kolb, “Lykiens Weg in die römische Provinzordnung”, in: N. Ehrhardt/L.-M. Günther (Hrsg.), *Widerstand-Anpassung-Integration. Die griechische Staatenwelt und Rom. Festschrift für Jürgen Deininger zum 65. Geburtstag* (Stuttgart 2002) 207-221.
- Kolb–Kupke, *Lykien*** F. Kolb – B. Kupke, *Lykien (Geschichte Lykiens im Altertum)*. *ANTIKE WELT*, Sondernummer 1989 und revidierte Buchausgabe (mit gleicher Paginierung) in *Zaberns Bildbände zur Archäologie* 2. (Mainz 1992).
- Kolb-Tietz, *Zagaba*** F. Kolb – W. Tietz, „Zagaba: Münzprägung und politische Geographie in Zentrallykien“, *Chiron* 31, 2001, 347–416.
- Laet, *Portorium*** S. J. de Laet, *Portorium. Étude sur l’Organisation Douanière chez les Romains, surtout a l’Époque du Haut-Empire* (Brügge 1949).
- Langhammer, *Magistratus Municipales*** W. Langhammer, *Die rechtliche und soziale Stellung der Magistratus Municipales und der Decuriones* (Wiesbaden 1973).
- Larsen, *TAM II. 508*** Larsen, J. A. O., “Tituli Asiae Minoris II.508”, *CP* 38, 1943, 177-90 ve 246-55.
- Larsen, *Representation and Democracy*** J. A. O. Larsen, “Representation and Democracy in Hellenistic Federalism”, *CP* 40, 1945, 65-97.

- Larsen, TAM II. 522** Larsen, J. A. O., "Tutuli Asiae Minoris II, 522 and the Dating of some Inscriptions by Roman Names", JNES 5, 1946, 55-63.
- Larsen, Representative Government** Larsen, J. A. O., Representative Government in Grek and Roman History (Berkeley-Los Angeles 1955).
- Larsen, Greek Federal States** J. A. O. Larsen, Greek Federal States (Oxford 1968).
- Lauffer, Preisedikt** S. Lauffer, Diokletians Preisedikt (Berlin 1971).
- Laum, Stiftungen** B. Laum, Stiftungen in der griechischen und römischen Antike. Ein Beitrag zur antiken Kulturgeschichte (Leipzig 1914).
- Lepper, Quinquennium Neronis** F. A. Lepper, "Some reflections on the quinquennium Neronis", JRS 47, 1957, 95-103.
- Levi, Nerone** M. A. Levi, Nerone e i suoi tempi (Milano 1949).
- Levick, Roman Colonies** B. M. Levick, Roman Colonies in Asia Minor (Oxford 1967).
- Lewis, Monumentum Ephesenum** N. Lewis, "Three Textual Notes on the New Monumentum Ephesenum", ZPE 107, 1995, 248.
- Liebenam, Städteverwaltung** W. Liebenam, Städteverwaltung im römischen Kaiserreiche (Leipzig 1900).
- Lintott, Recuperatores** A. W. Lintott, "Le Procès devant les Recuperatores d'après les données épigraphiques jusqu'au Règne d'Augustus", RHD 68, 1990, 1-11.
- Lohmann, karisch-lykischer Grenzgebiet** H. Lohmann, "Zwischen Kaunos und Telmessos. Reisenotizen aus dem karisch-lykischen Grenzgebiet", Orbis Terrarum 5, 199943-83.
- Maganzani, Lex portus Asiae** L. Maganzani, "I poteri di autotutela dei publicani nella *Lex portus Asiae*", MEP 3, 2000, 129-35.
- Maganzani, Publicani e debitori** L. Maganzani, Publicani e debitori d'imposta. Ricerche sul titolo edittale *de publicanis* (Torino 2002).
- Magie, Roman Rule** D. Magie, Roman Rule in Asia Minor, I-II (Princeton, 1950).
- Magie, Egyptian Deities** D. Magie, "Egyptian Deities in Asia Minor in Inscriptions and on Coins", AJA 57.3, 1953, 163-187.
- Malle, Economia politica** A. D. de la Malle, Economia politica dei Romani (Paris 1840).
- Malmendier, Societas publicanorum** U. Malmendier, Societas publicanorum. Staatliche Wirtschaftsaktivitäten in den Händen privater Unternehmer

- (Köln/Weimar/Wien 2002) (Forschungen zum römischen Recht. 49)
- Manganaro, *Due note*** G. Manganaro, “Due note tardoantiche”, ZPE 94, 1992, 283–294.
- Marek, *Mithradates*** C. Marek, “Der Lykische Bund, Rhodos, Kos und Mithradates”, Lykia 2, 1995, 9–21.
- Marksteiner, *Befestigte Siedlungen*** T. Marksteiner, “Befestigte Siedlungen Lykiens in vorrömischer Zeit”, REA 96, 1994, 299–314.
- Marksteiner, *Limyra*** T. Marksteiner, Die befestigte Siedlung von Limyra. Studien zur vorrömischen Wehrarchitektur und Siedlungsentwicklung in Lykien unter besonderer Berücksichtigung der klassischen Periode (Wien 1997).
- Marksteiner- Wörrle, *Altar*** T. Marksteiner – M. Wörrle, “Ein Altar für Kaiser Claudius auf dem Bonda tepesi zwischen Myra und Limyra”, C, ron 32 (2002, 545–569).
- Marquardt, *Staatsverwaltung*** J. Marquardt, Römische Staatsverwaltung (Leipzig 1884).
- Mar. San., *Liber secretum*** Marino Sanudo, Liber secretorum fidelium crucis super terrae sanctae recuperatione et conservatione, quo et terrae sanctae historia ab origine et eiusdem vicinarumque provinciarum geographica descriptio continetur. Cuius auctor Marinus Sanutus dictus Torsellus, patricius Venetus. Primum in Bongartii opere Gesta Dei per Francos intitulato editum (Hannover 1611).
- Mason, *Greek Terms*** H. J. Mason, Greek Terms for Roman Institutions. A Lexicon and Analysis (Hakkert-Toronto 1974).
- Matthews, *Tax Law of Palmyra*** Matthews, J. F., “The Tax Law of Palmyra: Evidence for Economic History in a City of the Roman East”, JRS 74, 1984, 157–180.
- Mayer, *Ottoman Empire*** L. Mayer, Views in the Ottoman Empire, chiefly in Caramania (London 1803).
- Mazzarino, *L’Impero Romano*** S. Mazzarino, L’Impero Romano (Roma 1973²).
- McGing, *Ephesian Customs Law*** B. C. McGing, “The Ephesian Customs Law and the Third Mithradatic War”, ZPE 109, 1995, 283–88.
- Meier, *Dekaprottoi*** M. Meier, DNP 3 (1997) s. v. Dekaprottoi, 384.

- Meiggs, *Athenian Empire*** R. Meiggs, *The Athenian Empire* (Oxford 1972).
- Meiggs, *Trees and Timber*** R. Meiggs, *Trees and Timber in the Ancient Mediterranean World* (Oxford 1982).
- Menologii anonymi Byzantini** B. Latyšev (ed.), *Menologii anonymi Byzantini saeculi X quae supersunt I-II* (Petrograd 1911/12).
- Merkelbach, *Bithynische Erbfolgekrieg*** R. Merkelbach, "Hat der Bithynische Erbfolgekrieg im Jahr 74 oder 73 begonnen?", *ZPE* 81, 1990, 97-100.
- Merola, *Monumentum Ephesenum*** G. D. Merola, "Il Monumentum Ephesenum e l'organizzazione territoriale delle regioni asiatiche", *MEFRA* 108.1, 1996, 263-97.
- Merola, *Autonomia locale*** G. D. Merola, *Autonomia locale – governo imperiale. Fiscalità e amministrazione nelle province asiatiche* (Bari 2001).
- Metzger, *Routes*** H. Metzger, *Les routes de saint Paul dans l'Orient grec* (Paris 1954).
- Michell, *Economics*** H. Michell, *The Economics of Ancient Greece* (Cambridge 1940).
- Millar, *Fiscus*** F. Millar, "The Fiscus in the First Two Centuries of the Empire", *JRS* 53, 1963, 29-42.
- Milner, *Roman Bridge*** N. P. Milner, "A Roman bridge at Oinoanda", *AS* 48, 1998, 117-123.
- Mitchell, *Requisitioned Transport*** S. Mitchell, "Requisitioned Transport in the Roman Empire: A New Inscription from Pisidia", *JRS* 66, 1976, 106-31.
- Mitchell, *Armies and Frontiers*** S. Mitchell (ed.), *Armies and Frontiers in Roman and Byzantine Anatolia* (Oxford 1983).
- Mitchell, *Anatolia*** S. Mitchell, *Anatolia. Land, Men and Gods in Asia Minor I-II* (Oxford 1993).
- Mitchell, *Treaty of 46 BC*** S. Mitchell, "The Treaty between Rome and Lycia of 46 BC (MS 2070)", *şurada: R. Pntaudi (ed.), Papyrologica Florentina 35: Papyri Graecae Schøyen* (Firenze 2005).
- Mitteis - Wilcken, *Chrestomatie*** L. Mitteis - U. Wilcken, *Grundzüge und Chrestomatie der Papyrusurkunde I-IV* (Berlin 1910-1912).
- Momigliano, *Nero*** A. D. Momigliano, "Nero", in: *CAH X* (1939¹) 702-42.
- Mommsen, *römische Geschichte*** T. Mommsen, *Römische Geschichte I-V* (Berlin 1912-1917¹¹).

- Mommsen, *Staatsrecht*** T. Mommsen, *Römisches Staatsrecht I-III* (Leipzig 1887-1888).
- Morganstern, *Fort at Dereağzı*** J. Morganstern (ed.), *The Fort at Dereağzı and other material remains in its vicinity: from antiquity to the middle ages* (Tübingen 1993).
- Morkholm-Aulock, *SNG Lykien*** *Sylloge Nummorum Graecorum Deutschland, Sammlung H. von Aulock 10, Lykien. Nr. 4041-4476*, O. Morkholm-H. von Aulock (Berlin 1964).
- Murray, *Quinquennium Neronis*** O. Murray, “The Quinquennium Neronis and the Stoics”, *Historia* 14, 1965, 41-61.
- Müller, *Getreide*** A. Müller, “Getreide für Konstantinopel”, *JÖB* 43, 1993, 1–20.
- Naour, *Tyriaion*** C. Naour, *Tyriaion en Cabalide: épigraphie et géographie historique* (*Stud. Amst.* 20, Zutphen 1980).
- Naquet, *Des Impots indirectes*** H. Naquet, *Des Impots indirectes chez les Romains sous la république et sous le l’empire* (Paris 1875).
- Nicolet, *Demosionia*** C. Nicolet, “L’a propos de règlement douanier d’Asie. *Demosionia* et les prétendus *quinque publica Asiae*”, *CRAI* 1990, 675-98.
- Nicolet, *Monumentum Ephesenum*** C. Nicolet, “Le Monumentum Ephesenum et la delimitation du portorium d’Asie”, *MEFRA* 105.2, 1993, 929-59.
- Nicolet, *Dîmes d’Asie*** C. Nicolet, “Le Monumentum Ephesenum, la loi Terentia-Cassia et les dîmes d’Asie”, *MEFRA* 111.1, 1999, 191-215.
- Nicolet, *Dîmes d’Asie (2)*** C. Nicolet, “Le monumentum ephesenum et les dîmes d’Asie”, *BCH* 115, 1991, 465-480.
- Nollé, *Pamphylische Studien I*** J. Nollé, “Pamphylische Studien I”, *Chiron* 16, 1986, 199–212.
- Nollé, *Side II*** J. Nollé, *Side im Altertum II* (IK 44, Bonn 2001).
- Oberhummer, *Olympos*** E. Oberhummer, *RE* XVII, 1 (1939), s. v. *Olympos* (21), 315-20.
- Oliver, *Greek Constitutions*** J. H. Oliver, *Greek Constitutions of Early Roman Emperors from Inscriptions and Papyri* (Philadelphia 1989).
- Ormerod – Robinson, *Inscriptions*** H. A. Ormerod–E. S. G. Robinson, “Inscriptions from Lycia”, *JHS* 34, 1914, 1–35.
- Pallas et al., *Inscriptions a Solomos*** Pallas, D. I.-Charitonidis, S.-Venecie, J., *Inscriptions*

- lyciennes trouvées a Solomos pre de Corinthe, BCH 1959, 496-508.
- Paribeni – Romanelli, *Anatolia meridionale*** R. Paribeni - P. Romanelli, “Studi e ricerche archeologiche nell’ Anatolia meridionale”, MonAL 23, 1914, 6-274.
- Pekáry, *Kleinaien*** T. Pekáry, Kleinasien unter römischer Herrschaft, şurada: ANRW 7/2 (Berlin–New York 1980) 595–657.
- Petersen – Luschan, *Reisen II*** E. Petersen – F. von Luschan, Reisen in Lykien Milyas und Kibyrtis (Reisen im südwestlichen Kleinasien II) (Wien, 1889).
- Philipp, *Messene*** Philipp, RE XV.1 (1931) s. v. Messene, 1214-1231.
- Planhol, *De la plaine pamphylienne aux lacs pisidiens*** X. de Planhol, De la plaine pamphylienne aux lacs pisidiens. Nomadisme et vie paysanne (*Bibliothèque archéologique et historique de l’Institut Français d’archéologie d’Istanbul* 3: Paris 1958).
- Pleket, *Custom-Law from Caunus*** H. W. Pleket, “Note on a Custom-Law from Caunus”, Mnemosyne 11, 1958, 128-35.
- Pugliese Carratelli, *PP 1*** G. Pugliese Carratelli, “Tabulae Herculenses I”, PP 1, 1946, 379-385.
- Pugliese Carratelli, *PP 8*** G. Pugliese Carratelli, “Tabulae Herculenses III”, PP 8, 1953, 455-63.
- Pugliese Carratelli, *PP 10*** G. Pugliese Carratelli - V. Arangio-Ruiz, “Tabulae Herculenses V”, PP 10, 1955, 448-77.
- Purpura, *Il regolamento dogonale di Cauno*** G. Purpura, “Il regolamento dogonale di Cauno e la lex Rhodia in D. 14, 2, 9”, ASGP 38, 1985, 273-331.
- Ramsay, *Roman Power in Asia Minor*** W. M. Ramsay, The Social Basis of Roman Power in Asia Minor (Aberdeen 1941).
- Rehm, *Didyma*** A. Rehm. Didyma, II. Die Inschriften (Berlin 1958).
- Reid, *Municipalities*** J. S. Reid, The Municipalities of the Roman Empire (Cambridge 1913).
- Rémy, *Evolution*** B. Rémy, L’Evolution Administrative de l’Anatolie aux Trois Premiers Siècles de Notre Ère (Lyon 1986).
- Rémy, *carrières sénatoriales*** B. Rémy Les carrières sénatoriales dans les provinces romaines d’Anatolie au Haut-Empire (31 av. J.-C. - 281 apr.J.-C.) (Istanbul 1987).
- Rickman, *Roman Granaries*** Rickman, G., Roman Granaries and Store Buildings

- (Cambridge 1971).
- Rickman, *Corn Supply*** G. Rickman, *The Corn Supply of Ancient Rome* (Oxford 1980).
- Rigsby, *Geographical Readings*** K. J. Rigsby, “Geographical Readings”, *EA* 30, 1998, 137-142.
- Ritter, *Kleinasien II*** C. Ritter, *Die Erdkunde im Verhältnis zur Natur und zur Geschichte des Menschen, oder allgemeine vergleichende Geographie als sichere Grundlage des Studiums und Unterrichts in physikalischen und historischen Wissenschaft* (Berlin 1859).
- Robert, *Études anatoliennes*** L. Robert, *Études anatoliennes. Recherches sur les inscriptions grecques de l’Asie Mineure* (Paris 1937).
- Robert, *Carie II*** L. Robert – J. Robert, *La Carie. Histoire et Géographie Historique avec le recueil des inscriptions antiques II : Le Plateau de Tabai et ses Environs* (Paris 1954).
- Robert, *Décret*** L. Robert, “Décret de la Confédération lycienne à Corinthe”, *REA* 62, 1960, 324-42.
- Robert, *Villes d’Asie Mineure*** L. Robert, *Villes d’Asie Mineure. Études de géographie ancienne* (Paris 1962²).
- Robert, *Noms indigènes*** L. Robert, *Noms indigènes dans l’Asie–Mineure gréco-romaine I* (Paris 1963).
- Robert, *Caunos*** L. Robert, “Documents d’Asie Mineures XXXIII. À Caunos avec Quintus de Smyrne”, *BCH* 108, 1984, 499–532 (= Robert, *Documents d’Asie Mineure* 487–520).
- Robert, *Documents d’Asie Mineure*** L. Robert, *Documents d’Asie Mineure* (Paris 1987).
- Romanis, *P.Vindob. G 822*** F. de Romanis, “Commercio, metrologia, fiscalità. Su P.Vindob. G. 40.822 verso”, *MEFRA* 110, 1998, 11-60.
- Roos, *South-eastern Caria*** P. Roos, “Topographical and other Notes on South-eastern Caria”, *Opuscula Atheniensia* 9, 1969, 59–93.
- Roos–Herrmann, *Südöstlichen Karien*** P. Roos – P. Herrmann, “Zusätzliches zum südöstlichen Karien”, *Opuscula Atheniensia* X, 1971, 31–40.
- Ross, *Kleinasien*** L. Ross, *Kleinasien und Deutschland* (Halle, 1850).
- Rostovtzeff, *Staatspacht*** M. Rostovtzeff, *Geschichte der Staatspacht in der römischen Kaiserzeit bis Diokletian* (Leipzig 1902).
- Rostovtzeff, *SEHHW*** M. Rostovtzeff, *The social and Economic History of the Hellenistic World* (Oxford 1941).

- Rostovtzeff, *SEHRE*** M. Rostovtzeff, *The Social and Economic History of the Roman Empire* (Oxford 1957²).
- Rott, *Kleinasiatische Denkmäler*** H. Rott, *Kleinasiatische Denkmäler aus Pisidien, Pamphylien, Kappadokien und Lykien* (Leipzig 1908).
- Roueché, *Aphrodisias*** C. Roueché, *Aphrodisias in late antiquity: the late Roman and Byzantine inscriptions including texts from the excavations at Aphrodisias conducted by K. T. Erim [JRS Monographs 5]* (London 1989).
- Rougé, *organisation du commerce*** J. Rougé, *Recherches sur l'organisation du commerce maritime en Méditerranée sous l'empire romain* (Paris 1966).
- Ruge, *Lykia*** W. Ruge, RE XIII, 2 (1927), s. v. Lykia, 2270–2282.
- Salomies, *Zollgesetz*** O. Salomies, “Zu einigen Stellen im Zollgesetz der Provinz Asia”, ZPE 86, 1991, 184-6.
- Samuel, *Greek and Roman Chronology*** A. E. Samuel, *Greek and Roman Chronology. Calendars and Years in Classical Antiquity* (München 1972).
- Sartre, *L'Orient romain*** M. Sartre, *L'Orient romain* (Paris 1991).
- Schäfer, *σφραγις von Sklaven*** C. Schäfer, “Zur ΣΦΡΑΓΙΣ von Sklaven in der lex portorii provinciae Asiae”, ZPE 86, 1991, 193-8.
- Schäfer, *Phaselis*** J. Schäfer (hrsg.), *Phaselis. Beiträge zur Topographie und Geschichte der Stadt und ihrer Häfen* (Tübingen 1981).
- Schindler, *Bubon*** F. Schindler, *Die Inschriften von Bubon* (Sb Wien 278, 1972).
- Schmitt, *Rom und Rhodos*** H. H. Schmitt, *Rom und Rhodos. Geschichte ihrer politischen Beziehungen seit der ersten Berührung bis zum Aufgehen des Inselstaates im römischen Weltreich* (München 1957).
- Schneider, *Purpur*** H. Schneider, DNP 10 (2001) s. v. Purpur, 604d.
- Schmid, *Epaphroditos*** J. Schmid, *Epaphroditos. LThk2 3* (1959).
- Schuler, *Ländliche Siedlungen*** C. Schuler, *Ländliche Siedlungen und Gemeinden im hellenistischen und römischen Kleinasien (Vestigia 50, München 1998)*.
- Schultze, *Kleinasien*** V. Schultze, *Altchristliche Städte und Landschaften II. Kleinasien, I-II* (Gütersloh 1922-1926).
- Schwahn, *Pentekoste*** W. Schwahn, RE XIX,1 (1937) s. v. Pentekoste, 531d.
- Schwahn, *Πεντηκοστολογιοι*** W. Schwahn, RE XIX,1 (1937) s. v. Πεντηκοστολογιοι

- 532d.
- Schwahn, Τὸ λη** W. Schwahn, RE V A1 (1934) s. v. Τὸ λη 26-310.
- Schwahn, Τελὸν vai** W. Schwahn, RE V A1 (1934) s. v. Τελὸν vai 18-424.
- Schwahn, Tributum und tributus** W. Schwahn, RE VII A1 (1939) s. v. Tributum und tributus, 1-78.
- Schwarz, Soll oder Haben** H. Schwarz, Soll oder Haben. Die Finanzwirtschaft kleinasiatischer Städte in der Römischen Kaiserzeit am Beispiel von Bithynien, Lykien und Ephesos (29 v. Chr. - 284 n. Chr.) (Bonn 2001).
- Schwarz, Zollinschrift aus Myra** H. Schwarz, "Anmerkungen zu der Zollinschrift aus Myra", EA 33, 2001, 15-38.
- Scramuzza, Roman Sicily** V. Scramuzza, Roman Sicily, in: T. Frank (ed.), Economic Survey of Ancient Rome III (Baltimore 1937), 225-377.
- Seeck, Decemprimat und Dekaprotie** O. Seeck, "Dekemprimat und Dekaprotie", Klio 1, 1901, 147-187.
- Seyrig, Palmyra** H. Seyrig, "Le Statut de Palmyra", Syria 22, 1941, 155-175.
- Vita Nik. Sion.** I. Sevçenko – N. P. Sevçenko (ed.), The Life of Saint Nicholas of Sion. Text and Translation (Brookline 1984).
- Sherk, Roman Galatia** R. K. Sherk, "Roman Galatia: The Governors from 25 B.C. to A.D. 114", ANRW II, 7, 2 (1980) 954-1052.
- Sherk, Roman Documents** R. K. Sherk, Roman Documents from the Greek East (Baltimore 1996).
- Sherwin-White, Roman Citizenship** Sherwin-White, A. N., The Roman Citizenship (Oxford 1939).
- Sijpesteijn, Customs Duties in Egypt** Sijpesteijn, P. J., Customs Duties in Graeco-roman Egypt (Zutphen, 1987).
- Smallwood, Documents G-N** E. M. Smallwood, Documents Illustrating the Principates of Gaius, Claudius and Nero, (Cambridge 1967).
- Smallwood, Documents N-H** E. M. Smallwood, Documents Illustrating the Principates of Nerva Trajan and Hadrian (Cambridge, 1966).
- Solin, Zollgesetz der Provinz Asia** H. Solin, "Zum Zollgesetz der Provinz Asia", ZPE 86, 1991, 183.
- Sonnabend, Nero-Bild** W. J. Sonnabend, Untersuchungen zum Nero-Bild der Spätantike (Hildesheim-Zürich-New York 1990).
- Sonnabend, Mensch und Landschaft** H. Sonnabend, Mensch und Landschaft in der Antike. Lexikon

- der Historischen Geographie (Stuttgart–Weimar 1999).
- Sørensen, *Seneca*** V. Sørensen, *Seneca. Ein Humanist an Neros Hof* (München 1985²).
- Speidel, *The Police Officer*** M. P. Speidel, “The Police Officer, A Hero, an Inscribed Relief from Near Ephessos”, *EA* 5, 1985, 159-60.
- Spratt-Forbes, *Travels*** T. A. B. Spratt – E. Forbes, *Travels in Lycia, Milyas, and the Cibyratis, in Company with the Late Revision by E. T. Daniell* (London 1847).
- Stark, *Alexander's Campaigns*** F. Stark, “Alexander's Minor Campaigns in Turkey”, *Geographical Journal* 122.3, 1956, 294-304.
- Strubbe, *Sitonia I*** J. H. M. Strubbe, “The Sitonia in the Cities of Asia Minor under the Principate I”, *EA* 10, 1987, 45-81.
- Strubbe, *Sitonia II*** J. H. M. Strubbe, “The Sitonia in the Cities of Asia Minor under the Principate II”, *EA* 13, 1989, 99-121.
- Sutherland, *Aerarium and Fiscus*** C. H. V. Sutherland, “Aerarium and Fiscus During Early Empire”, *AJP* 66, 1945, 151-70.
- Sydenham, *Coinage of Nero*** E. A. Sydenham, *The coinage of Nero* (London 1920).
- Syme, *Galatia and Pamphylia*** R. Syme, “Galatia and Pamphylia under Augustus: The Governorships of Piso, Quirinius and Silvanus”, *Klio* 27, 1934, 122-148.
- Syme, *Pamphylia*** R., Syme, “Pamphylia from Augustus to Vespasian”, *Klio* 30, 1937, 227-31.
- Syme, *Consulates in Absence*** R. Syme, “Consulates in Absence”, *JRS* 48, 1958, 1-9.
- Syme, *Tacitus*** R. Syme, *Tacitus I-II* (Oxford 1958).
- Syme, *Pliny*** R. Syme, “Pliny the Procurator”, *HSCP* 73, 1969, 201-236.
- Syme, *Legates of Cilicia*** R. Syme, “Legates of Cilicia under Trajan” *Historia* 18, 1969, 352-366.
- Syme, *Historia Augusta*** R. Syme, *Emperors and Biography. Studies in the Historia Augusta* (Oxford 1971).
- Syme, *March of Mucianus*** R. Syme, “The March of Mucianus”, *Antichthon* 11, 1977, 78-92.
- Syme, *Staius on Rutilius Gallicus*** R. Syme, “Staius on Rutilius Gallicus”, *Arctos* 18, 1984, 149-56 (= Birley, A. R., *Roman Papers V* [Oxford 1988] 514-20).

- Syme, *Rank and Repute*** R. Syme, Rank and Repute of Lycia, in: Birley, A., (ed.), *Anatolica. Studies in Strabo* (Oxford 1995) 270-85.
- Şahin, *IvArykanda*** S. Şahin, *IK 48: Die Inschriften von Arykanda* (Bonn 1994).
- Şahin, *Vorbericht über Stadiasmus*** S. Şahin, “Ein Vorbericht über den Stadiasmus Provinciae Lyciae in Patara”, *Lykia* 1, 1994, 130-135.
- Şahin, *EMA*** S. Şahin, “Epigraphische Mitteilungen aus Antalya”, *EA* 31, 1999, 37-39.
- Şahin, *Perge I*** S. Şahin, *Die Inschriften von Perge I (Vorrömische, frühe und hohe Kaiserzeit)* (IK 54, Bonn 1999).
- Şahin, *Flavische Bauinschriften*** S. Şahin, “Flavische Bauinschriften auf dem Druchrohraquädukt von Delikkemer bei Patara”, *şurada: C. Schuler* (ed.), *Griechische Epigraphik in Lykien: Eine Zwischenbilanz. Akten des Kolloquiums vom 24-26.02.2005* (München 2005, baskıda).
- Şahin – Adak, *Zweiter Vorbericht*** S. Şahin – M. Adak, “Stadiasmus Patarensis. Ein zweiter Vorbericht über das claudische Straßenbauprogramm in Lykien”, in: Frei-Stolba, R. (ed.), *Siedlung und Verkehr im römischen Reich. Römerstraßen zwischen Herrschaftssicherung und Landschaftsprägung. Akten des Internationalen Kolloquiums zu Ehren von Heinz E. Herzig, Bern 27-30.06.2001* (Bern 2004) 227-277
- Şahin-Adak, *Stadiasmus Patarensis*** S. Şahin – M. Adak, *Stadiasmus Patarensis. Itinera Romana Provinciae Lyciae* (İstanbul 2005).
- Takmer, *Two Milestones*** B. Takmer, “Two Milestones on the Road from Myra to Limyra”, *Gephyra* 1, 2004, 107-117.
- Teixidor, *Tarife de Palmyra*** J. Teixidor, “Le tarife de Palmyre, I. Un commentaire de la version palmyrénienne”, *Aula Orientalis* 1, 1983, 235-52.
- Thomasson, *Laterculi Praesidum*** B. E. Thomasson, *Laterculi Praesidum I-III* (Göteborg 1984-1990).
- Thornton, *Nero’s New Deal*** M. E. K. Thornton, “Nero’s New Deal”, *TAPA* 102, 1971, 621-9.
- Thornton, *Economic policies of Nero*** M. E. K. Thornton, *The Economic policies of Nero*, A. D. 62 – 68 (Diss., Florida State Univ., 1972).
- Thornton, *Nero’s Quinquennium*** M. E. K. Thornton, “The Enigma of Nero’s Quinqu-

- ennium”, *Historia* 22, 1973, 570-82.
- Thornton, *Neronian Economics*** M. E. K. Thornton, “The Augustan Tradition and Neronian Economics”, *ANRW* II.2, 1975, 149-75.
- Tietz, *Golf von Fethiye*** W. Tietz, *Der Golf von Fethiye. Politische und kulturelle Strukturen einer Grenzregion vom Beginn der nachweisbaren Besiedlung bis in die römische Kaiserzeit* (*Antiquitas* 50, Bonn 2003).
- Tietz, *Lissai und Kaunos*** W. Tietz, “Lissai und Kaunos – Eine neue Grabinschrift aus dem lykisch-karischen Grenzgebiet”, *EA* 36, 2003, 121-125.
- Tietze, *Geologie von Lykien*** E. Tietze, „Beiträge zur Geologie von Lykien“, *Jahrbuch der kaiserlich-königlichen geologischen Reichsanstalt* 35, 1885, 283–386.
- Tomaschek, *Topographie von Kleinasien*** W. Tomaschek, *Zur historischen Topographie von Kleinasien im Mittelalter* (Wien 1891).
- Tomaschitz, *Inschriften Westkilikiens*** K. Tomaschitz, *Unpublizierte Inschriften Westkilikiens aus dem Nachlaß T. B. Mitfords* (*ETAM* 21, Wien 1998).
- Townend, *Some Flavian Connections*** G. Townend, “Some Flavian Connections”, *JRS* 51, 1961, 54-62.
- Treuber, *Geschichte der Lykier*** O. Treuber, *Geschichte der Lykier* (1887).
- Trombetta, *Greniers*** P.-J. Trombetta – J. N. Charniot, “Les Greniers d’Hadrien à Andriake et Patara”, *BM* 1993-1, 95-109.
- Troxell, *Coinage of Lycian League*** H. A. Troxell, *The Coinage of the Lycian League* (*Numismatic Notes and Monographs* 162) (New York, 1982).
- Tüner, *Yeni Lokalizasyonlar*** N. Tüner, *Lykia’nın Yerleşim Coğrafyasında Yeni Lokalizasyonlar, şurada: Likya İncelemeleri I*, 63–78.
- Uğurlu, *Sarcophagi*** E. Uğurlu, “Sarcophagi in the necropolis of Andriake, near Myra (Lycia)”, *JRA* 16, 2003, 355-366.
- Ürögdi, *Publicani*** G. Ürögdi, *RE Suppl.* XI (1968) s. v. Publicani, 1184-208.
- Velissaropoulos, *Naoclères grecs*** J. Velissaropoulos, *Les Naoclères grecs. Recherches sur les institutions maritimes en Grèce et dans l’Orient hellénisé* (*Hautes Études du monde gréco-romain* 9, Geneva-Paris 1980).
- Viale, *Adalia*** V. Viale, *Relazione sull’attività della missione archeologica di Adalia nell’anno 1922. Annuario* 8–9 (1925–1926

- [1929]) 357–392.
- Viereck, *Sermo graecus*** P. Viereck, *Sermo graecus, quo Senatus Populusque Romanus Magistratusque Populi Romani in scriptis publicis usi sunt* (Göttingen, 1888).
- Vigorita, *Lex portus Asiae*** T. Spagnuola Vigorita, “*Lex portus Asiae*. Un nuovo documento sull’appalto delle imposte, Convegno”, şurada: I rapporti contrattuali con la pubblica amministrazione nell’esperienza storico-giuridica, Torino, 17-19 ottobre 1994 (Napoli 1996) 3-74.
- Vigorita, *Monumentum Ephesenum*** T. Spagnuolo Vigorita, “Il *Monumentum Ephesenum* e l’appalto del dazio asiatico. Con qualche osservazione sulle città privilegiate”, *Ciudades Privilegiadas en el Occidente Romano*, Disputación de Sevilla (Seville 1999) 187-206.
- Vittinghoff, *Portorium*** F. Vittinghoff, RE XXII.1 (1953) s. v. portorium, 346-399.
- Wallace, *Taxation in Egypt*** S. C. Wallace, *Taxation in Egypt from Augustus to Diocletian* (Princeton 1938).
- Wankel, *Zollgesetz der Provinz Asia*** H. Wankel, “Zum Zollgesetz der Provinz Asia section 1”, ZPE 85, 1991, 40.
- Weiß, *Sklave der Stadt*** A. Weiß, *Sklave der Stadt. Untersuchung zur öffentlichen Sklaverei in den Städten des Römischen Reiches* (Stuttgart 2004).
- Weiss, *Griechisches Privatrecht*** E. Weiss, *Griechisches Privatrecht auf rechtsvergleichender Grundlage* (Leipzig 1923).
- Whittaker, *Land, City and Trade*** C. R. Whittaker, *Land, City and Trade in the Roman Empire* (Aldershot- Hampshire 1993).
- Wiegand, *Ebene von Myra*** G. Wiegand, “Zur Entstehung der Ebene von Myra”, şurada: J. Borchhardt (ed.), *Myra. Eine lykische Metropole in antiker und byzantinischer Zeit* (Berlin 1975) 431–435.
- Wolf, *Brigands*** C. Wolff, *Les brigands en Orient sous le Haut-Empire romain* (Collection de l’École française de Rome 308, Rom 2003).
- Wörle, *Reform des Urkundenwesens*** M. Wörle, “Zwei neue griechischen Inschriften aus Myra zur Verwaltung Lykiens in der Kaiserzeit I. Maßnahmen des Quintus Veranius zur Reform des Urkundenwesens”, şurada: J. Borchhardt (ed.), *Myra. Eine lykische Metropole in antiker und byzantinischer Zeit* (Berlin 1975) 254-286.

- Wörrle, *Regelungen von Zollfragen*** M. Wörrle, “Zwei neue griechischen Inschriften aus Myra zur Verwaltung Lykiens in der Kaiserzeit II. Regelungen von Zollfragen durch eine unbekannte römische Autorität des 2. Jahrhunderts n. Chr.”, şurada: J. Borchhardt (ed.), Myra. Eine lykische Metropole in antiker und byzantinischer Zeit (Berlin 1975) 286-300.
- Wörrle, *Epigr. Forsch. I*** M. Wörrle, “Epigraphische Forschungen zur Geschichte Lykiens I: Ptolemaios I. und Limyra”, Chiron 7, 1977, 43-66.
- Wörrle, *Epigr. Forsch. II*** M. Wörrle, “Epigraphische Forschungen zur Geschichte Lykiens II: Ptolemaios II und Telmessos”, Chiron 8, 1978, 201-46.
- Wörrle, *Epigr. Forsch. III*** Wörrle, M., “Epigraphische Forschungen zur Geschichte Lykiens III: Ein hellenistischer Königsbrief aus Telmessos”, Chiron 9, 1979, 83-111.
- Wörrle, *Stadt und Fest*** M. Wörrle, Stadt und Fest im kaiserzeitlichen Kleinasien, Vestigia 39 (München 1988).
- Wörrle-Wurster, *Dereköy*** M. Wörrle – W. Wurster, “Dereköy: Eine befestigte Siedlung im nordwestlichen Lykien und die Reform ihres dörflichen Zeuskultes”, Chiron 27, 1997, 393-469.
- Wörrle, *Ermandyberis von Limyra*** M. Wörrle, “Ermandyberis von Limyra, ein prominenter Bürger aus der Chora”, şurada: F. Kolb (ed.), Schriften des Historischen Kolegs Kolloquien 54, Chora und Polis, (Oldenbourg 2004) 295-302.
- Wurster, *Sperrmauer*** W. Wurster, “Die Sperrmauer oberhalb der Südstadt von Andriake”, şurada: J. Borchhardt (ed.), Myra. Eine lykische Metropole in antiker und byzantinischer Zeit (Berlin 1975) 52-55.
- Zimmermann, *Zentrallykien*** M. Zimmermann, Untersuchungen zur historischen Landeskunde Zentrallykiens (Bonn 1992).
- Zimmermann, *Lykische Häfen*** M. Zimmermann, “Die lykische Häfen und die Handelswege im östlichen Mittelmeer”, ZPE 92, 1992, 201-217.
- Zimmermann, *zur rhodischen Vorherrschaft*** M. Zimmermann, “Bemerkungen zur rhodischen Vorherrschaft in Lykien (189/88B167 v. Chr.)”, Klio 75, 1993, 110B130.
- Zimmermann, *Lycia et Pamphylia*** M. Zimmermann, DNP 7 (1999) s. v. Lycia et Pamphylia, 537.

Zgusta, Ortsnamen

L. Zgusta: Kleinasiatische Ortsnamen (Heidelberg 1984).

ANTİK KAYNAK EDİSYONLARI

- Act. Apost.** Acta apostolorum / πρ□ ξει□ ποστ□ λ□(ed.) K. Aland-M. Black-C. M. Martini-B. M. Metzger-A. Wikgren, The Greek New Testament (Stuttgart 1968²) s. 416-528.
- Appian.** **APPIANOS (İS 1.-2. yüzyıl)**
- Mithr.** Mithridatica, (ed.) P. Viereck - A. G. Roos - E. Gabba, Appiani historia Romana vol. 1 (Leipzig 1962²).
- Bell. Civ.** Bellum civile, (ed.) P. Viereck, Appian's Roman history (Cambridge 1964³).
- Aristid.** **P. AELIUS ARISTIDES (İÖ 4. yüzyıl)**
- Or.** Orations I-LIII, şurada: (ed.) C. A. Behr, The Complete Works of P. Aelius Aristides (Leiden 1: 1986-2: 1981).
- Arist.** **ARISTOTELES (İÖ 4. yüzyıl)**
- Ath. Pol.** □ Αθηνα□ πολιτε□ ,α(ed.) H. Oppermann, Aristotelis □ Αθηνα□ ων πολιτε□ (Stuttgart: 1968²).
- Oikon.** Oeconomica/ ο□ κονομικ□(ed.) B. A. van Groningen - A. Wartelle, Aristote. Economique (Paris 1968).
- Aug.** **C. IULIUS CAESAR AUGUSTUS OCTAVIANUS (İÖ 1-İS 1. yüzyıl)**
- res Gest.** Res Gestae Imperatoris Caesaris Augusti Operum Fragmenta, (ed.) E. Malcovati (1962).
- Aur. Vict.** **SEXTUS AURELIOS VICTOR (İS 4. yüzyıl)**
- Lib. de Caes.** Liber de Caesaribus, (ed.) F. Pichlmayr (Leipzig 1911).
- Auson.** **AUSONIUS (İS 4. yüzyıl)**
- Idyll.** Idyllia, (ed.) R. Peiper (Leipzig 1886).

- Ceas.** **C. IULIUS CAESAR (İÖ 1. yüzyıl)**
- Bell. Civ.** Bellum Civile C. Iuli Caesaris Commentarii II, (ed.) A. Klotz (1950).
- Bell. Gall.** Bellum Gallicum, De Bello Gallico C. Iulii Caesaris: Commentarii Rerum Gestarum I, (ed.) O. Seel (1961).
- Bell. Alex.** Bellum Alexandrinum, şurada: Corpus Caesarianum, (ed.) A. Klotz (Leipzig 1927).
- Bell. Afr.** Bellum Africum, şurada: Corpus Caesarianum, (ed.) A. Klotz (Leipzig 1927).
- Cass. Dio** **CASSIUS DIO (İS 2.-3. yüzyıl)**
- Historiae Romanae, (ed.) U. P. Boissevain, Cassii Dionis Cocceiani historiarum Romanarum quae supersunt (Berlin 1955²).
- Cic.** **M. TULLIUS CICERO (İÖ 1. yüzyıl)**
- de imp. Cn. Pomp.** De Imperio Cn. Pompei (= Pro Lege Manilia), şurada: M. Tulli Ciceronis Orationes I, (ed.) A. C. Clark (1905).
- de leg. agr.** De Lege Agraria, şurada: M. Tulli Ciceronis Orationes IV, (ed.) A. C. Clark (1909).
- de off.** de officiis, şurada: M. Tulli Ciceronis Scripta Quae Manserunt Omnia [Fasc. 48], (ed.) C. Atzert (1932).
- de rep.** de Republica, şurada : M. Tulli Ciceronis Scripta Quae Manserunt Omnia [Part 4, Vol. 2], (ed.) C. F. W. Müller (1890).
- de prov. cons.** de provinciis Consularibus, şurada: M. Tulli Orationes V, (ed.) W. Peterson (1911).
- ep. ad Att.** Epistulae ad Atticum, (ed.) D. R. Shackleton Bailey, Epistulae ad Atticum [Cicero's Letters to Atticus] (1965-1968).
- ep. ad fam.** Epistulae ad familiares, (ed.) D. R. Shackleton Bailey (1977).
- ep. ad Q. fr.** Epistulae ad Quintum Fratrem, (ed.) D. R. Shackleton Bailey, Epistulae ad Quintum Fratrem et M. Brutum (1980).
- in Verr.** In Verem, şurada: M. Tulli Ciceronis Orationes III, (ed.) W. Peterson (1917).

- in Vat.** In Vatinium, şurada: M. Tulli Ciceronis Orationes V, (ed.) W. Peterson (1911).
- pro Balb.** Pro Balbo, şurada: M. Tulli Ciceronis Orationes V, (ed.) W. Peterson (1911).
- pro Font.** Pro Fonteio, şurada: M. Tulli Ciceronis Orationes VI, (ed.) A. C. Clark (1911).
- pro Planc.** Pro Plancio, şurada: M. Tulli Ciceronis Orationes VI, (ed.) A. C. Clark (1911).
- Pro Rab. Post.** Pro Rabirio Postumo, şurada: M. Tulli Ciceronis Orationes IV, (ed.) A. C. Clark (1909).
- pro Q. Rosc. Com.** Pro Q. Roscio Comoedo, şurada: M. Tulli Ciceronis Orationes IV, (ed.) A. C. Clark (1909).
- pro S. Rosc. Amer.** Pro S. Roscio Amerino, şurada: M. Tulli Ciceronis Orationes I, (ed.) A. C. Clark (1905).

Columel. **L. IUNIUS MODERATUS COLUMELLA (İS 1. yüzyıl)**

- de re rust.** De re rustica, şurada: L. Iuni Moderati Columellae Opera Quae Exstant [Vol. 2 Lib. 1-2: (ed.) V. Lundstrom (1917); Vol. 3 Lib. 3-5: (ed.) V. Lundstrom- A. Josephson-S. Hedberg (1968); Vol. 4 Lib. 6-7: (ed.) V. Lundstrom (1940); Vol. 5 Lib. 8-9: (ed.) V. Lundstrom-A. Josephson (1955); Vols. 6-7 Lib. 10-11: (ed.) V. Lundstrom (1902-1906); Vol. 8 Lib. 12: (ed.) S. Hedberg (1958)].

Demosth. **DEMOSTHENES (İÖ 4. yüzyıl)**

- in Aristokrat.** in Aristocratem, (ed.) S. H. Butcher, Demosthenis orationes vol. 2.1 (Oxford 1966²) s. 621-693.
- in Timokrat.** in Timocratem, (ed.) S. H. Butcher, Demosthenis orationes vol. 2.1 (Oxford 1966²) s. 700-767.
- Olynth.** Olynthiaca, (ed.) S. H. Butcher, Demosthenis orationes vol. 1 (Oxford 1966²) s. 9-39.

Dio Khrysos. **DIO KHRYSOSTOMOS (İS 1.-2. yüzyıl)**

- Or.** Orationes, (ed.) J. von Arnim, Dionis Prusaensis quem vocant Chrysostomum quae exstant omnia, vols. 1-2 (Berlin 1962²).

- Diod.** **DIODOROS SIKYLOS (İÖ 1. yüzyıl)**
Diodori bibliotheca historica, (ed.) F. Vogel-K.T. Fischer (Stuttgart 1964²).
- Dion. Hal.** **DIONYSIUS HALICARNASSENSIS (İÖ 1. yüzyıl)**
Ant. Rom. Antiquitates Romanae / Ἡ Ῥωμαϊκὴ ἱστοριογραφία (ed.) K. Jacoby, Dionysii Halicarnasei antiquitatum Romanarum quae supersunt (Stuttgart 1967).
- Dioskor.** **DIOSKORIDES PEDANIOS (İS 1. yüzyıl)**
de mat. med. De materia medica / περὶ ἰατρικῆς ἰσχυρὰ: (ed.) M. Wellmann Pedanii Dioscuridis Anazarbei de materia medica libri quinque (Berlin 1907-1914).
- Eutr.** **EUTROPIOS (İS 4. yüzyıl)**
Brev. Breviarium ab urbe condita / Παιανίου συμπεφρασμένης ἱστορίας (ed.) S. P. Lambros, Paeanii translatio, (1912).
- Festus** **SEXTUS POMPEIUS FESTUS (İS 4. yüzyıl)**
De Verborum Significatione Sexti Pompei Festi. De Verborum Significatu Quae Supersunt cum Pauli Epitome, (ed.) W. M. Lindsay (1913).
- Fl. Ios.** **FLAVIUS IOSEPHUS (İS 1. yüzyıl)**
Ant. Iud. Antiquitates Judaicae / Ἡ ἱστορία τῆς Ἰουδαϊκῆς ἱστοριογραφίας, (ed.) B. Niese, Flavii Iosephi opera vol. 1-4 (Berlin 1955²).
- Bell. Iud.** De bello Judaico / Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου τῆς Ῥωμαίων, (ed.) B. Niese, Flavii Iosephi opera vol. 6 (Berlin 1955²).
- Florus** **ANNIUS FLORUS (İS 2. yüzyıl)**
Epitom. Epitomae Bell. Omn. Ann. DCC L. Annaei Flori Quae Exstant, (ed.) E. Malcovati (1972).

Frag. Bobiensia **FRAGMENTA BOBIENSIA**

de nom. De Nomine Grammatici Latini Vol. VII, (ed.) H. Keil (1880).

Herodot. **HERODOTOS (İÖ 5. yüzyıl)**

Historiae / ἱστορίαι, (ed.) P. E. Legrand, Herodote. Histoires (Paris 1963-1970²).

Front. **SEXTUS IULIUS FRONTINUS (İÖ 1. yüzyıl)**

de aq. urb. Rom De Aquaeductu Urbis Romae, (ed.) C. Kunderewicz (1973).

Gai. **GAIUS (İS 2.-3. yüzyıl)**

Inst. Institutiones Gai Institutiones, (ed.) E. Seckel - B. Kubler (1935).

Gell. **AULUS GELLIUS (İS 2. yüzyıl)**

Nott. Att. Noctes Atticae, (ed.) K. Marshall (1968).

Harpokrat. **HARPOKRATION (İS 2. yüzyıl)**

Harpocratonis Lexicon in decem oratores Atticos / λειψικράτων κεραικόνιον (ed.) W. Dindorf (Groningen 1969²).

Hellenica

Fragmenta Londinensia P. Oxy. 5.842, (ed.) V. Bartoletti, Hellenica Oxyrhynchia (Leipzig 1959) s. 6-37.

Herodian. **HERODIANUS (İS 2.-3. yüzyıl)**

Ab excessu divi Marci, (ed.) K. Stavenhagen, Herodiani ab excessu divi Marci (Stuttgart 1967²).

Herodot. **HERODOTOS (İÖ 5. yüzyıl)**

Historiae / ἱστορίαι, Ed. A. D. Godley, The Persian Wars, Loeb.

Hesy. **HESYKHIOS (İS 6. yüzyıl)**

- Lex.** Lexicon / Λεξικόν ,vA-O, (ed.) K. Latte, Hesychii Alexandrini lexicon (Copenhagen 1966); Lexicon Π-Ω, (ed.) M. Schmidt, Hesychii Alexandrini lexicon (Amsterdam 1965²).
- Horat.** **QUINTUS HORATIUS FLACCUS (İÖ 1. yüzyıl)**
- Carm.** Carmina, şurada: Q. Horati Flacci Opera, (ed.) H. W. Garrod (Londra 1955²).
- Sat.** Satirae, (ed.) O. Schönberger, Satiren und Episteln (Berlin 1991²).
- Ksenoph.** **KSENOPHON (İÖ 5.-4. yüzyıl)**
- Hell.** Helennica / ἑλληνικά, (ed.) E.C. Marchant, Xenophontis opera omnia vol. 1 (Oxford 1968²).
- Liban.** **LIBANIUS (İS 4. yüzyıl)**
- ep.** Epistulae 1-1544, (ed.) R. Foerster, Libanii opera vol. 10-11 (Hildesheim 1997).
- Liv.** **TITUS LIVIUS (İÖ 1.-İS 1. yüzyıl)**
- Titi Livi Ab Urbe Condita, Vol. 1: (ed.) R. S. Conway-C. F. Walters (1955); Vols. 2-3: (ed.) C. F. Walters-R. S. Conway (1919-1950); Vol. 4: (ed.) R. S. Conway-S. K. Johnson (1953); Vol. 5: (ed.) A. H. McDonald (1969); Part 3: (ed.) W. Weissenborn-M. Mueller; Part 4: (ed.) W. Weissenborn-W. Heraeus (1908).
- Lucil.** **C. LUCILIUS (İS 2. yüzyıl)**
- Sat.** Saturae, (ed.) F. Marx, fragmenta C. Lucilii Carminum Reliquiae vol. 1 (1904).
- Lukian.** **LUCIANUS (İS 2. yüzyıl)**
- Navigium** Navigium / πλοῖον (ed.) K. Kilburn, Lucian vol. 6 (Cambridge 1968²) s. 430-486.
- Macrob.** **MACROBIUS (İS 5. yüzyıl)**
- Saturn.** Saturnalia, (ed.) F. Eyssenhardt (Leipzig 1893).

- Philostrat.** **FL. PHILOSTRATUS (İS 2.-3. yüzyıl)**
- Vit. Apoll.** Vita Apollonii / τὸ ἐν τῷ Ἔβανῳ ἂν Ἀπολλῶνι (ed.) C. L. Kayser, Flavii Philostrati opera vol. 1 (Hildesheim 1964²) s. 1-344.
- Plat.** **PLATON (İÖ 5.-4. yüzyıl)**
- Nom.** Leges / Νόμοι (ed.) J. Burnet, Platonis opera vol. 5, (Oxford 1967²) St II. 624a-969d.
- Plaut.** **T. MACCIUS PLAUTUS**
- Trinumm.** Trinummus Plauti Comoediae Vol. II, (ed.) F. Leo (1896).
- Plin.** **C. PLINIUS CAECILIUS SECUNDUS (İS 1.-2. yüzyıl)**
- Ep.** Epistulae, (ed.) R. A. B. Mynors C. Plini Caecili Secundi Epistularum (1966).
- Paneg.** Panegyricus, (ed.) R. A. B. Mynors, XII Panegyrici Latini (1964).
- Plin.** **GAIUS PLINIUS SECUNDUS (İS 1. yüzyıl)**
- Nat. Hist.** Naturalis Historia, (ed.) C. Mayhoff (1892-1909).
- Plut.** **PLUTARKHOS (İS 1.-2. yüzyıl)**
- Brut.** Brutus / Βρούτος (ed.) K. Ziegler Plutarchi vitae parallelae vol. 2.1, (ed.) K. Ziegler (Leipzig 1964²) s. 135-179.
- Caes.** Caesar / Καίσαρ (ed.) K. Ziegler Plutarchi vitae parallelae vol. 2.2, (ed.) K. Ziegler (Leipzig 1968²) s. 253-337.
- Crass.** Crassus / Κράσος (ed.) K. Ziegler Plutarchi vitae parallelae vol. 1.2, (ed.) K. Ziegler (Leipzig 1964²) s. 126-177.
- Aem. Paul.** Aemilius Paullus / Αἰμίλιος Πάυλος (ed.) K. Ziegler Plutarchi vitae parallelae vol. 2.1, (ed.) K. Ziegler (Leipzig 1969²) s. 184-222.
- Pomp.** Pompeius / Πομπήιος (ed.) K. Ziegler Plutarchi vitae parallelae vol. 5, (ed.) K. Ziegler (Leipzig 1968²) s. 116-324.
- Public.** Publicola / Πούβλιος Κλάυδιος (ed.) K. Ziegler Plutarchi vitae parallelae vol. 1.1, (ed.) K. Ziegler (Leipzig 1969²) s. 124-152.

- gerend. reipub.** Praecepta gerendae reipublicae / πολιτικῶν παραγγέλματα (ed.) H. N. Fowler, Plutarch's moralia vol. 10 (Cambridge 1969²) s. 158-298.
- Poll.** **IULIUS POLLUKS (ἸΣ 2. yüzyıl)**
- Onom.** Onomasticon, (ed.) E. Bethe, Pollucis onomasticon [Lexicographi Graeci 9.1-9.2. (Stuttgart: 1967²).
- Polyb.** **POLYBIOS (ἸÖ 2. yüzyıl)**
- Historiae, (ed.) T. Buttner-Wobst, Polybii historiae (Stuttgart 1962-1967²).
- Prokop.** **PROCOPIUS (ἸΣ 6. yüzyıl)**
- de aed.** De aedificiis / περὶ τῶν ἰεροῦν τοῦ Ἰουστινιανοῦ κτισμάτων τῶν (ed.) G. Wirth, Procopii Caesariensis opera omnia vol. 4 (Leipzig 1964).
- Ptolem.** **CLAUDIUS PTOLEMAEUS (ἸΣ 1.-2. yüzyıl)**
- Geogr.** Geographia / Γεωγραφικὴ ἰστορία (ed.) C. F. A. Nobbe, Claudii Ptolemaei geographia lib. 4-8 (Hildesheim 1966²).
- Quint.** **MARCUS FABIVS QUINTILIANUS (ἸΣ 1. yüzyıl)**
- Decl.** Declamationes Minores, (ed.) M. Winterbottom, The Minor Declamations Ascribed to Quintilian.
- Sallust.** **C. SALLUSTIUS CRISPUS (ἸÖ 1. yüzyıl)**
- Hist. Frag.** Historiae C. Sallusti Crispi Historiarum Reliquiae vol. 2, (ed.) B. Maurenbrecher (1893).
- Skyl.** **SKYLAKS PERIEGETES (ἸÖ 5.-4. yüzyıl)**
- Periplus** Periplus Scylacis / Σκυλακοῦ ναυπλοῦ ἡμετέρας ἀλλήσεως τῆς Ἰνδουκῆς περὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἁγίου (ed.) K. Müller, GGM, s. 15-96.
- Sol.** **GAIUS IULIUS SOLINUS (ἸΣ 3. yüzyıl)**

- Coll. Mem.** Collectanae Rerum Memorabilium, (ed.) T. Mommsen (Berlin 1958²).
- Stat.** **P. PAPINIUS STATIUS (İS 1. yüzyıl)**
Silvae P. Papini Stati Silvae, (ed.) A. Marastoni (1970).
- Steph. Byz.** **STEPHANOS BYZANTIOS (İS 6. yüzyıl)**
Ethnika / ἠθνικὰ (ed.) A. Meineke (Graz 1958²).
- Strab.** **STRABON (İÖ 1.-İS 1. yüzyıl)**
Geographica / Γεωγραφικὰ, (ed.) A. Meineke (Leipzig 1877).
- Suda** **SUDA ya da SUIDAS (İS 10. yüzyıl)**
Lexicon / Λεξικόν ,şurada: (ed.) A. Adler, Lexicographi Graeci 1.1-1.4 (Stuttgart 1967-1971²).
- Suet.** **C. SUETONIUS TRANQUILLUS (İS 1.-2. yüzyıl)**
De Vita Caesarum, (ed.) M. Ihm (1908).
- Tac.** **CORNELIUS TACITUS (İS 1.-2. yüzyıl)**
- Ann.** Annales Cornelii Taciti Annalium Ab Excessu Divi Augusti, (ed.) C. D. Fisher (1906).
- Hist.** Historiae Cornelii Taciti Historiarum, (ed.) C. D. Fisher (1911).
- Val. Max.** **VALERIUS MAXIMUS (İÖ 1.-İS 1. yüzyıl)**
Facta et Dicta Memorabilia Valerii Maximi Factorum et Dictorum Memorabilium Libri Novem cum Iulii Paridis et Ianuarii Nepotiani Epitomis, (ed.) C. Kempf (1888).
- Varro** **M. TERENCEIUS VARRO (İÖ 1. yüzyıl)**
- Ling. Lat.** De Lingua Latina M. Terenti Varronis De Linguae Latinae Quae Supersunt, (ed.) G. Goetz; F. Schoell (1910).
- de re rust.** Res Rusticae M. Terenti Varronis Rerum Rusticarum, (ed.) G. Goetz (1929).

Vell. Pat. VELLEIUS PATERCULUS (İÖ 1.-İS 1. yüzyıl)

Historia Romana Velleius Paterculus: Histoire Romaine vol. 1-2, (ed.) J. Hellegouarc'h (1982).

Vitae Prophet.**Index apost.**

Index apostolorum discipulorumque Domini textus Pseudo-Dorothei /
 σ□ γγραμμ□ κκλησιαστικ□ παρ□ τ□ μαθητ□ νο□ κυρ□ ου(ed.) T.
 Schermann, Prophetarum vitae fabulosae (Leipzig 1907) s. 132-16.0

Vitruv. VITRUVIUS POLLIO (İÖ 1. yüzyıl)

De Architectura Vitruvii de Architectura, (ed.) F. Krohn (1912).

EK-1 TESTIMONIA

Ephesos Yazıtı

Res. 17: Ephesos Yazıtı [Müze Sergi Salonundan].

H. Engeman – D. Knibbe'nin edisyonuna göre:

1. [Κοῦ νταΜανλῶ ἀρκουιτῶ ἀτα]ορνεῖ νωΠοπλῶ ἀΠετρωνῶ ἀΝῶ γραῶι πῶ παρῶ ζεῖ δῶῶν Ιουλῶ ων
2. [... ..τῶ] ῶ Ιουλῶ βασιλικῶ ῶ γραμματοφυλακῶ ῶι πιμελητῶτῶν δημοσῶ ωπροσῶ δωῶ ῶ λτων
3. [τειμευτητικῶ αῶ τηςῶ ντῶν κγεγραμμῶ κωνῶ ντιβεβλημῶνον τῶ πογεγραμμῶ ῶν λαῶομητῶ ἀΠαυλλεῶ νωΛουκῶ ἀΚαλπουρνῶ ἀΠεῶ σωγι Αῶ λαῶουκινῶ ωι
4. [Γεμῶ νωῶ πιμεληταῶτῶς δημοσῶ ωπροσῶ δωτειμευτητικῶ]μισθῶ σεωςῶ τουαῶ· δημοσιωνῶ ααῶ· κηρῶ αῶ· κατῶ πβεβαῶ ωδῶν ρωνοῶΚλαυδῶ ου Καῶ σαροῶξεβαστοῶ Γ[ερ]-
5. [μανικοῶ, ῶ ρχιερῶ μωῶς τουῶ πῶ τῶνδῶ, δημαρχικῶ ῶ ξῶσῶ αῶ η Αῶ τοκρῶ τοθατρῶ πατρῶ δακαῶ κατῶ δῶ γμαυγκῶ τουῶ πινῶ φαμεκῶ τελῶ ῶ Ασῶ· ῶς[ῶ]
6. [... ..].ΕΙ τῶ αῶ τῶν πιμελητῶπρῶ ηῶ Καλανδῶ Μαῶ ῶν ῶ πινομῶ ἀφνεκῶ ῶ τοῶομιτῶ οῶΔεκιδιανο[ῶ]
7. [ταμῶ σαῶ ραρῶ παρῶ δημοσιωνῶ ααῶ· παρχεῶ ῶς σῶ κῶα δημοσιωνῶ αβῶ γῶ δῶ εῶ· νῶ μοσῶ λουζῶ Ασῶ αῶς σαγωγῶ καςῶ ῶ ξαγωγῶ ς κατῶ τε γῶ καῶ κατῶ θῶ λασσαν
8. [τοῶ τῶ καταπλῶ ουσικαῶ τοῶ ῶ νῶ γουκαῶ τοῶ ῶ]Καπαδοκῶ αῶαλατῶ αῶβειθονῶ αῶ Ασῶ ζωννῶ ουσιναῶ τινῶτεαῶ ρῶΚαλχαδονῶ ων Βυζαντῶ ῶ ντῶτῶς ν
9. [ῶ ρωτοῶ στῶ ματοῶν τουῶ σῶῶν σονταῶτε, πρῶ τῶ κῶατῶ θῶ λασσανῶ σαγωγῶ καςῶ ῶ ξαγωγῶ ς στῶ μαῶπῶ ντουῶ ῶ τῶ ποικατῶ δῶ γμα συγκῶ τουῶ κατῶ νῶ μον
10. [ῶ κατῶ δῶ μουῶ ρωσιωυγκεχῶ ρηταῶ πιτῶ τραπαῶλῶνεῶ ανῶ κμισθῶ ,σαι τοῶ τοῶο τῶ ποιςῶ ῶ κατῶ θῶ λασσανῶ σῶ γηῶται ξῶ γηῶται κατῶ πῶ ραν
11. [... .. ῶ ῶ ν... .. ῶ σαῶ δῶς κῶα ῶ ῶ κατῶ γῶ ῶ κκομῶ ζηῶται ξελαῶ νηῶται ξῶ γηῶται τεσσαρακοστῶ μῶ ροτῶ τελῶ νηι διδῶ τωιῶ [πῶ]ρ
12. [σωμῶ τωπαιδαρῶ ῶν πιτῶρωμῶ ταῶνπαιδαρῶ ωκορασῶ ωμῶ τι πλεῶ σῶ λουζῶ κῶ σῶαφαλῶ ῶθηναρῶ ωπῶ νῶιδῶ νῶι φειλῶ .τωι
13. [ῶ περῶ νις εῶ ῶΠῶ ντονῶ ξῶ γεσῶφῶι λλῶπρῶ] τοῶ πῶ λιῶΚαλχῶ δοναπαραπλεῶ σατῶ τελῶ νηῶ ῶ πιτρῶ πῶι τοῶπροσφονεῶ τῶκαῶ ῶ πογραφῶ σῶθωι

14. [□ περ̄ τις □ ΗΙ □ ντου □ τ̄ □ ν̄ μετ̄ ρ̄αν γεμον̄ □ αν̄ ξ̄εσθαι μ̄ λλ̄πρ̄ το □ π̄ λῑκαλχ̄ δον̄παρ̄απλε □ ν̄ πελ̄ νη̄ □ πιτρ̄ πᾱι το □ προσφ̄ωνε □ τακα □ □ πο
15. [γραφ̄ σθω □ τις κατ̄ θ̄ λασσᾱ σ̄ γ̄ □ ξ̄ , γ̄ τ̄] πλο □ ον̄ ποστρεφ̄ μ̄ω̄ τ̄ , ν̄ □ κατ̄ γ̄ ν̄ ξ̄φ̄ ρ̄ □ κβ̄ λ̄ε □ ε̄ τ̄ ρους τ̄ ποῡε̄ ποστρεφ̄ χ̄τ̄ω̄ ριν
16. [□ ποστερ̄ σεω̄ε̄ λους̄ □ δ̄'ν̄ πεν̄ ν̄τω̄ν̄ το]ς̄τις̄ ποι □ σ̄, □ 'π̄ ση̄ε̄ ν̄ μο̄ε̄ σχυ □ τ̄ω̄ σανε̄ □ ναπ̄ γραφ̄ον̄ φερεν̄ π̄ ο̄ρ̄ □ τις̄ πρ̄ γματο̄ε̄ πᾱξ̄
17. [τ̄ λος̄ τελ̄ ν̄ □ □ πιτρ̄ π̄ το̄κατ̄ θ̄ λασσᾱν̄ γ̄]ν̄ ε̄ σκομῑζομ̄ ν̄οῡ □ ᾱ τ̄ □ □ ε̄ ν̄θρωπο̄ε̄ π̄ τορ̄ ᾱ το̄πρ̄ γματο̄ε̄ δευτ̄ ρου τ̄ ᾱ τ̄ □ □ ιτᾱ ᾱ τ̄ □ □ ι
18. [τελ̄ ν̄... .. τ̄ λος̄ διδ̄ νᾱῑ φειλ̄ τ̄ω̄]ν̄ μ̄ □ □ ΗΙ □ ντοπλ̄ η̄ □ □ κατ̄ θ̄ λασσᾱν̄ γ̄ ν̄ ξ̄ □ , γ̄ □ ε̄ ξ̄αγω̄γ̄τ̄ε̄ λο̄ξ̄ιδ̄ τ̄ω̄ π̄ ρ ο □ δ̄ □ □ ν
19. [τις̄ πρ̄ γματο̄ε̄ πᾱξ̄ τελ̄ ν̄ τ̄ ε̄... .. τ̄ λος̄] □ □ ᾱ τ̄ □ □ ε̄ ν̄θρωπο̄ε̄ π̄ τορ̄ ᾱ το̄πρ̄ γματο̄ε̄ δευτ̄ ροῡ ξ̄αγω̄γ̄τ̄ε̄ ᾱ τ̄ τελ̄ νη̄ τ̄ ᾱ τ̄ □ □ ι τει
20. [τ̄ λος̄ διδ̄ νᾱῑ φειλ̄ τ̄ω̄ □ μ̄ν̄ ε̄ ΗΙ □ ντοπλ̄] □ □ □ χ̄θ̄κο̄γ̄χυλ̄ ᾱθαλασσ̄ ω̄ιααρ̄ χρ̄ μενο̄ε̄ ε̄ κοστ̄ μ̄ν̄ ρο̄ε̄ λοῡξ̄ιδ̄ τ̄ω̄ □ νιο̄ν̄ πλο □ [ο]
21. [μ̄ τις̄ δ̄ λ̄π̄ονηρ̄ □ φαιρε̄ μ̄ω̄ τ̄ε̄ ναπ̄ γραφ̄ον̄]κεῡ τ̄ω̄ λοῡε̄τερ̄ σεω̄ε̄ ριν̄ □ δ̄'ν̄ τις̄ πεναντ̄ τ̄ων̄ το̄ε̄τοι □ σ̄, τ̄ □ □ νιοκα □ τ̄ πρ̄ γματο̄
22. [τελ̄ νοῡ στακα □ φαιρεθ̄ ν̄το̄ε̄ τ̄ λους̄ □ γορ̄]ε̄ σᾱ γ̄ κω □ □ ξ̄αγ̄. τ̄ω̄ □ τ̄ν̄ ε̄ σ̄ γ̄ □ □ ξ̄ κ̄ατ̄ θ̄ λασσᾱν̄πρ̄ ε̄ ν̄ τελ̄ νη̄ν̄ πογραφ̄ σ̄θω̄ τ̄ω̄ ε̄
23. [τ̄ πο̄ε̄ σ̄τω □ ε̄ πογεγραμμ̄ ν̄ο̄ις̄ ερ̄πρ̄ τ̄] Π̄ ντω̄ Καλχ̄ δον̄Δασκυλε̄ ω̄ῑ Απολλων̄ πρ̄ῑ τ̄ □ □ Ρυνδ̄ κᾱῡ μᾱτ̄Κῡε̄ κω̄Πρῑ π̄, Παρ̄ , Λαμ̄ψ̄ κ̄
24. [□ β̄ □ , Δ̄αρ̄δ̄ ν̄, Σ̄ιγε̄ , □ λε̄ξαν̄δρε̄, □ μᾱξ̄ , τ̄] σ̄, Γαρ̄γ̄ ρω̄ῑ Ποροσελ̄ νη̄ Αντ̄ ν̄δ̄ρω̄ῑ Αστυρ̄ , ο̄ις̄ Αδραμυτε̄, ω̄ῑ Αταρν̄, Π̄ιτ̄ νη̄ □ Ελᾱ, Μ̄υρε̄ νη̄μ̄ π̄ λαι
25. [μ̄ Κ̄ μ̄ ν̄ □ δ̄ Καισαρε̄ □ Κ̄ μ̄ Φωκᾱ , □ ρ̄ ρ̄ᾱῑ ρ̄ν̄, Κ̄] ολοφ̄ , ν̄τ̄ ω̄ῑ Εφ̄ , σ̄ε̄ρῑ νη̄ρ̄ ε̄ Μαῑ ν̄δρο̄στ̄ μᾱτ̄Μειλ̄ τ̄, □ Ῑ , σ̄θ̄ιργυλ̄ αῑξ̄ερ̄ μ̄ω̄ι

26. [□ λικαρν□ σφΜ□ νδ□Κν□ δ□Φ□ σκ□Κα□ ν□ τταλε□, □□ σπ□ γβΠ□ ργηΜαγ□ δωΦασηλ□ δΣ□ δι□κορυφ□ □ κατ□ γ□ σ□ σ□ γωντο□ τοις
το□ τ□ ποπρσοφω-
27. [νε□ τακα□ □ πογραφ□ σθω σ□ ξ□ νελ□ νιοπρ□ τ□ χ□ ρατ□]στρ□ τ□ βασιλε□ αξ□ □ λευθ□ ρων λεων□ □ θν□□νδ□ μων□ π□ ρχ□ π□
το□ τελ□ νοῦ□ □ πι
28. [τρ□ που□ ξ□ ν□ λουξ□ σπρ□ σξωξ ριν□ π□το□ τελων□ ου]κε□ νοχωρ□ ξ□ λοπονηρο□ προγεγραμμ□ νοξ□ □ περατ□ το□ τοτ□ ν□ μον
□ πογρ□ φεσθαι
29. [δε□ σεπο□ τδ□ ε□ σ□ γων πογρ□ φεσθαι φειλ□ κω□ μετ□ τ□ □]πγρ□ φεσθα□ σαγαγε□ □ντ□ τ□ λοξ□ ξηγορακ□□ς α□ ξ□ π□ λεσκα□
τ□ ποιξ□ ν□ α□ ξ□ κμισθ□
30. [σεως ν□ μ□... διατεταγμ□ νον□, □ ποξ□ κ]ατ□ θ□ λασσακα□ □ κατ□ γ□ σ□ σ□ γων□ ξ□ γων τελ□ νητροσφων□ κα□ □ πογρ□ φηται
□ □βον□ ληται
31. [□ να□ ταξα□ π□ λεσπ□ σαιξα□ τ□ ποπαραφυλακ□] □ ξ□ □ πογραφ□□φ□ κ□ σξωξ ριν□ ν□□ ν□ πο□ κιδον χ□, τω 'φ□ ο□ τε□ ν□ ερ□ ι
ο□ τε□ νεμ□ να□ τε□ ν
32. [τ□ π□□ ν□, τ□ λλ□ δημοσ□ τ□ π□□ στακα□ □ κεμ□ π]ααραφυλακ□ ξ□ χ□ τωσαρ□ ποταμ□ δ□ □ Ρυνδ□ μωι απααραφυλακ□ ν□ ξ□ ν□ ποξ
τ□ ξ□ φαρχε□]ατα□ τg]
33. [□ π□ ρχ□□ που□ δ□ □προσφων□ σαε□ το□ τ□ ποιξ]ο□ τοιθαλ□ σσημ□ πρ□ σκειταπο□ των□ ν□ κ□ σλαμ□ ν□ νμ□ απααραφυλακ□ ν
□ περι□[δο]υ□ □ □ ν
34. [βο□ λωντα□ χ□ τωσαν□ λουξ□ σπρ□ ξεξξ□ μ□ κα□ □ π□τ□ ξ□ γχιθαλ□ σσδῶ παραποντ□ αξα□ περ□ το□ ξ□ λευθ□ ρουξ ρουφ□ ς
□ παρχε□, ας □βουλων-
35. [ται □ 'φ□ □ καστον□ πο□ κμον□ ποδ□ ν□]γ□ τερον□ ν□□ ν□τ□ξ πομ□ κοποδ□ νρι□ κοντα□ κοδομημ□ νδνπεριπεφραγμ□ νον□ χωσιν
κα□ □ 'φ□ μ□ τε
36. [□ κοδομημ□ νδν□ ν□ □ ρ□□ τε□ νεμ□ νεμ□] τε□ ν□ πωι□ νετ□μ□ τε□ γγυτ□ ρωι ποικ□ ποδ□ ν□ νεν□ κοντα□ πο□ κτην□ τερον
□ π□ ρχ□ κοδομημ□ νον
37. [το□ τ□χρ□ σθωσαν□ □δῶ ν□ οσ□ κοδ□ μαφ□]εμ□ ν□ γγυτ□ ρωι□ χειποδ□ ν□ κατ□□ν κοδομημ□ νδν χ□ τωσαν□ τε□ ν□ κ□ στη□ ν
παραφυλακ□ το□ των

38. [πλε□ ουσ... ..]ων □ χ□ τωσαν 'φ□ τ□ παραφυλακ□ νο□ των□ μεταξ□ δι□ στημά□ γδο□ κονααδ□ ων□ στα□ κτ□ ς
τ□ ν
39. [προγεγραμμ□ νων□ πομ□ τις παραφυλακ□ □ στα□]τε μ□ ν□ ττωπαραφυλακ□ □ π□παραφυλακ□ με□ ζονοτεσσαρ□ κονταταδ□ ωμηδ□ □ ποτ□ ρω
τ□ ν□ ξ□ παρχε□ ας
40. [□ λευθ□ ρων ρων□ κ□ σαπαφυλακ□ τετ□ ρην σταδ□ ωδιεστηκ□ τω□ □μν□ τελ□ νηγ□ τει□ π□ τροπια□ το□ τον□ ν□ μον□ α□ τ□, θι
□ πς προσφων□ ση
41. [κα□ □ πογρ□ φηρι□ το□ ε□ σ□ γειν □] τω□ τδι□ π□ ρχ□ τις□ π□ λις□ γγιστά□ κε□ νωι□ π□ π□, παρ□ τ□ □ α□ τ□τ□ μεγ□ στην□ ρχ□ ν
□ χοντι□ πογραφ□ σθωσαν
42. [□ ξατ□ τ□ ν□ μοδε□. □ □κατ□ τ□ ν□ ξ□]μισθ□ σεωξ□ μομ□ □ διατεταγμ□ νοπαρ□ τινι δ□ □ποιε□ σθα□ ξ□ πογραφ□, ξ□ □τινες
παραφυλακα□
43. [πλε□ ουπερ□ το□ ξ□ λευθ□]ηφ□ ρουξ□ ξ□ παρχε□ [ας σμα□ τινες□ νο□ τωπαραφυλακα□ δ□ ο□ γγιστα□ το□□ς π□ ρχωσι□ν κε□ νωι □
τ□ παδι' ο□
44. [τις □ ξ□ γεινε□ σ□ γειν □] τω□ τδι□ π□ ρχ□ τις□ π□ λις□ γγιστά□ κε□ νωι□ π□ π□, παρ□ τ□ □ α□ τ□τ□ μεγ□ στην□ ρχ□ ν
προσφωνε□ τσα□ □ πο
45. [γραφ□ σθωνας. □ μ□ ν□ νις βο□ λητη□ ξελ□ σθαιε□ σαγαγε□□ν□ ξαγαγε□κατ□ θ□ λασσαν□ τε □ κατ□ γ□ ε□ σ□ γ□ε□ σελα□ ν□
ε□ σκομ□ ζ□□ ξ□ η□□ ξελα□ ν□
46. [τ□ πραγμ□ τωνο□ των□ νε□ μηην τειμ□ σθωι□ μ□ ν□ ν□ στασθα□, τ□ το□ του□ σταθμ□ ν□ δ' □ ν□ ριθμηθ□ δαι □, τ□ το□ του□ ν□ ριθμ□ ν
□ ρθ□λεξ□ τω□ □ ν
- 47 [δ' □ παν□ ντι□ τον□ τοις□ νητα□ πρ□]μα □ κε□ κα□ τ□ □ νιο□ τελ□ νοι□ στααθ□ λοι□ π□ νεσις στα□ τελ□ νοι□ □βον□ λητα□ □ νιον
□ γορασμ□ νων χειν
48. [□ στιδ' □ ν□ □ νιον□ γορ□ ζθιν □] τ□ □ ργ□ ριων ντ□δυξ□ ν□ μερ□εν□ λυτ□ δει φαιρεθ□ ντωξ□ τ□ λουξ□ □ νις κατ□ το□ τον□ ν
ν□ μοδ□ □προσφων□ σαι
49. [κα□ □ πογρ□ ψασθη□ α□ τ□τ□ς ξ]□ σαγωγ□□ς□ ξαγωγ□, οξ□ τοξ□ θ□ □ ν□ που□ μβ□ ληται□ ξαιρ□ ταε□ σ□, γ□ ξ□ ν□ ποξ□ γγιστα
□ κε□ νωι□ π□ ρχ□ που□ ν

50. [δ□ □προσφως□ σακατ□ το□ τον]□ w□ μον□ κε□προσφωνα□ τωο□ δ□ □ νις □ πογρ□ ψητα□ τειμ□ ζηταε□ σαγωγ□, ▽ κε□□ παξ
□ πογραφ□ σθω□ ε□ σ□ γειν
51. [ε□ σφ□ ρβω□ ληταμ□ τει]πωθεν το□ τ□ που□ κε□ νου ▽ πογρ□ ψητακρ□ τεροποδ□ πεντακοσ□ ων ▽ ξαιρε□ σθω□ τε□ μβαλλ□ σθω□ τε
□ ξαγ□ τω
52. [μ□ τει λλοθεν□ ο□ □ προσ]φων□ σ□□ □ πογρ□ ψητα□ λεσθα□ αυτ□□ν μβαλ□ σθαι□ ξελ□ σθαιδ□ □ ▽ πεναντ□ των□ τοιξ□ νητα□
πρ□ γμα□ κε□ νο
53. [κα□ τ□ □ νιοτο□ τελ□]ου □ στω□ ναπ□ γραφιδε□ ζ□ μβαλλ□ σθω□ □ □ ξαιρε□ σθω□ □ □ ξαγ□ μω□ τα□ νυκτ□ ζ□ μβαλλ□ σθω□ □
54. [□ μ□ ρμζ□ τε□ κτ□] τ□ ντρογεγραμμ□ νων□ πων□ μβαλλ□ σθω□ □ □ ξαιρε□ σθω□ □ □ ξαγ□ τω□ κατ□ γ□ νε□ σβαλλ□ τω□ □
□ κβαλλ□ μω□ □
55. [... .. □ τω□ □δ'ν□ πεναντ□ πωτο□ τοιξ□ νητα□ πρ[□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοτο□ τελ□ νου□ στω□ την□ το□ τω□ π□ ρχ□
□ π□ τερον ▽ τελ□-
56. [νης θ□ λ□στ□ ρεσιζ]□ νεχ□ ρου□ ψιζ□ στω□ σ□ □ ▽ ν□ ποικα□ [το□]τον τ□ ν□ μοτελ□ νιοδημοσι□ νου□ π□ ρχ□ □ τω□ τ□ ποιτο□ τοις
τ□ λοζ□ μισθ□ ν
57. [δημοσι□ νηζ□ □ π]τροπος λαμβαν□ τω□ ζ□ ▽ πεναντ□ πωτο□ τοιξ□ β□□ ποι□ σ□□ 'φ□ τις λ□ β□□ σου□ ▽ τ□ □ πεναντ□ των□ τοις
γεγον□ ,ξ□ τ□ τε πρ□ -γ
58. [μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοδ]ιακεκρ□ σθα□ το□ χρ□ ματοξ□ του□ νεχ□ ρου□ ψιζ□ στω□ τοιξ□ πραγμ□ τωτο□ των□ λοξ□ □ στω□ τε
τις διδ□ να□ φειλ□ τω
59. [□ περ□ νινες □ νεξ□ δ□ μου□ Ρωμα□ φων□ ρωσικα□ □ □ θε□ ου□ νεκεπρ□ γματοζ□ δημοσ□ ωχ□ ριπραγμ□ τωδ□ μου□ Ρωμα□ των□ ζ
κομ□ ζωσιν □ γωσιν
60. [□ περ□ πρ□ ζ□ δ□ χρ□ σιν□ τε□ γωσιπ□ μωσιν κα□ □ □ ▽ □ διατροφ□ ▽ χωσιν □ κε□ νης νεκεν□ πορε□ αχωρ□ δ□ λοπνηρο□,
□ □τ□ν□ τι□ δημοσ□ ων
61. [... .. □]ου δ□ μου□ Ρωμα□ δημ□ σιαφ□ ρηται□ π□τερχαλκο□ κα□ □ ργ□ ραχαραγμ□ νωνομ□ σμα□τεζ□ ριθημ□ ,νου□ π□τερνε□ ζ
κα□ σκευ□ πν

62. [νε□ ζ□ τις πωλ□]σ□ □ πιπρ□ σκ□τ□ λογ□ διδ□ τω□ π□σφμ□ τωκα□ κτην□ ,ν□ περ□ σ□ κοθεν□ γωσι□ παραπ□ μπωσιπρ□ τ□ ν□ δ□ αν
 χρ□ σια□ της□ ς
63. [πορε□ αχ□ ριν□]π□ ββυβλ□ ωνδ□ λτωνγραμμ□ των□ νγρ□ φων□ π□ τφ□ ποδημ□ τωα□ δακτυλ□ ωνο□ ερ□ σθαε□ □ θασιν□ ν□ ι
 □ ποδημ□ ται□ τη□ χα
64. [... ..]ο□ τξ□ διατρ□ φωντατρατι□ τη□να□ τη□ □ ντιστρατι□ τη□ ντινα□ ,τη□ ζ□ ν□ πραγμ□ τω□ νεκεδ□ μου□ Ρωμα□ ,ων□ στε□ ν
65. [... ..]ωνιον λαμβ□ ν□□ περ□ π□ ταρ□ ε□ ν□ δ□ χρ□ σικομ□ ζ□□ τε □ γρ□ τα□ τε□ ν□ κε□ ντι□ στρατε□ ματε□ ζ□ □ ν
 πορε□ ητα□ λος
66. [το□ τωμ□ διδ□ σθα□ □]ν φ□ βοπολεμ□ ωχ□ ρω□ σηγμ□ νων□ ζηγμ□ νων□ π□ ρχ□□ μηκ□ φχρ□]σιμον □ π□ ρχ□ θον□ τ□ π□ τρα□
 □ χρυσο□, □ ργ□ ρου
67. [... ..]ου, μολ□ βουχυσοχ□ λκου□ νεκεν□ □ ρυγμ□, να□ τω□ τ□ [α□]ρ□ τα□ λογ□ διδ□ ταμηδ□ μ□ ν□ δατο□ λοτι□ φειλ□ .τω
 □ πο□ κια
68. [κα□ δο□ λουβασ□]ιλικ□ ρ□ Βασιλε□ ζ□ Ατταλο□ μ□ νου□ τεζων□ αχ□ ριν□ [σ□ σα□]ο [.] ο [.] λλ [.] ομλ [.] καρπευ□ σθατα□ τ□τε
 □ πο□□α παραλ□ β□
69. [τ□ □ σομ□ δημ□]οσι□ ν□□ νδρ□□ς γαθο□□ πικρ□ παραδιδ□ τωα□ τινεφ□ λει□ □ θνη□ π□Βασιλε□ □ Αττ□[ωλ□]μ□ νουφ□ □ο□ κ
 □ γ□ νον□ σ□ τ□ ποι□
70. [π□ λεσα□ ζ□ σ□]ς αελ□ νηκα□ τ□ ν□ μισθ□ σεω□ μον□ πογρ□ ψασηροσφω□ σαδε□ σετο□ τω□ ν□ κ□ σπη□ λαρ□ θαλ□ σση□ ς
 τ□ προς-
71. [□ ν□ πο□ κιν□]ηφ□ φεσθα□ καστο□ πο□ κιν□ κοποδ□ τεσσαρ□ κοντα□ τοποδ□ τεσσαρ□ κοντα□ δημοσ□ απ□ πα□ στημ□ τε□ ν
 □ ερ□μ□ τε
72. [□ ν□ π□□ ν□ κ□]α□ τ□ πελ□ νη□ κοδομ□ σα□ξ□ σα□πρ□ γματο□ ταξαρ□ ν□ ροτ□ πορι□ νο□ ιμ□ ρο□ νοκα□ □ λα□ τω□ ι
 δημοσι□ ν□δ□ δοσθαι
73. [δε□ δ□ μου□ ωμ□]α□ ω□ νεκενο□ τωδημοσι□ νηκαρπε□ εσθα□ τ□ λο□ ζ□ ξεμ□ σθω□ κιο□ Οκτ□ ονι□ ιο□ ρ□ λ□□ τα□ πατοι
 □ ξ□ Ασ□ εας□ ζ□ Ασ□ αν

74. [□ □ ν̄ ξ□ γηε̄αι]σ̄ γηται□ 'φ□ μ□ □ π□□ ποστερ□ ρε̄ι λλονο□ τ□ λουτο□ τοψ□ νηται□ μετακομιδ□ τ□ □ λιαρ□ τ□ πρ□ γμα□ π□ ρ
το□ τοσ□ λομ□ διδ□ σθα□ ς
75. [□ κα□ □ περ□ νη]μοσι□ νης̄ ζ̄ξ□ Ασ□ ε̄ας̄ ς̄ Ασ□ ε̄αν̄ σαγ□ γ̄□ □ ξαγ□ ,γ̄ο□ τ□ λοζλο□ κιος̄ Οκτ□ ονιδ̄ς̄ ῑοΑ□ ρ□ λιδ̄ς̄ πατοι
□ ξεμ□ σθᾱσαν̄ π□τορ□ τοσ□ λομ□
76. [διδ□ σθᾱ]π□ μλο□ οκα□ τ□ νο□ πλο□ οσκευ□ κα□ □ π□δφ□ λωκα□ □ ν̄ π□ ν̄π̄ων̄ ς̄ ν̄ □ ς̄ σ̄□ κοθεν̄ γωσῑν̄ παραπ□ μπωσιν
□ π□βηβλ□ ων
77. [δ□ λτωκα□ π□ ντ̄ᾱω□ ς̄ γρ□ μματφεγραμμ□ ν̄ᾱ, κα□ □ 'φ□ □ διατρ□ φονται□ π□τερκτην□ ν̄ περ̄ τις ο□ κοθεν̄ γ̄τα□ τηξ□ ριν□ ς̄
πορε□ ας̄] π□τορ̄ των
78. [τ□ πραγμ□]ων τ□ λομ□ διδ□ σθᾱ τις̄ γ□ □ ξ̄ Ασ□ ε̄ας̄ ς̄ Ρ□ μ̄φατ□ τ□ γεωρυχικ□ ν̄ μον̄ ξ̄□ γητ̄αι π□[τρ̄]γ□ τ̄α□ τησκευ□ νε,
□ σ̄□ ς̄ σ̄□ τ̄□ π□ ρχ□
79. [τ□ τελ□ ν̄[δι]δ̄ των̄ κατ□ λᾱ τρων̄ σσ□ μ̄ῑᾱ σσαραλε□ ον̄ π□τ̄ρ̄ νπραγμ□ τωπο□ τωπ□ λομ□ □ φειλ□ σθᾱ □ τις̄ □ πεναντ□ ον
το□ τοις̄ατα-
80. [σχ□ τα□ τα□ πλο□]αδ□ λαπωνηρ□ ῑ στε□ γ□ μ□ παρενεχθ□ να□ τε□ σον̄ ν̄ κατεσχημ□ νοντο□ τοῡ τελ□ νης̄ παρακομ□ ζοντι
διπλο□ □ νοχος̄ στω
81. [κα□ το□ πρ□ γματ̄φστο□ τοῡ νεχ□ ρ̄οῡ ψις̄ στακοινωνο□ τσο□ τ̄□ γεωρ□ χιᾱ ργολαβηκ□ .σῑν̄ τις̄ χ□ ρ̄ᾱ π̄γν□ μ□□ □ ξουσ□ ται□
□ Ρωμα□ δ̄ων̄ μοῡ π□ ρχ□
82. [ο□ ς̄ ν̄ □ □ τις □ κ̄]ς̄ χ□ ρατα□ της̄ ο□ κ□ π̄φς̄ τ̄□ ν̄ δ□ χ̄ων̄ σιᾱ ρ̄ ραν̄ ο□ κ□ π̄ρ̄ τ̄□ ν̄ δ□ χ̄ων̄ σιν̄ ξ̄□ γ̄ε□ σ□ ,γ□
□ π□τορ̄ τοσ□ λος̄] σαγωγ□κας̄]
83. [□ ξαγωγ□μ̄ς̄ διδ□ τ̄φ ο□ ς̄ κ̄υνθ□ κηγενομ□ νημετ□ □ Ρωμα□ ω̄ν̄ λος̄] ξαγωγ□□ζε□ σαγωγ□τινων̄ πραγμ□ τωθιδ□ ναο□ δε□, ο□ τοι
το□ των̄] πραγμ□[των]
84. [τ□ δημοσι□ ν̄τ̄π̄ τ□ λομ̄] διδ□ τωσανλο□ κιοξ̄□ λλιοφ̄να□ οΔ□ ν̄τλος̄ παταπροσ□ θηκαν□ □ τις πρ□ τ̄□ ν̄ δ□ χ̄ων̄ σιᾱ τ̄α□ την̄ ν
χ□ ραν̄ τ□ π□ λῑν̄[ς̄]
85. [πολειτε□ αα□ τ̄□□ς̄ σ̄τ̄με□ σ□ κ̄ῡκλε□ ωπε ε□ σκομ□ ,ζ̄□ π□τορ̄ τοσ□ λομ̄] διδ□ τ̄ω̄ τε□ ν̄ ξ̄] κε□ ν̄ης̄ ρ̄ ρας̄ τ□ π□ λεως̄ ς̄
πολειτε□ αα□ τ̄□ο̄ς̄ κ̄ σ̄ται

98. [τεσσακοστ□ ψ]□ ροσ□ δημοσι□ νηδοθ□ σεταιο□ α□ το□προσ□ θηκαν□ π□σφμ□ των□ κ□ σκφραλ□ φλε□ ονο□ □ ν□ τειμευτητικ□ ι
ν□ μωι
99. [τ□ λουξεγραμ]μ□ νοϋ□ σφαλισμ□ νοϋ□ σαγωγ□μ□ξ□ δην□ ριά□ δ□ μισϋ□ ξαγωγ□δ□ξ□ δην□ ριον□ ν□ δημοσι□ νηζαμβαν□ τω□ α□ το□
100. [προσ□ θηκαν□ δ]ημοσι□ νηξ□ παρ□ το□ δ□ μου□ ν□ τελ□ ν□ ν□ πραξιν ργολαβ□ ρās □ ν□ τκαρπε□ εσθα□ ζηταε□ δο□□ς Οκτωβρ□ αις
δευτ□ ραις
101. [τ□ το□ Κρ□ νοα□ ρα]ρ□ [διευλυτε□ ν□ φειλ□ κω□ το□ ζοιπο□ ξ□ τεσιν□ μο□ ε]ξ□ δο□□ς Οκτωβρ□ καθ' □ καστον□ τοσο□ α□ το□
προσ□ θηκαδημοσι□-
102. [νης □ τ□ ν□ ν□]λων ε□ σπραξιν□ ργολαβ□ σαρισ□ κα□ □ νγα□ δημοσι□ [δικανοδοτε□ τω□ πικρ□ βα□ ο]φουρν□ ουΓα□ ο]δειλανο□
□ π□ τωτ□ ν
103. [προεστ□ τωπο□] α□ ραρ□ σπρατηγ□ .ν□ προθεσμ□ ατο□ χρ□ ματοξ□ δο□□ Ιανου□ ραρ□ ταιΠ□ πλιοξουλπ□ κιοξκουιρε□ νοξλο□ κιος
Ο□ □ λγιος
104. [□ Ρο□ φ]ως πατσιρ]οσ□ θηκαν□ λοξατ□ θ□ λασσακα□ κατ□ γ□ ν□ σαγωγ□καξ□ □ ξαγωγ□□ς ντ□□ς ρωκα□ λιμ□ νοϋ□ Αποικ□ Σαβαστ□ ς
Τρω□ δοξ□ τξ□-]
105. [ρηται □ νμ□ νη□ □]ποικ□ α□ τκαρπε□ ητατ□ λοιπ□ κατ□ τ□ ν□ μον□ ξ□ παρ□ το□ δ□ μου□ τελων□ αμισθ□ σηταπο□ ταπρο□ γγυον
□ τρισ□
106. [□ μ□ ρα]ς□ ξ□ γ]στα α□ ξ□ ψισθ□ σηται□ 'φ□ μ□□ν λλ□ ξαι ξεσταμ□ τε□ προ□ γγυοξ□ νημοσιων□ ανα□ τηκαρπευ□ σθααρ□ ν□
□ νγα□ καξ□
107. [□ ναδ□ χριξ□ δ□ μ]περ□ □ γγα□ ων σφαλ□ σασθα□ πικρ□ βα□ ο]ξουλικ□ ο]κουιρε□ νοΓα□ οθ□ αλγ□ [ου Ρο□ φ]ου π□ παω□ τ□ ν
προεστ□ των
108. [το□ α□ ραρ□ σπα]τηγ□ ,κα□ □ □ ξηγορακ□□ς π.ε□ δ□□ν Ιανουαρ□ παρ□ των□ π□□ τη□ ξ□π□ξ□ νκαρπευ□ σθα□ λοιπ□ κατ□ τ□ α□ τ□ ν
ν□ μον
109. [□ κ□ στ]ου τουξτιβ□ ριοξλα□ διοξ□ ρων□ β, Λε□ κιοξκαλπο□ ρνιοξ]ε□ σων□ πατσιπροσ□ θηκαν□ ν□ μ□ ραιξ□ κοστα□ ξ□ γγιστα□ ν
α□ θ□ [νηη

110. [ο λλ ξαι ξεστα δημοσι νης τ κελωνε αμισθως μενος ναδ χαις ο νγα σις δ μωι σφαλιζ σθω πικρ δαβερ ου Κλαυδ ου
111. [Ν ρωνος β, Λευκ δυΚαλπουρν οβιε σωνος π και τ προεστ τωπο α ραρ ου χαιο πενταπλο ο σου ν δημοσιων αν ρολα
112. [β σκαθ' ο καστον τφς κα ο πε δ ον Ιανουαρ πν τωπο ς ξ ος τεσιω ντκαρπευ σθατ λοιπ κατ τ α τ ν μον κ στου τους
113. [Λε κιοξανιος Γ]λλος, Κ ιντοΦαβρ κιος πατοιρος θηκαν οτιγπερ τ τελ το τωπρ δημοσι νην [π τρπον συνθ ται
114. [ο ς ν κ στεως γατ γις νηταν μιμον στωο α το προσ θηκαν ο κατ το τωπ ν μοφληφθ] [νε]χ ριοντο τδ ν [μ ρα]φρι κοντα
115. [τα ς γγιστά πλυθ, κα] ο μν ο πλυθ, το ο νεχυρ σαντος στωλε κιοθ αλ ρως ο λεσδγα οξ νναμ γνος πατοι προσ θηκαν
116. [ο π ταν..περ το] ν μοτο του μφισβ τησις νητα πταφ τηστρατηγο το δικαιοδοτο ντομεταξ ο Ρωμα και ο λλοεφν]ν
117. [δι γνωσις γωγ] τε δ σις στωο α το προσ θηκαν ς νοου κιοδο λον δο ληε ς παρχε αν Ασ αν σ γ ο ξ , γ πρ []ς
118. [δημοσι νην τ ν π]ροπον α το πογραφ σθαρ το τω ς φανερ ς ν τελων αι προγεγραμμ νος ο ς ν ποδημο-
119. [σι ν πο κχον ρινε]λων ας π ρχα τ σ μαο το π κοινων σφραγε αιφραγισθ ν ξαγ και ε σαγ τω ο ν ν ι τελω-
120. [ν μ δημοσι νημ τε π]τροπος ο π ρχ τε ν π γγιστα λε ς ν μεγ στην ρχ ο ν χ, παρ το τω πογραφ σθω
121. [ο α το προσ θηκαν]ταις νοου []κιον δο λον δο ληκατ θ λασσαε σαγ κα ο ξαγ , γ 'π σης στα σανε κατ γ ν ε σ γαγεν
122. [κα το νοουικ οιδο λου δο λης παξ ε σαγ γων. ο α το προσ θηκαν κογχυλ ωι στρ ωι χθ θαιλασσ ανεαρ ι χρ μενος]
123. [... .. μ ρος λοψφιδ τω ο α το προσ θηκαν ο θ ντην πτ ν κ στου τους σομ παρατηγ ν ξε ναι λλ-

124. [ξαι. □ δημοσι□ νης□ τ□ νελω]ν□ αν□ ξαγορ□ σās ναδ□ χαα□ □ νγα□ αις□ δ□ μωδικανοδοτε□ τω□ πικρ□ σκευκ□ οιΟ□ αλερ□ ου
Ο□ ολ□ ρου
125. [Γνα□ ουΚ□ νναΜ□ γνου□ πατ□ κα□ τ□ νστ]ρατηγ□ ντ□ νπροεστ□ τωντο□ α□ ραρ□ οῦ χρπο□ πενταπλο□ □ σουτ□ νδημοσιων□ αν
καρπευθησομ□ νην ξαγορα
126. [σ□ καθ' □ καστον] ταξα□ □ π[ε□ δ□□ν ανου]ρ□ ων□ ν γγιστά□ σομ□ νων τεσιν] ξ□π[ς νκαρπευ□ σθα□ λοιπ□ κατ□ τ□ α□ τ□ν]ν μον
□ κ□ στῶν τους
127. [... .. □ παταιροσ□ θηκαν] ς □ ν δημοσιων□ ανα□ τημισθ□ σητα□ π[ε□ δ□□ν Ιανουαρ□ πρ]ν των] π□□ τη
□ ξ□ ς
128. [π□ νκαρπε□ εσθα□ φειλ□ · πῶ λοιπ□ κ]ατ□ τ□ α□ τ□ν]ν μον] κ□ στῶν τους□ α□ το[προσ□ θηκανπερ□ □ Α□ τοκρ□ τ]κα□ σαρ
Σεβαστ□ ς □ π□ κρεινεν
129. [πρεσβευτ□ ν τελε□ ἄν ωμα □ Σαβαστ□ τ]□ κοιν□ π□ ς □ σ □ ἄς ν□ μαρ' α□ το[α □ τησαμ□ νων ν□ κτῆ □ν] ντ□ γραμ[εν πως
130. [Περγ□ μ[κατ□ τ□ ν □ ν ωμα □ Σαβαστ□ πεντε]τηρ□ δῶ τ□ λεία π□ ρχ□ μερ□τρν□ κοντ[ρο τ'] □ π□ κρεινον] τε πρεσβευτα□ ς □ ν□ κεν
□ □ ντ□ γραμην
131. [□ πως... .. □ λα]ἶ □ τελειο□ λιμ□ νοτρο□ τουῖ πεξαιρ□ μᾶι ταις □ π□τορ] ε□ σαχθ□ ντῶς□ σενεχθ□ ντῶς λους] νομα
132. [τι □ □ λλοσιν□ ξιδ□ ναῖ φειλ□ μῶ τε]]ε□ νος□ κατ□ τ□ ν□ μον□ δημοσιων□ ας □ γωγ□ στα□ π□τορ] □ ν κε□ ναις] ς □ μ □ ραις
ε□ σαχθ□ ντος
133. [□ ε□ σενεχθ□ ντος. τ□ λοφι□] ε□ σπρασσ□ · πῶ λοιπ□ κατ□ τ□ α□ τ□ν]ν μον] κ□ στῶν τους]Μ □ ρκοξειλαν □ ,ςΛε □ κιος
Νωρβ □ νος
134. [□ παταιροσ□ θηκαν] τ□ νελωνε□ αμισθωσ□ μενθς □ π[ε□ δ□□ν Ιανουαρ□ πρ]ν των] π□□ τη] ξ□π[ς νκαρπε□ εσθα□ φειλ□ κα] □ □ ν
□ μ □ ραις τ[δ] □ κα
135. [τα □ ς γγιστα □ ς μισθ □ σετα □ π[τ □ στρατηγ] □ ν □ προ □ γγυον] λλ □ ξαι ξ □ σπῶ λοιπ □ κατ □ τ □ α □ τ □ ν]ν μον] κ □ στῶν τους
Γ □ [g]
136. [Π □ ντιο]ετρ □ νιο]ιγρ □ νο]να □ ος □ κερρ □ γ]ιρ □ κλος □ παταιροσ □ θηκαν] μισθωσ □ μενος] τεσι □ ντω □ ς □ ξ □ τ]ς δημοσιων □ απο □

137. [τῶ λουτρῶ εἰς σῶμα, ἄς σπεραι τῶ κατὰ τοῦ τοῦ πῶ μὴν μεμισθωμῶ νηῖ, νοῦ τῶ ξαρπευῶ σθαῖ 'φῶ ῶ ῶ ρχῶ τῶ μισθῶ σεωφῶ εἰς δοῦ
 ῶ Ιανουῶ ραῖ ῶ γγ[σα]

138. [.....]ιος ῶ πατοπροσῶ θηκεν ῶ ταῦ τῆν δημοσιων ῶ αμισθῶ σῆταοῦ τοῦ τοῦ ταῦ μῶ μωι

139. [κατὰ τοῦ τοῦ κεφαλαῦ οἰοῦ μενοῦ] τῶ μεμισθωμῶ νηῖ τεσιῶ ξῶ π[ε] νκαρπεῶ εσθαῖ φειλῶ · τῶ λοιπῶ κατὰ τῶ αῦ τῶ νῶ μωι

140. [.....] αῖτοι προσῶ θηκαν τῶ δημοσιων ἀποῦ τῶ λουτρῶ εἰς Ἀσῶ μισθωσῶ μενοῦ αῦ τῶ νῶ μακαῦ
 κεφαλαῦ-

141. [οἰς τοῦ αῦ τοῦ χροῦ μενοῦ εἰς πρῶ αῦ τοῦ αῦ τῶ μῶ] μισθωμῶ νηκαρπεῶ εσθαῖ φειλῶ ῶ τῶ τῶ 'φῶ ῶ ῶ ρχῶ τῶ μισθῶ σεωφῶ τῆς
 παρατηρηθῶ π[ε] δῶ ν

142. [ῶ Ιανουαρῶ ῶ νῶ γγιστά σομῶ νῶ π[ε] τῆ ξῶ π[ε] νκαῦ τοῦ τοῦ προῦ γγυονῶ νῶ μῶ ραῖ κονταῦ εἰς γγισταῦ αῦ εἰς νῶ
 νῶ μωῦ τῶ αῦ ρῶ ριον

143. [τῶ προῦ γγυοκελεῦ ῶ ποθῶ σθαῖ εἰς εἰς τῶ] γοῦ πρῶ τῶ ποῦ Κρῶ νοῦ ραρῶ ῶιλλῶ ξαῖ ξεσπῶ λοιπῶ κατὰ τῶ αῦ τῶ νῶ μωι
 ῶ τοῦ κῶ αῦτου

144. [Λοῦ ιοξάλπο ῶ ρνιοῦ] εἰς σῶν Ἀῦ λοῦ Δουκῶ νιοῦ μινος Ἀῦ λῶς Πομπεῦ οῦ Παυλλεῦ νοῦ π[ε] μεληταῦ τῶ δημοσῶ ῶ π[ε] προσῶ δωπ[ε]ροςῶ θηκανῶ
 μισθωσῶ μενοῦ [π]

145. [τοῦ δῶ μοῦ] αῦ τῆν δημοσιων ἀπ[ε]] ῶ νῶ Ιανουαρῶ ῶ νῶ δεκῶ κ[ε]αρπεῶ εσθαῖ φειλῶ τῶ εἰς πρῶ αῦ τοῦ προῦ γγυοῦ οῦ αῦ
 πρῶ γμωῦ

146. [ῶ γγυῦ σασθ[ε]ινῶ · καῦ ῶ χροῦ πενταπλοῦ ῶ κῶ νοῦ] κεφαλαῦ οῦ καθ' ῶ καστοῦ νιαυτῶ μισθῶ σακαῦ τῶ ῶ ρωνοῦ] ξεβαστοῦ
 Γερμ[ανικοῦ]

147. [ῶ πῶ κρι[ε]αῦ τῶ νῶ π[ε] μελητῶ τῶ προσῶ δῆν δημοσῶ ῶ ποθῶ σθαῖ φειλῶ · τῶ ῶ τιγῶ μ[ε]μισθῶ τῆν νηταμεταξῶ τοῦ ταυ[.....
]

148. [.....]. ῶ π[ε] τρῶ ῶ ρωνοῦ] ξεβαστοῦ τῶ αῦ εἰς παρχεῦ ῶ σφηγουμῶ π[ε]ροσηναοῦ[.....
]

149. [.....] ται. ῶ τῶ δημοσιων ἀναῦ τῆμισθωσῶ μενοῦ τοῦ σοχρῶ νον[.....
]

150. [.....]σι νηκατηνησεκαταντησειη ε τι δ λαπονηρ πο επ[.....]
151. [.....]ου δημοσι νηξ ψεται παρ τ ν π δη[.....
....]
152. [.....] μελητ ν δημοσ ωπροσ δωδια[.....]
153. [.....] ιη δ λαπονηρ πινος α φο.....]
154. [.....] ν μωι τφθ.....]

Oxford'daki Colloquium Katılımcılarının Edisyonuna göre:

1. [Κοῦ νταΜανλῶ ἀρκοιτῶ ἀτα]ορνεῖ νοΠοπλῶ ἀΠετρωνῶ ἀΝῶ γρωῖ πῶ παρζῶ ζεῖ δῶῶν Ιουλῶ ὠν
2. [ῶ κγεγραμμῶ καιῶ ῶ ντιβεβλημῶ νῶν νῶ ῶ μηι... .. τῶ] ξῶ Ιουλῶ βασιλικῶ ξῶ γραμματοφυλακῶ ὠῖ πιμελητῶ τῶν ῶ δημοσῶ ὠν προσῶ δωνῶ ῶ λτων
3. [τῶ νῶ πιμελητῶ τῶν ῶ δημοσῶ ὠπροςῶ δωνῶ αῶ ξῶ γγεγραμμῶ]νον τῶ ῶ πογεγραμμῶ ·νῶνῶ λωΠομπηῶ ὠΠαυλλεῶ νοιλουκῶ ὠΚαλπουρνῶ ὠι Πεῶ σωνΑῶ λωΔουκινῶ ὠι
4. [Γεμῶ νοῖ πιμεληταῶ τῶς δημοσῶ ὠπροςῶ δωνειμευτητικῶ μῶ]ισθῶ σεωξῶ τουαῶ· δημοσιωνῶ αῶ· κηρῶ αῶ· κατῶ πῶ βεβαῶ ὠδῶν ρωνοΚλαυδῶ ου Καῶ σαροΞεβαστοῶ Γ[ερ]-
5. [μανικοῶ, ῶ ρχιερῶ μωξῶ στοῦ πῶ τῶιδ', δημαρχικῶ ξῶ ξῶσῶ αῶ] η Αῶ τοκρῶ τοθπατρῶ πατρῶ δααῶ κατῶ δῶ γμαυγκλῶ τοῦ πινῶ φῶινεκῶ τελῶ νῶ Ασῶ· ῶς[ῶ]
6. [... .. ca 46]. Εἰ τῶ αῶ τῶῶν πιμελητῶ πρῶ ηῶ Καλανδῶ Μαῶ ὠν ξῶ πινομῶ δῶινεκῶ ῶ τοῖλομιτῶ ου Δεκιδιανο[ῶ]
7. [ταμῶ σαῶ ραρῶ παρῶ δημοσιωνῶ αῶ' ῶ παρχεῶ ῶς σῶ κῶ]α δημοσιωνῶ αῶβῶ γῶ δῶ εῶ· νῶ μοξῶ λουξῶ Ασῶ αῶς σαγωγῶ καςῶ ῶ ξαγωγῶ ς κατῶ τε γῶ καῶ κατῶ θῶ λασσαν
8. [ῶ τιφαραπῶ ντιοξῶ Ασῶ ῶς στῶ ὠνῶ τινῶ τεξῶ ρῶ]Καππαδοκῶ αῶΓαλατῶ αῶΒειθυνῶ αῶ Ασῶ ῶωνῶ ουσιναῶ τινῶ τεξῶ ρῶΚαλχαδονῶ ὠν Βυζαντῶ ὠν ντῶ τῶς ν
9. [τῶ ξῶ παρχεῶ ῶς Ασῶ ῶς ρωξῶ σῶ· ν· τῶ κ]ατῶ θῶ λασσανῶ σαγωγῶ καςῶ ῶ ξαγωγῶ ς σῶτῶ μαπῶ ντουῶ σῶ τῶ ποικατῶ δῶ γμα συγκλῶ τοῦ κατῶ νῶ μον
10. [ῶ κατῶ δῶ μοιῶ ρωσιν·]ΑΤΟΝ [τῶ]ελωνεῶ αῶν κμισθῶ ,σαῖ νοῶ τοιξῶ τῶ παιξῶ ῶ κατῶ θῶ λασσανῶ σῶ γηται ῶ ξῶ γηκατῶ πῶ ραν
11. [καῶ ῶ ῶ κατῶ γῶ εῶ σκομῶ ζητῶ]ι σελαυνητακῶ]αῶ ῶ ῶ κατῶ γῶ νῶ κκομῶ ζητῶι ξελαῶ νητῶι ξῶ γητῶι τεσσαρακοστῶ μῶ ροξῶ ι τελῶ νηιδῶ τῶι Vac.

12. [□ π□σφμ□ των νδρε□ ωθηλε□ ων κτ□σαμ□ τήνπαιδαρ□ ωκορασ□ ωμ□ τι πλε□ ον□ λουζ□ κ□ σκαραλ□ θηναρ□ ωπ□ ντιδ□ ναι
□ φειλ□ .τοι
13. [□ περ□ νις ε□ ξι□ ντον□ ξ□ γεσθαί λληπρ]□ το□ π□ λιΚαλχ□ δοναπαρπλε□ σατ□ τελ□ νηι□ □ πιτρ□ πωι το□προσφωνα□ τωκα□
□ πογραφ□ σθωι
14. [□ περ□ νις □ ξι□ ντου..... ε□ σ]εσθαι μ□ λληπρ□ το□ π□ λιΚαλχ□ δοναπαρπλε□ ν□ τελ□ νηι□ □ πιτρ□ πωι το□προσφωνα□ τωι
κα□ □ πο
15. [γραφ□ σθω□ □ νις κατ□ θ□ λασσαν□ σ□ γ□□ ξ□ ,γ□ τ]□ πλο□ ον□ ποστρεφ□ μω τ□ ,ν□ □ κατ□ γ□ ν□κφ□ ρ□□ □ κβ□ λε□ ζ□ τ□ ρους
τ□ πουζ□ ποστρεφ□ χτω ριν
16. [□ ποστερ□ σεωζ□ λουζ□ □ δ'ν□ πεν□ ντων□ το]ζτις ποι□ σ,□□ 'π□ σηζ□ ν□ μοζ□ σχυ□ τω σανε□□ ναπ□ γραφον φερεν□ π□ορ□ □ νις
πρ□ γματοζ□ παξ
17. [τ□ λοζ□ τελ□ ν□□ □ πιτρ□ α□ το□κατ□ θ□ λασσαν□ γ□]ν ε□ σκομιζομ□ ωου □ α□ τ□□ς νθρωποζ□ π□τορ□ α□ το□πρ□ γματοζ□ δευτ□ ρου
τ□ α□ τ□□ ιτα□ α□ τ□ ι
18. [τελ□ ν□ε□ σαγωγ□τ□ζ λορ□ διδ□ ναί φειλ□ τω]ν μ□ □ ξι□ ντοπλ□ ηι□ □κατ□ θ□ λασσαν□ γ□ ν□ ξ□ ,γ□ ζ□ ξαγωγ□τ□ζ λοθιδ□ τω
□ π□ορ□δ□ □ ν
19. [τις πρ□ γματοζ□ παξ□ τελ□ ν□□ κκομιζομ□ ωου □ α□ τ□□ς νθρωποζ□ π□τορ□ α□ το□πρ□ γματοζ□ δευτ□ ρου□ ξαγωγ□τ□ζ α□ τ□τελ□ νηι
τ□ α□ τ□□ ιτει
20. [τ□ λορ□ διδ□ ναί φειλ□ τω □ μ□ν ε□ ξι□ ντοπλ□]ηι. □ □ χθ□κογχυλ□ αθαλασσ□ ωιααρ□ χρ□ μενος□ ε□ κοστ□μ□ν ροζ□ λουθιδ□ τω
□ νιο□ κλο□ [θ]
21. [μ□ τις δ□ λπνηρ□ □ ναπ□ γραφον φαιρε□ μω τ□ε]κευ□ τω□ λουστερ□ σεωζ□ ριν□ □δ□ν τις □ πεναντ□ τον□ τοιποι□ σ,τ□ □ νιοκα□
τ□ πρ□ γμω□
22. [τελ□ νοι□ στω.....]ας ε□ σαγ□ κω□ □ ξαγ□ . τω □ τ□ν τ□ε□ σ□ γ□□ ξ□ κατ□ θ□ λασσανρ□ τ□ τελ□ νηι
□ πογραφ□ σθωι□ □ ζ
23. [τ□ ποπ□ σπο□ ζ□ πογεγραμμ□ νδις ερ□πρ□ τ□]Π□ ντοΚαλχ□ δονΔασκυλε□ ωι□ Απολλων□ πρ□ τ□ □ Ρυνδ□ κω□ ματ□Κυζ□ κωΠρι□ π□
Παρ□ ,□Λαμγ□ κ□

24. [□ β□ ,δΔαρδ□ ν□Σιγε□ ,□ λεξανδρε□, □ μαξ□ ,τ□]σσ□, Γαργ□ ρωΠοροσελ□ νη□ Αντ□ νδρῶι Αστυρ□ , οἰς Αδραμυτε□, ᾠι Αταρν□, Πιτ□ νη
□ Ελα□, Μῦρε□ νημ□ π□ λαι
25. [.....Κ□ μ□Φωκα□ ,□ ρ□ ρῶα□ ρν,Κ]ολοφ□ ,νΓ□ ω□ Εφ□ ,αἶφι□ νηρ□ τ□ Μαι□ νδροστ□ ματΜειλ□ τ□ Ι□ ,σωι
Βαργυλ□ αιξερ□ μωι
26. [□ λικαρν□ σΔΜ□ νδ□Κν□ δ□Φ□ σκ□Κα□ ν□ τταλε□, □ σπ□ γβΠ□ ρηηΜαγ□ δωΦασηλ□ δΣ□ διΚορυφ□ ι□ κατ□ γ□ ε□ σ□ γῶντο□ τοις
το□ τ□ ποιπροσφω-
27. [νε□ ταα□ □ πογραφ□ σθω σ□ ε□ νελ□ νιον□ □ ντ□τ□ζ □ ρ□ πρ□ τ□ βασιλε□ αζ□ □ λευθ□ ρων□ λεων□ □ θν□□δ□ μων□ π□ ρχ□ π□
το□ τελ□ νου□ □ πι
28. [τρ□ που□ το□□ ε□ α□ τ□φανερ□ ε□ π□το□ τελων□ ου]κε□ νοχωρ□ δ□ λοπονηρο□ προγεγραμμ□ νοξ□ □ πεκατ□ το□ τον□ ν□ μον
□ πογρ□ φεσθαι
29. [δε□ σεπο□ τῶ ε□ σ□ γῶν πογρ□ φεσθαι φειλ□ κω□ μετ□ τ□ □]πγρ□ φεσθα□ σαγαγε□ εντ□ τ□ λοξ□ ξηγορακ□□ς υ□ ε□ π□ λεσκα□
τ□ ποιε□ ν□ π□ ε□ κμισθ□
30. [σεως ν□ μ□ διατεταγμ□ νον□ , φροντιζ□ τῶ πωξ□ κ]ατ□ θ□ λασσακα□ □ κατ□ γ□ ε□ σ□ γῶν□ ξ□ γῶν τελ□ νητροσφων□ κα□
□ πογρ□ φηται □βον□ ληται
31. [□ να□ τατα□ π□ λεσι□ σαικα□ τ□ ποιπροσφων□ φως□ □ πογραφ□□φ□ κ□ σεως ριν□ ν□□ ν□ πο□ κῖον χ□ , τῶ 'φ□ α□ τε□ ν□ ερ□ ι
ο□ τε□ τεμ□ να□ τε□ ν
32. [τ□ π□□ ν□ π□ σται.....]παραφυλακ□ ε□ χ□ τωσανρ□ ποταμ□ δ□ □ Ρυνδ□ κῶι□ απαραφυλακ□ ν□ ε□ ν□ ποξ□ ε
□ ηαρχε□]ατα□ ηη]
33. [□ π□ ρχ□□ που□ δ□]προσφων□ σαε□ το□ τ□ ποιτ□ο□ τοιθαλ□ σσημι□ πρ□ σκειταπο□ των□ ν□ κ□ σῆαμ□ νῖ□ νμ□ απαραφυλακ□ ν
□ κερι□[δο]υ□ □ ν
34. [βο□ λωνται□ χ□ τωσαν□ λουφ□ σπρ□ ξεως□ ηι□ κα□ □ π□τ□ ε□ γχιθαλ□ σσδῶ□ παραποντ□ αξα□ περ□ το□ ε□ λευθ□ ρουξ□ ρουφ□ ε
□ παρχε□, ας □βουλων-
35. [ται, □ 'φ□ □ πο□ κῖον που□ προσφονε□ δε□ □]γ□ τερον□ ν□□ ν□τ□ζ□ πομ□ κοποδ□ τρι□ κοντῶ□ κοδομημ□ νῶντερ<ι>πεφραγμ□ νον
□ χωσικα□ □ 'φ□ μ□ τε

36. [□ κοδομημ□ νδν□ ν□ □ ρι□ τε□ νεμ□ νεμ]□ τε□ ν□ ποι□ νετ□μ□ τε□ γγυτ□ ρωι ποικ□ ποι□ ν□ νεν□ κοντα□ πο□ κτην□ τερον
□ π□ ρχ□ κοδομημ□ νον
37. [το□ τ□χρ□ σθωσαν□ □δ□ν□ ν□ οσ□ κωδ□ μασι□ ζεμ□ ν□ γγυτ□ ρωι□ χειποδ□ ν□ κατ□□ν κοδομημ□ νδν□ χ□ τωσαν□ τε□ ν□ κ□ωστ□ ν
παραφυλακ□ πο□ των
38. [πλε□ ους.].ΝΩΝ□ χ□ τωσαν 'φ□ τ□ παραφυλακ□ νο□ των□ μεταξ□ δι□ στημα□ γδο□ κοσπαδ□ ων
□ στα□ κτ□τ□ς ν
39. [προγεγραμμ□ νων□ πομ□ τις παραφυλακ□ □ στα□]τε μ□ ν□ ττωπαραφυλακ□ □ π□παραφυλακ□ με□ ζονοτσοσαρ□ κονταπαδ□ ωμηδ□ □ ποτ□ ρω
τ□ ν□ ζ□ παρχε□ ας
40. [□ λευθ□ ρων ρων□ κ□ σαπαφυλακ□ τετ□]ρον σταδ□ ωδιεστηκ□ τω□ □μ□ν τεελ□ νημ□ τε□ π□ τροκωτ□ το□ τον□ ν□ μον□ α□ τ□, θι
□ πς προσφων□ ση
41. [κα□ □ πογρ□ φηρα□ το□ ε□ σ□ γειν □ω]ο□ τ□ π□ ρχ□ τι□ π□ λι□ γγιστ□ κε□ νωι □ π□ π□παρ□ τ□ □ α□ τ□τ□ μεγ□ στην□ ρχ□□ νχοντι
□ πογραφ□ σθωσαν
42. [□ ξατ□ τ□ ν□ μοδε□. □ □κατ□ τ□ ν□ ζ□]μισθ□ σεω□ μομ□ □ διατεταγμ□ νοπαρ□ τ□νι δε□ ποιε□ σθα□ ζ□ πογραφ□ □ς □τινες
παραφυλακα□
43. [□ □ λιμ□ νι□ περ□ το□ ζ□ λευθ□]ηρ□ ρου□ ζ□ παρχε□ □ας σια□ τινε□ νο□ τωπαραφυλακα□ δ□ ο□ γγιστα□ το□□ς π□ ρχω□ιν κε□ νωι
τ□ α□ πα□'ο□
44. [τις. μ□ λλει□ ξ□ γειν□]□ γειν□ μελλ□ σει□ π□□ ποτ□ ρι□ νο□ των□ παραφυλακ□ θελ□ σ□πρ□ το□ □ ξ□ γεινε□ σ□ γειν
προσφωνε□ τωα□ □ πο
45. [γραφ□ σθωνας. □ μ□ ν□ τις βο□ λητη□ ξελ□ σθαιε□ σαγαγε□□ν□ ξαγαγε□κατ□ θ□ λασσαν□ τε □ κατ□ γ□ ε□ σ□ γ□ε□ σελα□ ν□
ε□ σκομ□ ζ□□ ξ□ γ□□ ξελα□ ν□
46. [τ□ πραγμ□ τωτο□ των□ τε□ μηφ□ τειμ□ σθω□ μ□ ·ν□ ν□ στασθα□]το□ του□ σταθμ□ ν□ δ' □ ν□ ριθμηθ□ δ□αι]το□ του□ ν□ ριθμ□ ν
□ ρθ□λεγ□ τ□□ □ ν
- 47 [δ' □ παν□ ντα□ τον□ τοι□ νητα□ πρ□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοπο□ τελ□ νο□ στωαθ□ λο□ π□ νε□σις στα□ τελ□ νο□ □βον□ λητα□ □ νιον
□ γορασμ□ νδν χειν

48. [τ□ ε□ σ□ γοντα ξ□ γοντα□ 'φ□ τ□ □ ργ□ ριων ντ□δυε□ ν□ μερ□ειν λυτ□ δει φαιρεθ□ ντοξ□ τ□ λουξ□ □ τις κατ□ το□ τον□ ν□ μον δ□ προσφων□ σαι
49. [κα□ □ πογρ□ ψασηρα□ α□ τ□τ□ξ□ εξ□ σαγωγ□□ξ□ ξαγωγ□οξ□ τοξ□ ξ□ □ ν□ που□ μβ□ ληπα□ ξαιρ□ ταε□ σ□ ,γ□ ξ□ ν□ ποξ□ γγιστα □ κε□ νωιπ□ ρχ□ που□ ν
50. [δ□ □προσφως□ σακατ□ το□ τον□] w□ μον□ κε□προσφωνε□ τωο□ δ□ □ νις □ πογρ□ ψητα□ τειμ□ ζηταε□ σαγωγ□, ν□ κε□□ παξ □ πογραφ□ σθα□ ε□ σ□ γειν
51. [ε□ σφ□ ρβω□ λητα□ τε□]πωθεν το□ τ□ που□ κε□ νου□ ν□ πογρ□ ψημακρ□ τεροποδ□ πεντακοσ□ ων□ ξαιρε□ σθα□ τε□ μβαλλ□ σθα□ τε □ ξαγ□ τω
52. [μ□ τε□ λλοθεν□ ο□ □ προσ]φων□ σ□□ □ πογρ□ ψηβα□ λεσθα□ αυτ□□ν μβαλ□ σθαι□ ξελ□ σθαιδ□ □ ν□ πεναντ□ των□ τοιξ□ νητα□ πρ□ γμα□ κε□ νο
53. [κα□ τ□ □ νιοτο□ τελ□]ου □ στω□ ναπ□ γραφηδε□ ξ□ μβαλλ□ σθαδ□ □ ξαιρε□ σθαδ□ □ ξαγ□ μω□ τα□ νυκτ□ ξ□ μβαλλ□ σθαδ□
54. [□ ξαγ□ , τ□ τε□ κτ□ τ□ ντρογεγραμμ□ νωκ□ πων□ μβαλλ□ σθαδ□ □ ξαιρε□ σθαδ□ □ ξαγ□ πηδ□ κατ□ γ□ νε□ σβαλλ□ πηδ□ □ κβαλλ□ μηδ□
55. [□ ξαιρε□ σθαδ□ □]ξγ□ τω□ □δ'ν□ πεναντ□ παντο□ τοιξ□ νητα□ πρ[□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοτο□ τελ□ νου□ σθα□ □] μ□ το□ το □ π□ ρχ□ π□ τερον□ ν□ τελ□-
56. [νης θ□ λ□□ γωγ□κα□] □ νεχ□ ρου□ ψιξ□ στω□ υ□ ξ□ ν□ ποιξατ□ [το□]τον τ□ ν□ μονελ□ νιοδημοσι□ νου□ π□ ρχ□ νο□ ξ□ ποις το□ τοιξ□ λοξ□ μισθ□ ν
57. [δημοσι□ νηξ□ □ π]τροπος λαμβαν□ τω□ ξ□ ν□ πεναντ□ πωτο□ τοιξ□ β□□ ποι□ σ□□ 'φ□ τις λ□ β[□] □ σου□ ν□ τ□ □ πεναντ□ των□ τοις γεγον□ ,ξ□ τ□ τε πρ□ -γ
58. [μα □ κε□ κα□ τ□ □ νιοδ]ιακεκρ□ σθα□ το□ χρ□ ματοσο□ του□ νεχ□ ρου□ ψιξ□ στα□ τοιξ□ πραγμ□ τωτο□ των□ λοξ□ □ στα□ τε τις διδ□ να□ φειλ□ τω
59. [□ περ□ νινες δημ□ φων δ□ μου□ Ρωμα□ φιν ρωσικα□ □ □ θε□ ου□ νεκεκρ□ γματοξ□ δημοσ□ ωχ□ ριπραγμ□ τωδ□ μου□ Ρωμα□ των□ ξ κομ□ ζωσι□ □ γωσιν

60. [κα□ □ □ πρ□ ς□ χ]ρ□ σιν□ τε| γωσιν□ φ□ φσιν κα□ □ □ ς□ διατροφ□ ν| χωσιν| κε□ νης νεκεν| πορε□ αχωρ□ ξ□ λοπονηρο□, □ □ ν
τ□ τι τ□ δημοσ□ ων
61. [πραγμ□ των| νεκεντο□ δ□ μου| Ρωμα□ δημ□ σιαφ□ ρητα□ π□τερχαλκο□ κα□ □ ργ□ ραχαραγμ□ νονομ□ σματ□τες□ ριθμημ□ γδου π□ ρ
τε νε□ κς□ σκευ□ ιν
62. [νε□ ς□ □ τις πωλ□]σ□ □ πιπρ□ σκ□τ□ λογ□ διδ□ τω| π□σφμ□ τωκα□ κτην□ ,ν| περ| ς□ κοθεν| γωσιν| παραπ□ μπωσιπρ□ ς□ ν| δ□ αν
χρ□ σια□ της□ ς
63. [πορε□ αγ□ ριν□]π□ βυβλ□ ωνδ□ λτωνγραμμ□ των□ νγρ□ φων| π□ τφ □ ποδημ□ τωα□ δακτυλ□ ωω□ γρ□ σθαε□ □ θασιν ν□ ι
□ ποδημ□ ται| τη| χα
64. [δ□ λοπονηρο□], ο□ ς□ διατρ□ φωντατρατι□ της| να□ της □ ντιστρατι□ της| ντινα□ ,της ς| ν| <πορευ□ μενος|πραγμ□ των| νεκεδ□ μου
□ Ρωμα□ , ων ς□ ν
65. [..... □]| νιο| αμβ□ ν, □ περ| ν| περ□ ς| ν| δ□ χφ| σικομ□ ς, □ τε □ χρ□ ται| τε| ν| κε□ νωι| στρατε□ μα| ς □ ν
πορε□ ητατ□ λο| ς□ -]
66. [των μ□ διδ□ σθακα□ □] □ ν φ□ βοπολεμ□ ωχ□ ρις□ σηγμ□ νον| ξηγμ□ νον π□ ρχ□ □ μηκ□ τ| χρ□]σιμον □ π□ ρχ□ θον| τ□ π□ τραν
□ □ χρυσο□, □ ργ□ ρου
67. [..... .σιδ□]ρου, μολ□ βοιχυρσοχ□ λκου| νεκεν| ι ρυγμ□ , να□ των| τι | φ□]ρηται τ□ λογ□ διδ□ ταμηδ□ μ□ ν| δατος| λος| φειλ□ .τω
□ πο□ κια
68. [κα□ στ□ θμου| βασ|]λικο□ ρ□ βασιλε□ ς| Ατταλο| μ□ ναϊς □ τελων□ αγ□ ριν| φ| □ [δ]ημο[σι□ νησο□[τως] καρπευ□ σθαπα□ τ□ τε
□ πο□ □ α| παραλ□ β□
69. [τ□ □ σομ□ δημ|]οσι□ ν□ νδρ□ □ς γαθο□ πικρ□ παραδιδ□ τωα□ τινεφ□ λεις| □ θνη| π| Βασιλε□ □ Αττ[ωλ| Ε|]μ□ νουφ□ □ ο| κ
□ γ□ νον| ς □ ς| ποις|
70. [μερ□ δι| ς| σ|]ς αελ□ νηατ□ τ□ ν□ μισθ□ σεωξ□ μον| πογρ□ ψασθηροσφον□ σαδε□ σετο□ των| ν| κ□ σπη| λαπρ□ θαλ□ σσημ□ ς
τ□ προς-
71. [φων□ σα| □ λ|]φρ□ φεσθα| καστον| πο□ κμαν| κοποδ□ νεσσαρ□ κονταπ| τοποδ□ νεσσαρ□ κοντα| δημοσ□ ω| πα| σ| μ□ τε| ν
□ ερ| μ| τε

72. [□ ν□ π□□ ν□ κ]ά□ τ□ πελ□ νη□ κοδομ□ δαι ξ□ στο□ πρ□ γματοδεκ□ ταξαρπ□ ν□ ρ□ τριποριζομ□ νων ι π□ μπου□ νονα□ □ λα□ ου
τ□ δημοσι□ νιδ□ δοσθαι
73. [δε□ □] □ ων νεκεντο□ τοντε τ□ >δημοσι□ νηκαρπε□ εσθα□ τ□ λος□ ζ□ ξεμ□ σθωσων□ κιος□ Οκτ□ ονιδς□ ιοδ□ ρ□ λκος□ ττας□ πατοι
□ ξ□ Ασ□ εας□ ζ□ Ασ□ αν
74. [□ □ ν□ ξ□ γητῶι]δ□ γηται□ 'φ□ μ□ □ π□□ ποστερ□ ρει□ λλοτο□ τ□ λουτο□ τογ□ νηται□ μετακομιδ□ ι δι' α□ τ□□ πρ□ γμά□ π□τορ□ του
τ□ λαξ□ διδ□ σθω□ ς
75. [□ κα□ □ περ□ νη]μοσι□ νης□ ζξ□ Ασ□ εις□ ζ□ Ασ□ αν□ σαγ□ γ□□ ξαγ□ ,γδ□ τ□ λοζλο□ κιος□ Οκτ□ ονιδς□ ιοδ□ ρ□ λιδς□ πατοι
□ ξεμ□ σθωσαν□ π□τορ□ των□ λαξ□
76. [διδ□ σθωκα□] □π□ ρλο□ οικα□ τ□ νο□ πλο□ οσκευ□ κα□ □ π□ δρ□ λωκα□ □ ν□ π□ ντων□ ζ□ ν□ □ ζ□ νο□ κοθεν□ γωσιν□
παραπ□ μπωσιν□ π□βυβλ□ ων
77. [δ□ λτωκα□ π□ ψ]ων ο□ ζ□ γρ□ μματφεγραμμ□ να, κα□ □ 'φ□ □ διατρ□ φωντα□ π□τερκτην□ ν□ περ□ τις ο□ κοθεν□ γ□τα□ τηξ□ ριν□ ς
πορε□ αξ□ π□τορ□ των
78. [τ□ πραγμ□]ων τ□ λοξ□ διδ□ σθω□ τις□ γ□ □ ξ□ Ασ□ εας□ ζ□ Ρ□ μαφ□ τ□ γεωρυχικ□ ν□ μον□ ξ□ γητῶι π□τ□ρ□ ζ□ τα□ τηςκευ□ τε,
□ σ□ ζ□ α□ τ□□ π□ ρχ□
79. [τ□ τελ□ ν[δι]δ□ των□ κατ□ λα□ τρων□ σσ□ ρια□ σσαραλε□ ον□ π□τ□ρ□ πραγμ□ τωπο□ τωπ□ λοξ□ □ φειλ□ σθω□ □τις□ πεναντ□ ον
το□ τοξατα-
80. [σχ□ τα□ τα□ σκευ□] δ□ λωπονηρ□ ι□ στα□ γ□ μ□ παρενεχθ□ να□ τε□ σον□ ν□ κατεσχημ□ νοντο□ του□ τελ□ νης□ παρακομ□ ζοντι
διπλο□ □ νοχος□ στω
81. [κα□ το□ χρ□ ματφ]στο□ του□ νεχ□ ρου□ ψις□ στακοινωνο□ το□ τ□ γεωρ□ χια□ ργολαβηκ□ .σιν□ τις□ χ□ ρα□ π□γν□ μ□□ □ ζουσσ□ τα□
□ Ρωμα□ δων□ μου□ π□ ρχ□
82. [ο□ ζ□ ν□ □ □ τις□ κ]ς□ χ□ ραα□ της□ ο□ κ□ πρς□ τ□ ν□ δ□ χρν□ σιν□ χ□ ραντα□ την□ ο□ κ□ πρν□ τ□ ν□ δ□ χρν□ σιν□ ξ□ η□ε□ σ□ ,γ□
□ π□τορ□ του□ λαξ□ σαγωγ□καξ□
83. [□ ξαγωγ□μ□ξ□ διδ□ σθ]ω□ ζ□ κωνθ□ κηγενομ□ νημετ□ □ Ρωμα□ ων□ λος□ ξαγωγ□□ξ□ σαγωγ□τινων□ πραγμ□ τωδιδ□ να□ δε□, ο□ τοι
το□ των□ πραγμ□[των]

84. [τ δημοσι ν τ τ λογ] διδ τωσανλο κιοξ λλιοφνα οδ ντλοζ παταπροσ θηκαν τις πρ τ ν δ χων σια τ ην ν χ ραν τ π λι[ς]
85. [πολιτε αγ τ σ σταμε σ κικλε ωνε ε σκομ ,ζ π τρ του λογ διδ τώ τε ν ξ κε της χ ραζ τ π λεωζ ς πολιτε αγ τ οζ κ σται
86. [ε τε σ η]τε ε σκομ ,ζ πογραφ σθω π τφ του λοφιδ ναί φειλ . πα το τοιο πρ γματοζ σπερ νόιπ ν πραγμ των γωγκα ν νεχ
87. [ρου λ ψιζ σθω π πς κατ το του w μον πογρ ψηκαπ τ τε μισπο πρ γματοζ του τελ νη λας λυτε . τω ον ταμ ποι σ,τ διπλ
88. [τ λοφιδ] τω κα το πρ γματοζ του πελ ν γωγκαι ν νεχ ρου ψιζ σταΓ ιοφο ρνιοφ ιοξειλαν ζ παταπροσ θηκαν α τινεπολιτε αι
89. [κα π τινα]θη κα ο τινεζδ[]ρ ε σιν ξωδιοικ σεα> Εφεσ κα π ξωδιοικ σεωζΜειλησ ασκα π ξωδιοικ σεωζ Αλικαρνασσ καζ ξωδιοικ-
90. [σεωζ Συμυρν]α ακα π ξωδιοικ σεωζΠεργαμην ζα π ξωδιοικ σεωζ Αδραμυτικ κα π ξωδιοικ σεωζ Ελλησποντ κα π ξω διοικ σεωζΑρδιαν ς
91. [κα π ξωδιοικ] σεωζΙβυρατικ ζα π ξωδιοικ σεωζ Απαμην καζ π ξωδιοικ σεωζΣυνναδικ ζα π ξωδιοικ σεωζΑυκαονικ ,ζ cm π α τα γοραε σιν
92. [δικ ,νε τε] το των θιοικ σεωπ λειζ θνηδ μου μω δ μουκρ σει συγκλ του γματι χ ρτι> Α τοκρ τορκα σαρος Σεβαστο δημαρ-
93. [χικ ζ ξησ αζ να[τε ψ τ ν δ ων ρων λοφιδ σιμ τε ντ τζ ν δ ων ρωπορρ τεροσταδ ων κτ παραφυλακ ν π χωσιν πεξε ρηνται
94. [ε τε διοικ] σων π ψ σ]ι α προγεγραμμ νων τεραε σιν παρχε προσνεμεμη ναα τα πολιτε οκα τα τα π θνηκα ο τω δ μα λος
95. [ντ τζ ν δ]ων ρω[ο] δ σουσιω παραφυλακ μακροτ ραπαδ ων κτ πιδ ξογται νε το ζ ραιφ τινεζ μορο τσ ς ο τωζ πεξ ρμ νοις

96. [ο δημοσιονη καθ [ο ν]πραξια Ασ ται λουξ σπρ ξαξ ριπαραφυλακ ξαθιστ ταια τ λη σπρασ τω ξατ το τον ν ν μοδε. ο
97. [α τοπρος θηκν·πραγμ τωΘ ηδ Παλλωνσυγκλ τοδ γματι τ λδια δοται σ πλε οθηναρ ωμυρ ωντο των νπραγμ των
98. [τεσσακοστ ψ]ροξ δημοσι νηδοθ σεταιο α τοπρος θηκαν π σφμ των κ σκφαλ φλε ονο ο ν τειμευτητικ ι ν μωι
99. [τ λουξεγραμ]μ νου σφαλισμ νου σαγωγμξ δην ρια δ μισυ ξαγωγδξ δην ριον ν δημοσι νηξμ> λαμβαν τω α το
100. [προς θηκαν δ]ημοσι νηξ παρ το δ μου ν τελ ν ν πραξιν ργολαβ σαξ ι ν τιαρπε εσθα ξηταε δοξς Οκτωβρ αις δευτ ραις
101. [πρ ξ α α βφ] διευλυτε ν φειλ κω το ξοιπο ξ τεσιν μο αξ δοξς Οκτωβρ καθ' καστον τοφ α τοπρος θηκαν δημοσι-
102. [ν ης τ ν ν]λων ε σπραξιν ργολαβ σπρισ κα ο νγα δημοσ [δικανοδοτε τω πικρ βα οφουρν ρυΓα οδελαινο ο π τωκ ν
103. [προεστ τωνο] α ραρ σπρατηγ .ν προθεσμ αο χρ ματος δοξ Ιανου ρρι ταΠ πλιοξουλπ κιοξουιρε <>ος, Λο κιος Ο ο λγιος
104. [ο Ρο φος πατσιρ]οσ θηκαν λοξατ θ λασσακα κατ γ σ σαγωγκας ο ξαγωγξς ντξς ρωκα λιμ νων Αποικ Σαβαστ ς Τρω δοξ φξ-]
105. [ρηται νμ νη] ποικ α τιαρπε ηταπ λοιπ κατ τ ν μον ξ παρ το δ μου τελων αμισθ σηταπο ταπρο γγυον ο τρισ
106. [ο μ ραξ ξ γ]στα α ξ ψισθ σητα 'φ μ ν λλ ξαι ξεσταμ τε προ γγυοξ νημοσιων ατα τηκαρπευ σθαπ ν ο νγα καξ
107. [α θ τι δ]μωι περ ο γγα ων σφαλ σασθαι πικρ Ηαπλ οδουλρικ οΚουιρειν ρυΓα οθ αλγ ου Ρο φου π κω τ ν προεστ των

108. [το α ραρ αφρατηγ ,κα ξηγορακς πει δον Ιανουαρ πρν των π τη ξπις νκαρπευ στα λοιπ κατ τ α τ ν ν μον
109. [κ στου τουβιβ ριοκλα διοβ ρων β, Λε κιοκαλο ρνιοβει σων πατοπροσ θηκαν ν μ ραις κοσια ς γγιστα ν α θ [νη
110. [λλ ξαι ξι στω δημοσι νης τ νελωνε αμισθωσ μενος ναδ χαις νγα σις δ μωι σφαλις σθω πικρ βαβερ ου Κλαυδ ου
111. [Ν ρωνος β, Λευκ φυκαλουρν οβιε σωνος π και τ προεστ τωτο α ραρ ου χαις πενταπλο ου σου ν δημοσιων αν ρολα
112. [β σ κ στου του]κα πει δον Ιανουαρ πρν τωτο ς ξις τεσιπ νκαρπευ στα λοιπ κατ τ α τ ν ν μον κ του ου
113. [Λε κιοξανινιος Γ]λλος, Κ ιντοβαβρ κιος πατοπροσ θηκαν τιγπερ τ τελ το τωπρ δημοσι νη [π τρον συνθ ται
114. [το τδ καιοκα] ν μιμον στω α τοπροσ θηκαν κατ το τον ν μον ψχ ρον [ληφθ το τω ν [μ ραβρι κοντα
115. [τα ς γγιστα ς ληφθ] ι μ ν πλυθ, το νεχυρ σαντος στωλε κιοθ αλ ρως λεσδγα οξ νναμ γνος πατοι προσ θηκαν
116. [. ν.] πο] ν μοπο του μφισβ τηφις νηται π ταρ τηστρατηγο το δικαιοδοτο ντομεταξ ου Ρωμα και λλοεφν]ν
117. [δικαστο ξενοκρι]ν τε δ σις στω α τοπροσ θηκαν ς νοου κιοδο λον δο λης ς παρχε αν Ασ αν σ γ ξ , γ πρ []ς
118. [δημοσι νη τ ν π]ροπον α το πογραφ σθαρ το τω ς φανερ ς ν τελων ωι προγεγραμμ νος σ ς ν ποιδημο-
119. [σι ν πο κων ρινε]λων ας π ρκα τ σ μαο το π κοινων σφραγε αφραγισθ ν ξαγ και ε σαγ τω ου ν ι τελω-
120. [ν μ τημοσι νης τε π]τροπος π ρχ τε ν ι γγιστα λε ς ν μεγ στην ρχ ν χ, παρ το τω πογραφ σθω
121. [ο α το προσ θηκαν] woo]υ κιον δο λον δο ληκατ θ λασσαε σαγ και ς ξαγ , γ 'π σης στω σανεκατ γ ν ε σ γαγεν

122. [κα□ □ ξ□ γαγῆν νκα□ □ α□ τ□] □ς παῖ□ ε□ σαγ□ γῶν. ο□ α□ τοῖ□προσ□ θηκαν□ κογχυλ□ ωῖ □ στρ□ ῶι χθ□θαλάσσ□ αιααρ□ χρ□ μενος τ□
123. [. μ□ ρος□ λοῖφιδ□ τω□ α□ τοῖ□προσ□ θηκαν□ α□ θ□ ντῆν πτ□ ν□ κ□ στῶου του□ συμ□ κπαρτηγ□ ν□ ξε□ ναι λλ□
124. [ξαι. ο□ α□ τοῖ□προσ□ θεκαν□ τ□ νελω]ν□ αν□ ξαγορ□ σᾶς ναδ□ χου□ □ νγα□ τῖς δ□ μαῖικανοδοτε□ τῶ □ πικρ□ δακ□ οῦ□ αλερ□ ου Ο□ ολ□ σου
125. [Γνα□ οκ□ ννM□ γνουῦ πατ□□ν□ στ]ρατηγ□ τ□ προεστ□ τω□α□ ραρ□ ῶου χρω□ πενταπλο□ □ σο□ δημοσιων□ ακαρπευθησομ□ νην □ ξαγορ[σ□]
126. [καθ' □ καστον□ τοκα□ □ πῆ□ δ□□ν ανου]ρ□ ων□ ν□ γγιστᾶ □ συμ□ νῶν τεσιῶ □ ξ□πῆ □ νκαρπευ□ σθα□ λοιπ□ κατ□ τ□ α□ τ□νῶ □ μον □ κ□ στῶου τους
127. [.] □ παταρροσ□ θηκαν□ ῆ □ ν□ δημοσιων□ ανα□ τημισθ□ σηται□ πῆ□ δ□□ν Ιανουαρ□ πρ□ τῶν □ π□ □ τῆ} □ ξ□ ς
128. [π□ νκαρπε□ εσθα□ φειλ□ · τῶ □λοιπ□ κ]ατ□ τ□ α□ τ□νῶ □ μον□ κ□ στῶου του□ α□ τοῖ□προσ□ θηκανπερ□ □ α□ τοκρ□ τῆ□ σαρ Σεβαστ□ ῆ □ π□ κρεινεν
129. [πρεσβευτ□ ν□ τελε□ ᾶν ωμα□ Σεβαστ□ τ]□ κοιν□ π□<ς □>σ□ ας □ ν□ μαπρ' α□ τοῖ□ τησαμ□ νῶν ν□ κῆ □ ν□ ντ□ γραμῆν πως
130. [. κατ□ πεντε]τηρ□ δᾶ □ τ□ λεία π□ ρχ□ μερ□ τρι□ κοντα□ ν□ π□ κρειων □ τε πρεσβευτα□ ῆ □ ν□ κῆν □ ντ□ γραμην
131. [□ πως.]TA □ τελειω□ λιμ□ νοτο□ τουῦ πεξαιρ□ μᾶι □ τεις □ π□τορ□ ε□ σαχθ□ νῶφ□ σενεχθ□ νῶς λους □ νομα
132. [τι. μ□ τῆ] κ□ νοσ□ κατ□ τ□ ν□ μον□ δημοσιων□ ας □ γωγ□ στα□ π□τορ□ □ ν□ κε□ ναις □ ῆ □ μ□ ραις ε□ σαχθ□ ντος
133. [□ ε□ σενεχθ□ ντος τ□ λφ□ σπρασ□ · τῶ □λοιπ□ κατ□ τ□ α□ τ□νῶ □ μον□ κ□ στῶου του□M□ ρκοΞειλαν□ ,ζλε□ κιος Νωρβ□ νος
134. [□ παταρροσ□ θηκαν□ τ□ νελωνε□ αμισθω□ μενφς□ πῆ□ δ□□ν Ιανουαρ□ πρ□ τῶν □ π□ τῆ □ ξ□πῆ □ νκαρπε□ εσθα□ φειλ□ κω□ □ ν □ μ□ ραις τῆ □ κα

135. [τα ξ γγιστα ξ μισθ σετα πτ στρατηγ] ν προ γγυον λλ ξαι ξ σπω λοιπ κατ τ α τνν μον κ στου τους Γ ρ]
136. [Π ντιοΗετρ νιοΝιγρ νοδνα ος κερρ γιδρ κλοξ παταιροσ θηκαν μισθωσ μενοξ τεσι ντω ξ ξτξ δημοσιων απο
137. [τ λουξ ξ σ, ας σπεα τκατ το τοτ w μθνμεμισθωμ νη ,νο τωξαρπευ σθα 'φ ρ ρχτ μισθ σεωα ε δο
 □ Ιανου ρια □ γγ[σα]
138. [ξ σονται Σεβα]στος πατοπροσ θηκεν ξ να την δημοσιων αμισθ σηταο τοξο τα ι
 ν μωι
139. [κατ το τοιπο κεφαλα οηρ μενοξ]τ μεμισθωμ νην τεσι ξπξ νκαρπε εσθα φειλ . τω λοιπ κατ τ α τνν μον
140. [.]πτοι προσ θηκαν τ δημοσιων απο τ λουξ ξ Ασ μισθωσ μενοξ α τνι μωι
 κα κεφαλα-
141. [οις το α τοχρξ μενοξ τ με]μισθωμ νηκαρπε εσθα φειλ αω τωξ 'φ ρ ρχτ μισθ σεωα τηπαρατηρηθ
 □ πξ δ ν
142. [Ιανουαρ ων ν γγιστα σομ νων π τη ξξ π νκα το τωι προ γγυον ν μ ραρξ κοντα ξ γγιστα α ξ ν
 ν μωξ τ α ρ ριον
143. [τ προ γγυοναρ το στρατηγο ξ ποθ σθα]λε[]σηι πρ ξ το Κρ νοα ραρ ωι λλ ξαι ξεστω λοιπ κατ τ α τ ν
 ν μων τουξ κ ατου
144. [Λο ιοξαλπο ρνιοξε σωνΑ λοδουκ νιοξ μινοςΑ λφξΠομπε οξιαυλ{λ}ε νοξ πιμελητατ δημοσ ωπροσ δωπροσ θηκαν
 μισθωσ μενοξ [π]
145. [το δ μωα την δημοσιων απρ]δ ν Ιανουαρ ων νδεκ παωρπε εσθα φειλ τω ξ πρ α τοπρο γγυοξ ο ξ
 τ πρ γμω [φ μ]-
146. [λει κα ρ χριο πενταπλο κ]κ νοπο κεφαλα ου καθ' καστον νιαυτν μισθ σακατ τ Ν ρανοξεβαστο
 Γερμ[ανικο]
147. [π κριω τ ν πιμεληττν προσ δν δημοσ ων ποθ σθα φειλ . τω τιγ μφισβ τηφξ νηταμεταξ το ταυ[....
]

148. [... ..]. □ πιτρ□ λῆ□ ρωνοξεβαστο□ τ□ π□ ξ□ παρχε□ ρας φηγουμ□ **ΠΡΟΣΙΝΑΙΟ**[.....
....]

149. [... ..]ται. □ τ□ δημοσιων□ ανα□ τημισθωσ□ μενος□ τοξ□ σοχρ[□ νον.....
....]

150. [... .. **δημ**]οσι□ νη**κατ**□ νη**σε**□> **καταντ**□ **σεῖ** ε□ τι δ□ λαπωνηρ□ τω□ □ **ιπρ**□ **που**.....
....]

151. [... ..]ου □ δημοσι□ νηξ□ ψεταῖ □ παρ□ τ□ ν□ π□ **δημο**[.....
....]

152. [... ..] □ **ημελητ**□ ν□ δημοσ□ ωπρος□ δων **διαγν**□ **σι**□ **στα**.....
...]

153. [... ..] **ENAI** □ δ□ λαπωνηρ□ πινος α□ **τ**[ν.....
154. [... ..] **ΩΣΑ** ν□ **μου** **ξο**[.....]

Kaunos Yazıtı

G. E. Bean'in edisyonuna göre:

A.

(ilk 4 satır okunamıyor)

5. [..... τ]ο □ □ Εστια□[υ]οΚα□ ν[α] κα□ Μεν□ στ[αο]ς τρ□ Μι[.....]
6. [.....]ους β' το□ Εστια□ οΚα□ νιοκα□ κατ□ ΤΟΝΕΝΤΑ[....]ΟΝ[.....]
7. [..... □]φαλισμ□ νκα□ κατ□ τ□ νδε[□]ν διαγραφ[□ ν.....]
8. [.....]ημ□ νο[.....] □ ρχοντοπ□ χρ□ νφ.....]
9. [.....]μην□ τ□ □ νεστ□ τῶς τουΔ[.....]
10. [.....]αγομ□ νοπ□ ντωκα□ κατ□ γ□ κα□ κατ□ θ□ λασσα[.....]
11. [.....]νομ□ νων ν δημοσιωνικ□ ν μ.ε□ κοστ□ ντ□ νειμ□ [τος.....]

B.

1. [.....]ΟΜΕΝΩΝ[....]ΟΥΔΗΜΟΤΗΟΥ[.]ΛΥ[.....]ΙΚΟ[...]
2. [..... □ γρῆφ□ ντος^{vacat} το□ Μηνοφ□ νουβ' το□ □ Εστια□ Κο□ νιον
3. [.....]ο□ □ γρῆφ□ ντοπ□ Μηνοφ□ νουβ' το□ □ Εστια□ Κο□-
4. [.....]ΙΟΥ [....] δεδωκ□ ναῖ π□τῶ τ□ ν σαγομ□ νων τελε-
5. [.....]ΑΝΓΕΛΩΣ δηλο□ ταῖ ργυρ□ *οὔ ξακισμ□ ΚΑΟ[.]ΕΞΑ
6. [..... □ π□μῶ ν ν τ□ ῥ]□ νηῖ παγομ□ νων ντε□ θωνλικ□ σωμ□ τωλ□ μπονται

7. [τ ε θισμ, να στε ξαγο]ογιδ δοσθαιατ δημοσιωνικ ν μον^{vacat} δ σαγωγ
8. [τ ν λον ποτελμς νεϊ τ]μεμισθωμ νον ν λικον νκατ τ προϋποκε [α]να.^{vacat}
9. [τ λεδαν ο χ ξουσιω ξ] να δτ πρ ς κολουθ ανρ σεος νεκεκατ τ δημο-
10. [σιωνικ ν μος σαγομ]ων.^{vacat} στω π νανκας τε ναυκλ ροις 'φ ς κα-
11. [ταπλωσιν μ ραις μ το ς]σ γουσιω ρτια πτ π λια τεθ θ ως ξαγαγεον πο
12. [γραψαμ νοι] τ ν ρχε]ων θ μερον χομ ν πμρ νοτο των ν ν χω
13. [σιν πρατ δο να σαγ]γικα α α διν τ ς παραγ γιμοφ ρτιον χωσικα τα-
14. [τα μηδεν α ποκε σθωρ ς]γραφ .ς^{vacat} τ δ ο τως πτινων καθ προγ[]πραται ε-
15. [τε πτ πωλε σθα σγομ]ων μ καταπωλουμ νων νθ κδε μ α πογροφμ]ων κα-
16. [τ τ προγεγραμμ νατο τ]μ νων φορτ ωστ ρεσις στα τελ ν[κατ τ]ν

C.

1. δημοσιωνικ[]w μον
2. π ντεδ ο σ γοντες[π] τ ξ νη. .]OY[. .]TAYI[.] κατ θ λασσαν τεγρ ντα το πιπρ σκω
3. σ π νθ, χωρ[]ς μ νον ν ρισμ νων να ποτελ μηδεν α ποκε σθωσων-
4. λει τ α λλιμ νηθ[. .], μ α χ ντων ξουσιων των ν α λλιμ νμεμισθωμ νων
5. μ τε ργ ρων σφειν πτρ ν σαγομ νων ς 'π δουδεδ λωταμ τε-
6. π'α τ τν ν σαγομ νων νταβει ν τ λους φιλανθρ που ν ματι ς Αφροδε την
7. μηδ' ε ς ντιναοον πογραφ ν ^{vacat}
8. ο δ προσπλ οντες ννα πωλο ντι,ς χοντασα α τοτ ν ς τελε-

9. ας □ ▽ σ □ γουδιν νεσιμετ □ τ □ καταπλε □ σαι □ σά ▽ π τ □ ς □ σενεχθ □ ντων
10. □ 'πα □ τ □ κα □ τ □ γ □ νεθ □ ντωμε □ ν α □ το □ □ ς π ρ α τ α □ ντιθ □ με π ο ι λιν
11. α □ τ □ □ τ □ πλο □ κ α □ □ ξ □ γοναεξ το □ ▽ λλαις μ □ ραις κοσι^{vacat} κα □ ο □ δι □ γ □ ς
12. δ □ □ σκομ □ σαντ ξ □ νοι π τ □ πωλ □ σα τι, □ σά α □ το □ μες □ ν □ π ρ α τ α □ ξ □
13. γοντες α □ τ α □ [τ]ο □ π □ λιδι □ τ □ α □ τ □ □ ν ς □ σ □ γα γ ὄ ν ρ ω ν ▽ ▽ λλαις μ □
14. ραις τρι □ κοντω □ χ □ ποκε □ σοντ αι το □ □ ξαγωγ □ τ ω λει φιλανθρ □ ποτι-
15. ν □ ς □ Αφροδε □ τ ης ν □ ματι^{vacat} □ πογρ □ ψονδ αι ο □ τα (□) ν □ μ □ ρ αν νοδι □ τ □ ν
16. □ ρχε □ κων □ τ □ ν □ ποδι' ο □ □ σ □ γα γ ὄ ν π τ ο □ στεφανηφ □ ρο Β α σ ι λ □ ω τ ρ □ θεο □
17. [με]τ □ [τ] □ [κ]αταγα[ε] □ ν □ ▽ λλαις μ □ ραις □ , ν ρ ο σ γ ρ □ φ ο ν τ α □ τ □ ▽ π η γ γ ε λ μ □ ν □ ν

D.

1. [.....]ΔΟΝ[. .]
2. [.....]ΦΩ[.]ΔΟΙΔΙ
3. [..... ο □ χ]ποκε □ σοντ [α] τ [□ τ] □ λαι □-
4. [δ □ ο □ δ □]πογραφ □ τινι^{vacat}
5. [.....]νεων □ π ξ □ νωκα [□ μ]ετο □-
6. [κων] κα □ τα □ τ αι [.] Δ Ε [. .]
7. [.....] □ να □ παν □ γυριν
8. [..... δι □] γ □ ς δι □ θα λ □ σσης
9. [..... □]ποκε □ σθωσαπερ □

10. [..... τ]□ το□ □ ξαγωγ□ π̄ν-
11. [λει..... □]πογραφ□ ς̄ ν□ ματι
12. [.....] παν□ γ[ρ]ν διαγον-
13. [τ.....] κα□ π□ λιω□ □ π̄α□-
14. [τ.....] ε□ τ□ ν̄ δ□ χφν̄ σιΡΟΔΙ
15. [.....] ΕΠ[.]Α
16. [.....]
17. [.....]
18. [.....]

Ε.

1. [.....]ΛΕ[.]
2. [.....]ΑΜΟΝΟΥ το□ □ τ□ □ λλει
3. Π[.]ΠΛΙ[..... □ πογρ□ ψοψτα□ τειμ□ σονταῖ π□
4. [το□] τ□ τ̄εστεφ]ανηφ□[ρ]ου [Βασιλ□ ωτ□] θεο□ τ□ ποσ□ τητκα□ τ□ ε□ δη
5. τ□ φορτ□ ω[μ]□ νων̄ σα□ [□]ποκ[ε□ μεν]α□ μονοπωλ□ ωκωλ□ ετακα□
6. πωλ□ σ[φ]ιν □[π□ τ□ σ□ ταετειμημ□ ναλ]ο□ κ̄ λασσοτο□ τρ□ τομ□ ρους
7. τ□ δ□ λοιπ□ φ□ [ρ]ια □ □βον□ λωνταῖ ξ□ γειν̄ το,□ πογραφ□ μεδ̄ν̄ τ□ ν̄ -ρ
8. χε□ ωκα□ τειμ□ μενσι□ λιν̄ π̄το□ τ□ τ̄ε]τεφανηφ□ ρρω□ χ̄ ποκε□ σον
9. ται ο□ δ̄α□[τ]ο□ περ□ τ□ ν̄ πολο□ προρτ□ ωσ□ δ̄τ□ το□ □[ξα]γωγ□ οσ□ λει

10. ο δ[φι]λανθρ[ο] ποιν[ε] ς Αφροδε[α] τ[η]ς ν[ο] μα[τι] 'δ[ε] τινιο[σ] παρευρ[ε] σκα-
11. τ'ο δ[ε] τρ[α] πον[ο] δ[ε] τις ξ[ε] νοβουληθε[α] πωλ[ε] σαφορτ[ε] ων[ο] τρ[α] τα
12. μ[ε] δυνηθ[ε] τ[ε] δι[ε] πρασιω[α] τ[ε] ποι[ε] σασθακα[α] το[σ] τα[α] τ[ε] δηλ[ε] σ[ε]ι[ε] τ[ε] ς
13. δευτ[ε] ρα[ε] πογρ[α]φ[ε] κα[α] τειμ[ε] σεοφ[ε] το[σ] π[ε]ρ[ε] σω[ν] ν[ο] ξ[ε] φορτ[ε] ωπε-
14. ρισσ[ε] ν[ο] κ[ε] ε[ε]υτ[ε] ρα[ε] πογραφ[ε] δ[ε] σ[ε]ι[ε] νον[ο] το[σ] ξαγωγ[ε] τ[ε] λος
15. ο λ[ε] μ[ε]φ[ε]ται δ[ε] τ[ε] λο[ε]σ[ε] παρ[ε] πολειτ[ε] σ[ε] τ[ε] μετο[ε] κω[ν] ξ[ε] νων[ο] ν
16. κατοικο[α] φων[ε] κα[α] π[ρ]αγματευομ[ε] νων[ο] Κα[α] ν[ο] π[ε]ρ[ε] ν[ο] κατασκευ[ε]-
17. σωσιν πλο[α]ων[ο] ε[ε] σαγ[ε] γω[ε]ι[ε] ς λλ[ε] λ[ε]υ[ε]ς γορ[ε] σω[ε]ωρ[ε] ς μ[ε]ν
18. π[ε]τινος[ε] [.] π[ε]πρ[ε] σκητα[α] ^{vacat} ο δ[ε] π[ε]τ[ε]ρ[ε] ξενικ[ε] δ[ε] π[ε] -v
19. των πλο[α]ων[ο] ν[ο] ποι[ε]ιν[ο] ντω[ε] θε[ε]ρ[ε] απευομ[ε] νων[ο] τ[ε] παραχειμαζ[ε] ντωκα[α]
20. τ[ε] μεθαρ[ε]μοζ[ε] ντων[ο] τ[ε] ν[ο] πι[ε]κυ[ε]αζομ[ε] νων[ο] ντισοδιαζ[ε] νων[ο] κα[α] τ[ε] λωι-
21. π[ε] ΦΙΣΚ[ε] [.] ΙΟΥΟΝΤΩΝ[ο] χρ[ε] στ[ε]ων[ο] π[ε]τ[ε]ρ[ε] λει[ε]π[ε] ντων[ο] το[σ] ς ν[ο] ν[ο] καστον

F.

1. α[α]τ[ε] ν[ο] [χ[ε]]ν[ο] π[ε]]ρα Η[ε] [. . . .] ΗΣ[ε] [. . . .] κατ' [ε] [χ[ε]αρτε[ε] [ε]
2. π[ε]ρ[ε] πλο[α] ,ν[ο] κατασ[ε]κ[ε]ευαζομ[ε] νη[ε] πουδηποτεο[ε] σκα-
3. φ[ε] ,φ[ε] δ[ε] πρ[ε] [ε]ουσιν ο[ε] δ[ε] ε[ε] λ[ε] γοπν[ο] ε[ε]φ[ε]ιλανθρ[ο] ποο[ε] 'δ[ε]-
4. τινιο[σ] παρευρ[ε] σκα[α]τ'ο δ[ε] ναρ[ε] π[ε]ν ^{vacat} πρ[ε] ξοντα[α] τ[ε]-
5. [λος]τ[ε] π[ε] σση[ε]κα[α]] ητε[ε] ν[ε]η[ε] [ε] Α[ε] [ε] ΚΑΙ[ε] [ε] ΑΣ[ε] [ε] το[σ] μ[ε] κεραμ[ε] [ε]
6. τ[ε] π[ε] σση[ε]κα[α] τ[ε] ς ητε[ε] [ε] ηγ[ε]]κ[ε] στοκεραμ[ε] οε[ε] σαγ[ε] γ[ε]ων[ο] ν[ο]

C. Marek'in edisyonuna göre:

Серхе Yüzü:

- I. 1. [π α τοκρ τοκας σαρχς
 2. θεο Τ[ραιαν]ο Παρθικο [υ ο[θε-]
 3. ο Ν ρουα ωνο Τραιανο δρι
 4. ανο Σεβαστο^{vac.} π ρχρ φς
 5. τ Σεβαστ λικιν οστ[α]σ[ι-]
 6. θ μιδος π[τεφανη] [ρου -ψ
 7. δρ οτο Θ ωνοφιην Θεσ[μο-]
 8. [φορι νος- -----]
- II. 1. [δοξεν βουλ κα τ δ μ]
 2. τ Κουν ων [π² -----]
 3. ΟΝΑΙΛΟΝ[.]Ν[-----]
 4. ΤΩΝΙ[-----]ΙΟΜΕΝΑ[-----]
 5. [.]Ν[.] [-----] τ ρι
 6. σμ ν[π λη] τ [λιμ νιφν
 7. τ ν ξαγομ πων [ων κα]
 8. κατ γ κα [κατ θ λασσφν
 9. ντων τελ[μν]ων [τ ν σφ

10. γομ □ νομ □ τῆδηπ[οτεο □]ν
11. κα □ κατ □ γ □ κα □ κατ □ θ[□ λασσφν
12. δι □ τ □ δε[δ]ωκ[□ ναι- - - - -]
13. [- - - - -]
14. [- - - -]KION[- - - - -]
15. [- - - - -]

III. (20 satır okunamıyor)

IV. (38 satır okunamıyor)

A.

1. □ πME[- - - - - ψ □ φισμ]α
2. το □ δ □ μο[το □ Κανν □ ων - - - - - τα □ ψηφ
3. ισμ □ να □ β[ουλ □ - - - - - κατ □ τ □ δημοσι-]
4. ωνικ □ ν □ μ[σ - - - - -]
5. κα □ κατ □ τ □ γεγον[υ □]αν □ [πγγελ □ αν □ πεπο □ ηντά □ κ □ ν □ δ □ Μηνοφ □ νηφ □ □ γρεοφ □ ντος
6. το □ Μηνοφ □ νοβ' τ]ο □ □ Εστια[υ]οΚα □ ν[φ] κα □ Μεν □ στ[α]ς Μην[νοφ □ νοφ □ □ γρεοφ □] ν
7. τος το □ Μηνοφ □ νοβ' το □ Εστια □ οΚα □ νιοφα □ κατ □ τ □ γεγραμμ □ ν[π □]να περ □ το □ τωκε-
8. κεκυρωμ □ να □ δισηφαιλισμ □ να □ κατ □ τ □ νδε[□]ν διαγραφ[□ νο □ ψηφ □ σματος □ π □ τ □ ν □ ν-]
9. πεγγελ □ απειποιημ □ νων^{vacat} □ ρχοντοφ □ χρ □ νφ τ □ κυρ □ σεως □ φ □ πανγελ □ ας π[Sayi το □]

10. Θεσμοφορι□ νομην□ τρ□ □ νεστ□ τῶς τους□ [ψ]νονται τ□ λοξ□ ντων□ ποτελ□ μν□ νων□ τ□ □ -λ
11. λιμ□ νιον□ ν□ αῖομ□ νοπ□ ντοκα□ κατ[□] γ□ κα□ κατ□ θ□ λασσακα□ τ□ λοιπ□ ν
12. π□ ντων□ διωρισμ□ νων□ ν□ δημοσιωνικ□ ν□ με□ κοστ□ τν□ τειμ□ σεως^{vacat}
13. [E.g: χωρ□ εῖ τ□ προγεγραμμ□ νων□ νεσις□ στῶ τελε□ πᾶς ντων□ ν□ πτ□ ξ□ νης

B.

1. [□ πτ□ πωλε□ σθα□ ξα□ νον□ σφῆρμ□ νων[τ]ουδηποτεο□ κα[□ κ]ατ□ [γ]□ κα□ κατ□
2. [θ□ λασσαδι□ τ□ Μηνοφ□ νην□ γβῆφ□ ντος^{vacat} το□ Μηνοφ□ νουβ' το□ □ Εστια□ Κο□ νιον
3. [κα□ Μεν□ στρατοΜηνοφ□ νους]ο□ □ γρῆφ□ ντοπ□ Μηνοφ□ νουβ' το□ □ Εστια□ Κο□ -
4. [νιον□ κ□ ν□ δ□ χρημ□ των□ κ]στου^{vacat} δεδωκ□ ναῖ πτφ τ□ ν□ σαγομ□ νων τελε-
5. [ας, καθ□ εῖ κ□ εῖ] πγγελ□ αῖηλο□ τα□ ργυρ□ ου^{vacat} (δην.) □ ξακισμ□ ρα^{vacat} □ ξα
6. [κισχ□ λια^{vacat} □ πμρ ν□ ν□ τ□ εῖ] νην□ παγομ□ νων ντε□ θουλικ□ σωμ□ τωλ□ μψονται
7. [τ□ λοξ□ σον□ στ□ □ ν ρισμ□]ωνδ□ δοσθακατ□ τ□ δημοσιωνικ□ ν□ μον^{vacat} □ δ□ □ σαγωγ□
8. [τ□ ν□ λ□ □ ν ποτελ□ μξ νει τ□]μεμισθωμ□ νοπ□ ν□ λικ□ □ ν ν□ κατ□ τ□ προῦποκε□ [μ]να.^{vacat}
9. [τ□ λοξ□ ο□ δ□ σουσι□ ξ] □ να□ δτ□ πρ□ εῖ κολουθ□ αχρ□ σεοξ□ νεκεκατ□ τ□ δημο-
10. [σιωνικ□ ν□ μοε□ σαγομ□]ων.^{vacat} □ στῶ □ π□ νανκαξ□ τε ναυκλ□ ροις 'φ εῖ κα-
11. [ταπλ□ ωσιν□ μ□ ραιξ μ□ το□ εῖ] στ□ γουσιφ□ ρτια πτ□ π□ λιω□ τειθ□ θ□ ὡς ξαγαγε□ □ ν πο
12. [γρ□ ψασθα□ τ□ ν□ ρχε□]ων□ θ□ μερῶν□ □ χομ□ ν□ πμρ νοτο□ των□ ν□ ν□ χω
13. [σιν τ□ ν□ ρισμ□ κων□ ναῖ ποτελ]ν· κα□ □ □ διν□ τ□ εῖ παραγ□ γιμοφ□ ρτιον□ χωσιμκα□ τα□ -
14. [τ□ □ ποκε□ σονταῖ□]πγραφ□.^{vacat} τ□ δ□ ο□ τωξ□ πτινων καθ□ προγ[□]ραπται ε□ -

15. [σαχθ□ ντων□ πτ□ πωλ□ σα□ ψων□ μ□ καταπωλουμ□ νων□ νθ□ κδε□ μ□ □ πογραφμ□]ων κα-

16. [τ□ τ□ προγεγραμμ□ να□ π□ τορ□ τῆμ□ νων□ φορτ□ ωστ□ ρεσις□ στα□ τελ□ ν[κατ□ τ□]ν

C.

1. δημοσιωνικ[□]w□ μον^{vacat}

2. π□ ντεξ□ ο□ □ σ□ γοντες[π] τ□ ξ□ νη□]τιο□ κα]τ□ γ□ [ν □] κατ□ θ□ λασσαν□ □ τεγρ□ ντα□ το□ πιπρ□ σκω

3. σ□ π□ νθ□, χῶρ[□]ς μ□ νων□ ν ρισμ□ νων ναῖ ποτελ□ μηδεν□ □ ποκε□ σθωσῶν-

4. λει□ τ□ □ λλιμ□ νιον^{vacat} μ□ □ χ□ ντων ξουσ□ τῶν ν□ □ λλιμ□ νμαχισθωμ□ νων

5. μ□ τε ργ□ ρων□ σφε|ν□ π□ τρ□ ν σαγομ□ κωθ□ ς 'π□ δουδεδ□ λωταμ□ τε|-

6. π'α□ τ□ τν□ ν σαγομ□ λαβε□ τι τ□ λους φιλανθρ□ που□ ν□ ματι ς Αφροδε□ την

7. μηδ'ε□ ς ντιναο□□ν πογραφ□^{vacat}

8. ο□ δ□ προσπλ□ οντεξ□ ναα□ πωλο□ ντι,ς□ χονταξα□ α□ τοτ□ ν□ ς τελε-

9. ας□ ν□ σ□ γουδιν νεσιμετ□ τ□ καταπλε□ σαῖ□ σα□ ν□ πτ□ ς□ σενεχθ□ ντων

10. □ 'πα□ τ□ κα□ □ τ□ γ□ τεθ□ ντωμε□ νᾶ□ το□□ς πρατᾶ□ ντιθ□ μεπῶι λιν

11. α□ τ□□ τ□ πλο□ κα□ □ ξ□ γοναες□ το□□ ν□ λλαις□ μ□ ραις κοσι^{vacat} κα□ ο□ δι□ γ□ ς

12. δ□ □ σκομ□ σαντιξίς□ νοῖ□ πτ□ πωλ□ σατι, □ σα□ α□ το□ μες□ ν□□ πρατᾶ□ ξ□

13. γοντες α□ τᾶ□ [τ]ο□ π□ λιδι□ τ□ α□ τ□□ νς□ σ□ γαγῶν ρων□ ν□ λλαις□ μ□

14. ραις τρι□ κοντω□ χ□ ποκε□ σονταῖτο□ □ ξαγωγ□ τῶν λει φιλανθρ□ ποτι-

15. ν□ ς □ Αφροδε□ τῆς ν□ μάτ^{vacat} □ πογρ□ ψονταῖο□ τα(□)ν □ μ□ ραν□ νοδι□ τ□ ν

16. □ ρχε□ κω□ τ□ ν□ ποδι'ο□ □ σ□ γαγῶν πτο□ στεφανηφ□ ροΒασιλ□ ωτ□ θεο□

17. [με]τ[τ][κ]αταγαγ[ε]ν[ν] λλαις μ[ρ]α[ρ] ,νπροσγρ[φ]οντασα[τ]ν[π]ηγγελμ[ω]ων

D.

1. [φορτ[ω]μ[ν]ω[σ]μ[π]οκε[μ]α[μ]ο]νο[πωλ[ω]κωλ[ε]τα[ε]δ[κ]α[τ]ποσ[τη]μ]

2. ο[δ]ω[][- - - - -]ΕΓ[. .]ΟΕΡ[- - - - -]ΤΕΣ κα[Π] . . . ΛΙ[- - - - -]

3. τι[π]Λ[ρ.]NE[- - - - -τ]πλο[α]ς[- - - - -]NA[. .]ΦΩ[.]ΔΟΙΑΙ

4. [- - - - -]ο[δ]τ[τ][. . .]ο[χ]ποκε[σ]ον[τ]τ[λ]α[-

5. [δ[φ]ιλανθρ[ο]σιν[ς]φ[ρ]οδε[τη]ς ν[μα]τι 'δ[λλ]πογραφ[τινι] ^{vacat}

6. [- - - - -τ[δι]π[ντων]]στανηγ[ρεως] μ[ρ]ν π[ξ]νοκα[μ]ετο[-

7. [- - - - -φορτ[α]σ[κο]μ[ενα]----]κα[τα]ταωλη[. . .]

8. [- - - - -]EANMET[- - - - -]να[παν]γυριν

9. [- - - - -]HMER[- - - - -δι]γ[ς]δι[θαλ]σης

10. [- - - - -]μ[]ποκε[σ]θωσα[περ]

11. [- - - - -τ]το[ξ]αγωγ[π]

12. [λειμηδ[φ]ιλανθρ[ο]σιν[ς]φ[ρ]οδε[ρη]δ' [λλη]ς στινοσο[]πογραφ[ς] ν[μα]τι

13. [- - - - -]παν[γ]ν διαγον-

14. [τες - - - - -]κα[π]λι[π]π[α]

15. [της - - - - -]ε[τ]ν[δ]χ[σ]ΠΟΔΙ

16. [- - - - -]οντες [. . .]ΕΙΑ κατ[- - - - -]ΕΠ[.]Α

17. [- - - - -]

18. [-----]

19. [-----]

E.

1. [-----]ΛΕ

2. [-----]α μ νοτο τ λλει

3. [...]ΠΛΙ[-----] πογρ ψοψια τειμ σονταί π

4. [το] τ τεστεφανηφ[ρ]ου [Βασιλ ωτο] θεο τ ποσ τητκα τ ε δη

5. τ φορτ ω[μ] νων σμ πφε μεγα μονοπωλ ωκωλ ετακα

6. πωλ σφσιν [π τ σ ταετειμη νάγ ο κ λασσοτο τρ τομ ρους

7. τ δ λοιπ φ [ρ]ια βον λωνταί ξ γειν το πογραφ μεδαι τ ν -ρ

8. χε ωκα τειμ μενσι λιν πτο τ τεστεφανηφ ροω χ ποκε σον

9. ται ο δα[τ]ο περ τ ν πολο προρτ ωσ δτ το [ξα]γωγ οσ λει

10. ο δφιλανθρ ποτιν ς Αφροδε της ν ματι 'δ τινιο παρευρ σα-

11. τ'ο δ τρα πον δν τις ξ νοβουληθε πωλ σαφορτ ων τρ τα

12. μ δυνηθ τ δι πρασι τποι σασθακα το τα τιδηλ σδι τ ς

13. δευτ ραξ πογρφ κα τειμ σεοφ τος πρ σω ν ξ φορτ ωπε-

14. ρισσ ν κ δε]υτ ραξ πογραφδξ σφι νον το ξαγωγ τω λος

15. ο λ μ[σται δ] τ λοξ παρ πολειτ σ τμετο κων ξ νων ν

16. κατοικο [ων] π[ρ]αγματευομ νων Κα ν πρ ν κατασκευ-

17. σωσιν πλο[ων] □ ε□ σαγ□ γωσιε□ ζ□ λλ□ λούς γορ□ σωσωρ□ ζ□ μ̄ν
18. □ π̄τινος [□ τ□ ξ□ νη□]□ πιπρ□ σκητα^{vacat}ο□ δ□ π□ τ̄ρ ξενικ□ δ□ π□ -ν
19. των πλο□ ων□ ν̄ ποι[ε]ιν□ ντων̄ θε[ρ]απευομ□ νωπ□ τ□ παραχειμαζ□ ντωκα□
20. τ□ μεθαρ[μοζ□ ντωπ□]□ τ□ ν̄ πιφ̄ευ]αζομ□ νωπ□ □ ντισοδιαζ□ ντων̄ κα□ τ□ λωι-
21. π□ ν̄ σκ[ευ□ τω□ πλο]□ οὔ ντων̄ χρ□ στῶν̄ π□ τ̄ρ λει[π]□ ντωα□ το□ σ̄ζ ν̄ □ ν̄ καστον

F.

1. α[□]τ□ ν̄ [χ̄ □]ν[π□]ρα Η[....]ΗΣ[....] □ κατ' □[χ]αρτε□ [α]
2. □ πρ□ πλο□ ,ν̄ κατασ[κ]ευαζομ□ νηζ̄ πουδηποτεο□ σκα-
3. φ□ ,φ□ δ□ πρ̄[ξ]ουσιν ο[□]δ' ε□ λ̄□ γοπν□ ξρ̄]ιλανθρ□ ποφ□ 'δ̄-
4. τινιο□ παρευρ□ σκατ'ο□ δεναφ□ πων^{vacat}πρ□ ξοντᾱ□ τ□-
5. [λος]τ□ π□ σση[κα□] □ ητε□ ξη[ε]ρ[□] [ζ] κα□ [□] ηρ̄ ^{vacat}το□ μ□ κεραμ□ [φ]
6. τ□ π□ σσηξα□ τ□ ζ̄ ητε[ηγ□]κ□ στοκεραμ□ οφ□ σαγ□ γτῶν□ ν□
7. λὸγον □ τ□ [δ]εκαδ[ο κ]εραμ□ ωκα□ □ ξαγ□ γτῶν□ ν̄λ□-
8. γον □ τ□ [δ]εκ[αδ]□ φ[ε]ραμ□ ων^{vacat}το□ δ□ β□ λοσ□ π□ -σ
9. σης κα□ τ□ ζ̄ [η]ε□ νης[σ]αγ□ γιο[β]□ λοῦ□ κ[□]τασ κα□ □ ξαγ□ γιον
10. τ□ □ ν̄λ□ γον̄ τ□ νεσσ□ ρω[β]□ λωκα□ δ□]α^{vacat}πρ□ ξονται
11. δ□ τ□ λοξα□ □ π□ τ̄ρ ν̄ λ□ τ̄ν ν̄ τ□ π□ σσακα□ τ□ ν̄ ητε□ [ν]η
12. □ σκομίζ□ νων□ □ τενα□ [π̄ ζ̄]π[αν[τ]οπ□ ληζ̄ σφ□ ρ□ □ τεν
13. [□]λλ[ος τις □ σ□ νε]κ̄ας γορ□ σ^{vacat}□ μο□ ὠς νγρ□ ψουσῑν

14. [-----] πεποιημ□ νωκα□ ο□ παρα

15. [-----] □ τ□ γ□ ν κτιθ□ μεν□ ρτιει

16. [-----] τ□ φορτ□[ων]

Çeviri:**Cephe Yüzü:**

I. Part fatihi tanrısal Traianus'un oğlu, tanrısal Nerva'nın torunu, İmparator Kaisar Hadrianus Traianus Augustus'un hükümranlığı; Licinius Stasithemis'in imparator kültü başrahipliği ve Theon oğlu Andreas'ın stephanophoros'luğu sırasında, Thesmophorion ayının [?]. gününde

II. Kaunos'luların danışma ve halk meclisi karar verdi. (II-IV nolu kısımların içeriği metnin eksikliği nedeniyle anlaşılamamaktadır).

A.**§ 1 Str. 1-9: Giriş**

Me[.....] sırasında Kaunos'luların Danışma Meclisi'nin [kararı] Danışma Meclisi'nde alınan kararlar [..... ve Gümrük Yasası] ve Hestaios oğlu, Menophanes oğlu, Menophanes oğlu, Agreophon oğlu Kaunos yurttaşı [Menophanes] ile Hestaios oğlu, Menophanes oğlu, Menophanes oğlu, Agreophon oğlu, Menophanes oğlu, Kaunos yurttaşı Menestratos'un vakfetmiş oldukları hayır ve güvence altına alınıp tasdik olunan belgelerle hayır sahiplerinin onur ilanları olan bu diagraphé uyarınca [.....].

§ 2 A 9-12: Demosionikos Nomos'a Göre Vergiye Tabi Mallar

İçinde bulunulan yılın Thesmophorion ayının (..) gününde (hayır konusu vakfın geçerlilik kazanmaya) başlamasıyla, vergiye tabi olup, ister kara ister deniz yoluyla kentten çıkarılan mallarla *demosionikos nomos*'ta belirlenen bütün diğer mallar için □ λλιμ□ vadeğerlerinin % 5 oranında vergi alınacaktır.

§ 3 A 13 – B 6: Vakfedilen Miktar Karşılığında Getirilen Muafiyet (Atelia)

Bu vakfın açıkça göstermiş olduğu gibi, Hestaios oğlu, Menophanes oğlu, Menophanes oğlu, Agreophon oğlu Kaunos yurttaşı [Menophanes] ile Hestaios oğlu, Menophanes oğlu, Menophanes oğlu, Agreophon oğlu, Menophanes oğlu, Kaunos yurttaşı Menestratos'un her birinin kendi keselerinden vakfetmiş oldukları 66.000 *denaria* sayesinde, yukarıda belirtilen malların dışında, yabancı bir ülkeden burada satmak üzere, ister kara ister deniz yoluyla, herhangi bir şekilde Kaunos'a getirilmiş olan mallar için vergi muafiyeti bulunmaktadır.

§ 4 B 6-C 1: Demosionikos Nomos Uyarınca Belirlenmiş Özel Koşullar:**§ 4.1 B 6-8: Gümrük Vergisi Devam Eden Mallar**

Buradan yabancı bir ülkeye satılan köleler için mültezimler *demosionikos nomos*'ta belirlenen oranda gümrük alacaklardır. Tuzun gümrüğü bu hakkı kiralayan kişiye karşı daha önceden geçerli olan oranda gümrüğe tabi olmaya devam edecektir.

§ 4.1 B 9-10: Yabancıların Özel Gereksinimleri Olarak Tanışmanmış Mallara Tanınan Vergi Muafiyeti

Yabancılar, *demosionikos nomos* uyarınca bagaj (□ κολουθ□) ya da özel gereksinim için beraberlerinde getirilmiş eşya olarak belirlenen mallar için gümrük ödemeyeceklerdir.

§ 4.2 B 10- C 1: Beyan Zorunluluğu ve Haciz Koşulları:

Büyük tüccarlar, şayet yeniden kent dışına çıkarmayacaklarsa, giriş yaptıkları gün ya da en geç ertesi gün, sadece vergiye tabi olarak belirlenmiş mallarını resmi merciler huzurunda yazılı olarak beyan etmelidirler. Kara yoluyla girişi yapılan mallar da aynı şekilde beyan edilmelidir. İster burada satılmak üzere bildirilmiş isterse de burada satılmayan mallar olsun, sadece bunların yukarıda belirtildiği şekilde beyan edilmemeleri durumunda, mültezimin *demosionikos nomos* uyarınca bu mallara el koyma hakkı vardır.

§ 5 C 2-7: Kente Getirilen Mallara Vergi Muafiyeti

Yabancı bir ülkeden, ister deniz ister de kara yoluyla; ister kendi kullanımları, ister de burada satmak üzere olsun, herhangi bir şekilde mal getiren herkes, vergiye tabi olarak belirtilmiş mallar haricinde, hiç bir liman gümrüğü ödemeyeceklerdir. Liman gümrüğünü kiralayan kişinin, ne her bir mal için halihazırda belirlenmiş olan para karşılığı bir bedel, ne de ister gümrük, ister Aphrodite adına bir bağış ister de herhangi bir özel masraf adı altında olsun (Kaunos'a) getirilmiş olan bu mallardan herhangi bir bedel talep etmeye izni vardır.

§ 6 C 8-D 5: Satılmayan Malların Kenten Gümrüksüz Olarak Çıkışı

§ 6.1 C 8-11: Deniz Yoluyla Getirilen Mallar

Deniz yoluyla satmak üzere mal getirmiş olup limana yanaşmalarının ardından getirmiş oldukları mallar için vergi muafiyetine sahip olan yabancılar, buraya getirip karaya çıkardıkları mallardan satılmayanları 20 gün içinde tekrar gemiye yükleyip (Kaunos'tan) çıkarırlarsa, bunun için ne çıkış gümrüğü, ne de Aphrodite adına herhangi bir bağış ödeyeceklerdir.

§ 6.2 C 11-15: Kara Yoluyla Getirilen Mallar

Satmak üzere kara yoluyla mal getiren yabancılar da, satılmayan mallarını, bunları getirdikleri güzergahları takip etmek kaydıyla, 30 gün içinde tekrar Kaunos'tan çıkarırlarsa, bunun için ne çıkış gümrüğü, ne de Aphrodite adına herhangi bir bağış ödeyeceklerdir.

§ 6.3 C 15-D 5: Vergi Muafiyetine Sahip Malların Beyanı

Bu tüccarlar (kara yoluyla mal getirenler) kente girişlerinden sonra 3 gün içinde, tekele tabi olan mallar haricinde, söz konusu malların bedel ve niceliği ile birlikte sadece kente giriş gününü ve yerini Tanrı Basileus'un stephanophoros'u huzurunda bildireceklerdir. [.....] ne Aphrodite adına bir bağış ne de herhangi bir özel masraf adı altında bir bedel ödeyeceklerdir.

§ 7 D 6-E 14: Panegyris Sırasındaki Vergi Muafiyeti

[.....] Bayram sırasındaki günlerde yabancılar ve Metroikoi [.....] tarafından getirilen mallar [.....] ve bunlar [.....] bayram [.....] kara veya deniz yoluyla [.....] vergiye tabi değildirler, [.....] ne çıkış gümrüğüne, ne Aphrodite adına bir bağışa, ne de herhangi bir başka ödemeye [.....]. [.....] bayram sırasındaki malları transit olarak taşımak [.....] ve bunlar tarafından yeniden [.....] özel gereksinim için [.....].

E.

[.....]Tanrı Basileus'un o an görevde bulunan stephanophoros'u huzurunda, tekele tabi olanlar haricindeki mallarının niteliğinin ve niceliğinin değer tespitini yaptırmalı ve kaydettirmelidirler. Bu şekilde kaydettirilen mallardan en az 1/3'ünü satmaları gerekir. Geri kalan malları yeniden çıkarmak isterlerse, görevliler huzurundaki ikinci kayıt ve yine Tanrı Basileus'un o sıra görevde bulunan stephanophoros'u huzurundaki değer tespitinden sonra geri kalan bu mallar için ne ihac gümrüğüne, ne tanrıça Aphrodite adına bir bağışa ne herhangi bir başka ödemeye tabi olacaklardır. Eğer bir yabancı istemesine rağmen malların söz konusu 1/3'ünü satmaya muvaffak olamaz ve bu durumu ikincil beyan ve değer tespiti ile kanıtlarsa, sadece 1/3'ün ikinci beyan ve değer tespiti sayesinde ortaya çıkan eksik kalan kısmı için çıkış gümrüğü ödeyecektir.

§ 8 E 15-18: Ticaret Gemilerinin Yapım ve Satışı için Tanınan Vergi Muafiyeti

Yurttaşlardan, metoiklardan ve Kaunos'ta ticaret yapıp burada oturan yabancıardan inşa ettirdikleri veya Kaunos'a ithal ettikleri ya da birbirleri arasında alıp sattıkları gemiler için, yabancı ülkeye satılan gemiler hariç olmak üzere, gümrük alınmayacaktır.

§ 9: E 18-F 4: Zorunlu durumlarda Limana Sığınan Gemilere Bakım Masrafları ve Limanda Kalışları için Vergi Muafiyeti

Rotasından çıkan, limanda bekletilen, burada kışlayan, bir parçası tamir gören, bir parça tedarik edilen, ya da bunun yerini alacak başka bir parça veya gemilerin bunlarsız kullanılmayacağı ithal edilmiş herhangi bir malzeme için ya da beraberinde getirilen malzeme ile birlikte yukarıdaki hususlarda eksik olan diğer bütün şeyler için ya da [.....] ya da denize açılmak için yapılan hazırlıklar sırasında ya da ne zaman ve ne şekilde imal edilmiş olursa olsun filikalar için yabancı gemilerden kesinlikle bir şey alınmayacak, kimse adına ya da herhangi bir bahane ile hiçbir şekilde para talep edilmeyecektir.

§ 10: F 4-16: Gemilere İlişkin Vergi Muafiyetinin İstisnaları: Zift, Reçine ve Bunların Üretiminde Kullanılan Kereste

(Telonesler) sıvı ve kuru formdaki zift ve reçineden gümrük alabileceklerdir. Bir amphora dolusu sıvı zift ve reçineden 1/12 oranında olacak şekilde giriş gümrüğü alınacaktır; çıkış gümrüğü de aynı oranda olacaktır. Kuru zift ve reçine külçesinden de 1/14 oranında olacak şekilde giriş ve çıkış gümrüğü alınacaktır. İster pantopoles tarafından getirilmiş isterse de bir başkası tarafından getirilip satılmış olsun, zift ve reçine yapımı için getirilen keresteden de gümrük alınacaktır. Yapanlardan [.....falancaları] aynı şekilde kaydettirsinler ve karaya mal çıkaranlar [.....] yüklerin [.....].

Myra Yazıtı**Wörrle'nin Edisyonuna Göre:**

- [.....]ΛΗΕΧΕ[...]
το□ς ε□ σφ□ ροντι□ε□ζ□ τ□ Μ[υρ□ α]ν
 π□ λι□ π□τ□ ξ□ νη□ τ□ διηνεκ□[ς □ πφ
 γραφομ□ νω□ ντων□ σ□ σαγομ□[ων πρ□ τ□]
 5 δημοσι□ νιοκα□ δ□ δοσθα□ π□τ□ π[□ λεω□]
 □ θνα□ τ□ νητ□ε□ν τ□ [ν.... .]
 ΤΩΝ □ π□τορ□ □ Μ□ ροι□ νοδημοσιω[ν □ ο□ π]
 τ□ τσσαρακοστ□ τ□ σ□ σαγομ□ [ων π□]ς
 ξ□ νη□ καταπιπρασκομ□ νω□ τ□ Μυ[ρ□ ω□-]
 10 λει □ κ□ στου του□ην□ ρ)α□ πακισχε□ λια. ΜΕΡΟ[...]
 τ□ δ□ □ κκομιζομ□ νων π□τ□ Μυρ□ ω□ λεως
 □ κ□ ν□ π□τ□ ξ□ νη□ σκομισθ□ ντων□ σ□ ς
 □ τ□ ρ□ν Δυκ□ απ□ λι□ ξ□ η□ τινα□ η□ π□
 δ□ δοσθα□ π□το□ □ κκομ□ ζοντο□ τ□ □ θνου□η-
 15 μοσι□ να□ ρισμ□ νων τσσαρακοστ□ τ□ λος
 □ □ ποκε□ σθα□ σατα□ τ□ δημοσιωνικ□ ν□ μον
 ε□ τυχε□ τε

Çeviri:

Myra kentine yabancı bir ülkeden mal getirenler, bütün malların gümrük istasyonunda beyan edilmesiyle birlikte bundan böyle her daim [..... ödeyeceklerdir?]; ve Birlik'e kent tarafından ister mültezimler ister [.....] aracılığıyla olsun, yabancı ülkelere ithal edilip de sadece Myra'daki Gümrük istasyonunda tesseracte üzerinden kesin satışı yapılan mallar için yıllık olarak 7000 denaria ödenecektir. Yabancı bir ülkeden getirilmiş olan mallardan bir bölümünü herhangi biri herhangi bir şekilde Lykia'nın başka bir kentine götürürse, bu kişi tarafından Birlik'in mültezimlerine tesseracte vergisinin ödenmesi gerekir. Aksi takdirde gümrük yasası uyarınca mallarına el konulacaktır. Esen kalın.

Schwarz'ın Edisyonuna Göre:

[.....]ΛΗΕΧΕ[...]

- ... π[υρ] ντα[υρ]]ς ε[σφ] ροντ[ε]ε[ξ] τ[Μ] [υρ] α[ν]
 π[λι] λ[ι]ν[π] π[τ] ξ[ν] η[ξ] τ[δι] ηνεκ[ς] π[φ]
 γραφομ[νω] π[ντων] σ[σα]γομ[ω]π[ρ] τ[]
 5 δημοσι[ν]ιοκα[δ] δ[δο]σθα[π] π[τ] π[λε]ω[τ]
 [θ]να[τ] τ[ν] νη[ε]ν[τ] τ[τα]μει[ψ]
 των[π]τορ[Μ] ροι[νο]δημοσιω[ν] ο[π] π[]
 τ[τ]εσσαρακοστ[ς] σ[σα]γομ[ων] π[τ]]ς
 ξ[ν] η[ξ]α καταπιπρασκομ[νω] τ[Μυ]ρ[ω]π[-]
 10 λει[κ] σ[του] του[φ]ην[ρ]α[π]τακισχε[α]μερ[π]]ν
 τ[δ] [κ]κομιζομ[ων] π[τ] Μυρ[ω]π[λε]ως
 [κ] ν[π] τ[ξ] ν[η]ξ[σκο]μισθ[ντων] σ[ς]
 [τ] ρ[αν] Δυκ[α]σ[λι]ξ[η]ξ[τι]να[π] π[]
 δ[δο]σθα[π] π[το] [κ]κομ[ζ]οντο[ξ] τ[] θνουδη-
 15 μοσι[να]τ[] ρισμ[ων] τ[εσσα]ρακοστ[ς] λος
 [] ποκε[σθα]ρ[σ]ιατ[τ] δημοσιωνικ[ν] μον
 ε[τυ]χε[τε]

Çeviri:

*Myra kentine yabancı bir ülkeden mal getirenler, [tessarakosteyi, mal ancak Myra'da satılır-
 sa] her daim [Myra kentine ödeyeceklerdir]; bununla birlikte bütün ithal mallar gümrük is-
 tasyonunda beyan edilecektir. Ve Birlik'e kent tarafından ister mültezimler, ister maliye me-
 murluğu yapanlar aracılığıyla olsun, yabancı ülkelerden ithal edilip de sadece Myra'da
 tessarakoste üzerinden kesin satışı yapılan mallar için yıllık olarak 7000 denaria ödenecektir.*

Marek'in Edisyonuna Göre:

- [^{vacat} μ □ ροτ □ μ □ σ □ σκομιζομ □ κων □]
 [καταπιπρασκομ □ νων □ ν □ Μυρ □ ωπ □ λει
 [δ □ δοσθαί π □ το □ ε □ σκομ □ ζοντος □ ρη
 [μ □ νον □ τσσσαρακοστ □ τ □ λοτ □ τ □ π □ -]
 [λεως δημοσι □ ναις □ ποκε □ σθααρ □ σια -]
 [τ □ τ □ δημοσιωνικ □ ν □ μονκα □ μ] □ □ [χ □ τ □
 λειαν το □] ε □ σφ □ ροντιε □ τ □ Μ[υρ □ α]ν
 π □ λι □ π □ τ □ ξ □ νη □ τ □ δηνεκ □ [ς □ πφ
 γραφομ □ νων □ ντων □ σ □ σαγομ □ [ων πρ □ τ □]
 5 δημοσι □ νονκα □ δ □ δοσθαί π □ τ □ π □ [λεωτ □]
 □ θνα □ τ □ ν □ νητ □ ε □ ν □ τ □ [ν]
 των □ π □ τορ □ □ Μ □ ροι □ νοδημοσιω[ν □ ον π □
 τ □ τσσσαρακοστ □ τ □ σ □ σαγομ □ [ων π □]ς
 ξ □ νη □ καταπιπρασκομ □ νων □ ν □ Μυ[ρ □ ωπ □ -]
 10 λει □ κ □ στου τουφην □ ρ □ πακισχε □ λιαμ □ φ □
 τ □ δ □ □ κκομιζομ □ νων π □ Μυρ □ ωπ □ λεως
 □ κ □ ν □ π □ τ □ ξ □ νη □ σκομισθ □ νων □ σ □ ς
 □ τ □ ρ □ Δυκ □ απ □ λις □ ξ □ ης □ τινα □ ηρ □ π □
 δ □ δοσθαί π □ το □ □ κκομ □ ζοντος □ τ □ □ θνουδη-
 15 μοσι □ ναις □ ρισμ □ νων τσσσαρακοστ □ τ □ λος
 □ □ ποκε □ σθααρ □ σιατ □ τ □ δημοσιωνικ □ ν □ μον
 ε □ τυχε □ τε

Letoon Yazıtı

A.

[--]ΟΥ Ε δ[μου --]

[--]ΣΕΒΑΣ[-----]

[--]ΤΑΣΤΩΝ[-----]

[----]..[-----]

B.

1. [-----]ΜΑΙΟΣ[-----]
2. [-----]Ε Καλυνδων δ μ[-].3[----]
3. [-----]Ω προ τ προγεγραμμ νοκεφ[λαιον]
4. [-----] πισηφιο ναϊ δ παρ τ δι ΤΗ[.]
5. [-----]ΝΙΟΥ Κα νιαϊ κα προ μι ξ μ+
6. [ρας-----] ταυτα κα Καλ νδια[α ε]σ ξουσιν
7. [-----ο]δ μ<ε>ι σα δ ΠΙΑ[--]ΞΕΙ το ς
8. [-----κα]θ κα Ροδ ουγτελ[ο φ. δ]
9. [-----]ΞΕΟΣ ο σηκατ' ΑΥ[-----]ΟΝ.[-]
10. [-----]ΤΟΥ το τουΔΗ[-----]
11. [-----π]οσ τητος κρ σιν πΣαρπ-
12. [δονος-----ο] πανηγ ρεος]ν ματα τΑΛ
13. [-----α]το δεδ[κ]ασιν τελε ας
14. [-----μαρ]τυρ[ο] ν[ω] σταΚαυνων
15. [-----] κα [πρ][τ]ερον λ μβανον
16. [-----] ν χωσιν[μ]φισσβ τησω
17. [-----] εγυρασ ακα ε τινας -λ
18. [λας-----]ΜΑΡΤΥΡΗΣΕ[-----]ΤΡΑΙΣ τ[ν]
19. [-----] π θυναι [ωσα]ν καθ κα
20. [-----π]αρ στη Κα[ν]ν Καλ νδοις
21. [-----] π[το] ν δ[ρου] ρχοντοξ ν μ ραις
22. [τρ]σιν, ΚΡΙ[----] μ[αιρ] δ κα να Καυν οικα Καλυνδ-
23. οις μ[λογ] αν-----]Σ δι' ο βο λητα[ι]μ νοξ ξαγ πω
24. [τ]ε τελο[μ]ενε - Ψ]ηλ νδροικα ν Ακωνι τα συν θεσπρο-
25. [θ]εσμ αιξ-----τ σ]ρωνον ποτε σ[ει] νμε ναπροσ-

26. [τ]ε□ μφϞ-----παρ]□ Π□ ποκκων□ οια□ Σ□ σοκκαλ[υν]-
 27. δ□ οβΙΑ[-----]Σ[-] δωδεκ□ τ□ Φλ□.
 28. Γα□ ρξ-----] □ γαθ□ χ[vacat
 29. [-]ΡΟΣΗ[-----]ΤΟ το□ τποιο□ σιν
 30. [-]ΤΟ[----- □]ηλ□ θασω□ ΨΕ.
 31. [----- γενομ?]□ νη□ γδ[κ] φν
 32. [----- vestigia ---]

C.

1. [-----]ΗΣΝ[-----]
 2. [----- τ]□ Καλυνδ[□ ων--]
 3. [-----]ΩΣ περ□ πραγμ[ατ---]
 4. [-----]ΣΣΚΕ..[-]ΤΙ φρον□ ΔΗΛΩΣ[----]
 5. [----- τ□]ν π□ λεων□ χθ]υσ□ πρ□ ς □ λλ[αθ--]
 6. [-----] π□ ς □ νθρωποφι□ τ□ γε δ□ μοΗΤΤ[----]
 7. [----- ο□] μ□ νο□ κροα□ τεφ[□]ν γεινομ□ νο[----]
 8. [-----]Ω[-]ΟΥΝΤΟ □ σχ□ σθησψ]□ φοι □ ς □ φτ[----]
 9. [---] τ□ π[α]λαι□ ν ροθεσ[ν]ακρ□ νεσθα[----]
 10. [---]ΣΤΑΜΕΝΗΝ □ ν□ γτην[τ]ε □ ρχα□□α ροθ[σια ----]
 11. [---]Η το□ ς □ μοφ□ ρων μ[ε]ρ□ ΣΥΝΤ[-----]
 12. [---]μο□ πρα□ νοντο□ ν[ν-----]
 13. [---Κ]αλ□ νδιφ[□]ν□ κξΕ[-----]
 14. [-----].ΗΝ[-----]

D.

1. [-----]ΑΓΟΥΣ[-----]
 2. [-----]ΜΕΝΟΣ Π[-----]
 3. [-----]ΞΕΤΑΙ δ□ □ πρ□ αι[ος ---]
 4. [--- προγεγραμμ□]νον κεφ□ λαιοΑΠΙΟ[----]
 5. [----- Καλ□]νδοις κατ' □ το□ ν[----]
 6. [----- Κα]υν□ ου□ λ□ γο[----]
 7. [-----]ΥΝΤΑΙ δ□ Καλ□ νδιφ[----]
 8. [----- □]π□ το□ ν□ ν □ κυρ[----]
 9. [-----]ΑΙ τ□ ΑΓΡΕΥ[-----]

10. [-----τ]ο□ ςι χθι θι-]

E.

1. [-----ο□]δι παρ□ [----]
2. [--? □ λ□]αζ τ□ σ□ νφωνον [----]
3. [-----]ΩΝΤΑΙ τινες ΣΥ.ΚΡ[----]
4. [-----τ]ιθ□ ασϖΜΝΗΔ.ΙΑΝ[----]
5. [---- □]ριπρεσβευτο□ Καλυν[δ□ ων-]
6. [-----]Ν λιμ□ νοΜΟΙΩΝ[----]
7. [-----]Ε δραχμ□ ΞΕΛΕ[-----]
8. [-----τε]λωνε□ σθαϖ[-----]
9. [-----] □ ϖε[□]νεσ[θαι ----]

F.

1. [----] π□ λκ[----]
2. [--π]λε□ σϖϖ[----]
3. [----]ΤΟΙΜΕ[----]
4. [----]ΩΣΙΝΕ[----]
5. [----]ΟΜΕΝΑΙ[----]

G.

1. [-----]ΛΟ[-----]
2. [-----]ΩΤΟΙΥ[-----]
3. [--τ]□ κκαλ[υνδ□ ων-]
4. [----]ΕΛΩΝ[-----]
5. [----]ΤΕΛΟ[-----]

H.

1. [-----]ΩΔΕ..[-----]
2. [-----]ΙΣ κα□ ΓΕΙ[-----]
3. [-----? στ]□ λσΞΤΕ[-----]
4. [-----δ]ΥΣΨΕΡΕ[-----]
5. [-----? μετ]απ□ μπτωΞΥ[-----]
6. [-----]ΩΝΩΣ μηδ□ ΔΥ[-----]

7. [-----□]π□ τ□ συνηγορ□ φν--]
8. [-----? συ]ν□ γαγομετ□ ΠΛ[-----]
9. [-----γ]□ πολλ□ κες□ [αφν?--]
10. [-----]ΗΤΟΣ κα□ □ συκοφ[ατ□ αξ-]
11. [-----? στη]λειτευθ□ <α>ι ΤΗ[-----]
12. [---□ ν□ □ ερ□ Λητο□ τ□ ς□ [Ξ□ νθ?--]
13. [-----]Σ □ μερ□ΤΜ□[-----]
14. [-----Κα]□ νιαα□ Καλ□ [διοι--]
15. [-----]ΥΜΟΥΚΙ[-----]
16. [-----]

EK-2 YUNANCA-LATİNCE KARŞILAŞTIRMALI SÖZLÜK

- δηλοϛ incertum
 α □ τ □ = peto
 □ κολουθ □ = prosecutio
 □ ναπ □ γραφο inscriptum
 □ ντιλογ □ = controversia
 □ παγορε □ = 1) prohibeo 2) interdico?
 □ πλο □ = simplum
 □ πογραφ □ = professio
 □ πογρ □ φ profiteor
 □ ποστερ □ = fraudo
 □ ποστ □ ρησι fraud
 □ ριθμ □ = numero
 □ ριθμ □ = numerus
 □ σσ □ ροας
 □ σφαλε □ = cautio ?
 □ σφαλ □ ξοaveo
 □ τελε □ = immunitas
 □ τιμοϛ infamis
 κατ □ γ □ κα □ κατ □ θ □ λασσαϛ terra
 marique
 διασαφ □ α acclaro ?
 δημ □ σιοθο □ λοϛ servus publicus
 δημοσι □ νη publicanus
 δι □ ριοϛ diarium
 διενγυ □ α fidejubeo
 διενγ □ ησιϛ fidejussio
 διευλυτ □ α solvo
 διηνεκ □ ϛ perpetuus
 δικαιοδος □ α jurisdictionis
 δικαιοδ □ τηϛ juridicus
 διπλο □ ϛ duplum
 δ □ λοπονηρ □ ϛ dolus malus
 □ θνοϛ commune
 ε □ κοστ □ = vicesima
 ε □ σ □ ράμπορτο
 ε □ σκομ □ ξά inveho
 ε □ σπραξιϛ exactio
 ε □ σπρ □ σσ exigo
 □ καστοϛ omnis
 □ κκομ □ ξοveho
 □ λαιοϛ oleum
 □ ναντ □ οα adversus
 □ νγαιοϛ praedium
 □ νγυϛ propius
 □ νεχυρ □ ξο pignoris capio
 □ ν □ χυρ □ ο pignus
 □ νεχ □ ρων νληνψιϛ pignoris capio
 □ ξ □ ραμπορτο
 □ ξε □ ριϛ liceo
 □ π □ νεσιϛ in integrum restitutio
 □ πιλ □ ο □ ν □ χυρ □ ον pignoris
 solutio
 □ κανοδοτ □ = satisdo
 □ χθ □ = piscis
 καταφ □ ροϛ delator
 κεφαλ □ = caput
 κοιν □ ϛ communis
 κομ □ ζο veho
 κονχ □ λιοϛ conchylium
 κριτ □ ριοϛ iudicium
 κρ □ κοϛ crocum
 λαμβ □ νωτ □ ο □ ν □ χυρ □ ον pignoris
 capio
 λαιτρ □ = libra
 λοιπ □ ϛ ceterus

μ□ ρος pars

μεσογε□ α mediterreus / mediterraneus

μισθ□ α redimo

μ□ σθωσις locatio

ν□ μιςμ□ pecunia

ν□ μος lex

□ μο□ ω□ item

□ ρος terminus/finis

□ φε□ α debeo

παραλανβ□ ν□ accipio

παρανομ□ α iniura

παραφυλακ□ = custodia

πρ□ γμ□ res

προσηγορ□ αινος = appellatio ?

πρ□ στειμο□ multa

πωλ□ α vendo

σταθμ□ ξ pondus

στ□ ρησις commissum

τειμ□ α aestimo

τε□ μησις aestimatio

τε□ μωρ□ = poena

τ□ λος portorium

τελωνε□ α vectigalium

τελ□ νειο□ teloneum

τελων□ α portitor sum

τελ□ νης portitor

τεσσαρακοστ□ = quadragesima

τ□ πος locus

□ ποθ□ α hypotheca

φίσκος = fiscus

χ□ ρις causa

χρ□ σις usus

□ νιο□ merx

EK-3 INDEX INSCRIPTIONIS ET VERBA CONCORDATA

[Andriake (A) – Myra (M) – Kaunos (K) – Letoon (L) – Ephesos (E) Yazıtları için]

□ δηλος

A 17: [□]ν δ□ □ δηλος] π□[σ]ας □ ποτειμ□ σεις

α□ τ□· ω(*peto*)

A 59: πρ□ ς□ νελ□ νην ξ□ σαρ□ σια□ τε□ εφ□ τ□ δικαιοδ□ ην □ ν□ μ□ ρμ□
(?)]·

E 129: □ τελε□ αν ωμα□ δεβαστ□ ν]□ κοιν□ τ□ ς□ σ□ αις ν□ μααρ' α□ το□
α□ τησαμ□ νων

□ κολουθ□· α

A 14: □ □δν [τι]ς Λ□ κιος□ ε]κολ[ουθ□ αν] πρ]ασ□ αν] ξ□ γων

K b9: [τ□ λοξ□ ο□ δ□ σουσιω□ ξ]□ νω□ δτ□ πρ□ ς] κολουθ□ [α]χρ□ σεος

□ νεκεν

□ λλος

A 59: □ □ λην τιν□ □ χουφι] □ ντιλογ□ αρ□ ςτ□ νελ□ νην□ ξ□ σαρ□ σιν
α□ τε□ εφ□

A 72: μ□ ε□ ς φροδε□ [ζη] □ ρμο,Λ[η]το□ [ς κα□] □ λλην□ προσηγορ□ [α] πρ□ [ε]ιν

A 81: [□ λ]λα□ κα□ □ πτο□ λοι[πο]□ χρ□ [ν]ου πρ□ ς□ ν□ π□ δοφραλασ□ σθω

K c11: □ ντιθ□ μεντι λιψ α□ τ□ ς πλο□ ακα□ □ ξ□ γονις το□ ν□ λλαις
□ μ□ ραις κοσι

K c13: □ ξηοντες α□ τ□ [τ]ο□ π□ λιδι□ τ□ α□ τ□ ν□ ε□ σ□ γαγον ρων□ ν□ λλαις
□ μ□ ραις τρι□ κοντα

K c17: [με]τ□ [τ]□ [κ]αταγαγ[ε]□ ν□ ν□ λλαις μ□ ραις□ ν

K d5: ο□ [[δ□ φιλανθρ□ σιν□ ς□ φροδε□ της□ ν□ ματι 'δ□ λλ□]πογραφ□ τινι

K d12: μηδ□ φιλανθρ□ ποιτιν□ ς□ φροδε□ ηιδ' □ λλης] στινοσο□ [η]πογραφ□ ς
□ ν□ ματι

K f13: □ □τεψ [□]λλ[ος τις □ σ□ νεκ]αις γορ□ σ□

□ ναλανβ□·νω

A 49: μηδε□ μ[□ τε] νθανβαν□ τω

A 50: μ□ τε[ν]υκτ□ φο[ρτις] □]θω μ[□]τε □ ζω□ ν□ ρων□ ναλανβανε□ τω

□ ναπογραφ□ ς

A 48: □ [α]πογραφ□ ν□ κατ□ το□ τον□ ν□ μον□ ποτελ□ ν ντομηδ□ [ν φ□ ρ]ον μ□ [ε]

□ ντιθ□ σθω

E 16: □ □δ' ν □ πεν □ νιον □ το]φις ποι □ σ, □ 'π □ σης ν □ μος □ σχυ □ τω σανε □
□ ναπ □ γραφον φερεν

E 21: [μ □ τις δ □ λ]πονηρ □ □ ναπ □ γραφον φαιρε □ μω □ τε] κευ □ τω □ λους
στερ □ σεωχ □ ριν

E 53: □ ναπ □ γραφιδε □ ε □ μβαλλ □ αθηδ □ □ ξαιρε □ αθηδ □ □ ξαγ □ μω □ τει □ ν
νυκτ □ ε...

□ ντιλογ □ α

A 59: □ □ λην τιν □ □ χουφι] □ ντιλογ □ αρ □ ετ □ ντελ □ νην □ ξ □ σαρ □ σιν
α □ τε □ εθα

□ παγορε □ ω

A 74: □ μο □ κας □ □ τ]ν λ]ε], □ ν] πηγορε[ται], □ δ[η]μοσι □ νη]ε □ σπρ □ ε]

□ πλο □ ε

A 76: □ διενγ □ [η]σις το □ τ □ [λ]ους □ π]το □ | □ νητο]φ □ νητο]γειν □ αθ]πρ □ ε □ πλ □ τ]ν ν
τειμ □ τω □ [□]ε[στ □]τος □ νιαυτο □

□ πογραφ □

A 43: α □ □ [π]ογραφα □ π □ ντω] □]ν □ τελ[ω]νε □ □ ν] ν]τ □ μ]γειν □ σθ]σ]αν

K b14: κα □ τα □ [τ □ □ ποκε □ σον]ται □]πογραφ □ .

K c7: λαβε □ τι τ □ λουε] φιλανθρ □ πο] ν □ μα]τι ε] Αφροδε □ τη]ηδ' ε] ε] ντινα □ ν
□ πογραφ □ ν

K d5: . ο □]δ □ φιλανθρ □ σαν □ ε] □ φ]ροδε □ τη] ε] ν □ μα]τι 'δ □ λλ]]πογραφ □ τινι ^{vacat}

K d12: μηδ □ φιλανθρ □ ποιτιν □ ε] □ φ]ροδε □ τη] ε] □ λλη] ε] στινοσο □ □]πογραφ □ ε

□ ν □ ματι

K e13: το □ τα □ τιδηλ □ σαι □ τ □]δευτ □ ρα] ε] πογ]φ □ ε

K e14: □ σω] ν] ξ □ φ]ορτ □ ωπερισσ □ ν] κ □ ε]ε]υτ □ ρα] ε] πογραφ □ ε

E 31: [□ τα □ τα]α □ π] λεσι □ σαικα □ τ □ ποι]ροσφον □ ε] ε] πογραφ □ □ ε
ο □ κ □ σε] ε] ριν

E 42: □ □ καν □ τ □ ν] ε]]μισθ □ σεω] μ]α]ν □ □ διατεταγμ □ νο]αρ □ τινι δ □]ποιε □ σθα □ ε
□ πογραφ □ ε

□ πογρ □ φω

A 15: □]πειδ □ ν] [πα]ν [□]λθ □, □ πογρ]α] [ε]μος □ ν] μ]αι]ρ τρι □ κοντα

A 17: □ □ δ]ν μ □ | [□]πογ[ρ] □]ηται □ π □ ν]φ]αι] ε] σ]ε]ο] τελ □]ψ □]στο

A 18: [.] ΗΣΜΕ [.] □]φ]ραφ □]θω κρ □]ε]ω],

A 33: □ ν]π]αι [. . .] πογραφ □ σθα]α [□] τε[λων] ε] σθω

A 37: π]α]ρα]γε]νο]μ □ ν □ π]τ □ ν] νε]δ]ρ]ν [□] ρ]οντα το □ [τ] □ πρ □ ε] .] ΕΕ [. . . .]

□ πογρ □ ψασθαι

A 40: [] ξ[] γοντεξ[α] τ[] νε σταθμ[] ,ν[] δε[] ,κα[] τ[] ν[] ριθμ[] ,ν[] διατ[] ξεται
[] πογραφ[] θασαν

A 42: [] [] μεσογε[] [] [] νο[] μενοξρ[] κον^{vac.} [] πογραφ[] σθω π[] το[] [] νγ[στα
π]αραφυ[λακος]

A 45: πρ[] τ[] κοιν[] το[] τε δημοσι[] [ν]ου [κ]α[] το[] | [] πογραφομ[] νου σφαλε[] αν

A 46: [] άπς [φ] [] ρτιομ[] ε[] αρ[] σπώξ [τελ] [] ν[] τει[μη]σάμενος | [] πογράνηται

A 62: [] [] τς [] πογραψ[] μεν[] και[] τειμησ[] μενοξ[] συ[ν]α[γ] [] μενον[] 'πα[] το[]
τ[] λος

M 3: [] ηγραφομ[] νοπ[] ντων[] σ[] σαγομ[] [ω]ω

K b11: ε[] μ[] το[] ζ[]]σ[] γουσιφ[] ρτια[] π[] τ[] π[] λινα[] τ[] ε[] θ[] ως ξαγαγε[] ν
[] ηγρ[] ψασθαι

K b15: μ[] [] πογραφ[] μ[]]ων κα[] [τ[] [] π[] τορ[] τ[] άμ[] νων[] φορτ[] ωστ[] ρεσιξ[] στω

K c15: [] πογρ[] ψονδ[] α[] ο[] τα[] () ν[] μ[] β[] νον

K e3: [] πογρ[] ψοψ[] και[] τειμ[] σονται

K e7: [] πογραφ[] μεδ[] τ[] ν[]]χε[] ωκα[] τειμ[] μενοι[] λιν

E 13: τ[] τελ[] νημ[] πιτρ[] π[] α[] το[] προσφωνε[] τακα[] [] πογραφ[] σθω

E 14-5: τ[] τελ[] νημ[] πιτρ[] π[] α[] το[] προσφωνε[] τακα[] [] ηγραφ[] σθω

E 22: πρ[] τ[] τελ[] νημ[] πογραφ[] σθω το[]]ξ[] τ[] ποπ[] σπο[] ζ[] πογεγραμμ[] νοις

E 27: [] κατ[] γ[] σ[] σ[] γ[] ων το[] τοπ[] τ[] ποπ[] προσφωνε[] τακα[] [] πογραφ[] σθω

E 28: κατ[] το[] τοτ[] ν[] μ[] ν[] πογρ[] φεσθ[] α[] σει

E 29: το[] τ[] ε[] σ[] γ[] ων πογρ[] φεσθ[] αι φειλ[] και[] μετ[] τ[] []]ηγρ[] φεσθ[]
ε[] σαγαγε[] ν

E 30: [] κ[] ατ[] θ[] λασσακα[] [] κατ[] γ[] σ[] σ[] γ[] ων[] ξ[] γ[] ων τελ[] νηπροσφων[] και[]
[] πογρ[] φηται

E 41: προσφων[] σ[] η[] κ[] α[] [] πογρ[] φηται[] το[] ε[] σ[] γειν

E 41: παρ[] τ[] [] α[] τ[] τ[] μεγ[] στην[] ρχ[] [] νχοντ[] πογραφ[] σθωσαν

E 44: πρ[] το[] [] ξ[] γ[] ειν[] σ[]]προσφωνε[] τακα[] [] ηγραφ[] σθω

E 49: κατ[] το[] τοτ[] w[] μονδ[] [] προσφων[] σα[] [κα[] [] πογρ[] ψασθ[] α[] τ[] τ[] ζ[] ς
ε] [] σαγωγ[] [] ζ[] ξαγωγ[] ς

E 50: ο[] δ[] [] νς [] πογρ[] ψηκαι[] τειμ[] ζητα[] σαγωγ[] , ν[] κε[] παξ[] πογραφ[] σθω
πο[] ε[] σ[] γειν

E 51: μ[] τε[]]πωθεν το[] τ[] που[] κε[] νου[] ν[] πογρ[] ψηταικρ[] τερονποδ[] ν
πεντακοσ[] ων

E 52: [] μ[] τε[] λλοθεν[] ο[] [] νπροσ]φων[] σ[] [] [] πογρ[] ψηφ[] λεσθ[] αι αυτ[] ν
[] μβαλ[] σθ[] α[] ξελ[] σθ[] αι

E 70: τελ[] νηκατ[] τ[] ν[] μισθ[] σεωξ[] μον[] πογρ[] ψαση[] προσφων[] σαδε[] σει

E 71: το των ν κ σπῆ λειρ θάλ σσηε ε προς[φων σαί πρ φεσθαι
 □ καστον πο κιον

E 86: □ πογραφ σθω □ πτορ του λοιδ ναί φειλ τω

E 87: □ □ υςκατ το τον w μον πογρ ψηται

E 118: πρ[□ |ζημοσι νην τ ν προπον α το πογραφ σθω

E 120: τ τε ν ι γγιστι λει ε ν μεγ στην ρχ νχ.παρ το τω
 □ πογραφ σθω

□ ποδ δωμι

A 16: [. σ] □ μδιπλ[ο]ν □ ποδ[τω] τ τ λος τελ ν[]

A 55: □ ποδιδ σθα' [α] □ το κριτ ριον πτο δικαιοδ του τελ ντο[] □ σου
 κεφαλα □ ου

A 63: τ συ[να]γ μενον 'πα τοπ λος τελ νμ □ ποδ

A 64: □ μ[δ]ως []ποκε σθα[] □ μισθωσ μεν[]τ[ε]ς □ π πρα[]αρ[] το δημοσι νου
 μ □ ποδ

A 81: □ δ κα □ μ ραρς κοντ[] □ μισμ ρθ τ τειμ [ε] ποδ τω

□ π δοσις

A 81: [□ λλα κα □ πτο λου[πο] χρ[]ν[]ου πρ τ ν π δοφυλασ σθω

□ π πρμα

A 64: □ μ[δ]ως []ποκε σθα[] □ μισθωσ μεν[]τ[ε]ς □ π πρα[]αρ[] το δημοσι νου
 μ □ ποδ

□ ποστερ, ω ποστ ρη(αε) λους

A 59: το κα[τ] το τον ν μον νεχυρασμ ψ[δ]π στερημ νφ[ε] ρτιον

E 16: ε ε τ ρυς πουε ποστρεφ χ[ω] ρι[] ποστερ σα[ω] λους:

E 74: □ 'φ μ □ π ποστερ κ[ε]ι λλοτο τ λουτρ τορ νητα μετακομιδ ι

□ ποτε μησις

A 17: [□]ν δ □ δηλοε] π[σ]ας □ ποτειμ σεις

□ ποτ λεσμα

A 8:] κα ε ργα[μ]νων κτ[] . ε[] ΠΑΡ[] Η[] .] ε ε π[φ]]εσμ[α]

□ ραι· ω

A 9:]ΤΟ[. . .] ΗΣΙΝ □ ραιωμ ν[] ΜΕΡΓΡ[.] ΠΑ[. .] Σ

□ ριθμ· ω

A 73: □ □ [δ] [π]αρ το τοε σπρ ζ[ε]ς τετραπλο □ πρ ξιφοθ σετα[τ] □
 □ [θ]μ σαντι

A 85: ο τελ ναι . . . □ χ τ[φ]α □ μυρ α[ε]δ[]ραχυ ε ριθμε τωσ[αν]φ ε[]

E 46: ριθμηθ δᾶ το του ριθμν ρθλεξ τω

E 61: νομ σματεξ ριθμημ νου

ριθμ ς

A 40: ξ γοντας[α] τ τε σταθμ ,ν δε, κα τ ριθμ, εν διατ φαται

E 46: ριθμηθ δᾶ το του ριθμν ρθλεξ τω

ρτεμε σιος

A 62: Δε ρξ δενα[ς]ρ|Δ στροξ ρτεμε σῖξ]νημος, Γορπια ος

ρχιερε ς

A 76: διενγ[η]σις το τ λουξ πτο | νητοξ νητο]γειν σθ πρ ξ πλ ν
τ τεμ το [ε[στ]τος νιαυτο[π]το ρχιερ πξ Σεβαστ ν

A 78: ο[δ] καθ' ε[στον] τξ ρχιερε τεξα[]|γραμματε ξ ποκε σθωσαν

K I 4: π ρχρ φξ τ Σεβαστ λικιν οξτ[α]σ[ι-]|θ μιδος

E 5: Ν ρωνξλαυδ οκα σαροξεβαστο Γ[ερ][μανικο, ρχιερ μξ] στου

ρχω

A 80: νητ, ξ ν νιαυτ[τ] τελωνε αφ ρξητατο φρ τουφληρ σαφ ς
τελων[ε]ας μ ναξ ξ

K a9: ρχοντοξ χρ ψο τ κυρ σεως ξ πανγελ ας

ρχων

A 37: [.....] παραγενομ ν π[] ν νεδρ]ν [] ροντα

A 43: [δ] ψτ μ παρ | 'π ρχοντοξ πλ θοξ συνε νηται

A 53: ρχστα κ]α δημ σιονδο λονπαραλαβ ;ν δ[] ρχον διδ τωτ[v]

ν[ηψι]ν

A 57:]κνοδοτε τωσαξ αρ στωξ ξ ρχουσιν

A 57: δ ρχων[] μ καλ ξ σφαλ ζητβλ ηξ πε θυνδς στακτ>
τελ ν

A 65: ξ φτω βουλομ νοικα []πλ σασιν ν χηρε]νεσθαι πτο ς
α το[φ]χουσι

A 86: ο κατ π λι] ροντες, μ ν [π]ροκε μενοξ ν μος

L b21: [-----] πτο ν δρου ρχοντος

σσ ριον

A 11:]ΗΣ πλεπ[ρ] ν κατ[ν] σσ ρῖα σσαρα

A 20:]NME[.]ΟΠ[.]N π[ρ] κ[σ]του [σ] ρ[θ] [ν]

A 21:]ναι λα ων π[ρ] κ στου σσ[ι]φ[τ] φαρα

E 79: [τ]τελ νδι]δ των κατ[λε]ν των σσ ρῖα σσαρα

σφαλε α

A 45: πρ τξ κοιν το τε δημοσι[ν]ου [κ]α το | πογραφομ νου σφαλε αν

□ σφαλ□·ζω

A 58: □ δ□ □ ρχωνί [□]□ γ□ καλ□ ζ□ σφαλ□ ζητῶ□ ἦς □ πε□ θυνῶς στατ□>
τελ□ ν□

E 99: □ τ□ πειμευτητικ□ υ□ μῶι[τ□ λουζεγραμ]μ□ νοῦ σφαλισμ□ νου

E 107: πρ□ ν□ νγα□ κας□ | [α□ θ□ τῶιδ□]μοι περ□ □ γγα□ ῶν σφαλ□ σασθαι

E 110: □ τ□ τελωνε□ αμισθωσ□ μενος□ ναδ□ χας□ κα□ □ νγα□ τῶς δ□ μοι

□ σφαλιζ□ σθω

□ τειμος

A 83: □ πηρ□ , τῆς ζ□ νο[μ□]ῆτα□ τι δημοσι□ νοκατα[κ]ριθε□ , τετραπλ[□] □ ποκε□ [α]θκα□
□ τειμος□ στω

□ τελε□· α

A 22: ε□]σα[γομ□]νω[v] π□ ντωῦ στῶ τ□ λεια

K II 9: □ ντωῦ τελ□[μῦ]]ων [τ□ ν □ ῥγομ□ νο]□ τῆδηπ[οτεο□]ν

K a13: χωρ□ δ□ τ□ προγεγραμμ□ νων□ νεσις□ στῶ τελε□ πῆς ντων□ ν □ π[τ□] □
ξ□ νῆς

K b4-5: □ π□τ[ρ] τ□ ν □ σαγομ□ νῶν τελε□ ας

K c8-9: □ χοντεκα□ α□ το□τ□ ν□ ζ□ τελε□ ᾶς ν□ σ□ γουσιῖν νεσιμετ□ τ□
καταπλε□ σαι

L b13: α□]το□ δεδ□[κ]ασιν □ τελε□ ας

E 97: □ πραγμ□ τωθ□ ηδ□ Πωλλ□ ωναυγκλ□ τοδ□ γματῖ τ□ λῆια δοται

E 129: [πρεσβευτ□ ν □ τελε□ ᾶν ωμα □ Σαβαστ□ τ]□ κοιν□ π□ ζ□ σ□ ᾶς ν□ μαρ' α□ το□
α□ τησαμ□ νων

E 130: κατ□ πεντε]τηρ□ δᾶ τ□ λεια π□ ρχ□ μερ□τρν□ κοντα

E 131:]TA □ τελειω□ λιμ□ νοτο□ του

A□ δενα□· ος

A 61: Δε□ οςA □ δενα[ζ]ο] Δ□ στροζ□ ρτεμε□ σῆξ□]νημος, Γορπια□ ος

□ φροδε□· τη

A 72: μ□ τε□ ζ□ φροδε□[ζη□ □ ρμο, Λ[η]το□[ς κα□] □ λληφινος προσηγορ[□] φν
πρ□ [σι]ν

K c6: λαβε□ τι τ□ λουζ□ φιλανθρ□ πουῦ ν□ ματῖ □ Αφροδε□ τῆιδ' ε□ □ ντιναο□ ν
□ πογραφ□ ν

K c15: ο□ χ□ ποκε□ σονταῖ το□ □ ξαγωγ□ σῶ λει□ φιλανθρ□ πουτι|ν□ □
□ Αφροδε□ τῆς ν□ ματι

K d5: ο□[[δ□ φιλανθρ□ σιν□ □ φροδε□ της □ ν □ ματῖ 'δ □ λλ□]πογραφ□ τινι

K d12: μηδ□ φιλανθρ□ ποιτιν□ □ φροδε□ τῆιδ' □ λληζ□ στινοσο□ □]πογραφ□ □
□ ν□ ματι

K e10: ο δ[φιλανθρ] ποιν[ξ] Αφροδε[τῆς ν] μαπ['δ] τινιο[παρευρ] σακα[τ'
ο δ[τρᾶ] πον

χρ[ι]

A 66: χ[αρ] σεω[τ] κινδ[ν] τε[λωνουμ]νων φυλασέσθω

E 111: χ[ρω] πενταπλο[σού] ν[δημοσιων] αν[ργολ[β] σ[κ] σ[του] το[ς]

E 125: χ[ρω] πενταπλο[σου] δημοσιων[ακαρπευθησομ] νη[ν] ξαγορ[σ]

E 146: κα[χρω] πενταπλο[]κ[νοτο] κεφαλα[οσ] καθ' [καστον] νιαυτ[ν
μισθ] σατο

βλ[βη]

A 58: δ[ρχων] [] μ[καλ] ξ[σφαλ] ζη[φλ] η[ς] πε[θυνο]ς στα[τ] >
τελ[ν]

βο[λομαι]

A 56: σου[ν] χ[τ] ν[χυβ[α]βουλημ] νο[α]βε[ν] δημοσι[νης]

A 56: ο δ[μ] βουλ[με[φοπα]ρ] τ[τελ] ν[τ] ν[χυβ[ων] να

A 65: ξ[φτω] βουλομ[νοικα] []πιλ[σασιν] ν[χυρ[ε]]νεσθαι [π[το] ς
α[το] [φ]χουσι

A 81: ν[βο] ληταιομ[σμαπ] ν[λυκ] [πρ]οχωρο[ντων

K e7: βον[λωνταῖ] ξ[γειν] το[

K e11: δ[ν] τις ξ[νοβουληθε] πωλ[σαφορ] ων[τρ] τ[μ] δυνηθ[

L b23: δι' ο[βο] λητα[ι]μ[νο] ξαγ[π[ω] [τ]ε τελο[] μενα

E 30: βον[ληταῖ] τα[ταπ] π[λεσι] σαικα[τ] ποι[προσφων] φ[ως] []
πογραφ[φ] κ[σ[χ]ω]ς ριν

E 34: [β]ο[λωνταῖ] χ[τωσ[αν] λουξ] σπρ[ξ[χ]ω]ς μ[ι]

E 34-5: βουλων[[] φ[] πο[κ[ι]ον] πο[υ] προσφονε[δε]

E 45: μ[ν] π[ς] βο[ληταῖ] ξελ[σθα] σαγαγε[] ν[ξαγαγε]κα[θ] λασσαν

E 47: βον[λητα] νιο[ν] γορασμ[ν]ον χειν

E 51: ο δ[π]ς [πογρ] ψη[καῖ] τειμ[ζητα] σαγωγ[]ν κε[] παξ[πογραφ] σθω
πο[ε] σ[γει]ε[σφ] β[ων] ληται

E 52: [μ] τ[ε] λλοθεν[ο] προσ[φων] σ[] πογρ[ψη]τα[] λεσθαι

γ[ρας]

A 75: το[] τετ[ρα]πλ[ο] []ποκε[φθ] | [πε]κο[υ]λ[]ου γ[ρω]ς Wκατεν[γκαν]κα[]
λ[ν]ξαντι

γ[·]

A 32: [.] κατ[γ] ν[κατ] θ[] λ[σ]σαν ε[σκ[φ]μ] ζων

L e9: [-----] □ τη[□]νες[θαι---]

E 47: □ □ [δ' □ παν□ ντιπ[τον] το[ς] νηται

E 52: □ δ□ □ ν[] πεναντ□ τον[] το[ς] νηται

E 55: □ □ δ' ν[] πεναντ□ τονο[] το[ς] νηται

E 57: □ 'φ[] τις λ□ β[] σου[] ν[] τ□ □ πεναντ□ τον[] το[ς] γεγον□ ς

E 69: α□ τινα[] λει[] θνη[] π[] Βασιλε□ □ Αττ[] [ωλΕ□] μ□ νου[] ο[] ι[] κ[] γ□ νοντο

E 74: μ□ λλονο[] τ□ λου[] το[] νηται[] μετακομιδ□ □ ι[] δι' α□ τ[] π[] γμα□ π□ ρ
το□ του□ λα[] διδ□ σθω

E 83: ο□ ς[] κωνθ□ κηγενομ□ νημετ□ □ Ρωμα□ ων

E 116: □ κ□] ν□ μοτο□ του[] μφισβ□ τη[] νηται

E 147: . □ □ τ[] μφισβ□ τη[] νηται μεταξ□ το□ τα[]

Γορπια□ ος

A 62: Δε□ ο[] δ[] δενα[] [] ρ[] Δ□ στρο[] ρεμε□ σ[] νημος, Γορπια□ ος

γραμματε□ ς

A 77: [] π[] ο□ □ ρχειρ□ π[] Σεβαστ□ κα□ [] [] [] γραμματ□ ο[] θνους

A 79: ο□ [] καθ' □ [] [] ρχειρε[] [] γραμματε□ ς[] ποκε□ σθωσαν

Δε□ ος

A 61: Δε□ ο[] δ[] δενα[] [] ρ[] Δ□ στρο[] ρεμε□ σ[] νημος, Γορπια□ ος

δ□ κα

A 83: πληρουμ□ νοπο□ Κα□ [] ρος φ□ σκοκαθ' □ καστο[] το[] κε το□ δημοσιων□ ου
κα□ το□ □ θνου[] ομυρι□ δ[] κα

E 134: □ ν[] μ□ ρ[] τ[] κα

δ□ ω

A 40: [] [] ξ□ γοντα[] τ□ νε σταθμ□ , ν[] δε□, κα□ τ□ ν[] ριθμ□ [] διατ□ []

E 29: □ περατ□ το□ τον[] ν□ μον[] πογρ□ φεσθ[] σει

E 33: □ που[] δ[] [] σαι

E 35: □ 'φ□ □ πο□ κ[] που[] προσφονε□ δε□

E 42: [] κατ□ τ□ ν□ μοδε□

E 42: □ □ κατ□ τ□ ν□ ς[] μισθ□ σεω[] μομ□ □ διατεταγμ□ νοπαρ□ τι νι δ□ □
ποιε□ σθα□ ς[] πογραφ□ ς

E 46: □ μ□ ν[] ν[] στασθα[] , το□ του□ σταθμ□ ν[] δ' □ ν[] ριθμηθ□ δ[] , το□ του
τ□ ν[] ριθμ□ ν

E 48: □ □ π[] κατ□ το□ τον[] ν□ μον[] προσφον□ σ[] πογρ□ ψασθα

E 50: □ που[] [] [] σαιατ□ το□ τον[] ν□ μον[] κε[] τω

E 70: τελ□ νηκατ□ τ□ ν[] μισθ□ σεω[] μον[] πογρ□ ψασθ[] σ[] σει

E 73: □ ι π□ μ[] νοκα□ □ λα□ του[] δημοσι[] ν[] δ[] δ[]

E 83: ο □ ς̄ συνθ □ κηγενομ □ νημετ □ □ Ρωμα □ τῶν λος.... διδ □ να □ δε □

E 96: κα □ τ □ λα □ σπρασσ □ τωκατ □ το □ τοτ □ ν □ μοδε □

δηλ □ ω

A 53: □ τρ □ ιω □ [μ] □ ρα δηλο □ [ω] | τι □ ν[χυρ]ον κα □ τινος παραδ □ δωκετ □ τελ □ ν □

K b5: καθ □ ς̄ κ □ ς̄]πγγελ □ οδηλο □ ται

K c5: καθ □ ς̄ 'π □ δουδεδ □ λωται

K e12: κα □ το □ τα □ τδηλ □ σα □ τ □ δευτ □ ρα □ πογρ □ ς

L c4: [.....]ΣΣΚΕ..[.....]ΤΙ φρον □ ΔΗΛΩΣ[.....]

δημ □ σιος

A 53: □ ρχστα κ]α □ δημ □ σιον δο □ λοπαραλαβ □ ν

E 2: □ πιμελητ □ τ̄ν δημος □ ωπροσ □ δων

E 59: □ □ θε □ οῦ νεκατ □ γματοξ̄ δημος □ αχ □ ρπραγμ □ τῶν □ μου □ Ρωμα □ τῶν □ ς
κομ □ ζωσ̄ν □ γωσιν

E 60-1: □ □ τ̄ν τι τ □ δημος □ ω[πραγμ □ τῶν νεκ̄ντο □ δ □ μου □ Ρωμα □ ἀημ □ σια
φ □ ρηται

E 71: □ δημος □ απ □ πᾱι □ στ̄ω

E 102: κα □ □ νγα □ δημος □ δικανοδοτε □ τω

E 144: □ πιμελητᾱ □ δημος □ ωπροσ □ δων

E 147: □ πιμελητ □ τ̄ν προσ □ δημ δημος □ ων

E 152: □ ημελητ □ ν □ δημος □ ωπροσ □ δων

δημοσι □ νης

A 27:] τ □ τ □ λοξ̄ δη[μο]σι □ νης

A 35: □ □ δ̄ν μ[□ δη]μοσι □ νη̄[.....]

A 44: πρ □ τ̄ς κοιν □ το □ τε δημοσι □ [ν]ου [κ]α □ το □ | □ πογραφομ □ νου σφαλε □ αν

A 56: □ σου □ ν □ χ[τ □ □ ν □ χυβαβουλημ □ νοξαβε □ ν̄ δημοσι □ νης

A 64: □ μ̄[ω]ς [□]ποκε □ σθα □] □ μισθωσ □ μεν □ [τ]ξ □ π □ πρα[αρ □] το □ δημοσι □ νου
μ □ □ ποδ □

A 67: □ □ ΑΝΙΑ[.]ΩΣ[. .]Ε[.]ΙΝ □ π[δ]ωσιν ο □ τ □ δημοσ[ιων] □ παραφ □ λακες

A 69: [ε □]κοστ □ δημοσι □ ν̄ μ □ □ πικοινωνείτω

A 71: μ □ □ ξ □ ατ̄[δη]μοσι □ [ν □ τ □ □]ν̄ σῑαι □ ρια..... πρ □ [σ]ιν

A 74: □ μο □ κας □ □ τ̄ν λ[σ], □ ν̄ πηγορε[ται], □ δ[η]μοσι □ νη̄ξ □ σπρ □ ξ̄]

A 83: □ πηρ □ , τ̄ς ς̄ πο[ι □]τα □ τι δημοσι □ νοκατα[κ]ριθ □ πετραπλ[□] □ π[ε]κ̄ φ̄] κα □
□ τεμοξ̄ στω

M 14: το □ τρ □ □ θνουδημοσι □ ναις

E 56: □ σ □ ς̄ ν □ ποκατ □ [το □]τον τ □ ν □ μοτελ □ νιοδημοσι □ νου π □ ρχ □

E 57: □ το □ τ̄ς ποτ̄ο □ τοιξ̄ □ λοξ̄ μισθ □ [δημοσι □ νης □ π]̄τροπος λαμβαν □ τω

E 68: □ [δημο[σι] νη]φ□[τως] καρπευ□ σθω

E 69: τα□ τ[τε] □ πο□□α παραλ□ β[τ□ □ σομ□ δ[ημ]οσι□ ν□.... παραδιδ□ τωι

E 72: □ ι π□ μπου□ νοκα□ □ λα□ τ[ω]ν δημοσι□ νιδ□ δοσθαδε□

E 73: το□ τατε τ□ >δημοσι□ νηκαρπε□ εσθα□ τ□ λος

E 75: ο□ [ξ□ κα□ □ περι δη]μοσι□ νηξ ξ Ασ□ ε[α]ς ξ Ασ□ ε[αν] σαγ□ γ□
□ ξαγ□ γ□

E 84: ο□ τ[α]ο□ τ[ων]□ πραγμ□[των | τ□ δημοσι□ ν[τ□ τ□ λα□] διδ□ τ[ω]σαν

E 96: [□ δημοσι□ νη] καθ□ [□ ν] αρχ[ε]ιαι □ Ασ□ τ[α]ι λουξ□ σπρ□ ξ[α]ς ρ[ε]παφυλακ□ ς
καθιστ□ τω

E 98: το□ τ[ων]□ πραγμ□ τ[ων]□ | [τεσσακοστ□ μ]□ ρος□ δημοσι□ νη[θ]ο□ σεται

E 99: ε□ σαγωγ□ μξ νην□ ριδ□ ο□ μισυ□ ξαγωγ□ δξ δην□ ριον□ ν□ δημοσι□ νης
<μ□> λαμβαν□ τω

E 100: □ δημοσι□ νηξ παρ□ το□ δ□ μου□ τ□ τελ□ ν□ ν□ πραξιν ρολαβ□ σας

E 101: δημοσι□ [νης □ τ□ τ□ τ□] λων ε□ σπραξιν ρολαβ□ π[ρα]ισ□ κα□ □ νγα□ δημοσ□ □
δικανοδοτε□ τω

E 110: □ δημοσι□ νηξ τ□ τελωνε□ ορισθωσ□ μενοξ ναδ□ χ[α]ς □ νγα□ τ[ω]ς δι□ μοι
□ σφαλιζ□ σθω

E 113: □ □τιγπερ□ τ□ τελ□ το□ τωπ□ δημοσι□ νην □ [π□ τ[ρ]αον συνθ□ ται

E 118: πρ[□ | ξ]δημοσι□ νην τ□ ν□ π[ρ]οπον α□ το□□ πογραφ□ σ[θ]α□ το□ τωι

E 119-20: □ σ□ ξ□ τ□ ποιδημο[σι] □ ν□□ πο□ κχ[ων] ρτε]λων□ αξ□ π□ ρχ□

E 120: □ □□ν τ□ τελω[ν □ μ□ τ]δημοσι□ νημ□ τε□ π[τ]ροπος □ π□ ρχ□

E 150: δημ]οσι□ νηκατ□ νησε□> καταντ□ σει□ ε□ τι δ□ λ[ο]πνηρ□ τω□ □ ι[π]ρ□ που

δημοσι□ νιον

A 24:]ΩNH περιλα[μ]β□ [η]ται, □ τ□ [λ] τ[ο] δη]μοσι[ω]ν□[ου]

A 36: [.. δη]μοσι[ων]□ ου ξ[τ]ω ε□ μ□ αν□ ν□ νγιστ[α]□[λε]ων □ π[το]□ τ[□] που

A 68: [μ]□ χρ[ι] σ□ το□ δημοσιων□ ου νητα[δοκιμ]□ σ[σι]ν τ□ πω[λε]] ν

A 82: πληρουμ□ νοπο□ Κα□ [α]ρος φ□ σκωκαθ' □ καστον□ τοξ κε το□ δημοσιων□ ου
κα□ το□ □ θνουξηναρ□ οθυρι□ δοξ□ κα

M 5: πρ□ τ□] δημοσι□ νιον

M 7: □ π□τορ□ □ M□ ροιμ□ νοδημοσιω[ν] □ ου

δηνάριον·

A 78: [□ στ[ω] τα□ τ[χρ]□ οξ κ□ σ[α]ν]ενγυ□ ντοξτρ□ ξην□ ριπεντακιςχε□ λια

A 82: πληρουμ□ νοπο□ Κα□ [α]ρος φ□ σκωκαθ' □ καστον□ τοξ κε το□ δημοσιων□ ου
κα□ το□ □ θνουξηναρ□ οθυρι□ δοξ□ κα

K b5: καθ□ ξ□ κ□ ξ]ανγελ□ οξηλο□ τα□ ργυρ□ ^{vacat} ου (δην.) □ ξακισμ□ ρ[α] ^{vacat}
□ ξ[α]ισχ□ λια

E 12: μ□ τι πλε□ ον□ λουξ□ κ□ σ[κ]φαλ□ ξηναρ□ οπ□ ν[α]ιδ□ να□ φειλ□ τωι

E 97: σ πλε οθηναρ ωμυρ ων

E 99: ε σαγωγ μζ ῥην ριδ ὄ μισυ ξαγωγ δζ δην ριον ν δημοσι νης
<μ> λαμβαν τω

δι ριον

A 71: μ ξ αῶ[δη]μοσι[ν τ]ν στιαι ρια..... προ [σ]ιν

διασ φ· ω

A 87: διασαφε τωσαν τ δικαιοδ τ τ τ ζ παρα[νο]μ [α] προστε μ
κρατε σθωσαν

διατ σσω

A 40: []ξ γοντες[α] τ νε σταθμ ,ν δε, κα τ ν ριθμ [ν] διατ [α]ται,

A 71: ζ Σεβαστ ρωδιατ τακται

E 30: ν π ζ κμισθ[σεως ν μ... .. διατεταγμ νο] ι

E 42: []καπ τ []μισθ σεας μαν [] διατεταγμ νοπαρ τινι δ []ποιε σθαι
τ [] πογραφ ζ

δ δωμι

A 18: [] θεν ΜΝΥ[.]ΣΤ[...]Ν[.]ΧΡ[.]ΦΩ[.]ΣΑ[.]ΙΑ διδ σθω

A 20: [τεσσαρακοστ τ νε]μην δ σουσιω [] σ γοντες νφρι

A 53: [] δ[] ρην διδ τω[ν] [] νλ[ηψι]ν

A 70: [] πδρ [τ] [] π[] ντῶν[ν] [] [] τ κα[τ] το[] τον[] ν [] μω διωρισμ [] [] τ [] λη
[δ]ιδ[]σθω

A 73: [] [] [δ] [] [π]αρ το[] τε[] σπρ [] [] τετραπλο [] [] προ [] ξιφοθ [] σετα[τ] []
[] [θ]μ [] σαντι

M 5: δ [] δοσθα [] π[] [] [] λεω[] [] θνει

M 14: δ [] δοσθα [] π[] [] [] λεω[] [] θνει

K II 12: κα [] κατ [] γ [] κα [] κατ [] θ [] [] λασσφ [] δι [] τ [] δε[δ]ωκ [] ναι-----]

K b4: δεδωκ [] να [] π[] τ [] ρ [] τ [] ν [] σαγομ [] νων τελε[]ας

K b7: [] π[] ..ρ. σωμ [] τω [] μμοντα [] τ [] [] λο [] [] σο [] [] στ [] [] ν ρισμ [] [] ονδ [] δοσθακατ [] τ [] ν
δημοσιωνικ [] w [] μον

K b9: [τ [] λο [] ο [] δ [] σουσιω [] ξ] [] να [] δ [] π [] προ [] ζ [] κολουθ [] [] αγρ [] σεο [] νεκεν

K e14: δ [] σφ [] νο [] το [] [] ξαγωγ [] τω [] λος

L b13: α [] [] το [] δεδ [] [κ]ασιν [] τελε [] ας

E 11: τ [] τεσσαρακοστ [] μ [] ρο [] [] πελ [] νη [] ιδ [] τω []

E 12: μ [] τι [] πλε [] σ [] [] λου [] κ [] σ [] φαλ [] ῥηναρ [] ω [] ν [] τ [] ν [] να [] φειλ [] τω []

E 17-8: δ [] [] α [] τ [] [] ζ νθρωπο [] π [] το [] α [] το [] π [] γ [] ματο [] δευ [] ρου [] ξαγωγ [] τ [] ζ [] ι
α [] τ [] [] ι [] τα [] α [] τ [] [] [] τελ [] ν [] [] σαγωγ [] τ [] ζ [] λο [] [] διδ [] να [] φειλ [] τω []

- E 18: □ □κατ□ θ□ λασσαν□ γ□ ν□ ξ□ ,η□ ζ□ ξαγωγ□τ□ζ λοξιδ□ τω
- E 19: □ π□ο□ρ□δ□ □ |η[τις πρ□ γματοζ παξ□ τελ□ ν□ κκομιζομ□ δφ□
- E 20: □ ιδευτ□ ρου□ ξαγωγ□τ□ζ α□ τ□τελ□ ν□τ□ α□ τ□□ι τει[τ□ λοξ□ διδ□ ναι
□ φειλ□ τω
- E 20: □ □ χθ□κογχυλ□ αθαλασσ□ οικαρ□ χρ□ μενος□ ε□ κοστ□μ□ν ρος□ λους
διδ□ τω
- E 58: το□ τοις□ πραγμ□ τωπο□ των□ λοξ□ □ στμ□ ταις διδ□ ναϊ φειλ□ τω
- E 62: □ □ ης πωλ□]σ□ □ πιτρ□ σκ□τ□ λοξ□ διδ□ τω
- E 66: τ□ ατρατε□ ματα□ ζ□ πορε□ ητατ□ λοξ□το□των μ□ διδ□ σθω
- E 67: σιδ□]ρου, μολ□ βογρυσοχ□ λκου□ νεκεν□ ι ρυγμ□, τα□ των□ τι [η□]ρηται τ□ λος
μ□ διδ□ τω
- E 72: □ ι π□ μπου□ νοκα□ □ λα□ των δημοσι□ νιδ□ δοσθα[δε□
- E 74: τ□ μετακομιδ□ ι δι' α□ τ□τ□ πρ□ γμά□ π□τορ□ τοσ□ λοξ□ διδ□ σθω
- E 76: □ π□τορ□ τοσ□ λοξ□ | [διδ□ σθω
- E 78: □ π□τορ□ τω[τ□ πραγμ□]ων τ□ λοξ□ διδ□ σθω
- E 79: [τ□ τελ□ νιδιδ□ των□ κατ□λεν□ τρων□ σσ□ ρια□ σσαρα
- E 83: πρ□ τ□ ν□ δ□ χον□ σιν□ ξ□ γ□ε□ σ□ , γ□ π□τορ□ τοσ□ λοξ□ σαγωγ□καζ□ |
□ ξαγωγ□μ□ζ διδ□ σθω
- E 83: τ□ λοξ□ ξαγωγ□□ξ□ σαγωγ□τινων πραγμ□ τωδιδ□ ναϊ δε□
- E 84: ο□ ταιο□ των□ πραγμ□[των | τ□ δημοσι□ ν□τ□ τ□ λοξ□] διδ□ τωσαν
- E 85: □ πολειτε□ ας□ τ□ο□ζ□ κ□ στα[..... □ π□τορ□ τοσ□ λοξιδ□ ναϊ φειλ□ τω
- E 86: □ πογραφ□ σθω□ □ π□τορ□ τοσ□ λοξιδ□ ναϊ φειλ□ τω
- E 88: τ□ διπλ□ | [τ□ λοξιδ□] τω κα□ το□ πρ□ γματοζο□ τοι□ τελ□ ν□ γωγ□κα□
□ νεχ□ ρου□ ψιζ□ στω
- E 93: □ νμ[□ τε[ψτ□ τ□ ν□ δ□ ων ρων□ λοξιδ□ σιν
- E 95: ο□ δ□ μα□ λοξ□ ντ□τ□ζ □ δ[ων □ ρω[ο□] δ□ σουσιν
- E 97: □ πραγμ□ τω□ ηδ□ Πολλ□ ωναυγκλ□ τοδ□ γματι□ τ□ λαia□ δοται
- E 98: το□ των□ πραγμ□ των□ | [τεσσακοστ□ μ□ ρος□ δημοσι□ νηροθ□ σεται
- E 122: □ να□ □ α□ τ□]ς παξ□ ε□ σαγ□ γδον
- E 123: μ□ ρος□ λοξιδ□ τω

διενγυ□ ω(κρς.: Ephesos Yaziti'nda προ□ γγυθς

- A 77: [□ στω□ τα□ τ[χρ]□ ος□ κ□ σδ[η]ενγυ□ ντοξτρ□ ξην□ ριπεντακιςχε□ λια
- E 105: το□ τωρο□ γγυον□ τρισ□ | [□ μ□ ραιζ□ ζ□ ητα α□ ζ□ μισθ□ σηται 'φ□ μ□ ν
□ λλ□ ξαιξεσται
- E 106: μ□ τε[προ□ γγυος□ δημοσιων□ ατα□ τηκαρπευ□ σθαρ□ ν□ νγα□ κας□ |
[α□ θ□ τ[τιδ□]μι περ□ □ γγα□ ων σφαλ□ σασθαι
- E 135: α□ ζ□ μισθ□ σεταιϊ π□τ□ στρατηγ□ ν□ προ□ γγυον□ λλ□ ξαιξ□ στω

A 70: π□δ□ρ [τ] π□ ντῶν□[ν]]ν τ□ κα[τ□ το□ τον□ ν□ μῦ διωρισμ□]α τ□ λη
[δ]ιδ[□]σθω

K a12: π□ ντων□ διωρισμ□ νων ν□ δημοσιωνικ□ ν□ μῆ□ κοστ□τῶν τριμ□ σεως

διπλο□ ·ς

A 16: [. σ] μῶιπλ[ο□]ν ποδ[τῶ] τ□ τ□ λοστ□ τελ□ ν[]

A 28: πρ]□ ξιζ□ στφ . κ)ατ□ τ□ ν□ μοτω□ τοδιπλ□ Σ[

A 63: □ πε□ θυῶς στα[□] διπλ□ κα□ □ νεχυρ□ ζειν [σ□] | [□]ξ□ στω

E 80: □ τελ□ νητ□ παρακομ□ ζονῶιπλο□ □ νοχοζ□ στω

E 87: □ οῶν ταφ□ ποι□ σ,τ□ διπλ□ | [τ□ λοφιδ]□τω

δ□ ·ς

A 29: δικα]ιο[δ]οσ□ αφ . .] Σ[. μ]ερο[□]ς δ□ τσ[α]ρακ[οσ]τ□ [τ□ τριμ□ σεως
..]

δοκιμ□ ζω

A 68: [μ]□ χρῶ σ□ το□ δημοσιων□ οῶ νητα]δοκιμ□ σ[σι]ν τ□ πω[λε□]ν

δ□ λος

A 35:]δ□[λ]ου πονηρο□ προγε[γρ]αμ[μ□]η|□

A 54: [□]□ δ□ μ□ □ πηρετ□ σῆδ□ λῶπνηρ□ τι ποι□ σ□

E 21: □ νιοῶ κλο□ [σ | μ□ τις δ□ λῶπνηρ□ □ φαιρε□ τω

E 28: □ ζ□ α□ τ□φανερ□ ζ□ πῶτο□ τελων□ οῶ]κε□ νοχωρ□ ζ□ λοπνηρο□
προγεγραμμ□ νοζ

E 60: □ □ σ□ ξιατροφ□ νῶ χωσιῶ κε□ νῆς νεκεν□ πορε□ αχωρ□ ζ□ λοπνηρο□

E 64: ο□ χρ□ σθα□ □ θασιν ν□ ι ποδημ□ τωῶ τη□ χβ[δ□ λοπνηρο□]

E 80: □ □τιγ□ πεναντ□ τονῶ τοικατα|[σχ]τα□ τα□ πλο□]αδ□ λοπνηρ□ ι

E 150: δημ]οσι□ νηκατ□ νησε□> καταντ□ σεῖ ε□ τι δ□ λοπνηρ□ πο□ □ ι[τρ□ που

E 153:]ENAI □ δ□ λοπνηρ□ πινος α□ τ[ν

δο□ λος

A 53: □ ρχῶτα κ]α□ δημ□ σιοδο□ λοπαραλαβ□ ν

E 76: □ π□δρ□ λωκα□ □ νῶ π□ ντωνῶ ζ□ ν□ ζ□ σ□ κοθεῶ γωσιῶ

παραπ□ μπωσιν

E 117: □ ζ□ νοου□ κιοδο□ λοῶ δο□ λησ□ ζ□ παρχε□ ἴαν Ασ□ εἰν σ□ ἦ□□ ξ□ γ□

E 121: □ τατις νοου□]κιον δο□ λοῶ δο□ ληκατ□ θ□ λασσασ□ σαγ□ κᾶ□ □ ξαγ□ γ□

δραπετικ□ ·ς

A 14: [.]ΙΟ[.]μηδ□ τ□ δρα[π]ετικ□ ν

δράχμη·

A 85: ο□ τελ□ ναι □ χ□ τφσᾶ □ μυρ□ αζ[δ]ραχυ□ ζ□ ριθμε□ τωσᾶνφ□ φκ

δ □ ναμαι

A 52: θεν □ [δ] □ νηταχειρολ □ νπτου

K e12: □ □δν τις ξ □ νοβουληθε □ πωλ □ σαφορτ □ ων □ τρ □ τμ □ δυνηθ □

Δ □ στρος

A 62: Δε □ ρζ □ δενα □ [ς] □ Δ □ στρος □ ρτεμε □ σπ □ [] νημος, Γορπια □ ος

□ θνος

A 77: [□ π □] ο □ □ ρχειρ □ π □ [ς] Σεβαστ □ κα □ [τ] ο □ [] | [γ] ραμματ □ ωπ □ □ θνους

A 82: πληρουμ □ νοπο □ Κα □ [α] ρος φ □ σκοκαθ' □ καστον □ τοξ □ κε το □ δημοσιων □ ου
κα □ το □ □ θνουξηναρ □ οθυρι □ δαξ □ κα

M 6: δ □ δοσθα □ π □ π □ [] λεωτ □] □ θνει

M 14: το □ τ □ □ θνουδημοσι □ ναις

E 27: □ ο □ [ς] π □ λ □ νιον □ ν □ [] τ □ [ς] □ ρ □ π □ τ □ βασιλε □ α □ λ □ ευθ □ π □ λ □ ε □ ω □ θ □ ν □ ν
□ δ □ μ □ ω □ π □ ρ □

E 69: α □ τινε □ λει □ θνη □ π □ Βασιλε □ □ Αττ □ [ω] □ μ □ νου □ ο □ κ □ γ □ νοντο

E 89: α □ τινε □ πολιτε □ φ □ κ □ □ τιν □] θη □ κα □ ο □ τιν □] □ ρ □ ε □ σ □ ν □ ξ □ ο □ ι □ κ □ σε □ >
□ Εφεσ □ κα □

E 92: ε □ μ □ α □ τα □ γορα □ ε □ σ □ [] δικ □ , □ ν □ τε □ το □ τ □ ω □ διοικ □ σε □ ω □ λει □ θνη
δ □ μ □ μ □ αι □ λ □

E 94: α □ τ □ α □ πολιτε □ α □ α □ τα □ τα □ □ θνη □ ο □ τ □ α □ δ □ μ □ λ □ φ □ ν □ τ □ [] □ δ □ ω □
□ ρ □ α □] □ δ □ σουσιν

ε □ δ □ ς

A 60: □ 'φ □ Α [. . .] ΤΟΣ [.] Ω [. .] τ □ ε □ δ □ ο □ μ □ η □ γ □ [ν]

E 1: π □ ρ □ ζ □ ε □ δ □ □ ν Ιουλ □ ων

E 100-1: ε □ δ □ ο □ □ ς Οκτωβρ □ δ □ α □ ρ □ ρ □ α □ [] π □ ρ □ τ □ α □ α □ ρ □ φ □ □ διευλυτε □ ν □ φειλ □ τ □
κα □ το □ λ □ ο □ ι □ πο □ ς □ τεσι □ μ □ α □ δ □ ο □ □ ς Οκτωβρ □ κα □ θ' □ καστο □ ν □ το □

E 103: □ προθεσμ □ ο □ χ □ ρ □ μα □ τ □ ο □ δ □ ο □ Ιανου □ ρ □ ι □ τ □ α □

E 108: κα □ □ □ ξηγορα □ □ □ π □ ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ π □ ρ □ τ □ ω □ π □ τ □ η □ ξ □ π □ ς □ ντε
καρπευ □ σ □ θ □

E 112: κα □ □ π □ ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ π □ ρ □ τ □ ω □ ς □ ξ □ □ ς τεσι □ ν □ καρπευ □ σ □ θ □

E 126: □ π □ ε □ δ □ □ ν ανου □ ρ □ ω □ ν □ γ □ γισ □ α □ σο □ μ □ ν □ ω □ ν τεσι □ ξ □ π □ ς □ ντε
καρπευ □ σ □ θ □

E 127: □ π □ ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ π □ ρ □ τ □ ω □ π □ τ □ η □ ξ □ [] π □ ς □ ν □ καρπε □ ε □ σ □ θ □ α □ φειλ □ τ □

E 134: □ π □ ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ π □ ρ □ τ □ ω □ π □ τ □ η □ ξ □ π □ ς □ ν □ καρπε □ ε □ σ □ θ □ α □ φειλ □ τ □

E 137: ο □ τα □ καρπευ □ σ □ θ □ 'φ □ □ ρ □ χ □ τ □ μ □ ι □ σ □ θ □ σε □ α □ ε □ δ □ ο □ Ιανου □ ρ □ α □
□ γ □ γ □ []

E 141: □ π □ ε □ δ □ [] ν Ιανουαρ □ τ □ ω □ ν □ γ □ γισ □ α □ σο □ μ □ ν □ π □ τ □ η □ ξ □ ς □ π □ ντε

ε□ κοστ□ ς

A 69: [ε□]κοστ□ ῥημοσι□ νμ□ □ πικουωνείτω

K a12: π□ ντων□ διωρισμ□ νων□ ν□ δημοσιωνικ□ ν□ με□ κοστ□ τιν□ τριμ□ σεως

E 20: □ □ χθ□κογχυλ□ αθαλασσ□ αιααρ□ χρ□ μενος□ ε□ κοστ□ μιν□ ρος□ λους
διδ□ τω

ε□ μ□

A 17: □ □διν□ μ□ | [□]πογ[ρ]□ [ηται... □ π□ νψαι□] σ[ρο]□ τελ□ ψο □]στω

A 22: ε□]σα[γομ□]νω[ν] π□ ντων□ στῶ τ□ λεια

A 28: πρ]□ ξι□] στφ. κ]ατ□ τ□ ν□ μοτο□ τοδιπλ□ Σ[

A 33: τ□ κα[τ□ το□ το]ν□ ν□ μοδιωρισμ□ ν]ν [□ ησε[λ]□ σ□ ναϊ φειλ[ν]των

A 38: [π□]να, [□ κατ□ τ]ο[□]το[ν] τ□[ν ν]□[μ]ο[ν] □ στ□ ν ποτελ□ πρ□ το□
□ νφορτ□ σ[αθ

A 41: □ α' □ τω□ τω[παρα]νομ[□]θ[□], τ□ □ νι[□] στω]ο□ [τελ]□ ψο·

A 48: □ [α]πογραφ□ ν□ κατ□ το□ τον□ ν□ μόν□ ποτελ□□ ν ντωμηδ□[ν φ□ ρ]αν μ□ [α]
□ ντιθ□ σθω

A 51: [□ σ]ηρο□ τελ□ νοσ[□ □]νια

A 56: ο□ δ□ μ□ βουλ□ μεψοπα]ρ□ τ□ τελ□ ντ□ □ ν□ χυρῶν να

A 58: □ δ□ □ ρχων [□]□ μ□ καλ□ ξ□ σφαλ□ ζητῶ□ ης □ πε□ θυνῶς σταετ□>
τελ□ ν□

A 61: ο□ [α]□ ε□ σκατ□ [το□]σ[υ]ς

A 63: □ πε□ θυνῶς στα[□] διπλ□ κα□ □ νεχυρ□ ζειν [σ□] | [□]ξ□ στω

A 70: το□ τοβ□]ληνις μετ□ [□ νιαυτ□] μν□ □ φω]

A 77: [□ στῶ□ τα□ τ]χρ]□ ο□ κ□ σδφ]ενγυ□ ντοστρ□ εην□ ριπεντακιςχε□ λια

A 83: □ πηρ□ , της □] νο[μ□]ήτα□ τι δημοσι□ νοκατα[κ]ριθε□ , τετραπλ[□] □ ποκε□ [σ]θα□
□ ταμο□] στω

A 86: ο□ κατ□ π□ λιμ□]ροντες, □ □ μιν □ [π]ροκε□ μενος□ ν□ μος

K II 9: □ ντων□ τελ□[μν]□]ων [τ□ ν] α]γομ□ νομ□ τ]δηπ[οτεο□]ν

K a10: λ□]ψονται τ□ λο□] ντων□ ποτελ□ μιν□ νων□ τ□ □]λιμ□ νιον□ ν] α]γομ□ νων
π□ ντων

K a13: χωρ□ δ□ τ□ προγεγραμμ□ νων□ νεσι□] στῶ□ τελε□ π□] ντων□ ν] π[τ□ ς
ξ□ ν]ς

K b7: □ π...ρ. σωμ□ τωλ□ μψοντφ[τ□ λο□] σο□] στ□□ ν ρισμ□]ωνδ□ δοσθαι

K b10: □ στῶ□ □ π□ νανκα□] τε ναυκλ□ ροι□] 'φ□] κα[[ταπλ□ ωσι□] μ□ ρας

K b13: □ π□ μρ□ νοτο□ των□ ν] ν] χ[σιν τ□ ν] ρισμ□] αῶν ναϊ ποτελ]ν

K b14: καθ□ προγ[□]ραπται ε□|[σαχθ□ ντων□ □ π[τ□] πωλ□ σαϊ] ψων

K b16: μ □ □ πογραφμ □]ων κα[τ □ τ □ προγεγραμμ □ γα □ π □ τρ □ τήμ □ νων □ φορτ □ ων
στ □ ρεσίϛ □ στω

K e3: χωρ[□]ς μ □ νων □ ν □ ρισμ □ κων □ να □ ποτελ □ μηδεν □ □ ποκε □ σθωσάν]λει □ ϛ
τ □ □ λλιμ □ νιον

K e21: κα □ τ □ λιο|π □ υ σκ[ευ □ το □ πλο] □ ου □ ντω □ χρ □ στων

E 8: ο □ τιν □ τεϛ □ ρ]Καππαδοκ □ αϛ]αλατ □ αβειθυν □ αϛ] Ασ □ ζωνν □ ουσιν

E 9: α □ τιν □ τεϛ □ ραΚαλχαδον □ ωΒυζαντ □ ω □ ν □ ντ □ τϛ □ ψ[τ □ ϛ] παρχε □]ας Ασ □ ας
□ ρων □ σ □ ν

E 22: τ □ □ νιο □ κε □ κω □ τ □ πρ □ γμω □ | [τελ □ νο □ στω

E 28: □ ϛ □ ω □ τ □ φανερ □ ϛ □ π[το □ τελων □ ου]κε □ νοχωρ □ ϛ □ λοπνηρο □
προγεγραμμ □ νοϛ

E 30: □ ν □ π □ ϛ □ κμισθ[σεως ν □ μ □ διατεταγμ □ νο □ ι

E 32: ο □ τει □]τ □ π □ ν □ π □ σται

E 36: κα □ □ 'φ □ μ □ τη □ κοδομημ □ νων □ ν □ □ ρ □ τει □ τεμ □ νφι] □ τει □ ν □ ποι
□ νετ □ ι

E 38:]ΝΩΝ □ χ □ τωσάν'φ □ τ □ παραφυλακ □ το □ των □ μεταϛ □ δι □ στημ □ γδο □ κοντα
σταδ □ ω □ σται

E 39: □ κτ □ τϛ □]προγεγραμμ □ νων □ πομ □ τις παραφυλακ □ □ στω

E 40: □ □ μ □ ν □ τελ □ νηϛ □ τει □ π □ τροκοϛ □ το □ τον □ ν □ μο □ α □ τ □ θι

E 42: □ □ κα □ τ □ ν □ ϛ □]μισθ □ σεωϛ □ μομ □ □ διατεταγμ □ νοπαρ □ τ □ νι δε □
ποιε □ σθα □ ϛ □ πογραφ □ ϛ

E 43: □ □ τινες παραφυλακα □ | [□ □ λιμ □ νι] περ □ το □ ϛ □ λευθ □]μρ □ ρουϛ □ ϛ
□ παρχε □]ας σιν

E 47: τ □ πρ □]μα □ κε □ κω □ τ □ □ νιο □ το □ τελ □ νο □ στωαθ □ λο □ π □ νεσις στω □
τελ □ νο

E 53: τ □ πρ □ γμ □ κε □]ψα □ τ □ □ νιο □ το □ τελ □]ου □ στω

E 55: □ □ δ' □ ν □ πεναντ □ τω □ το □ τοϛ □ νητα □ πρ[□]μα □ κε □ κω □ τ □ □ νιο □ το □
τελ □ νο □ στω

E 56: [□ □ μ □ ν] το □ τ □ π □ ρχ □ π □ τερον □ ν □ τελ □] [νηϛ θ □ λ □ γωγ[κα □] □ νεχ □ ρου
λ □ ψιϛ □ στω

E 57: □ σο □ ν □ ν □ τ □ □ πεναντ □ τω □ τοϛ □ γον □ ϛ

E 58: κα □ το □ χρ □ ματοϛ □ του □ νεχ □ ρω □ νιϛ □ στω □ τοϛ □ πραγμ □ τω □ το □ των
τ □ λαρ □ □ στω

E 64: □ ϛ □ ν □ <πορευ □ μενος]πραγμ □ τω □ νεκα □ μου □ Ρωμα □ ων

E 67: σιδ □]ρου, μολ □ βογρυσοχ □ λκου □ νεκε □ π □ ρυγμ □ να

E 69: τα □ τει □ πο □ □ απαλα □ β[τ □ □ σομ □ δημ]οσι □ ν □ νδρ □ □ ϛ γαθο □ πικρ □ σει
παραδι □ ται

- E 71:** ο δημοσιον παφισθημι τε εν ερμιτι τε εν πινον κηρατον τελωνη
ο κοδομοισαιξιστω
- E 80-1:** ο συν εν κατεσημι νομο του τελωνησ παρακομο ζοντιπλοο νοχος
ο σφ[κατον χρματι]στο του νεχρον ψις στω
- E 85:** προ τ εν δων σων τω την χρων τ πων λων[ς] | [πολειτε] ας
α τ[ς] στω
- E 85:** ο τε εν ξι κενησ χρων τ πων λεωσ πολειτε ασ τ[ς] κ[ς] σται
- E 87:** ο σπερλουππραγματων γωγκαο νεχ[ρου] λων ψις στω
- E 88:** κατον προ γματοστο του τελωνω γωγκαο νεχρον ψις στω
- E 89:** α τινεπολειτε φικαο τινω θηκαο ο τινεσ[ς] [ρ]ε σιν ξω
διοικ[σας] > Εφεσ[ς] καλ.
- E 91:** ε[ς] α τα γοραε σ[δικ] , [εν τε] του των διοικ[σας] λειψ θνημ[οι]
ν[ο] μοι.
- E 94:** [εν τε διοικ[σας]]ων [ς] σ[ς] ι[ς] προγεγραμμων τεραε σιν παρχε αι
προσνεμεμημ[οι] ναι
- E 114:** [τον τδ καιοκα] ν[ο] μιμον στω
- E 115:** ο εν [μ] ραφρι κοντα[τα] ς γγιστα ς ληφθ[ς]] ι [μ] εν πλυθ[το]
ο νεχρον σαντος στω
- E 117:** μεταξ[ς] ο Ρωμα και ο λοεθ[ς] [δικαστο ο ξενοκρι] ν τε δ[ς] στω
- E 118:** ο πογραφ[ς] σαρ τον τω ς φανερ ς εν τελωνων προγεγραμμ[οι] νος
- E 121:** ο 'π[ς] στω σανεκατ[ς] γ[ς] σ γο[ς] α ο ξ[ς] γαγεν και ο α τ[ς] παξ
τ[ς] ε[ς] σαγ[ς] ρων
- E 123:** τ[ς] ο θ[ς] ντην π[ς] εν κ[ς] στου του ς σομ[οι] κ[ς]ρατηγ[ς] εν ξε[ς] ναι λλ[ξαι]
- E 126:** κα ο π[ς] δ[ς] ν ανουρ[ς] ων εν γγιστα σομ[οι] νων τεσιν ξ[ς] π[ς] ντε
καρπευ[ς] στω
- E 137:** ο σπερ τ[ς]κατον τον ν[ο] μ[ς]μεμισθωμ[οι] νη ν
- E 138:** α ε[ς] δο[ς] Ιανου ρα[ς] ο γγ[ς]α | [ς] σονται
- E 152:** ο ημελητ[ς] εν δημοσ[οι] ωπροσ[ς] δων διαγ[ς] σ[ς] στω
- E 132:** μ[ς] τε [ς] νος κατον ν[ο] μ[ς] δημοσιων ασ[ς] ο γωγ[ς] σται
- E 142:** ο π[ς] δ[ς] [ς] Ιανουαρ[ς] των εν γγιστα σομ[οι] νων π[ς] τη ξ[ς] π[ς] ντε
- ε[ς] , φ[ς] , α[ς] · ν
- A 20:**]NME[. .]OΠ[. .]N ο π[ρ] [ς] κ[ς] [ς] του [ς] ρ[ς] [ς] ν
- A 36:** [. . .]δημοσιων ο ου ξ[ς] [ς] ε[ς] μ[ς] αν[ς] εν γγιστα [ς]λων ο π[ς] ο τ[ς] που
- A 44:** α ο [ς] [ς] ογραφα ο π[ς] ντων [ς] ν[ς] τελ[ς]ωνε[ς] ο εν ν[ς] ο μ[ς]ειν[ς] σ[ς]αν
- E 31:** προσφων[ς] φ[ς] ο ο πογραφ[ς] ο ρ[ς] κ[ς] σ[ς] ριν[ς] ν[ς] ο πο[ς] κ[ς] ον χρ[ς] τω
- E 32:** παρ[ς] ποταμ[ς] δ[ς] ο Ρυνδ[ς] μ[ς] σ[ς]αφυλακ[ς] ν
- E 33:** ο εν κ[ς] σ[ς]αμ[ς] εν ν[ς] ο σ[ς]αφυλακ[ς] ν

E 35:]γ[τεροῦ ν[ν[τ[ς πομ[καροδ[τρι[κοντᾶ κοδομημ[νον

ε[σ[·γω

A 12: σ[ωμ[των τ[ῥ[ξ[ο| μ[νωκα[τ[σ[σ[αγ]ομ[[ων

A 16: [..... σ[μάδιπλ[ο[ν] ποδ[τω] τ[τ[λος[τελ[ν[

A 19:]I φορτ[ον[τελ[νηΘΙΕΜΑ[.....]ν[π[τ[ξ[]ης ε[φ[ο]ομ[νων

A 20: [τεσσαρακοστ[τ[νε[μ]ην δ[σουσιω[σ[γον[τες ν[φ[ρι

A 22: ε[σ[α[γομ[]νω[v] π[ντωῦ στῶ τ[λεια

A 23:]εται σ[κοκκα[χθ[β]Η κα[Ο[.]ΙΕ[. . .]N[. . .]ΙΑΤΑ[. . τι]ς Λυκ[ος
ε[φ[ο] μ[φ[ος]

A 38: ε[φ[αγ[ῥ[ε[σκομ[σ[α[ξ[αγαγ[κ]ατ[γ[ῥ[κατ[θ[λασσαν

A 39: [ξ[αγαγ[κ]ατ[γ[ῥ[κατ[θ[λασσαν[σαγαγε[τεν[ξ[αγαγε[[ν

A 39-40: ο[ε[σ[γον[τες]ξ[γον[τας[α] τ[τε σταθμ[,ῥ[δε[,κα[τ[ῥ[ριθμ[]ν ν

διατ[φ[εται

A 49: μηδε[μ[τ[ε] ῥ[ανβαν[τ[α] τε[σαγ[τ[α[[α]ομιζ[]τω

M 4: [φ[ραφομ[νωπ[ντων[σ[σαγομ[[ωνπρ[τ[] δημοσι[νιον

M 8: [π[τ[τεσσαρακοστ[τ[σ[σαγομ[ῥ[ων π[τ[]ξ[νης

K Π 9: [ντωῦ τελ[μ[]ων [τ[ῥ[φ[ομ[νο[τ[δ[ηπ[οτεο[]ν

K b4: δεδωκ[ναῖ π[τ[ρ[τ[ῥ[σαγομ[ῥ[ων τελει[ας

K b10: ο[δ[τ[πρ[ε[κολουθ[[αγρ[σεο[ς] νεκακατ[τ[δημο[σιωνικ[w[μον

ε[σαγομ[ων

K b11: ε[μ[το[ε[]σ[γουσιφ[ρτια[π[τ[π[λια[τ[ε[θ[ῥ[ξ[αγαγε[ν
[φ[ορ[ψ[ασθαι

K b14: καθ[προγ[]ραπται ε[|[σαχθ[ντωῦ [π[τ[πωλ[σαῖ]ων

K c2: π[ν[α] ο[σ[γον[τες]π[τ[ξ[ῥ[]τιο[κα]τ[γ[]ν[] κατ[θ[λασσαν

K c5: μ[τ[ε] ργ[ρ[ων] σ[φ[εν[π[τ[ρ[ῥ[σαγομ[καθ[ε['π[δου[δεδ[λωται

K c6: ['π[τ[τ[]ν[ῥ[σαγομ[ῥ[αβ[ε] τι τ[λους

K c9: [χοντεςκα[α[το[τ[ν[ε[τελει[ας [ν[σ[γουσιῶν νεσιμιετ[τ[
καταπλε[σαι

K c13: δι[τ[α[τ[]ν[σ[γαγ[ων ρων

K c16: τ[ν[ποδι' ο[σ[γαγον

K e17: [π[ρ[ῥ[κατασκευ[σωσιν πλο[[ων] [ε[σαγ[γωσιῶν ε[ε[λλ[λους
[γορ[σωσιν

L b6: ταυτα κα[Καλ[νδια[α[ε[]σ[ξουσιν

E 10: [κατ[θ[λασσαν[σ[γη[ῖ] ξ[γηται

E 14: [περ[τις [ῥ[ντου..... ε[σ[εσθαι μ[λλ[

E 15: [π[κατ[θ[λασσαν[σ[ῥ[] ξ[γ[

E 22:]ας ε[σαγ[κα[ξ[αγ[· τῶ [τ[]ν[τ[ε[σ[ῥ[] ξ[ῥ[ατ[θ[λασσαν

- E 26:** □ κατ□ γ□ σ□ γωντο□ τοιρ□ τ□ ποιπροσφωνα□ τασα□ □ πογραφ□ σθω
- E 29:** το□ τῶ ε□ σ□ γων πογρ□ φεσθαι φειλ□ καῶ μετ□ τ□ □]πγρ□ φεσθαι
ε□ σαγαγε□ ν
- E 30:** □ κ]ατ□ θ□ λασσοκα□ □ κατ□ γ□ σ□ γων ξ□ γων τελ□ νηπροσφον□ κα□
□ πογρ□ φηται
- E 41:** κα□ □ πογρ□ φηται το□ ε□ σ□ γειν
- E 44:** μ□ λλει ξ□ γειν]σ□ γειν μελλ□ σεῖ π□ ποτ□ ρας το□ των□ ν
παραφυλακ□ θελ□ σπρ□ το□ □ ξ□ γεινε□ σ□ γπροσφωνα□ τασα□
□ φγραφ□ σθω
- E 45:** □ μ□ ν □ πς βο□ λητη □ ξελ□ σθα □ σαγαγε□ □ ν ξαγαγε□ κατ□ θ□ λασσαν □ τε
□ κατ□ γ□ σ□ γε □ σελα□ νε □ σκομ□ ζ□ □ ξ□ γ□
- E 48:** [τ□ σ□ σ□ γοντα ξ□ γοντα □ φ□ τ□ □ ργ□ ριῶν ντ□δυε□ ν μερ□ ν
ε□ λυτ□ σει
- E 49:** ο□ τοξ □ ῥ□ □ τ□ ποῦ μβ□ λητα □ ξαιρ□ παε□ σ□ γ□
- E 50:** □ κε□ παξ □ πογραφ□ σθω □ ε□ σ□ γεινε □ σφ□ βαν □ ληται
- E 66:** κα□ □ □]ν φ□ βοπολεμ□ ωχ□ ρω□ σηγμ□ νων □ ξηγμ□ νων π□ ρχ□
- E 74:** [□ □ ν ξ□ γηαι]σ □ γηται
- E 75:** ο□ |φ□ κα□ □ περι δη]μοσι□ νηξ □ ζξ □ Ασ□ εας □ Ασ□ εαν □ σαγ□ γ□
□ ξαγ□ γ□
- E 82:** πρ□ τ□ ν δ□ γων σιν □ ξ□ γε □ σ□ γ□
- E 85:** ε□ φα□ τητ □ χ□ ραν τ□ π□ λιν [ς] | [πολειτε□ αα□ τ□ □ στφε □ σ□ γ□
- E 86:** □ πολειτε□ αα□ τ□ οξ □ στα | [ε□ α □ σ □ εγη] τε ε□ σκομ□ ζ□
- E 117:** □ ξ □ woου □ κιοδο □ λοῦ δο □ λησ □ ξ □ παρχε □ αν Ασ □ εαν □ σ □ γ □ ξ □ γ □
- E 119:** κα□ τ□ σ□ μα□ το□ α□ κοινων□ σφραγε□ διαφοραγισθ□ ν ξαγ□ κα□
ε□ σαγ□ τω
- E 121:** □ ξ □ woου □]κιον δο □ λοῦ δο □ ληκατ□ θ□ λασσαν □ σαγ □ κ□ □ ξαγ□ γ□
- E 121:** □ 'π □ σηξ □ στῶ □ σανε □ κατ□ γ□ σ□ γαγ □ α□ □ ξ □ γαγεν
- E 131:** μ□ ταις □ π□ τορ □ ε□ σαχθ □ ντῶξ □ σενεχθ □ ντῶξ □ λουξ □ νομ□
- E 132:** □ π□ τορ □ ν □ κε □ νας □ ξ □ μ □ ραις □ σαχθ □ ντος
- ε□ σκομ□ · ζω
- A 32:** [. κατ□ γ□ ν κατ□ θ□] λσ]σαν ε□ σκῆμ □ ζων
- A 38:** ε□ φραγ □ ν ε□ σκομ □ [φ□ □ ξαγαγ□ κ]ατ□ γ□ ν κατ□ θ□ λασσαν
- A 49:** μηδε □ μ[□ τε νλανβαν □ ταμ □ α □ σαγ □ α □ [α]ομιζ[□]τω
- M 12:** □ κ □ ν π □ τ □ ξ □ νηξ □ σκομισθ □ ντων
- K e12:** ο□ δι□ γ□ ῥ □ σκομ □ σαντῶ ξξ □ νοι
- K d7:** φορτ □]α □ σκο[ῆ □ μενε- - -] κα□ τα □ τωλη[. . .]
- K f12:** κα□ □ π □ τ □ ρ □ ν λ □ τ □ ν □ τ □ π □ σσακα □ τ □ ν ητε □ [ν]η □ σκομιζ □ νων

- E 33:** □ ν κ σλαμ νι νμ απαφυλακ ν περι[δο]υ
- E 37:** μ τε ν κ σπῆ παραφυλακ το τω[πλε] ους
- E 40:** □ κ απαφυλακ τεττ ρη σταδ ωδιεστηκ τω
- E 70-1:** □ ν κ σπῆ λαρ θαλ σση τ προς[[φων σαῖ πφρ φεσθαι
□ καστον πο κιον
- E 98:** □ πσφμ των κ σκαφαλ ς
- E 101:** κα το λιοπο ς τεσιν μο ας δο[]ς Οκτωβρ καθ' □ καστον τος
- E 109:** τ λοιπ κατ τ α τ[ν]ν μομ κ στου τους
- E 112:** □ σου τ δημοσιων αν ρολβ σ κ στου τοις
- E 123:** □ πτ ν κ στου τους σομ κπρατηγ ν ξε αλα[ξαι
- E 126:** □ σου δημοσιων ακαρπευθησομ νην ξαγορσ καθ' □ καστον τος
- E 128:** τ λοιπ κ]ατ τ α τ[ν]ν μον κ στου τους
- E 133:** τ λοιπ κατ τ α τ[ν]ν μον κ στου τους
- E 143:** τ λοιπ κατ τ α τ[ν]ν μον τους κ στου
- E 146:** □ χρω πενταπλο □ κ νοου κεφαλα οο καθ' □ καστον νιαυτ ν
□ μισθ σατο

□ κατ ν

- A 11:**]ΗΣ □ πλερ[ρ] ν κατ[ν] □ σσ ρια σσαρα
- E 37:** μ ςμ ν γγυτ ρωῖ χαιοδ ν κατ[]ν κοδομημ νων χ τωσαν
- E 79:** □ κατλεν τρων σσ ρια σσαρα

□ κκομ · ζω

- A 32:** .]ων □ []κκομ ζωΗ[. . . .]Ο[.] τ κα[τ] το τφν
- A 49:** μ τε σαγ τωε [κ]ομιζ[]τω, μ τε ξαγ[ω]τ □ κκομιζ[τ]ω
- M 11:** μερ[] π]ν δ □ κκομιζομ νων
- M 14:** □ πτο □ κκομ ζοντος
- E 11:** □ κατ γ ν κκομ ζηται ξελα νηται ξ γηται
- E 19:** □ πορ δ □]τις προ γματος παξ τελ ν κκομιζομ δφ

□ λαιον

- A 21:**]ναι □ λα ων π[]ρ κ στου σσ[ι]φ[τ] φσρα
- E 72:** □ ιπ μπου νοκα □ λα τω δημοσι νιδ δοσθαδε

□ λ νχω

- A 75:** το[] τετ[ρα]πλ[ο] []ποκε φθ | [πε]κο[υ]λ[]ου γ ρωτ Wκατεν γκανπα
- λ νξαντι

□ ναντ · (ων Ephesos Yaziti'nda πεναντ)ον

- A 50:** □ δ]ν το[]φικ [τι] ναντ[ν]φ ποι σ

- E 16:** □ □δ'ν□ πεν□ νπιον□ το]φτις ποι□ σ□
- E 21:** □ □δ'ν τις □ πεναντ□ τον□ το]φτοι□ σ,τ□ □ νιοκα□ τ□ πρ□ γμω□ | [τελ□ νου
□ στω
- E 47:** □ □| [δ' □ παν□ νπιτον□ το]φ νητα□ πρ□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοτο□
τελ□ νου□ στω
- E 55:** □ □δ'ν□ πεναντ□ τονο□ το]φ νητα□ πρ□ [□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοτο□
τελ□ νου□ στω
- E 57:** □ □ [ν □ πεναντ□ το]φ το]φ β□ ποι□ σ□ 'φ' τις λ□ β{□} □ σου □ ντ□
□ πεναντ□ τον□ το]φγον□ ς
- E 79:** □ □τιφ□ πεναντ□ τον□ το]φκατα[σχη□ τα□ τα□ σκευ□] δ□ λαπονηρ□ ι
- νγαιος
- A 77:** □ διενγ□[η]σις το□ τ□ λους..... γειν□ αθ..... □ π□ φθ□]καις □ νγα□ οισ
- E 102:** κα□ □ νγα□ δημιος□ [δικανοδοτε□ τω
- E 106-7:** πρ□ ν□ νγα□ καις□ | [α□ θ□ νπιδ□]μι περ□ □ γγα□ [ων σφαλ□ σασθαι
- E 110:** κα□ □ νγα□ τ]ς δ□ μωι□ σφαλιζ□ σθω
- E 124:** κα□ □ νγα□ τ]ς δ□ μωι□δικανοδοτε□ τω
- νγης
- A 34:** [□ πτ]□ □ ν]στα παρ]α[φ□ λα]κι□ τελων□ ν□ πφρ-
- A 36:** [... δη]μοσ[ιων]□ ου□ ξ□[τ]ω ε□ μ□ αν□ ν□ νγιστα□[λε]ων □ π□το□ τ[□ που
- A 42:** □ □ μιεσογε□ □ [ω]νο□ μενοξρ□ κον^{vac.} □ πογραφ□ σθω π□το□ □ νγ[στα
π]αραφυ[λακος].
- E 35:** □]γ□ τερον□ ν□ ν□τ]ς πομ□ κοποδ□ τρι□ κοντā □ κοδομημ□ νον
- E 36:** μ□ τει□ τεμ□ νφι]□ τε□ ν□ ποι□ νετ□μ]ι τε□ γγυτ□ ρωι□ ποικ□ ποδ□ ν
□ νεν□ κοντα
- E 37:** μ□ φμ□ ν□ γγυτ□ ρωι□ χαιοδ□ ν□ κατ□□ ν κοδομημ□ νων□ χ□ τωσαν
- E 41:** □ τ]ς π□ λιξ□ γγιστā □ κε□ νωι□ π□ π□
- E 43:** α□ τινεξ□ το□ τωπαραφυλακα□ δ□ ο□ γγιστα
- E 49:** ο□ τοξ□ ξ□ □ ν□ που□ μβ□ ληπαι□ ξαιρ□ παε□ σ□ ,γ□ ξ□ ν□ ποξ□ γγιστα
□ κε□ νωι□ π□ ρχ□
- E 106:** □ τρισ□ | [□ μ□ ραιξ□ ξ□ γ]στα α□ ξ□ μισθ□ σηται □ φ□ μ□□ νλλ□ ξαιξιστα
- E 109:** □ ν□ μ□ ραιξ□ κοσα□ ξ□ γγιστα□ α□ θ□ [ντη□ λλ□ ξαιξιστα
- E 115:** □ ν□ [μ□ ρα]φρι□ κοντ]τα□ ξ□ γγιστα□ ξ□ ληφθ□]ι
- E 120:** □ ν□ ι□ γγιστα□ λε□ ξ□ ν□ μεγ□ στην□ ρχ□□ νχ□
- E 126:** □ π]ε□ δ□□ ν ανο]ρ□ ων□ ν□ γγιστā □ σομ□ νων τεσιν□ ξ□π]ξ ντε
καρπευ□ σθω
- E 135:** □ ν□ μ□ ραιξ□ τ]δ]ι κ]τα□ ξ□ γγιστα.... τ□ προ□ γγυον□ λλ□ ξαιξ□ στω

E 137: ο τακαρπευ σθῶ 'φ ρχτ μισθ σεωα ε δο Ιανου ρια
 γγ[σα]

E 142: πε δ [ν Ιανουαρ τῶν ν γγιστά σομ νῶν π τή ξ]π νκα
 το ταπ προ γγυοῦ ν μ ρατς κοντα ς γγιστα

νεδρος

A 37: [. π]αραγενομ ν πτ ν νεδρ]ν []ροντα

L b21: [-----] πτο ν δρῶυ ρχοντος

νεστ ς

A 76: διενγ[η]σις το τ[λ]ους πτο | νητο[η] νητο]γειν ῶπρ ς πλτν ν
 τειμ το []στ[ο]τος νιαυτο

K a10: π[Sayi το] | Θεσμοφορι νομην τρ νεστ τῶς τους

νεχυρ · ζω

A 58: το κα[τ] το τον ν μον νεχυρασμ γ[ν]π στερημ νις ρτιον

A 63: πε θυῶς στα[] διπλ κα νεχυρ ζειν [σ] | []ξ[] στω

L b17: [-----]]χυρασ ακα ε τινας λλας

E 115: κα[] μν πλυθ[το] νεχυρ σαντῶς στω

ν χυρον

A 52: κε [τ] σ [ς]απρ σικα νεχ ρῶυ νλι[ψ]ιν χ τω

A 54: κρσιν [μ] μα δηλο [ω] | τι ν[χυρ]ον κα τινος παραδ δωκετ
 τελ ν

A 56: σου τ χ[τ] ν χυβαβουλημ νοξαβε ν δημοσι νης

A 56: ο δ μ βουλ με[υπα]ρ τ τελ ντ ν χυβῶν να

A 57: πτ κρ σιν ν χυπαρεχ σθωσαν

A 65: ξ φτω βουλομ νοικα []πιλ σασιν ν χυ[ρε]νεσθαι πτο ς
 α το[φ]χουσι

A 66: [τ] δεημφθ ντᾶ ν χυαρ το[ς] τελ ναις . . . φυλα[ξ]έσθω

E 56: π τερῶν ν τελ[] νης θ λ[] γωγ[κα] νεχ ρῶυ νις στω

E 58: κα το χρ ματοτρ του νεχ ρῶυ νις στω

E 81: [κα το πραγματος] το του νεχ ρῶυ νις στω

E 86: κα το τοτοπρ γματος σερ λοιπ πραγμ τῶν γωγ[κα] νεχ[ρου]
 λ νις στω

E 88: κα τοπρ γματοτρ του πελ ν γωγ[κα] νεχ ρῶυ νις στω

E 114: κατ το τον ν μον ψχ]ον [λ]ηφθ το τῶ ν [μ] ρα]τρι κοντα

νιαυτ ς

A 70: το τοβ]κηνψις μετ [νιαυτ μν φω]

A 76: πρ ς πλ τν τειμ το []ε[στ]τος νιαυτο

A 79: νητ, ς ν νιαυτ τ φελωνε αφ ρξητατο φρ τουφληρ σαφ ς
τελων[ε]ας μ νας ξ

E 146: χρω πενταπλο]ε νοτο κεφαλα οο καθ' καστον νιαυτ ν
μισθ σατο

νληνψις=Ephesos Yaziti'nda λ ψις

A 52: ε [τ] φ σ [ς]φ πρ σικα νεχ ρου νληψ]ιν χ τω

A 53: δ [] βρον διδ τω [ν] νληψι]ν

A 70: το τοβ]κ νηψις μετ [νιαυτ μν φω]

E 55: [] μν το τδ π ρχ π τερον ν τελ [[νης θ λ γωγ]κα] νεχ ρου
λ ψις στω

E 58: κα το χρ ματοτο του νεχ ρου ψις στω

E 81: [κα το χρ ματ]το του νεχ ρου ψις στω

E 87: σπερ λουπ πραγμ των γωγ]κα νεχ]ρου λ ψις στω

E 88: κα το πρ γματοτο τοσ τελ ν γωγ]κα νεχ ρου ψις στω

νοχ]τις.

A 70: πρ γμα σ μα νοχοστερ []σει γ [ηται]

E 80: το του τελ νης παρακομ ζον]πιλο ν νοχος στω

νπ ριον

A 6:]ΣΗ[.]Τ[.]...]Ξ[.]...] [ν]πορ οβ ..] φ τινοσο ν

K f1: σ ν ν καστονα []τ ν [χ]ν[π]ρα

νπορθς

A 20: [τεσσαρακοστ τ νε]μην δ σουσιω σ γον]τες νφροι

ντ θη]μ τ πλο]α

A 48: [α]πογραφ ν κατ το τον ν μον ποτελ]ων ντωμηδ [ν φ ραν μ]α

ντιθ σθω

K c10: ντιθ μεπ]ι ληνα τ τ πλο α

νφορτ]ζω

A 38: [π]να, [κατ τ]ο []το[ν] τ [ν ν] [μ]ο[ν] στ]ν ποτελ]πρ το

νφορτ σ]αθ

ξ

A 80: νητ, ς ν νιαυτ τ φελωνε αφ ρξητατο φρ τουφληρ σαφ ς
τελων[ε]ας μ νας ξ

ξ]γω

- A 11-2:** σ[ωμ□]των τ□ ν̄ ξφο|μ□ νοκα□ τ□ σ□]σ[αγ]ομ□ [ων
- A 14:** □ □δ̄ν [τι]ς Λ□ κιος□ ξ□]κολ[ουθ□ αν̄ πρ]ασ□ αν̄ ξ□ γων
- A 16:** [. σ]□ μ̄διπλ[ο□]ν □ ποδ[τ̄ω] τ□ τ□ λος□ τελ□ ν□
- A 26:**]MNIOY[.]ANΛ[. . .]NA τ□ ν̄ φειλ□ ν[ων. .]εσθαι □ δικ[αιο]δ□[τ]ης □ ξαγαγ[ε]
- A 39:** [□ □ ξαγαγ□κ]ατ□ γ□ ν̄ κατ□ θ□ λασσας□ σαγαγε□τεν□ □ ξαγαγε□[ν
- A 40:** ο□ ε□ σ□ γοντ[ε]ς □]ξ□ γοντας[α□] τ□ τε σταθμ□ ,ν̄ δε□, κα□ τ□ ν̄ ριθμ□ □ν ν
διατ□ φεται
- A 49:** μηδε□ ζμ[□ τε□ ν̄]αανβαν□ τω μ□ τεε□ σαγ□ τ̄ω ε□ [α]ομιζ[□]τω, μ□ τε
□ ξαγ[□ω]τ
- M 13:** κ□ σ□ ς̄ τ□ ρ̄αν̄ Δυκ□ απ□ λις̄ ξ□ ης̄
- K II 7:** τ□ ν̄ ξαγομ□ π̄ων̄ φων κα□] |κατ□ γ□ κα□ [κατ□ θ□ λασσφ̄ν
- K a11:** λ□]ψονται τ□ λος̄ ντω̄ν̄ ποτελ□μ̄ν̄ νω̄ν̄ τ□ □]βιμ□ νιον□ ν̄ ᾱγομ□ νων
π□ ντων
- K b11:** □ πτ□ π□ λια□ τ[ε]θ□ [ως ξαγαγε□ ν
- K c11:** κα□ □ ξ□ γονα[ε]ς το□□ ν̄ λλαις̄ μ□ ραις̄ κοσι
- K c12:** □ σᾱ α□ το□μες̄ ν□□ πρατ̄ᾱ ξ[γ]οντες α□ τ̄α□[τ]ο□ π□ λιν
- K e7:** □ □βον̄ λωντᾱι ξ□ γειν̄ το□
- K e13:** □ σω̄ν̄ ν̄ ξ□ φ̄ορτ□ ωπερισσ□ ν̄ κ□ ᾱ[ε]υτ□ ρας̄ πογραφ□ ς
- L b23:** δι' ο□ □ βο□ λητ̄ᾱ[ι]μ□ νος̄ ξαγ□ π̄ω [τ]ε τελο[□ μενα
- E 10:** □ □ κατ□ θ□ λασσας□ σ□ γητ̄αι ξ□ γηται
- E 11:** □ □ κατ□ γ□ ν̄ κκομ□ ζητ̄αι ξελα□ νητ̄αι ξ□ γηται
- E 13:** [□ περ̄ τις ε□ Η□ ντο̄ν̄ ξ□ γεσθ̄αι λλ□
- E 15:** □ □ τις κατ□ θ□ λασσας□ σ□ γ̄□□ ξ□ γ□
- E 18:** □ □κατ□ θ□ λασσᾱν̄ γ□ ν̄ ξ□ γ□
- E 22:**]ας ε□ σαγ□ κα□ □ ξαγ□ · τ̄ω πτ̄ν̄ τε ε□ σ□ γ̄□□ ξ□ κ̄ατ□ θ□ λασσαν
- E 30:** □ κ]ατ□ θ□ λασσακα□ □ κατ□ γ□ σ□ σ□ γ̄ων̄ ξ□ γων
- E 44:** μ□ λ̄ει ξ□ γειν̄]σ̄ γειν̄ μελλ□ σε̄ι π□□ ποτ□ ρ̄ας̄ το□ των□ ν
παραφυλακ□ θελ□ σ̄πρ□ το□ □ ξ□ γεινε□ σ□ γ̄εροσφωνε□ τ̄αα□
□ φ̄οραφ□ σθω
- E 45:** □ μ□ ν̄ τις βο□ λητ̄αι ξελ□ σθαι□ σαγαγε□□ν̄ ξαγαγε□κατ□ θ□ λασσαν̄ τε
□ κατ□ γ□ σ□ σ□ γ̄ε□ σελα□ ν̄ε□ σκομ□ ζ̄□□ ξ□ γ□
- E 48:** [τ□ σ□ σ□ γον̄τα ξ□ γον̄τα]φ □ τ□ □ ργ□ ρ̄ιων̄ ντ̄δυσ□ ν̄ μερ□ ν
ε□ λυτ□ σει
- E 51:** μ□ τ̄ει μβαλλ□ ᾱθ̄ω τ̄ει ξαγ□ τω
- E 53:** □ ναπ□ γραφ̄αδε□ ς̄ μβαλλ□ ᾱθ̄αδ□ □ ξαιρε□ ᾱθ̄αδ□ □ ξαγ□ τω
- E 54:** μ□ τ̄ει κτ] τ̄ς̄ προγεγραμμ□ νων̄ πων̄ μβαλλ□ ᾱθ̄αδ□ □ ξαιρε□ ᾱθ̄αδ□
□ ξαγ□ τω

E 55: μηδ □ | [□ ξαιρε□ αθηδ□ □]αγ□ τω

E 66: κα□ □ □]ν φ□ βοπολεμ□ ωχ□ ρω□ σηγμ□ νων□ ξηγμ□ νων π□ ρχ□

E 74: [□ □ ν ξ□ γηαι]σ□ γηται

E 75: ο□ |ξ□ κα□ □ περι δη]μοσι□ νης ξξ□ Ασ□ εας ξ□ Ασ□ εαν σαγ□ γ□
□ ξαγ□ γ□

E 78: □ τις γ□ □ ξ□ Ασ□ εας ξ□ Ρ□ μακ□ τ□ γεωρυχικ□ ν□ μον ξ□ γηται

E 82: πρ□ τ□ ν δ□ χων□ σιν ξ□ γει□ σ□ γ□

E 117: □ ξ□ woou□ κιοδο□ λον□ δο□ λησ□ ξ□ παρχε□ αν Ασ□ εαν σ□ γ□ □ ξ□ γ□

E 119: κα□ τ□ σ□ μα□ το□ α□ κοινων□ σφραγε□ σφραγισθ□ ν ξαγ□ κα□
ε□ σαγ□ τω

E 121: □ ξ□ woou□]κιον δο□ λον□ δο□ ληκατ□ θ□ λασσακ□ σαγ□ κα□ □ ξαγ□ γ□

E 122: □ 'π□ σης στα□ σανεκατ□ γ□ σ□ σ□ γαλα□ □ ξ□ γαγεν

□ ξε□ -ναι

A 36: [. . . δη]μοσιων□ ου ξ[τ]ω ε□ μ□ αν□ ν νγιστα□ [λε]ων □ πτο□ τ[□ που

A 46: □ ξ□ ατω τελ□ ν□ ποκαθ□ ζειν

A 59: □ ξ□ σφω□ σια□ τε□ εφφτ□ δικαιοδ□ ην □ ν μ□ ρ[μς(?)]

A 64: □ ξ□ φτω□ βουλομ□ νοικα□ [□]πιλ□ σασιν□ □ ν χυρε□]νεσθαι □ πτο□ ς
α□ το□ □ φχουσι

A 67: μ□ □ ξ□ φτω□ τοιπα□]α κυρο□ ν

A 71: μ□ □ ξ□ ατω [δη]μοσι□ [ν□ τ□ □]ν στιαι□ ρια πρ□ [σ]ιν

E 72: τ□ αελ□ νη□ κοδομ□ σαιξ□ στω

E 106: □ τρισ□ | [□ μ□ ραξ□ ξ□ γ]στα α□ ξ□ μισθ□ σηται 'φ□ μ□ □ ν λλ□ ξαι ξεσται

E 110: □ ν μ□ ραις κοσα□ ξ□ γγιστα□ α□ θ□ [νη] [□ λλ□ ξαι ξ□ ατω

δημοσι□ νης

E 123: τ□ α□ θ□ ντην πτο□ ν κ□ στω τουξ□ σομ□ κωρατηγ□ ν ξε□ ναι λλ[ξαι

E 135: □ ν μ□ ραις τδ□ κη[τα□ ξ□ γγιστα τ□ προ□ γγυον λλ□ ξαι ξ□ στω

E 143: [τ□ προ□ γγυον πρ□ τ□ πο□ Κρ□ νου□ ραρ□ ωι λλ□ ξαι ξεσται

□ ξορμ□ · ζωmandan cikarmak, denize acilmak

A 50: μ□ τξ [ν]υκτ□ φροριτιξ□]θω μ[□]τε □ ξα□ ν□ ρων□ ναλανβανε□ , τ[μ□]τε

□ ξορμιζ[τω

□ ζω

A 47: □ φελ□ π[τ□]λος □ ζωρ□ κου

A 50: μ□ φειν]υκτ□ φροριτιξ□]θω μ[□]τε □ ζω□ ν□ ρων□ ναλανβανε□ τω

E 89-91: □ ξωιοικ□ σε□ (τινος)

□ π□ ·γω

A 12: □ □μ]ν τινα Λ□ [κ]ιοι χρ[□ φως □ δ[ας] χ□ ριν π□ [των]

□ π □ ν □ ρχομαι

A 15: □]πειδ □ ▯[πα]ν[□]λθ□, □ πογραψ□[ε]ως □ ▯ μ□αιρ τρι□ κοντα

□ π □ νεσις

A 17: □ □δ ▯μ□ | [□]πογ[ρ]□ [η]ται □ π □ νξσις □ σ[πο]□ τελ □ ψο □]στω

E 47: κα □ τ □ □ νιοκο □ τελ □ νοϋ □ στωαθ □ λοϋ □ π □ νεσις □ στω □ τελ □ νοϋ

□ πειδ □ ν

A 15: □]πειδ □ ▯[πα]ν[□]λθ□, □ πογραψ□[ε]ως □ ▯ μ□αιρ τρι□ κοντα

□ πε □ δον

A 67: □ □ ΑΨΙΑ[.]ΩΣ[. . .]Ε[.]ΙΝ □ π[δ]ωσιν ο □ τ □ δημοσ[ιων] □ παραφ □ λακες

□ πικονον □ · ω

A 69: [ε□]κοστ □ ξημοσι □ νμ □ □ πικονωνείτω

□ πιλ □ · ω

A 65: □ ξ □ φτω □ βουλομ □ νοιξα □ [□]πιλ □ σασιν □ □ ν □ χυφρε □]νεσθαι □ π[το] □ ς

α □ το □ □ [φ]χουσι

E 115: □ ▯ [μ] ραφρι □ κοντ[τα] □ ς γγιστα □ ς ληφθ □] ι □ μ ▯ν □ πλυθ[το] □

□ νεχυρ □ σαν[τος] στω

□ ργ □ · ζω

A 8:]I κα □ ε □ ργαφμ]νων □ κτ[. ςΣ[.]ΠΑΡ[.]Η[. .] ε □ ς □ φφ[] λσμ[α]

□ ρμ □ ς

A 72: μ □ τε □ ς □ φροδε □ [ζη] □ □ ρμο □ Λ[η]το □ [ς κα □] □ λλησινος προσηγορ[□ φν
πρ □ [σι]ν

□ τος

A 78: ο □ δ □ καθ' □ κ[στον] □ [φ] □ ρχιερε □ τε φα[□] | γραμματε □ ς

A 82: πληρουμ □ νοτο □ Κα □ [α]ρος φ □ σκωαθ' □ καστο ▯ τος

K a10: □ π[Sayi το □] | Θεσμοφορι □ νομη □ τρ □ □ νεστ □ τ[ος] τους

L b10: [-----]ΤΟΥ το □ □ τους

L d5: [----- Καλ □]νδοις κατ' □ το ς □ ν[[- -]

E 4: μ]ισθ □ σεω ς τους □· δημοσιων □ ασ □· κηρ □ α □

E 17: □ δευτ □ ρου □ α □ τ □ □ ι τα □ α □ τ □ [τελ □ ν □

E 19: □ δευτ □ ρου □ ξαγωγ □ τ ς α □ τ □ τελ □ νη □ α □ τ □ □ ι τ[ει] [τ □ λογ □ διδ □ ναι

□ φειλ □ τω

E 100: □ ι □ ▯ ταιαρπε □ εσθα □ ζηται

E 101: κα □ το □ λουπο □ ς τεσι ▯ μο □ α[ς] δο □ □ ς Οκτωβρ □ κα[θ] □ καστο ▯ τος

E 108: □ π[ε] □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ πρ ▯ τω ▯ π □ □ τ[η] ξ □ π ς ν[ταρ]πευ □ σθω

E 109: τ□ λοιπ□ κατ□ τ□ α□ τ□ν□ν μομ□ κ□ στῶ τους

E 112: □ σου□ ν□ δημοσιων□ αν̄ ρογλ□β□ σ□ καστοῦ τους

E 112: □ π□ τῆ ξ□π□ζ νκαρπευ□ σθα□ λοιπ□ κατ□ τ□ α□ τ□ν□ν μοῦ κ□ στου
□ τους

E 123: τ□ α□ θ□ νῆν π□τ□ ν̄ κ□ στῶ τους□ σομ□ νκαρατη□ ν̄ ξε□ ἀλλα[ξαι

E 126: □ σοσ□ δημοσιων□ ακαρπευθησομ□ νην̄ ξαγορ□α□ | καθ' □ καστοῦ τοξα□ ·
κα□ □ π□ε□ δ□ ν̄ ανου□φ□ ων□ ν□ γγιστα□ σομ□ νῶν τεσιν□ ξ□ π□ζ ντε
καρπευ□ σθω

E 127: □ π□ε□ δ□□ν Ιανουαρ□ πρ□ τῶν π□ τῆ} □ ξ□[π□ζ νκαρπε□ εσθαι
□ φειλ□ τω

E 128: τ□ λοιπ□ κ□ατ□ τ□ α□ τ□ν□ν μοῦ κ□ στῶ τους

E 133: τ□ λοιπ□ κατ□ τ□ α□ τ□ν□ν μοῦ κ□ στῶ τους

E 134: □ π□ε□ δ□□ν Ιανουαρ□ πρ□ τῶν π□ τῆ ξ□π□ζ νκαρπε□ εσθαῖ φειλ□ τω

E 136: □ μισθω□ μενο□ζ τεσπ□ ντα□ φ̄ ξ□τ□ζ νδημοσιων□ απο□ [τ□ λουφ□ ς
□ σ□ ας

E 139: α□]□ μεμισθωμ□ νην̄ τεσιν̄ ξ□π□ζ νκαρπε□ εσθαῖ φειλ□ τω

E 142: □ π□ε□ δ□[ν Ιανουαρ□ πῶν ν̄ γγιστα□ σομ□ νῶν π□ τῆ ξ□π□ ντε

E 143: τ□ λοιπ□ κατ□ τ□ α□ τ□ν□ν μοῦ τους□ κ□ στου

ε□ αρ□ στως

A 45: □ ἀπς [φ]□ ρτιομ□ ε□ αρ□ σπῶς [τελ]□ ν̄πει[μη]σάμενος | □ πογράφηται

A 57: [□]κνοδοτε□ τωσας□ αρ□ σπῶς □ ς ρχουσιν

□ φορ□· ω

A 67: □ □ ΑΨΙΑ[.]ΩΣ[. . .]E[. . .]IN □ π[δ]ωσιν ο□ τ□ δημοσ[ιων]□ παραφ□ λακες

□ χω

A 52: □ κ[τ]□ σ□ σ[ς]□π□ σικα□ □ νεχ□ ρῶν νλη[ψ]ιν □ χ□ τω

A 59: □ □ λην̄ τιν□ □ χου[μ] □ ντιλογ□ αρ□ ζτ□ ντελ□ νην□ ξ□ σπα□ σιν
α□ τε□ ηφ□α

A 84: [τ]ο□ τοντ□ ν□ μονο□ τελ□ νακα[τ□ π□]σαν παραφυλακ□ νπροκε□ μενον
□ χ□ τφ□α

A 85: □]ν δ□ παραφ[□]ἀξ μ□ διηνεκ□ προκε□ με[ν] σχ□, [κ]ατ□ το□ τοπαιμορ□ αγ □
δικαιοδ□ τη□ ρι□ τω

K b12-3: τ□ □ χομ□ ν□ π□μ□ρ νοτο□ τῶν ν̄ ν̄ χφ̄σιν τ□ ν̄ ρισμ□ νῶν ναι

□ ποτελ]ν̄

K b13: κα□ □ □διν̄ τ□ χ□ παραγ□ γιμοφ□ ρτιον̄ χωσιν

K c4: μ□ □ χ□ νῶν ξου□ τῶν ν□ □ λλιμ□ νκαμισθωμ□ νων

K c8: □ χοντεγκα □ α □ το □ τ □ ν □ ς □ τελε|ας □ ν □ σ □ γουσῑν νεσιμετ □ τ □ καταπλε □ σαι

K f1: σ □ ν □ ν □ καστο|να[□]τ □ ν [χ □]ν[π □]μα

L b16: □]ν □ χωσῑν[μ]φισσβ □ τησιω □ [...]

E 31: προσφων □ φως □ □ πογραφ □ φ □ κ □ σεως ριν̄ ν □ ν πο □ κιδ̄ν χ □ τω

E 32: π]αραφυλακ □ ς □ χ □ τωσαν

E 34: □ □]βο □ λωνταῑ χ □ τωσάν̄ λουε □ σπρ □ ξεως̄ ρι

E 35: ποδ □ ν □]γ □ τερον □ ν □ ν τς̄ πουμ □ κοσποδ □ ντρι □ κοντα □ κοδομημ □ νον περιτεφραγμ □ νο̄ν χωσιν

E 37: μ □ ρι □ ν γγυτ □ ρει □ χαιοδ □ ν κατ □ ν κοδομημ □ ν̄ν χ □ τωσαν

E 38:]ΝΩΝ □ χ □ τωσάν̄'φ τ □ παραφυλακ □ πο □ τω̄ν μεταξ̄ δι □ στημ̄ γδο □ κοντα σταδ □ ω̄ν σαι

E 41: παρ □ τ □ ι □ α □ ττ □ μεγ □ στην̄ ρχ □ ν χοντῑ πογραφ □ σθωσαν

E 47: □ □ βον̄ ληται □ □ νιο̄ν γορασμ □ ν̄ν χειμ[τ □ ς □ σ □ γον̄τα ξ □ γον̄τα

E 60: □ □ ς □ αιατροφ □ ν χωσῑν κε □ ν̄ης νεκεν̄ πορε □ αχωρ □ ς □ λοπινηρο □

E 68: [κα □ στ □ θμοῡβ]ασιλο □ α □ Βασιλε □ ς Ατταλοξ̄ μ □ νο̄ς □ τεξων □ ας χ □ ριν̄ φχ̄ν]

E 80: □ □ τιγ □ πεναντ □ τον̄ τοικατα|[σχ □ τα □ τα □ πλο □]αδ □ λοπινηρ □ ι

E 93: μ □ τε̄ ντ □ τς̄ ν δ □ ω̄ν ρωπορρ □ τερωσταδ □ ω̄ν κτ]αραφυλακ □ ν̄ χωσιν

E 120: τ □ τε̄ ν □ ι γγιστα □ λει □ ς ν □ μεγ □ στην̄ ρχ □ ν χ □

□ μ □ · ρα

A 15: □]πειδ □ ν[πα]ν[□]λθ □, □ πογραψ □ εμ̄ος □ ν μ □ αιρ̄ τρι □ κοντα

A 46: τ □ ντειμ □ να □ τδ[ι]ευλυτ □ φ̄α]τι □ ν μ □ ρ̄μ̄ | τρισ □ ντ □ [φ]ορτ[□]ον παραλανβάνειν

A 53: □ τρ □ ισ □ [μ] □ μα δηλο □ [ω] | τι □ ν[χ]υρ]ον κα □ τινος παραδ □ δωκεν □ τελ □ ν □

A 60: □ ξ □ ωσφ □ σια □ τε □ εφ̄ατ □ δικαιοδ □ ην □ ν μ □ ρ̄μ̄(?)

A 80: □ δ □ κα □ □ μ □ ριρ̄ς̄ κοντ[τ] □ □ μισμ □ ρ̄θ] τ □ τριμ □ ς ποδ □ τω

K b11: □ 'φ □ ς κα|[ταπλ □ ωσῑν μ □ ρας

K c11: κα □ □ ξ □ γον̄αε̄ς̄ το □ ν̄ λλαις̄ μ □ ρ̄αις̄ κοσι

K c13-4: □ ξ̄η̄οντες α □ τ̄α □ [τ]ο □ π □ λιδι □ τ □ α □ τ □ ν ε □ σ □ γᾱχ̄ον ρων̄ ν̄ λλαις □ μ̄ρ̄αις̄ τρι □ κοντα

K c15: □ πογρ □ ψον̄ᾱ ο □ τα<□>ν □ μ □ ρ̄αν̄ νον

K c17: [με]τ □ [τ] □ [κ]αταγαγ[ε □]ν □ ν̄ λλαις̄ μ □ ριρ̄ς̄ ν

K d6: τ □ δι □ π □ ντων̄]στανηγ[ρ̄εως □ μ̄ρ̄ □ ν̄ π̄ξ̄ νων

L b5: πρ □ μι □ ς μ □ ρας

L b21: □ ν̄ μ □ ρ̄αις̄]σιν

L b22: □ μ □ αιρ̄ δ □ κα

E 45: □ μ □ ν πς βο □ λητψ □ ξελ □ σθα □ σαγαγε □ □ ν ξαγαγε □ κα □ θ □ λασσαν

E 70: το □ τω ν κ □ σπῆ λαρ □ θρι □ σσιφ □ τς προς | φων □ σαῖ □ πρ □ φεσθαι
□ καστο ν πο □ κιον

E 104: τ □ λοκατ □ θ □ λασσακα □ κατ □ γ □ σ □ σαγωγ □ κας □ ξαγωγ □ □ ς ντ □ □ ς ρωκα □
λιμ □ νων

E 121: □ ς πς νοου □ κιον δο □ λο ν δο □ ληκατ □ θ □ λασσασ □ σαγ □ κᾶ □ ξαγ □ γ □

□ ανο □ ριος

A 61: [□]ανοαρ □ ουΜαρτ □ ουΜα □ ου □ ουλ □ , Ξηπτενβρ □ ουΝου[εβ]ρ □ ου

E 103: □ προθεσμ □ ω □ χρ □ ματος □ δο □ Ιανου □ ριρ □ ται

E 108: κα □ □ □ ξηγορακ □ □ ς π ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ πρ ν τω ν π □ □ τῆ ξ □ π □ ς ντε
καρπευ □ σθω

E 112: κα □ □ □ ξηγορακ □ □ ς π ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ πρ ν τω ν π □ □ τῆ ξ □ π □ ς ντε
καρπευ □ σθω

E 126: κα □ □ π ε □ δ □ □ ν ανου ρ □ ω ν ν γγιστᾶ σομ □ νων τεσιν ξ □ π □ ς ντε
καρπευ □ σθω

E 127: □ π ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ πρ ν τω ν π □ □ τῆ □ ξ □ | π □ νκαρπε □ εσθαι
□ φειλ □ τω

E 134: □ π ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ πρ ν τω ν π □ □ τῆ ξ □ π □ ς νκαρπε □ εσθαῖ φειλ □ τω

E 137: α □ ε □ δο □ Ιανου □ ραῖ □ γγ[σα] | [□ ςονται

E 142: □ π ε □ δ □ | ν Ιανουαρ □ τω ν ν γγιστᾶ σομ □ νων π □ □ τῆ ξ □ π □ ντε

E 145:]δ □ ν Ιανουαρ □ ω ν νδεκ □ νκαρπε □ εσθαῖ φειλ □ τω

□ διος

A 12: □ μ ν τινα Λ □ [κ]ιοι χρ □ φως □ δ[ας] χ □ ρι ν π □ [των]

K a5: κα □ κατ □ τ □ γεγον[υ □]αν □ [πνγελ □ αν] πεπο □ ηνταῖ κ □ ν δ □ ων

Μηνοφ □ νης

K b4: □ κ □ ν δ □ χρημ □ τω ν κ[στ]ου ^{vacat} δεδωκ □ ναῖ π □ τ ρ τς □ ν σαγομ □ νων

□ τελε|[ας

K d15: ε □ τς □ ν δ □ χρν □ σιϞΟΔΙ

E 62: □ περ □ σ □ κοθε ν γωσι ν παραπ □ μπωσπρ □ τς □ ν δ □ χρν □ σιν

E 65: □ περ □ ν □ τρ □ τς □ ν δ □ χρν □ σικομ □ ζ □

E 82: πρ □ τς □ ν δ □ χρν □ σισ □ χ ραν □ ο □ κ □ πρ ν τς □ ν δ □ χρν □ σιν

E 84: πρ □ τς □ ν δ □ χρν □ σισ □ τρ □ την □ χ ραν □ τ □ π □ λι ν [ς] [πολιτε □ ας □ τ □ ς
□ στψι

E 93: μ [□ τ ε ψ τ τς □ ν δ □ ω ν ρων □ λοξιδ □ σιμ □ τ ε ντ □ τς □ ν δ □ ω ν ρων
πορρ □ τεροσταδ □ ω ν κτ[παραφυλακ □ ν] χωσιν

E 95: α □ ται □ πολιτε □ αα □ τα □ τα □ θνηκα □ ο □ ται □ δ □ μα □ λφ □ ντ □ τς □ ν δ □ ω ν
□ ρα[ο □] δ □ σουσιν

□ **κανοδοτ**· (Ephesos Yaziti'nda **δικανοδοτ** □ **φ**)

A 57: [□] **κ**νοδοτε □ τω **σ**α□ □ ρε**σ**ω□ □ ρου**σ**ιν

E 102: □ τ □ **ν** □ **ν**]λων ε □ σπραξιν □ ρο**λ**αβ □ **σ**αφισ □ κα □ □ νγα □ **δ**η**σ**ι**σ** □ □
δικανοδοτε □ τω

E 124: □ τ □ **τε**λω]ν □ α□ ξαγο**ρ** □ **σ**α**ς** ναδ □ **χ**α□ □ νγα □ **π**ι**ς** α □ **μ**οι
δικανοδοτε □ τω

□ **ο** □ **λιος**

A 61: [□]ανοαρ □ ο**ι**Μαρτ □ ο**ι**Μα □ ο**ι** □ ουλ □, **Σ**επτε**ν**βρ □ ο**ι**Νου[εβ]ρ □ ου

E 1: πρ □ ζ ε □ δ □ □ ν Ιουλ □ ων

□ **σος**

A 55: □ ποδιδ □ **σ**α□ [α] □ το**κ**ρι□ ριο□ π□το□ δικαιοδ □ το**σ** □ **τε**λ □ ν□το[□] □ σου
κεφαλα □ ου

E 16: □ 'π □ σ**η**□ ν □ **μ**ο□ σ**χ** □ **π**ω **σ**ανε□□ ναπ □ γρα**φ**ων φερεν

E 121: □ 'π □ σ**η**□ **σ**τ□ **σ**ανε□κα□ γ □ **σ** □ **σ** □ γα**λ**□ □ **ξ** □ **γ**α**γ**εν

□ **χθ**□(?)**ξ**

A 23:]εται σ □ κοκα □ □ **χθ**□**Η** κα □ Ο[.]**Ι**Ε[. . .] **Ν**[. . .] **Ι**Α**Τ**Α[. . .] **τις** Λυκ□[ος]
ε □ **σ**□ **μ**φ□**ς**]

L d10: [------τ]ο □ □ **χθ** □ **θ**[-]

E 20: □ □ **χθ**□κο**γ**χυλ □ **α**θαλα**σ**□ **α**ι**ε**αρ □ **χρ** □ **μ**ε**ν**ο**ς** □ ε □ κο**σ**τ□**μ**□ **ρ**ο**ς** □ **λ**ο**υ**
διδ □ τω

E 122: □ κο**γ**χυλ □ ω□ **σ**τ□ **ω**ι **χθ**□**α**θαλα**σ**□ **α**ι**ε**αρ □ **χρ** □ **μ**ε**ν**ο**ς**

κα □ **σαρ**

A 82: πληρου**μ** □ νο**σ**ο □ **Κ**α □ [α]ρο**ς** φ □ σ**κ**ο**κ**α**θ**' □ κα**σ**το□ **τ**ο**ς** **κ**ε **τ**ο □ **δ**η**μ**ο**σ**ι**ω**ν □ ου
κα □ το □ □ **θ**νο**υ**□**η**να**ρ** □ ο**μ**υ**ρ**ι □ **δ**ο**ξ** □ **κ**α

K I 1: □ [π] α □ **τ**ο**κρ** □ **τ**ο**κ**□ **σ**αρ**φ**□..... **Τ**ραι**α**νο □ □ **δ**ρ**α**νο □ **Σ**ε**β**ασ**τ**ο □

E 4: κατ' □ πι**β**ε**β**α □ ω**δ**ι□ **ρ**ο**ν**ο**κ**λα**υ**δ □ ο**κ**α □ **σ**α**ρ**ο**ξ**ε**β**ασ**τ**ο □ Γ[ερ]μ**α**ν**ικ**ο □

E 92: □ **χ** □ **ρ**ι> **Α** □ **τ**ο**κρ** □ **τ**ο**κ**□ **σ**α**ρ**ο**ξ**ε**β**ασ**τ**ο □ **δ**η**μ**αρ[χ**ικ** □ □ **ξ**□**θ**□ **α**ς

E 128: περ □ □ **Α** □ **τ**ο**κρ** □ **τ**ο**κ**□ **σ**α**ρ**ε**β**ασ**τ** □ □ **π** □ **κ**ρ**ει**ν**ε**ν

Κ □ **λυνδα**

A 22: □ **δ** □ **Κ**α □ ν□κα[□ **Κ**α]λ □ νδο**ικ**α □ Λ□[σ**σ**αι**ς** **κ**α] □ Λ □ **δ**αι**ς**

A 31: **Κ**]αλ □ **ν**δ**ον**] κα □ **Κ**α □ νο**β**

L b20: [------π]αρ □ **σ**τ**η** **Κ**α[□]ν □ □ □ **Κ**αλ □ νδο**ι**ς

καλ □ **·ς**

A 58: □ δ □ □ ρ**χ**ων [□] □ **μ** □ **κ**α**λ** □ □ **σ**φα**λ** □ **ζ**η**τ**η□ **ι**□ **π**ε □ **θ**υ**ν**ο**ς** **σ**τ**α**τ□>
τελ □ ν□

κατακρ νω

A 83: πηρ , τής ς̄ νο[μ]ήτα τι δημοσι νοκατα[κ]ριθε , τετραπλ[] ποκε [σ]θα
 τεμο̄σ̄ στω

καταφ ρω

A 73: τ [δ] κατεν νκανπ μυσμ ροτο προστε μου

A 75: το[] τετ[ρα]πλ[ο]ποκε φθ | [πε]κο[υ]λ[]ου γ ρωτ Wκατεν γκανπα
 λ νξαντι

Κα νος

A 22: δ Κα νκα[Κα]λ νδοικα Λ[σσαις κα] Λ δαις

A 31: Κ]αλ [δν] κα Κα νοφ

K b1: νεσις̄ στω̄ τελε̄ πᾱς ντων̄ ν̄ π̄τ̄ ξ̄ νη̄ϛ̄ [π̄τ̄ πωλε̄ σθᾱ ξᾱ νον
 σφ̄ρ̄μ̄ νων

Ke16: ο παρ πολειτ σ̄ μετο̄ κο̄ν̄ ξ̄ νο̄ν̄ |κατοικο [των] π[ρ]αγματευομ̄ νων
 Κα ν

L b20: [-----π]αρ στη̄ Κα[]ν [] Καλ νδοις

E 26: [λικαρν σ̄Μ̄ νδ̄,Κν̄ δ̄,Φ̄ σκ̄,Κᾱ ν̄, τταλε, σπ̄ γβ̄Π̄ ρηπ̄λ.

κεφαλ ιον

A 55: ποδιδ̄ σ̄θαι' [α] το̄κ̄ριτ̄ ριον̄ π̄το̄ δικαιοδ̄ το̄ῡ τελ̄ ν̄το[] σου
 κεφαλᾱ ου

L b3: πρ̄ τ̄ προγεγραμμ̄ νοκεφ[λαιον]

L d4: [-- προγεγραμμ̄]νον κεφ̄ λαιοΑΠΟ[---]

E 139: ο τοπο̄ ταπ̄ ν̄ μ̄φι[κατ̄ το̄ τοιπο̄ κεφαλᾱ οηρ̄ μενος

E 140: τ̄ ᾱ τ̄ν̄ῑ μακᾱ κεφαλᾱ [οις το̄ ᾱ το̄χρ̄ς̄ μενοσ̄]τ̄ μεμισθωμ̄ νην

E 146: κα [] χ̄μο̄ πενταπλο [] κ̄ νοτο̄ κεφαλᾱ ου

κεφαλ.

A 12: π̄ ρ̄ κ̄ σ̄καφαλ̄ [ς]

E 12: μ̄ τι πλε̄ σν̄ λοῡς̄ κ̄ σ̄καφαλ̄ φ̄ηναρ̄ ωπ̄ ν̄τιδ̄ ν̄ᾱ φειλ̄ τ̄ωι

E 98: π̄ σ̄φ̄μ̄ τ̄ων̄ κ̄ σ̄καφαλ̄ ς̄

κ νδυνος

A 66: [τ]̄ δεημφο̄ ν̄τ̄ ν̄ χ̄νοφ̄ το̄ί̄ς̄ τελ̄ ναις̄.....φυλα[ξ]έσθω

Κλα διος

A 1: []Ο[...]Κλᾱ διοε̄

.]

E 4: κατ'̄ π̄βεβᾱ ω̄δ̄ιν̄ ρωνο̄κ̄λαυδ̄ ο̄κ̄ᾱ σαρο̄δεβαστο̄ Γ[ερ]μανικο̄

E 109: τ λοιπ κατ τ α τ ν μο κ στου του ξι β ρικ λα δια ραν β

E 110: πικρ βερ οκλαυδ οη ρωνος β

κοιν ς

A 44: πρ τ κοιν το τε δημοσι νου κ α το | πογραφομ νου σφαλε αν

κομ ζω

A 10:]ΠΕΤ[. . .]ΣΩΝΑ[.]ΥΙΩΝ, ο νο φομ ζετακα ΤΩΝ[.]ΚΟΙΓ[.]Ι[.]ΟΥ[.]ΟΥ
συσταθμ [ο]

E 59: ο ο θε ου νεκαρ γματοσ δημοσ οχ ρπραγμ τωδ μου Ρωμα παν ς
κομ ζωσιν

E 65: ο περι τ αρ τ ν δ χον σικομ ζ

κονχ λιον

A 5: [] κ[ο]νχυλ ωτ ΙΕΑΙΩ[.

.]ΝΗ

A 30: [. κονχ]υλ ωΜΕΡ[.]

E 20: ο ο χθ κογγυλ θαλασσ ωεαρ χρ μενος ε κοστ μ ν ρος λους
διδ τω

E 122: ο κογγυλ ωι στρ ωι χθ θαλασσ ωεαρ ι

κρατ ω

A 51: κα ο π τορ του τελ νηζ μ ν κρατ το φορτ ου

A 87: διασαφε τωσαν τ δικαιοδ τ τ τ ς παρα[νο]μ [α] προστε μ
κρατε σθωσαν

κρ νω

A 60: κρειν σθωσαδ ο ο πα το[ς], ο φ Α[. . .]ΤΟΣ[.]Ω[.] τ σ δομ η ν

A 65: ο ξ στω βουλομ νοικα [ο]πιλ σασιν ο ν χηρε νεσθαι π το ς
α το [φ]χουσι

L e9: [---] τ π[α]λαι ν ροθεσ [ν]ακρ νεσθα [-----]

κρ σις

A 57: ο π τ κρ σιν ο ν χηρωρεχ σθωσαν

A 59: ο ξ σφω σια τε [α]φ ατ δικαιοδ ην ο ν μ ρ[μ]ς[?].

A 66: [τ] δεημοφ ν τ ν χηρω το[ς] τελ ναις φυλα[ξ]έσθω

L b11: ----- π]οσ τητος κρ σιν π]ααρπ δονος

κριτ ριον

A 55: ο ποδιδ σθα [α] το κριτ ριον π το δικαιοδ τω τελ ν το [] σου
κεφαλα ου

κρ □ κος

A 18: [.]ΗΣΜΕ[.] □ πφραφ □]θω κρ □ κφ],

A 42: □ □ μεσογε □ □ [ω]νο □ μενοξρ □ κον^{vac.} □ πογραφ □ σθω π□το □ □ νγ[στα π]αραφυ[λακος].

A 47: □ φελ □ νπ̄ [τ□]λος □ ξακρ □ κωδι □ τ□ π[ρ□]στ[ει]μ □ να □ το□τ □ τ□ λq |
□ ρ □ σθαι

κυρ □ ω

A 30: [. . . .]I πρ □ κυρο □ [v]ΟΙΣ[.]

A 67: μ □ □ ξ □ φτω □ τοια □]α κυρο □ ν

K a8: κατ □ τ □ γεγραμμ □ ν[π □]να περ □ το □ τωκε|κεκυρωμ □ ναα □ διησφαλισμ □ να

λανβ □ νω

A 56: □ σου □ ν □ χ□ □ □ ν □ χυβαβουλημ □ νοξαβε □ ν̄ δημοσι □ νης

A 66: [τ] □ δεημφθ □ ντ̄ ν □ χυαρ □ τοίς τελ □ ναις φυλα[ξ]έσθω

K a10: λ □ [ψονται τ □ λοξ̄ ντων̄ ποτελ □ μ̄ ν̄ νω̄ τ □ □]λιμ □ νιον □ ν̄ ᾱγομ □ νων
π □ ντων

K b6: □ π □ μ̄ ρ̄ ν □ ν̄ τ □ ξ̄] □ νη̄ παγομ □ ν̄ων ντε □ θουλικ □ σωμ □ των
λ □ μψοντ̄α[τ □ λος

K c6: μ □ τ̄ε|π' α □ τ □ τ̄ ν̄ ν̄ σαγομ □ νααβε □ τι τ □ λουτ □ τ □ λους

K e15: ο □ λ □ μ[σται δ □] τ □ λοξ̄ □ παρ □ πολειτ □ σ □ ηετο □ κω̄ ξ □ νων

L b15: κα □ [πρ] □ [τ]ερον □ λ □ μβανον

E 57: □ τ □ τ □ ποτ □ τοιτ □ λοξ̄ μισθ □]δημοσι □ νηξ̄ □ π[προπος λαμβαν □ τω

E 57: □ ξ̄ ν̄ πεναντ □ τωπο □ τοιξ̄ β □ ποι □ σ □ φ̄ τις λ □ β̄ [□] □ σοϋ̄ ν̄ τ □
□ πεναντ □ τω̄ τοξ̄εγον □ ξ̄

E 65: □]μ̄ νιολαμβ □ ν □

E 99: ε □ σαγωγ □ μ̄ ξ̄ θην □ ριδ □ ο̄ μισϋ̄ ξαγωγ □ δ̄ ξ̄ δην □ ριον̄ ν̄ δημοσι □ νης
λαμβαν □ τω

E 114-5: □ □ κατ □ το □ τον □ w □ μον □ ν̄ ξ̄]ον [λ]ηφθ □ το □ το □ ν □ [μ̄ ρ̄αξ
τρι □ κοντ̄α[τα □ ξ̄ γγιστα □ ξ̄ ληφθ □] □ □ μ̄ ν̄ □ πιλυθ □

E 151:]ου □ δημοσι □ νης □ ψεταῑ □ παρ □ τ □ ν̄ π □ διο[

λειτρ □.

A 11:]ΗΣ □ π □ λαρ[ρ] □ ν̄ κατ[ν] □ σσ □ ρ̄ια σσαρα

E 79: [τ □ τελ □ ν̄ δι]δ □ τω̄ν κατ □ λεν̄ τρω̄ν σσ □ ρ̄ια σσαρα

λευκ □ ω

A 84: [τ]ο □ τον □ w □ μονο □ τελ □ νακα[τ □ π □]σαν παραφυλακ □ νπροκε □ μενον
□ χ □ τ̄φ̄α □ [ν π □]ακι λελε[υ]κωμ □ ν □

Λητ □.

A 72: μ □ τε □ ς □ φροδε □ [ζη □ □ ρμο □ Λ[η]το □ [ς κα □] □ λληφινος προσηγορ □ φν
πρ □ [ει]ν

Λ □ σσαι

A 22: □ δ □ Κα □ ν □ κα □ [□ Κα]λ □ νδοικα □ Λ □ [σσαις κα] □ Λ □ δαις

λοιπ □ , ς □, □ · ν

A 21: τ □ δ □ λοιπ □ [□]ν[. .]NT[.]EΙΣ

A 81: [□ λ]α □ κα □ □ π □ το □ λοι[πο] □ χρ □ [ν]ου πρ □ τ □ ν □ π □ δοφωλασ □ σθω

K a11: κα □ τ □ λοιπ □ |π □ ντων □ διωρισμ □ νων □ ν □ δημοσιωνικ □ ν □ μ □ ε □ κοστ □ τ □ ν □ ς
τειμ □ σεως

K e7: τ □ δ □ λοιπ □ φ □ [ρ]ια

K e20: □ κα □ τ □ λοιπ □ τι σκ[ευ □ το □ πλο] □ ού □ ντων □ χρ □ στων

E 86: κα □ το □ τοτο □ πρ □ γματος □ σπερ □ λοιπ □ πραγμ □ των □ γωγ[κα] □ □ νεχ[ρου]
λ □ ψις □ σθω

E 101: κα □ το □ λοιπο □ ς □ τεσιν □ μο □ α □ δ □ δο □ □ ς Οκτωβρ □ καθ' □ καστον □ τος

E 105: τ □ λοιπ □ κατ □ τ □ ν □ μον

E 108: τ □ λοιπ □ κατ □ τ □ α □ τ □ ν □ ν □ μο □ κ □ στου τους

E 112: τ □ λοιπ □ κατ □ τ □ α □ τ □ ν □ ν □ μο □ κ □ στου τους

E 126: τ □ λοιπ □ κατ □ τ □ α □ τ □ ν □ ν □ μο □ κ □ στου τους

E 128: τ □ λοιπ □ κ[α]τ □ τ □ α □ τ □ ν □ ν □ μο □ κ □ στου τους

E 133: τ □ λοιπ □ κατ □ τ □ α □ τ □ ν □ ν □ μο □ κ □ στου τους

E 139: τ □ λοιπ □ κατ □ τ □ α □ τ □ ν □ ν □ μον

E 143: τ □ λοιπ □ κατ □ τ □ α □ τ □ ν □ ν □ μο □ τους □ κ □ στου

Λυδα □.

A 22: □ δ □ Κα □ ν □ κα □ [□ Κα]λ □ νδοικα □ Λ □ [σσαις κα] □ Λ □ δαις

Λυκία·

A 81: □ ν □ β □ ο □ ληταιομ □ σμαπ □ ν □ λυκ □ [πρ]οχωρο □ ντων

Λ □ κιος

A 12: □ □ μ □ ν □ τινα Λ □ [κ]ιοι χρ □ φως □ δ[ας] □ χ □ ρι □ π □ [των]

A 14: □ □ δ □ ν □ [τι]ς Λ □ κιος □ [ς] □ κολ[ουθ] □ αν □ πρ[ασ] □ αν □ ξ □ γων

A 23:]εται σ □ κοκα □ □ χθ[ι]Η κα □ Ο[.]IE[. . .]N[. . .]IATA[. . .]τι]ς Λυκ □ [ος]
ε □ φ □ μ □ φ □ υς]

Μ □ ιος

A 61: [□]ανοαρ □ ουΜαρτ □ ουΜα □ ου □ ουλ □, Σηπτενβρ □ ουΝου[εβ]ρ □ ου

E 6: πρ □ ιη □ Καλανδ □ Μα □ ων

Μ □ ρτιος

A 61: []ανοαρ []οιΜαρτ []οιΜα []ου []ουλ [], Δεπτενβρ []οιΝου[εβ]ρ []ου

μ [] λλω

A 43: κα [] [] που [] τ[μ] [] λλα[ελ]ω[νε] [] θθι,

E 13: [] περι [] τις ε [] Η [] ντου [] ξ [] γεσθ[α] λλ []

E 14: [] περι [] τις [] Η [] ντου. ε [] σ []εσθ[α] μ [] λλ []

E 44: μ [] λλα [] ξ [] γειν []σ [] γειν []μελλ [] σε [] π [] ποτ [] ρ[α]ς το [] των [] ν
παραφυλακ [] θελ [] σ []

μ [] ρος

A 29: δικα[ιο]δ[ο]σ [] αφ [] . .] Σ[. μ]ερο[]ς δ [] φσ[α]ρακ[ο]σ[τ] [] [τ] [] φειμ [] σεως
. .]

A 74: τ [] δ [] κατεν [] νκαν[τ] [] [] μυσμ [] ροτ [] προστε [] μου

A 80: [] θ [] κα [] [] μ [] ρητ [] κοντ[τ] [] [] μισμ [] ρ[η] τ [] φειμ [] [ς] [] ποδ [] τω

M 10: μερ [] [] π []]ν [] θ [] [] κκομιζομ [] νων

K e6: πωλ [] σφ[σ]ιν [] [π] [] τ [] σ [] ταετειμημ [] νω [] ο [] κ [] λασσοτο [] τρ [] τομ [] ρους

L c11: [---]Η το [] ζ [] μοφ [] ρ[ω]ν μ[ε]ρ [] ΣΥΝΤ[-----]

E 11: τ [] τεσσαρακοστ [] μ [] ρος [] πελ [] νηιδ [] τωι

E 20: [] [] χθ []κο[γ]χυλ [] αθαλασσ [] ωιααρ [] χρ [] μενοτ [] ε [] κοστ []μ [] ρος [] λους
διδ [] τω

E 98: το [] των [] πραγμ [] των [] | [τεσσακοστ [] μ] [] ρος [] δημοσι [] νηιοθ [] σεται

E 123: χρ [] μενοτ [] | [.... μ] [] ρος [] λο[φ]ιδ [] τω

μεσογε [] .α

A 41: [] [] [] μεσογε [] [] [ω]νο [] μενοσρ [] κον^{vac.} [] πογραφ [] σθ[ω] π [] το [] [] νη[σ]τα
π]αραφ [] []λακος []

μ [] χρι

A 68: [μ] [] χρ[ι] [] σ [] το [] δημοσιων [] ο[υ] [] νητα[ι]δοκιμ [] σ[σ]ιν τ [] πω[λε] []]ν

μ [] .ν

A 60: [] [] φ [] Α[. . . .]ΤΟΣ[.]Ω[.] τ [] σ [] δο[μ]ηγ [] [ν]

A 80: [] [] νητ [] [ς] [] ν [] νιαυτ [] τ [] φελωνε [] αφ [] ρξητατο [] φρ [] τουφληρ [] σαφ [] ς
τελων[ε] []ας μ [] ναζ [] ξ

K a10: [] π[] [] Sayi το [] | Θεσμοφορι [] νομην [] φρ [] [] νεστ [] τ[ω]ς τους

μισθ [] ω

A 64: [] μ[] []ως [] []ποκε [] σθα [] [] μισθωσ [] μεν [] [τ] [ς] [] π [] πρα[]αρ [] το [] δημοσι [] νου
μ [] [] ποδ []

K b8: [] δ [] [] σαγωγ [] [τ] [] ν [] λ [] []ν ποτελ [] μ [] ζ [] νε [] τ [] []]μεμισθωμ [] νον [] ν [] λικ [] ν
[] ν [] ν

K c4: μ □ □ χ □ ντῶν ξουσ □ τᾶν ν □ □ λλιμ □ νμεισθωμ □ νων

E 105: □ ζ □ παρ □ το □ δ □ μοσ □ τελων □ αμισθ □ σηται

E 106: το □ ταιρο □ γγυον □ τρισ □ | □ μ □ ραις □ ζ □ γητα α □ ζ □ μισθ □ σηταῖ 'φ □ μ □ ν
□ λλ □ ξαιξιστα

E 110: □ δημοσι □ νης τ □ τελωνε □ αμισθωσ □ μενος

E 127: □ ζ □ ν □ δημοσιων □ απα □ τημισθ □ σηται

E 134: □ τ □ τελωνε □ αμισθωσ □ μενφς

E 135: α □ ζ □ μισθ □ σεταῖ πτ □ στρατηγ □ ν □ προ □ γγυον □ λλ □ ξαιξ □ στω

E 136: □ μισθωσ □ μενος □ τεσπ □ νταο □ ζ □ ξ □ τ □ ζ □ δημοσιων □ απο □ | □ τ □ λους □ ζ
□ σ □ ας

E 137: □ σπερ □ τκατ □ το □ τον □ ν □ μφμεμισθωμ □ νη □ ν

E 138-9: □ ζ □ τα □ την □ δημοσιων □ αμισθ □ σηται □ τοτο □ ταπ □ ν □ μφκατ □
το □ τοτο □ κεφαλα □ οχη □ μενοα □]τ □ μεμισθωμ □ νην □ τεσιν □ ξ □ π □ ζ □ ντε
καρπε □ εσθαῖ φειλ □ τω

E 140-1: □ τ □ δημοσιων □ απο □ τ □ λους □ ζ □ Ασ □ μαθωσ □ μενος □ α □ τ □ ν □ ι □ μοια □
κεφαλα □ | □ ος □ το □ α □ το □ χρ □ ζ □ μενος □ τ □ με □ μισθωμ □ νην
καρπε □ εσθαῖ φειλ □ τω

E 144: □ μισθωσ □ μενος □ [π | το □ δ □ μοτα □ την □ δημοσιων □ αν

E 146: κα □ □ χμο □ πενταπλο □ □]κ □ νοτο □ κεφαλα □ οο □ καθ' □ καστον □ νιαυτ □ ν
□ μισθ □ σατο

E 149: □ τ □ δημοσιων □ απα □ τημισθωσ □ μενοα □ τος □ σοχη □ νον

μ □ σθωσις

A 86: □ □ μ □ ν □ [π]ροκε □ μενος □ ν □ μος □ 'φ □ □ μ □ σθωσπο □ τ □ λους □ γονεν

E 4: □ πμελητα □ τ □ ζ □ δημοσ □ ωπρος □ δωτειμευητικ □ μ □ μισθ □ σεως □ τους □ · δημοσιων □ ας
α □ · κηρ □ α □ ·

E 70: τελ □ νηατ □ τ □ ν □ μισθ □ σεως □ μον □ πογρ □ ψασθηροσφων □ σαδε □ σει

E 137: □ 'φ □ □ □ ρχ □ τ □ μισθ □ σεως

E 141: □ 'φ □ □ □ ρχ □ τ □ μισθ □ σεωπα □ τηπαρηρηθ □

Μουκιαν □ ζ

A 3: [

Γα □ ολικιν □]ο Μουκιανο □

vac..

μυριάς:

A 83: πληρουμ □ νοτο □ Κα □ [α]ρος φ □ σκουκαθ' □ καστον □ τος □ δηναρ □ ου
μυρι □ δαξ □ κα

A 84: ο □ τελ □ ναι □ . . . □ χ □ τφσα □ . . . □ μυρ □ ας □ δ □ ραχ □ μ □ ζ □ ριθμε □ τω □ αν □ φ □ φκ □

E 97: Ο □ ηδ □ ηωλλ □ ωνσυγκλ □ τουδ □ γματι □ τ □ λαθα □ δοται □ σ □ □ ντε □ ον
δηναρ □ ωμυρ □ ων

Ν ρων

A 71: ρ Σεβαστ ρ ροδιατ τακται

E 4: κατ πιβεβα ωδιν ρωνοκλαυδ οκα σαροδεβαστο Γ[ερ][μανικο

E 109: Τιβ ριοκλα διο ρων β´

E 111: Τιβερ οκλαυδ οβ[Ν ρωνος β´

E 146: κατ τ Ν ρωνοξεβαστο Γερμ[ανικο | π κρισιν

E 148: π πιτρ Ν ρωνοξεβαστο τ π ρ παρχε ρας φηγουμ **ΝΑΡΟΣΙΝΑΙΟ**[

Νο βριος

A 61: []ανοαρ ουΜαρτ ουΜα ου ουλ , Σεπτενβρ ουΝου[εβ]ρ ου

νομ ζω

A 83: π πηρ , της ρ νο[μ] ητα τι δημοσι νοκατα[κ]ριθε , τετραπλ[] ποκε [ω]θα
π τειμοζ στο

ν μισμα

A 81: ν β ο ληταιομ σμαπ ν λυκ [πρ]οχωρο ντων

E 61: π τερχαλκο κα ρ γ ραχαραγμ νονομ σματτεζ ριθμημ νου

ν μος

A 28: πρ ξιζ στφ . κ]ατ τ ν μονο τοδιπλ Σ[

A 33: τ κα[τ] το τοιτ ν μοδιωρισμ νη [ησε[λ] σ ναϊ φειλ[ν]των

A 38: π πογρ ψασθ[α] να, [κατ τ]ο[]το[ν] τ[ν ν] [μ]ο[ν] στ[]ν ποτελ[]

A 48: [α]πογραφ τ κατ το τον ν μον ποτελ[]ν ντωμηδ[ν φ ραν μ [α]
π ντιθ σθω

A 58: το κα[τ] το τον ν μον νεχυρασμ νη[ν]π στερημ φιζ ριον

A 69: π πδρ [τ] π [ντα]ν[ν] η τ κα[τ] το τον ν μω διωρισμ[] ηα τ λη
[δ]ιδ[]σθω

A 84: [τ]ο τον ν μονο τελ νακα[τ] π[]σαν παραφυλακ νπροκε μενον
π χ τφσα

A 86: ο κατ π λι[] ροντες, [μ]ν [π]ροκε μενοζ ν μος

M16: κατ τ δημοσιωνικ ν μον

K a4: κατ τ δημοσι]ωνικ ν μ

K a12: π ντων διωρισμ νων τ δημοσιωνικ ν μ ε κοστ[τ]ν τιμ σεως

K b7: [τ] λοζ σον στ[]ν ρισμ]ωνδ δοσθακατ τ δημοσιωνικ ν μον

K b10: ο ξ[] νοιο δ[τ] νπρ ρ κολουθ αν χρ σεος νεκεκατ τ ν
δημο[σιωνικ] ν μον

K c1: στ ρεσιζ στα τελ ν[κατ τ] η δημοσιωνικ[] η ν μον

E 7: ν μος λουζ Ασ εās σαγωγ[κ]αζ ξαγωγ[κ]αζ τε γ κα κατ θ λασσαν

E 9: ο τ ποκατ δ γμαυγκλ του κατ ν μω[] κατ δ μω ρωσιν

- E 16:** π σης ν μος σχυ τωσανε ναπ γραφον φερεν
- E 28:** παρατ το τον w μον πογρ φεσθε αετο τω ε σ γων πογρ φεσθαι
φειλ τω
- E 30:** ν π ς κμισθ[σεως ν μ
- E 40:** μν τεελ νημ τε π τροκος το τον ν μον α τ θι
- E 42:** [κατ τ ν μοδε. κατ τ ν ς]μισθ σεως μομ
διατεταγμ νοπαρ τ νι δε ποιε σθα ς πογραφ ς
- E 48:** πς κατ το τον w μον προσφων σακα π πογρ ψασθαι
- E 50:** που μδ προσφως σακατ το τον ν μον κεπροσφωνε τω
- E 56:** σ ς ν ποκατ [το] τον τ ν μοτελ νιοδημοσι νου π ρχ
- E 70:** τελ νηκατ τ ν μισθ σεως μον πογρ ψασπροσφων σαδε σει
- E 78:** τς γ ς ξ Ασ εας ς Ρ ματ τ γεωρυχικ ν μον ξ γηται
- E 87:** πς κατ το τον w μον πογρ ψηται
- E 92:** το των διοικ σεωπ λειζ θνηρ μαι μαϊ δ μοκυρ σεϊ συγκλ του
δ γματι
- E 96:** κα τ λη σπρασ τωκατ το τον ν μοδε
- E 98:** ν πειμευτητικ ν μφι[τ λουξεγραμ]μ νου σφαλισμ νου
- E 105:** τ λοιπ κατ τ ν μον
- E 108:** τ λοιπ κατ τ α τ ν ν μον κ στου τους
- E 112:** τ λοιπ κατ τ α τ ν ν μον κ στου τους
- E 114:** π κατ το τον ν μον ψξ ρον [λ]ηφθ
- E 116:** π κο ν μοπο του μφισβ τηρς νηται
- E 126:** τ λοιπ κατ τ α τ ν ν μον κ στου τους
- E 128:** τ λοιπ κ]ατ τ α τ ν ν μον κ στου τους
- E 132:** κατ τ ν μον δημοσιων ας γωγ σται
- E 133:** τ λοιπ κατ τ α τ ν ν μον κ στου τους
- E 137:** α τκατ το τον ν μφμεμισθωμ νη ν
- E 138:** ο τοπο ταπ ν μφι[κατ το τοπο κεφαλα ογρ μενος
- E 139:** τ λοιπ κατ τ α τ ν ν μον
- E 140:** τ α τ ν ν μακα κεφαλα [οις το α τοχρς μενας]τ μεμισθωμ νην
- E 142:** π α ς ν ν μος τς α ρ ρ[ον προ γγυοκελε π ποθ σθαι
- E 143:** τ λοιπ κατ τ α τ ν ν μον του ς κ στου
- E 154:**]ΩΣΑ ν μου ΞΟ[

ν .ξ

A 50: μ φε[ν]υκτ φο[ρτιζ]θω μ[]τε ξω ν ρων ναλανβανε τω

E 53: μ πα νυκτ ς μβαλλ σθω

ξ νη

A 15: [.] □ πτ □ ζ □ νη·

A 19:]I φορτ □ ον □ τελ □ νηΘIEMA[.]ν □ πτ[□ ζ □]ης ε □ φφ]ομ □ νων

M 3: το □]ς ε □ σφ □ ροντπ̄εζ □ τ □ M[υρ □ φν π □ λιν πτ □ ζ □ νης

M 9: τ □ σ □ σαγομ □ νων πτ □]ζ □ νησα □ καταπιπρασκομ □ νων τ □ Μυ[ρ □ ων
π □]λει

K a13: χωρ □ δ □ τ □ προγεγραμμ □ νων νεσις □ στω □ τελε □ πς ντων □ ν πτ □ ζ □
ξ □ νης

K b6: □ π □ μ ρ τ □ ν τ □ ξ □ νην παγομ □ νων ντε □ θουλικ □ σωμ □ των

K c2: π □ ντ̄ □ ο □ σ □ γοντ̄ε[π] τ □ ζ □ νη □]τιο □ κα]τ □ γ □]ν □]κατ □ θ □ λασσαν

K e18: χωρ □ ζ □ μ ν | □ πτ̄ινος [□ τ □ ξ □ νηω □]τ̄ πιπρ □ σκηται

ξηρ □ ·ς

A 7:]Γ[.]ΣΑΙΚΑ[.]κ δ □ [κ]α □ π □ σσηξη[ρ □]ς τε κα □

K f5: πρ □ ξοντ̄α □ τ □]λος] τ □ π □ σσηξκα □] □ ητε □ ξηξρ □]ς] κα □ [□]ρ □ ζ

□ θεν

A 9: .]ΓΟ[.]ΗΣΙΝ □ ραιωμ □ ν̄]ΠΕΡΓΡ[.]ΠΑ[. . .]Σ □ θεν Θ[. . .]Α

A 18: □ θεν ΜΝΥ[.]ΣΤ[. . .]Ν[.]ΧΡ[.]ΦΩ[.]ΣΑ[.]ΙΑ διδ □ σθω

A 52: θεν □ [δ] □ νητ̄χειρολ □ νπτου

ο □ κ □ ·ον

A 52: □ [□]ν δ □ □ ξ □ κ[ου] □ χωρ □ οποι □ τ̄ω

E 82: □ τ̄]ς χ □ ραα □ τηξ ο □ κ □ πρις □ τ □ ν δ □ χαν σν □ χ □ ραν ο □ κ □ πρν τ □ ν
□ δ □ χαν σιν ξ □ γ □

□ μο □ ·ως

A 64: □ μ̄]ως [□]ποκε □ σθα □] μισθωσ □ μεν □]τ̄ς □ π □ πρα[αρ □] το □ δημοσι □ νου
μ □ □ ποδ □

A 74: □ μο □ κας □ □ τ̄ν λ̄ω], □ ν̄ πηγορε[ται], □ δ[η]μοσι □ νηξ □ σπρ □ ξ̄]

K f13: □ μο □ ὠς νγρ □ ψουστ̄ιν | [

E 101: κα □ το □ λοιπο □ ζ̄ τεσιν̄ μο □ αῶς δο □]ς Οκτωβρ □ καθ' □ καστον̄ τος

□ που

A 43: κα □ □ ποα □ τ̄μ □ λλα[ελ]ω[νε □ θ̄θι,

E 33: □ ποῡ δ □ π̄ροσφων □ σαι

E 35: □ φ □ πο □ κ̄̄ον̄ ποῡ προσφονε □ δε □

E 49: □ ποῡ]δ □ π̄ροσφων □ σαιατ □ το □ τον] □ ν □ μον̄ κεπ̄ροσφονε □ τω

□ ρ □ ·ζω

A 48: □ φελ □ ν̄τ̄ι [τ □]λος □ ξαρ □ κωδι □ τ □ π[ρ □]στ[ει]μ □ να □ τοτ̄ τ □ λ̄ω] |

□ ρ □ σθαι

A 86: □]ν δ□ παραφ[□]άξ μ□ διηνεκ□ αρροκε□ με[θ] σχ□, [κ]ατ□ το□ τοπειμωρ□ αγ □
δικαιοδ□ τηξ ριξ□ τω

M 15: τ□ □ ρισμ□ νδν τεσσαρακοστ□ τ□ λος

K II 5: τ□ □]σμ□ ν[τ□ λή□ τ□ □]λιμ□ νιφν

K b7: □ π□...ρ. σωμ□ τωλ□ μποντα[τ□ λοξ] σο[ν] στ□□ν ρισμ[]οννδ□ δοσθακατ□ τ□ ν
δημοσιωνικ□ w□ μον

K b13: □ π□μ[ρ] νοτο□ τωv v v χ[φ]σιν τ□ v ρισμ□ κων ναi ποτελ]v

K c3: χωρ[□]ς μ□ νων v v ρισμ□ κων ναi ποτελ□ ν

□ ρος

A 50: μ□ τε[ν]υκτ□ φο[ρτιξ□]θω μ[□]τε □ ξω□ v ρων v ναλανβανε□ τω

K c13: □ πρατα ξ[]γοντες α□ τ[α]□[τ]ο□ π□ λιδι□ τ□ α□ τ□□ν v σ□ γα[θ]ων ρων

E 9: □ ντ[τ]ξ]τ□ ξ παρχε□ [ας Ασ□ [ας ρακ] σ□ ν

E 34: κα□ □ π[τ]□ ξ γχιθαλ□ σδων παραποντ□ ασα□ περ□ το□ ξ λευθ□ ρδς ρους
τ□ ξ παρχε□ ας

E 40: μηδ□ □ ποτ□ φω v ξ παρχε□ | [ξ] λευθ□ ρων ρων κ□ ααραφυλακ□
τεττ□]ρον σταδ□ ωδιεστηκ□ τω

E 43: □ □τινες παραφυλακα□ | [□ □ λιμ□ νi περ□ το□ ξ λευθ□]φ□ ρουτ□ ξ
□ παρχε□ [ας σιν

E 93: □ νμ[□ τε] ψτ □ v δ□ ων ρων v λοξιδ□ σιμ□ τε ντ[τ]ξ v δ□ ων ρων
πορ□ τεροσταδ□ ωv κτ[παραφυλακ□ v] χωσιν

E 95: ο□ δ□ μα□ λοξ□ ντ[τ]ξ ξ δ[ων] □ ρω[ο□] δ□ σουσιν

E 95: □ τε το□ ξ ραιφ□ τινεξ μορο□ οδi τινεξ μορο□ τ[σ] □ τωξ πεξ□ ρμ□ νοις

E 104: τ□ λακατ□ θ□ λασσακα□ κατ□ γ□ v σαγωγ[κας] □ ξαγωγ□□ς ντ□□ς ρωκα□
λιμ□ νων

□ σος

A 55: το[□] □ σου κεφαλα□ ου□ σου □ v χ[] τ□ □ ν□ χυ[φ]βουλημ□ νοξαβε□ v
δημοσι□ νης

K b7: □ π□...ρ. σωμ□ τωλ□ μποντα[τ□ λοξ] σο[ν] στ□□ν ρισμ[]οννδ□ δοσθακατ□ τ□ ν
δημοσιωνικ□ w□ μον

K c9: □ σα v π[τ]□ v σενεχθ□ ντωv 'πα□ τ□κα□ □ τ□ γ□ νεθ□ ντωμε□ ν□
α□ το□□ς πρατα

K c12: □ σα v α□ το□μεξ v □□ πρατα

K d1: [φορτ□ ωμ□ νων] σμ□ □ ποκε□ μεν[α] μο]νο[πωλ□ ωκωλ□ ετα□ ε□ δ[φα]□
τ□ ποσ□ τητα

K e5: τ□ ντοσ□ τητακα□ τ□ ε□ δη τ□ φορτ□ ω[μ]□ νων v σμ□ □ π[φ]κ□ με]ατ□ ν
μονοπωλ□ ακωλ□ εται

K e13: ο□ τοξ π□□ρ σωv v ξ□ φορτ□ ωπε]ρισσ□ v κ□ ξ[ε]υτ□ ραξ πογραφ□ ξ

E 57: τὸ πέναντι τοῦ τοῦ βῆποι σφ' ἑτις λβ β σου τὸ πέναντι οὐ τοῦ τοῦ γον

E 80: σου κατεσχημὸν νοτοῦ τοῦ τελῆ νησ παρακομ ζονδῆλο νοχος
στῶ

E 97: Οὐ ηδὲ Ἡωλλωνσυγκλ τουδ γματι τ λαδῶ δοται σπ νλεον
δηναρ ὠμυρων

E 111: χαπενταπλο σου ν δημοσιων αν ργολλβ σπ καστοῦ τοῦς

E 125: χριπενταπλο σου δημοσιων ακαρπευθησομ νην ξαγορφα καθ'
καστοῦτος

E 149: τ δημοσιων ακα τημισθωσ μενοσ τοζ σογρ[ον

ο σ α

A 51: κε[τ] σ[ς]απρ σικα νεχ ρου νληψιν χ τω

φελ·λω

A 26:]MNIOY[.]ANA[. . .]NA τ ν φειλ ντων.]εσθαι δικ[αιο]δ[τ]ης ξαγαγ[ε]

A 33: τ κα[τ]το τοτ ν μοδιωρισμ νη[η]σε[λ] σ ναῖ φειλ[ν]των

E 12: [π σφμ τω... μ τι πλε σν λουζ κ σκαφαλ θηναρ απ νιδ ναι
φειλ τωι

E 18: δευτ ρου α τ[ι]ται α τ[τελ] ν[ε] σαγωγ[τ]ζ λογ διδ ναι
φειλ τω

E 20: δευτ ρου ξαγωγ[τ]ζ α τ[τελ] νημ α τ[ι]φι[τ] λογ διδ ναι
φειλ τω

E 29: το τῷ ε σ γων πογρ φεσθαι φειλ κω μετ τ]πγρ φεσθαι
ε σαγαγε ν

E 58: το τοῦς πραγμ τωτο τωτ λογ σπ ταις διδ ναῖ φειλ τω

E 67: μηδ μ ν δατοζ λοτς φειλ τω

E 79: πλε ον π[τ]ρ πραγμ τωτο τωτ λογ φειλ σθω

E 86: πογραφ σθω π[τορ] τοτ λαδ ναι φειλ τω

E 101: [πρ τ α ρ] διευλυτε ν φειλ τω

E 128: π[ε] δ[ον] Ιανουαρ π[ν] των π[τ] τη ξ[π]ζ νκαρπε εσθαι
φειλ τω

E 134: π[ε] δ[ον] Ιανουαρ π[ν] των π[τ] τη ξ[π]ζ νκαρπε εσθαῖ φειλ τω

E 139: α [τ] μεμισθωμ νην τεσιξ π[π]ζ νκαρπε εσθαῖ φειλ τω

E 141: τ με]μισθωμ νηκαρπε εσθαῖ φειλ τω

E 145:]δ ν Ιανουαρ ὠν νδεκ καρπε εσθαῖ φειλ τω

E 147: [π κρισα τ ν πιμελητ[τ]ν προσ δν δημοσ ὠν ποθ σθαι φειλ τω

Π νημοσ

A 62: Δε□ ρζ□ δενα□[ς]ρ|Δ□ στρως□ ρτεμε□ σῖξ□]νημος, Γορπια□ ος

παραγ□ γνομαι

A 37: [. π]αραγενομ□ ν□ π□ π□ ν□ νεδρ]ν [□]ροντα

παραδ□ δωμι

A 54: □ κρ□σιν □[μ]□ ρξ δηλο□ [ω] | τι □ ν[χυρ]ον κα□ τινος παραδ□ δωκεν□ τελ□ ν□

E 69: τα□ τῆ□ πο□□απαραλ□ β[τ□ □ σομ□ δημ]οσι□ ν□ νδρ□□ςγαθο□ □ πικρ□ παραδιδ□ τωι

παραλανβ□ νω

A 47: τ□ ντειμ□ να□ τ□δ[ι]ευλυτ□ φα]τι □ ν□ μ□ [ρ]α| τρ□ σιντ□ [φ]□ ρῖον παραλανβάνειν

A 53: □ ρχ□τα κ]α□ δημ□σιον δο□ λοπαραλαβ□ ν

E 68: τα□ τῆ□ πο□□απαραλ□ β[τ□ □ σομ□ δημ]οσι□ ν□ νδρ□□ςγαθο□ πικρ□ σει παραδιδ□ τωι

παρανομ□ ω

A 41: □ ἀ' □ το□ τω[παρα]νομ[□]θ[□], τ□ □ νι[□ στα]ο□ [τελ]□ ψο·

παρανομ□ ·α

A 87: διασαφε□ τωσαν τ□ δικαιοδ□ τ□ □ τ□ τ□ ζπαρα[νο]μ□ [α] προστε□ μ□ κρατε□ σθωσαν

παραφυλακ□·

A 84: [τ]ο□ τοντ□ ν□ μονο□ τελ□ νακα[τ□ π□]σαν παραφυλακ□ νπροκε□ μενον □ χ□ τφσα

E 32: π]αραφυλακ□ ζ□ χ□ τασαρ□ ποταμ□ δι□ □ Ρυνδ□ μῶι σπαραφυλακ□ ν

E 33: ε□ το□ τ□ ποι]ο□ τοθ]αλ□ σῆμ□ πρ□ σκειται□ τῶν ν□ κ□ σῆμ□ νῖ νμ□ αν παραφυλακ□ ν

E 37: μ□ τῆ□ ν□ κ□ σῆμ□ παραφυλακ□ το□ τω[πλε□ ους]....

E 38: □ 'φ] τ□ παραφυλακ□ το□ των□ μεταξ□ δι□ στημῶ γδο□ κοσπῶδ□ ὠν] σται

E 39: □ κτ□τ]ς [προγεγραμμ□ νο]ν□ πον□ τις παραφυλακ□ □ στφ□]τε μ□ ν□ των παραφυλακ□ □ ππαραφυλακ□ με□ ζονα]σσαρ□ κοντα]αδ□ ὠν

E 40: μηδ□ □ ποτ□ τρω π] ζ□ παρχε□|[ᾶς λευθ□ ρῶν]ραῶν κ□ σπαραφυλακ□ τεττ□ ρ]ω σταδ□ ᾠδιστηκ□ τω

E 42-3: □ □τινες παραφυλακα□|[□ □ λῆμ□ νῖ] περ□ το□ ζ□ λευθ□]ψ□ ρουζ□ ζ

□ παρχε□ ᾶς σῆμ□ τινες] το□ τωπαραφυλακα□ δ□ ὀ γγιστα□ το□ ζ

□ π□ ρχωσιν

E 44: □ π□ ποτ□ ρᾶς] το□ των□ παραφυλακ□ θελ□ σ□

E 93: μ□ τε ντ□τξ ν δ□ ων ρωπορ□ τεροσταδ□ ων κτ□παραφυλακ□ ν χωσιν

E 95: ο□ παραφυλακ□ μακροτ□ ραπαδ□ ων κτ□ πιδ□ ξονται

E 96: [□ δημοσι□ νη καθ□ [□ ν]αρχιαι□ Ασ□ ται λουξ□ σπρ□ ξξ□ ρπαραφυλακ□ ς
καθιστ□ τω

παραφ□ λαξ

A 34: [□ πτ]□ □ ν[στα παρ]α[φ□ λακ]□ τελων□ ν πφ□

A 42: □ □ μιεσογε□ □ [ω]νο□ μενοξρ□ κον^{vac.} □ πογραφ□ σθω π□το□ □ νγ[στα
π]αραφυ[λακος].

A 67: □ □ ΑΨΙΑ[.]ΩΣ[. . .]E[.]IN □ π[δ]ωσιν ο□ τ□ δημοσ[ιων]□ παραφ□ λακες

A 85: □ ν δ□ παραφ[□]ξ μ□ διηνεκ□ προκε□ με[υ] σχ□, [κ]ατ□ το□ τοπεμωρ□ αγ□
δικαιοδ□ τηξ ριξ□ τω

π□ ρειμι

A 42: □ [□ δ□ α□]τ μ□ π□ ρ□□ 'π□ ρχοντοξ□ πλ□ θος

L b15: [------π]αρ□ στη Κα[□]ν□ □ □ Καλ□ νδοις

παρ□ χω

A 2: [ενε]γκαμ□ νοις

παρ□ σχηται

A 57: □ πτ□ κρ□ σιν□ □ ν□ χυρωρεχ□ σθωσαν

πεκουλι□ ριον

A 71: μ□ □ ξ□ στω [δη]μοσι□[ν□ τ□ □]ν στιδι□ ριαμ□[τε πεκου]λι□ ρια.....
πρ□ [σ]ιν

πεκο□ λιων

A 75: το[□] τετ[ρα]πλ[ο□ □]ποκε□ φθ | [πε]κο[υ]λ[□]ου γ□ ρωξ□ Wκατεν□ γκανπα□
□ λ□ νξαντι

πενταετ□ ·α

A 78: κα□ ο□ α□ το□ π□πενταετ□ ατελωνε□ τ[σ]αν

πεντακισχε□ λια

A 78: [□ στω□ τα□ τ[χρ]□ οξ κ□ σ[φ]μεγγυ□ ντοξπρ□ ξην□ ριαπεντακισχε□ λια

περιλαμβ□ νο

A 24: .]ΩNH περιλα[μ]β□ [η]ται, □ τ□ [η] τ[ο□ δη]μοσι[ω]ν□[ου]

π□ ναξ

A 84: [τ]ο□ τοντ□ ν□ μονο□ τελ□ νακα[τ□ π□]σαν παραφυλακ□ νπροκε□ μενον
□ χ□ τ[φ]α□[ν π□]ακι λελε[υ]κωμ□ ν□

π□ σσα

A 7:]Γ[...]ΣΑΙΚΑ[... .]κ δ [κ]α π σσηζη[ρ]ς τε κα

K f5: πρ ξονταδ τ[[λος] τ π σση[κα] ητε ξη[ρ][ς] κα [] ρ ς

K f6: το μ κεραμ [ο] | τ π σση[α] τ ς ητε[η]ν

K f8-9: το δ β λου π |σης κα τ ς [η]ε νηξ[σ]αγ γιο[β] λοϋ κ[τ]ω
κα ξαγ γιον

K f11: πρ ξονταδ τ[[λος] π[τ]ρ ν λ[τ]ν ν τ π σσοκα τ ν ητε[ν]η
σκομ[ζ]ων

πλ θος

A 43: [] δ [] ψ[] μ[] παρ | [] 'π ρχοντος πλ θος συνε νηται

πληρ ω

A 80: [] νητ[] ς [] ν νιαυτ[τ] φελωνε αφ ρξητατο αρ τουφληρ σαφ ς
τελων[ε]ας μ ναξ ξ

A 82: πληρουμ νοτο Κα [α]ρος φ σκοκαθ' καστον τοξ τε το δημοσιων οκα
το θνους

ποι ω

A 41: [] πογραφ[]θασαν [κ]α τ [] ζτειμ σεα τ[] ποιε[] θωσαν·

A 51: [] δ[]ν το[] φ[]ς [τι] ναντ[]ν[]φ ποι σ

A 52: [] []ν δ [] ξ [] κ[]ου [] χωρ οποι [] φ[]

A 54: [] [] δ μ [] πηρετ δ[]δ λ[]πονηρ τι ποι σ

K a5: κα κατ τ γεγον[υ]αν [] [] πνεγελ αν πεπο ηνται κ ν δ ων

Μηνοφ νης

K a9: κατ τ νδε[]ν διαγραφ[] το ψηφ σματοξ π[τ]ρ ν[]ν[] πνεγελ αν
πεποτημ ων

K e12: μ δυνηθ τ δι πρασιω τ[] ποι σασθαι

K f14:] πεποτημ νοκα ο παρα

E 16: [] δ' ν πεν νπον τ[] φ[]ς ποι σ[] 'π σηξ ν μοξ σχυ [] τωσανε
ναπ γραφ[]ν φερεν

E 21: [] δ[]ν τις πεναντ τον τοποι σ[] τ[] νιοκα τ πρ γμω [] [] τελ[] νοϋ στω

E 42: [] καν τ ν ς]μισθ σεαξ μαν [] διατεταγμ νναρ τινι δ[] ποιε σθαι
τ ς πογραφ ς

E 57: [] ς ν πεναντ τονο τοξ β[] ποι σ

E 87: [] ο[]ν ταξ ποι σ[] τ[] διπ[] [] τ[] λοξιδ[] τω

π λς

A 36: [. . . δη]μοσ[ιων] οϋ ξ[] τ[] ω ε μ αν ν νγιστα[] [λε]ων π[] το τ[] που

A 86: ο κατ π λ[] [] ροντες, [] μ[]ν [] [π]ροκε μενοξ ν[] μος

E 13: πρ] το π λικαλχ δοναπαρπλε σα τελ νη̄ π πιτρ̄ π̄ω̄ι το
προσφωνε τακα π πογραφ σθω

E 14: πρ το π λικαλχ δοναπαρπλε π̄ τελ νη̄ π πιτρ̄ ᾱω̄ι το̄προσφωνε τακα
π πογραφ σθω

E 27: ο̄ ς̄ τελ νιον̄ ντ̄τ̄ς̄χ̄ ρ̄πρ̄τ̄ βασιλε̄ ᾱς̄ λευθ̄ ρ̄ων̄ λεων̄ θν̄ ν
δ̄ μων̄ π ρχ̄

E 29: τ̄ τ̄ λος̄ ξηγορακ̄ ς̄ᾱ ς̄ π̄ λεσιᾱ τ̄ ποις̄ ν̄ ᾱ ς̄ κμισθ̄[σεως
ν̄ μ̄

E 31: [τᾱ ταπᾱ π̄ λεσῑ σαικᾱ τ̄ πο̄προσφων̄ φ̄ως̄ π̄ πογραφ̄ ς̄
ο̄ κ̄ σ̄ᾱς̄ ριν

E 41: τ̄ς̄ π̄ λις̄ γγιστ̄ᾱ κε̄ ν̄ω̄ιτ̄ π̄παρ̄ τ̄ π̄ ᾱ τ̄π̄ μεγ̄ στην̄ ρχ̄ ν̄χοντι
π πογραφ̄ σθωσαν

E 69: ᾱ τινε̄ λεις̄ θνη̄ π̄Βασιλε̄ Αττ̄[ω̄λ̄Ε̄]μ̄ νοῡς̄ ο̄ῑ κ̄ γ̄ νοντο

E 70: ν̄ κ̄ σ̄τη̄ λαιρ̄ θαλ̄ σ̄στη̄ ς̄ προς̄[φων̄ σᾱῑ π̄φρ̄ φεσθᾱ καστον
π̄ πο̄ κιον

E 84: π̄ π̄ π̄ς̄πρ̄ ς̄ ν̄ δ̄ χ̄αν̄ σ̄αν̄ π̄ τη̄ χ̄ ρ̄αν̄ τ̄ π̄ λῑν̄[ς̄] | [πολειτε̄ ᾱς̄
ᾱ τ̄ ς̄σ̄τη̄

E 85: τ̄ε̄ ν̄ ξ̄ κε̄ ν̄ης̄ χ̄ ρ̄ας̄ τ̄ π̄ λεω̄ς̄ πο̄λειτε̄ ᾱς̄ τ̄ο̄ς̄ κ̄ σ̄ται

E 92: ε̄ς̄μ̄ ᾱ τᾱ γορᾱε̄ σ̄η̄[δικ̄ , ν̄ τε̄] το̄ των̄ διοικ̄ σεων̄ λεις̄ θνη̄ μ̄οι
ν̄ μ̄ᾱιτ̄λ̄.

E 120: τ̄ τ̄ε̄ ν̄ π̄ γγιστ̄ᾱ λε̄ ς̄ ν̄ μεγ̄ στην̄ ρχ̄ ν̄χ̄παρ̄ το̄ τ̄ωι
π̄ πογραφ̄ σθω

πονηρ̄ ς̄

A 35: .]δ̄[λ̄οῡ πονηρο̄ προγε[γρ]αμ̄[μ̄]η̄[

A 54: [] δ̄ μ̄ π̄ηρετ̄ δ̄ λ̄π̄ονηρ̄ τῑ ποῑσ̄

E 21: νιον̄ π̄λο̄ [ο̄] [μ̄ τις̄ δ̄ λ̄π̄ονηρ̄ φαιρε̄ τ̄ω

E 28: ς̄ ᾱ τ̄φανερ̄ ς̄ π̄το̄ τελων̄ ο̄ῡ]κε̄ νο̄χωρ̄ ξ̄ λο̄π̄ονηρο̄
προγεγραμ̄ νο̄ς̄

E 60: σ̄ ξ̄ιατροφ̄ ν̄ χ̄ωσῑν̄ κε̄ ν̄ης̄ νεκεν̄ πο̄ρε̄ ᾱχωρ̄ ξ̄ λο̄π̄ονηρο̄

E 64: ο̄ χ̄ρ̄ σ̄θᾱ θ̄ασιν̄ ν̄ π̄ ποδημ̄ τᾱῑ τη̄ χ̄β̄[δ̄ λο̄π̄ονηρο̄]

E 80: π̄ιγ̄ πεναντ̄ τον̄ το̄ικατᾱ[σχ̄ τᾱ τᾱ π̄λο̄]δ̄ λο̄π̄ονηρ̄ ῑ

E 150: δη̄μ̄οσῑ νη̄κατ̄ ν̄η̄σε̄> καταντ̄ σε̄ῑ ε̄ τῑ δ̄ λο̄π̄ονηρ̄ πο̄ ῑ π̄ρ̄ ποῡ

πρ̄ γμα

A 70: πρ̄ γμᾱ σ̄ μ̄ᾱ νο̄χο̄στερ̄[]σεῑ γ̄ [η̄ται]

L c3: [-----]ΩΣ̄ περ̄ παραγμ̄[ατ̄-----]

E 16: π̄ο̄ρ̄ π̄ π̄ς̄πρ̄ γματο̄ς̄ πᾱξ̄[τ̄ λο̄ς̄ τελ̄ ν̄ π̄ π̄ιτρ̄ ᾱ το̄

E 17: □ π□τορ□ α□ τοπρ□ γματος δευτ□ ρου□ α□ τ□□ ιτα□ α□ τ□ [τελ□ ν□
ε□ σαγωγ□τς λος

E 19: □ π□ορ□ δ□ □ ψ[τις πρ□ γματος] παξ□ τελ□ ν□□ κκομιζομ□ νδ□ □ α□ τ□ □
□ νθρωπος] π□τορ□ α□ τοπρ□ γματος

E 21: τ□ □ νιοκα□ τ□ πρ□ γμω□ | [τελ□ νοϋ □σω

E 46: [τ□ πραγμ□ τωτο□ των□ νε□ μηφ□τειμ□ σθωι

E 47: τ□ πρ□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοπο□ τελ□ νοϋ □σω

E 52: τ□ πρ□ γμā □ κε□ |ψα□ τ□ □ νιοπο□ τελ□]ου □ σω

E 55: τ□ πρ[□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοπο□ τελ□ νοϋ □σω

E 57: ε□ τ□ τε πρ□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοδ]ιακεκρ□ σθω

E 58: το□ τοις□ πραγμ□ τωτο□ των□ λογ□ □ στα□ ταις διδ□ ναί φειλ□ τω

E 59: □ □ θε□ οϋ νεκερ□ γματοσι δημοσι □ ωχ□ ρπραγμ□ των□ μου Ρωμα□ ων
τιν□ ιζομ□ ζωσιν

E 61: □ □ τντι τ□ δημοσι □ ωμπραγμ□ των□ νεκφτο□ δ□ μου Ρωμα□ δση□ σται
φ□ ρηται

E 64: □ □ <πορευ□ μενοςπραγμ□ των□ νεκων□ μου Ρωμα□ ων

E 72: ο□ πρ□ γματοςκ□ τακαρπ□ ν □ ρ□ τποριζομ□ νων □ ι π□ μπος□ νοκα□
□ λα□ ου

E 74: □ 'φ□ μ□ □ π□□ ποστερ□ ρει□ λλοτο□ τ□ λουτο□ τοψ□ νηται□ μετακομιδ□ □ δι'
α□ τ□ πρ□ γμα

E 78: □ π□τορ□ τωτ□ πραγμ□]ων τ□ λογ□ διδ□ σθω

E 79: πλε□ ον□ π□τ□ρ□ πραγμ□ τωτο□ των□ λογ□ □ φειλ□ σθω

E 83: τ□ λος] ξαγωγ□□ ε□ σαγωγ□τινων πραγμ□ τωδιδ□ να□ δε□ ο□ ται□ των□ ν
πραγμ□[των] | [τ□ δημοσι□ ν□τ□ τ□ λογ□] διδ□ τωσαν

E 86: κα□ το□ τοτο□ πρ□ γματος] σπερ□ λοιπ□ πραγμ□ των□ γωγ□κα□ □ νεχ[ρου
λα□ ψις] σθω

E 87: κατ□ τ□ τε□ μησω□ πρ□ γματος□ το□ τελ□ νη□ λαξ□ λυτε□ ται

E 88: κα□ το□ πρ□ γματος□ το□ τελ□ ν□□ γωγ□καί □ νεχ□ ρου□ ψις] σω

E 97: □ πραγμ□ τωθ□ ηδ□ Πωλλ□ ωναυγκλ□ τοδ□ γματι□ τ□ λδία] δοται

E 97: το□ των□ πραγμ□ των□ | [τεσσακοστ□ μ] □ ρος] δημοσι□ νηιοθ□ σεται

E 145: □ □ πρ□ α□ τοπρο□ γγυος] ο□ τ□ πρ□ γμω□ [φ□ μ□] λει

πρ□ ξις

A 28: πρ]□ ξις] σθφ . κ]ατ□ τ□ ν□ μοτο□ τοδιπλ□ Σ[

A 73: □ □ [δ□] [π]αρ□ το□ ταε□ σπρ□ ξις] τετραπλο□ □ πρ□ ξιφοθ□ σετα[τ]□
□ [θ]μ□ σαντι

πρασ□ ·α

A 14: □ □ δν [τι]ς Λ□ κιος□ [ε]κολ[ουθ□ αν] πρ]ασ□ αν] ξ□ γων

πρ σις

A 52: κ [τ] σ [ς]αρ σικα νεχ ρου νληψ]ιν χ τω

πρ σσω

A 72: μ τε ζ φροδε [ζη ρμο, Λ[η]το [ς κα] λληψιν προσηγορ [α] πρ [σ]ιν

K c5: μ τε ργ ρων σφην πτρ ν σαγομ καθ ζ 'π δουδεδ λωται

προγρ φω

A 35:]δ [λ]ου πονηρο προγε[γρ]αμ[μ]η|

K a13: χωρ δ τ προγεγραμμ νων νεσις στω τελε πς ντων ν πτ ς ξ νης

K b14: καθ προγ[]ραπται ε|[σαχθ ντων πτ πωλ σαί ψον

K b16: μ πογραφμ]ων κα[τ τ προγεγραμμ γα πτρ τήμι νων φορτ ων στ ρεσις στω

E 28: ζ α τφανερ ζ πτο τελων ου]κε νοχωρ δ λοπνηρο προγεγραμμ νος

E 39: κτ [τς]προγεγραμμ νων πωμ τις παραφυλακ στω

E 54: μ τε κτ [τς προγεγραμμ νων πων μβαλλ αθηδ ξαιρε αθηδ ξαγ τω

E 94: [ε τε διοικ]σων [ν σ]ι τ προγεγραμμ νων τεραε σιν παρχε αι προσνεμεμημ ναι

E 118: πογραφ σαρ το τω ζ φανερ ζ τ τελων ω προγεγραμμ νος

πρ κειμαι

A 84: [τ]ο τοντ w μονο τελ νακα[τ π]σαν παραφυλακ νπροκε μενον χ τφσα

A 85:]ν δ παραφ[]ξ μ δηνεκ φροκε μεψ] σχ, [κ]ατ το τοπειμωρ αφ δικαιοδ τηζ ριζ τω

A 86: ο κατ π λιμ]ροντες, μν [π]ροκε μενος ν μος

προσηγορ αινος

A 72: μ τε ζ φροδε [ζη ρμο, Λ[η]το [ς κα] λληψιν προσηγορ [φ]ν πρ [σ]ιν

πρ στειμον

A 47: φελ ν [τ]λος ξακρ κωδι τ π[ρ]στ[ει]μ α το [τ τ λθ] | ρ σθαι

A 74: τ δ κατεν νκαντ μυσμ ροζο προστε μου

A 87: διασαφε τωσαν τ δικαιοδ τ τ τ ζ παρα[νο]μ [α] προστε μ κρατε σθωσαν

L b26: τ σ]φωνον □ ποτε □ σ̄ει □ νμε □ ναπροσ[τ]ε □ μφ̄ --

προχωρ □ ω

A 81: □ ν □ βο □ ληταιομ □ σμαπ □ ν λυκ □ [πρ]οχωρο □ ντων

πρ □ τος

A 80: □ □ νητ □ ς □ ν νιαυτ □ τ φελωνε □ αφ □ ρξητατο □ φρ □ τουφληρ □ σαφ □ ς
τελων[ε]ας μ □ ναζ ξ

E 103: □ προθεσμ □ ω □ χρ □ ματας □ δο □ Ιανου □ ριρ □ ται

E 108: κα □ □ □ ξηγορακ □ □ π̄ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ πρ̄ν □ τω̄ν π □ □ τ̄η ξ □ π̄ς ντε
καρπευ □ σθω

E 112: κα □ □ □ ξηγορακ □ □ π̄ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ πρ̄ν □ τω̄ν π □ □ τ̄η ξ □ π̄ς ντε
καρπευ □ σθω

E 127: □ π̄ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ πρ̄ν □ τω̄ν π □ □ τ̄η □ ξ □ [π □ νκαρπε □ εσθαι
□ φειλ □ τω

E 134: □ π̄ε □ δ □ □ ν Ιανουαρ □ πρ̄ν □ τω̄ν π □ □ τ̄η ξ □ π̄ς νκαρπε □ εσθαί φειλ □ τω

πωλ □ ω

A 68: [μ] □ χρ̄ι □ σ □ το □ δημοσιων □ οϋ νητα[δοκιμ □ σ[σι]ν τ □ πο[λε □]ν

K b1: □ νεσις □ σ̄ω̄ τελε □ π̄ς ντων □ ν π̄τ □ ξ □ νης □ π̄τ □ πολε □ σθα □ ξα □ νον
□ σφ̄ρμ □ νων

K b14: καθ □ προγ[□]ραπται ε □ [σαχθ □ ντω̄ν □ π̄τ □ πωλ □ σαί □ ψων

K c8: ο □ δ □ προσπλ □ οναξ □ ναα □ πωλο □ ντ □ τι, ζ □ χονταρα □ α □ το̄τ □ ν □ ς τελε̄ας □ ν
□ σ □ γουδιν νεσιν

K c12: κα □ ο □ δι □ γ □ |ζδ □ □ σκομ □ σαντ̄ι ξ̄ς ν̄οι π̄τ □ πωλ □ σᾱτ̄ι

K d7: φορτ □]α □ σκο[ύ □ μενε- - - -] κα □ τα □ τωλη[. . .]

K e6: κα □ |πωλ □ σφ̄σ]ιν □ [π □ τ □ σ □ ταετειμημ □ νᾱλ ο □ κ̄ λασσοπο □ τρ □ του
μ □ ρους

K e11: □ □ δ̄ν τις ξ □ νοβουληθε □ πωλ □ σαφορτ □ ων □ τρ □ τ̄μ □ δυνηθ □

E 62: □ π̄τερνε □ κα □ σκευ □ |μνε □ ς □ τις πωλ □]σ □ □ πιπρ □ σκ̄τ □ λογ □ διδ □ τω

σεβαστ □ ·ς

A 71: □ ς Σεβαστ □ η̄ ρωδια □ τακται

A 76: □ διενγ □ [η]σις το □ τ □ λους π̄το □ | □ νητο[□ νητο]γειν □ αθ̄ πρ □ ς πλ □ ν
τ □ τειμ □ τω □ [□]ε[στ]τος □ νιαυτο[□ π̄τ]ο □ □ ρχειρ □ τ̄ς Σεβαστ □ ν

K I 4: □ [π̄ α □ τοκρ □ το̄κα □ σαφ̄ς..... Τραιανο □ □ δ̄ρ̄νο □ Σεβαστο □

K I 5: □ π □ ρ̄ηρ □ φ̄ς τ □ Σεβαστ □ λικιν □ ο̄δ̄τ[α]σ[ι-]|θ □ μιδος

L a2: [- -]ΣΕΒΑΣ[- - - -]

E 4: κατ' □ πιβεβα □ ωδ̄ν ρωνοξ̄λαυδ □ ο̄κα □ σαροξ̄εβαστο □ Γ[ερ]μανικο □

E 92: □ χ □ ρ̄τι > Α □ τοκρ □ το̄κα □ σαροξ̄εβαστο □ δημαρ[χικ □ ς ξ̄δ̄σ □ ασ

E 128: περ□ □ Α□ τοκρ□ τ□ σαββαστ□ □ π□ κρεινεν

E 129: □ τελε□ αν ωμα□ Σαβαστ□ τ□ κοιν□ π□ <ς □>σ□ ας□ ν□ μααρ' α□ το□
α□ τησαμ□ νων

E 138: Σεβα]στος □ παταπροσ□ θηκεν

E 146: κατ□ τ□ Ν□ ρωνοΣεβαστο□ Γερμ[ανικο□] | [□ π□ κρισιν

E 148: □ πιτρ□ π□ ρωνοΣεβαστο□ τ□ π□ □ παρχε□ τας φηγουμ□ **ΠΡΟΣΙΝΑΙΟ**[

Σεπτ□ νβριος

A 61: [□]ανοαρ□ ουΜαρτ□ ουΜα□ ου□ ουλ□, Σεπτενβρ□ ουΝου[εβ]ρ□ ου

σταθμ□ ·ς

A 40: [□ □]ξ□ γοντας[α□] τ□ τε σταθμ□, ν□ δε□, κα□ τ□ ν□ ριθμ□, εν διατ□ τεται

E 46: □ μ□ ν□ ν□ στασθα□, το□ του□ σταθμ□ ν□ δ' □ ν□ ριθμηθ□ δα□, το□ του□ ν□
□ ριθμ□ νρθ□λεξ□ τω

E 68: [κα□ στ□ θμο]βασ]ιλικο□ α□ Βασιλε□ □ Ατταλαξ□ μ□ νοϋς □ τελων□ ας□ ριν
□ φχ]

στ□ ρησις

A 70: □ □ πρ□ γμ□ σ□ μ□ νοχοστερ[□]σει γ□ [ηται]

M 16: □ □ ποκε□ σθαερ□ σκιατ□ τ□ δημοσιωνικ□ ν□ μον

K b16: □ π□ τορ□ τψμ□ νων□ φορτ□ ωστ□ ρεσις□ στα□ τελ□ ν[κατ□ τ□]ψ
δημοσιωνικ[□]w□ μον

E 21: [μ□ τις δ□ λπ]ονηρ□ □ φαιρε□ μ□ τε□ ναπ□ γραφον]κευ□ τ□ λουστερ□ σεως
χ□ ριν

σ□ κων

A 23:]εται σ□ κοκα□ □ χθρ]Η κα□ Ο[.]ΙΕ[. . .]Ν[. . .]ΙΑΤΑ[. . .]τις Λυκ□[ος
ε□ σφ□ μφς]

συν□ γω

A 62-3: □ □ τς □ πογραψ□ μεντ□ κα□ τειμησ□ μενος□ συ[ν|α]γ□ μενον' πα□ το□
τ□ λος

συνστ□ θμιον

A 10:]ΠΕΤ[. . .]ΣΩΝΑ[. .]ΥΙΩΝ, □ νο□ ςομ□ ζετακα□ ΤΩΝ[. .]ΚΟΙΓ[.]Ι[.]ΟΥ[.]ΟΥ
συνσταθμ□ [σ]

συνων□ ομαι

A 43: □ [□ δ□ □ ψ□ μ□ παρ□ | □ 'π□ ρχοντος□ πλ□ θος□ συνε□ νηται

σ□ μα

A 11: σ[ωμ□]των τ□ ν□ ξφο|μ□ νοκα□ τ□ σ□]σ[αγ]ομ□ [ων

A 16: [. σ]□ μδιπλ[ο□]ν □ ποδ[τω] τ□ τ□ λος□ τελ□ ν[

A 70: □ □ πρ□ γμᾱ σ□ μᾱ νοχοστερ[□]σει γ□ [ηται]

K b6: □ π□μῖβ ν□ ν̄ τ□ ξ̄] □ νην̄ παγομ□ νῶν ντε□ θουλικ□ σωμ□ των
λ□ μψονταφ[τ□ λος

E 12: [□ π□σφιμ□ των̄ νδρε□ ὠθηλε□ ὠν̄ κτ□σφιμ□ τα]νταιδαρ□ ωκορασ□ ὠν

E 62: □ □ πς πωλ□]σ□ □ πιτρ□ σκτ□ λαξ̄ διδ□ τῶ π□σφιμ□ τακα□ κτην□ ,ν̄ περ̄ ν
ο□ κοθεν̄ γωσιν

E 98: □ π□σφιμ□ των̄ κ□ σκφαλ□ πλε□ οτο□ □ ν□ πειμευτητικ□ υ□ μφι
[τ□ λους

E 119: κα□ τ□ σ□ μα□ το□ α□ κοινων□ σφραγε□ ἀφραγισθ□ ν̄ ξαγ□ κω□
ε□ σαγ□ τω

τειμ□ ω

A 45: □ ἀπς [φ]□ ρτιομ□ ε□ αρ□ σπῶς[τελ]□ ν̄τει[μη]σάμενος

A 62: □ □ πς □ πογραψ□ μεν̄ᾱ κφ□ τειμησ□ μενοσ□ συ[ν|α]γ□ μενον̄ 'πα□ το□
τ□ λος

K e3: □ πογρ□ ψοψκα□ τειμ□ σονται

K e6: πωλ□ σφσ]ιν □ [π□ τ□ σ□ ταετειμημ□ νωλ̄ ο□ κ̄ λασσοτο□ τρ□ τομ□ ρους

K e8: □ πογραφ□ μεν̄ου□ τ□ ν□ |ρε□ ὠνκα□ τειμ□ μενοπ□ λιν□ π□το□ τ□ τε
[σ]τεφανηφ□ ρου

E 46: [τ□ πραγμ□ τωτο□ των̄ τε□ μηφ̄ τειμ□ σθωι

E 50: ο□ δ□ □ πς □ πογρ□ ψηκα□ τειμ□ ζητα□ σαγωγ□, ν̄ κε□□ παξ̄ πογραφ□ σθω
πο□ ε□ σ□ γειν

τειμ□·

A 20: [τεσσαρακοστ□ τ□ τε□]μην δ□ σουσιω□ □ σ□ γοντ̄ες νφ̄ρι

A 29: δικα]ιο[δ]οσ□ αψ̄ . .] Σ[. φ]ερο[□]σαις τεσ[α]ρακ[οσ]τ□ [τ□ τειμ□ σεως
.]

A 46: τ□ ντειμ□ να□ τ□δ[ι]ευλυτ□ φ̄α]τι □ ν□ μ□ [ρ̄μ| τρισ□ ντ□ [φ]ορτ[□]ον
παραλανβάνειν

A 76: □ διενγ□[η]σις το□ τ□[λ]ους □ π̄το□ | □ νητο[□] νητο]γειν□ σ̄πρ□ ξ̄ πλ̄τ̄ν̄ ν
τειμ□ το□ [□]ε[στ□]τος □ νιαυτο□

A 80: □ δ□ κα□ □ μ□ ρριξ̄ κοντ[τ]□ □ μισμ□ ρ̄θ] τ□ τειμ□ |ς□ ποδ□ τω

τε□ μησις

A 29: δικα]ιο[δ]οσ□ αψ̄ . .] Σ[. μ]ερο[□]ς δ□ τ̄σ[α]ρακ[οσ]τ□ [τ□ τειμ□ σεως
. .]

A 41: □ πογραφ□]θασαν [κ]α□ τ□ τειμ□ σεα□ τ□ποε[□]θωσαν·

K e13: □ σων□ ν□ ξ□ γ̄ορτ□ ὠνπερισσ□ ν□ κτ□ φ̄[ε]υτ□ ραξ̄ πογραφ□ κφ□
τειμ□ σεως

K a12: κατ' αὐτοὺς λοιπὸν ἴπ' αὐτῶν διωρισμῶν νόμων δημοσιωνικῶν μὲν κοστῶν τεμισίμων τε σέως

E 46: [τὸν] πραγμῶν τῶν τε μνηστειμῶν σθῶν

E 87: κατ' αὐτοὺς μνηστῶν πρὸ γματῶν τῶν τε νηϊσίων λυτεῶν τῶν

τεμισίων α

A 85: ἡ δὲ παραφρασίῳ μὲν διηγεῖται ἄλλοις σχήμασι, [κ]ατ' αὐτοὺς τοῖς τοῖς τεμισίων ἀφ' ἑαυτῶν δικαιοδότησιν ῥιζοῦσθαι

τῶν λῶν

A 13: κατ' αὐτοὺς Ἐ[...].ΑΣ[...].χθῶν ντομηδῶν [.]Ε[...].Α τῶν λῶν

A 16: [.....σ] μῶν π[...].ν ποδ[...].τῶν τῶν λῶν τε λῶν ν[...]

A 24: [Ω]ΝΗ περιλαμβῶν [η]ται, τῶν [η] τ[...].δημοσι[...].ν[...].ου

A 27:] τῶν τῶν λῶν δημοσι[...]. νηϊσίων

A 47: ἡ φελοῦν τῶν λῶν ἡ ἀκροῦσθαι τῶν π[...].στ[...].μ[...]. αὐτοῦ τῶν λῶν |

ἡ ῥοῦσθαι

A 63: τῶν συ[...].γ[...]. μ[...]. πα[...]. τοῦ τῶν λῶν τε λῶν ν[...]. ποδ[...]

A 70: ἡ π[...].δ[...].τ[...]. π[...]. ν[...].ν[...]. κατ' αὐτοὺς τῶν νόμων μὲν διωρισμῶν ἡ δὲ τῶν λῶν [δ]ιδ[...].σθῶν

A 74: ἡ μ[...]. κατ' αὐτοὺς λῶν, ἡ δὲ πηγορεῖται, ἡ δημοσι[...]. νηϊσίων σπ[...]. τῶν

A 75: ἡ διενγ[...].σ[...]. τῶν λῶν | ἡ νητοῦν νητοῦν γειν[...].σθῶν

A 86: ἡ μ[...]. π[...].ροκεῖται μ[...]. ν[...]. μ[...]. φ[...]. μ[...]. σθῶσιν τῶν λῶν γον[...].

M 15: τῶν ῥισμῶν νόμων τεσσαρακοστῶν τῶν λῶν

K II 6: τῶν ἡμ[...]. ν[...]. λῶν τῶν λῶν νηϊσίων

K a10: λ[...].ψονται τῶν λῶν νηϊσίων ποτελ[...]. νηϊσίων τῶν λῶν νηϊσίων ἀγομῶν νηϊσίων π[...]. νηϊσίων

K b7: ἡ π[...].ρ[...]. σ[...]. τῶν μ[...]. τῶν λῶν σ[...]. σ[...]. νηϊσίων δ[...]. δ[...]. κατ' αὐτοὺς δημοσιωνικῶν ἡμ[...].

K b9: [τῶν] λῶν οὐδὲ σ[...]. ξ[...]. νηϊσίων δ[...]. π[...]. κ[...]. σ[...]. νεκεν

K c3: μηδεν[...]. ποκεῖται σθῶσιν ληϊσίων τῶν λῶν νηϊσίων

K c6: ἡ π[...]. αὐτοῦ τῶν νηϊσίων σαγομῶν νηϊσίων νηϊσίων φιλανθρῶν π[...]. νηϊσίων μ[...]. ἡ Αφροδεῖται τῶν

K c14: ἡ ἡ ποκεῖται σ[...]. τῶν ξ[...]. τῶν ληϊσίων

K d4: ἡ ἡ ποκεῖται σ[...]. τ[...]. ληϊσίων

K d10: τ[...]. τῶν ξ[...]. τῶν ληϊσίων

K e9: ἡ ἡ ποκεῖται σ[...]. οὐδὲ αὐτοῦ περὶ τῶν νηϊσίων πολλοῦ π[...]. ὡς δ[...]. τῶν [ξ]α[...]. ληϊσίων

K e14: δ[...]. σ[...]. νηϊσίων τῶν ξ[...]. τῶν λῶν

K e15: ο λ μ[εται δ] τ λογ παρ πολειτ σ ταετο κων ξ νον |ν κατοικο ψον

K f4: πρ ξονταδ τ[[λος] τ π σση[κα] ητε Ξη[ρ][ς] κα [γρ] ς

K f11: πρ ξονταδ τ[λος] π[τρ] ν λ[τ]ν ν τ π σσακα τ ν ητε [νή] σκομίζον

E 5: κατ δ γμαυγκλ του πιν φηνεκ τελ ν Ασ ας

E 7: ν μοτ λουζ Ασ εās σαγωγ[κας] ξαγωγ ς

E 12: μ τι πλε ον λουζ κ σκαφαλ φηναρ οπ ντιδ ναι φειλ τωι

E 16: ε ζ τ ρουζ πουζ ποστρεφ χτω ρημ ποστερ σαως λους

E 17: [τ λογ τελ ν πτρ α τοκατ θ λασσαγ]νε σκομιζομ δου ι

E 18: ιδευτ ρουτ α τ[πι]ται α τ[τελ ν]ε σαγωγ[τ]ζ λογ διδ ναι φειλ τω

E 18: κατ θ λασσαγ ν ξ ,γ ζ ξαγωγ[τ]ζ λοιδ τω

E 20: ιδευτ ρου ξαγωγ[τ]ζ α τ[τελ] νητ α τ[πι]ται [τ λογ διδ ναι φειλ τω

E 20: χθ[κογγυλ] αθαλασσ ωεαρ χρ μενοτ ε κοστ[μ]ν ροτ λους διδ τω

E 21: [μ τις δ λπονηρ φαιρε μω τει ναπ γραφον]κευ τω λους στερ σεωχ ριν

E 29: τ τ λογ ξηγορακ[ς] α ζ π λεσια τ ποιζ ν π ζ κμισθ[σεω]ς ν μ

E 34: [β]ωνται χ τωσαν λους σπρ ξθωζ η

E 48: φ τ ργ ριων ντ[δυ]ε ν μερ[ε]ν λυτ σει φαιρεθ ντοζ τ λους

E 56: το τ ποτο τοιζ λογ μισθ [δημοσι] νηζ π[τροπος] λαμβαν τω

E 58: το τοιζ παραμ τωτο των λογ στω τεισ διδ ναι φειλ τω

E 62: π[τερνε] κα σκευ [νε] ζ π[πωλ]σ π[πιτρ] σκ[π] λογ διδ τω

E 65: τε χρ ται τε ν κε νωι ατρατε ματ ζ πορε ητα λ[φο]των μ διδ σθω

E 67: σιδ[ρ]ου, μολ βογγρυσοχ λκου νεκεν π ρυγμ, τω των τι [φ]ρηται τ λογ μ διδ τω

E 67: μηδ μ ν δατοζ λοτζ φειλ τω

E 73: το τατε τ >δημοσι νηκαρπε εσθα τ λογ

E 74: φ μ π ποστερ πει λλονο τ λουτο τογ νητα μετακομιδ ι δι' α τ[π]πρ γμα π[τορ] τοσ λογ διδ σθω

E 75: π[τορ] τοσ λογ διδ σθω

E 78: περ π[ς]ο κοθεν γ[τα] τηζ ρω π[ρε] ας π[τορ] τα[τ]π[ραγμ]]ον τ λογ μ διδ σθω

E 79: □ κατ□λαβ□ τρων□ σσ□ ρῑα σαραλαε□ ον□ π□τ□ρ πραγμ□ τωπο□ τωπ□ λοβ□
□ φειλ□ σθω

E 82: πρ□ τ□ ν□ δ□ χρ□ σιν□ ξ□ γ□ε□ σ□ ,γ□ π□τ□ρ□ τοπ□ λοξ□ σαγωγ□καξ□ |
[□ ξαγωγ□μ□ςδιδ□ σθω

E 83-4: ο□ ε□ συνθ□ κηγενομ□ νημετ□ □ Ρωμα□ τῶν λοξ□ ξαγωγ□□ε□ σαγωγ□τιων
πραγμ□ τωθιδ□ ναο□ δε□ ο□ τοτο□ τωπ□ ντραγμ□[των] | [τ□ δημοσι□ ν□τ□
τ□ λαξ□]διδ□ τωσαν

E 85: □ ε[πολιετε□ αγ□ τ□□ς σθμε□ σ□ κῶκλε□ ωπε ε□ σκομ□ ,ζ□ π□τ□ρ□ του
τ□ λαξ□ διδ□ τω

E 86: □ πολιετε□ αγ□ τ□ο□ς κ□ στα|..... □ π□τορ□ τοπ□ λοξιδ□ ναῖ φειλ□ τω

E 87: κατ□ τ□ τε□ μησπο□ πρ□ γματαρ□ τοπ□ τελ□ νη□ λαξ□ λυτε□ τωι

E 88: □ ο□ν ταξ□ ποι□ σ□τ□ διπλ□ |[τ□ λοξιδ□]τω

E 93: □ να[□ τε□ ψ□ τ□ ν□ δ□ ὠν ρων□ λοξιδ□ σιν

E 94: ο□ δ□ μα□ λοξ□ ντ□τ□ς ε□ δ□ων □ ρω[ο□] δ□ σουσιν

E 96: [□ δημοσι□ νη καθ□ [□ ν□]πρχειαι □ Ασ□ τῶι λουξ□ σπρ□ ξαξ□ ριν
παραφυλακ□ κθιστ□ τῶα□ τ□ λη□ σπρασσ□ τῶκατ□ το□ τον□ ν□ μοδε□

E 99: □ ν□ πειμευτητικ□ υ□ μα[π□ λουξεγραμ]μ□ νοῦ σφαλισμ□ νου

E 100: □ δημοσι□ νηξ□ παρ□ το□ δ□ μου□ ν□ τελ□ ν□ ν□ πραξιν ργολαβ□ σας

E 102: δημοσι□[νηξ □ τ□ ν□ ν□]λων ε□ σπραξιν ργολαβ□ σας

E 104: τ□ λακατ□ θ□ λασσακα□ κατ□ γ□ ε□ σαγωγ□καξ□ □ ξαγωγ□□ς ντ□□ς ρωκα□
λιμ□ νων

E 113: □ □τιγπερ□ τ□ τελ□ το□ τωπρ□ θημοσι□ νηῦ □[π□ τῆσων συνθ□ τῆι
[το□ τδ□ καιοκα□] ν□ μιμον□ στωι

E 123: □ κογγυλ□ ωῖ σπρ□ τῶι χθ□θαῖλασσ□ ωνεαρ□ χρ□ μενος□ | [.... μ□ ρος
τ□ λοξιδ□ τω

E 131: μ□ ταις □ π□τορ□ ε□ σαχθ□ ντῶξ□ σενεχθ□ ντῶς λουξ□ νομ[τι

E 133: □ π□τορ□ □ ν□ κε□ ναῖς □ μ□ ρῶις σαχθ□ ντῶξ ε□ σενεχθ□ ντος....τ□ λφς
ε□ σπρασσ□ τω

E 137: □ μισθωσ□ μενοξ□ τεσι□ ντω□ ε□ ξ□τ□ς δημοσιων□ απο□ |[τ□ λουξ□ ς
□ σ□ ας

E 140: □ τ□ δημοσιων□ απο□ τ□ λουξ□ ε□ Ασ□ μισθωσ□ μενος

τελωνε□ ·α

A 79-80: □ □ νητ□□ς□ ν□ νιαυτ□τ□ τελωνε□ ας□ ρξητοπο□ πρ□ τουπληρ□ σαξ□ ς
τελων[ε□]ας μ□ ναξ□ ξ

E 10: [□ κατ□ δ□ μου□ ρωσιν.... ..]ATON [τ]ελωνε□ αν□ κμισθ□ σαι

E 68: [κα[στ[θμουβ[ασ]ιλικο[α[βασιλε[ς[Ατταλοξ[μ[νοϋς [τελων[ας
 χ[ριν[φξν]

E 105: [ς[παρ[το[δ[μοσ[τελων[αμισθ[σηται

E 110: [δ]ημοσι[νης[τ[τελωνε[αμισθωσ[μενος

E 119: [σ[ς[ν[ποιημο|[σι[ν[πο[κχον[ριτε]λων[ας[π[ρχ[

E 124: [δημοσι[νης[τ[τελω]ν[αν[εξαγορ[σ[ας ναδ[χου[[νγα[ο[ς δ[μοι
 δικανοδοτε[τω

E 134: [τ[τελωνε[αμισθωσ[μενφς

τελ[νειον

A 44: α[[[π]ογραφα[π[ντω[[]ν[τελ[ω]νε[[] ν[ν[τ[μ[γειν[σθ[σ]αν

E 27: [σ[ς[τελ[νιον[[ντ[τ[ς[χ[ρ]πρ[τ[βασιλε[ας[[λευθ[ρων[λεων[[θν[ν
 [δ[μων[π[ρχ[

E 28: [ς[α[τ[φανερ[ς[π[το[τελων[ου]κε[νοχωρ[ξ[λοπονηρο[
 προγεγραμμ[νος]

E 56: . [σ[ς[ν[ποικατ[[το[]τον τ[ν[μοτελ[νιοδημοσι[νοϋ[π[ρχ[

E 118: [ς[φανερ[ς[ν[τελων[ω[προγεγραμμ[νος

E 119-20: [[] ν[ν[τελω|[ν[[μ[τ[ημοσι[νης[τε[π[τροπος[[π[ρχ[

τελων[ω

A 33: [νπρι[λ. . .]πογραφα[σθωα[[] τε[λων]ε[σθφ[.]

A 43: κα[[ποα[τ[μ[λλα[ελ]ω[νε[θθι

A 66: [τ[[δεημοφθ[ντ[ν[χυπαρ[το[ίς[τελ[ναις[. . . φυλα[ξ]έσθω

A 74: [[τελω[ν] [] πηγ[[ρξθ[δ[η]μοσι[νης

A 78: κα[ο[α[το[] π[πενταετ[απελωνε[τ[σ]αν

L b24: δι' ο[[βο[λητ[α[ι]μ[νος[εξαγ[π[ω[τ]ε[τελο[[] μενα

L d8: [-----τε]λωνε[σθθ[ι[-----]

τελ[νης

A 16: [. σ] [μ[διπλ[ο[]ν [ποδ[τ[ω] τ[τ[λος[τελ[ν[]

A 17: [[δ[ν[μ[[[] πογ[ρ] []ηται[. [π[νξσις[σ[πο] [τελ[ψο []στω

A 19:]Ι φορτ[σν[τελ[νηΘΙΕΜΑ[.]ν [π[τ[[ξ[]ης ε[φ[ο]μ[νων

A 41: [τ[[το[τω[παρα]νομ[[]θ[[], τ[[ν[ι[]στω]ο[[τελ[] ψο·

A 45: [άης [φ] [ριομ[ε[αρ[σπ[ως[τελ] [] ν[πει[μη]σάμενος

A 46: [ξ[σ[τ[ω[τελ[]ν[] ποκαθ[ζειν

A 51: [[σ[τ[ω]το[τελ[νοα[[]]νια; [π[τφ[του[τελ[νης[[] μ[ν[κρατ[το[]
 φορτ[ου

A 54: [κρ[σιν [[μ] [μα δηλο[[ω] | τι [ν[χυρ]ον κα[τινος παραδ[δωκετ[]
 τελ[]ν[]

A 55: □ ποδιδ□ σθατ' [α]□ τοκρίτ□ ριον□ πτο□ δικαιοδ□ του□ τελ□ ντο[□] □ σου
κεφαλα□ ου

A 56: ο□ δ□ μ□ βουλ□ με[οπα]ρ□ τ□ τελ□ ντ□ □ ν□ χυβων□ να

A 58: □ δ□ □ ρχων[□]□ μι□ καλ□ ξ□ σφαλ□ ζητβα□ ηξ□ πε□ θυνδς στατ□>
τελ□ ν□

A 59: □ □ λην□ τιν□ □ χου[μ] □ ντιλογ□ αρ□ ζτ□ ντελ□ νην□ ξ□ σαρ□ σιν
α□ τε□ ηθα

A 63: τ□ συ[ν|α]γ□ μενον□ 'πα□ τοπ□ λος□ τελ□ νμ□ □ ποδ□

A 65: □ ξ□ φτω□ βουλομ□ νοιξα□ [□]πιλ□ σασιν□ □ ν□ χυ[ρ]ε[□]νεσθαι □ πτο□ ς
α□ το□□[φ]χουσι

A 66: [τ]□ δεημφθ□ ντα□ ν□ χυαρ□ το[ί]ς τελ□ ναις.... φυλα[ξ]έσθω

A 84: [τ]ο□ τοντ□ w□ μονο□ τελ□ ναικα[τ□ π□]σαν παραφυλακ□ νπροκε□ μενον
□ χ□ τφ[α]

K b16: □ π□τορ□ τα[μ]μ□ νον□ φορτ□ ωστ□ ρεσις□ στα□ τελ□ ν□

E 11: □ □ κατ□ γ□ ν□ κκομ□ ζητ[α]ι ξελα□ νητ[α]ι ξ□ γητ[α]ι τεσσαρακοστ□ μ□ ρος□ ι
τελ□ νηιδ□ τωι

E 13: τ□ τελ□ νη[ι] □ πιτρ□ πα[ι] τοπ[ρο]σφωνα□ τακα□ □ πογραφ□ σθωι

E 14: τ□ τελ□ νη[ι] □ πιτρ□ πα[ι] τοπ[ρο]σφωνα□ τακα□ □ πογραφ□ σθωι

E 17: [τ□ λος□ τελ□ ν□ □ πιτρ□ α□ τοκατ□ θ□ λασσα[ν] γ□]ν ε□ σκομιζομ□ υδ□ ι

E 18: □ δευτ□ ρου□ α□ τ□□ι τε[ι] α□ τ□ [τελ□ ν□] σαγωγ□ τ[ς] λογ□ διδ□ ναι
□ φειλ□ τω

E 19: □ π□ο[ρ] δ□ □ [μ]τις πρ□ γματος□ πα[ξ]□ τελ□ ν□ κκομιζομ□ δ[φ]

E 19: □ δευτ□ ρου□ ξαγωγ□ τ[ς] α□ τ□τελ□ νη[ι] α□ τ□□ι τε[ι] [τ□ λογ□ διδ□ ναι
□ φειλ□ τω

E 22: τ□ □ νιοκα□ τ□ πρ□ γμω□ | [το□ τελ□ νο[ι] στα

E 22: □ [τ□ν] τε[ι] σ□ η□□ ξ□ κατ□ θ□ λασσα[ν]ρ□ τ□ τελ□ νη[ν] πογραφ□ σθω

E 27: □ □ λευθ□ ρων□ λεων□ □ θν□□δ□ μων□ π□ ρχ□ πτο□ τελ□ νο[ι]

□ η[τρ]□ που□ το□

E 30: □ κ[α]τ□ θ□ λασσακα□ □ κατ□ γ□ σ□ σ□ γων□ ξ□ γων□ τελ□ νη[ρο]σφον□ κα□
□ πογρ□ φηται

E 40: □ □μ[ν] τεελ□ νη[μ] τε[ι] π□ τρο[κ]α[ς]□ το□ τον□ ν□ μον□ α□ τ□ θι

E 47: τ□ πρ□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοπο□ τελ□ νο[ι] στακαθ□ λο[υ] π□ νεσις στα□
τελ□ νο[υ]

E 53: τ□ πρ□ γμ[α] κε□ [κα□ τ□ □ νιοπο□ τελ□]ου □ στα

E 55: τ□ πρ□ γμ[α] κε□ [κα□ τ□ □ νιοπο□ τελ□]ου □ στα

E 55: [□ □] μ[ν] το□ τ[δ] π□ ρχ□ π□ τε[ρ]ων□ τελ□ [ν[η]ς θ□ λ□ γωγ[κα□] □ νεχ□ ρου
λ□ ψις□ στα

E 70: τελ νηκατ τ ν μισθ σεωζ μοῦ πογρ ψασήρωσφων σάε σει

E 72: μ τε ἄ ν ερμῖ θε ν π ν κῆ τ τελ νημ κοδομ δαιξ στω

E 79: [τ τελ νδιδ τῶν κατλεῖν τρῶν σσ ρῖα σσαρα

E 80: τ τελ νης παρακομ ζονῆπλο ν νοχοξ στω

E 87: κατ τ τε μησπο πρ γματοπ του τελ νημ λαξ λυτε τωι

E 88: κα το πρ γματοπ του τελ ν γωγκαι ν νεχ ρού ψιξ στω

τ σσαρα

A 11:]ΗΣ π λαφρ[ρ] ν κατ[ν] σσ ρῖα σσαρα

A 21:]ναι λα ὠν π ρ κ σῶου σσ [ι]φ [τ σσαρα

K f10: κα ξαγ γισῶ ν λ γον τ τεσσ ρωβ λωκα δ]α

E 40: μηδ ποτ ρῶ ν ξ παρχε | φξ λευθ ρῶν ρῶν κ σαφαφυλακ τεττ]ρον
σταδ ὀδιεστηκ τω

E 79: [τ τελ νδιδ τῶν κατλεῖν τρῶν σσ ρῖα σσαρα

τεσσαρακοστ·

A 20: [τεσσαρακοστ τ τε]μην δ σουσιω σ γοντες νφροι

A 29: δικαιο[δ]οσ αφ . .] Σ[. μ]ερο[]ς δ τσ[α]ρακ[οσ]τ [τ τεμ σεως
..]

M 8: τ τεσσαρακοστ τ σ σαγομ νων

M 15: δ δοσθα π το κκομ ζοντοξ φο θνουδημοσι ναιξ ρισμ ῶν ς
τεσσαρακοστ τ λος

E 11: τ τεσσαρακοστ μ ροξ τελ νηῖδ τωι

E 98: το των πραγμ των [τεσσακοστ μ] ροξ δημοσι νηῖθ σεται

τετραπλο·ς

A 73: [δ] [π]αρ το τε σπρ ξπς τετραπλο π πρ ξιφοθ σετα[τ]
[θ]μ σαντι

A 74: το[] τετ[ρα]πλ[ο] []ποκε φθ | [πε]κο[υ]λ[]ου γ ρωξ Wκατεν γκανκα
λ νξαντι

A 83: πηρ , τῆς ξ wo[μ] ἤτα τι δημοσι νοκατα[κ]ριθε , τετραπλ[] ποκε [σθ]κα
τειμοξ στω

τις, τι·

A 12: [μ]ν τινα Λ[κ]ιοι χρ[] φως δ[α]ς χ ριν π [των]

A 14: [δ]ν [τι]ς Λ κιοξ [ξ] κολ[ουθ] αν πρ]ασ αν ξ γων

A 23:]εται σ κοκα χθ[] Η κα Ο[.]ΙΕ[. . .]Ν[. . .]ΙΑΤΑ[. . .]τι]ς Λυκ[]ος
ε σφ μφως]

A 45: άπς [φ] ρτιομ ε αρ σπῶς [τελ] ν [τει]μη]σάμενος | πογράφηται

A 50: [δ]ν το[]φικ [τι] ναντ[ν]στοι σ

A 54: τ □ □ ν[χρ]ον κα □ τ □ να παραδ □ δωκεν □ τελ □ ν □

A 54: [□] □ δ □ μ □ □ πηρετ □ σ □ δ □ λ πονηρ □ τι ποι □ σ □

A 59: □ □ λήν τιν □ □ χου[νι] □ ντιλογ □ αρ □ ζτ □ ντελ □ νην □ ξ □ στω □ σιν
α □ τε □ [α]φα

A 62: □ □ πς □ πογραψ □ μεν[α] και □ τεμησ □ μενοσ □ συ[ν]α[γ] □ μενον □ 'πα □ το □
τ □ λος

A 64: □ μ[δ]ως [□]ποκε □ σθα[□] □ μισθωσ □ μεν[□]τ[ξ] □ π □ πρα[α]ρ[□] το □ δημοσι □ νου
μ □ □ ποδ □

A 72: μ □ τε □ ζ □ φροδε □ [ζ]η □ □ ρμο, Λ[η]το □ [ς κα □] □ λληφινος προσηγορ[□] φν
πρ □ [σ]ν

A 73: □ □ [δ □] [π]αρ □ το □ τα □ σπρ □ ξ[π]ς τετραπλο □ □ πρ □ ξιφοθ □ σετα[τ] □
□ [θ]μ □ σαντι

A 74: □ μο □ κας □ □ τ[ν] λ[ρ], □ ν πηγορε[ται], □ δ[η]μοσι □ νη[ξ] □ σπρ □ [ξ]

A 83: □ πηρ □ , τ[η]ς ζ □ wo[μ □] ήτα □ τι δημοσι □ νοκατα[κ]ριθε □ , ζετραπλ[□] □ ποκε □ [α]θα □
□ τεμο[ξ] στω

M 2: [...το □]ς ε □ σφ □ ροντ[α]ε[ξ] τ □ M[υρ □] α[ν]τ □ λιν

M 13: κ □ φ □ [ς] τ □ ρ[α]ν Δυκ □ απ □ λις □ ξ □ η[ξ] □ τινα □ ηρ □ π □

K b14: τ □ υδ □ ο □ τωξ □ π[□]τινων καθ □ ατρογ[□]]ραπται ε[□]τε □ π[□]τ □ πωλε □ σθα
□ σαγομ[□]ων

K c3: □ τε χρ □ ντα □ το □ πιρ □ σ[κ]ο □ τι □ νθ □ δε

K c6: □ π' α □ τ[□]τ[ν] ν □ σαγομ □ ναβ[ε] □ τι τ □ λους

K c8: ο □ δ □ προσπλ □ οντεξ □ νοκα □ πωλο □ ντ[□]τις □ χοντεξα □ α □ το[□]τ □ ν □ ς
□ τελε[α]ς

K c12: κα □ ο □ δι □ γ □ [ξ] □ □ σκομ □ σαντ[α]ξ[ξ] ν[α] π[□]τ □ πωλ □ σα[π]ι

K c14: ο □ χ □ ποκε □ σοντα[α] το □ □ ξαγωγ □ σ[α] λει □ φιλανθρ □ πουτι[ν] □ ς □
□ Αφροδε □ τ[η]ς ν □ ματι

K d4: ο □ [δ] □ φιλανθρ □ σαι □ [ξ] □ φ[ρ]δε □ τη[ξ] ν □ μο[α] 'δ □ λλ[□]]πογραφ □ τινι

K d12: μηδ □ φιλανθρ □ ποπιν □ [ξ] □ φροδε □ η[φ]δ' □ λληξ □ στινοσο □ [□]]πογραφ □ ς
□ ν □ ματι

K e10: ο □ δ[φ]ιλανθρ □ ποπιν □ [ξ] □ Αφροδε □ τ[η]ς ν □ μο[α] 'δ □ τινιο □ παρευρ □ σει

K e11: □ [δ]ν τις ξ □ ναβουληθε □ πωλ □ σαφορτ □ ω[ν] □ τρ □ τ[α]μ □ δυνηθ □

K e18: χωρ □ [ξ] □ [μ]ν | □ π[□]τινος [□] τ[ξ] □ [ξ] □ νη[α] □]τ[□] πιρ □ σκηται

K e20-1: τ □ μεθαρ[μοζ □ ντωπ □] τ □ ν π[□]φ[ε]υ[α]ζομ □ νωπ □ □ ντισοδιαζ □ νων □
κα □ τ □ λοι[π] □ ν[□] σκ[ε]υ □ τω □ πλο □] ο[□] ντω[ν] χρ □ στων

K f3: ο[□]δ' ε □ [ξ] □ γοπιν □ [φ]ιλανθρ □ ποω □ 'δ □] τινιο □ παρευρ □ σεκατ' ο □ δενα
τρ □ πον

K f13: □ □ τεψ [□]λλ[ος τις □] σ □ νεν[κ]α[ς] γορ □ σ □

- E 21:** [μ□ τις δ□ λ□πονηρ□ □ ναπ□ γραφῶν φαιρε□ μῶ τῆ]κευ□ τῶ□ λους
στερ□ σεωχ□ ριν
- E 21:** □ □ δ᾿ν τις □ πεναντ□ τῶν□ τοιχοι□ σ□
- E 22:** □ □ τ᾿ν τε ε□ σ□ γ□□ ξ□ κᾶτ□ θ□ λασσαν
- E 39:** □ κτ□τ□ς [προγεγραμμ□ νοῦ□ παρ□ τις παραφυλακ□ □ στω
- E 42:** □ □ καπ□ τ□ π□ ς]μισθ□ σεωχ□ μαρ□ □ διατεταγμ□ ναπαρ□ τ□ νι δε□ ποιε□ σθαι
τ□ ς πογραφ□ ς
- E 42:** □ □ τινες παραφυλακα□ | [□ □ λιμ□ νῆ περ□ το□ ς λευθ□]υρο□ ρουτ□ ς παρχε□ ας
□ σιν
- E 44:** α□ τινεϛ το□ τῶ παραφυλακα□ δ□ δι γγιστα□ το□□ ς π□ ρχωσιν κε□ τῶι τ□ ποι
δι' ο□ | [τις ...
- E 45:** □ μ□ ν□ πς βο□ λητῆμ□ ξελ□ σθαε□ σαγαγε□□ ν□ ξαγαγε□ καπ□ θ□ λασσαν
- E 47:** □ □ [δ' □ παν□ ντιῶ τῶν□ τοιϛ□ νητα□ πρ□]μα □ κε□ κῶ□ τ□ □ νιοτο□
τελ□ νοῦ□ στω
- E 50:** ο□ δ□ □ πς □ πογρ□ ψηκα□ τειμ□ ζητα□ σαγωγ□, ἔν κε□□ παξ□ πογραφ□ σθω
πο□ ε□ σ□ γειν
- E 55:** □ □ δ' ν□ πεναντ□ τοπο□ τοιϛ□ νητα□ πρ□ [□]μα □ κε□ κῶ□ τ□ □ νιοτο□
τελ□ νοῦ□ στω
- E 57:** □ ς ν□ πεναντ□ τοπο□ τοιϛ□ β□□ ποι□ σ□□ 'φ□ τις λ□ β□□ σοῦ□ ν□ τ□ □ πεναντ□ ον
το□ τοιϛγον□ ς
- E 58:** το□ τοιϛ□ πραγμ□ τῶτο□ τῶν□ λογ□ □ στω□ τας διδ□ ναῖ φειλ□ τῶ
- E 59:** [□ περ□ τινες **δημ□ φαν** δ□ μου□ Ρωμα□ φ᾿ν ρωσιν... □ ... τιν□ κομ□ ζωσιῶ
□ γωσιν
- E 60:** □ □ τ᾿ν τι τ□ δημοσ□ ωμ[**πραγμ□ τῶν** νεκῆτο□ δ□ μου□ Ρωμα□ ἀημ□ σαι
φ□ ρηται
- E 62:** □ π□τερνε□ κᾶ□ σκευ□ | [νε□ ς □ πς πῶλ□]σ□ □ πιπρ□ σκῆ□ λογ□ διδ□ τῶ
- E 67:** μηδ□ μ□ ν□ δατοϛ□ λοϛϛ □ φειλ□ τῶ
- E 79:** □ □ τιγ□ πεναντ□ τῶν□ τοιξᾶτα|[σχ□ τα□ τῶ **σκευ□**] δ□ λαπονηρ□ ι
- E 82:** □ □ πς □ κ□]ς χ□ ρατα□ της ο□ κ□ πρϛ□ τ□ ν□ δ□ χῶν□ σιν
- E 83:** ο□ ς κῶνθ□ κηγενομ□ νημετ□ □ Ρωμα□ τῶν□ λοϛ□ ξαγωγ□□ ς□ σαγωγ□τινων
πραγμ□ τῶθιδ□ να□ δε□
- E 84:** □ □ πς πρ□ τ□ ν□ δ□ χῶν□ σῶ□ τῶ□ τῆμ□ χ□ ρᾶν□ τ□ π□ λιῶ[ς] | [πολιτε□ ας
α□ τ□□ ς σῆμ
- E 113:** □ □ τιγπερ□ τ□ τελ□ το□ τῶπρ□ ᾄημοσι□ νηῶ □ [π□ τῆπρον συνθ□ ται
- E 131:** μ□ τας □ π□τορ□ ε□ σαχθ□ νῶϛ□ σενεχθ□ νῶϛ□ λουϛ□ νομῆτι
- E 153:**] **ENAI** □ δ□ λαπονηρ□ πινος α□ τ[ν

τ□ μῶς

E 35: □]γ□ τερον̄ ν□ ν□τ□ς πομ□ κακοδ□ τρι□ κοντᾶ κοδομημ□ νον

E 114: το□ τῶ ν̄ [μ̄ ραι]σρι□ κοντᾶ[τα□ ζ̄ γγιστα□ ζ̄ ληφθ□]□ □μ̄ν□ πλυθ□

E 130: κατ□ πεντε]τηρ□ δᾶ τ□ λεια π□ ρχ̄□ μερ□τρν□ κοντα

E 142: κα□ το□ ταπ□ προ□ γγυον̄ ν̄ μ□ ρραι□ κοντα□ ζ̄ γγιστα

τρ□ ·ς

A 47: τ□ ντειμ□ να□ τ□δ[ι]ευλυτ□ φω]τι □ ν□ μ□ [ρ]μι| τρισ□ ντ□ [φ]ορτ[□]ον
παραλανβάνειν

A 53: □ τρ□ ιω □[μ]□ ρα δηλο□ [ω]|τι □ ν[χυρ]ον κα□ τινος παραδ□ δωκεν□ τελ□ ν□

K c17: [με]τ□ [τ]□ [κ]αταγαγ[ε□]ν □ ν̄ λλαιζ̄ μ□ ρραι□ ν

L b22: □ ν̄ μ□ ρ[αι]σ[ι]σιν

E 105: το□ ταπρο□ γγυον̄ νρισ□ | [□ μ□ ραι□ ζ̄] γητα α□ ζ̄ μισθ□ σηται 'φ□ μ□ ν
□ λλ□ ξαιξεσται

τυγχ□ νω

A 55: το[□] □ σου κεφαλα□ ου□σου □ ν□ χ□ τ□ □ ν□ χυρ̄βουλημ□ νοζαβε□ ν̄
δημοσι□ νης

□ π□ ρχω

A 34: [□ π̄]□ □ νηστα παρ]α[φ□ λακ]□ τελ□ νων̄ π̄φ̄...]T[. .]

E 27: □ σ□ ζ̄ τελ□ νιον̄ □ ντ̄τ□ςχ̄□ ρ̄πρ□τ□ βασιλε□ αζ̄ □ λευθ□ ρων̄ λεων̄ □ θν□ ν
□ δ□ μων̄ π□ ρχ□

E 33: □ ζ̄ ν□ πα□ ζ̄ φαρξε□]ατα□ φ̄| [□ π□ ρχ□

E 36: □ □ πο□ κων̄ τερον̄ π□ ρχ̄□ κοδομημ□ ψφτο□ τ̄χρ□ σθωσαν

E 41: □ αις προσφων□ σή[κα□ □ πογρ□ φηρα] το□ε□ σ□ γ̄ειν ται]ο□ τῶ π□ ρχ□

E 43: α□ τινεζ̄ το□ ταπαραφυλακα□ δ□ θ̄ γγιστα□ το□□ςπ□ ρχωσιν κε□ ν̄ωι π□ ποι
δι' ο□ | [τις. . .

E 49: ο□ τοζ̄ ῥ□ □ ν□ ποῡ μβ̄ ληται□ ξαιρ□ παε□ σ□ ,γ̄□ ζ̄ ν□ ποζ̄ γγιστα
□ κε□ ν̄ωι π□ ρχ□

E 55: [□ □ μ̄ν] το□ τῶ π□ ρχ̄□ π□ τερον̄ ν̄ τελ□|[νης θ□ λ̄□□ γωγ[κα□] □ νεχ□ ρου
λ□ ψιζ̄ στω

E 56: □ σ□ ζ̄ ν□ ποικατ□ [το□]τον τ□ ν□ μοτελ□ νιοδημοσι□ νοῡ π□ ρχ□

E 66: κα□ □] □ ν φ□ βοπολεμ□ ωχ□ ρισ□ σηγμ□ ν̄ον̄ ξηγμ□ ν̄ον π□ ρχ̄□ □ ν
μηκ□ φ̄χρ□]σιμον □ π□ ρχ̄□ θον̄ τ□ π□ τραν

E 81: □ τιζ̄ χ̄□ ρᾶ π̄γν□ μ□ □ ξουσσ□ ται□ □ Ρωμα□ δ̄ων̄ μοῡ π□ ρχ□

E 119: □ σ□ ζ̄ ν□ ποιδημο|[σι□ ν□□ πο□ κων̄ ριτε]λων□ αζ̄ π□ ρχ□

E 120: □ □□ ν τ□ τελω|[ν□ μ□ τ̄ημοσι□ νηγ□ τ̄ε] π[τροπος □ π□ ρχ□

E 130: κατ□ πεντε]τηρ□ δᾶ τ□ λεια π□ ρχ̄□ μερ□τρν□ κοντα

□ πε□ θυνοζ

A 58: □ δ□ □ ρχων| □]□ ψ□ καλ□ ξ□ σφαλ□ ζητβλ□ ηβξ □ πε□ θυνῶς στατ□>
τελ□ ν□

A 63: □ πε□ θυνῶς στα□] διπλ□ κα□ □ νεχυρ□ ζειν [σ□] | [□]ξ□ στω

L b19: [------ □]π□ θυνῶι [σῶσα]ν

□ πηρετ□· ω

A 54: [□]□ δ□ μ□ □ πηρετ□ διδ□ λιπνηρ□ τι ποι□ σ□

□ πηρ□ της

A 83: □ πηρ□ , της ξ□ νο[μ□]ήτα□ τι δημοσι□ νοκατα[κ]ριθε□ , τετραπλ[□] □ ποκε□ [σ]θα□
□ τειμοξ□ στω

□ πογραμματα□ ς

A 77: κα□ [τ]ο[□] | [γ]ραμματ□ ωπ□ □ θνουξα□ το□ □ πογραμματ□ ως

□ ποθ□· κη

A 77: □ διενγ□[η]σις το□ τ□ λουξ..... γειν□ σθ..... □ π□ πθ□]καις □ νγα□ οισ

□ ποκαθικν□ ομαι

A 46: □ ξ□ ατῶ τελ□ ν□ ποκαθ□ ζειν

□ π□ κειμαι

A 64: □ μῶ]ως [□]ποκε□ σθα□]□ μισθωσ□ μεν□[τ]ξ□ π□ πρα[αρ□] το□ δημοσι□ νου
μ□ □ ποδ□

A 74-5: το[□] τετ[ρα]πλ[ο□ □]ποκε□ φθ) | [πε]κο[υ]λ[□]ου γ□ ρωξWκατεν□ γκανκα□
□ λ□ νξωπῖ α□ το□[ξ] π[κ]ειμένο[ις]

A 79: ο□ [δ]□ καθ' □ κ[σ]τον) □ ξ□ □ ρχιερε□τεξα[□] | γραμματα□ ξ□ ποκε□ σθωσαν

A 83: τετραπλ[□] □ π[ε]κ) φθ)

M 16: □ □ ποκε□ σθαερ□ σαιατ□ τ□ δημοσιωνικ□ ν□ μον

K b14: κα□ □ □διν τ□ ζ□ παραγ□ γιμοφ□ ρτιον□ χωσικα□ τα□[τ□ □ ποκε□ σονπῶι

□]πγραφ□

K c3: μηδεν□ □ ποκε□ σθωσῶνλῖ □ τ□ □ λλιμ□ νιον

K c14: ο□ χ) ποκε□ σονπῶι το□ □ ξαγωγ□ τῶν λῖ

K d1: [φορτ□ ωμ□ νων] σμ□ □ ποκε□ μανᾶ μο]νο[πωλ□ ωκωλ□ ετα□ ε□ δπα□
τ□ ποσ□ τητα

K d4: ο□ χ)ποκε□ σονπῶι τ[□ τ]□ λα□|[δ□ φιλανθρ□ σιν□ ξ□ φρδε□ τηξ□ ν□ ματι

K d10: μ□ □]ποκε□ σθωσῶερ□ | [

K e5: □ σμ□ □ πφε□ μελῶ□ μονοπωλ□ ωκωλ□ εται

K e8: ο□ χ) ποκε□ πανο□ δῶ□[τ]ο□ περ□ τ□ ν) πολο□ πφωρτ□ ων

□ ποτελ□ □ς·ς

A 33: τ□ κα[τ□ το□ το]ντ□ ν□ μοδιωρισμ□ νβ) [□ ησε[λ]□ σ□ ναῖ φειλ[ν]των

A 38: [π]να, []κατ]το[]το[ν] τ[]ν ν[]μ[ο[ν]] στ]ν ποτελ]πρ] το]
] νφορτ] σ[αθ

A 48:] [α]πογραφ] τ] κατ] το] τον] ν] μόν ποτελ]] ντωμηδ] [ν φ] ρ]αν μ] [α]
] ντιθ] σθω

K a10: λ] [ψονται τ] λοξ] ντων] ποτελ] μ] νων] τ]] λ] μ] νιον] ν] α] γομ] νων
 π] ντων

K b8:] δ]] σαγωγ] [τ] ν] λ]] ν ποτελ] μ] ν] ν] τ]] ν] μεμισθωμ] νον] ν] λικ] ν
] ν] ν

K b13:] π] μ] ρ] νοτο] τω] ν] ν] ν] χ] [] σιν τ] ν] ρισμ] κ] ω] ν] ν] ποτελ] ν]

K c3: χωρ] []] μ] νων] ν] ρισμ] κ] ω] ν] ποτελ] μ] μηδεν]] ποκε] σθω] α] λ] ει]] ς
 τ]] λ] λιμ] νιον

φαιρ] · ω

A 47:] φελ] ν] [τ]] λος] ξακρ] κ] ουδ] τ] π] ρ]] στ] [ει] μ] α] το] [τ] τ] λ] ρ] |
] ρ] σθαι

E 48: τε] φ] τ]] ρ] ρ] ιων ντ]] δυξ] ν] μερ]] ε] ν] λυτ] σ] ει φαιρεθ] ντοξ] τ] λους

φιλ] νθρωπος

A 72: μ] κ]] φροδε] []] ρμο] λ] [η] το] []] κα]] λλη] ν] προσηγορ] [α] πρ] []] σ] ιν

K c6: λαβε] τ] τ] λους] φιλανθρ] πο] ν] μ] α] τ]] ε] Αφροδε] τ] η] η] δ'] ε]] ντιναο] ν
] πογραφ] ν

K c14: ο] χ] ποκε] σοντα] το]] ξαγωγ] α] λ] ει] φιλανθρ] πο] τυ] ν]] ς]
] Αφροδε] τ] η] ν] ματι

K d5: ο] []] δ] φιλανθρ] σ] ιν]] ε]] φ] ρ] δε] τ] η] ν] μ] α] τ] '] δ] λ]]] πογραφ] τ] ινι

K d12: μηδ] φιλανθρ] πο] τ] ιν]] ε]] φ] ρ] δε] π] η] δ']] λ] η] ε]] σ] τ] ινοσο]]] πογραφ] ς
] ν] ματι

K e10: ο] δ] φιλανθρ] πο] τ] ιν]] ε]] Αφροδε] τ] η] ν] μ] α] τ] '] δ] τ] ινιο] παρ] ευρ] σ] ει

K f3: ο] []] δ'] ε]] ζ] γο] τ] ιν]] φ] [] φιλανθρ] πο] ω] '] δ]] τ] ινιο] ν] παρ] ευρ] σ] εκατ'] ο] δ] ενα
 τρ] πον

φίσκος:

A 82: πληρουμ] νοτο] Κα] [α] ρος φ] σ] κ] ο] α] θ']] καστο] ν] τοξ] κ] ε] το] δημοσιων] ου
 κα] το]] θ] νου] ξ] η] γαρ] ο] β] μυρι] δ] ο] α]] κα

A 85: ο] τελ] ναι....] χ] τ] φ] α]] μυρ] α] ε] [] δ]] ραχμ] ε] ρι] θ] με] τ] ω] α] ν] φ] φ] κ]

φορτ] ζω

A 50: μ] τ] ε] [] ν] υκτ] φ] ο] ρ] τ] ι] ζ]] θ] ω] μ] []] τε] ζ] ω] ν] ρ] ω] ν] να] λ] αν] βα] νε] τ] ω

φορτ] ον

A 19:]]] φορτ] σ] τ] τελ] νη] Θ] Ι] Ε] Μ] Α] []]] ν] π] τ] []] ζ]] η] ς] ε]] φ] α]] ο] μ] νων

A 45:] ά] τ] ις] [] φ] ορτ] ο] μ] ε] αρ] σ] π] ώ] ξ] [] τελ] ν] τ] ει] [] μ] η]] σ] ά] μενος]] πο] γ] ρ] ά] ν] η] τ] αι

A 47: τ ντειμ να τδ[ι]ευλυτ φτι ν μ [ρ]μ| τρισ ντ [φ]ορτ[]ον
 παραλανβάνειν

A 48: [α]πογραφ τ κατ το τον ν μον ποτελ[]ν ντωμηδ[ν φ ρ]αν μ [α]
 ντιθ σθω

A 51: κα [] π[]τορ του τελ νης [μ]ν κρατ το φορτ ου

A 59: το κα[τ] το τον ν μον νεχυρασμ ψ[]π στερημ κρις ρτιον

K b11: ε μ το ς]σ γουσιμφ ρτια π[τ] π λια τ[ε] θ ως ξαγαγε ν
 π[]ρ ψασθαι

K b13: κα [] δι[]ν τ ς παραγ γιμοφ ρτιον χωσικα τα[[τ [] ποκε[] σον[]αι
]σγραφ

K b16: [] π[]τορ τ[]μ νων φορτ ωστ ρεσις στα τελ ν

K d1: [φορτ ωμ νων] σμ [] ποκε[] μα[]ν[] μο]νο[]πολ[] ωκωλ[] ετα[] ε[] δ[]η[]α[]
 τ[] ποσ[] τητα

K d7: φορτ[]α [] σκο[][] μ[]νε[]α[] ---] κα τα ταωλη[. . .]

K e5: τ ντος τητακα τ ε δη τ φορτ ω[μ] νων σμ [] π[]κ[] με[]λατ ν
 μονοπωλ ωκωλ[] εται

K e7: τ δ[]λοιπ φ [ρ]ια [] βον λωντα[] ξ[] κ[]ειν το

K e9: ο χ[] ποκε[] σ[]ων ο δ[]α[] [τ]ο[] περ τ ν πολο[] ποφορτ ωσ δ[]τ[] το
 []ξ[]α[]γωγ[] σ[] λει

K e11: [] δ[]ν[] τις ξ[] νβουληθε[] πωλ[] σαφορτ[] αν[] τρ[] τ[]μ[] δυνηθ[]

K e13: [] σων ν ξ[] γ[]φορτ[] ωνπερισσ[] ν κτ[] φ[]ε[]υτ[] ρας[] πογραφ[] κ[]α[]
 τειμ[] σεος

K f15:] τ[] ς[] γ[] ν[] κτιθ[] με[]τοιφ[] ρτι[]ε[]I

K f16:] τ[] φορτ[] [ων]

φυλ[] σσω

A 66: [τ] [] δεημφθ ντα ν χα[]φ[] το[]ίς τελ ναις.... φυλα[ξ]έσθω

A 82: [] λ[]α[] κα[] [] π[]το[]λοι[]πο[] χρ[] [ν]ου πρ[] τ[] ν π[] δο[]φα[]υλασ[] σθω

χ[] ρις

A 12: [] [μ]ν[] τινα Λ[] [κ]ιοι χρ[] φ[]ως[] δ[] [α]ς[] χ[] ριν[] π[] []των[]

E 15: ε[] ς[] τ[] ρους πους[] ποστρεφ[] χ[]τ[]ω ρ[] [] ποστερ[] σα[]ως λους

E 21: [μ] τις δ[] λ[]π[]ονηρ[] [] ναπ[] γρα[]φ[]ων φαιρε[] μ[]τ[]ω τ[]ε[]]κευ[] τ[]ω[] λου[]στερ[] σεως
 χ[] ριν

E 31: προσφων[] φ[]ως[] [] πογραφ[] [] φ[] κ[] σα[]ως ριν[] ν[] [] ν[] πο[] κ[]ι[]ων χ[] τ[]ω

E 34: [] [] []β[]ω[] λωντα[] χ[] τ[]ω[]σ[]ων λους[] σπρ[] ξ[]α[]ως]μ

E 59: [] δημοσ[] ωχ[] ρι[]πραγμ[] τ[]ωδ[] μου[] Ρωμα[] των[] κομ[] ζ[]ωσι[]ν [] γ[]ωσιν

E 63: πρ[] τ[] ν[] δ[] []χ[]ων[] σικα[] τη[]ς[] [] []πορε[] α[]χ[] ριν

E 65: [] περ[] τ[] [] [] [] [] [] δ[] []χ[]ων[] σικομ[] ζ[]

E 66: κα□□□]ν φ□ βοπολεμ□ ωχ□ ρισ□ σηγμ□ νων□ ξηγμ□ νων π□ ρχ□

E 68: [κα□ στ□ θμουβασ]ιλικο□ ε□ Βασιλε□ ε□ Ατταλαε□ μ□ νοῦς □τελων□ αχ□ ριν
□ φξν]

E 77: □ περ□ τις ο□ κοθεν□ γτα□ της□ ριν□ πορε□ ας

E 92: □ χ□ ρτ□> Α□ τοκρ□ τοκα□ σαροξεβαστο□ δημαρ|[χικ□ ε□ ξδ□ ας

E 96: [□ δημοσι□ νη καθ□ [□ ν]αρχειαι □ Ασ□ ται λουε□ σπρ□ ξξως ρπααραφυλακ□ ε
καθιστ□ τω

E 119: □ σ□ ε□ τ□ ποξημο|[σι□ ν□ πο□ κχων ρτε]λων□ αε□ π□ ρχ□

χειρ□ ληνπτος

A 52: θεν □ [δ]□ νηταχειρολ□ νπτου

χρ□ σς

A 77: [□ στδ□ τα□ τχρ]□ οε□ κ□ σδφ]ενγυ□ ντοετρ□ ξην□ ριπεντακισχε□ λια

χρ□ σις

A 12: □ □μ]ν τινα Λ□[κ]ιοι χρ[□ φως □ δ[ας] χ□ ριν□ π□ [των]

K b9: [τ□ λοξ□ ο□ δ□ σουσι□ ξ]□ νο□ δ□π□ πρ□ ε□ κολουθ□ [αχρ□ σεοε□ νεκεν

K d15:]ε□ τ□ ν□ δ□ χων□ σιϞΟΔΙ|[

E 60: □ □ πρ□ τ□ χ]ρ□ σιν□ τε□ γωσιν□ φ□ φσιν

E 62 πρ□ τ□ ν□ δ□ χων□ σια□ της□ [ε]πορε□ αχ□ ριν

E 65: □ περ□ ν□ αρ□ τ□ ν□ δ□ χων□ σικομ□ ε□

E 82: □ κ□]ς χ□ ρα□ της ο□ κ□ παε□ τ□ ν□ δ□ χων□ σ□ χ□ ραν□ ο□ κ□ παν□ τ□ ν
□ δ□ χων□ σ□ ξ□ γ□

E 84: □ □ τις πρ□ τ□ ν□ δ□ χων□ σ□ τ□ την□ χ□ ραν□ τ□ π□ λιν[ε] |

[πολειτε□ αε□ τ□□ ε στφ]

χρ□ νος

A 81: [□ λλα□ κα□ □ πτο□ λοι[πο]□ χρ□[ν]ου πρ□ τ□ ν□ π□ δοφουλασ□ σθω

K a9: □ ρχοντο□ χρ□ ψο τ□ κυρ□ σεωε□ ε□ πανγελ□ ας

E 149: □ τ□ δημοσιων□ ατα□ τημισθωσ□ μενοε□ τοε□ σοχρ[□ νον

χωρ□ σν

A 52: □[□]ν δ□ □ ε□ κ[ου] □ χωρ□ οποι□ φ]

□ ν□ ομαι

A 42: □ □ μιεσογε□ □ [ω]νο□ μενοε□ κον^{vac.} □ πογραφ□ σθω π□το□ □ νγ[στα
π]αραφυ[λακος]

□ νητ□ ε

A 68: [μ]□ χρ□ σ□ το□ δημοσιων□ ο□ νητα[δοκιμ□ σ]σι]ν τ□ πω[λε□]ν

A 76: □ διενγ□[η]σις το□ τ□[λ]ους | □ νητο[ϛ] □ νητο[ϛ]γειν□ αθ

A 79: □ □ νητ□ ϛ □ ν□ νιαυτ□τ□ φελωνε□ αφ □ ρξητατο□ φρ□ τουφληρ□ σαφ□ ϛ
τελων[ε□]ας μ□ ναξ □ ξ

M 6: ε□ ται□ τ□ ν□ νητ□ε□ν ται□ τ□ [ι... ..]

□ νιον

A 41: □ αι' □ το□ τω[παρα]νομ[□]θ[□], τ□ □ νι[□ στα]ο□ [τελ]□ ψο·

A 51: [□ στα]το□ τελ□ νοϛ[□ □]νια

A 69: □ π□δ□ρ [τ]□ π[□ ντα]ν□[ν□]υ τ□ κα[τ□ το□ τον□ ν□]υ διωρισμ[□]α τ□ λη
[δ]ιδ[□]σθω

E 20: □ νιον□ κλο□ [ο] | [μ□ τις δ□ λ□]πονηρ□ □ ναπ□ γραφον φαιρε□ τω□ τε
□]κευ□ τω

E 21: τ□ □ νιον□ κε□ κω□ τ□ πρ□ γμω□ | [τελ□ νοϛ] στω

E 47: τ□ πρ□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοτο□ τελ□ νοϛ] στω

E 47: □ βον□ ληται□ □ νιον□ γορασμ□ νον χειν

E 53: τ□ πρ□ γμα□ κε□ | ψα□ τ□ □ νιοτο□ τελ□]υ □ στω

E 55: □ δ' ν□ πεναντ□ τοπο□ τοϛ□ νητατ□ πρ[□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοτο□
τελ□ νοϛ] στω

E 58: τ□ τε πρ□]μα □ κε□ κω□ τ□ □ νιοδ]ιακεκρ□ σθω

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve SOYADI : Burak TAKMER
Doğum yeri ve Tarihi : Ankara 15.04.1972
Medeni Durumu : Evli

Eğitim Durumu

Mezun Olduğu Lise : Antalya Anadolu Lisesi
Lisans Diploması : Akdeniz Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
 Klasik Arkeoloji Bölümü
Yüksek Lisans Diploması : Akdeniz Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
 Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Bölümü
Tez konusu : Lykia Oroğrafyası
Yabancı Dil/Diller : İngilizce/Almanca

Bilimsel Faaliyetler

MAKALELER

1. B. Takmer, Doğu Nerede? Batı Akdeniz Mimarlık Dergisi 38, 1999, s. 39-40.
2. B. Takmer, Modern Bilimde Hint-Avrupa Anavatanı Sorunu ve Hitito-Luviler, Adalya IV, 1999-2000, s. 21-49.
3. B. Takmer - N. Tüner, Epigraphische Mitteilungen aus Antalya VIII. Four Epigrams from the Periphery of Nicaia, Epigraphica Anatolica 33, 2001, s. 179-183.
4. B. Takmer - E.N. Akdoğu Arca, Ogyges'in Kişiliğinde Panyasis'in Fragmanı Üzerine Bazı Yorumlar: Bellerophonites Mitosunun Yeniden Değerlendirilmesi ve Lykia'nın Erken Tarihi, Adalya V, 2001-2002, s. 1-34.
5. B. Takmer, Lykia Oroğrafyası , S. Şahin – M. Adak (eds.), Likya İncelemeleri 1 (İstanbul 2002), s. 33-51 (Arkeoloji ve Sanat Yayınları. Epigrafi ve Tarihi Coğrafya Dizisi 1).
6. B. Takmer, Two Milestones on the Road from Myra to Limyra, Gephyra 1, 2004, 107-117.
7. B. Takmer - N. Gökalp, The Sanctuary of Μητηρ Θεων Ουγγεινον at Zindan Mağarası in the Territory of Timbria in Pisidia, Gephyra 2, 2005 (baskıda).

ULUSAL SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ

- 28-30 Kasım 2002 –(Antalya) Batı Toroslar I. Ulusal Sempozyumu'nda "Batı Toroslar'da İki Mito" konulu konferans

ULUSLARARASI SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ

- 27-30 January 2005 – (Athens) First Greek-Turkish Epigraphic Colloquium: *Epigraphic Research in Greece and Turkey* sempozyumu'nda "Die Zollinschrift

aus Andriake: Lex portorii provinciae Lyciae,, konulu konferans.

- 24-26 February 2005 – (**München**) Griechische Epigraphik in Lykien. Eine Zwischenbilanz sempozyumu'nda "Lex Portorii Provinciae Lyciae: Eine neue Inschrift aus Andriake" konulu konferans.

DIĞER BİLDİRİLER

- 30 Haziran 2004 - (Bonn Üniversitesi Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü) Enstitüde katıldığım Doktorantenkolloquium'da tez tanıtımı.
- 11 Mart 2005 – (Antalya Müzesi) "Andriake Gümrük Yazıtı. Lex portorii provinciae Lyciae,, konulu konferans

İş Deneyimi

Stajlar

- Patara Antik Kenti Kazıları, Antalya (1996–1997)
- Orthosia ve Harpasa Antik Kentleri Yüzey Araştırmaları, Aydın (1998)
- Sultandağı'nda (Philomelion, Thymbriion/Hadrianopolis, Tyraion) yürütülen Epigrafi ve Tarihi Coğrafya Araştırmalarına katılım, Konya (1998)
- Sagalassos Antik Kenti Kazısı'nda Epigrafik Çalışma, Burdur (1999)
- Doğu Lykia Yüzey Araştırmaları, Antalya (2000-2002)
- Kütahya Müzesi'nde Tanrıça Hekate adakları üzerinde yürütülen bilimsel çalışmalara katılım (2002)
- Aksu İlçesi, Zindan Mağarası - Meter Theon Veginon Tapınağı'nda Isparta Müzesi tarafından yürütülen kazıda epigrafik çalışma, Isparta (2003)
- Kayseri, Sivas ve Tokat Müzelerinde bulunan Latince ve Helence yazıtlar üzerinde yapılan epigrafik müze çalışması yürütücü yardımcısı (2004)

Çalıştığı Kurumlar

- Garanti Bankası Kredi Kartları Servisi
Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Adres

- Gürsu Mah. 351 Sok. Özemek Sitesi A Blok No: 20/6

Tel. no

- 228 57 91